



МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ
ПРО ЯКІСТЬ ПИТНОЇ ВОДИ ТА СТАН
ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ В УКРАЇНІ
у 2019 році**

Київ 2020

З М І С Т

	Стор.
ПЕРЕДМОВА	4
1. ПРОТОКОЛ ПРО ВОДУ ТА ЗДОРОВ'Я ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ОХОРОНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ВОДОТОКІВ ТА МІЖНАРОДНИХ ОЗЕР ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	5
2. ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ	6
2.1 Ресурси підземних вод та їх використання (за інформацією Держгеонадра України)	6
2.2 Результати моніторингу стану водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання в цілому по Україні та регіонах (порівняння з попереднім роком)	21
2.3 Інтегроване управління водними ресурсами	31
2.4 Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти	34
3. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ	36
3.1 Забезпечення населених пунктів і населення централізованим водопостачанням та водовідведенням.	36
3.2 Застосування привізної води для централізованого водопостачання	39
3.3 Системи централізованого водопостачання	40
3.4 Системи централізованого водовідведення	45
3.5 Розрахунки за спожиту в системах водопостачання та водовідведення електроенергію	49
3.6 Собівартість послуг з централізованого водопостачання і водовідведення	54
3.7 Тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення	56
3.8 Заходи з розвитку, здійснені у системах водопостачання та водовідведення	59
3.9 Проблема забезпечення якості питної води та стічних вод у системах централізованого водопостачання та водовідведення	59
3.10 Стан реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства	61
3.11 Розвиток законотворчої та нормативно-правової бази у сфері водопровідно-каналізаційного господарства	62
3.12 Рекомендації щодо розвитку підприємств водопровідно-каналізаційного господарства	64
4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНИТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ	66
4.1 За інформацією МОЗ України	66
4.2 За інформацією Держпродспоживслужби України	84

	Стор.
5. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	87
5.1 Автономна Республіка Крим, м. Севастополь	87
5.2 Вінницька область	88
5.3 Волинська область	98
5.4 Дніпропетровська область	108
5.5 Донецька область	118
5.6 Житомирська область	128
5.7 Закарпатська область	138
5.8 Запорізька область	148
5.9 Івано-Франківська область	159
5.10 Київська область	169
5.11 Кіровоградська область	179
5.12 Луганська область	189
5.13 Львівська область	299
5.14 Миколаївська область	209
5.15 Одеська область	219
5.16 Полтавська область	229
5.17 Рівненська область	239
5.18 Сумська область	249
5.19 Тернопільська область	258
5.20 Харківська область	268
5.21 Херсонська область	278
5.22 Хмельницька область	288
5.23 Черкаська область	297
5.24 Чернівецька область	307
5.25 Чернігівська область	317
5.26 м. Київ	327
6. СТАН ВІДОМЧИХ СИСТЕМ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ	335
6.1 За інформацією Міноборони України	335
6.2 За інформацією Мінінфраструктури України	341
6.3 За інформацією Міненерго України	346
6.4 За інформацією Держводагенства України	347
7. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ	349

ПЕРЕДМОВА

«Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» підготовлена відповідно до ст. 9 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 року № 576.

Національна доповідь ґрунтується на офіційних даних про стан поверхневих і підземних джерел питної води, систем питного водопостачання і водовідведення, якість питної води за результатами її моніторингу, склад стічних вод, що скидаються у водойми та їхній вплив на довкілля, результати державного санітарного нагляду за системами питного водопостачання, надзвичайні ситуації в системах централізованого водопостачання та водовідведення, їхні причини, наслідки та вжиті заходи, стан реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства, впровадження нових форм управління підприємствами, удосконалення нормативно-правової та фінансово-економічної бази підприємств питного водопостачання та водовідведення, шляхи взаємодії з громадськістю, досвід передових підприємств галузі.

Національна доповідь підготовлена **Міністерством розвитку громад та територій України** на підставі офіційних матеріалів, наданих Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерством оборони України, Міністерством енергетики України, Міністерством інфраструктури України, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною службою геології та надр України, Державним агентством водних ресурсів України, обласними і Київською міською державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Систематизацію матеріалів, їх упорядкування та підготовку до оприлюднення **«Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році»** виконано під загальною редакцією Державного підприємства «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства» (ДП «НДКТИ МГ», м. Київ).

1. ПРОТОКОЛ ПРО ВОДУ ТА ЗДОРОВ'Я ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ОХОРОНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ВОДОТОКІВ ТА МІЖНАРОДНИХ ОЗЕР ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

У 2019 році на виконання міжнародних зобов'язань України за Протоколом про воду та здоров'я, Стороною якого Україна є відповідно до Закону України від 9 липня 2003 р. № 1066-IV «Про ратифікацію Протоколу про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 року», підготовлено та подано до спільного Секретаріату Протоколу про воду та здоров'я Європейської економічної комісії ООН та Європейського регіонального бюро ВООЗ/Європа Коротку доповідь України четвертого циклу звітності згідно зі статтею 7 Протоколу про воду та здоров'я.

З метою ознайомлення громадськості Короткий звіт щодо прогресу впровадження Протоколу про воду і здоров'я в Україні у 2016 – 2018 рр. було оприлюднено на сайті Міністерства екології та природних ресурсів України.

У Сербії (м. Белград) 19-21 листопада 2019 р. відбулась п'ята нарада Сторін Протоколу про воду та здоров'я, на якій було прийнято низку важливих рішень, зокрема Програму роботи на 2020-2022 роки. З документами цієї наради можна ознайомитися на офіційному сайті Європейської економічної комісії ООН за напрямком політика охорони навколишнього природного середовища.

У 2019 році в Україні продовжувався процес перегляду 15 національних цільових показників, встановлених на виконання пункту 2 статті 6 Протоколу про воду та здоров'я та затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 14 вересня 2011 р. № 324.

На засіданні Міжвідомчої робочої групи з координації впровадження Протоколу про воду та здоров'я, що відбулось 7 лютого 2019 р., було схвалено проєкт Національних цільових показників до Протоколу про воду та здоров'я та проєкт Плану заходів з впровадження Україною Протоколу про воду та здоров'я на 2019 – 2030 роки, доопрацьовані експертною групою з урахуванням зауважень та пропозицій, наданих членами Міжвідомчої робочої групи, та за результатами громадських консультацій, що відбулись 19-20 грудня 2018 р. у м. Києві.

2. ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

2.1. Ресурси підземних вод та їх використання (за інформацією Держгеонадра України)

Загальні прогнозні ресурси підземних вод України складають 61689,2 тис.м³/добу. Розподілені прогнозні ресурси по території України нерівномірно. Переважаюча їх частина зосереджена у північних та західних областях країни. Розподіл прогнозних ресурсів підземних вод по регіонах України наведений у табл. 2.1.

Упродовж 2019 року було затверджено 31 нову ділянку родовищ підземних вод у: Вінницькій (6), Дніпропетровській (1) Закарпатській (2), Запорізькій (4), Івано-Франківській (1), Київській (7), Львівській (3), Полтавській (1), Тернопільській (1), Харківській (2), Чернігівській (2) областях та місті Києві (1). Проведена переоцінка балансових запасів на 4-х ділянках в: Одеській (1), Харківській (1), Хмельницькій (1) та Черкаській (1) областях. Також внесені зміни в затверджені раніше запаси на 14 ділянках, з вилученням з них запасів на користь нових ділянок у: Вінницькій (1), Дніпропетровській (1), Київській (2), Львівській (1), Черкаській (1) областях та в м. Києві (8). Одна ділянка знята з обліку в зв'язку з повним списанням запасів підземних вод при затвердженні нової ділянки в м. Києві.

Загальна кількість балансових експлуатаційних запасів підземних питних і технічних вод у 2019 році збільшилась на 40,988 тис.м³/добу; кількість розвіданих ділянок - на 30.

Загальні експлуатаційні запаси підземних питних і технічних вод України складають 16251,943 тис. м³/добу (1472 ділянки), з них балансових запасів 16173,233 тис. м³/добу (1469 ділянок), позабалансових – 78,710 тис. м³/добу (4 ділянки). Одна з ділянок має, як балансові, так і позабалансові запаси на різні водоносні горизонти, тому враховується двічі.

Станом на 01.01.2020 рік балансові експлуатаційні запаси підземних питних і технічних вод становлять 16173,233 тис.м³/добу, в тому числі за категоріями А+В+С₁ – 15236,905 тис. м³/добу, за категорією С₂ – 936,328 тис.м³/добу. На кінець 2019 року в Україні розвідано 1469 ділянок родовищ з балансовими запасами, зосереджених на 702 родовищах.

Розподіл розвіданих ділянок родовищ підземних вод та їх балансових запасів по території України за 2019 рік наведений у табл. 2.1.

Загальний видобуток підземних вод в цілому по Україні за період 2018–2019 років зменшився від 2675,337 тис. м³/добу у 2018 році до 2599,189 тис. м³/добу у 2019 році або на 76,148 тис. м³/добу (2,8%). Найбільше скорочення видобутку підземних вод становило у Житомирській (36,6%), Миколаївській (13,3%), Чернівецькій (13,9%) областях. Найвищий показник збільшення видобутку підземних вод спостерігався у Закарпатській (7,8%) та Сумській (22,6%) областях.

Видобуток підземних вод з балансових родовищ за 2 роки скоротився на 6,032 тис. м³/добу (0,4%) і склав у 2019 році 1465,795 тис. м³/добу, в той час, як у 2018 році становив 1471,827 тис. м³/добу. Найбільше їх скорочення відбулось у Донецькій (7,5%), Рівненській (10,9%) та Харківській (8,6%) областях. Найвищий показник збільшення видобутку підземних вод спостерігався у Дніпропетровській (6,9%), Закарпатській (26,1%), Запорізькій (11,3%) та Київській (7,5%) областях.

Інформація щодо видобутку підземних вод по адміністративних областях та Україні в цілому наведена у табл. 2.1, 2.3, 2.4 та рис. 2.1, 2.2, 2.4.

Підземні води, що видобуваються в Україні, використовуються на господарсько-питні, виробничі, сільськогосподарські потреби, на зрошення земель і промисловий розлив та виготовлення напоїв. Частина видобутих підземних вод, що відкачується з надр (переважно з гірничих виробок під час видобутку корисних копалин), скидається без використання. Ця частина загального видобутку підземних вод у 2019 році складала 441,507 тис. м³/добу або 17,0%, а у 2018 році – 486,099 тис. м³/добу або 18,2%. Використання підземних вод в Україні в цілому у 2018 році склало 2189,181 тис. м³/добу. В 2019 році воно зменшилось до 2157,682 тис. м³/добу або на 31,499 тис м³/добу (1,2%).

У 2018 році використання підземних вод на господарсько-питні потреби становило 1685,908 тис. м³/добу, на виробничо-технічні потреби – 247,298 тис. м³/добу, на сільськогосподарські потреби – 225,401 тис. м³/добу, на зрошення земель – 25,440 тис. м³/добу, на промисловий розлив і виготовлення напоїв – 5,134 тис. м³/добу. У 2019 році використання підземних вод зменшилось: до 1681,990 тис. м³/добу (на 0,2%) на господарсько-питні потреби, до 230,347 тис. м³/добу (на 6,9%) на виробничо-технічні потреби, до 217,245 тис. м³/добу (на 3,6%) на сільськогосподарські потреби, до 21,524 тис. м³/добу (на 15,4%) на зрошення земель, збільшилось використання підземних вод до 6,576 тис. м³/добу (на 28,1%) на промисловий розлив та виготовлення напоїв.

Інформація щодо використання підземних вод по адміністративних областях та Україні в цілому наведена у табл. 2.2, 2.3, 2.4 та рис. 2.3.

Наведена інформація щодо прогнозних ресурсів, балансових експлуатаційних запасів та використання підземних вод свідчить про великі потенційні можливості розширення їх використання практично в усіх регіонах України, особливо для невеликих водоспоживачів з потребою в питній воді до 30–50 тис. м³/добу.

Примітка: Інформація щодо видобування підземних вод у 2019 році по Автономній республіці Крим не наводиться у зв'язку з анексією АР Крим.

Таблиця 2.1

Прогнозні ресурси, балансові експлуатаційні запаси підземних питних і технічних вод України та їх видобуток за 2019 рік по адміністративних областях

№ п/п	Адміністративна одиниця	Прогнозні ресурси, тис.м ³ /добу				Розвіданість прогнозних ресурсів, %	Видобуток з прогнозних ресурсів, тис.м ³ /добу			Освоєння, %		Невикористані, тис.м ³ /добу.		
		Всього ресурсів	у т.ч. балансові запаси, затверджені ДКЗ СРСР, УТКЗ, ДКЗ України				Всього	у т.ч. з балансових запасів		Неоцінений дренаж	Прогнозні ресурси	Балансові запаси	Прогнозні ресурси	Балансові запаси
			Всього запасів	Кіль-сть родовищ	Кіль-сть ділянок родовищ			Всього	Діючі ділянки родовищ					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	А.Р. Крим	1300,8	1196,221	21	99	92	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в	Н.в
2	Вінницька	885,5	153,278	30	62	17	42,061	14,702	33	2,501	5	10	843,439	138,576
3	Волинська	2586,3	354,089	10	25	14	139,029	72,503	17	1,369	5	20	2447,271	281,586
4	Дніпропетровськ	1092,6	705,253	17	29	65	102,158	6,333	6	78,548	9	1	990,442	698,920
5	Донецька	2464	1084,234	54	116	44	256,594	70,798	43	170,678	10	7	2207,406	1013,436
6	Житомирська	628,6	209,699	26	42	33	37,964	9,904	16	10,027	6	5	590,636	199,795
7	Закарпатська	1081,6	349,55	22	28	32	62,489	31,671	16	0	6	9	1019,111	317,879
8	Запорізька	1550,7	316,273	20	40	20	79,059	45,416	22	0	5	14	1471,641	270,857
9	Івано-Франківська	754,4	292,065	19	34	39	16,660	6,709	14	0	2	2	737,740	285,356
10	Київська	4215,3	1895,700	55	151	45	216,575	169,821	78	0,000	5	9	3998,725	1725,879
11	Кіровоградська	404,6	224,911	21	42	56	47,564	6,946	12	27,932	12	3	357,036	217,965
12	Луганська	4790	1914,031	36	102	40	130,003	70,254	24	44,764	3	4	4659,997	1843,777
13	Львівська	3644,1	1329,402	56	98	36	386,787	307,669	65	0	11	23	3257,313	1021,733
14	Миколаївська	441,6	102,882	12	16	23	34,328	11,486	13	0	8	11	407,272	91,396
15	Одеська	736,7	487,275	27	41	66	74,699	28,582	25	0	10	6	662,001	458,693

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	Полтавська	4288,9	728,902	48	85	17	101,532	91,819	46	0,102	2	13	4187,368	637,083
17	Рівненська	3602,5	453,989	19	47	13	107,108	64,883	30	26,146	3	14	3495,392	389,106
18	Сумська	3432,2	622,607	25	50	18	110,704	85,407	38	0	3	14	3321,496	537,200
19	Тернопільська	2206	295,320	16	26	13	68,066	45,737	12	0	3	15	2137,934	249,583
20	Харківська	4109,8	1090,245	64	96	27	63,096	33,826	58	0	2	3	4046,704	1056,419
21	Херсонська	4970,8	930,540	23	55	19	156,803	90,051	44	2,830	3	10	4813,997	840,489
22	Хмельницька	1963,7	367,292	29	57	19	107,84	89,705	36	0	5	24	1855,860	277,587
23	Черкаська	1806,5	334,564	28	74	19	102,097	28,044	42	3,079	6	8	1704,403	306,520
24	Чернівецька	405,3	174,061	7	15	43	53,410	16,516	6	0	13	9	351,890	157,545
25	Чернігівська	8326,7	560,850	17	39	7	102,563	67,013	26	0	1	12	8224,137	493,837
Всього по Україні		61689,200	16173,233	702	1469	26	2599,189	1465,795	722	367,976	4*	10*	57789,211*	13511,217*

* Примітка. Розрахунок освоєння ресурсів і запасів в цілому по Україні та невикористані ресурси і запаси наведені без урахування обсягів по А.Р. Крим

Таблиця 2.2

Загальний видобуток підземних питних та технічних вод по Україні за 2018-2019 рр.

№	Показники	за роками		
		2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води підземних водних джерел, тис. м³/добу	2675,337	2599,189	-76,148
2	Забезпечення валових потреб у воді у відсотках за рахунок забору вод з підземних джерел			
3	Використано підземних вод			
	у тис.м ³ /добу	2189,181	2157,682	-31,499
	у відсотках від забору підземних вод	81,8	83,0	1,2
4	Використано підземних вод, тис. м³/добу			
	на господарсько-питні потреби	1685,908	1681,990	-3,918
	на виробничі потреби	247,298	230,347	-16,951
	на зрошення	25,440	21,524	-3,916
	на сільськогосподарське водопостачання	225,401	217,245	-8,156
	промисловий розлив та виготовлення напоїв	5,134	6,576	1,442
5	Використано підземних вод, млн. м³	799,051	787,553	-11,498
	на господарсько-питні потреби	615,356	613,926	-1,430
	на виробничі потреби	90,264	84,077	-6,187
	на зрошення	9,286	7,856	-1,429
	на сільськогосподарське водопостачання	82,271	79,294	-2,977
	промисловий розлив та виготовлення напоїв	1,874	2,400	0,526
6	Скинуто підземних вод без використання (шахтно-рудничних):			
	у тис.м ³ /добу	486,099	441,507	-44,592
	у відсотках від забору підземних вод	18,2	17,0	-1,2

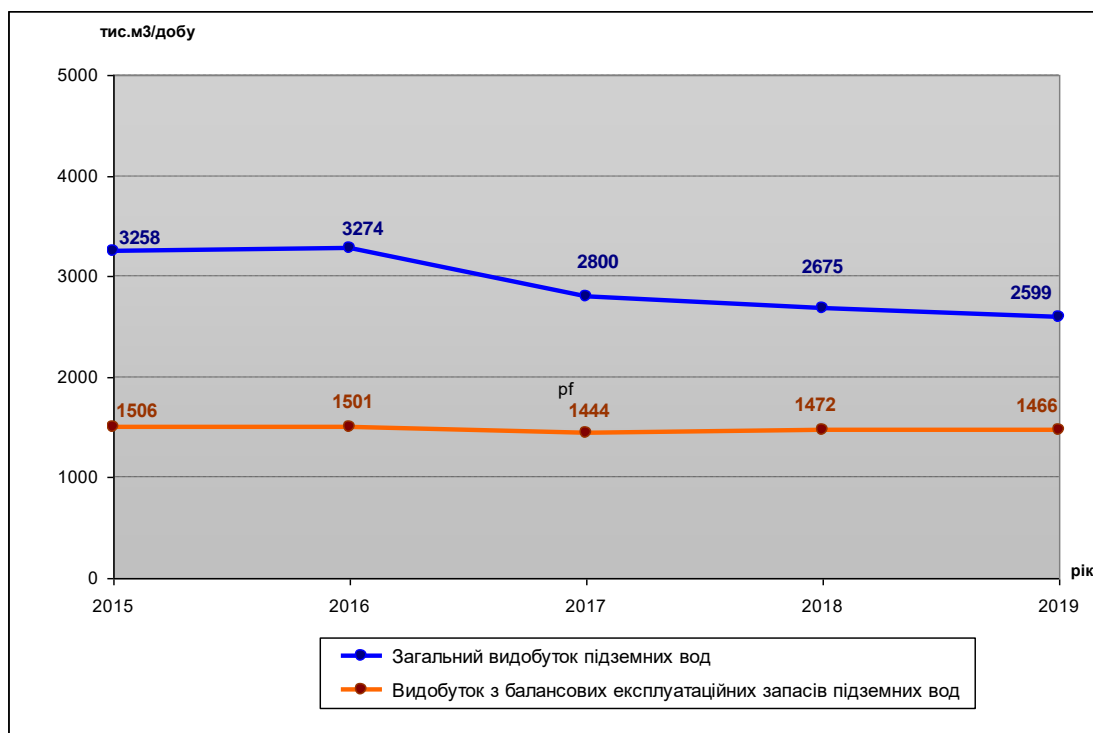


Рис. 2.1. Загальний видобуток підземних вод та видобуток з балансових запасів України за період 2015-2019 рр.

Таблиця 2.3

**Співставлення обсягів підземних питних і технічних вод (загальні)
по адміністративних областях України**

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	43.901	42.061	-1.840	4.2
2 Загальне використання підземних вод	36.346	4.693	-1.537	4.2
3 Господарсько-питні (загальні)	25.287	3.943	-1.343	5.3
4 Виробничо-технічні (загальні)	6.604	6.245	-0.244	3.8
5 Зрошення (загальні)	0.060	0.098	0.038	63.3
6 Сільськогосподарські (загальні)	3.739	3.667	-0.072	1.9
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.656	0.740	0.084	12.8
8 Скид без використання (загальні)	7.555	7.368	-0.187	2.5
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	136.475	39.029	2.554	1.9
2 Загальне використання підземних вод	131.844	32.698	0.854	0.6
3 Господарсько-питні (загальні)	82.216	7.663	-4.553	5.5
4 Виробничо-технічні (загальні)	8.857	7.748	-1.109	12.5
5 Сільськогосподарські (загальні)	40.763	7.279	6.516	16.0
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.008	0.008	0.000	0.0
7 Скид без використання (загальні)	4.631	6.331	1.700	36.7
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	100.375	102.158	1.783	1.8
2 Загальне використання підземних вод	27.958	27.808	-0.150	0.5
3 Господарсько-питні (загальні)	12.215	10.782	-1.433	11.7
4 Виробничо-технічні (загальні)	13.260	15.579	2.319	17.5
5 Зрошення (загальні)	2.479	1.443	-1.036	41.8
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.004	0.004	0.000	0.0
7 Скид без використання (загальні)	72.417	74.350	1.933	2.7
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	278.751	256.594	-22.157	7.9
2 Загальне використання підземних вод	98.369	93.468	-4.901	5.0
3 Господарсько-питні (загальні)	70.043	66.031	-4.012	5.7
4 Виробничо-технічні (загальні)	23.177	21.928	-1.249	5.4
5 Зрошення (загальні)	1.633	1.882	0.249	15.2
6 Сільськогосподарські (загальні)	3.516	3.627	0.111	3.2
7 Скид без використання (загальні)	180.382	163.126	-17.256	9.6
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	59.924	37.964	-21.960	36.6
2 Загальне використання підземних вод	24.501	23.713	-0.788	3.2
3 Господарсько-питні (загальні)	13.995	13.407	-0.588	4.2
4 Виробничо-технічні (загальні)	6.820	7.849	1.029	15.1
5 Зрошення (загальні)	0.013	0.008	-0.005	38.5
6 Сільськогосподарські (загальні)	3.673	2.102	-1.571	42.8
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.000	0.347	0.347	
8 Скид без використання (загальні)	35.423	14.251	-21.172	59.8
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	57.977	62.489	4.512	7.8
2 Загальне використання підземних вод	56.696	62.309	5.613	9.9
3 Господарсько-питні (загальні)	49.776	56.486	6.710	13.5
4 Виробничо-технічні (загальні)	4.808	3.522	-1.286	26.7
5 Зрошення (загальні)	0.011	0.003	-0.008	72.7
6 Сільськогосподарські (загальні)	2.094	1.313	-0.781	37.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.007	0.985	0.978	>100
8 Скид без використання (загальні)	1.281	0.180	-1.101	85.9

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	82.957	79.059	-3.898	4.7
2 Загальне використання підземних вод	79.705	72.939	-6.766	8.5
3 Господарсько-питні (загальні)	71.216	64.947	-6.269	8.8
4 Виробничо-технічні (загальні)	5.953	6.238	0.285	4.8
5 Зрошення (загальні)	1.082	0.811	-0.271	25.0
6 Сільськогосподарські (загальні)	1.439	0.934	-0.505	35.1
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.015	0.009	-0.006	40.0
8 Скид без використання (загальні)	3.252	6.120	2.868	88.2
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	16.040	16.660	0.620	3.9
2 Загальне використання підземних вод	15.089	15.984	0.895	5.9
3 Господарсько-питні (загальні)	10.919	10.740	-0.179	1.6
4 Виробничо-технічні (загальні)	1.967	2.628	0.661	33.6
5 Зрошення (загальні)	0.000	0.021	0.021	
6 Сільськогосподарські (загальні)	2.203	2.534	0.331	15.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.000	0.061	0.061	
8 Скид без використання (загальні)	0.951	0.676	-0.275	28.9
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	125.161	140.597	15.436	12.3
2 Загальне використання підземних вод	114.166	131.106	16.940	14.8
3 Господарсько-питні (загальні)	82.260	100.300	18.040	21.9
4 Виробничо-технічні (загальні)	29.471	28.263	-1.208	4.1
5 Зрошення (загальні)	0.434	0.288	-0.146	33.6
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.075	0.109	0.034	45.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	1.926	2.146	0.220	11.4
8 Скид без використання (загальні)	10.995	9.491	-1.504	13.7
КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	52.753	47.564	-5.189	9.8
2 Загальне використання підземних вод	22.534	18.799	-3.735	16.6
3 Господарсько-питні (загальні)	14.579	12.557	-2.022	13.9
4 Виробничо-технічні (загальні)	4.429	3.478	-0.951	21.5
5 Зрошення (загальні)	0.078	0.024	-0.054	69.2
6 Сільськогосподарські (загальні)	3.448	2.740	-0.708	20.5
7 Скид без використання (загальні)	30.219	28.765	-1.454	4.8
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	126.086	130.003	3.917	3.1
2 Загальне використання підземних вод	80.917	85.451	4.534	5.6
3 Господарсько-питні (загальні)	72.199	76.490	4.291	5.9
4 Виробничо-технічні (загальні)	8.718	8.906	0.188	2.2
5 Зрошення (загальні)	0.000	0.049	0.049	
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.000	0.006	0.006	
7 Скид без використання (загальні)	45.169	44.552	-0.617	1.4
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	392.440	386.787	-5.653	1.4
2 Загальне використання підземних вод	378.322	369.895	-8.427	2.2
3 Господарсько-питні (загальні)	302.872	292.877	-9.995	3.3
4 Виробничо-технічні (загальні)	25.188	23.982	-1.206	4.8
5 Зрошення (загальні)	0.000	0.649	0.649	
6 Сільськогосподарські (загальні)	50.119	52.387	2.268	4.5
8 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.143	0.000	-0.143	100
7 Скид без використання (загальні)	14.118	16.892	2.774	19.6
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	39.596	34.328	-5.268	13.3
2 Загальне використання підземних вод	39.565	34.316	-5.249	13.3
3 Господарсько-питні (загальні)	31.783	29.129	-2.654	8.4
4 Виробничо-технічні (загальні)	6.523	4.260	-2.263	34.7
5 Зрошення (загальні)	0.366	0.073	-0.293	80.1
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.170	0.010	-0.160	94.1

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.723	0.844	0.121	16.7
8 Скид без використання (загальні)	0.031	0.012	-0.019	61.3
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	73.446	74.699	1.253	1.7
2 Загальне використання підземних вод	71.837	73.399	1.562	2.2
3 Господарсько-питні (загальні)	64.509	65.479	0.970	1.5
4 Виробничо-технічні (загальні)	4.578	4.815	0.237	5.2
5 Зрошення (загальні)	0.029	0.030	0.001	3.4
6 Сільськогосподарські (загальні)	2.720	3.073	0.353	13.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.001	0.002	0.001	100
8 Скид без використання (загальні)	1.609	1.300	-0.309	19.2
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	101.972	101.532	-0.440	0.4
2 Загальне використання підземних вод	101.560	101.096	-0.464	0.5
3 Господарсько-питні (загальні)	93.921	93.339	-0.582	0.6
4 Виробничо-технічні (загальні)	7.400	7.614	0.214	2.9
5 Зрошення (загальні)	0.012	0.000	-0.012	100
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.227	0.143	-0.084	37.0
7 Скид без використання (загальні)	0.412	0.436	0.024	5.8
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	113.182	107.108	-6.074	5.4
2 Загальне використання підземних вод	94.049	85.059	-8.990	9.6
3 Господарсько-питні (загальні)	82.373	73.188	-9.185	11.2
4 Виробничо-технічні (загальні)	9.976	10.629	0.653	6.5
5 Сільськогосподарські (загальні)	1.688	1.230	-0.458	27.1
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.012	0.012	0.000	0.0
7 Скид без використання (загальні)	19.133	22.049	2.916	15.2
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	90.273	110.704	20.431	22.6
2 Загальне використання підземних вод	89.968	110.466	20.498	22.8
3 Господарсько-питні (загальні)	85.577	106.794	21.217	24.8
4 Виробничо-технічні (загальні)	4.074	3.450	-0.624	15.3
5 Сільськогосподарські (загальні)	0.258	0.177	-0.081	31.4
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.059	0.045	-0.014	23.7
7 Скид без використання (загальні)	0.305	0.238	-0.067	22.0
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	70.374	68.066	-2.308	3.3
2 Загальне використання підземних вод	69.342	67.083	-2.259	3.3
3 Господарсько-питні (загальні)	56.889	54.799	-2.090	3.7
4 Виробничо-технічні (загальні)	3.892	4.061	0.169	4.3
5 Сільськогосподарські (загальні)	8.508	8.176	-0.332	3.9
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.053	0.047	-0.006	11.3
7 Скид без використання (загальні)	1.032	0.983	-0.049	4.7
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	61.248	63.096	1.848	3.0
2 Загальне використання підземних вод	59.797	61.281	1.484	2.5
3 Господарсько-питні (загальні)	40.163	48.739	8.576	21.4
4 Виробничо-технічні (загальні)	17.678	10.438	-7.240	41.0
5 Зрошення (загальні)	1.864	1.980	0.116	6.2
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.092	0.124	0.032	34.8
7 Скид без використання (загальні)	1.451	1.815	0.364	25.1
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	170.699	156.803	-13.896	8.1
2 Загальне використання підземних вод	155.106	147.727	-7.379	4.8
3 Господарсько-питні (загальні)	128.789	127.805	-0.984	0.8
4 Виробничо-технічні (загальні)	8.784	7.127	-1.657	18.9
5 Зрошення (загальні)	16.152	12.455	-3.697	22.9
6 Сільськогосподарські (загальні)	1.229	0.175	-1.054	85.8
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.152	0.165	0.013	8.6

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
8 Скид без використання (загальні)	15.593	9.076	-6.517	41.8
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	115.314	107.840	-7.474	6.5
2 Загальне використання підземних вод	87.347	83.539	-3.808	4.4
3 Господарсько-питні (загальні)	74.699	70.629	-4.070	5.4
4 Виробничо-технічні (загальні)	8.046	8.644	0.598	7.4
5 Зрошення (загальні)	0.034	0.034	0.000	0.0
6 Сільськогосподарські (загальні)	4.382	4.063	-0.319	7.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.186	0.169	-0.017	9.1
8 Скид без використання (загальні)	27.967	24.301	-3.666	13.1
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	109.157	102.097	-7.060	6.5
2 Загальне використання підземних вод	102.720	96.852	-5.868	5.7
3 Господарсько-питні (загальні)	37.740	36.723	-1.017	2.7
4 Виробничо-технічні (загальні)	17.337	16.620	-0.717	4.1
5 Зрошення (загальні)	1.114	1.625	0.511	45.9
6 Сільськогосподарські (загальні)	46.110	41.394	-4.716	10.2
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.419	0.490	0.071	16.9
8 Скид без використання (загальні)	6.497	5.245	-1.252	19.3
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	62.061	53.410	-8.651	13.9
2 Загальне використання підземних вод	61.647	52.975	-8.672	14.1
3 Господарсько-питні (загальні)	20.892	18.131	-2.761	13.2
4 Виробничо-технічні (загальні)	1.143	1.062	-0.081	7.1
5 Сільськогосподарські (загальні)	39.609	33.782	-5.827	14.7
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.003	0.000	-0.003	100
7 Скид без використання (загальні)	0.413	0.435	0.022	5.3
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Загальний видобуток підземних вод	105.293	102.563	-2.730	2.6
2 Загальне використання підземних вод	100.143	99.176	-0.967	1.0
3 Господарсько-питні (загальні)	84.248	84.824	0.576	0.7
4 Виробничо-технічні (загальні)	5.835	5.834	-0.001	0.0
5 Зрошення (загальні)	0.059	0.051	-0.008	13.6
6 Сільськогосподарські (загальні)	9.582	8.467	-1.115	11.6
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.419	0.000	-0.419	100
8 Скид без використання (загальні)	5.150	3.387	-1.763	34.2
м. КИЇВ				
1 Загальний видобуток підземних вод	89.882	75.978	-13.904	15.5
2 Загальне використання підземних вод	89.769	75.850	-13.919	15.5
3 Господарсько-питні (загальні)	76.749	66.188	-10.561	13.8
4 Виробничо-технічні (загальні)	12.895	9.427	-3.468	26.9
5 Зрошення (загальні)	0.020	0.000	-0.020	100
6 Сільськогосподарські (загальні)	0.076	0.000	-0.076	100
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (загальні)	0.029	0.235	0.206	>100
8 Скид без використання (загальні)	0.113	0.128	0.015	13.3

Таблиця 2.4

**Співставлення обсягів підземних питних і технічних вод (без дренажу)
по адміністративних областях України**

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	41.926	39.560	-2.366	5.6
2 Використання підземних вод без дренажу	35.482	34.055	-1.427	4.0
3 Господарсько-питні (без дренажу)	25.286	23.943	-1.343	5.3
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	5.741	5.607	-0.134	2.3
5 Зрошення (без дренажу)	0.060	0.098	0.038	63.3
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	3.739	3.667	-0.072	1.9
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.656	0.740	0.084	12.8
8 Скид без використання (без дренажу)	6.328	5.505	-0.823	13.0
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	136.475	137.660	1.185	0.9
2 Використання підземних вод без дренажу	131.844	132.698	0.854	0.6
3 Господарсько-питні (без дренажу)	82.216	77.663	-4.553	-5.5
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	8.857	7.748	-1.109	12.5
5 Сільськогосподарські (без дренажу)	40.763	47.279	6.516	16.0
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.008	0.008	0.000	0.0
7 Скид без використання (без дренажу)	4.631	4.962	0.331	7.1
ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	23.085	23.610	0.525	2.3
2 Використання підземних вод без дренажу	23.081	23.605	0.524	2.3
3 Господарсько-питні (без дренажу)	12.215	10.782	-1.433	11.7
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	8.383	11.376	2.993	35.7
5 Зрошення (без дренажу)	2.479	1.443	-1.036	41.8
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.004	0.004	0.000	0.0
7 Скид без використання (без дренажу)	0.004	0.005	0.001	25.0
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	92.013	85.916	-6.097	6.6
2 Використання підземних вод без дренажу	85.676	81.921	-3.755	4.4
3 Господарсько-питні (без дренажу)	70.043	66.031	-4.012	5.7
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	11.597	11.788	0.191	1.6
5 Зрошення (без дренажу)	0.520	0.475	-0.045	8.7
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	3.516	3.627	0.111	3.2
7 Скид без використання (без дренажу)	6.337	3.995	-2.342	37.0
ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	32.166	27.937	-4.229	13.1
2 Використання підземних вод без дренажу	23.838	22.033	-1.805	7.6
3 Господарсько-питні (без дренажу)	13.948	13.337	-0.611	4.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.213	6.244	0.031	0.5
5 Зрошення (без дренажу)	0.013	0.008	-0.005	38.5
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	3.664	2.097	-1.567	42.8
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.000	0.347	0.347	
8 Скид без використання (без дренажу)	8.328	5.904	-2.424	29.1
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	57.725	62.489	4.764	8.3
2 Використання підземних вод без дренажу	56.689	62.309	5.620	9.9
3 Господарсько-питні (без дренажу)	49.776	56.486	6.710	13.5
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	4.801	3.522	-1.279	26.6
5 Зрошення (без дренажу)	0.011	0.003	-0.008	72.7
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	2.094	1.313	-0.781	37.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.007	0.985	0.978	>100
8 Скид без використання (без дренажу)	1.036	0.180	-0.856	82.6

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	82.957	79.059	-3.898	4.7
2 Використання підземних вод без дренажу	79.705	72.939	-6.766	8.5
3 Господарсько-питні (без дренажу)	71.216	64.947	-6.269	8.8
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	5.953	6.238	0.285	4.8
5 Зрошення (без дренажу)	1.082	0.811	-0.271	25.0
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	1.439	0.934	-0.505	35.1
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.015	0.009	-0.006	40.0
8 Скид без використання (без дренажу)	3.252	6.120	2.868	88.2
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	16.040	16.660	0.620	3.9
2 Використання підземних вод без дренажу	15.089	15.984	0.895	5.9
3 Господарсько-питні (без дренажу)	10.919	10.740	-0.179	1.6
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	1.967	2.628	0.661	33.6
5 Зрошення (без дренажу)	0.000	0.021	0.021	
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	2.203	2.534	0.331	15.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.000	0.061	0.061	
8 Скид без використання (без дренажу)	0.951	0.676	-0.275	28.9
КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	125.161	140.597	15.436	12.3
2 Використання підземних вод без дренажу	114.166	131.106	16.940	14.8
3 Господарсько-питні (без дренажу)	82.260	100.300	18.040	21.9
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	29.471	28.263	-1.208	4.1
5 Зрошення (без дренажу)	0.434	0.288	-0.146	33.6
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.075	0.109	0.034	45.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	1.926	2.146	0.220	11.4
8 Скид без використання (без дренажу)	10.995	9.491	-1.504	13.7
КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	24.420	19.632	-4.788	19.6
2 Використання підземних вод без дренажу	21.389	17.917	-3.472	16.2
3 Господарсько-питні (без дренажу)	14.579	12.557	-2.022	13.9
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	3.284	2.596	-0.688	21.0
5 Зрошення (без дренажу)	0.078	0.024	-0.054	69.2
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	3.448	2.740	-0.708	20.5
7 Скид без використання (без дренажу)	3.031	1.715	-1.316	43.4
ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	80.104	83.876	3.772	4.7
2 Використання підземних вод без дренажу	78.999	83.533	4.534	5.7
3 Господарсько-питні (без дренажу)	72.199	76.490	4.291	5.9
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.800	6.988	0.188	2.8
5 Зрошення (без дренажу)	0.000	0.049	0.049	
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.000	0.006	0.006	
7 Скид без використання (без дренажу)	1.105	0.343	-0.762	69.0
ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	391.043	385.415	-5.628	1.4
2 Використання підземних вод без дренажу	376.925	368.523	-8.402	2.2
3 Господарсько-питні (без дренажу)	302.511	292.520	-9.991	3.3
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	24.152	22.967	-1.185	4.9
5 Зрошення (без дренажу)	0.000	0.649	0.649	
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	50.119	52.387	2.268	4.5
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.143	0.000	-0.143	100
8 Скид без використання (без дренажу)	14.118	16.892	2.774	19.6
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	39.596	34.328	-5.268	13.3
2 Використання підземних вод без дренажу	39.565	34.316	-5.249	13.3
3 Господарсько-питні (без дренажу)	31.783	29.129	-2.654	8.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.523	4.260	-2.263	34.7
5 Зрошення (без дренажу)	0.366	0.073	-0.293	80.1
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.170	0.010	-0.160	94.1

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.723	0.844	0.121	16.7
8 Скид без використання (без дренажу)	0.031	0.012	-0.019	61.3
ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	73.446	74.699	1.253	1.7
2 Використання підземних вод без дренажу	71.837	73.399	1.562	2.2
3 Господарсько-питні (без дренажу)	64.509	65.479	0.970	1.5
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	4.578	4.815	0.237	5.2
5 Зрошення (без дренажу)	0.029	0.030	0.001	3.4
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	2.720	3.073	0.353	13.0
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.001	0.002	0.001	100
8 Скид без використання (без дренажу)	1.609	1.300	-0.309	19.2
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	101.871	101.430	-0.441	0.4
2 Використання підземних вод без дренажу	101.459	100.994	-0.465	0.5
3 Господарсько-питні (без дренажу)	93.820	93.237	-0.583	0.6
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	7.400	7.614	0.214	2.9
5 Зрошення (без дренажу)	0.012	0.000	-0.012	100
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.227	0.143	-0.084	37.0
7 Скид без використання (без дренажу)	0.412	0.436	0.024	5.8
РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	90.682	80.962	-9.720	10.7
2 Використання підземних вод без дренажу	90.624	80.848	-9.776	10.8
3 Господарсько-питні (без дренажу)	82.373	73.188	-9.185	11.2
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	6.551	6.418	-0.133	2.0
5 Сільськогосподарські (без дренажу)	1.688	1.230	-0.458	27.1
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.012	0.012	0.000	0.0
7 Скид без використання (без дренажу)	0.058	0.114	0.056	96.6
СУМСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	90.273	110.704	20.431	22.6
2 Використання підземних вод без дренажу	89.968	110.466	20.498	22.8
3 Господарсько-питні (без дренажу)	85.577	106.794	21.217	24.8
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	4.074	3.450	-0.624	15.3
5 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.258	0.177	-0.081	31.4
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.059	0.045	-0.014	23.7
7 Скид без використання (без дренажу)	0.305	0.238	-0.067	22.0
ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	70.374	68.066	-2.308	3.3
2 Використання підземних вод без дренажу	69.342	67.083	-2.259	3.3
3 Господарсько-питні (без дренажу)	56.889	54.799	-2.090	3.7
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	3.892	4.061	0.169	4.3
5 Сільськогосподарські (без дренажу)	8.508	8.176	-0.332	3.9
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.053	0.047	-0.006	11.3
7 Скид без використання (без дренажу)	1.032	0.983	-0.049	4.7
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	61.248	63.096	1.848	3.0
2 Використання підземних вод без дренажу	59.797	61.281	1.484	2.5
3 Господарсько-питні (без дренажу)	40.163	48.739	8.576	21.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	17.678	10.438	-7.240	41.0
5 Зрошення (без дренажу)	1.864	1.980	0.116	6.2
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.092	0.124	0.032	34.8
7 Скид без використання (без дренажу)	1.451	1.815	0.364	25.1
ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	162.792	153.973	-8.819	5.4
2 Використання підземних вод без дренажу	152.284	144.897	-7.387	4.9
3 Господарсько-питні (без дренажу)	128.789	124.975	-3.814	3.0
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	5.962	7.127	1.165	19.5
5 Зрошення (без дренажу)	16.152	12.455	-3.697	22.9
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	1.229	0.175	-1.054	85.8
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.152	0.165	0.013	8.6

Показники	Обсяги, тис. м ³ /добу		Збільшення (+), зменшення (-) до 2019 р.	
	2018 р.	2019 р.	тис. м ³ /добу	%
8 Скид без використання (без дренажу)	10.508	9.076	-1.432	13.6
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	110.856	107.840	-3.016	2.7
2 Використання підземних вод без дренажу	87.347	83.539	-3.808	4.4
3 Господарсько-питні (без дренажу)	74.699	70.629	-4.070	5.4
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	8.046	8.644	0.598	7.4
5 Зрошення (без дренажу)	0.034	0.034	0.000	0.0
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	4.382	4.063	-0.319	7.3
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.186	0.169	-0.017	9.1
8 Скид без використання (без дренажу)	23.509	24.301	0.792	3.4
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	105.640	99.018	-6.622	6.3
2 Використання підземних вод без дренажу	102.674	96.844	-5.830	5.7
3 Господарсько-питні (без дренажу)	37.732	36.723	-1.009	2.7
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	17.299	16.612	-0.687	4.0
5 Зрошення (без дренажу)	1.114	1.625	0.511	45.9
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	46.110	41.394	-4.716	10.2
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.419	0.490	0.071	16.9
8 Скид без використання (без дренажу)	3.026	2.174	-0.852	28.2
ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	62.061	53.410	-8.651	13.9
2 Використання підземних вод без дренажу	61.647	52.975	-8.672	14.1
3 Господарсько-питні (без дренажу)	20.892	18.131	-2.761	13.2
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	1.143	1.062	-0.081	7.1
5 Сільськогосподарські (без дренажу)	39.609	33.782	-5.827	14.7
6 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.003	0.000	-0.003	100
7 Скид без використання (без дренажу)	0.413	0.435	0.022	5.3
ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	105.293	102,563	-2.730	2.6
2 Використання підземних вод без дренажу	100.143	99.176	-0.967	1.0
3 Господарсько-питні (без дренажу)	84.248	84.824	0.576	0.7
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	5.835	5.834	-0.001	0.0
5 Зрошення (без дренажу)	0.059	0.051	-0.008	13.6
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	9.582	8.467	-1.115	11.6
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.419	0.000	-0.419	100.0
8 Скид без використання (без дренажу)	5.150	3.387	-1.763	34.2
м. КИЇВ				
1 Видобуток підземних вод без дренажу	89.882	75.978	-13.904	15.5
2 Використання підземних вод без дренажу	89.769	75.850	-13.919	15.5
3 Господарсько-питні (без дренажу)	76.749	66.188	-10.561	13.8
4 Виробничо-технічні (без дренажу)	12.895	9.427	-3.468	26.9
5 Зрошення (без дренажу)	0.020	0.000	-0.020	100
6 Сільськогосподарські (без дренажу)	0.076	0.000	-0.076	100
7 Промисловий розлив та виготовлення напоїв (без дренажу)	0.029	0.235	0.206	>100
8 Скид без використання (без дренажу)	0.113	0.128	0.015	13.3

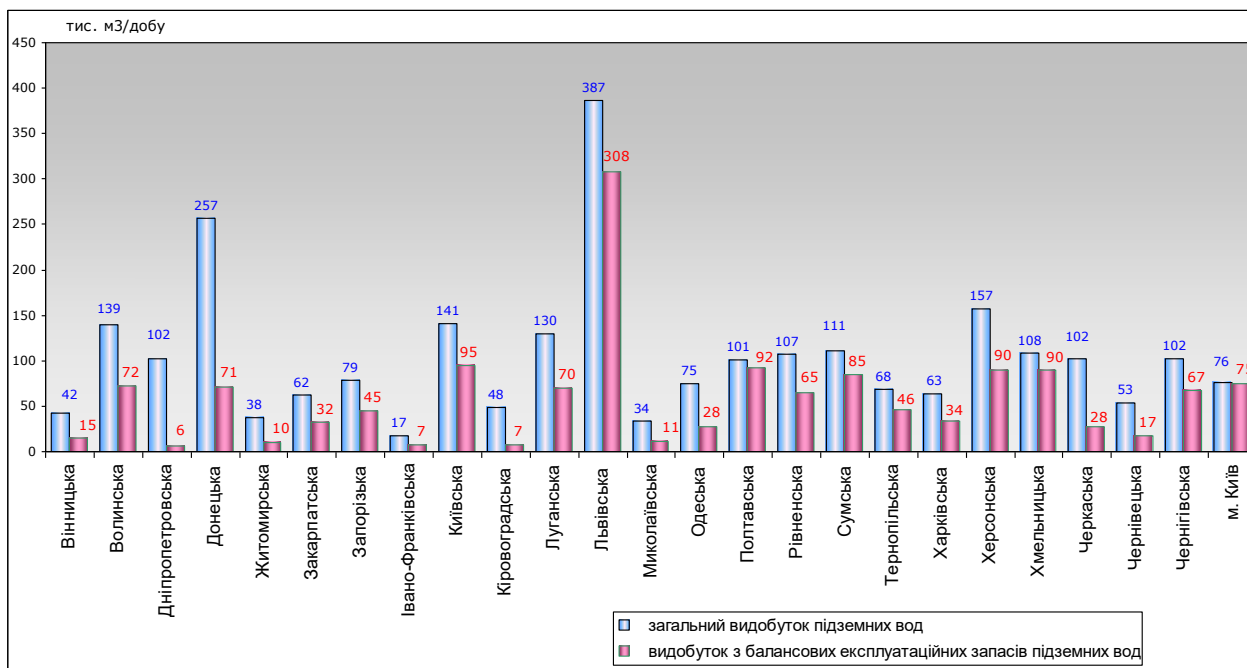


Рис. 2.2. Загальний видобуток підземних вод та видобуток з баланс. експлуатаційних запасів по адміністративних областях України за 2019 р.

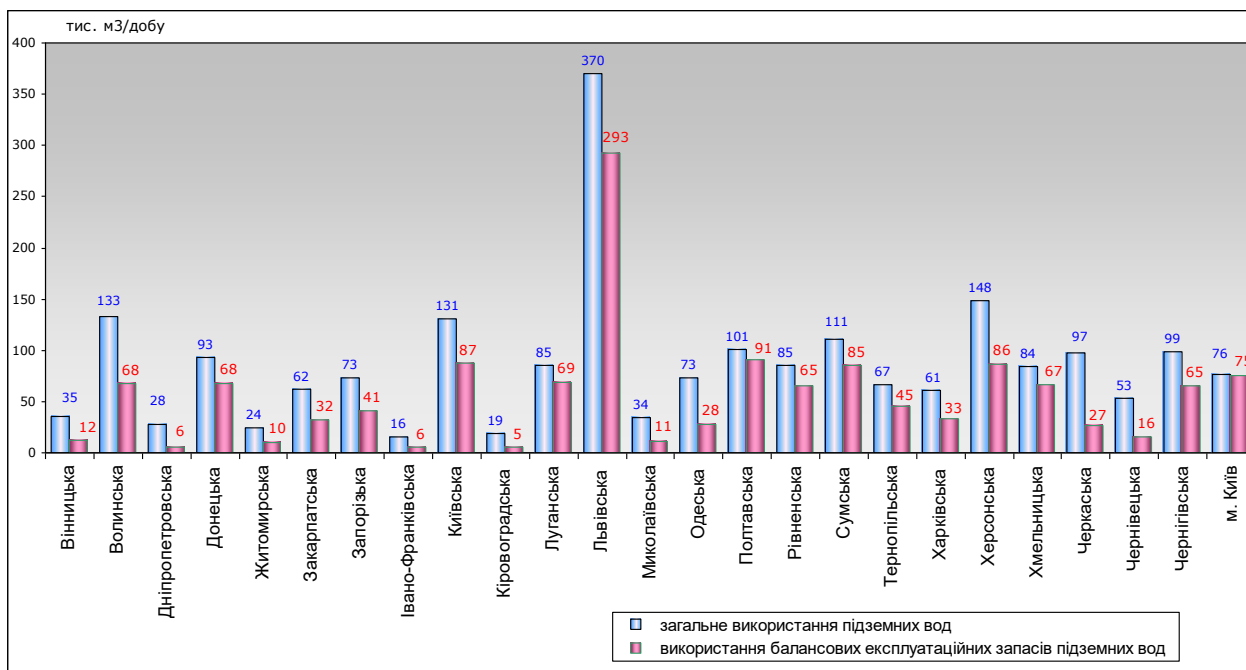


Рис. 2.3. Загальне використання підземних вод та використання баланс. експлуатаційних запасів по адміністративних областях України за 2019 р.

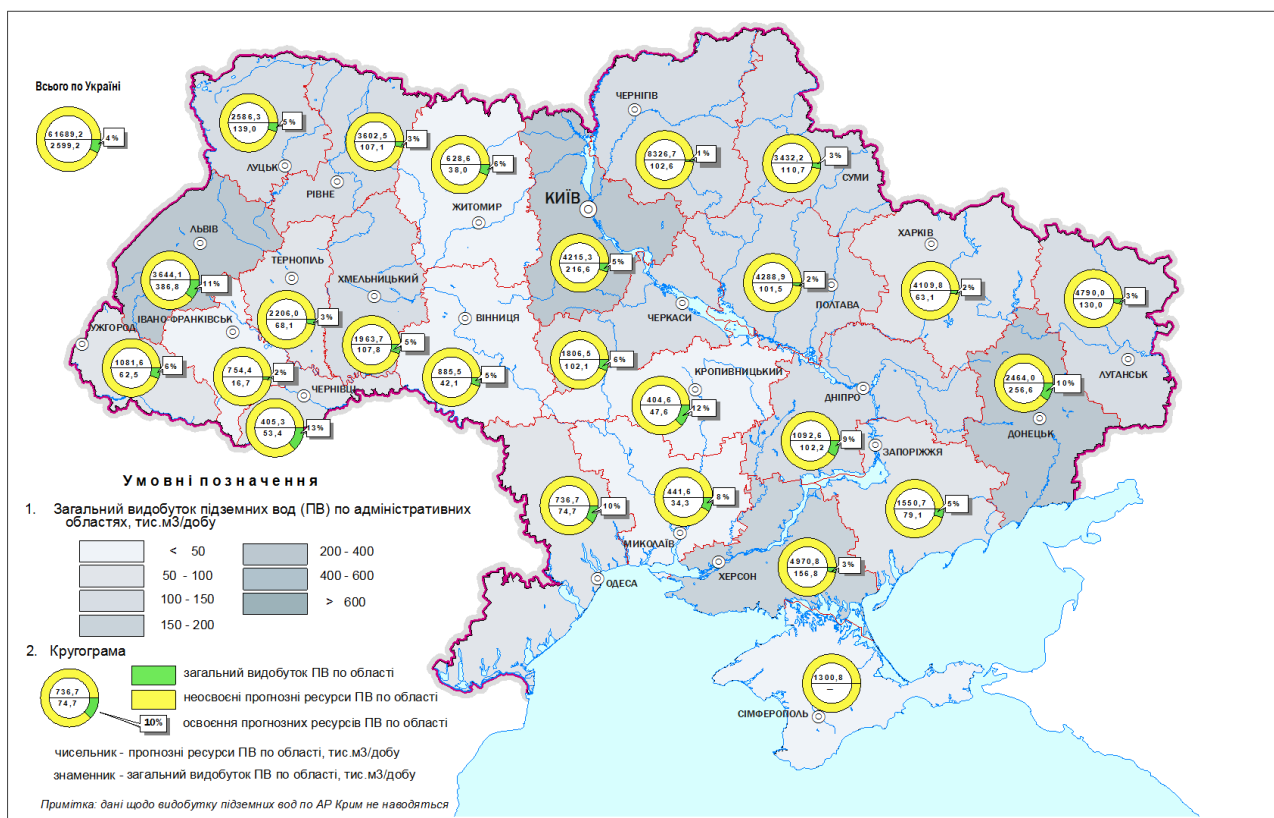


Рис. 2.4. Загальний видобуток підземних питних і технічних вод України за 2018 рік

2.2 Результати моніторингу стану водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання в цілому по Україні та регіонах (порівняння з попереднім роком)

Держводагентство як суб'єкт державного моніторингу вод проводить моніторинг якості вод водогосподарських систем міжгалузевого та сільськогосподарського водопостачання, водних об'єктів за радіологічними показниками на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення, меліоративного стану зрошуваних та осушуваних земель, а також ґрунтів у зонах впливу меліоративних систем, якості вод на транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво на транскордонних водних об'єктах.

З 1 січня 2019 року введено в дію новий Порядок здійснення державного моніторингу вод (далі – Порядок), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2019 № 758. Порядком запроваджено європейські підходи у сфері моніторингу вод, створено організаційні та інституційні передумови досягнення доброго екологічного та хімічного стану масивів поверхневих, підземних і морських вод.

Розроблено та виконано програму діагностичного моніторингу в басейні річки Дон та підготовлено проєкт програми операційного моніторингу масивів поверхневих вод.

Підготовлено проєкти програм діагностичного моніторингу для виконання вимірювань у басейнах річок Дністер, Дунай.

У 2019 році спостереження за станом поверхневих вод здійснювались у 196 пунктах моніторингу на масивах поверхневих вод на транскордонних ділянках водотоків відповідно до міжурядових угод, на масивах поверхневих вод, забір з яких здійснюється для задоволення питних та господарсько-питних потреб населення та на масивах поверхневих вод, де є ризик недосягнення екологічних цілей.

Аналіз якісного стану поверхневих вод за результатами моніторингу у системі Держводагентства за 2019 рік у розрізі гідрографічного районування наведено нижче.

Район басейну річки Дніпро

У районі басейну Дніпра спостереження здійснювались по 67 пунктах моніторингу, з них 44 – у місцях питних водозаборів.

Найгірші значення показників якості вод фіксувались у пункті моніторингу нижче каналу Бортницької станції аерації.

У 2019 році усереднені значення показників БСК₅ та ХСК дещо знизились у зазначеному пункті спостережень, проте не досягають нормативних значень.

Результати проведених вимірювань показників якісного стану вод водосховищ та основних водотоків басейну Дніпра у місцях розташування питних водозаборів свідчать про перевищення за показниками БСК та ХСК, які відображають інтенсивність забруднення водних об'єктів легко окисними та важко окисними органічними сполуками.

У 2019 році за результатами вимірювань проб води у місцях питних водозаборів міст Верхньодніпровськ та Горішні Плавні фіксувалося зниження вмісту сухого залишку.

Пункти спостережень у місцях питних водозаборів м. Київ (Деснянський водозабір та питний водозабір м. Київ) характеризувались значеннями показників на рівні минулого року. Зафіксовано підвищені значення показника ХСК.

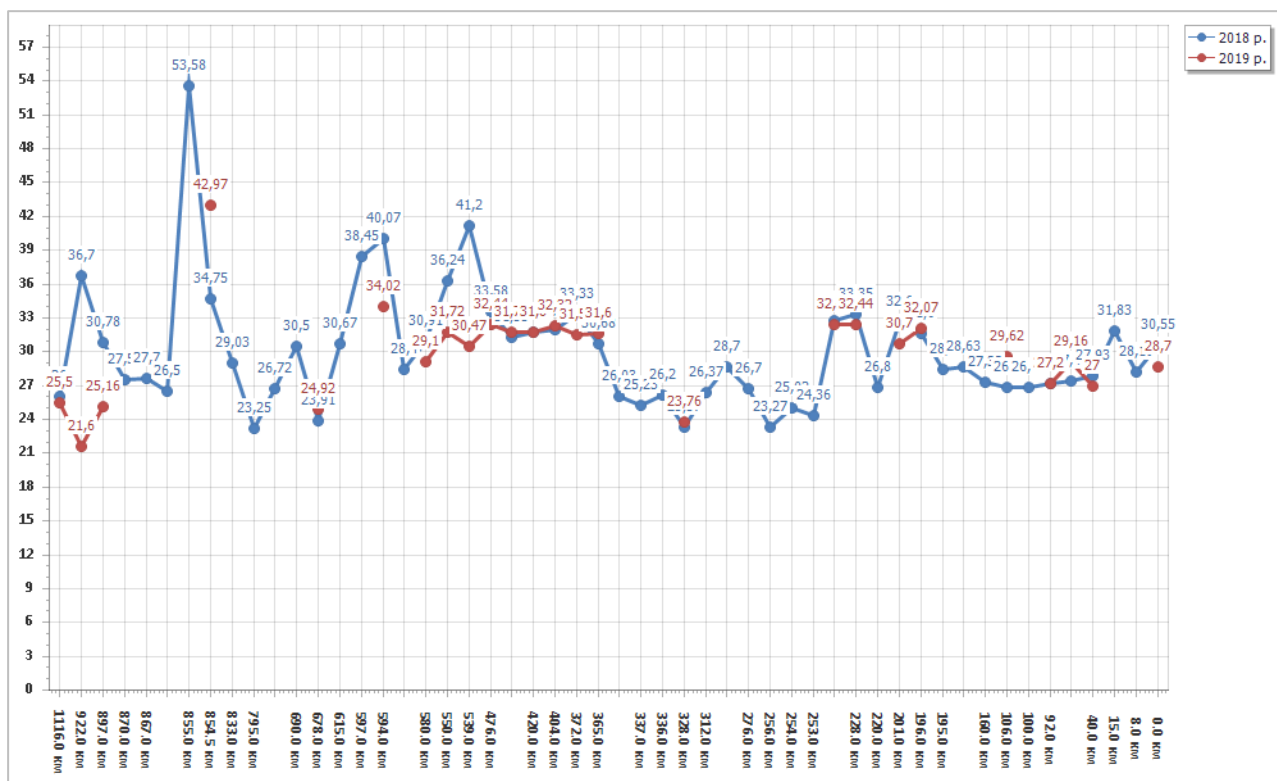


Рис. 2.5. Динаміка зміни середньорічних значень показника БСК₅ по руслу річки Дніпро у 2018-2019 роках

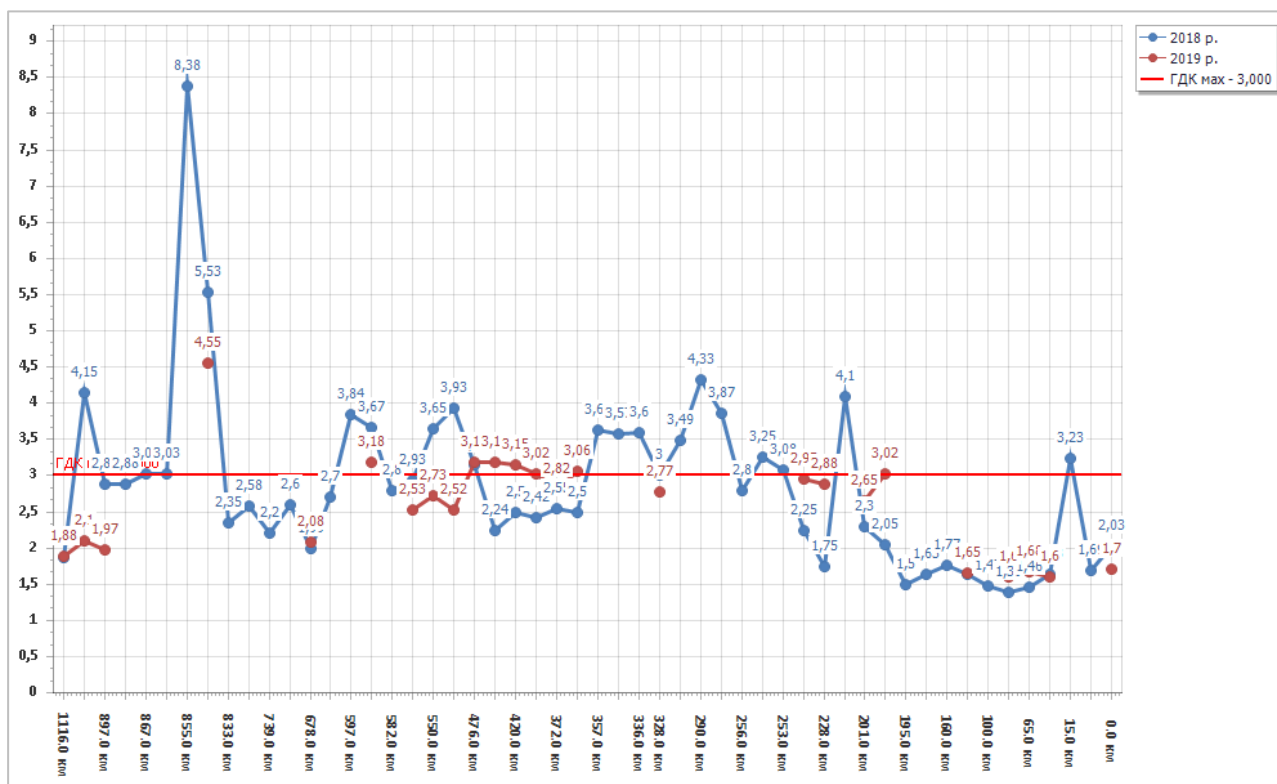


Рис. 2.6. Динаміка зміни середньорічних значень показника ХСК по руслу річки Дніпро у 2018-2019 роках

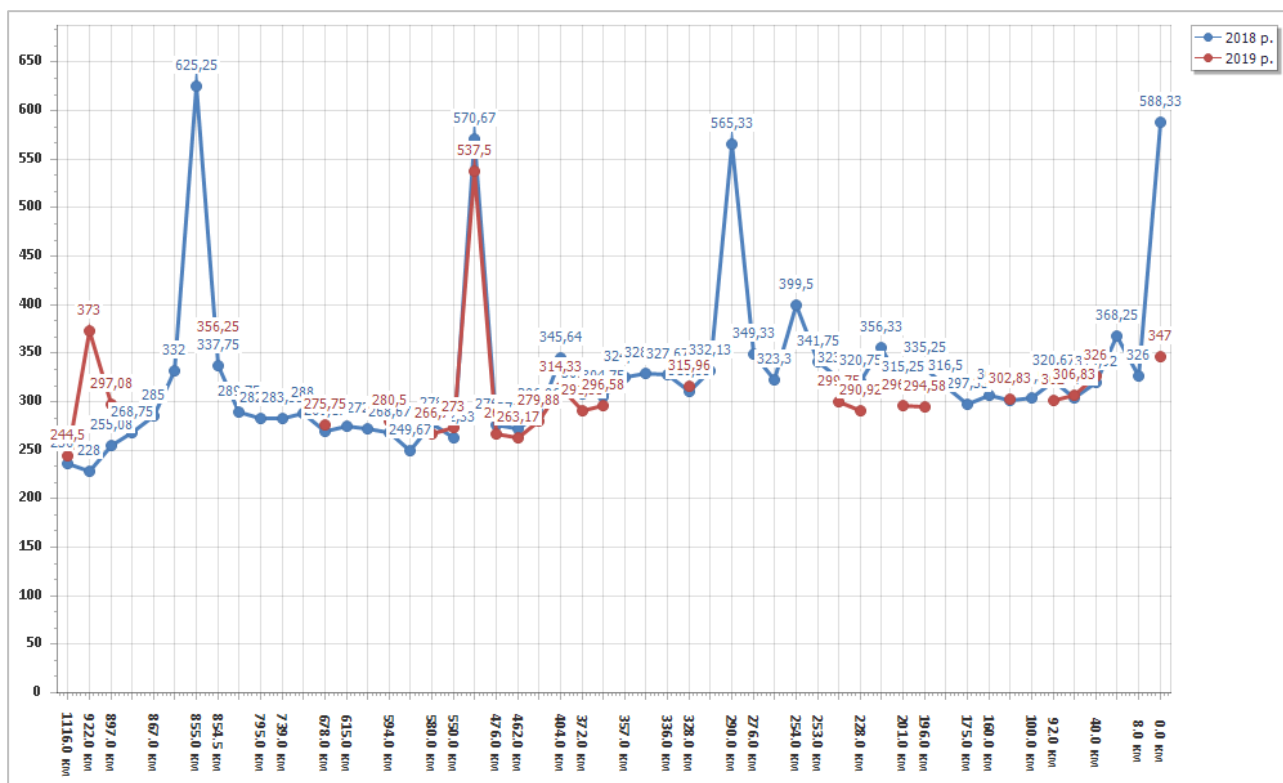


Рис. 2.7. Динаміка зміни середньорічних значень сухого залишку по руслу річки Дніпро у 2018-2019 роках

Разом з тим, для басейну річки Дніпро характерні регіональні аспекти формування їх якості. Води у верхній течії Дніпра характеризуються підвищеним вмістом природних сполук гумінових та фульво кислот, сполук заліза та марганцю. Кольоровість води є індикатором вмісту цих сполук. У зв'язку з цим, найбільше природне (біогенне) забруднення серед усіх водосховищ Дніпровського каскаду спостерігається саме у Київському водосховищі, що і відображається нижче.

Середні значення показників якості поверхневих вод басейну Дніпра свідчать про покращення показників верхньої та нижньої течії Дніпра і в той же час незначне погіршення якості вод у середній течії.

Радіологічний стан поверхневих вод басейну Дніпра протягом 2019 року не зазнав суттєвих змін порівняно з попередніми роками. Вміст радіонуклідів у річках басейну Дніпра був стабільним і значно нижчим за встановлені нормативи (Державні гігієнічні нормативи «Допустимі рівні вмісту радіонуклідів ^{90}Sr і ^{137}Cs у продуктах харчування та питній воді», затверджені наказом МОЗ України від 03.05.2006 № 256, обмежують вміст ^{90}Sr і ^{137}Cs рівнем 2,00 кБк/м³).

Район басейну річки Дністер

У районі басейну річки Дністер спостереження здійснювались по 26 пунктах моніторингу, з них 19 – у місцях питних водозаборів.

У масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних та господарсько-побутових потреб населення, досліджувались фізико-хімічні показники та показники, які можуть впливати на якість питної води.

З II півріччя 2019 року додатково розпочато вимірювання пріоритетних забруднюючих речовин для встановлення хімічного стану водних масивів.

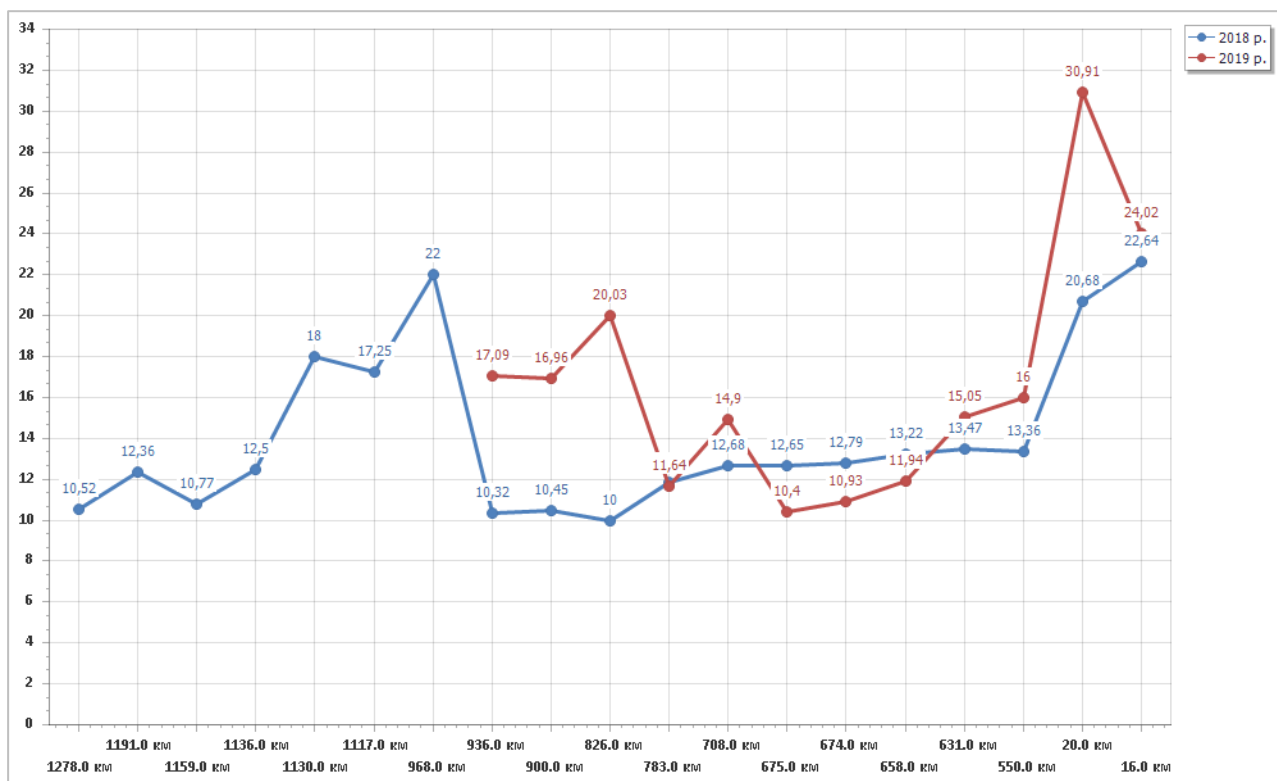


Рис. 2.8. Динаміка зміни середньорічних значень ХСК по руслу річки Дністер у 2018-2019 роках

Середньорічні значення показника ХСК у 2019 році зросли. Максимальне підвищення у пункті смт Біляївка, питний водозабір м. Одеса.

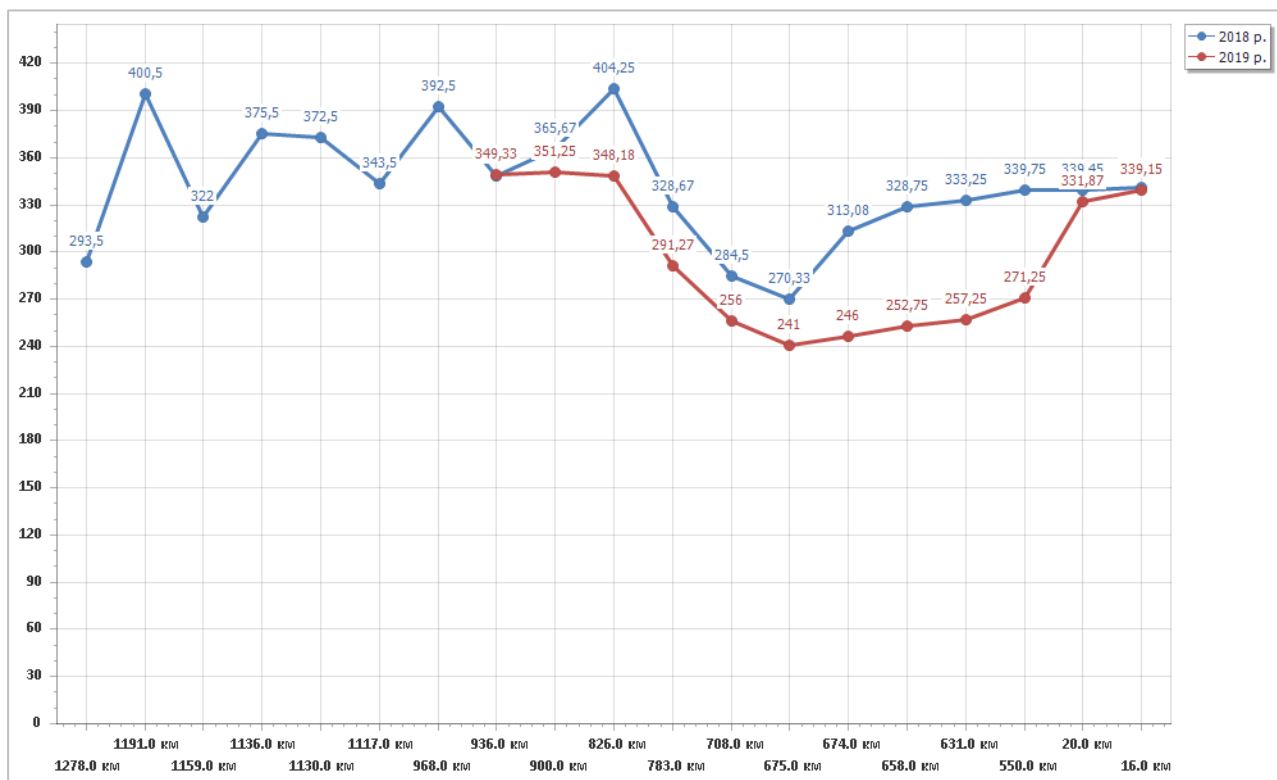


Рис. 2.9. Динаміка зміни середньорічних значень сухого залишку по руслу річки Дністер у 2018-2019 роках

Середньорічні значення вмісту сухого залишку знизились та перебувають в межах нормативних значень.

Води річок Бистриця Надвірнянська та Бистриця Солотвинська, які є джерелами питного водопостачання м. Івано-Франківськ, характеризувались добрими значеннями показників якості вод протягом 2019 року.

У верхній частині басейну р. Дністер проблемними залишаються річки Сівка в Калуському районі та Саджава в Долинському районі Івано-Франківської області.

Скиди промислових підприємств м. Калуш значно погіршують показники якісного стану р. Сівка, куди потрапляють зворотні води з високим вмістом солей.

Також значний антропогенний вплив фіксується у пониззі басейну р. Дністер на території Одеської області, після проходження водотоків територією Республіки Молдова. У створі Кучурганського водосховища (с. Кучургани та с. Степанівка) фіксувалися перевищення за такими показниками: сухий залишок, БСК₅, азот амонійний, АПАР, кольоровість.

Якісний стан поверхневих вод у місцях водозаборів, що використовуються у басейні річки Дністер, як джерела питного водопостачання, в цілому задовільний.

Район басейну річки Дон

У районі басейну річки Дон спостереження здійснювались по 33 пунктах моніторингу, з них 5 – у місцях питних водозаборів.

Спостереження за станом якості вод у місцях водозаборів, що використовуються як джерела питного водопостачання району басейну річки Дон, проводились у 5-ти створах у басейні р. Сіверський Донець.

Результати моніторингу 2019 року не суттєво відрізняються від минулого року:

- **р. Сіверський Донець, водозабір Слов'янського РВУ КП «Компанія «Вода Донбасу»**. Середньорічні показники відповідали минулорічному рівню, зокрема, ХСК – 20,7 мгО/дм³, БСК₅ – 3,6 мгО₂/дм³; амоній-іони – 0,38 мг/дм³; сухий залишок – 758,6 мг/дм³; фосфати – 1,06 мг/дм³; нітрати – 6,98 мг/дм³; нітрити – 0,075 мг/дм³; солі важких металів: залізо загальне – 0,1 мг/дм³, марганець – 0,038 мг/дм³, кобальт – 0,009 мг/дм³, нікель – 0,016 мг/дм³, хром⁶⁺ – 0,005 мг/дм³, цинк – 0,019 мг/дм³, мідь – 0,002 мг/дм³. Вміст розчиненого кисню – 9,6 мгО₂/ дм³, жорсткість складала 7,1 ммоль/дм³;

- **р. Сіверський Донець, 522 км, Райгородська гребля, питний водозабір у канал "Сіверський Донець-Донбас", РУЕК РВУ КП "Компанія Вода Донбасу"**: ХСК – 19,036 мгО/дм³; БСК₅ – 3,6 мгО₂/дм³; амоній-іони – 0,4 мг/дм³; сухий залишок – 700,86 мг/дм³; фосфати – 1,17 мг/дм³; нітрати – 7,2 мг/дм³; нітрити – 0,074 мг/дм³; солі важких металів: залізо загальне – 0,105 мг/дм³, марганець – 0,04 мг/дм³, кобальт – 0,007 мг/дм³, нікель – 0,016 мг/дм³, хром⁶⁺ – 0,006 мг/дм³, цинк – 0,019, мідь – 0,002. Вміст розчиненого кисню – 9,5 мгО₂/ дм³, жорсткість складала 6,85 ммоль/дм³;

- **р. Сіверський Донець, с. Білогорівка, питний водозабір КП "Попаснянський районний водоканал"**: ХСК – 18,5 мгО/дм³; БСК₅ – 3,2 мгО₂/дм³; амоній-іони – 0,37 мг/дм³; сухий залишок – 1081,32 мг/дм³; нітрати – 7,2 мг/дм³; нітрити – 0,0086 мг/дм³; фосфати – 1,09 мг/дм³; солі важких металів: залізо загальне – 0,106 мг/дм³, марганець – 0,037 мг/дм³, кобальт – 0,006 мг/дм³, нікель – 0,016 мг/дм³, хром⁶⁺ – 0,005 мг/дм³, цинк – 0,008 мг/дм³, мідь – 0,002 мг/дм³. Вміст розчиненого у воді кисню – 9,6 мгО₂/дм³. Жорсткість складала 9,03 ммоль/дм³;

- **р. Сіверський Донець, с.Кочеток, водозабір КП «Харківводоканал»:** ХСК – 19,77 мгО/дм³; БСК₅ – 2,75 мгО₂/ дм³; амоній-іони – 0,36 мг/дм³; сухий залишок – 546,09 мг/дм³; нітрати – 4,04 мг/дм³; нітрити – 0,05 мг/дм³; фосфати – 0,52 мг/дм³; солі важких металів: залізо загальне – 0,085 мг/дм³, марганець – 0,019 мг/дм³, кобальт – 0,008 мг/дм³, нікель – 0,07 мг/дм³, хром⁶⁺ – 0,003 мг/дм³, цинк – 0,009 мг/дм³, мідь – 0,002 мг/дм³. Вміст розчиненого кисню – 8,77 мгО₂/дм³. Жорсткість складала 6,18 ммоль/дм³.

- **р. Сіверський Донець, водозабір КП «Слов'янськводоканал»:** ХСК – 19,44 мгО/дм³; БСК₅ – 3,5 мгО₂/ дм³; амоній-іони – 0,34 мг/дм³; сухий залишок – 754,23 мг/дм³; нітрати – 7,18 мг/дм³; нітрити – 0,075 мг/дм³; фосфати – 1,105 мг/дм³; солі важких металів: залізо загальне – 0,104 мг/дм³, марганець – 0,037 мг/дм³, кобальт – 0,009 мг/дм³, нікель – 0,017 мг/дм³, хром⁶⁺ – 0,006 мг/дм³, цинк – 0,02 мг/дм³, мідь – 0,002 мг/дм³. Вміст розчиненого кисню – 9,2 мгО₂/дм³. Жорсткість складала 7,06 ммоль/дм³.

Район басейну річки Дунаю

У районі басейну річки Дунай спостереження здійснювались по 30 пунктах моніторингу, з них 15 – у місцях питних водозаборів.

У пробах води, які відбиралися у 2019 році у місцях розташування питних водозаборів у руслових створах р. Дунай (м. Ізмаїл; м. Кілія, м. Вилкове), якісні показники порівняно з 2019 роком суттєво не змінилися. Незначне погіршення по вмісту сульфатів та ХСК.

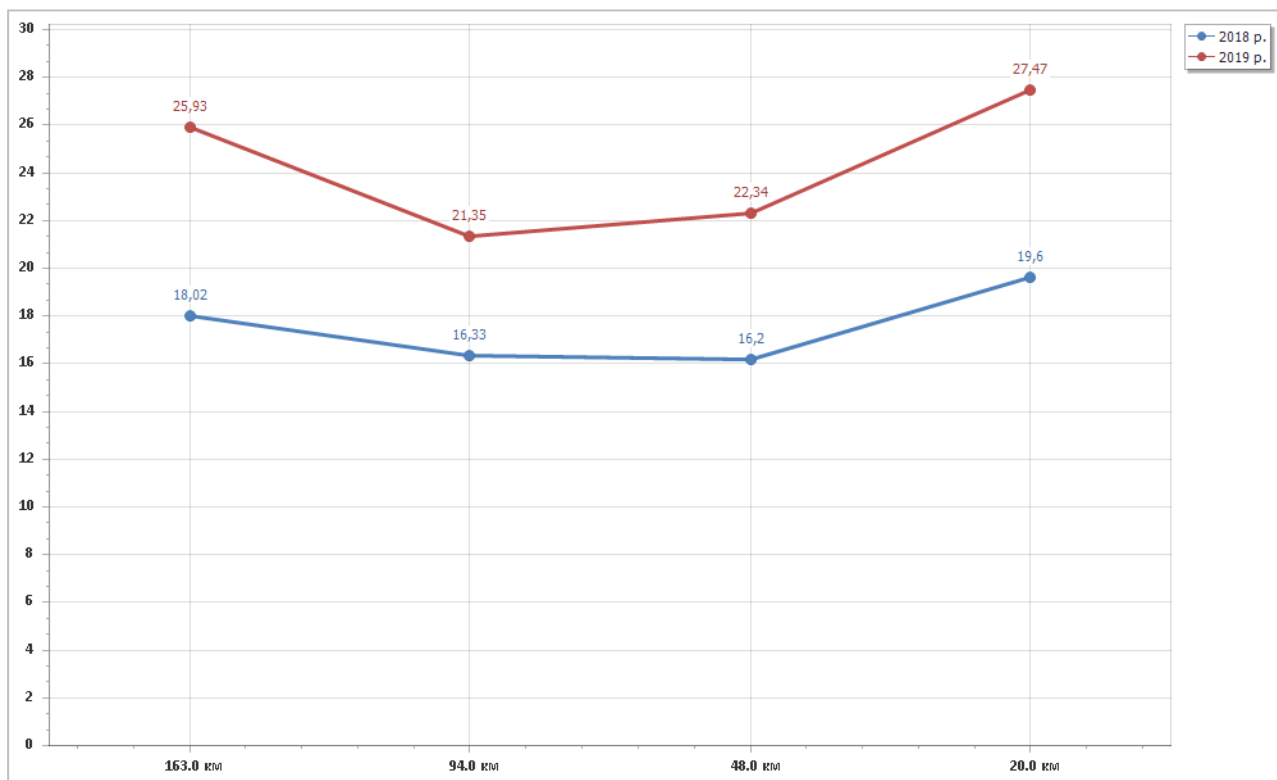


Рис. 2.10. Динаміка зміни середньорічних значень показника ХСК по руслу річки Дунай у 2018-2019 роках

В усіх створах у місцях розташування питних водозаборів **суббасейнів Пруту та Сірету**, а саме:

- р. Прут, 772 км, с. Ленківці, питний водозабір м. Чернівці;
- р. Прут, 867 км, м. Коломия;

- р.Жонка, притока р.Прут, 3 км, м.Яремче, питний водозабір м.Яремче, ВУВКГ м.Яремче;
- р. Сірет, 448 км, питний водозабір м. Сторожинець, вода, за результатами проведених у 2019 році вимірювань гідрохімічних і радіологічних показників, характеризується як чиста. Значення показників вмісту забруднюючих речовин перебувають нижче середніх минулорічних значень.

Стан водних об'єктів у місцях водозаборів та водних об'єктів **суббасейну Тиси** у 2019 році за результатами моніторингу, порівняно з 2018 роком, істотно не змінився.

У створах, розташованих у місцях, що використовуються як джерела питного водопостачання, а саме:

- 40 км р. Уж, питний водозабір м. Ужгород;
 - 65 км р. Латориця, питний водозабір м. Чоп;
 - 882 км р. Тиса, питний водозабір м. Тячів;
 - потік Умножанський, 2 км вище смт. Міжгір'я, питний водозабір;
 - р. Волівчик, 5 км вище смт. Воловець, питний водозабір;
 - р. Свалявка, 2 км вище м. Свалява, питний водозабір;
 - р. Уж, 85 км, вище смт. Великий Березний, питний водозабір,
- якісні показники стану води перебували в межах задовільних значень, порівняно з 2018 роком істотно не змінилися.

Район басейну річки Вісла

У районі басейну річки Вісла спостереження здійснювались по 11 пунктах моніторингу, з них 4 – у місцях питних водозаборів.

Поверхневі води басейну не використовуються для питного водопостачання. Потреби населення у питній воді задовольняються за рахунок запасів підземних вод.

Основний вплив на якісний стан поверхневих вод басейну здійснюють комунальні та промислові підприємства Львівської області. Вплив підприємств Волинської області на якісний стан р. Західний Буг незначний.

Річка Полтва, ліва притока Західного Бугу, є найбільш забрудненою річкою басейну, оскільки є колектором стічних вод м. Львова.

У 2019 році фіксується незначне зниження показників органічного забруднення ХСК та БСК₅ у пункті моніторингу р. Полтва, 30 км, с. Кам'янопіль, Пустомитівський район. Проте зазначені показники перебувають на достатньо високому рівні (максимальні значення БСК₅ – 40,82 мгО/дм³ та ХСК – 93,42 мгО/дм³).

Район басейну річки Південний Буг

У районі басейну річки Південний Буг спостереження здійснювались по 14 пунктах моніторингу у місцях питних водозаборів.

Поверхневі води басейну р. Південний Буг забруднені в основному органічними сполуками.

Підвищений вміст органічних сполук також є наслідком впливу забруднюючих речовин, які потрапляють у водні об'єкти зі стічними водами підприємств, і впливу органічних сполук природного походження, що надходять у поверхневі води з торфовищ та боліт.

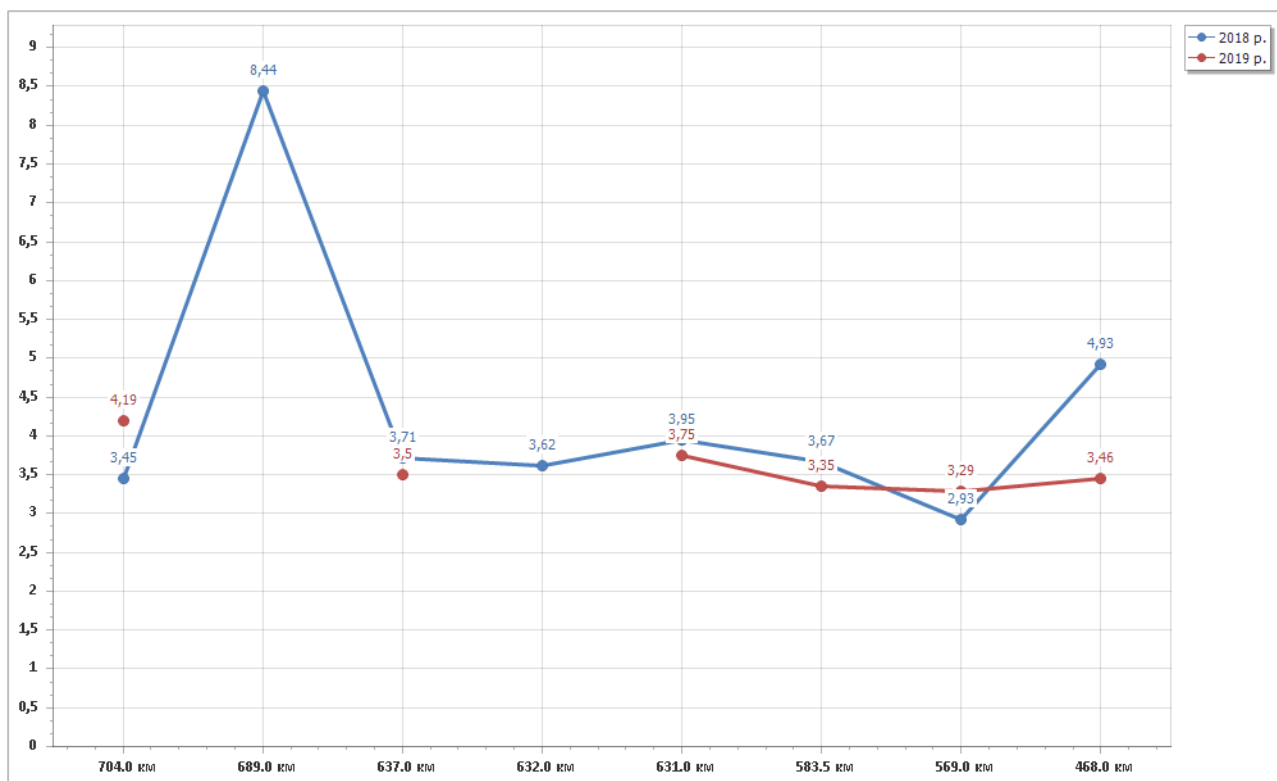


Рис. 2.11. Динаміка зміни середньорічних значень БСК по руслу річки Західний Буг у 2018-2019 роках

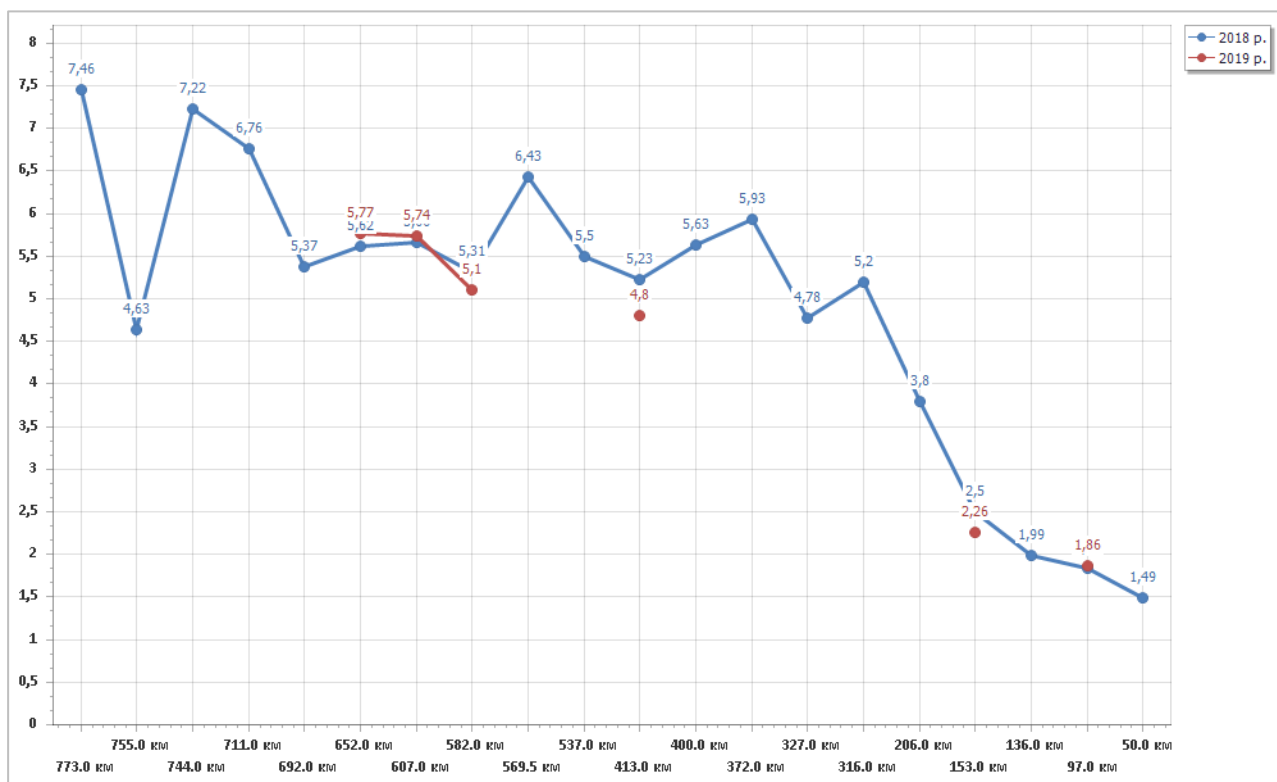


Рис. 2.12. Динаміка зміни середньорічних значень БСК по руслу річки Південний Буг у 2018-2019 роках

За результатами гідрохімічних вимірювань Бузький лиман, який зазнає впливу скидів зворотних вод Миколаївського водоканалу є найбільш забрудненими.

У створах питних водозаборів міст Хмільник, Калинівка та Вінниця фіксувались високі значення показників органічного забруднення БСК та ХСК та амоній-іонів.

Район басейну річок Причорномор'я

У районі басейну річок Причорномор'я спостереження здійснювались по 5 пунктах моніторингу, у місцях питних водозаборів моніторинг якості вод не проводився.

Для басейну річок Причорномор'я характерними є високі значення показників соляового складу – сухого залишку, сульфатів та хлоридів внаслідок регіональних аспектів.

Район басейну річок Приазов'я

У районі басейну річок Приазов'я спостереження здійснювались по 3 пунктах моніторингу, які є джерела питного водопостачання – р. Кальчик, р. Берда і Каховський магістральний канал.

Води річок Кальчик та Берда характеризувались високими значеннями показників соляового складу – сухого залишку (максимальні значення 3403-4911 мг/дм³ відповідно), сульфатів (максимальні значення 1777-2238 мг/дм³ відповідно).

Інформація щодо використання води в Україні за даними державного обліку водокористування за формою 2ТП – водгосп (річна).

Показники	2018 р.*	2019 р.*	+/- 2018
1. Забір води з природних джерел, млн.м³:			
- всього	11296	11111	-185
- у тому числі прісної води	10705	10596	-109
- у тому числі з підземних водних джерел (вкл. шахтно-кар'єрні)	1165	1157	-8
- у тому числі морської води	573,9	497,2	-76,7
2. Забезпечення валових потреб у воді у відсотках за рахунок			
- забору прісних вод з поверхневих джерел	84,45	84,95	+0,5
- забору вод з підземних джерел	10,31	10,41	+0,1
- у тому числі забору шахтно-кар'єрні вод	2,68	2,86	+0,18
- забору морської води	5,08	4,47	-0,61
- використання води в оборотних та повторно-послідовних системах	304,26	306,67	+2,41
3. Використано води всього, млн.м³:			
- на питні та санітарно-гігієнічні потреби	1171	1148	-23
- на виробничі потреби	4499	4723	+224
- на зрошення	1591	1343	-248
- на сільськогосподарське водопостачання	75,91	76,65	+0,74
4. Використано підземних вод:			
- у тис.м ³ /добу	2010,41	1966,58	-43,83
- у відсотках від забору підземних вод	62,98	62,04	-0,94
5. У тому числі використано підземних вод, тис.м³/добу			
- на питні та санітарно-гігієнічні потреби	1262,46	1211,78	-50,68
- на виробничі потреби	504,93	500,82	-4,11

Показники		2018 р.*	2019 р.*	+/- 2018
	- на зрошення	19,78	19,53	-0,25
	- на сільськогосподарське водопостачання	191,45	193,21	+1,76
6. Використано підземних вод, млн.м³:				
	- на питні та санітарно-гігієнічні потреби	460,8	442,3	-18,5
	- на виробничі потреби	184,3	182,8	-1,5
	- на зрошення	7,22	7,13	-0,09
	- на сільськогосподарське водопостачання	69,88	70,52	+0,64
7. Скинуто підземних вод без використання (шахтно-кар'єрні):				
	- у тис.м ³ /добу	623,01	620,27	-2,74
	- у відсотках від забору підземних вод	19,58	19,57	-0,01
8. Використано стічних вод, млн.м³		368,5	337,8	-30,7
9. Використано колекторно-дренажних вод, млн.м³		93,45	90,44	-3,01
10. Оборотно та повторно – послідовне водозабезпечення, млн.м³		34370	34074	-296

* без урахування даних водокористувачів тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

2.3 Інтегроване управління водними ресурсами

У 2019 році Мінприроди спільно з іншими центральними органами виконавчої влади продовжувало роботу з удосконалення законодавства в частині встановлення правових норм, спрямованих на практичне запровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758 «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод» з 1 січня 2019 р. запроваджено новий порядок здійснення державного моніторингу стану поверхневих, підземних та морських вод відповідно до Водної рамкової директиви та Європейської морської стратегії.

Відповідно до пункту 4 Порядку об'єктами державного моніторингу вод є: масиви поверхневих вод (поверхневі водні об'єкти або їх частини), в тому числі прибережні води та зони (території), які підлягають охороні;

масиви підземних вод (підземні водні об'єкти або їх частини), в тому числі зони (території), які підлягають охороні;

морські води в межах територіального моря та виключної морської економічної зони України, в тому числі зони (території), які підлягають охороні.

Відповідно до пункту 5 Порядку суб'єктами державного моніторингу вод є:

Мінприроди, Держводагентство, Держгеонадра, ДСНС та ДАЗВ (у зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Також відповідно до статей 15 та 21¹ Водного кодексу України в редакції Закону України від 4 жовтня 2016 р. № 641-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» та з метою імплементації в Україні положень Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС у 2019 році видано накази Міністерства екології та природних ресурсів України:

- від 14.01.2019 № 4 «Про затвердження Методики визначення масивів поверхневих та підземних вод» (zareєстрований у Міністерстві юстиції України 22.03.2019 за № 287/33258);

- від 14.01.2019 № 5 «Про затвердження Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод» (zareєстрований у Міністерстві юстиції України 05.02.2019 за № 127/33098).

Агентством наказом від 01.03.2018 № 95 (із змінами) затверджено структуру Державного агентства водних ресурсів України, якою передбачено створення органу управління (басейнового управління водних ресурсів) у межах річкового басейну (суббасейну). Створено 13 басейнових управлінь водних ресурсів.

Тобто, змінено існуючу систему управління водними ресурсами на більш гнучку, демократичну і відкриту (прозору) децентралізовану систему інтегрованого управління за басейновим принципом.

Крім того, з метою забезпечення раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, інтегрованого управління ними забезпечено формування басейнових рад.

Басейнова рада – це платформа для вироблення узгоджених дій з управління всією територією річкового басейну.

Створення даного консультативно-дорадчого органу є ще одним важливим кроком у реформуванні управління водними ресурсами згідно з Водною Рамковою Директивою ЄС.

Це дає можливість зібрати за одним столом представників усіх заінтересованих сторін – водокористувачів, управлінців, громадськість, науковців для вирішення першочергових питань щодо покращення стану водних ресурсів.

При цьому, забезпечуються принципи інтегрованого управління водними ресурсами, які поєднують у собі різні складові: природоохоронну, соціальну, економічну та дають можливість урівноважити вимоги різних галузей економіки до використання водних ресурсів.

Отже, діяльність басейнової ради – один із ключових механізмів щодо забезпечення головної мети впровадження басейнового принципу управління водними ресурсами – досягнення «доброго стану» вод, що здійснюється шляхом:

- сприяння забезпеченню інтегрованого управління водними ресурсами;
- узгодження інтересів заінтересованих сторін щодо управління водними ресурсами;
- співпраці у забезпеченні досягнення «доброго» екологічного та хімічного стану масивів поверхневих вод, «доброго» хімічного та кількісного стану масивів підземних вод, а також «доброго» екологічного потенціалу штучних та істотно змінених масивів поверхневих вод у межах території річкового басейну;
- участі у підготовці, схваленні та реалізації плану управління річковим басейном.

В Україні басейнові ради сформовані у 8 районах річкових басейнів: Дніпра, Дністра, Дунаю, Південного Бугу, Дону, Вісли, річок Причорномор'я та річок Приазов'я.

Загалом сформовано 13 басейнових рад.

Басейнові ради відіграють ключову роль при підготовці та реалізації планів управління річковими басейнами.

З метою підготовки планів управління річковими басейнами Дніпра, Дністра, Дону Держводагентство співпрацює з проектом ЄС «Водна ініціатива плюс для країн Східного партнерства» (EUWI+), з проектом ГЕФ «Сприяння транскордонному співробітництву та комплексному управлінню водними ресурсами у басейні річки Дністер», а також Координатором проектом OSCE.

Агентством вже розпочато роботу щодо написання планів управління для всіх 9 районів річкових басейнів.

Підготовлено перші три розділи Планів управління річковими басейнами, виконано опис, підготовлено аналіз антропогенних навантажень від точкових та дифузних джерел, сформовано реєстри зон, що підлягають охороні.

У рамках впровадження європейських підходів моніторингу вод створено сучасну приладову базу для виконання досліджень.

Практично реалізовано пріоритетні кроки з оснащення 3 вимірювальних лабораторій сучасними приладами для вимірювання пріоритетних забруднюючих речовин згідно з вимогами європейських директив.

Це дає можливість діагностувати реальний стан вод та вперше оцінити весь спектр «хвороб» українських водойм для ефективного їх «лікування».

Урядом надано фінансову підтримку для закупівлі високочутливих приладів (спектрофотометрів з індуктивно-зв'язаною плазмою) для аналізу вмісту важких металів та специфічних речовин.

Це стало можливим за рахунок спрямування надходжень від рентного платежу за спеціальне водокористування на підвищення технічної спроможності лабораторії у басейнах річок Дністер, Дунай та Вісла (м. Івано-Франківськ).

Розширення функціоналу басейнової лабораторії на сході України (м. Слов'янськ) забезпечує моніторинг потенційних ризиків у сфері екологічної безпеки у цьому регіоні.

Забезпечено необхідні умови для установки приладів відповідно до ISO 17025 та з урахуванням рекомендацій фахових експертів.

З метою забезпечення доступу громадян до інформації щодо водних об'єктів України Держводагентством забезпечено роботу геопорталу «Водні ресурси України», який є основою для візуалізації (картування) даних щодо впровадження директив ЄС у сфері управління водними ресурсами.

Для надання доступу громадянам до екологічної інформації Агентством здійснюється ведення веб-системи «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів» (<http://monitoring.davr.gov.ua>). Інтерактивна карта візуалізації результатів моніторингу дає можливість оцінити стан водного об'єкта та порівняти його зі встановленими нормами.

Крім того, Держводагентством забезпечено оприлюднення наборів даних «Дані державного моніторингу поверхневих вод» у формі відкритих даних (.csv) на порталі data.gov.ua.

Одночасно, з метою підвищення екологічної свідомості та залучення громадян до впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом, Держводагентством протягом 2019 року проведено низку еколого-просвітницьких кампаній – Всесвітній день води, Міжнародний день чистих берегів, заходи з відзначення днів річок: Дністра, Дунаю, Південного Бугу, Сіверського Дінця, Дніпра, Десни, Західного Бугу, Молочної.

2.4 Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти

Основні показники використання водних ресурсів в Україні за 2019 рік вказані без урахування даних водокористувачів тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

У 2019 році з природних джерел забрано 11111 млн. куб. м води (прісної – 10596 млн. куб. м), з них 1157 млн. куб. м – з підземних водних джерел, у тому числі 318,3 млн. куб. м шахтно-кар'єрних вод.

Найбільше води забрано у Дніпропетровській (1180 млн. куб. м), Донецькій (1791 млн. куб. м), Запорізькій (1198 млн. куб. м), Херсонській (2614 млн. куб. м), Одеській (866,5 млн. куб. м) областях та у м. Києві (710,8 млн. куб. м), на які припадає 75 % сумарного обсягу забору води.

У басейновому розрізі найбільше води забрано у басейні Дніпра – 7365 млн. куб. м, Сіверського Дінця – 1448 млн. куб. м, Південного Бугу – 279,2 млн. куб. м, Дністра – 468,9 млн. куб. м, Дунаю – 747,3 млн. куб. м та басейну Приазов'я – 499,5 млн. куб. м.

У галузевому розрізі у 2019 році основними водоспоживачами є підприємства сільського господарства, якими забирається 4380 млн. куб. м води або 39,42 % від загального забору по країні (у т.ч. найбільші з них – зрошувальні системи 3727 млн. куб. м), промисловості – 4277 млн. куб. м води (38,49 %, у т.ч. найбільші з них: теплоелектростанції, атомні електростанції, підприємства чорної металургії та вугільної промисловості), комунального господарства – 2411 млн. куб. м води (21,70 %), та інших галузей – 43 млн. куб. м води (0,39 %).

У цілому використання прісної води у 2019 році на різні потреби становило 6821 млн. куб. м, із них питної – 1675 млн. куб. м та технічної – 5146 млн. куб. м, 469,4 млн. куб. м води питної якості використано на виробничі потреби, із них 141,7 млн. куб. м із комунальних водопроводів (тобто, води спеціально підготовленої до питної якості).

У 2019 році використано 337,8 млн. куб. м стічних вод, 90,44 млн. куб. м колекторно-дренажних вод та 46,32 млн. куб. м шахтно-кар'єрних вод.

У системах оборотного та повторно-послідовного водопостачання налічувалось 34074 млн. куб. м води.

Втрати при транспортуванні на власні потреби склали 1119 млн. куб. м води (10,07 % від забраної).

Більше половини обсягів води, які втрачаються, припадає на житлово-комунальну галузь (760,6 млн. куб. м води, або 67,97 % від усіх втрат). Більшість води, яка втрачається у житлово-комунальній галузі, вже підготовлена для споживання.

За результатами узагальнення даних державного обліку водокористування у 2019 році у поверхневі водні об'єкти скинуто 5374 млн. куб. м стічних вод, у тому числі: підприємствами промисловості – 3478 млн. куб. м, житлово-комунальної галузі – 1473 млн. куб. м та підприємствами сільського господарства – 373,1 млн. куб. м.

Із загального обсягу скинутих у водні об'єкти стічних вод забруднені складають 737,2 млн. куб. м (13,72%), нормативно-очищені – 1188 млн. куб. м (22,11 %), нормативно-чисті без очистки – 3285 млн. куб. м (61,13%) та шахтно-кар'єрні води, що не категоріюються – 164,3 млн. куб. м (3,06%).

Основними причинами забруднення поверхневих вод є скид забруднених комунально-побутових і промислових стічних вод безпосередньо у водні об'єкти та через систему міської каналізації, а також надходження до водних об'єктів

забруднюючих речовин у процесі поверхневого стоку води із забудованих територій та сільгоспугідь.

У територіальному розрізі найбільше забруднених стічних вод скидається у Дніпропетровській (200,0 млн. куб. м, що складає 29,63 % від загального обсягу скидів в області), Львівській (45,43 млн. куб. м, що складає 29,10 % від загального обсягу скидів в області), Донецькій (45,33 млн. куб. м, що складає 3,96 % від загального обсягу скидів в області), Одеській (36,21 млн. куб. м, що складає 23,42 % від загального обсягу скидів в області), Сумській (21,23 млн. куб. м, що складає 48,74 % від загального обсягу скидів в області) областях та у м. Києві (287,4 млн. куб. м, що складає 39,74 % від загального обсягу скидів в місті).

За результатами узагальнення звітів про використання води за 2019 рік у галузевому розрізі найбільшими забруднювачами є підприємства житлово-комунальної галузі, якими скинуто 563,7 млн. куб. м забруднених стічних вод.

Підприємствами промисловості скинуто 91,54 млн. куб. м забруднених стічних вод, із них найбільші забруднювачі-підприємства чорної металургії (66,68 млн. куб. м) та хімічної промисловості (10,23 млн. куб. м), та підприємствами сільського господарства скинуто 46,5 млн. куб. м забруднених стічних вод.

У басейновому розрізі об'єми скидів забруднених стічних вод розподіляються у такому порядку: у басейні Дніпра – 547,1 млн. куб. м, Сіверського Дінця (басейн р. Дон) – 46,91 млн. куб. м, Вісли – 39,85 млн. куб. м (у тому числі у басейні Західного Бугу – 38,69 млн. куб. м та Сяну – 1,16 млн. куб. м), Дунаю – 36,64 млн. куб. м, річок Приазов'я – 34,2 млн. куб. м, Дністра – 9,16 млн. куб. м, Південного Бугу – 2,549 млн. куб. м, річок Причорномор'я – 1,939 млн. куб. м.

На якість поверхневих вод негативно впливає також скид шахтно-кар'єрних вод, які практично без очистки скидаються у поверхневі водні об'єкти в об'ємі 226,4 млн. куб. м.

Разом із стічними водами до поверхневих водних об'єктів у 2019 році скинуто 21,62 тис. тон завислих речовин, 224,9 тон нафтопродуктів, 5,863 тис. тон азоту амонійного, 46,75 тис. тон нітратів, 1,744 тис. тон нітритів, 178,1 тон СПАР, 385,3 тон заліза, 5708 тон фосфатів тощо. Крім того, сумарний показник ХСК дорівнював 66,7 тис. тон та БСК – 17,64 тис. тон.

3. СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

3.1 Забезпечення населених пунктів і населення централізованим водопостачанням та водовідведенням

У 2019 році (згідно наданої інформації) стан забезпеченості населених пунктів централізованим водопостачанням та водовідведенням характеризувався таким чином (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

№	Область	Чисельність н/п, усього			Забезпечено централізоване					
					водопостачання			водовідведення		
		міста	снт	села	міста	снт	села	міста	снт	села
1.	Вінницька	18	29	1456	18	29	359	18	19	5
2.	Волинська	11	22	1054	11	18	319	9	18	25
3.	Дніпропетровська	20	46	1372	20	46	348	19	33	29
4.	Донецька	40	72	128	40	70	128	40	38	14
5.	Житомирська	12	43	1613	12	38	125	12	35	17
6.	Закарпатська	11	19	579	11	19	191	11	17	16
7.	Запорізька	14	22	914	14	20	488	14	11	18
8.	Івано-Франківська	15	24	765	15	13	26	15	11	9
9.	Київська	26	30	1126	26	29	830	26	25	58
10.	Кіровоградська	12	27	991	12	22	217	11	18	6
11.	Луганська	12	24	497	12	18	35	12	9	3
12.	Львівська	44	34	1850	42	24	211	39	17	11
13.	Миколаївська	9	17	885	9	16	513	9	17	19
14.	Одеська	19	33	1124	19	33	126	19	14	14
15.	Полтавська	16	20	1810	16	20	548	16	17	37
16.	Рівненська	11	16	999	11	16	204	11	15	21
17.	Сумська	15	20	1458	15	20	500	15	12	13
18.	Тернопільська	18	17	1023	17	15	46	17	10	6
19.	Харківська	17	61	1673	17	54	353	16	39	37
20.	Херсонська	9	31	658	9	29	641	9	19	70
21.	Хмельницька	13	24	1414	13	24	438	13	15	12
22.	Черкаська	16	15	824	16	15	162	16	5	14
23.	Чернівецька	11	8	398	10	7	15	9	7	0
24.	Чернігівська	16	29	1465	16	28	194	15	14	11
25.	м.Київ	1			1			1		
	РАЗОМ	406	683	26076	402	623	7017	392	435	465

Отже в цілому по країні (табл. 3.2):

- ♦ централізоване водопостачання було відсутнє у 4 містах - Турка, Судова Вишня (Львівська обл.), Копичинці (Тернопільська обл.), Вашківці (Чернівецька обл.); 60 снт та 19059 сільських н/п;

- ♦ централізоване водовідведення було відсутнє у 14 містах - Берестечко, Устилуг (Волинська обл.), Підгородне (Дніпропетровська обл.), Благовіщенськ (Кіровоградська обл.), Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни (Львівська обл.), Ко-

пичинці (Тернопільська обл.), Південне (Харківська обл.), Вашківці, Герца (Чернівецька обл.), Батурин (Чернігівська обл.), 248 смт та 25611 сільських н/п.

Таблиця 3.2

№	Область	Відсутнє централізоване					
		водопостачання			водовідведення		
		міста	смт	села	міста	смт	села
1.	Вінницька			1097		10	1451
2.	Волинська		4	735	2	4	1029
3.	Дніпропетровська			1024	1	13	1343
4.	Донецька		2			34	114
5.	Житомирська		5	1488		8	1596
6.	Закарпатська			388		2	563
7.	Запорізька		2	426		11	896
8.	Івано-Франківська		11	739		13	756
9.	Київська		1	296		5	1068
10.	Кіровоградська		5	774	1	9	985
11.	Луганська		6	462		15	494
12.	Львівська	2	10	1639	5	17	1839
13.	Миколаївська		1	372			866
14.	Одеська			998		19	1110
15.	Полтавська			1262		3	1773
16.	Рівненська			795		1	978
17.	Сумська			958		8	1445
18.	Тернопільська	1	2	977	1	7	1017
19.	Харківська		7	1320	1	22	1636
20.	Херсонська		2	17		12	588
21.	Хмельницька			976		9	1402
22.	Черкаська			662		10	810
23.	Чернівецька	1	1	383	2	1	398
24.	Чернігівська		1	1271	1	15	1454
25.	м. Київ						
	РАЗОМ	4	60	19059	14	248	25611

* В Херсонській обл. централізоване водопостачання у смт відсутнє частково

Назви відповідних смт наведено у розд. 5 для кожної області.

У розрізі населення 100 % забезпечення міст централізованим водопостачанням та водовідведенням було у Київській і Херсонській областях та м. Київ (табл. 3.3)

Таблиця 3.3

№	Область	Забезпечено централізоване: (% до загальної чисельності населення)					
		водопостачання			водовідведення		
		міста	смт	села	міста	смт	села
1.	Вінницька	78,1	67,8	7,3	71,1	59,0	2,0
2.	Волинська	82,0	43,6	14,0	65,7	24,6	1,2
3.	Дніпропетровська	97,0	84,0	34,5	72,5	36,1	4,9
4.	Донецька	87,0	8,2	63,9	87,0	2,9	4,3

5.	Житомирська	64,5	42,3	14,3	47,9	21,0	2,3
6.	Закарпатська	85,4	48,5	14,6	81,0	38,9	1,3
7.	Запорізька	87,4	64,9	46,5	66,3	16,6	2,4
8.	Івано-Франківська	88,1	38,3	6,6	81,4	36,4	5,6
9.	Київська	100,0	99,0	79,4	100,0	91,3	6,9
10.	Кіровоградська	81,9	68,9	37,8	74,9	48,3	5,2
11.	Луганська	87,5	21,5	4,0	65,1	11,7	0,1
12.	Львівська	85,9	24,8	8,2	80,9	15,9	1,0
13.	Миколаївська	98,0	97,9	68,7	80,5	70,1	20,0
14.	Одеська	99,9	96,5	24,6	64,3	6,8	2,4
15.	Полтавська	83,1	63,7	33,8	66,3	16,4	6,8
16.	Рівненська	75,7	63,3	17,4	64,8	36,5	1,1
17.	Сумська	96,1	43,6	27,9	73,5	9,8	1,1
18.	Тернопільська	96,8	88,2	1,7	95,6	58,7	0,3
19.	Харківська	83,4	48,8	25,0	74,0	25,1	4,5
20.	Херсонська	100,0	95,7	96,9	100,0	43,6	10,5
21.	Хмельницька	82,1	76,3	33,5	71,8	33,5	1,0
22.	Черкаська	84,7	49,8	19,9	80,7	39,7	2,3
23.	Чернівецька	69,4	66,6	3,7	64,1	30,5	
24.	Чернігівська	85,0	37,7	12,4	63,8	25,0	2,3
25.	м.Київ	100,0			100,0		

Щодо режиму подачі води з систем централізованого водопостачання, то цілодобове водопостачання н/п і населення у 2019 році (згідно наданої інформації) було у 4 областях та м. Київ; у Чернігівській обл. цілодобово були забезпечені н/п, в той час як відсоток населення складав – 55 %. У порівнянні з попереднім роком ситуація у н/п покращилась у Хмельницькій, Тернопільській, Івано-Франківській, Житомирській та Миколаївській областях; в Донецькій, Луганській та Херсонській областях – ситуація погіршилась; в інших областях вона або трохи покращилась, або залишилась на тому ж рівні (табл. 3.4)

Таблиця 3.4

№	Область	Режим забезпечення цілодобового водопостачання, %			
		2019 рік		2018 рік	
		н/п	населення	н/п	населення
1.	Волинська	100	100	100	100
2.	Рівненська	100	100	100	100
3.	Харківська	100	100	100	100
4.	Хмельницька	100	100	98	96
5.	м. Київ	100	100	100	100
6.	Чернігівська	100	55		
7.	Чернівецька	99,3	97,1	99,3	97,1
8.	Вінницька	99	93	99	93
9.	Тернопільська	99	99	94	96
10.	Івано-Франківська	96,2	97,6	92,4	93,3
11.	Донецька	96,1	67,2	70,2	75,1
12.	Житомирська	95	84,5	65	84,8
13.	Одеська	94,4	69,5	94,5	69,4
14.	Київська	91,4	90	90,3	89
15.	Луганська	84,3	93,8	90	94,6
16.	Миколаївська	80	75	75	60

17.	Херсонська	77	90	82	91,4
18.	Львівська	76,5	93,9	76	93,9
19.	Запорізька	49,7	75,5	48,8	70
20.	Кіровоградська	48	46	47	76
21.	Сумська	35,8	88,3		
22.	Дніпропетровська	29	90	28	89
23.	Закарпатська	27,1	34,8	27,1	34,8
24.	Черкаська	20,4	64,3	20,4	64,3

*без Полтавської обл.

3.2 Застосування привізної води для централізованого водопостачання

Згідно наданої інформації, у 2019 році привізна вода для забезпечення населення використовувалась у 8 областях, при цьому сумарна кількість н/п становила – 730, а чисельність населення, що споживало привізну воду – 234,7 тис. осіб. Найбільша кількість вказаних н/п і населення були у Дніпропетровській – 293 і 70,6 тис. осіб, Запорізькій – 202 і 61,6 тис. осіб та Миколаївській областях – 154 і 47,6 тис. осіб відповідно (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

№	Область	населені пункти			населення		
		кількість н/п		% до н/п області	чисельність, тис. осіб		% до населення області
		усього	забезпечено привізною водою		усього	забезпечено привізною водою	
1.	Дніпропетровська	1438	293	20,4	3222,24	70,61	2,2
2.	Донецька	240	2	0,8	2743,38	1,64	0,06
3.	Запорізька	950	202	21,3	1723,17	61,59	3,6
4.	Кіровоградська	1030	13	1,3	615,6	13,78	2,2
5.	Миколаївська	911	154	16,9	1119,9	47,55	4,2
6.	Одеська	1176	56	4,8	2265,83	32,98	1,5
7.	Полтавська	1846	8	0,4	1386,98	1,52	0,1
8.	Херсонська	698	2	0,3	1037	5,04	0,5
	Разом	8289	730		14114,1	234,71	

За категорією населені пункти, де використовувалась привізна вода, розподілялись таким чином (табл. 3.6):

- 2 міста у Кіровоградській обл. (Новоукраїнка -11,46 тис. осіб або 68,4 % населення міста) та Долинська (178 осіб або 0,9 % населення міста); 1 місто – у Запорізькій обл. (Пологи – 5 осіб);

- 3 смт у Дніпропетровській (7,32 тис. осіб), 2 смт – у Донецькій (1,64 тис. осіб), 4 – Запорізькій (8,91 тис. осіб), по 1 смт – у Кіровоградській (1,1 тис. осіб), Миколаївській (4,93 тис. осіб) і Одеській (367 осіб), 2 смт – у Херсонській (5,04 тис. осіб) областях;

- 713 сільських н/п (193,76 тис. осіб)

Отже у 2019 році привізна вода для централізованого водопостачання застосовувалась у 3 містах (хоча м. Пологи, де привізною водою користувалось лише 5 осіб, можна віднести умовно) для забезпечення 11,64 тис. осіб; у 14 смт для забезпечення – 29,31 тис. осіб та у 713 сільських н/п для забезпечення – 193,76 тис. осіб. Варто зазначити, що чисельність населення, яке користувалось привізною водою по населених пунктах дуже різнилось, а у деяких н/п становила від 1

до 10 осіб (додаткова інформація з цього питання наведена в розд. 5 для вказаних вище областей).

Таблиця 3.6

№	Область	міста		сmt		сільські н/п	
		кільк.	тис. осіб	кільк.	тис. осіб	кільк.	тис. осіб
1.	Дніпропетровська			3	7,32	290	63,29
2.	Донецька			2	1,64		
3.	Запорізька	*1	0,005	4	8,91	197	52,68
4.	Кіровоградська	2	11,635	1	1,10	10	1,04
5.	Миколаївська			1	4,93	153	42,62
6.	Одеська			1	0,37	55	32,61
7.	Полтавська					8	1,52
8.	Херсонська			2	5,04		
	РАЗОМ	3	11,64	14	29,31	713	193,76

*У Запорізькій обл. м. Пологи – 5 осіб

3.3 Системи централізованого водопостачання

Як і у попередні роки, питання централізованого водопостачання у Донецькій області залишалось вкрай складним і заплутаним. Тому, для одержання більш достовірних результатів у сумарних показниках дані по Донецькій області не враховувались (вони наведені у розд. 5).

Обсяги води в системах водопостачання за підсумками 2019 року були такими (табл. 3.7, рис. 3.1):

- ✦ піднятої води - 1976,23 млн. м³;
- ✦ очищеної - 1457,96 млн. м³ або 73,8 % до обсягу піднятої води;
- ✦ поданої усім споживачам – 1818,33 млн. м³ або 92,0 %;
- ✦ реалізованої - 1286,07 млн. м³ або 65,1 %;
- ✦ знезараженої - 1682,55 млн. м³ або 85,1 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 690,16 млн. м³ або 34,9 %.

Розподіл обсягів води за структурними складовими (у % до піднятої води) у 2019 році порівняно з попереднім роком (варто відзначити, що деякі області уточнили інформацію за 2018 рік) характеризувався наступним чином:

- очищена вода – 73,8 % (у 2018 р. – 74,0 %);
- подана усім споживачам вода – 92,0 % (у 2018 р. – 92,7 %);
- реалізована вода – 65,1 % (у 2018 р. – 64,1 %);
- знезаражена вода - 85,1 % (у 2018 р. – 84,9 %);
- втрати та витрати води – 34,9 % (у 2018 р. – 35,9 %).

Найбільші обсяги води, піднятої, поданої у мережі та реалізованої споживачам у системах водопостачання протягом 2019 року, були у Донецькій області, зокрема Компанії «Вода Донбасу» – 441,29, 394,06 та 223,04 млн. м³ відповідно. У Дніпропетровській області ці показники були такими – 365,45, 333,3 та 245,56 млн. м³; у Харківській – 219,6, 213,4 та 127,2 млн. м³; у м. Київ – 260,08 та 242,01 та 184,9 млн. м³ відповідно.

Таблиця 3.7

№	Область	Обсяги води, млн. м ³ /рік					
		Піднято	Очищено	Подано споживачам	Реалізовано	Знезаражено	Втрати
1.	Вінницька	43,6	32,5	39,6	26,9	33,45	16,7
2.	Волинська	26,24	21,54	25,35	16,84	25,87	9,4
3.	Дніпропетровська	365,45	349,52	333,3	245,56	332,5	119,89
4.	*Донецька	441,29	407,02	394,06	223,04	413,41	218,25
5.	Житомирська	40,80	32,72	34,99	20,47	35,94	20,33
6.	Закарпатська	22,79	6,29	21,48	11,24	22,72	11,55
7.	Запорізька	120,92	95,92	119,1	78,67	102,78	42,25
8.	Ів. Франківська	31,4	21,47	28,4	17,7	31,4	13,7
9.	Київська	57,12	51,03	53,87	47,63	53,87	9,49
10.	Кіровоградська	32,17	24,96	27,8	18,6	23,17	13,57
11.	Луганська	61,18	33,93	57,56	42,76	59,94	18,42
12.	Львівська	115,84	27,4	101,23	66,56	115,84	49,28
13.	Миколаївська	73,6	57,5	66,7	43,4	44,1	30,2
14.	Одеська	176	142,2	142,2	114,1	142,2	61,9
15.	Полтавська	71,13	32,23	63,29	43,65	30,74	27,48
16.	Рівненська	25,33	14,09	24,34	18,32	24,34	7,01
17.	Сумська	34,84	0	34,67	25,26	0	9,58
18.	Тернопільська	19,64	15,8	19,47	14,42	13,56	5,22
19.	Харківська	219,6	201,6	213,4	127,2	203,6	92,4
20.	Херсонська	43,2	0,36	41,7	32,5	41,7	10,7
21.	Хмельницька	41,94	12,98	40,1	30,1	30,59	11,84
22.	Черкаська	37,6	27,6	36,2	26,2	26,2	11,4
23.	Чернівецька	27,96	17,40	23,77	10,69	27,96	17,27
24.	Чернігівська	27,8	19,1	27,8	22,4	0	5,4
25.	м.Київ	260,08	219,82	242,01	184,9	260,08	75,18
	Разом	2417,52	1864,98	2212,39	1509,11	2095,96	908,41
	без Донецької обл.	1976,23	1457,96	1818,33	1286,07	1682,55	690,16

*Донецька обл. – дані по Компанії «Вода Донбасу»

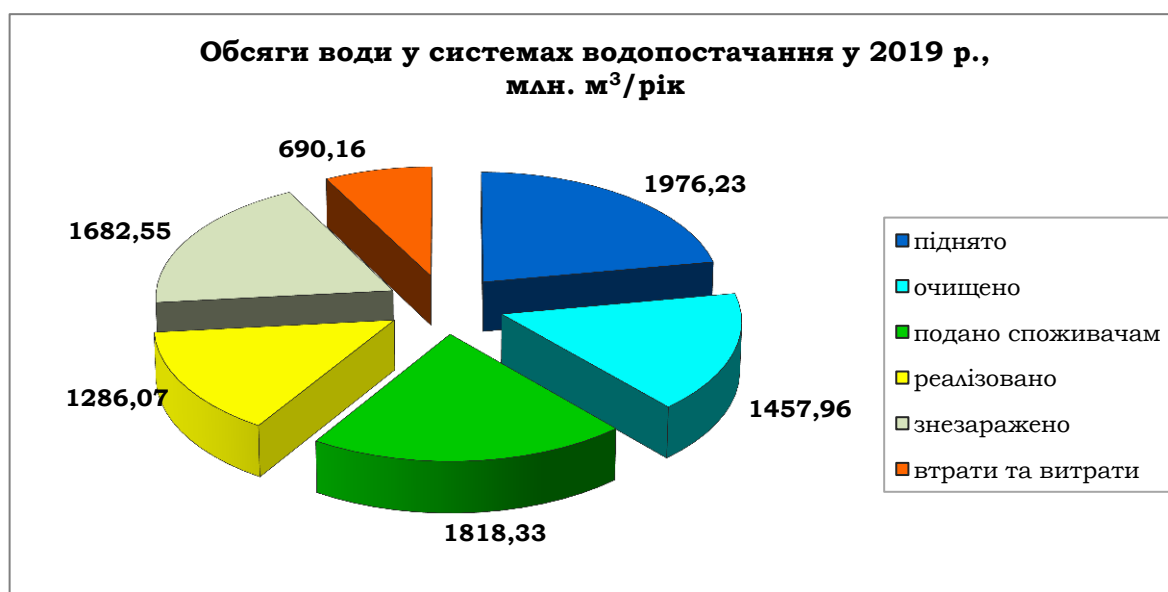


Рис. 3.1

Що стосується втрат води в системах централізованого водопостачання, то згідно наданої інформації, у 2019 році вони були такими (% до обсягів піднятої води): у Чернівецькій області – 61,8 %, Закарпатській – 50,7 %, Житомирській – 49,8 %, Донецькій – 49,5 %, Івано-Франківській – 43,6 %, Львівській – 42,5 %, Кіровоградській – 42,2 %, Харківській – 42,1 %, Миколаївській – 41,0 %, Полтавській – 38,6 %, Вінницькій – 38,3, Волинській – 35,8 %, Одеській – 35,2 %, Запорізькій – 34,9 %, Дніпропетровській – 32,8 %, Черкаській – 30,3 %, Луганській – 30,1 %, м. Київ – 28,9 %, Хмельницькій – 28,2 %, Рівненській – 27,7 %, Сумській – 27,5 %, Тернопільській – 26,6 %, Херсонській – 24,8 %, Чернігівській – 19,4 %, Київській – 16,6 %.

Протягом 2019 року уся піднята вода знезаражувалась (100 %) у Івано-Франківській, Львівській, Чернівецькій областях та у м. Київ; у 9 областях знезаражувалось від 91 до 99,7 % піднятої води, у 6 областях – від 72 до 88,1 %; у 4 областях – від 43,2 до 69,7 %; у Сумській та Чернігівській областях вода подавалась споживачам без знезараження.

Водопровідні насосні станції та насосне обладнання. Загальна характеристика водопровідних насосних станцій та встановленого на них насосного обладнання наведена у табл. 3.8.

Таблиця 3.8

№	Область	ВНС, од.	Насоси				
			Усього, од.	потрібна заміна		замінено	
				од.	%	од.	* %
1.	Вінницька	246	560	140	25,0	66	47,1
2.	Волинська	161	182	73	40,1	7	9,6
3.	Дніпропетровська	289	959	300	31,3	36	12,0
4.	Донецька	344	1160	234	20,2	69	29,5
5.	Житомирська	260	388	129	33,2	104	80,6
6.	Закарпатська	191	282	88	31,2	39	44,3
7.	Запорізька	251	811	238	29,3	121	50,8
8.	Івано-Франківська	123	348	64	18,4	10	15,6
9.	Київська	865	887	212	23,9	140	66,0
10.	Кіровоградська	74	283	88	31,1	22	25,0
11.	Луганська	220	325	99	30,5	13	13,1
12.	Львівська	498	770	220	28,6	91	41,4
13.	Миколаївська	1092	1328	167	12,6	134	80,2
14.	Одеська	129	492	97	19,7	91	93,8
15.	Полтавська	283	626	183	29,2	81	44,3
16.	Рівненська	34	496	124	25,0	63	50,8
17.	Сумська	83	197	123	62,4	122	99,2
18.	Тернопільська	31	81	38	46,9	26	68,4
19.	Харківська	382	997	161	16,1	110	68,3
20.	Херсонська	2060	2259	682	30,2	117	17,2
21.	Хмельницька	159	587	114	19,4	52	45,6
22.	Черкаська	152	631	149	23,6	35	23,5
23.	Чернівецька	67	109	28	25,7	2	7,1
24.	Чернігівська	800	800	29	3,6	23	79,3
25.	м.Київ	77	277	274	98,9	2	0,73

* % замінених насосів до тих, що потребували заміни

Їхній технічний стан, оцінений за відсотком насосів, які потребували заміни у 2019 році, був наступним: найгірша ситуація була у м. Київ, де майже все насосне обладнання – 98,9 % потребувало заміни. У Сумській обл. заміни потребувало – 62 % насосів, у Тернопільській – 46,9 %, у Волинській – 40,1 %; у 15 областях цей показник коливався у межах 20-33 %, у 5 областях – у межах 12-20 %, у Чернігівській області він був найнижчим – 3,6 %.

За ступенем оновлення насосного обладнання – найбільший відсоток замінених насосів (до тих, що потребували заміни) був у Сумській – 99,2 %, Одеській – 93,8 %, Житомирській – 80,6 %, Миколаївській – 80,2 % та Чернігівській областях – 79,3 %; у 5 областях було замінено від 50 до 70 % насосів, у 8 областях – від 20 до 47 %, ще у 5 областях – від 10 до 17 %, найменше насосів було замінено у Чернівецькій обл. – 7,1 %, та м. Києві – 0,73 %.

Водопровідні мережі. Сумарна протяжність водопровідних мереж, розрахована згідно наданої за 2019 рік інформації, дорівнювала – 120,321 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних – 46,061 тис. км або 38,3 %; протягом року було замінено 1,06 тис. км або 2,3 % від потреби. Без урахування Донецької області ці показники були такими: 105,020 тис. км, 36,631 тис. км або 34,9 %, 0,934 тис. км або 2,55 % відповідно.

Найдовші водопровідні мережі були у Донецькій – 15,3 тис. км, Дніпропетровській – 14,8 тис. км, Запорізькій – 9,29 тис. км та Одеській областях – 9,18 тис. км; найкоротші – у Чернівецькій – 0,92 тис. км та Волинській областях – 0,67 тис. км.

Найбільший відсоток труб, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, був у Донецькій – 61,6 %, Луганській – 61,1 % та Волинській областях – 57,6 %; у 11 областях та м. Київ цей показник знаходився у межах 30-50 %, у 8 областях у межах 20-30 %, у 2 областях – 12-14 %. Більше всього було замінено труб (у % до тих, що потребували заміни) протягом 2019 року у Чернівецькій – 17,5 % та Київській областях – 15,9 %, у 6 областях цей показник становив від 3 до 5 %, ще у 6 областях – від 2 до 3 %, у 10 областях – від 1 до 2 %, у м. Київ – 1,1 %.

Щодо аварійності водопровідних труб, зокрема показника кількості аварій на 1 км мережі, то він був найбільшим у Донецькій та Луганській областях – 25,3 та 12,3 аварії відповідно; найменшим – у Чернівецькій області – 0,24 (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

№	Область	Усього мереж, км	Потрібна заміна		Замінено мереж			Аварії на 1 км мережі
			км	%	км	% до загальної протяжн.	% до тих, яким потрібна заміна	
1.	Вінницька	3146,0	936,5	29,8	25,9	0,8	2,8	2,5
2.	Волинська	672,67	387,22	57,6	6,57	1,0	1,7	2,16
3.	Дніпропетровська	14796,0	5538,8	37,4	64,3	0,4	1,2	2,11
4.	Донецька	15300,17	9429,93	61,6	131,0	0,9	1,4	25,3
5.	Житомирська	3818,91	1201,48	31,5	17	0,5	1,4	2,3
6.	Закарпатська	2577,7	313,2	12,2	9,45	0,4	3,0	1,5
7.	Запорізька	9290,3	3171,2	34,1	90,9	1,0	2,9	2,6
8.	Ів. Франківська	1622	390,8	24,1	20,8	1,3	5,3	1
9.	Київська	5291,06	749,9	14,2	119,45	2,3	15,9	
10.	Кіровоградська	3253,91	1514,8	46,6	20,47	0,6	1,4	0,85
11.	Луганська	2334,02	1426,28	61,1	14,73	0,6	1,0	12,3

12.	Львівська	4750,72	2183,64	46,0	51,22	1,1	2,3	1,98
13.	Миколаївська	7136	1949,0	27,3	84,1	1,2	4,3	1,2
14.	Одеська	9179,9	3450,5	37,6	51,1	0,6	1,5	6,13
15.	Полтавська	2603,0	760	29,2	7,9	0,3	1,0	2,19
16.	Рівненська	2003,47	458,15	22,9	12,24	0,6	2,7	1,04
17.	Сумська	4175	1014	24,3	24	0,6	2,4	0,38
18.	Тернопільська	1290,76	452,0	35,0	15,9	1,2	3,5	2,5
19.	Харківська	6577,1	3168,5	48,2	77,0	1,2	2,4	1,8
20.	Херсонська	7049,6	2596,1	36,8	50,0	0,7	1,9	1,11
21.	Хмельницька	3310,4	1167,7	35,3	58,5	1,8	5,0	3,8
22.	Черкаська	2769,87	779,43	28,1	36,7	1,3	4,7	1,2
23.	Чернівецька	924,4	252,9	27,4	44,3	4,8	17,5	0,24
24.	Чернігівська	2148,1	801,4	37,3	8,9	0,4	1,1	0,7
25.	м.Київ	4299,41	1967,08	45,8	22,38	0,5	1,1	0,44
	Разом	120320,5	46060,5		1064,81			
	без Донецької обл.	105020,3	36630,6		933,81			

Характеристика системи транспортування води за структурними елементами наведена у табл. 3.10. Більше половини припадає на вуличні водопровідні мережі, а в деяких областях (Київська, Миколаївська, Чернігівська) вони становлять понад 70 %.

Таблиця 3.10

№	Область	Усього мереж, км	Відсоток від загальної протяжності (%)		
			Бодоводи	Вуличні мережі	Внутрішньодворові мережі
1.	Вінницька	3146,0	34,5	47,1	18,4
2.	Волинська	672,7	20,1	55,9	24,0
3.	Дніпропетровська	14796,0	26,8	52,2	21,0
4.	Донецька	15300,2	25,3	57,0	17,7
5.	Житомирська	3818,9	22,3	60,1	17,5
6.	*Закарпатська	2577,7	10,3	22,5	7,6
7.	Запорізька	9290,3	23,1	61,0	15,8
8.	Ів. Франківська	1622	29,0	49,0	22,0
9.	Київська	5291,1	15,1	74,9	10,0
10.	Кіровоградська	3253,9	23,0	59,8	17,2
11.	Луганська	2334,0	27,4	61,2	11,4
12.	Львівська	4750,7	26,4	56,7	15,4
13.	Миколаївська	7136	17,6	73,4	8,9
14.	Одеська	9179,9	28,3	62,1	9,6
15.	Полтавська	2603,0	15,0	62,9	22,1
16.	Рівненська	2003,5	19,8	64,9	15,3
17.	Сумська	4175	28,3	56,0	12,5
18.	Тернопільська	1290,8	28,3	55,6	16,1
19.	Харківська	6577,1	20,7	66,6	12,7
20.	Херсонська	7049,6	28,3	65,0	6,9
21.	Хмельницька	3310,4	15,4	65,5	19,1
22.	Черкаська	2769,9	21,5	64,4	14,1
23.	Чернівецька	924,4	29,0	55,1	15,9

24.	Чернігівська	2148,1	7,4	77,0	15,6
25.	м.Київ	4299,4	9,2	61,0	29,8

*у Закарпатській обл. 1535,1 км – сільські групові водогони

Облік послуг з водопостачання. Відсоток споживачів (абонентів) від їх загальної чисельності, обладнаних засобами обліку спожитої води, у 2019 році був наступним (рис. 3.2): у 6 областях від знаходився у межах 90-95 %, ще у 6 областях – у межах 80-90 %, у 12 областях – у межах 67-80 %, в Одеській області – 50,2 %. У порівнянні з попереднім роком помітних змін у цьому напрямку не відбулося.

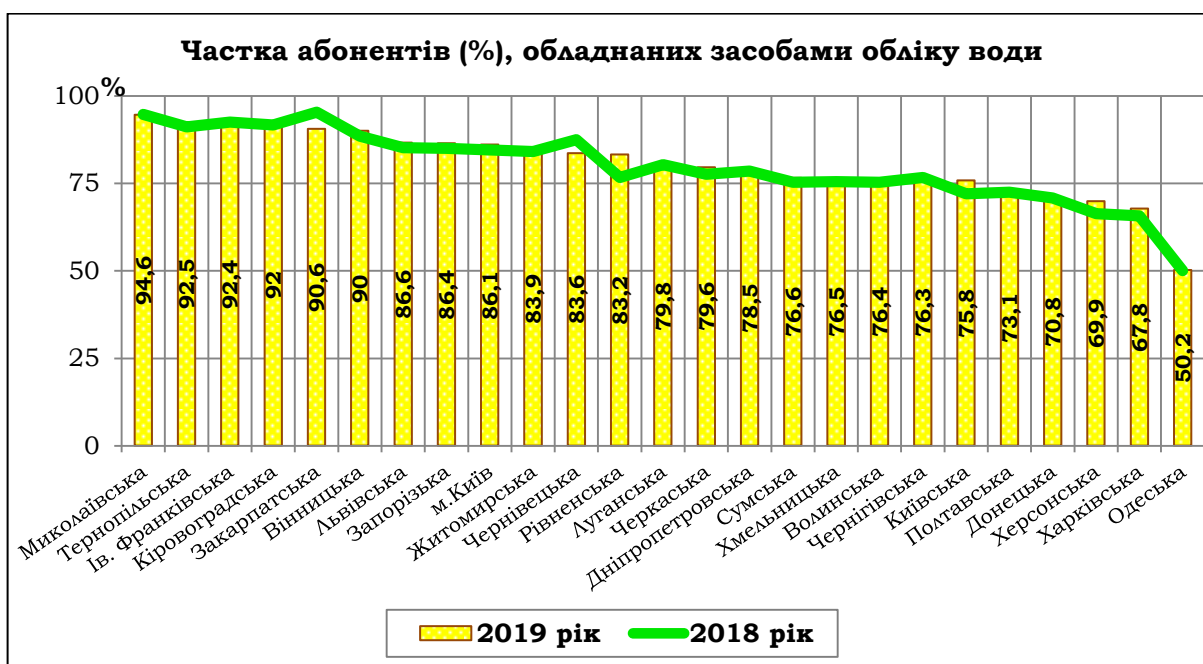


Рис. 3.2

3.4 Системи централізованого водовідведення

Обсяги стічних вод в системах водовідведення за підсумками 2019 року були такими (табл. 3.11, рис. 3.3):

- ♦ відведених стічних вод - 1553,71 млн. м³;
- ♦ очищених стічних вод - 1472,56 млн. м³ або 94,8 % до обсягу відведених стічних вод;
- ♦ біологічно очищених стічних вод – 1391,58 млн. м³ або 89,6 %;
- ♦ доочищених стічних вод – 92,63 млн. м³ або 6,0 %.

Таблиця 3.11

	Область	Обсяги стічних вод, млн. м ³ /рік			
		Відведено	Очищено	Біологічно очищено	Доочищено
1.	Вінницька	29,0	28,7	28,7	
2.	Волинська	23,24	23,24	23,24	
3.	Дніпропетровська	231,39	225,61	182,49	1,39
4.	Донецька	76,46	76,40	74,20	1,46
5.	Житомирська	30,68	28,87	26,61	
6.	Закарпатська	29,46	29,27	29,02	0,17

7.	Запорізька	59,33	55,2	55,0	3,39
8.	Ів. Франківська	42,7	42,7	42,7	
9.	Київська	45,31	42,64	29,62	4,05
10.	Кіровоградська	18,29	17,15	14,13	13,82
11.	Луганська	11,37	7,02	3,98	2,21
12.	Львівська	117,39	117,39	117,39	
13.	Миколаївська	33,2	33,2	30,2	
14.	Одеська	208,0	152,4	152,4	
15.	Полтавська	40,30	37,65	37,55	4,88
16.	Рівненська	22,23	22,23	16,1	
17.	Сумська	19,5	19,4	19,1	0,04
18.	Тернопільська	19,4	19,4	16,53	16,3
19.	Харківська	185,2	184,8	183,2	1,24
20.	Херсонська	22,1	21,3	21,0	0
21.	Хмельницька	33,08	33,08	33,08	3,24
22.	Черкаська	27,5	27,1	25,9	24,7
23.	Чернівецька	16,6	15,77	15,7	
24.	Чернігівська	18,8	18,8	18,3	17,2
25.	м.Київ	269,64	269,64	269,64	
	Разом	1630,17	1548,96	1465,78	94,09
	без Донецької обл.	1553,71	1472,56	1391,58	92,63

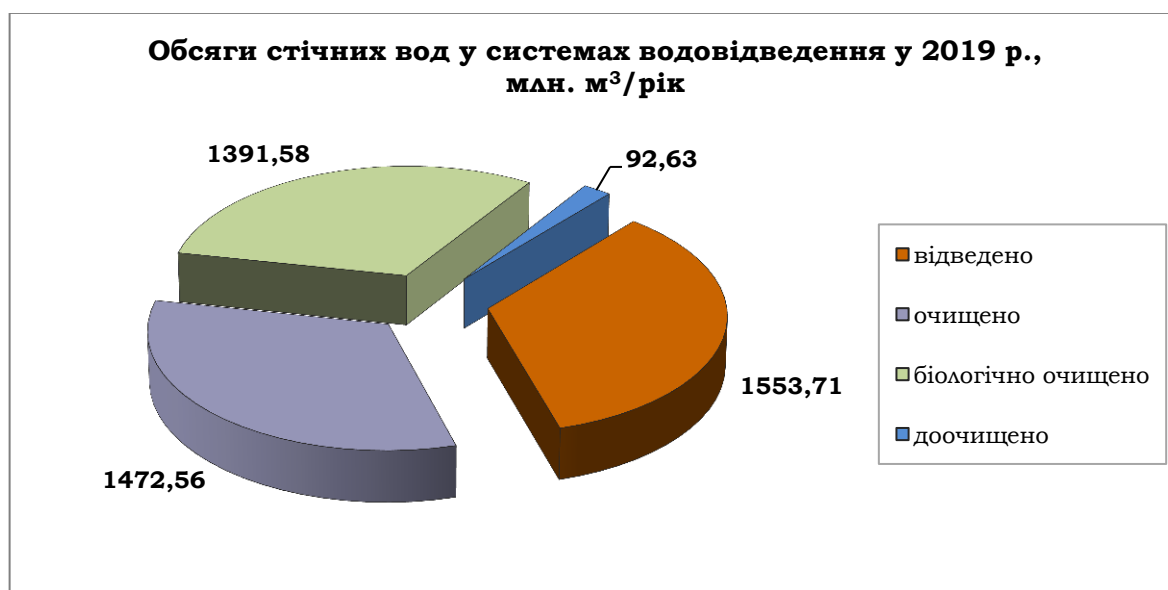


Рис. 3.3

Розподіл обсягів стічних вод за структурними складовими (у % до відведених стічних вод) у 2019 році порівняно з попереднім роком (варто відзначити, що деякі області уточнили інформацію за 2018 рік) характеризувався наступним чином:

- очищена стічна вода – 94,8 % (у 2018 р. – 95 %);
- біологічно очищена стічна вода – 89,6 % (у 2018 р. – 89,1 %);
- доочищена стічна вода – 6,0 % (у 2018 р. – 5,9 %).

Повний цикл біологічного очищення вся відведена стічна вода проходила у м. Київ, Львівській, Волинській, Тернопільській та Хмельницькій областях. У Він-

ницькій області цей показник становив 99 %, у Харківській – 98,9 %, у Закарпатській – 98,5 %, у Сумській – 97,9 %, у Чернігівській – 97,3 %. В інших областях біологічному очищенню піддавалося менше 97 % відведених стічних вод.

Каналізаційні насосні станції та насосне обладнання. Загальна характеристика каналізаційних насосних станцій та встановленого на них насосного обладнання наведена у табл. 3.12.

Таблиця 3.12

№	Область	КНС, од.	Насоси				
			Усього, од.	потрібна заміна		замінено	
				од.	%	од.	* %
1.	Вінницька	94	240	77	32,1	18	23,4
2.	Волинська	53	149	53	35,6	7	13,2
3.	Дніпропетровська	338	880	309	35,1	15	4,9
4.	Донецька	231	634	277	43,7	28	10,1
5.	Житомирська	137	238	67	28,2	11	16,4
6.	Закарпатська	69	170	67	39,4	15	22,4
7.	Запорізька	132	362	94	26,0	33	35,1
8.	Івано-Франківська	52	104	34	32,7	4	11,8
9.	Київська	255	878	186	21,2	69	37,1
10.	Кіровоградська	91	180	87	48,3	6	6,9
11.	Луганська	77	138	91	65,9	2	2,2
12.	Львівська	138	347	133	38,3	20	15,0
13.	Миколаївська	101	249	26	10,4	6	23,1
14.	Одеська	126	423	52	12,3	3	5,8
15.	Полтавська	175	409	118	28,9	12	10,2
16.	Рівненська	128	307	86	28,0	28	32,6
17.	Сумська	115	329	105	31,9	18	17,1
18.	Тернопільська	31	69	28	40,6	4	14,3
19.	Харківська	216	485	135	27,8	30	22,2
20.	Херсонська	120	180	44	24,4	11	25,0
21.	Хмельницька	130	347	105	30,3	15	14,3
22.	Черкаська	95	226	108	47,8	12	11,1
23.	Чернівецька	31	64	15	23,4	2	13,3
24.	Чернігівська	90	199	50	25,1	21	42,0
25.	м.Київ	34	137	84	61,3	3	3,6

* % замінених насосів до тих, що потребували заміни

Їхній технічний стан, оцінений за відсотком насосів, які потребували заміни у 2019 році, був наступним: найгірша ситуація була у Луганській області, де заміни потребувало – 65,9 % насосів та у м. Київ – 61,3 %; у 4 областях цей показник коливався у межах 40-50 %, у 8 областях – у межах 30-40 %, у 9 областях – 20-30 %, у 2 областях 10-12 %.

За ступенем оновлення насосного обладнання – найбільший відсоток замінених насосів (до тих, що потребували заміни) був у Чернігівській – 42 %, Київській – 37,1 %, Запорізькій – 35,1 %, Рівненській – 32,6 %; у 5 областях було замінено від 20 до 25 % насосів, у 11 областях – від 10 до 17 %, у 3 областях та м. Київ – від 3,5 до 7 %, найменше насосів було замінено у Луганській обл. – 2,2 %.

Каналізаційні мережі. Сумарна протяжність каналізаційних мереж, розрахована згідно наданої за 2019 рік інформації, дорівнювала – 39,351 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних – 16,101 тис. км або 40,9 %; протягом року було замінено 0,192 тис. км або 1,2 % від потреби. Без урахування Донецької області ці показники були такими: 34,601 тис. км, 13,204 тис. км або 38,2 %, 0,184 тис. км або 1,4 % відповідно. Зазначені показники за окремими областями зведені у табл. 3.13.

Таблиця 3.13

№	Область	Усього мереж, км	Потрібна заміна		Замінено мереж			Аварії на 1 км мережі
			км	%	км	% до загальної протяжн.	% до тих, яким потрібна заміна	
1.	Вінницька	1093,1	260,0	23,8	8,5	0,8	3,3	0,4
2.	Волинська	514,26	284,51	55,3	1,01	0,2	0,4	1,32
3.	Дніпропетровська	4669,58	1915,80	41,0	15,20	0,3	0,8	1,3
4.	Донецька	4749,65	2897,26	61,0	8,27	0,2	0,3	94,5
5.	Житомирська	1214,4	503,27	41,4	1,85	0,2	0,4	1,6
6.	Закарпатська	753,1	157,0	20,8	7,68	1,0	4,9	0,85
7.	Запорізька	1918,7	970,1	50,6	10,4	0,5	1,1	2,1
8.	Ів. Франківська	963,8	251,1	26,1	7,6	0,8	3,0	0,8
9.	Київська	2502,85	577,50	23,1	51,8	2,1	9,0	
10.	Кіровоградська	976,9	318,18	32,6	0,73	0,1	0,2	0,19
11.	Луганська	880,74	521,04	59,2	1,56	0,2	0,3	97,4
12.	Львівська	1961,5	598,8	30,5	2,59	0,1	0,4	2,76
13.	Миколаївська	1677,9	396,8	23,6	7,9	0,5	2,0	1,2
14.	Одеська	1884,8	862,2	45,7	7,1	0,4	0,8	4,35
15.	Полтавська	1063,6	398,7	37,5	3,80	0,4	1,0	0,30
16.	Рівненська	741,12	194,19	26,2	5,58	0,8	2,9	0,77
17.	Сумська	919	351	38,2	4,05	0,4	1,2	0,6
18.	Тернопільська	651,66	273,42	42,0	8	1,2	2,9	1,3
19.	Харківська	2877,1	1826,0	63,5	8,7	0,3	0,5	4,6
20.	Херсонська	1070,5	450,14	42,0	1,8	0,2	0,4	1,22
21.	Хмельницька	1109,5	404,2	36,4	5,36	0,5	1,3	2,0
22.	Черкаська	1091,0	351,18	32,2	5,3	0,5	1,5	0,17
23.	Чернівецька	568,0	166,3	29,3	13,4	2,4	8,1	0,29
24.	Чернігівська	778,2	344,3	44,2	2,67	0,3	0,8	0,1
25.	м.Київ	2719,61	828,40	30,5	1,03	0,0	0,1	0,04
	Разом	39350,6	16101,4		191,9			
	без Донецької обл.	34600,9	13204,1		183,6			

Найдовші каналізаційні мережі були у Донецькій – 4,75 тис. км, Дніпропетровській – 4,67 тис. км, Харківській – 2,88 тис. км, Київській областях – 2,5 тис. км та м. Київ – 2,72 тис. км; найкоротші у Волинській – 0,51 тис. км та Чернівецькій областях – 0,57 тис. км.

Найбільший відсоток труб, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, був у Харківській – 63,5 %, Донецькій – 61,0 %, Луганській – 59,2 %, Волинській – 55,3 % та Запорізькій областях – 50,6 %; у 12 областях та м.Київ цей показник знаходився у межах 30-46 %, у 7 областях у межах 20-30 %. Більше всього протягом 2019 року було замінено труб (у % до тих, що потребува-

ли заміни) у Київській – 9,0 % та Чернівецькій областях – 8,1 %, у 6 областях цей показник становив від 2 до 5 %, у 6 областях – від 0,5 до 1,5 %, у 7 областях – від 0,2 до 0,5 %, у м. Київ – 0,1 %.

Щодо аварійності каналізаційних труб, зокрема показника кількості аварій на 1 км мережі, то він був найбільшим у Донецькій та Луганській областях – 97,4 та 94,5 аварії відповідно; найменшим – у м. Київ – 0,04 та у Чернігівській області – 0,1.

Характеристика системи транспортування стічних вод за структурними елементами наведена у табл. 3.14.

Таблиця 3.14

№	Область	Усього мереж, км	Відсоток від загальної протяжності (%)		
			Головні колектори	Вуличні мережі	Внутрішньо-дворові мережі
1.	Вінницька	1093,1	33,0	31,1	35,8
2.	Волинська	514,3	29,1	41,4	29,5
3.	Дніпропетровська	4669,6	19,2	42,9	37,9
4.	Донецька	4749,7	30,8	34,5	32,6
5.	Житомирська	1214,4	32,1	38,2	29,7
6.	*Закарпатська	753,1	24,0	52,1	23,8
7.	Запорізька	1918,7	31,7	29,0	39,3
8.	Ів. Франківська	963,8	34,4	41,8	24,5
9.	Київська	2502,9	50,4	28,9	20,7
10.	Кіровоградська	976,9	31,2	38,5	30,3
11.	Луганська	880,7	27,7	49,4	23,0
12.	Львівська	1961,5	22,9	52,3	24,8
13.	Миколаївська	1677,9	28,4	48,4	23,2
14.	Одеська	1884,8	16,7	56,6	26,8
15.	Полтавська	1063,6	21,9	41,8	36,3
16.	Рівненська	741,1	34,1	37,6	28,3
17.	Сумська	919,0	23,2	46,8	30,0
18.	Тернопільська	651,7	22,4	49,3	28,3
19.	*Харківська	2877,1	30,8	45,6	20,0
20.	Херсонська	1070,5	36,4	36,7	26,9
21.	Хмельницька	1109,5	14,4	51,8	33,8
22.	Черкаська	1091,0	33,3	38,1	28,7
23.	Чернівецька	568,0	21,9	47,2	30,9
24.	Чернігівська	778,2	34,9	40,1	25,1
25.	*м. Київ	2719,6	6,0	38,2	49,9

*у Харківській обл. 104,1 км або 3,6 % – напірні мережі каналізації;
у м. Київ – 159,2 км або 5,9 % – напірні колектори

3.5 Розрахунки за спожиту в системах водопостачання та водовідведення електроенергію

Інформація про проведення розрахунків за спожиту електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення, надана Міністерством енергетики України, наведена у табл. 3.15-3.18

Таблиця 3.15

Інформація про проведення розрахунків за спожиту електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення за 2019 рік (універсальна послуга)

Електропостачальники (Постачальники універсальної послуги)	Борг за спожиту ел/енергію на 01.01.2019	Відпущено ел/енергію у 2019 році	Оплачено за спожиту ел/енергію у 2019 році		Борг за спожиту ел/енергію на 01.01.2020
	тис. грн.		тис. грн.	тис.грн.	% від вартості відпущеної енергії
Разом	0	175 155	165 262	94,4	10 045
ТОВ «Енера Вінниця»	0	3 777	3 710	98,2	135
ТОВ «Волиньелектрозбут»	0	3 694	3 355	90,8	339
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	0	8 503	8 145	95,8	358
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	0	490	451	92,0	7
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	0	2 687	2 664	99,1	23
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	0	10 352	9 564	92,4	788
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	0	6 069	5 567	91,7	618
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	0	8 716	8 342	95,7	374
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	0	241	218	90,5	23
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	0	30 334	29 591	97,6	743
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	0	4 307	4 301	99,9	6
ТОВ «Енера Схід»	0	1 420	1 251	88,1	169
ТОВ «Львівенергозбут»	0	5 556	5 061	91,1	495
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	0	13 666	13 119	96,0	547
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	0	5 531	5 457	98,7	74
ТОВ «Полтаваенергозбут»	0	12 141	11 809	97,3	332
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	0	9 068	8 735	96,3	333
ТОВ «Енера Суми»	0	7 725	7 489	96,9	236
ТОВ «Тернопільелектропостач»	0	1 661	1 661	100,0	0
ПрАТ «Харківенергозбут»	0	6 114	5 324	87,1	790
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	0	0	0	0,0	0
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	0	23 382	20 444	87,4	2 938
ТОВ «Черкасиенергозбут»	0	1 771	1 636	92,4	135
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	0	0	0	0,0	0
ТОВ «Енера Чернігів»	0	7 950	7 368	92,7	583

Таблиця 3.16

Інформація про проведення розрахунків за спожиту електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення за 2019 рік («остання надія»)

Постачальник «останньої надії»	Борг за спожиту ел/енергію на 01.01.2019	Відпущено ел/енергію у 2019 році	Оплачено за спожиту ел/енергію у 2019 році		Борг за спожиту ел/енергію на 01.01.2020
	тис. грн.	тис. грн.	тис.грн.	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн.
ДПЗД «Укрінтеренерго»	0	582 005	111 087	19,1	470 919

Таблиця 3.17

Інформація про проведення розрахунків за спожиту електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення за 2019 рік (вільні ціни)

Електропостачальники	Борг за спожиту ел/енергію на 01.01.2019	Відпущено ел/енергію у 2019 році	Оплачено за спожиту ел/енергію у 2019 році		Борг за спожиту ел/енергію на 01.01.2020
	тис. грн.	тис. грн.	тис.грн.	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн.
1	2	3	4	5	6
Разом	0	2 118 267	2 070 104	97,7	46 708
ТОВ «Енера Вінниця»	0	105 057	95 722	91,1	8 335
ТОВ «Волиньелектрозбут»	0	15 899	15 159	95,3	740
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	0	372 136	383 519	103,1	-11 382
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	0	280 570	272 936	97,3	7 634
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	0	10 551	10 551	100,0	0
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	0	65 124	58 348	89,6	6 776
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	0	5 181	4 574	88,3	229
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	0	54 230	48 011	88,5	6 219

1	2	3	4	5	6
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	0	218 330	218 329	100,0	0
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана				
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана				
ТОВ «Енера Схід»	0	170 928	177 846	104,0	-6 918
ТОВ «Львівенергозбут»	0	331 411	311 711	94,1	19 700
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	0	27 708	26 236	94,7	1 472
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана				
ТОВ «Полтаваенергозбут»	0	52 013	51 079	98,2	934
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	Інформація не була надана				
ТОВ «Енера Суми»	0	74 296	73 486	98,9	810
ТОВ «Тернопільелектропостач»	0	44 895	44 895	100,0	0
ПрАТ «Харківенергозбут»	0	44 287	44 147	99,7	140
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	0	0	0	0,0	0
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	0	55 111	50 123	91,0	4 987
ТОВ «Черкасиенергозбут»	0	56 210	51 393	91,4	4 817
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	0	71 131	72 169	101,5	-1 114
ТОВ «Енера Чернігів»	0	63 199	59 872	94,7	3 327

Таблиця 3.18

Інформація про оплату заборгованості підприємствами водопостачання та водовідведення за спожиту до 01.01.2020 електричну за 2019 рік

Оператори систем розподілу	Борг за спожиту електроенергію на 01.01.2019	Відпущено електроенергії у 2019 році (корегування)	Оплачено за спожиту електроенергію у 2019 році	Корегування згідно бухгалтерського обліку	Борг за спожиту електроенергію на 01.01.2020	Зниження заборгованості за 2019 рік	
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.		тис. грн.	тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Разом:	5 821 496,9	-248 191,6	5 821 496,9	-12 616,9	4 746 168,6	-1 075 328,3	-17,6
АТ «Вінницяобленерго»	69 147,0	0,0	21 890,0	0,0	47 257,0	-21 890,0	-31,7
ПрАТ «Волиньобленерго»	13 027,0	0,0	9 615,0	0,0	3 412,0	-9 615,0	-73,8
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	839 079,4	2 506,4	185 619,0	-7 776,7	648 190,2	-190 889,2	-22,7

1	2	3	4	5	6	7	8
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	24 913,0	0,0	2 778,0	0,0	22 135,0	-2 778,0	-11,2
АТ «Житомиробленерго»	16 044,0	0,0	4 122,0	0,0	11 922,0	-4 122,0	-25,7
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	15 475,0	0,0	11 928,0	0,0	3 547,0	-11 928,0	-77,1
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	33 469,0	0,0	18 845,0	0,0	14 624,0	-18 845,0	-56,3
АТ «Прикарпаттяобленерго»	6 313,0	0,0	6 234,0	0,0	79,0	-6 234,0	-98,7
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	229 273,0	0,0	156 379,9	-355,2	72 537,9	-156 735,1	-68,4
ПрАТ «Київобленерго»	6 275,3	0,0	6 221,8	0,0	53,5	-6 221,8	-99,1
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	23 596,0	0,0	23 596,0	0,0	0,0	-23 596,0	-100,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 384 060,0	0,0	25 412,0	0,0	1 358 648,0	-25 412,0	-1,8
ПрАТ «Львівобленерго»	28 908,0	0,0	27 493,0	0,0	1 415,0	-27 493,0	-95,1
АТ «Миколаївобленерго»	3 157,0	0,0	3 106,0	0,0	51,0	-3 106,0	-98,4
АТ «Одесаобленерго»	24 905,0	0,0	11 886,0	0,0	13 019,0	-11 886,0	-47,7
АТ «Полтаваобленерго»	145 828,0	0,0	19 090,0	-118,0	126 620,0	-19 208,0	-13,2
ПрАТ «Рівнеобленерго»	4 961,0	0,0	4 961,0	0,0	0,0	-4 961,0	-100,0
ПАТ «Сумиобленерго»	70 151,0	0,0	23 187,0	0,0	46 964,0	-23 187,0	-33,1
ВАТ «Тернопільобленерго»	17 561,0	0,0	2 561,0	0,0	15 000,0	-2 561,0	-14,6
АТ «Харківобленерго»	1 425 861,0	-311 064,0	126 113,0	-3 336,0	985 348,0	-440 513,0	-30,9
АТ «Херсонобленерго»	15 595,0	0,0	15 586,0	0,0	9,0	-15 586,0	-99,9
АТ «Хмельницькобленерго»	15 258,0	0,0	15 178,0	0,0	80,0	-15 178,0	-99,5
ПАТ «Черкасиобленерго»	13 470,0	0,0	10 519,0	0,0	2 951,0	-10 519,0	-78,1
АТ «Чернівціобленерго»	51 157,0	0,0	12 819,0	0,0	38 338,0	-12 819,0	-25,1
АТ «Чернігівобленерго»	3 599,0	0,0	2 568,0	-1 031,0	0,0	-3 599,0	-100,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	1 297 062,0	60 366,0	60 366,0	0,0	1 297 062,0	0,0	0,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	26 295,9	0,0	241,4	0,0	26 054,5	-241,4	-0,9
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	17 056,3	0,0	6 204,8	0,0	10 851,5	-6 204,8	-36,4

3.6 Собівартість послуг з централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією середня собівартість послуг з централізованого водопостачання у 2019 році знизилась лише у Київській області, з централізованого водовідведення – у Київській та Херсонській областях (табл. 3.19).

Таблиця 3.19

№	Область	Середня собівартість, грн./м ³			
		водопостачання		водовідведення	
		2019 р.	+/- до 2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1.	Вінницька	11,70	1,83	8,09	1,5
2.	Волинська	10,81	2,46	16,36	5,74
3.	Дніпропетровська	21,49	2,13	21,80	3,3
4.	Донецька	21,48	3,19	12,45	2,13
5.	Житомирська	23,16	5,66	20,54	11,67
6.	Закарпатська	16,10	1,67	8,36	1,38
7.	Запорізька	20,51	3,05	22,13	2,54
8.	Ів. Франківська	10,70	0,6	8,70	0,99
9.	Київська	11,07	-2,03	11,44	-3,49
10.	Кіровоградська	20,42	7,15	12,59	2,8
11.	Луганська	14,83	1,04	20,68	4,09
12.	Львівська	12,52	2,34	6,66	1,49
13.	Миколаївська	15,57	0,6	18,47	5,43
14.	Одеська	10,70	1,33	12,09	4,55
15.	Полтавська	12,52	3,64	13,05	0,62
16.	Рівненська	11,07	3,07	10,53	2,85
17.	Сумська	13,71	1,49	19,99	3,2
18.	Тернопільська	9,70	1,8	8,50	1,4
19.	Харківська	15,11	1,13	8,67	1,71
20.	Херсонська	15,50	1,85	17,2	-0,58
21.	Хмельницька	13,22	3,73	12,53	3,73
22.	Черкаська	18,01	2,59	19,54	3,29
23.	Чернівецька	15,97	3,27	6,59	1,37
24.	Чернігівська	9,29	1,8	10,48	1,58
25.	м.Київ	7,75	0,57	6,81	1,37

Дані щодо максимальних, мінімальних та середніх значень показника собівартості послуг з централізованого водопостачання і водовідведення за 2018 та 2019 роки наведені у табл. 3.20.

Таблиця 3.20

№	Область	Собівартість водопостачання, грн./м ³						Собівартість водовідведення, грн./м ³					
		мін		макс		середня		мін		макс		середня	
		2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
1.	Вінницька	8,51	8,83	33,40	35,70	9,87	11,70	5,10	6,45	41,50	40,70	6,59	8,09
2.	Волинська	3,70	4,65	12,90	16,97	8,35	10,81	6,14	5,32	22,99	27,39	10,62	16,36
3.	Дніпропетровська	3,16	3,52	36,00	37,09	19,36	21,49	5,80	7,20	45,38	48,10	18,50	21,80
4.	Донецька	7,65	9,35	29,53	33,61	18,29	21,48	4,80	5,81	15,84	19,10	10,32	12,45
5.	Житомирська	7,70	7,06	41,20	39,27	17,50	23,16	4,30	3,50	53,30	54,85	17,50	20,54
6.	Закарпатська	9,49	10,72	20,17	22,08	14,43	16,10	4,73	6,03	13,80	17,31	6,98	8,36
7.	Запорізька	2,69	2,69	35,70	54,61	17,46	20,51	2,60	5,59	47,90	51,97	19,59	22,13
8.	Ів. Франківська	7,80	8,20	28,40	47,50	10,10	10,70	3,90	3,90	27,21	29,43	7,71	8,70
9.	Київська	5,87	7,25	22,10	28,52	13,10	11,07	4,59	5,17	43,55	48,54	14,93	11,44
10.	Кіровоградська	5,50	6,06	33,96	49,66	13,27	20,42	1,27	1,56	103,91	97,50	9,79	12,59
11.	Луганська	7,02	7,98	25,10	23,77	13,79	14,83	5,21	5,59	30,22	43,61	16,59	20,68
12.	Львівська	6,69	7,66	23,74	66,96	10,18	12,52	3,60	4,25	35,03	59,14	5,17	6,66
13.	Миколаївська	7,55	11,15	16,83	28,70	14,97	15,57	6,42	6,80	19,66	28,46	13,04	18,47
14.	Одеська	6,60	7,90	14,40	19,26	9,37	10,70	5,45	6,20	12,01	18,12	7,54	12,09
15.	Полтавська	5,47	7,12	13,90	19,69	8,88	12,52	6,36	7,95	38,38	38,38	12,43	13,05
16.	Рівненська	2,19	4,07	55,03	55,02	8,00	11,07	3,17	3,26	36,34	53,91	7,68	10,53
17.	Сумська	6,92	8,12	18,45	23,70	12,22	13,71	5,01	7,89	35,70	35,80	16,79	19,99
18.	Тернопільська	4,90	6,50	22,90	34,90	7,90	9,70	1,60	1,70	39,00	31,00	7,10	8,50
19.	Харківська	9,52	10,55	153,56	47,65	13,98	15,11	3,79	6,96	91,05	119,0	6,96	8,67
20.	Херсонська	5,20	4,90	22,10	26,00	13,65	15,50	6,20	5,90	29,35	28,37	17,78	17,20
21.	Хмельницька	6,17	8,24	34,85	26,46	9,49	13,22	4,03	5,90	26,19	31,03	8,80	12,53
22.	Черкаська	6,62	7,59	39,40	75,76	15,42	18,01	5,14	5,77	48,13	60,75	16,25	19,54
23.	Чернівецька	6,64	6,38	31,10	42,73	12,70	15,97	4,50	5,64	20,66	58,85	5,22	6,59
24.	Чернігівська	6,40	8,01	17,32	22,76	7,49	9,29	6,55	7,62	50,13	53,69	8,90	10,48
25.	м.Київ					7,18	7,75					5,44	6,81

3.7 Тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення

Інформація Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) щодо встановлених ліцензіатам НКРЕКП тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення станом на 31.12.2019 року, наведена у табл. 3.21

Таблиця 3.21

**Тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення
(станом на 31.12.2019)**

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановлені НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
1	2	3	4	5	6	7	8
Автономна Республіка Крим							
1	КРП «ВПВКГ Південного берега Криму»	-	5,82	-	4,98	№ 481 від 25.04.2014	01.06.2014
Вінницька область							
2	КП «Вінниця-облводоканал»	-	8,60	-	5,22	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Волинська область							
3	КП «Луцькводоканал»	-	5,92	-	6,62	№ 804 від 28.05.2019	01.06.2019
Дніпропетровська область							
4	КП «Дніпроводоканал» ДМР	3,88	9,17	3,09	6,21	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
5	КВП Кам'янської міської ради «Міськводоканал»	-	8,12	-	6,49	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
6	КП «Нікопольське ВУВКГ» НМР	-	7,12	-	11,20	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
7	КП Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід»	3,55	5,38	-	5,11	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
8	ДМПВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	8,82	15,66	-	-	№ 2012 від 24.09.2019	28.09.2019
9	КП "Новомосковськ водоканал"	6,79	13,52	-	12,51	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
10	ПАТ "Енергоресурси" м.Нікополь	6,05	13,08	-	1,65	№ 1004 від 11.06.2019	21.06.2019
11	КП «Кривбасводоканал»	3,65	7,08	-	10,96	№ 2003 від 21.12.2018	01.01.2019

1	2	3	4	5	6	7	8
12	КП «Павлоградське ВУВКГ» ПМР	-	19,70	-	8,21	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
Донецька область							
13	КВП «Краматорський водоканал»	-	14,23	-	6,29	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
14	КП «Маріупольське ВУВКГ»	-	13,34	-	5,49	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
15	КП «БАХМУТ-ВОДА»	-	15,11	5,29	8,77	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
16	КП Слов'янської міської ради "Словміськводоканал"	-	15,14	-	9,53	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
17	КП "Компанія "Вода Донбасу"	5,21	10,97	5,11	9,35	№ 1014 від 10.08.2017	01.09.2017
Житомирська область							
18	КП "Житомирводоканал" ЖМР	-	7,55	-	8,64	№ 2012 від 24.09.2019	28.09.2019
Закарпатська область							
19	КП «ВУВГ міста Ужгорода»	-	14,69	-	6,88	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Запорізька область							
20	КП «Водоканал» Мелітопольської міської ради Запорізької області	6,04	11,88	8,42	12,99	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
21	КП «Бердянськ-водоканал» БМР	-	18,99	-	14,15	№ 2444 від 19.11.2019	27.11.2019
22	КП «ВОДОКАНАЛ» (м. Запоріжжя)	3,28	9,17	2,25	4,77	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
23	КП "Облводоканал" ЗОР	6,88	13,99	-	23,66	№ 2444 від 19.11.2019	27.11.2019
Івано-Франківська область							
24	КП "Івано-Франківськ-водоекотехпром"	-	7,23	-	8,67	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
Київська область							
25	КП "Ірпіньводоканал"	-	6,53	-	11,27	№ 2444 від 19.11.2019	27.11.2019
26	КП "Бровари-тепловодоенергія"	6,79	9,68	7,27	9,25	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
27	ТОВ "БІЛОЦЕРКІВВОДА"	3,39	10,45	-	11,44	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Кіровоградська область							
28	ОКВП "Дніпро-Кіровоград"	4,83	14,12	-	11,45	№ 2444 від 19.11.2019	27.11.2019
Луганська область							
29	КП "Алчевське ВУВКГ"	-	7,50	-	1,56	№ 876 від 04.07.2014	01.08.2014
30	Лисичанське КСП "Лисичанськводоканал"	-	15,33	-	6,08	№ 1575 від 28.12.2017	25.01.2018
31	ТОВ «ТАУН СЕРВІС»	-	7,45	-	6,32	№ 804 від 28.05.2019	01.06.2019
32	РКП "СТАРОБІЛЬСЬК-ВОДА"	-	12,71	-	24,81	№ 296 від 06.03.2018	21.03.2018
Львівська область							
33	Львівське МКП «Львів-водоканал»	4,01	8,73	1,15	4,63	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
34	КП "Дрогобичводоканал" ДМР Львівської області	6,13	13,44	1,99	6,85	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019

1	2	3	4	5	6	7	8
Миколаївська область							
35	Міське комунальне підприємство «Миколаївводоканал»	-	9,77	-	7,78	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Одеська область							
36	ТОВ «Інфокс» (Філія «Інфоксводоканал»)	3,66	9,85	2,69	8,44	№ 1250 від 23.10.2018	01.11.2018
Полтавська область							
37	КП "Кременчукводоканал" КМР	-	7,80	-	8,75	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
38	КП "Полтававодоканал"	-	10,23	3,93	9,49	№ 804 від 28.05.2019	01.06.2019
Рівненська область							
39	РОВКП ВКГ "Рівнеоблводоканал"	-	10,76	3,54	7,78	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
40	ПАТ «Рівнеазот»	-	-	-	2,51	№ 2157 від 11.10.2019	25.10.2019
Сумська область							
41	КП «Міськводоканал» СМР	-	8,16	-	8,02	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Тернопільська область							
42	КП "Тернопільводоканал"	-	7,21	4,20	9,46	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Харківська область							
43	КП "Харківводоканал"	4,33	10,21	1,50	5,22	№ 521 від 09.04.2019	21.04.2019
Херсонська область							
44	МКП "ВУВКГ міста Херсона"	-	8,51	-	8,42	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Хмельницька область							
45	МКП "Хмельницькводоканал"	-	8,15	-	7,08	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
46	КП «Міськтепловоденергія» (м. Кам'янець-Подільський)	-	9,13	-	7,61	№ 266 від 26.02.2019	01.03.2019
Черкаська область							
47	КП "Черкасиводоканал" ЧМР	3,59	7,86	3,42	6,23	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
48	ПАТ "АЗОТ" м.Черкаси	-	-	2,00	2,60	№ 347 від 19.03.2019	27.03.2019
49	КП «Уманьводоканал» УМР	-	16,93	-	11,50	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Чернівецька область							
50	КП "Чернівціводоканал"	3,65	9,47	-	4,98	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
Чернігівська область							
51	КП "Чернігівводоканал" ЧМР	-	8,14	-	8,92	№ 1968 від 17.09.2019	22.09.2019
місто Київ							
52	ПрАТ "Акціонерна компанія "Київводоканал"	3,69	9,86	2,41	7,49	№ 2468 від 22.11.2019	28.11.2019

3.8 Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

Інформація щодо загальної вартості заходів, здійснених протягом 2019 року у системах централізованого водопостачання та водовідведення в областях, наведена у табл. 3.22 (розподіл вартості заходів за окремими напрямками розміщено у розд. 5 для кожної з областей).

Таблиця 3.22

№	Область	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.			
		водопостачання		водовідведення	
		2019 р.	+/- до 2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1.	Вінницька	20,68	3,83	16,39	-5,69
2.	Волинська	6,50	-2,26	6,45	-2,14
3.	Дніпропетровська	86,77	-122,45	98,53	-19,79
4.	Донецька	108,05	-4166,07	23,77	-102,70
5.	Житомирська	85,85	64,57	51,92	45,60
6.	Закарпатська	61,26	28,18	32,15	13,10
7.	Запорізька	78,80	19,65	66,32	33,58
8.	Ів. Франківська	52,59	12,49	85,48	30,58
9.	Київська	28,83		35,11	
10.	Кіровоградська	145,16	-17,28	82,08	49,12
11.	Луганська	68,38	-2,25	49,03	15,48
12.	Львівська	31,55	-13,20	12,69	2,10
13.	Миколаївська	129,60	13,30	65,40	-12,16
14.	Одеська	211,80	24,08	108,34	8,14
15.	Полтавська	43,14	8,28	0,79	-0,78
16.	Рівненська	18,87	8,55	18,99	4,06
17.	Сумська	18,44	-9,91	14,05	-34,81
18.	Тернопільська	20,40	3,20	26,50	-5,80
19.	Харківська	59,90	-29,70	72,80	-15,00
20.	Херсонська	29,11	-32,98	19,24	1,89
21.	Хмельницька	178,20	46,60	98,90	53,10
22.	Черкаська	53,24	-2,02	141,66	133,85
23.	Чернівецька	6,40	-3,20	17,50	-20,10
24.	Чернігівська	20,90	-0,06	80,53	51,83
25.	м.Київ	115,57	-8,58	337,05	147,10

3.9 Проблема забезпечення якості питної води та стічних вод у системах централізованого водопостачання та водовідведення

Проблема досягнення підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства нормативних показників якості питної води, встановлених у діючих нормативних документах, на даний час залишається невирішеною зокрема і через значну зношеність мереж централізованого водопостачання та застарілість обладнання.

Така ситуація призвела до того, що підприємства водопровідно-каналізаційного господарства виявилися не готовими виконувати вимоги Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 № 400, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01.07.2010 за № 452/17747, а саме доводити якість питної води до показників, які повинні були впроваджуватися з 01.01.2020 згідно з діючим ДСанПіН 2.2.4-171-10, що передбачало штрафні санкції для підприємств.

З метою врегулювання вищенаведеного питання та на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 10.12.2019 № 44969/0/1-19 Міністерством охорони здоров'я України розроблено та затверджено наказ від 24.12.2019 № 2675 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27.12.2019 за № 1304/34275.

Цим наказом передбачено відтермінування набрання чинності нових нормативних значень для окремих показників якості питної води строком до 01 січня 2022 року, але вирішення зазначеної проблеми залишається недосяжним для переважної більшості водоканалів України.

З метою здійснення ґрунтового аналізу необхідних заходів та орієнтовної потреби в коштах на їх реалізацію щодо досягнення показників питної води відповідно до ДСанПіН 2.2.4-171-10, Мінрегіоном було опрацьовано матеріали, надані обласними державними адміністраціями. На реалізацію заходів лише із доведення якості питної води до нормативних вимог необхідно понад 1,5 млрд гривень.

Нормування якості очищених стічних вод здійснюється за методами, які не повною мірою відповідають вимогам Директиви Ради 91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року про очищення міських стічних вод. При цьому існуючі очисні споруди не дозволяють забезпечити очищення стічних вод відповідно до вимог законодавства, що призводить до скидання забруднених стічних вод у водні об'єкти.

Системи централізованого водовідведення України вкрай застарілі. Вони побудовані з урахуванням значної перспективи на постійне збільшення обсягів стічних вод. Однак в останні 20 років обсяги стічних вод зменшуються, що призводить до неоптимальних режимів роботи насосного та очисного обладнання, їх прискореного зносу та додаткових витрат підприємства на електроенергію. Проте підприємства не мають змоги оновлювати насосне та енергетичне обладнання.

Слід зазначити, що відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» повноваження щодо управління об'єктами житлово-комунального господарства, які перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню, здійснення контролю за дотриманням стандартів, нормативів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг, покладено на органи місцевого самоврядування.

Для покращення якості води централізованого питного водопостачання необхідно забезпечити належне фінансування та неухильне виконання в повному обсязі заходів, передбачених державними і регіональними програмами охорони водних ресурсів, розвитку водного господарства та підвищення якості питної води; розробки та своєчасного впровадження нових та удосконалення існуючих

технологій очищення та знезараження води, сучасного обладнання, ефективних реагентів, фільтруючих матеріалів, сорбентів тощо.

3.10 Стан реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства

Державна підтримка розвитку регіонів у звітному році здійснювалась у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, зокрема через державний фонд регіонального розвитку.

Відповідно до статті 24-1 Бюджетного кодексу України та Порядку підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196 (зі змінами), формування переліків програм і проєктів здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики, тобто Мінрегіоном, за пропозиціями обласних держадміністрацій.

Так, у 2019 році за рахунок цього фонду було профінансовано 44 об'єкти водопровідно-каналізаційного господарства на загальну суму 448,6 млн гривень.

На реконструкцію та впровадження нових технологій водопідготовки та водовідведення здійснювалось також залучення коштів міжнародних фінансових організацій.

Загальна сума позики становить 342,107 млн дол. США (292,107 млн дол. США – Міжнародний банк реконструкції та розвитку (далі – МБРР), 50 млн дол. США – Фонд чистих технологій).

Правовою підставою є Угода про позику МБРР та Угода про позику Фонду чистих технологій (набрали чинності 21.11.2014) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку від 26.05.2014 № 8391-IV – Проєкт розвитку міської інфраструктури – 2 (далі – Проєкт).

Термін реалізації Проєкту становить 6 років (з 26 травня 2014 до 31 жовтня 2020 року).

Метою Проєкту є підвищення якості та надійності надання послуг й ефективності використання енергії комунальними підприємствами шляхом удосконалення їхнього інституційного потенціалу та інвестування робіт з відновлення та заміни пошкоджених систем водопостачання, водовідведення та переробки твердих відходів, а також поліпшення екологічної ситуації територій за рахунок вирішення проблеми очищення стоків.

Проєкт складається із 11 субпроєктів у сфері водопостачання, водовідведення та пілотного проєкту з поводження з твердими побутовими відходами.

Бенефіціарами Проєкту є: КП «Харківводоканал» (85,5 млн дол. США), КП «Муніципальна компанія поводження з відходами» - Харків (43,9 млн дол. США), ПрАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал» (11,3 млн дол. США), КВП «Краматорський водоканал» (0,343 млн дол. США), ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (44,3 млн дол. США), КП «Тернопільводоканал» (36,5 млн дол. США), КП «Черкасиводоканал» (12,3 млн дол. США), КП «Житомирводоканал» (39,9 млн дол. США); після реструктуризації Проєкту додатково: КП «Коломияводоканал» (3,1 млн дол. США), Підприємство Нововолинськводоканал» (5,9 млн дол. США), КП «Вінницяоблводоканал» (40,8 млн дол. США), КП «Чугуїввода» (4,9 млн дол. США).

26.11.2019 відбувся перегляд портфелю проєктів Світового банку в Україні. За результатами було затверджено план заходів на I півріччя 2020 року.

У 2019 році в м. Київ завершено реконструкцію насосної станції третього підйому Деснянської водопровідної станції з впровадженням енергозберігаючого

обладнання, реконструкцію енергогосподарства НС «Крутогірна» із заміною насосного обладнання, у м. Кропивницький здійснено реконструкцію 25 км мереж водопостачання та 800 м мереж водовідведення, у м. Коломия реконструкцію 15 км водопровідних мереж.

Також за рахунок коштів міжнародних фінансових організації реалізуються інвестиційні проекти: «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв», «Проект муніципального водного господарства м. Чернівці, стадія I».

З метою вирішення питання забезпечення питною водою населення Донецької області, зокрема м. Маріуполь, 29 січня 2019 року підписано Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки, ратифікований Законом України від 25 квітня 2019 р. № 2710-VIII, щодо офіційної підтримки проекту з постачання питної води у м. Маріуполь. Цей проект входить до пріоритетів Уряду України та дозволить м. Маріуполь поліпшити якість послуг, що мають життєво важливе значення для населення, шляхом підвищення якості питної води та зменшення її втрат. Також цей проект передбачає розробку Генерального плану з удосконалення водопостачання та водовідведення м. Маріуполь до 2040 року.

На забезпечення населення якісною питною водою в необхідних обсягах відповідно до встановлених нормативів спрямована Загальнодержавна цільова програма «Питна вода України» на 2011-2020 роки.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, витрачених на Програму з початку її реалізації за рахунок коштів державного бюджету, становить 394,1043 млн гривень.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» Мінрегіону, як головному розпоряднику коштів, не було передбачено фінансування на реалізацію заходів даної Програми.

Наразі Мінрегіон працює над розробкою проекту змін до Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки.

Передбачається фінансування пріоритетних проектів, впровадження яких направлено на дотримання вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

3.11 Розвиток законотворчої та нормативно-правової бази у сфері водопровідно-каналізаційного господарства

Правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою визначаються положеннями Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».

Для вирішення актуальних питань галузі Мінрегіоном розроблено:

- Порядок повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин, який затверджено наказом Мінрегіону від 12.12.2018 № 341, зареєстровано у Мін'юсті 22.01.2019 за № 75/33046);

- наказ Мінрегіону від 01.08.2019 № 170 «Про внесення змін до Порядку відбору проектів, спрямованих на реалізацію завдань і заходів з виконання Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки», зареєстровано в Мін'юсті 19.08.2019 за № 940/33911;

- постанову Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 992 Про визнання такою, що втратила чинність постанови Кабінету Міністрів України

від 08 лютого 2006 р. № 118 «Деякі питання, пов'язані з виконанням Загальнодержавної програми «Питна вода України» на 2006-2020 роки»;

- розроблено та постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 затверджено Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типові договори про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

- Закон України від 19.12.2019 № 416-IX «Про ратифікацію Грантової угоди (Проект «Миколаївводоканал» (Розвиток системи водопостачання та водовідведення в м. Миколаїв) за Програмою «E5P» між Україною та Європейським інвестиційним банком», що забезпечить створення правових підстав для отримання Гранту у розмірі 5,11 млн євро, який в подальшому буде спрямований на поліпшення ефективності роботи насосних станцій, водопровідних і каналізаційних мереж у м. Миколаєві.

З метою забезпечення моніторингу стану реформування і розвитку житлово-комунального господарства, отримання своєчасної та повної інформації про стан розрахунків за житлово-комунальні послуги та інших показників діяльності суб'єктів господарювання у сфері житлово-комунального господарства Мінрегіоном затверджено наказ від 16.12.2019 № 312 «Про здійснення моніторингу стану розрахунків за житлово-комунальні послуги та інших показників у сфері житлово-комунального господарства» (далі – Наказ № 312).

З метою імплементації Директиви Ради ЄС № 91/271/ЄЕС Європейського Парламенту та Ради від 21 травня 1991 року про очищення міських стічних вод, а також впровадження в Україні основних вимог актів ЄС щодо захисту навколишнього природного середовища від негативного впливу скидів стічних вод промисловості, що безпосередньо впливає на якість води в джерелах питного водопостачання, та забезпечення права на безпечну воду та належні санітарні умови для кожного громадянина України Мінрегіоном розроблено проєкт Закону України «Про водовідведення стічних вод населених пунктів».

На шляху до європейської спільноти Україна взяла на себе зобов'язання з імплементації ряду європейських директив, норм, стандартів і документів, зокрема Водної рамкової директиви, Директиви Ради 98/83/ЄС «Про якість питної води, призначеної для споживання людиною», Директиви Ради 918/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод». Водночас, імплементація цих документів потребує здійснення конкретних поступових заходів, що потребує розробки концепції реалізації державної політики у сфері централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Наразі Мінрегіоном розроблено проєкт Концепції реалізації державної політики у сфері централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, метою якої, зокрема є:

- визначення оптимальних шляхів формування та реалізації ефективної державної політики, спрямованої на надійне та доступне забезпечення споживачів послугами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (в тому числі і сільських населених пунктах) для створення комфортних умов проживання;

- зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище;

- забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою.

Для вирішення проблем реформування і розвитку водопровідно-каналізаційного господарства у 2019 році за участю представників центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та державних адміністрацій, міжнародних фінансових установ та організацій, науково-дослідних

та проєктних інститутів, Асоціації «Укрводоканалекологія» та «Питна вода України», підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, виробників обладнання, українських та міжнародних фірм відбулися такі заходи:

10-14 червня 2019 року у м. Чорноморськ Одеської області відбувся дванадцятий Міжнародний конгрес і Технічна виставка «ЕТЕВК-2019» (Екологія, Теплопостачання, Енергозбереження, Водопостачання, Каналізація), під час якого було обговорено найактуальніші проблеми у сфері тепло-, водопостачання та водовідведення від вирішення яких залежить подолання кризи у цих галузях та їх подальший сталий розвиток. Також було розглянуто не менш важливі питання стосовно поводження з відходами, енергозбереження, розвитку сучасних технологій, матеріалів, реагентів, обладнання, отримання коштів міжнародних фінансових організацій та інші.

Одночасно з конгресом працювала Технічна виставка, на якій було представлено новітні зразки технологічного обладнання, сучасні програмні комплекси для управління системами, як українських, так і іноземних фірм та організацій;

05-07 листопада 2019 року у м. Київ відбувся XV Міжнародний конгрес «Інституційні та технічні аспекти реформування житлово-комунального господарства - 2019», у рамках якого було проведено XVII Міжнародний водний форум «AQUA UKRAINE-2019» у форматі спеціалізованої міжнародної виставки та Міжнародної конференції «Комплексне вирішення проблем питного водозабезпечення, очистки стічних вод та утилізації осадів» та ряду науково-практичних конференцій і семінарів.

Міжнародний водний форум «AQUA UKRAINE» є головним місцем зустрічі спеціалістів водної галузі, де вирішуються екологічні, економічні та правові аспекти водопостачання та водовідведення. У роботі Форуму взяли участь представники центральних і місцевих органів влади, наукових установ, промислових підприємств, міжнародних фондів та фінансових організацій.

Головними цілями конференції, яка відбулася під час проведення форуму, був пошук шляхів вирішення проблем водних ресурсів та якості питної води в Україні, вдосконалення законодавчої бази щодо забезпечення населення питною водою, ефективного водокористування і ресурсозбереження, питання тарифної політики, впровадження сучасних технологій у водопровідно-каналізаційній галузі.

3.12 Рекомендації щодо розвитку підприємств водопровідно-каналізаційного господарства

З метою розвитку підприємств водопровідно-каналізаційного господарства Мінрегіон рекомендує наступні заходи:

1. Посилити роботу із залучення інвестиційних коштів, як державних, так і коштів міжнародних фінансових організацій, зокрема Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку, Європейського інвестиційного банку, KfW-банку, Північної екологічної фінансової корпорації (НЕФКО) та інших для модернізації систем водопостачання та водовідведення.

2. Об'єднаним територіальним громадам посилити співробітництво для розробки проєктів з покращення централізованого водопостачання та водовідведення.

3. Для підприємств водопостачання та водовідведення розробити стратегії розвитку, де передбачити основні напрями свого сталого розвитку для надання якісних послуг населенню.

4. Розпочати розробку та впровадження на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства геоінформаційних систем, провести паспортиза-

цію мереж, споруд та обладнання, що сприятиме цілеспрямованому зниженню втрат питної води.

5. У найближчі роки забезпечити поетапне покращення якості питної води з урахуванням вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною»:

- ▶ показники епідемічної безпеки питної води;
- ▶ найрозповсюджені забруднювачі води: каламутність, забарвленість, запах, залізо, манган;
- ▶ зниження рівня органічних речовин.

За результатами пілотних досліджень забезпечити розробку техніко-економічного обґрунтування, яке включатиме реконструкцію існуючих очисних споруд та будівництво нових для видалення специфічних забруднювачів.

6. У найближчі два роки провести пілотні дослідження, розробити проектно-кошторисну документацію з впровадження сучасних методів знезараження питної води для заміни газоподібного хлору альтернативними дезінфікуючими реагентами.

7. Підготувати до впровадження системи знезараження питної води з використанням сучасних реагентів (гіпохлорит натрію, діоксид хлору тощо) замість газоподібного хлору як самостійно, так і у комбінаціях.

8. Для підприємств, що використовують воду з підвищеною мінералізацією, розглянути питання щодо забезпечення населення якісною питною водою шляхом облаштування локальних пунктів розливу.

9. Активізувати наукові дослідження, проектні та будівельні роботи з метою модернізації споруд очищення стічних вод з використанням сучасних технологій та обладнання для зниження рівня біогенних елементів у стічних водах, враховуючи при цьому поетапне введення черг та пускових комплексів.

10. Створити системи управління осадами очисних споруд з метою зниження негативного впливу на довкілля та зменшення площ земель, що використовуються для складування осаду стічних вод, зокрема проводити роботи з дослідження та впровадження прогресивних методів оброблення, утилізації або подальшого використання осадів, які утворюються на каналізаційних очисних станціях або в процесі господарської діяльності підприємств.

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ

4.1 За інформацією МОЗ України

Питна вода. Моніторинговий нагляд та контроль за джерелами питного водопостачання. Якість води з джерел питного водопостачання

Україна належить до найменш забезпечених власними водними ресурсами країн Європи і є одним з регіонів зі значним антропогенним навантаженням на водні джерела та нестачею достатньої кількості прісної води.

Питне водопостачання України майже на 80% забезпечується поверхневими водами. Водночас більшість басейнів річок згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених, проте склад очисних споруд та технології водопідготовки фактично не змінились. У той же час наявні очисні споруди, технології очистки та знезараження питної води не спроможні очистити її до рівня показників безпеки.

Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що їх екологічний стан практично не покращується. По країні тенденція стану водойм I-го категорії за санітарно-хімічними показниками (у 2016 – 398 із 3017, 2017 – 427 із 5092, 2018 – 585 із 3033, 2019 – 479 із 2503) та за мікробіологічними (у 2016 – 426 із 3765, 2017 – 494 із 2760, 2018 – 590 із 2627, 2019 – 534 із 2571) – збільшилися рівні показників невідповідності якості води за рахунок зменшення загальної кількості досліджених проб проти деякого збільшення досліджених проб, що не відповідали нормативам.

Питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали нормам у 2019 році за санітарно-хімічними показниками становила 19,1%, за мікробіологічними показниками – 20,8 % (табл. 4.1).

Таблиця 4.1. Питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали нормам (%)

Показники	2017	2018	2019
Санітарно-хімічні	8,4	19,3	19,1
Мікробіологічні	17,9	22,5	20,8

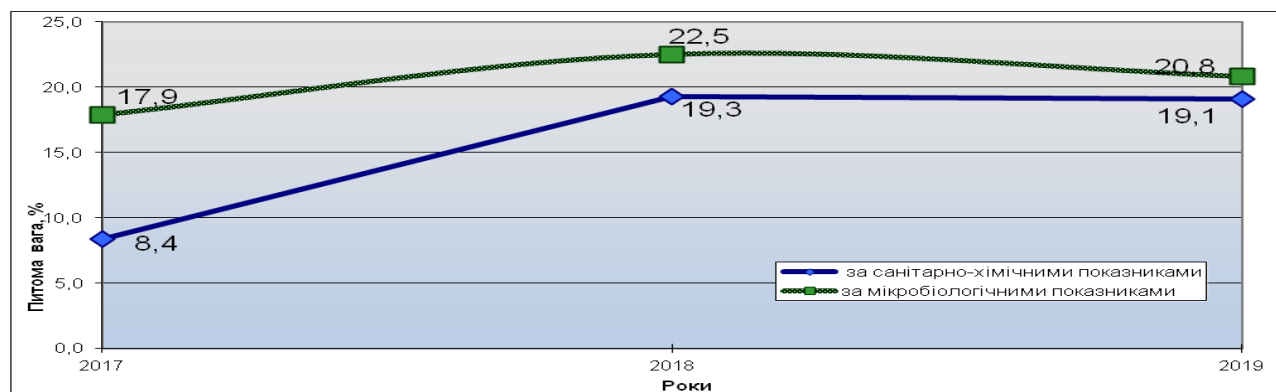


Рис.4.1. Питома вага досліджених проб води, що не відповідали нормам з водойм I категорії, які використовуються в якості джерел централізованого водопостачання населення

Найбільший відсоток відхилень за санітарно-хімічними показниками відмічається у Луганській, Вінницькій, Хмельницькій, Запорізькій областях, що значно перевищує середній по державі; за мікробіологічними показниками – у Луганській, Полтавській, Запорізькій, Львівській областях.

З водойм II-ої категорії було відібрано та досліджено 12072 проби за санітарно-хімічними та 14571 пробу за мікробіологічними показниками. Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії, які не відповідали санітарним нормам, за санітарно-хімічними показниками – 23,9%, за мікробіологічними – 24,0% (таблиця 2). Така картина відмічається за рахунок зменшення загальної кількості досліджених проб вод за санітарно-хімічними показниками (у 2017 – 3549 із 22861, 2018 – 3223 із 15519, 2019 – 2890 із 12072); проте за мікробіологічними – дещо збільшився показник невідповідності якості води за рахунок зменшення загальної кількості досліджених проб (у 2017 – 3409 із 18458, 2018 – 3571 із 18915, 2019 – 3188 із 14571). Негативна тенденція щодо зростання відсотка нестандартних проб спостерігалася для водойм II категорії ділянок водойм, які використовуються для купання, занять спортом і відпочинку населення, а також ті, що знаходяться в межах населених пунктів.

Таблиця 4.2. Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії, які не відповідали нормам (%)

Показники	2017	2018	2019
Санітарно-хімічні	15,5	20,8	23,9
Мікробіологічні	18,5	18,9	24,0

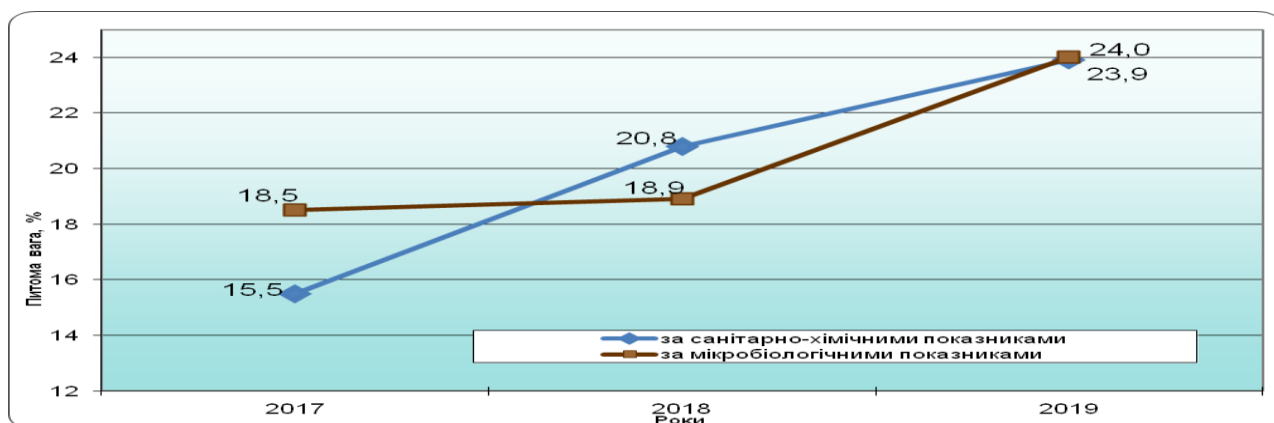


Рис. 4.2. Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії (використання в рекреаційних цілях), що не відповідали нормам

Найбільший відсоток відхилень за санітарно-хімічними показниками відмічається у Донецькій, Одеській, Дніпропетровській, Луганській та Запорізькій областях, що значно перевищує середній по державі; за мікробіологічними показниками – у Київській, Миколаївській, Дніпропетровській, Донецькій, Житомирській, Луганській областях та м. Києві.

Високий рівень техногенного навантаження на водойми та використання застарілих технологій підготовки питної води, які розраховані на доведення природної води до якості питної лише у випадку, коли вихідна вода відповідає I-му класу поверхневих джерел водопостачання, не дозволяють забезпечити населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою. Застосування в технології підготовки питної води хлору, неефективних коагулянтів, відсутність сорбційних фільтрів з активованим вугіллям тощо призводить до надходження у

питну воду значної кількості неорганічних та органічних забруднювачів, спільна дія яких на організм людини, особливо в умовах радіаційного навантаження, викликає реальну загрозу здоров'ю нації. Крім того, питна вода з поверхневих вододій потенційно небезпечна у вірусному відношенні, так як технологія її підготовки не гарантує видалення вірусів.

	за хімічними показниками					за мікробіологічними показниками				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
досліджено проб води з водою I категорії										
Усього	3606	3717	5092	3033	2503	4057	3765	2760	2627	2571
Не відповідає	391	398	427	585	479	377	426	494	590	534
Питома вага, %	10,8	10,7	8,4	19,3	19,1	9,3	11,3	17,9	22,4	20,8
досліджено проб води з водою II категорії										
Усього	12215	12783	22861	15519	12072	19125	21179	18458	18915	14571
Не відповідає	2372	2543	3549	3223	2890	2358	3108	3409	3571	3498
Питома вага, %	19,4	19,9	15,5	20,8	23,9	12,3	14,7	18,5	18,9	24,0

При здійсненні моніторингових досліджень в місцях рекреаційного та оздоровчого водокористування (пляжами) на протязі року, особливо впродовж літнього оздоровчого періоду, територіальні лабораторні центри МОЗ України постійно здійснюють дослідження морської та річкової води в районах відпочинку.

Питома вага досліджених проб морської води, які не відповідали нормам, у 2019 році за хімічними показниками становила 7,9% (197 із 2494), за мікробіологічними показниками – 8,8% (460 із 5220) (відповідно у 2018 – 9,8% - 218 із 2218 і 6,7% - 380 із 5699; 2017 – 4,2% – 112 із 2650 і 5,0% – 273 із 5476; 2016 – 9,2% – 225 із 2452 і 5,7% – 360 із 6342).

Існують природні проблеми вихідної води в невеликих населених пунктах, зокрема щодо вмісту фторидів (в Полтавській, Чернігівській, Львівській, Одеській областях), заліза (в Тернопільській, Київській та інших областях) тощо.

Істотне питання антропогенного забруднення поверхневих джерел води за рахунок неочищених промислових та побутових стоків, які містять широкий спектр забруднюючих речовин. Okремо слід зазначити проблеми фосфатного забруднення водних ресурсів через використання синтетичних фосфатних миючих засобів та проблеми «цвітіння» поверхневих вод, які є джерелами питного водопостачання.

У 2019 році територіальні лабораторні центри МОЗ здійснювали моніторингові дослідження на 20622 об'єктах централізованого водопостачання населення (у 2018 – 20109, 2017 – 15690), з них 4092 комунальних (у 2018 – 4441, 2017 – 3364), 3993 відомчих (у 2018 – 3853, 2017 – 3665), 5905 сільських (у 2018 – 5929, 2017 – 5798) та 3307 локальних водопровідів (у 2018 – 3296, 2017 – 2781); а також 58780 джерел нецентралізованого водопостачання (у 2018 – 70830, 2017 – 72876, 2016 – 118110, 2015 – 160343).

На 38,2% об'єктах централізованого водопостачання населення, за результатами лабораторних досліджень проби води не відповідали вимогам нормативного документу, у тому числі з комунальних водопроводів – 32,0%, сільських – 44,6%, відомчих – 40,1%, міжрайонних – 21,2%, локальних – 38,2% водопроводів (рис. 4.3); 37,1% об'єктів нецентралізованого водопостачання населення, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормам.

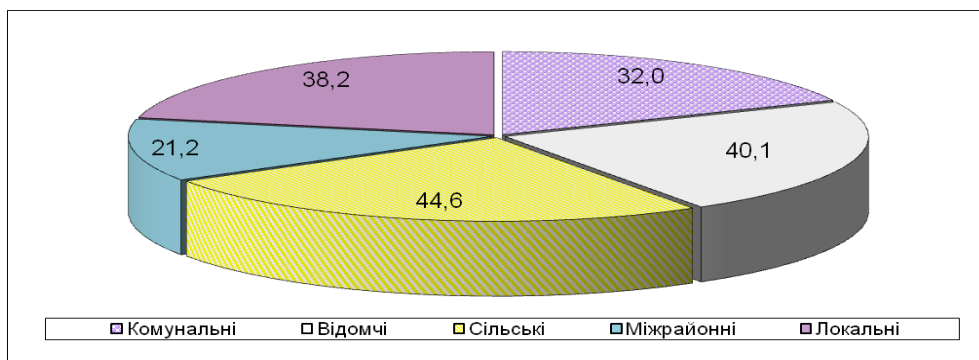


Рис. 4.3. Питома вага об'єктів централізованого водопостачання, на яких результати лабораторних досліджень не відповідали нормативам за даними статистичної звітності за 2019 рік

Підземні води України, зокрема артезіанські, в багатьох регіонах (АР Крим, Донбас, Придніпров'я) за своєю якістю не відповідають нормативам на джерела водопостачання, що пов'язано не тільки з природними умовами їх формування, але і з антропогенним забрудненням і тому потребують очищення. При цьому лише поодинокі артезіанські водопроводи мають споруди по доочистці вод.

Характеристика якості питної води. Лабораторний нагляд за питним водопостачанням.

Протягом 2019 року територіальними лабораторними центрами МОЗ України із джерел централізованого водопостачання, у тому числі водогонів, було досліджено за санітарно-хімічними показниками 128441 пробу питної води (у 2018 – 146007, 2017 – 146153, у 2016 – 122901), за мікробіологічними – 166705 проб (у 2018 – 186317, 2017 – 184100, у 2016 – 157079).

У 2019 році питома вага нестандартних проб питної води, відібраних із джерел централізованого водопостачання, у тому числі водогонів, за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками році становить 22,3% та 8,2% відповідно (у 2018 – 22,7% і 7,7%, 2017 – 20,0% та 6,7%); у тому числі з комунальних водопроводів – відповідно 17,2% та 5,7% (проти відповідно у 2018 – 18,5% і 5,1%, 2017 – 16,2% та 4,6%); сільських водопроводів – відповідно 31,2% та 11,4% (проти відповідно у 2018 – 29,8% і 11,8%, 2017 – 27,4% та 11,2%).

Найбільша кількість нестандартних проб питної води з централізованих систем водопостачання реєструється, як і раніше, на сільських та локальних водопроводах, найменша – на комунальних і міжрайонних (табл. 4.3).

Таблиця 4.3. Відсоток досліджених проб питної води, що не відповідають вимогам нормативам (%)

За санітарно-хімічними показниками			
Водопроводи	2017	2018	2019
Комунальні	16,2	18,5	17,2
Відомчі	18,9	21,0	22,6
Сільські	27,4	29,8	31,2
Міжрайонні	10,5	15,8	7,8
Локальні	25,4	33,5	35,8

За мікробіологічними показниками			
Водопроводи	2017	2018	2019
Комунальні	4,6	5,1	5,7
Відомчі	6,2	7,3	8,9
Сільські	11,2	11,9	11,4
Міжрайонні	4,2	5,4	7,2
Локальні	12,6	12,6	12,9

У 2019 році питома вага нестандартних проб питної води за санітарно-хімічними показниками у Луганській, Миколаївській, Полтавській, Рівненській, Київській областях, а за мікробіологічними показниками – у Рівненській, Тернопільській, Вінницькій, Хмельницькій, Миколаївській, Івано-Франківській, Закарпатській областях у півтора рази і більше перевищує середні показники по країні (табл. 4.4).

Таблиця 4.4. Питома вага нестандартних проб питної води (%)

За санітарно-хімічними показниками			
Області	2017	2018	2019
Запорізька	32,7	29,1	25,6
Луганська	41,9	49,7	46,4
Миколаївська	50,8	47,1	55,8
Середній по Україні	20,0	22,7	22,3
За мікробіологічними показниками			
Області	2017	2018	2019
Закарпатська	8,4	15,7	11,8
Харківська	5,8	7,5	8,0
Миколаївська	12,0	12,2	12,7
Тернопільська	15,1	13,3	15,3
Середній по Україні	6,7	7,7	8,2

Протягом 2019 року територіальними лабораторними центрами МОЗ України із водопровідної мережі було відібрано для досліджень за мікробіологічними показниками 117786 проб питної води (у 2018 – 132806, 2017 – 125184). Питома вага нестандартних проб питної води, відібраних із водопровідної мережі за мікробіологічними показниками, у 2019 році становила 8,3% (у 2018 – 7,8%, 2017 – 6,7%).

Протягом 2019 року територіальними лабораторними центрами МОЗ України із водопровідної мережі було відібрано для досліджень за санітарно-хімічними показниками 92502 проби питної води (у 2018 – 105083, 2017 – 98375). Питома вага нестандартних проб питної води, відібраних із водопровідної мережі за санітарно-хімічними показниками становила 18,6% (у 2018 – 18,5%, 2017 – 17,8%); у тому числі на нітрати – 2,6% проб (у 2018 – 2,6%, 2017 – 874 – 2,0%).

У 2019 році питома вага досліджених на атомно-абсорбційному фотометрі проб питної води з джерел централізованого та нецентралізованого водопостачання, які не відповідали санітарним вимогам: на свинець становила 1,5% (у 2018 – 0,9%, 2017 – 1,2%, 2016 – 0,6%); на залізо – 2,0% (у 2018 – 3,3%, 2017 – 4,1%, 2016 – 7,0%); на марганець – 3,4% (у 2018 – 3,7%, 2017 – 1,7%, 2016 – 2,7%); на кадмій – 0,7% (у 2018 – 0,7%, 2017 – 0,9%, 2016 – 0,7%); по вуглецю 4-

хлористому 0,0% (у 2018 – 0,3%, 2017 – 0,5%, 2016 – 0%); по хлороформу – 31,6% (у 2018 – 23,3%, 2017 – 28,7%, 2016 – 32,4%).

На якість питної води систем централізованого водопостачання негативно впливає незадовільний санітарно-технічний стан водопровідних споруд і мереж, відсоток їх зношеності, що становить у різних регіонах від 30% до 70%, несвоєчасні проведення капітальних та поточних планово-профілактичних ремонтів та ліквідації аварій.

В окремих регіонах гостро стоїть питання забезпечення населення питною водою не тільки в якісному, але і в кількісному відношенні. Подача води за графіками та її тривала відсутність у водопровідних мережах сприяє бактеріальному забрудненню питної води. Ситуацію значно погіршують випадки відключення об'єктів водопостачання від систем енергопостачання, що є грубим порушенням ст.6 розділу II Закону України «Про питну воду та питне водопостачання».

Санітарний стан джерел та систем питного водопостачання у сільських населених пунктах, у тому числі нецентралізованого водопостачання

Особливу занепокоєність викликає стан водопостачання сільського населення – у 2019 році питома вага сільських водопроводів, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормативам складала 44,6% із 5906 сільських водопроводів, на яких проводились дослідження.

Визначається погіршення якості питної води з сільських централізованих систем водопостачання. У 2019 році питома вага досліджених проб питної води з сільських водопроводів, які не відповідали вимогам, становила 31,2% за санітарно-хімічними (вище рівнів показника 2018-2017 років – 29,8%, 27,4%) та 11,4% за мікробіологічними показниками (на рівні 2018-2017 років – 11,9%, 11,2%).

Зміна форм власності та передача сільських водопроводів на баланс органів місцевого самоврядування загострили проблему забезпечення населення питною водою гарантованої якості. Водопроводи знаходяться в незадовільному технічному стані, населення змушено проводити ремонти за свої кошти. На багатьох сільських водопроводах немає очисних споруд та знезаражуючих установок, відсутній виробничий лабораторний контроль якості питної води.

Водночас централізованим водопостачанням забезпечено лише четверту частину сіл України. Решта сільського населення споживає воду з колодязів та індивідуальних свердловин, які у переважній більшості знаходяться у незадовільному санітарно-технічному стані.

Моніторинговими дослідженнями лабораторних центрів України у 2019 році охоплено 58780 джерел нецентралізованого водопостачання, на яких проводились дослідження питної води (у 2018 – 70830, 2017 – 72876), з них 47824 шахтних колодязі (у 2018 – 59821, 2017 – 63423), 7183 артезіанських свердловини (у 2018 – 7318, 2017 – 6338), 534 каптажі (у 2018 – 713, 2017 – 660).

У 2019 році питома вага досліджених проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, які не відповідали вимогам, становила 30,4% за санітарно-хімічними (нижче рівнів показника у 2018 – 34,4%, 2017 – 32,6%, 2016 – 33,2%) та 24,6% за мікробіологічними показниками (вище рівнів показника у 2018 – 23,4%, 2017 – 20,4%, 2016 – 23,1%), у тому числі з шахтних колодязів, які не відповідали санітарним вимогам, становила 37,0% за санітарно-хімічними (вище рівнів показника у 2018 – 35,6%, 2017 – 34,3%, 2016 – 33,7%) та 30,1% за мікробіологічними показниками (вище рівнів показника у 2018 – 27,9%, 2017 – 23,8%, 2016 – 24,9%) (табл. 4.5; рис. 4.4).

Таблиця 4.5. Питома вага досліджених проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, які не відповідали нормам за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками (%)

Показники	2017	2018	2019
Санітарно-хімічні	32,6	34,4	30,4
Мікробіологічні	20,4	23,4	24,6

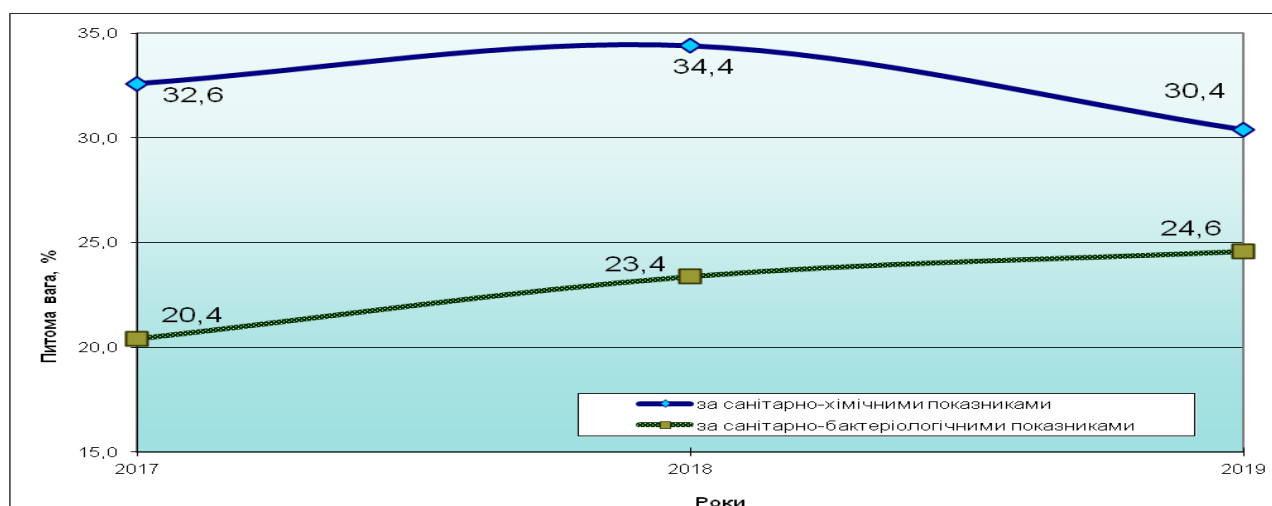


Рис.4.4. Питома вага досліджених проб води з джерел нецентралізованого водопостачання, що не відповідали нормам

Проводився моніторинг вмісту нітратів у воді нецентралізованих джерел водопостачання, зокрема колодязів та каптажів, вода з яких використовується для споживання дітьми віком до 3-х років щодо попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей, щоквартальний збір та опрацювання інформації. Обстежено у 2019 році 47824 шахтних колодязя, з них 16237 громадських і 31587 індивідуальних, 534 каптажі, з них 333 громадських, 7183 артезіанських свердловини, 436 бюветів (у 2018 – 59824 шахтних колодязі, з них 19792 громадських і 38085 індивідуальних, 713 каптажів, з них 298 громадських, 7318 артезіанських свердловин, 384 бювети).

За санітарно-хімічними показниками досліджено у 2019 році 15844 проби питної води з громадських колодязів (у 2018 – 21972, 2017 – 24476), з них не відповідали нормативам – 46,5% (у 2018 – 46,8%, 2017 – 39,6%), у тому числі на вміст нітратів – 14111 (у 2018 – 18402, 2017 – 21314), з них не відповідали нормативам за вмістом нітратів – 39,0% (у 2018 – 40,2%, 2017 – 33,1%), за мікробіологічними показниками досліджено 17235 проб (у 2018 – 22176, 2017 – 23378), з них не відповідає нормативам – 38,8% (у 2018 – 30,8%, 2017 – 27,8%). Кількість досліджених проб питної води з індивідуальних колодязів за санітарно-хімічними показниками – 30985 проб (у 2018 – 40448, 2017 – 40929), з них не відповідали нормативам – 33,3% (у 2018 – 31,0%, 2017 – 33,9%), у тому числі на вміст нітратів – 28497 (у 2018 – 37856, 2017 – 39581), з них не відповідає нормативам за вмістом нітратів – 30,5% (у 2018 – 28,7%, 2017 – 29,9%), за мікробіологічними показниками досліджено 13792 проби (у 2018 – 16863, 2017 – 9297), з них не відповідало нормативам 30,3% (у 2018 – 27,6%, 2017 – 20,2%).

Кількість досліджених проб питної води з каптажів за санітарно-хімічними показниками – 941 пробу (у 2018 – 855, 2017 – 988), з них не відповідали нормативам – 19,4% (у 2018 – 13,7%, 2017 – 13,3%), у тому числі на вміст

нітратів – 818 (у 2018 – 580, 2017 – 808), з них не відповідає нормативам за вмістом нітратів – 12,2% (у 2018 – 10,9%, 2017 – 20,7%), за мікробіологічними показниками досліджено 1208 проб (у 2018 – 1245, 2017 – 1196), з них не відповідало нормативам 27,2% (у 2018 – 24,8%, 2017 – 18,6%); у тому числі з громадських каптажів – за санітарно-хімічними показниками досліджено 693 проби питної води (у 2018 – 541, 2017 – 561), з них не відповідали нормативам – 20,5% (у 2018 – 16,8%, 2017 – 12,1%), у тому числі на вміст нітратів – 586 (у 2018 – 430, 2017 – 316), з них не відповідали нормативам за вмістом нітратів – 14,8% (у 2018 – 14,4%, 2017 – 11,1%), за мікробіологічними показниками досліджено 705 проб (у 2018 – 630, 2017 – 582), з них не відповідає нормативам – 27,2% (у 2018 – 22,2%, 2017 – 16,2%).

За результатами лабораторних досліджень, які не відповідали вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10, органам державної виконавчої влади та місцевого самоврядування надавались рекомендації щодо недопущення використання води з таких об'єктів для питних потреб населення.

Епідемічні ситуації, пов'язані з якістю питної води

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам є однією з причин поширення в державі багатьох інфекційних (вірусний гепатит А, черевний тиф, ротавірусна інфекція тощо) та неінфекційних (хвороби системи травлення, серцево-судинної, ендокринної системи тощо) хвороб.

У 2019 році було зареєстровано 6 спалахів, пов'язаних з вживанням недоброякісної питної води, при цьому постраждало 177 мешканців, з них 151 дитина, – 1 спалах на вірусний гепатит А – постраждало 5 мешканців, у т.ч. 3 дитини (Черкаська – с. Нова Гребля Жашківського р-ну, у побуті – вода кринична); 1 спалах на ротавірусну інфекцію – постраждало 7 дітей (Тернопільська – м. Тернопіль, ДНЗ – вода бутильована), 1 спалах на шигельоз – постраждало 57 осіб, у т.ч. 54 дитини (Одеська – смт. Сергіївка Б-Дністровського р-ну, табір відпочинку – вода централізованих мереж водопостачання, можливе забруднення якої виникло через аварійну ситуацію на водогоні), 1 спалах на гострі кишкові інфекції встановленої етіології – постраждало 16 мешканців, у т.ч. 15 дітей (Тернопільська – с. Новосілка Заліщицького р-ну, у побуті – вода кринична), 2 спалахи на гострі кишкові інфекції невстановленої етіології – постраждало 92 особи, у т.ч. 72 дитини (Донецька – смт. Іванопілля Костянтинівського р-ну, у побуті – питна вода централізованого водопостачання через перебої у постачанні – 66, з них 47 дітей; Миколаївська – с. Коблево Березанського р-ну, позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку – постраждало 25 дітей – питна вода привізана).

У 2018 році було зареєстровано 3 спалахи, пов'язаних з вживанням недоброякісної питної води, при цьому постраждало 180 мешканців, з них 70 дітей, – на вірусний гепатит А – постраждало 132 мешканця, у т.ч. 27 дітей (Миколаївська – м. Миколаїв – у побуті – питна вода); на ротавірусну інфекцію – постраждало 48 мешканців, у т.ч. 43 дитини (Київська – Києво-Святошинський район, с. Софіївська Борщагівка - ЖК «Львівський маєток», ЖК «Софіївський квартал» та ЖК «Софіївська слобідка» – постраждало 39 осіб, з них 34 дитини – у побуті вірогідно питна вода з централізованих мереж водопостачання, можливе забруднення якої виникло через аварійну ситуацію на водогоні; Вінницька – смт. Стрижавка, ДНЗ «Казка» – постраждало 9 дітей – питна вода).

У 2017 році було зареєстровано 5 спалахів, пов'язаних з вживанням недоброякісної питної води, при цьому постраждало 299 мешканців, з них 138 дітей, – на ГЕК, ХТІ встановленими збудниками – постраждало 205 осіб, у т.ч. 67 дітей (Донецька – КП ДНЗ № 3 «Червоний капелюшок», смт. Ялта, Мангушського

р-ну – питна вода з ПЕТ-пляшок; Луганська – Старобільський р-н, с. Веселе, відокремлений підрозділ "Старобільський технікум Луганського національного аграрного університету" – питна вода водопровідна; Чернівецька – Сокирянський р-н, м.Сокиряни, сс. Новодністровськ, Коболчин, Вашківці, Волошкове, Олексіївка – вода з криниці); на ротавірусну інфекцію – постраждало 59 мешканців, у т.ч. 56 дітей (Чернівецька – Хотинський р-н, с. Перебиківці, самоорганізоване наметове містечко релігійної громади бабтистів – вода з криниці); на вірусний гепатит А – постраждало 35 мешканців, у т.ч. 15 дітей (Харківська – смт. Андріївка Чугуївського р-ну у побуті – вода з криниці).

Вплив якості питної води на стан здоров'я та умови проживання населення в Україні в цілому та в окремих регіонах

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам поряд з забрудненнями є однією з причин поширення в державі таких захворювань, як жовчнокам'яна хвороба, виразкова хвороба шлунку.

У Карпатському, Дніпровсько-Придніпровському, на Поліссі та в деяких інших регіонах України у питній воді реєструється нестача мікроелементів – I, Zn, Cu, F, що впливає на виникнення ендемічних захворювань. Вплив такої води на поширення в Україні потребує поглибленого вивчення.

Має місце зростання нітратного забруднення ґрунтових вод. Ефективних методів видалення нітратів з води в умовах децентралізованого водопостачання практично не існує. Забруднення води наднормативними концентраціями нітратів призводить до виникнення захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію у дітей, зниження загальної резистентності організму, що сприяє збільшенню рівня загальної захворюваності, в тому числі інфекційними та онкологічними хворобами.

Відмічається зростання нітратного забруднення ґрунтових вод внаслідок ненормованого використання в колективних господарствах та у приватному секторі мінеральних та, особливо, органічних добрив. Слід зауважити, що ефективних методів видалення нітратів з води в умовах децентралізованого водопостачання практично не існує. Забруднення води наднормативними концентраціями нітратів призводить до виникнення захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію у дітей, зниження загальної резистентності організму, що сприяє збільшенню рівня загальної захворюваності, в тому числі інфекційними та онкологічними хворобами.

У 2019 році зареєстровано 7 випадків отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Житомирській області (с. Жеребилівка Новоград-Волинського району та с. Копанівка Хорошівського району); Полтавській (с. Кочубеївка Чутівського району і с. Макарцівка Полтавського району); Харківській (смт. Пруднянка Дергачівського району) та Чернігівській (с. В.Кошелівка Ніжинського району та с. Володькина Дівиця Носівського району).

У 2018 зареєстровані 3 випадки отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Рівненській області зареєстровано 1 випадок (Гоцанський район), за результатами лабораторних досліджень встановлено, що вміст нітратів у воді індивідуальної криниці, з якої отруїлась дитина, становив $410,5 \text{ мг/дм}^3$ при нормі 50 мг/дм^3); у Полтавській області – два випадки захворювання у Семенівському та Кременчуцькому районах, за результатами проведених досліджень у воді шахтного колодязя, яка використовувалася для вживання постраждалим, виявлено перевищення вмісту нітратів в 4 рази ($199,8 \text{ мг/дм}^3$).

У 2017 зареєстровані 5 випадків неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Житомирській області – один випадок

(Коростенський район); у Харківській області – один випадок; Київській області – два випадки, у т.ч. дитини віком 4-х місяців, для приготування харчування якої використовувалась колодязна вода, у Згурівському районі; у Полтавській області – один випадок захворювання у дитини віком 4-х місяців, за результатами лабораторних досліджень було встановлено, що вміст нітратів у питній воді нецентралізованого джерела водопостачання становив 127,0 мг/дм³.

У кожному випадку виявлення незадовільного стану утримання колодязів індивідуального користування та невідповідності якості колодязної води за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками, власникам криниць та органам місцевого самоврядування, лабораторними центрами МОЗ скеровуються пропозиції про необхідність належного облаштування колодязів, здійснюється інформування населення, у тому числі і через засоби масової інформації щодо неприпустимості використання колодязної води для питних потреб у випадку перевищення вмісту нітратів тощо, зокрема для приготування дитячого харчування, проводиться санітарно-освітня робота з батьками, персоналом дитячих навчальних закладів, з працівниками медичних закладів, зокрема ФАПів.

Проводиться щоквартальний переоблік дітей віком до 3-х років, які споживають воду для питних потреб з джерел нецентралізованого водопостачання та переоблік наявних індивідуальних джерел водопостачання.

Проблемними питаннями залишаються недостатньо чітке визначення відомчого підпорядкування громадських колодязів, відсутність спеціалізованих бригад по їх технічному обслуговуванню, несвоєчасне проведення власниками профілактичних заходів.

За даними Державної установи «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України» – оцінка канцерогенного ризику для здоров'я населення показала, що ступінь забруднення питної води за показником вмісту хлороформу вносить вагомий вклад у формування підвищеної захворюваності на злоякісні новоутворення. Для регіонів, які постачаються питною водою з поверхневих водо джерел потрібна розробка ефективних комплексних заходів щодо зниження ризику захворювань та прийняття оптимальних управлінських рішень для покращення санітарно-гігієнічної ситуації.

За даними Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького – за результатами проведеного дослідження якості води і продуктів харчування з урахуванням коефіцієнта біологічної еквівалентності «їжа – вода» було встановлено, що факторами ризику розвитку метгемоглобінемії можуть бути не тільки надходження нітратів з водою та харчовим раціоном, але і свинцю у кількостях, що перевищують допустимі добові надходження, комбінована дія нітратів, нітритів і свинцю, незбалансоване харчування, стан здоров'я дитини. Внаслідок дії цих факторів ризику можуть виникати безсимптомні метгемоглобінемії у дітей, виявлення яких потребує індивідуального підходу до обстеження дітей.

За даними Ужгородського національного університету – посилення за останні роки впливу природно-антропогенного чинника на функціонування водних екосистем створює екологічну небезпеку не лише для їхнього розвитку, але й для існування самої людини. У результаті проведеного дослідження виявлено взаємозв'язок між факторами стану об'єктів водопостачання та стоматологічною захворюваністю мешканців Закарпатського регіону з мікроелементною ендемією через формування патології ротової порожнини внаслідок поєданого впливу дефіциту мікроелементів та антропогенної діяльності людини.

Особливо гостро у 2019 році стояли питання щодо забезпечення якості питної води у місцях водозаборів, на водопровідних спорудах і мережах централізованого господарсько-питного водопостачання, якості води в басейнах річок,

скиду стічних вод та інших, пов'язаних з ними, по відношенню до **Донецької та Луганської** областей через події на сході країни, які тривають з квітня 2014 року.

На території **Донецької області**, яка підконтрольна владі України, протягом року здійснювався моніторинговий контроль за якістю питної води, що подається населенню. У джерелах централізованого водопостачання (на водозаборах) для лабораторного контролю за хімічними показниками перевищення встановлених нормативів виявлено у 55,7% (у 2018 – 47,0%); за мікробіологічними – у 6,1% (у 2018 – 4,9%).

Щодо якості питної води з систем централізованого питного водопостачання, то перевищення за хімічними показниками реєструвалися у Маріупольському районі – 52,7% (за загальною жорсткістю, сухим залишком, сульфатам), Лиманському – 44,1% (за кольоровістю, залізом загальним та загальною жорсткістю), Дружківському – 28,7% (за загальною жорсткістю, сухим залишком); Мар'їнському – 35,2% (за загальною жорсткістю, сухим залишком); Слов'янському – 19,9% (за залізом загальним, загальною жорсткістю), Мангушському – 18,3% (за загальною жорсткістю, сухим залишком, сульфатам); за показниками мікробіологічної безпеки – у Добропільській (11,7%), Костянтинівській (11,7%), Лиманській (10,8%) Слов'янській (10,3%), Мангушській (10,0%), Краматорській (8,4%), Волноваській (7,1%) філіях.

Стосовно якості питної води з сільських водопроводів, то перевищення нормативів за хімічними показниками становить 20,4% (у 2018 – 16,2%); за мікробіологічними – 12,9% (у 2018 – 11,3%); за показниками мікробіологічної безпеки – 23,1% (у 2018 – 26,6%).

З об'єктів нецентралізованого водопостачання перевищення нормативів за хімічними показниками реєструвались за рахунок вмісту сухого залишку, заліза загального, нітратів, загальної жорсткості, кольоровості. Відхилення санітарно-хімічного складу питної води з об'єктів децентралізованого водопостачання вище середньообласних показників у Маріупольській (71,2%), Волноваській (60,8%), Торецькій (87,03%), Покровській (67,3%), Костянтинівській (59,4%), Бахмутській (89,5%), Лиманській (55,3%), Добропільській (56,2%) філіях. Найбільшу питому вагу бактеріального забруднення проб води з об'єктів нецентралізованого водопостачання встановлено по Волноваській (76,47%), Маріупольській (75,0%), Костянтинівській (59,5%), Торецькій (56,9%) Слов'янській (52,03%), Мар'їнській (47,92%), Лиманській (30,4%) філіях.

При здійсненні лабораторного контролю мали місце складності у відборі проб з джерел централізованого та нецентралізованого питного водопостачання, головних споруд централізованого питного водопостачання та мереж, що розташовані у віддалених районах населених пунктів, що прилягають до зони ведення бойових дій через небезпеку для життя.

На частині території **Луганської** області, що є підконтрольною владі України, знаходиться 384 водопроводи, із них комунальних 45, відомчих 29, сільських 119 і локальних 191. За результатами моніторингових спостережень питома вага проб із систем централізованого питного водопостачання, що не відповідала вимогам санітарного законодавства за хімічними показниками, в цілому по області реєструвалася на рівні 46,4%, із них на сільських (85,7%) і локальних водопроводах (70,7%); за мікробіологічними показниками – на рівні 5,4%, у тому числі на сільських (7,9%) і локальних водопроводах (8,6%); а також у водопровідній мережі – відповідно 42,6% і 5,8%.

Підземні води є основним джерелом централізованого питного водопостачання області. Із 384 водозаборів 383 відносяться до підземних джерел централізованого питного водопостачання. Підземні води більшості водозаборів не відпо-

відають вимогам 1-2 класу якості води згідно з ДСТУ 4008:2007 «Джерела централізованого питного водопостачання. Гігієнічні та екологічні вимоги щодо якості води і правила вибирання» і за показниками, що характеризують загальноносанітарні хімічні показники (як правило за показниками загальна жорсткість та сухий залишок, у окремих випадках за вмістом сульфатів, хлоридів, нітратів та інших інгредієнтів) відносяться до підземних джерел централізованого питного водопостачання 3-4 класу якості води.

Крім підземних вод, для господарсько-питного водопостачання використовуються вода із поверхневої водойми (водозбір ЗФС із р. Сіверський Донець в створі, що розташований в районі смт. Білогорівка Попаснянського району Луганської області). Очистка річної води здійснюється на очисних спорудах Західної фільтрувальної станції (ЗФС). ЗФС відноситься до основних водопроводів області. За призначенням водопровід відноситься до комунального, суб'єкт господарювання – КП «Попаснянський Районний Водоканал», смт Білогорівка. Водозбір ЗФС характеризується нестабільністю якості води як за загальноносанітарними хімічними (сухий залишок, жорсткість загальна, сульфати), так і за окремими мікробіологічними показниками (колі-фаги) не відповідає вимогам 1-3 класу якості води.

Так, за даними моніторингових спостережень концентрація сухого залишку (мінералізація) у водозборі ЗФС (р. Сів. Донець) виявлялась на рівні 1000-1241 мг/дм³ при нормативному показнику для якості води 3-класу за вмістом сухого залишку 651-1000 мг/дм³; жорсткості загальної 8,2-11,0 ммоль/дм³ при нормативному показнику 5,1-7,0 ммоль/дм³; сульфатами 287-372 мг/дм³ при нормативному показнику 121-250 мг/дм³. Нестабільною є якість води у водозборі ЗФС за мікробіологічними показниками, зокрема за індексом колі-фагів – на рівні 1300 БУО в 1 дм³ води при нормативному показнику не більше 100 БУО/дм³.

До найбільших суб'єктів господарювання централізованого питного водопостачання в області відносяться КП «Попаснянський Районний Водоканал» (сmt. Білогорівка), ЛКСП «Лисичанськводоканал» (м. Лисичанськ), ТОВ «ТАУН СЕРВІС» (м. Северодонецьк), КП «РВУВКГ» (м. Рубіжне), Кременське ВУВКГ (м. Кременна).

Найбільший відсоток проб питної води нестандартної за мікробіологічними показниками виявлено у Новопокровському районі (15,9%), Старобільському (19,1%), Станично-Луганському (13,3%), Марківському (8,4%), Попаснянському (7,8%) районах та м. Лисичанську (4,2%).

Крім того, в цілому по області в 1,1% досліджених проб із систем централізованого питного водопостачання виявлялись ентерококи, в 0,6% проб E.Coli. Їх наявність була зареєстрована в водопроводах 11 адміністративних територій (містах Лисичанськ і Рубіжне, населених пунктах Попаснянського, Кременського, Біловодського, Старобільського, Новопокровського, Станично-Луганського та інших районів). При цьому наявність ентерококів у питній воді в водопроводах в населених пунктах Старобільського і Марківського районів була зареєстрована в 6,1% досліджених проб, Міловського району в 5,9% проб, Станично-Луганського району в 2,6% проб. Високий відсоток нестандартних проб питної води за мікробіологічними показниками, наявність у воді кишкової палички, ентерококів та коліфагів свідчить про небезпеку питної води в епідемічному відношенні та може призвести до виникнення спалахів інфекційних захворювань серед населення, пов'язаних із споживанням недоброякісної питної води.

Високим залишається відсоток нестандартних проб води централізованого питного водопостачання за хімічними показниками. Через відсутність сучасних технологій очистки води 69,6% досліджених (у 2018 – 65,8%) проб води із джерел централізованого водопостачання не відповідали вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10

«Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». В цілому не відповідали вимогам санітарних правил 46,4% (у 2018 – 49,7%) проб води із систем централізованого питного водопостачання на санітарно-хімічні показники. При цьому у абсолютній більшості випадків перевищення санітарно-гігієнічних нормативів пов'язано із показниками, що характеризують повноцінність мінерального складу питної води (загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати). Також в 2,5% (у 2018 – 3,4%) проб мало місце перевищення нормативів за вмістом нітратів, який був зареєстрований на сільських та локальних водопроводах питного водопостачання в окремих населених пунктах Сватівського (с. Коломойчиха, Куземівка, Стельмахівка, Містки), Троїцького (с. Багачка, Розсипне, Привілля) та Старобільського (с. Роздольне) районів.

Питання забезпечення питною водою гарантованої якості особливо актуально для сільських населених пунктів. Відсоток відхилень проб води від вимог санітарних норм і правил сільських водопроводів за санітарно-хімічними показниками становив 85,7% (2018 – 80,5%) у тому числі за вмістом нітратів 7,1%, що на 5,2% перевищує питому вагу нестандартних проб за вмістом нітратів в усіх водопроводах в цілому по області.

З метою попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей проводяться моніторингові спостереження за якістю води як джерел громадського так й індивідуального нецентралізованого питного водопостачання. В цілому питома вага нестандартних проб води із громадських та індивідуальних колодязів у 2019 за хімічними показниками виявлена на рівні 58,0% (у 2018 – 61,0%), у тому числі за вмістом нітратів в 10,0% проб (у 2018 – 11,6%). При цьому відсоток нестандартних проб за хімічними показниками в джерелах нецентралізованого водопостачання (сухий залишок, загальна жорсткість та інші) Лисичанської міськради виявлений у 86,6% досліджуваних проб, із них з перевищенням по нітратам у 33,3% проб, Сватівського району – відповідно в 83,1% і 19,8% проб, Білокуракинського – у 77,8% і 13,9% проб, Троїцького – у 59,5% і 28,6% проб. Висока питома вага проб питної води, що не відповідає вимогам санітарного законодавства за мікробіологічними показниками характерна для джерел нецентралізованого питного водопостачання Лисичанської міської ради (80,0% нестандартних проб), Новопокровського (52,4%), Білокуракинського (25,0%), Попаснянського (23,1%) та Старобільського (16,3%) районів.

Незважаючи на проведену роботу у ряді регіонів залишаються проблемні питання.

Зокрема, у **Донецькій області** проблемним питанням є стан водойм I-ої категорії (джерела водопостачання) Старо-Кримське водосховище на р. Кальчик та канал Сіверський Донець-Донбас, вода з якого надходить по Південно-Донбаському водогону в м.Маріуполь. Питання покращення якості води Старо-Кримського водосховища, яка не відповідає санітарним вимогам за вмістом сухого залишку, сульфатів та по жорсткості, у місті залишається не вирішеним.

У **Дніпропетровській області** залишається актуальним питання щодо покращення якості питної водопровідної води з поверхневих джерел стосовно доведення показників хлороформу та перманганатної окиснюваності, які перевищують ГДК, до нормативних значень.

У **Житомирській області** проблемними питаннями забезпечення населення доброякісною питною водою є неналежна робота водоочисних споруд, відсутність виробничого контролю, неналежне утримання колодязів і каптажів тощо. Найбільше відхилень щодо якості питної води з систем централізованого водопостачання виявлено у Попільнянському, Ружинському, Хорошівському, Баранівському, Пулинському, Романівському, Любарському, Чуднівському, Овруцькому, Радомишльському, Народицькому, Ємільчинському районах.

У **Закарпатській області** основними проблемними питаннями, що стосуються водопостачання населення є: зношеність існуючих мереж та обладнання системи водопроводів у містах Ужгород, Чоп, Берегово. Та відсутність будівництва нових водопроводів у сільській місцевості. Практично не проводиться робота по організації очистки громадських колодязів, вигрібних ям та поглинаючих колодязів. Велику стурбованість викликає проведення подальшої забудови населених пунктів без вирішення питання розвитку інженерних мереж водопостачання та каналізування.

У **Запорізькій області** основна частина відхилень (до 70%) припадає на сільські водозабори та водогони та свідчить про вторинний характер забруднення води, причиною яких є незадовільний санітарно-технічний стан водопровідних споруд. Для водозабезпечення питною водою з відкритих джерел в області функціонують 4 комплекси водозабірних і водоочисних споруд сумарною потужністю 650 тис.м³/добу. Вони забезпечують питною водою населення міст Запоріжжя, Бердянська Вільнянська, смт. Новомиколаївка, Якимівка, Кирилівка, Кушугум, Балабіно, сільські населені пункти Вільнянського, Новомиколаївського, Запорізького районів і 22 сільських населених пунктів Мелітопольського, Якимівського, Приморського і Приазовського районів.

Решта населення області вимушена використовувати для господарсько-питних цілей воду з артезіанських свердловин, запаси якої обмежені і в більшості своїй не відповідають санітарним вимогам. Третя частина населення області (як міського, так і сільського) споживає питну воду, що не відповідає гігієнічним нормативам за хімічними показниками через її природний склад за вмістом сульфатів, хлоридів, заліза, марганця, жорсткості, сухого залишку.

Найбільш високий показник відхилень за хімічними показниками в питній воді реєструється в населених пунктах Бердянського, Михайлівського, Куйбишевського, Васиївського, Пологівського, Мелітопольського, Гуляйпольського, Чернігівського, Приазовського районів.

Проблема потребує вирішення, шляхом якого може бути використання індивідуальних та колективних водоочищувачів (фільтрів) та впровадження групових і локальних водоочисних установок.

Визначальний вклад в санітарний стан р. Дніпро вносить м. Запоріжжя. Зливові стоки з території міста, практично не очищуються. Зі зливовими стоками в річку зливаються токсичні речовини, що входять до складу викидів в атмосферу промислових підприємств міста (важкі метали та інше) та значна кількість пластикового сміття. Дно р. Дніпро в межах міста повністю засмічене пластиковим сміттям.

У **Кіровоградській області** основними проблемними питаннями, що стосуються водопостачання населення є зношеність існуючих мереж та обладнання системи водопроводів, відсутність будівництва нових водопроводів у сільській місцевості. Незадовільною є ситуація з водопостачання сільських населених пунктів області, адже переважна їх більшість забезпечена підземною питною водою (з колодязів) більша половина якої не відповідає вимогам гігієнічних нормативів. Ще однією особливістю є підвищений вміст у підземній воді природних радіоактивних елементів (уран, радій, радон). Протягом звітного періоду на вміст радіоактивних речовин досліджено 178 проб води, з яких 18% проб не відповідали нормативам при 26% у 2018 році.

У **Миколаївській області** до проблемних питань, які потребують першочергового вирішення слід віднести: проведення реконструкції водоочисних споруд з поверхневих джерел водопостачання, які були введені в середині минулого століття, із запровадженням новітніх технологій водопідготовки та знезараження води, що дозволить зокрема нормалізувати деякі хімічні показники; запрова-

дження суб'єктами господарювання виробничого контролю безпечності та якості питної води, що подається споживачам з підземних джерел водопостачання та в пунктах її доочищення та розливу; пошук родовищ підземних вод, які містять забезпечать якість питної води відповідно до нормативів.

Одеська область належить до найменш забезпечених власними водними ресурсами регіонів України зі значним антропогенним навантаженням на водні джерела та недостатньою кількістю прісної води, особливо в південних районах. Централізоване водопостачання населення області здійснюється із поверхневих водойм: р. Дністер (м. Одеса, м. Южне, частково Біляївський, Лиманський та Овідіопольський райони), р. Дунай (м. Кілія та частково Кілійський та Татарбунарський райони), оз. Ялпуг (м. Болград) та з 1217 підземних джерел (артсвердловини).

Забруднення питної води централізованих систем водопостачання обумовлене незадовільним санітарно-технічним станом споруд та водопровідних мереж, порушенням режимів в зонах санітарної охорони джерел водопостачання, відсутністю необхідного комплексу очисних споруд.

Найбільш забрудненими з джерел нецентралізованого водопостачання за санітарно-хімічними показниками були проби з індивідуальних шахтних колодязів (80,3%), за мікробіологічними показниками – з громадських шахтних колодязів (38,7%). Це пов'язано, з одного боку, із специфікою рівнів мінералізації ґрунту та підземних вод в області, з іншого боку – порушенням санітарних вимог при плануванні забудові приватних господарств (відстані від колодязів до дворових туалетів, тваринницьких будівель, городів, особливо при використанні мінеральних добрив).

Основними забруднювачами поверхневих вод вважаються підприємства житлово-комунального господарства, скид стічних вод від яких складає приблизно 388,0 млн.м³. На території Одеської області налічується 212 комплексів каналізаційних очисних споруд загальною проектною потужністю 1 557,8 тис.м³/добу, з них 80 – розташовані на базах відпочинку, в санаторіях та пансіонатах у рекреаційній зоні Білгород-Дністровського, Комінтернівського та Овідіопольського районів.

Із загальної кількості очисних споруд близько 28,6% знаходяться у незадовільному санітарно-технічному стані, а саме: каналізаційні очисні споруди Арцизького, Березівського, Саратського, Ананьївського, Окнянського, Татарбунарського районів. Потребують реконструкції каналізаційні очисні споруди Овідіопольського, Подільського, Роздільнянського районів. Централізовані системи каналізації з очищенням стічних вод на власних очисних спорудах є у містах Одеса, Білгород-Дністровський, Кодима, Подільськ, Рені, Ананьїв, Арциз, Татарбунари, Роздільна, Березівка, Кілія, Теплодар та селища міського типу Затока, Іванівка. Стічні води міст Ізмаїл, Чорноморськ, Балта, Южне та селища міського типу Тарутине надходять для очищення на відомчі каналізаційні очисні споруди. В населених пунктах Саврань, Захарівка, Ширяєво, Великомихайлівка, Миколаївка очисні споруди відсутні. Одними з головних причин такого становища є те, що: очисні споруди та каналізаційні мережі були побудовані ще у 70-80 роках минулого століття, та на сьогодні – застарілі і не відповідають сучасним вимогам; аварійні ситуації на лініях каналізаційних мереж своєчасно не ліквідуються; не ведуться поточні та капітальні ремонти очисних споруд; відсутній постійний контроль за їх роботою, що призводить до забруднення земель і підземних водоносних горизонтів; очисні споруди передаються на баланс сільських рад, які не мають коштів на ремонт та належну їх експлуатацію.

Окрім того, загроза вторинного забруднення водойм – мулові майданчики станцій біологічного очищення. Проблема детоксикації та утилізації мулових оса-

дів стічних вод каналізаційних очисних споруд не знаходить свого ефективного вирішення в регіоні через високий вміст органічних речовин, токсичних солей важких металів, нафтопродуктів, хлорованих та поліциклічних вуглеводнів. Щорічно на кожного мешканця міст області налічується 25-30 кг осаду у перерахунку на суху речовину. Тільки на очисних спорудах СБО “Північна” та “Південна” м.Одеси кожного року утворюється більше 35 тис. т осаду.

У **Харківській** області природно обумовлений хімічний склад підземних вод, стійке забруднення підземних вод хімічними речовинами та кінцевими продуктами мінералізації органічних речовин, незадовільний технічний стан водозабірних споруд і розподільних мереж є основними причинами незадовільної якості води централізованого водопостачання, а відсутність споруд для очищення та знезараження води та належного виробничого контролю безпечності та якості питної води робить ці водопроводи потенційно небезпечними для виникнення захворювань.

У **Херсонській області** понад 50% джерел господарсько-питного водопостачання (артсвердловини) мають питну воду, яка не відповідає вимогам санітарних правил і норм за хімічним складом – в основному за загальною жорсткістю, сухим залишком, хлоридами та сульфатами. Найбільші відхилення за результатами досліджень відмічалось у Великоолександрівському (100%), Чаплинському (99,2%), Новотроїцькому (80,4%), Іванівському (75,0%), Нижньосірогозькому (43,6%), Бериславському (35,6%), Скадовському (28,1%) та Білозерському (27,0%) районах. За мікробіологічними показниками проби питної води не відповідали вимогам у Скадовському (26,0%), Чаплинському (10,7%), Голопристанському (6,6%) та Горностаївському (606%) районах.

У **місті Києві** погіршення якості питної води пов'язане, в першу чергу, із станом водопровідної мережі, особливо внутрішньобудинкової, яка на 80% зношена, а також з чисельними врізками у водопровідну мережу об'єктів нового будівництва.

Через недостатнє фінансування заходів, передбачених програмою «Питна вода м. Києва на 2011-2020 роки» за рішенням Київської міської ради від 04.11.2010 № 220/5032, залишаються невиконаними: заміна зношених водопровідних мереж (по місту 26% водопровідних мереж практично вичерпали свій термін експлуатації, а 82% від амортизованих знаходяться в аварійному стані і потребують термінової перекладки); не вирішуються питання централізованого водопостачання територій міста, де відсутні міські водопровідні мережі і використовуються індивідуальні свердловин та колодязі, у тому числі громадські, що утримуються в незадовільному санітарно-технічному стані; не дотримуються зони санітарної охорони (ЗСО) джерел централізованого водопостачання, зокрема для Дніпровського водозабору м. Києва, де розташовані об'єкти – забруднювачі довкілля, а питання їх винесення за межі ЗСО залишаються не вирішеними тощо. Зазначені заходи знаходяться на контролі виконавчого органу Київської міської ради і ПрАТ «АК «Київводоканал».

У ряді областей залишаються не вирішеними такі проблемні питання: відсутність фінансового забезпечення; недостатнє фінансування налагоджувальних робіт та робіт по ремонту та реконструкції очисних споруд на промислових та інших об'єктах; відсутність необхідної кількості та потужності каналізаційних очисних споруд для очистки побутових стічних вод як в селищах міського типу, так і в сільських населених пунктах; відсутність програми реконструкції наявних для збільшення їх потужності у відповідності до обсягів водовідведення із запровадженням повного біологічного очищення стічних вод та їх знезараження; відсутня програма будівництва нових каналізаційних очисних споруд, невиконання в повному обсязі заходів обласних програм щодо розвитку інженерної інфра-

структури та благоустрою рекреаційних зон, міських пляжів та оздоровчих закладів.

У відкриті водойми, під час дощів та танення снігу надходить велика кількість механічних забруднень у вигляді зважених речовин та нафтопродуктів. Основною причиною забруднення води поверхневих водойм є неочищені поверхневі зливові стоки, незадовільна якість очищення господарсько-побутових і виробничих стічних вод, що скидаються у водні об'єкти, несанкціоновані аварійні скиди та безконтрольна культивуація та використання для сільського господарства прибережних смуг річок.

Водойми потребують інвентаризації, паспортизації, встановлення натурних меж прибережних захисних смуг, постійного проведення заходів щодо попередження їх забруднення, встановлення статусу пляжів як об'єктів масового відпочинку людей у відповідності до ст. 88 Водного Кодексу та ст. 50 Земельного Кодексу України.

Стан поінформованості населення про якість питної води, проблем питного водопостачання і водовідведення, порядок розрахунку тарифів на послуги централізованого питного водопостачання тощо

Через засоби масової інформації постійно проводиться **санітарно-просвітня та роз'яснювальна робота** серед населення з питань профілактики гострих кишкових інфекційних хвороб, харчових отруень, необхідності дотримання правил особистої гігієни в надзвичайних умовах перебування. З актуальних питань проводиться цілеспрямована санітарно-просвітня та роз'яснювальна робота серед населення, у тому числі із застосуванням засобів масової інформації, прес-конференції за участю керівництва та провідних фахівців лабораторних центрів МОЗ України. Особливо приділяється більше уваги у весняно-літній період року.

Лабораторні центри МОЗ України постійно співпрацювали із органами місцевого самоврядування, державними адміністраціями та громадськістю.

З різних питань протягом 2019 року фахівцями Лабораторних центрів МОЗ України проведено 7120 виступів на радіо та 1766 – на телебаченні, підготовлено та опубліковано 7669 публікацій у пресі, проведено 70,8 тис. лекцій, проведено і прийнято участь у 179 прес-конференціях, 589 засіданнях круглих столів, 59 брифінгах, підготовлено 3964 прес-релізи та 20456 санбюлетені.

З них стосовно профілактики інфекційних захворювань проведено 5352 виступи на радіо та 1249 – на телебаченні, підготовлено та опубліковано 4945 публікацій у пресі, проведено 27,2 тис. лекцій, проведено і прийнято участь у 101 прес-конференції, 387 засіданнях круглих столів, 50 брифінгах, підготовлено 2670 прес-релізів та 13643 санбюлетені; у т.ч. з профілактики гострих кишкових інфекцій та харчових отруень – відповідно 1522, 228, 879 і 9,8 тис., 24, 94 і 10, 442 і 3210; попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей – 83, 14, 181 і 1904, 0, 2 і 0, 264 і 763; питного водопостачання – 123, 91, 316 і 1649, 37, 27 і 1, 139 і 327; щодо ситуації в місцях організованого відпочинку, масового перебування населення, надзвичайних умовах – 353, 44, 162 і 1363, 10, 22 і 3, 38 і 777.

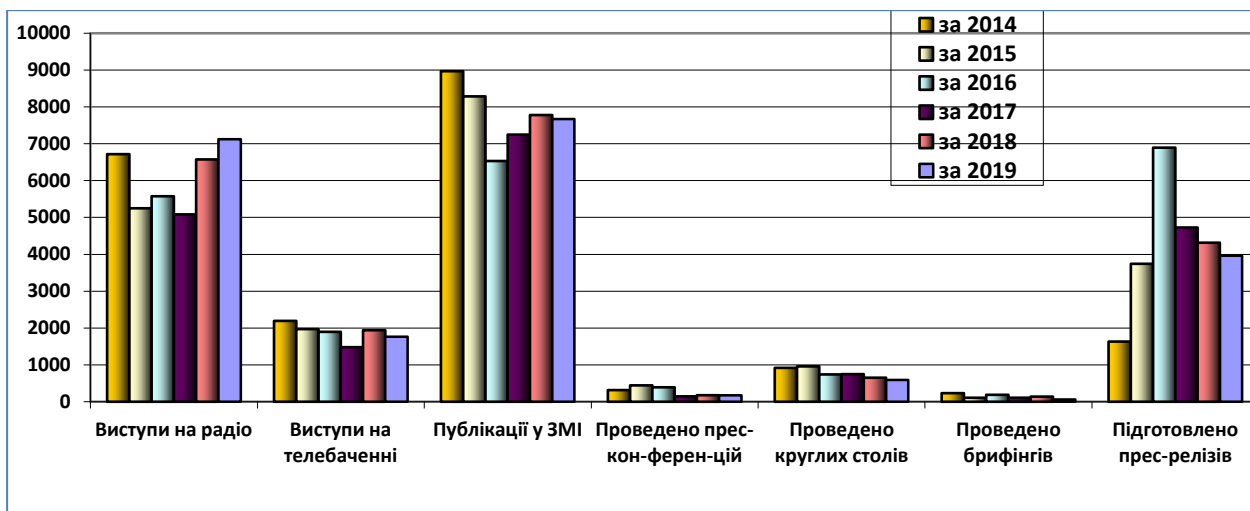


Рис. 4.5. Інформація щодо проведення санітарно-просвітньої та роз'яснювальної роботи серед населення України у 2014-2019 роках

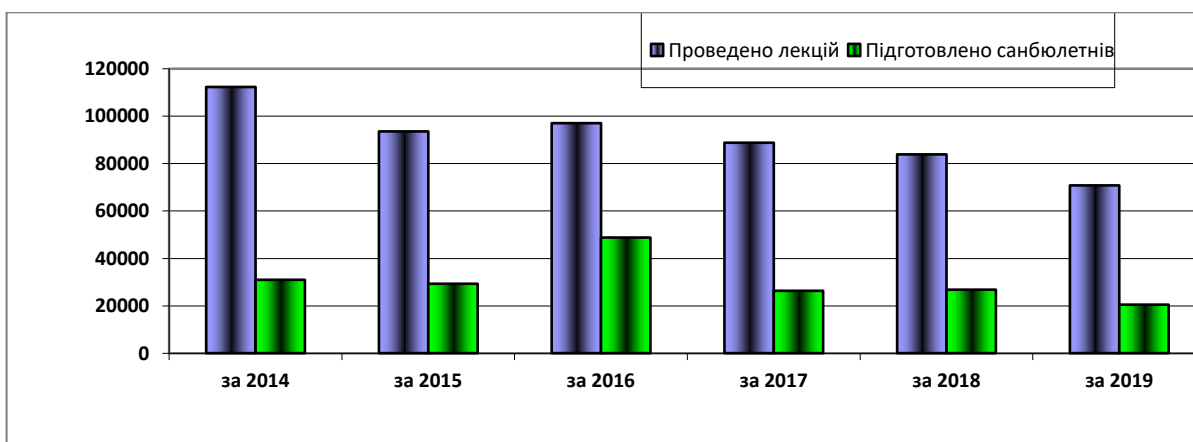


Рис. 4.6. Інформація щодо проведення санітарно-просвітньої та роз'яснювальної роботи серед населення України у 2014-2019 роках

4.2 За інформацією Держпродспоживслужби України

За інформацією, наданою Держпродспоживслужбою, у 2019 році під час здійснення державного нагляду (контролю) у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення всього досліджено 451 320 проб об'єктів досліджень/вимірювань (води питної, води водойм, води басейнів, атмосферного повітря, повітря закритих приміщень, ґрунту, змивів об'єктів навколишнього середовища, мікроклімату, шуму, освітлення, продуктів харчування, обстеження декретованих та контактних тощо), із них кількість проб з відхиленнями становить – 27 545 (6,1%).



Для досліджень на мікробіологічні показники всього відібрано 197 040 проб об'єктів досліджень/вимірювань, кількість проб з відхиленнями становить 5,5%.

З метою оцінки якості питної води проведено 16917 (2018 – 19,7 тис.) дослідження проб питної води за бактеріологічними та за санітарно-хімічними показниками, з них показник відхилень за бактеріологічними показниками склав 14%, за санітарно-хімічними показниками – 7%; досліджено 738 проб води відкритих водойм за бактеріологічними показниками, з них показник відхилень 8%, досліджено 619 проби води відкритих водойм за санітарно-хімічними показниками, з них показник відхилень склав 12%.

Відсоток відхилень по питній воді (централізоване водопостачання) становить - 11,2%, по питній воді (децентралізоване водопостачання) - 35,7%, води водойм II категорії (у зонах рекреації та пляжів) - 29 %, ґрунту - 5,6 %, із змивів об'єктів довкілля - 3,2%.

Кількість досліджених проб за санітарно-хімічними показниками становить 181634, з них кількість проб з відхиленнями становить 5,9%. Кількість проб питної води (централізоване водопостачання), які перевищують допустимі рівні за санітарно-хімічними показниками становить - 16%; питної води (децентралізоване водопостачання) - 30%; води питної (децентралізоване водопостачання) за вмістом нітратів - 13,4%, ґрунту - 2%, у тому числі на вміст залишкових пестицидів у ґрунті відібрано 655 проб; ґрунту у житловій забудові на солі важких ме-

талів відібрано 211 проб; на вміст залишкових пестицидів 78 проб - відхилень не виявлено; атмосферного повітря - 4%; повітря закритих приміщень - 3,4%. Кількість вимірювань шуму з перевищенням допустимих рівнів складає - 3%.



У випадках встановлення невідповідності якості колодязної води за гігієнічним нормативам та виявлення порушень щодо стану утримання колодязів власникам криниць та органам місцевого самоврядування надаються пропозиції та приписи про необхідність належного облаштування колодязів. Здійснюється інформування населення, у т. ч. і через засоби масової інформації щодо неприпустимості використання колодязної води для питних потреб у випадку перевищення вмісту нітратів, зокрема для приготування дитячого харчування, проводиться санітарно-просвітня робота з батьками, персоналом дитячих навчальних закладів, з працівниками медичних закладів.

Всього на мікробіологічні, санітарно-хімічні, радіологічні, паразитологічні та вірусологічні показники досліджено 52487 проб води питної, в загальному співвідношенні кількість проб з відхиленнями становить 12417 (23,7%). Зокрема, відсоток відхилень по якості питної води в дитячих дошкільних закладах складає 18,6 %, в закладах загальної середньої освіти - 18 %, в лікувально-профілактичних закладах - 15,5 %, на підприємства питного водопостачання - 16,6%, із джерел централізованого водопостачання - 16,6%, із джерел децентралізованого водопостачання - 36,4%. Кількість досліджень питної води з відхиленнями у ході розгляду звернень громадян складало - 8,3%.

За результатами проведеного аналізу встановлено, що найвищі показники невідповідності якості питної води відмічаються по санітарно-хімічних - 31,8%, по мікробіологічних - 21,3 % та паразитологічних показниках - 21,5 %. Зокрема, питна вода не відповідає санітарним вимогам в дитячих дошкільних закладах та закладах загальної середньої освіти по мікробіологічних показниках та складає близько 16 %, по санітарно-хімічних показниках близько 30 %. Слід відзначити, що 4 % досліджених проб води басейнів не відповідає санітарним нормам.



5. СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

5.1 Автономна Республіка Крим, м. Севастополь

Дані про стан систем водопостачання та водовідведення в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь за 2019 рік відсутні.

5.2 Вінницька область

Вінницькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Вінницькій області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 106,9 млн. м³, що на 11,10 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 87,16 (менше на 8,85) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 29,76 (менше на 0,58) млн. м³, на виробничі - 52,37 (менше на 8,22) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 12,87 (менше на 0,38) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 7,87 (менше на 0,48) млн. м³ (табл. 5.2.1, рис. 5.2.1).

Таблиця 5.6.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	118,0	106,9	-11,10
	поверхневої	101,6	91,11	-10,490
	підземної	16,38	15,79	-0,590
2	Використання води, млн. м³			
	всього	96,01	87,16	-8,85
	на господарсько-питні потреби	30,34	29,76	-0,580
	на виробничі потреби	60,59	52,37	-8,220
	на сільськогосподарські потреби	1,697	1,628	-0,069
	на зрошення	3,375	3,323	-0,052
	на інші потреби	0,010	0,087	+0,077
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	13,25	12,87	-0,38
	на господарсько-питні потреби	8,346	7,868	-0,478
	на виробничі потреби	3,084	3,233	+0,149
	на сільськогосподарські потреби	1,580	1,491	-0,089
	на зрошення	0,233	0,196	-0,037
	на інші потреби	0,005	0,081	+0,076

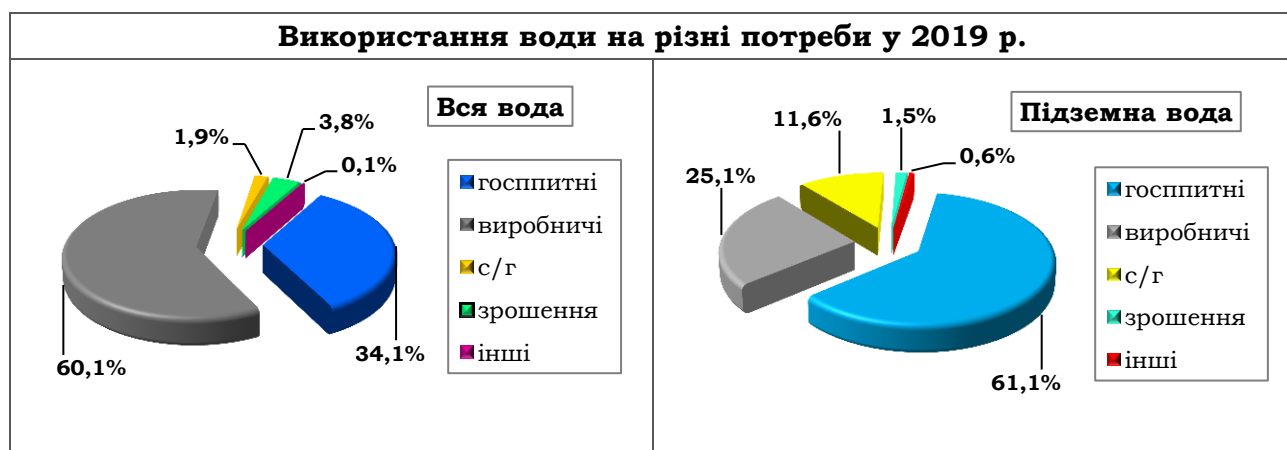


Рис. 5.2.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.2.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 18 міст, усі 29 смт, 359 сіл (24,7%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1097 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 18 міст, 19 смт (65,5 %), 5 сіл (0,3%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 10 смт (Дашів, Залізничне, Бродецьке, Літин, Вендичани, Брацлав, Ситківці, Рудниця, Шпиків, Чернівці) та у 1451 селах.

Таблиця 5.2.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	18	18	18
<i>смт</i>	29	29	19
<i>села</i>	1456	359	5
Разом	1503	406	42

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.2.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 525,0 тис. осіб (78,1 %), у смт - 92,0 тис. осіб (67,8 %), у селах - 56,0 тис. осіб (7,3 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 478,0 тис. осіб (71,1%), у смт - 80,0 тис. осіб (59 %), у селах - 15,0 тис. осіб (2 %).

Таблиця 5.2.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	671,9	525,0	478,0
<i>смт</i>	135,7	92,0	80,0
<i>села</i>	768,3	56,0	15,0
Разом	1575,9	673,0	573,0

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 99 % населених пунктів та 93 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 125; у смт – 100; у сільських н/п – 102 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 376; відсоток населення, що споживає з них воду – 6,1 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
смт Глухівці Глуховецьке КПВК «Глухівціводоканал»	10	10
смт Теплик КП «Житлокомунсервіс-Т»	11	11
смт Вапнярка КВЕП «Вапнярка водоканал»	12	12
м. Гайсин КП «Гайсинводоканал»	15	15

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 295, з них поверхневих – 5; чисельність свердловин дорівнювала - 350. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 10,3 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.2.2):

- ✦ піднято води - 43,6 млн. м³;
- ✦ очищено - 32,5 млн. м³ або 74,5 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 39,6 млн. м³ або 90,8 %;
- ✦ реалізовано - 26,9 млн. м³ або 61,7 %;
- ✦ знезаражено - 33,45 млн. м³ або 76,7 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 16,7 млн. м³ або 38,3 %.

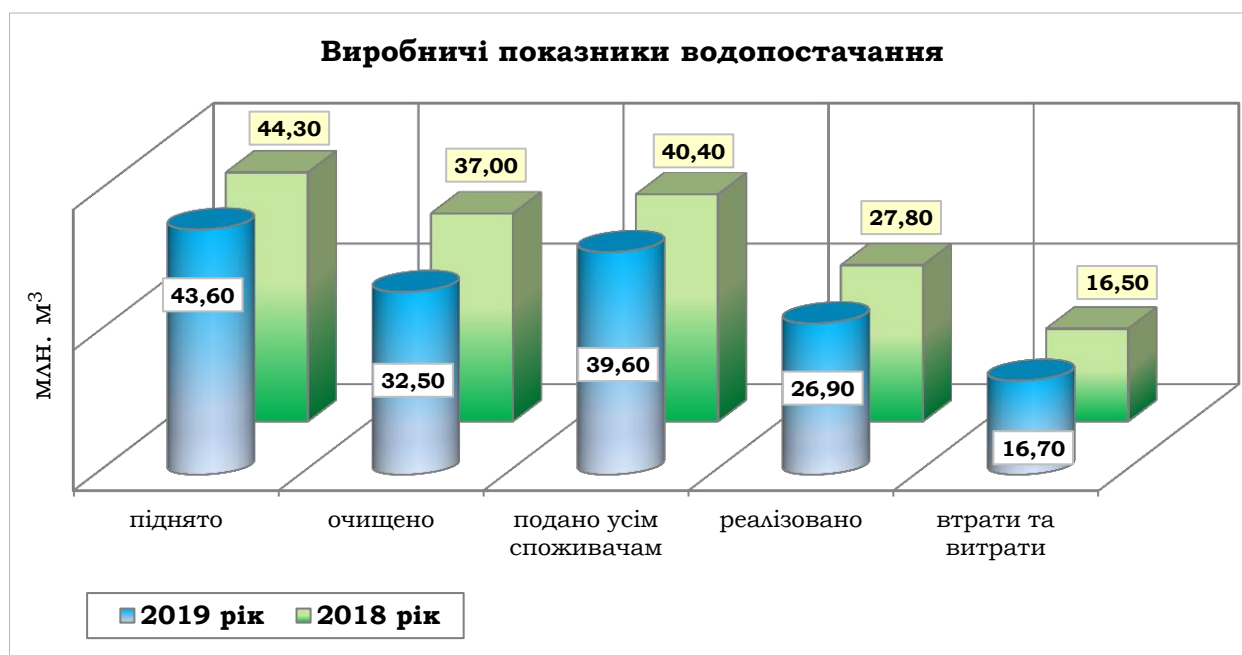


Рис. 5.2.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 41,0 млн. м³ або 94,0 % від загального обсягу; смт - 2,3 млн. м³ або 5,3 %; сільські н/п - 0,3 млн. м³ або 0,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 46,9; за категорією «населення» - 43,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 246 (фактична потужність - 220,3 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 560 одиниць, з них заміни потребували 140 або 25 % насосів, було замінено протягом року - 66 або 47,1 % від потреби (рис. 5.2.2).

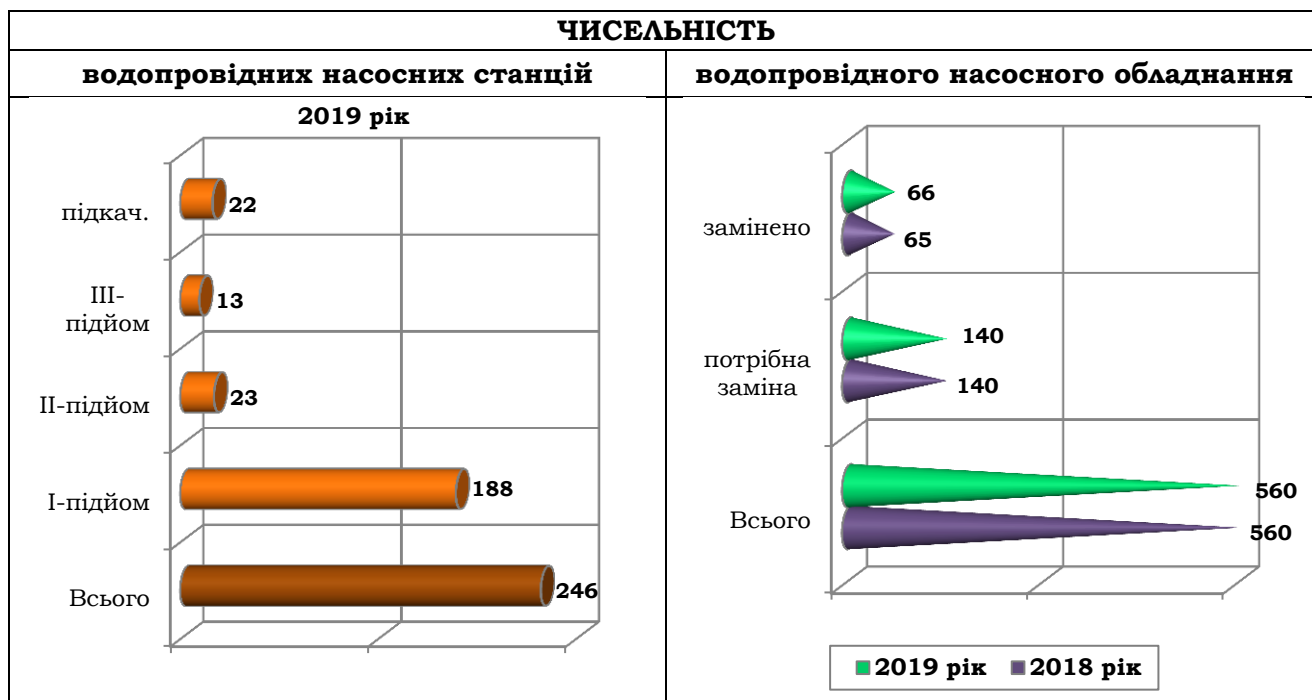


Рис. 5.2.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 3146,0 км, з них ветхих та аварійних - 936,5 км або 29,8 %; протягом року було замінено 25,9 км або 2,8 % від потреби (рис. 5.2.4). Показник аварійності мереж зріс з 2,3 до 2,5 аварій на 1 км мережі.

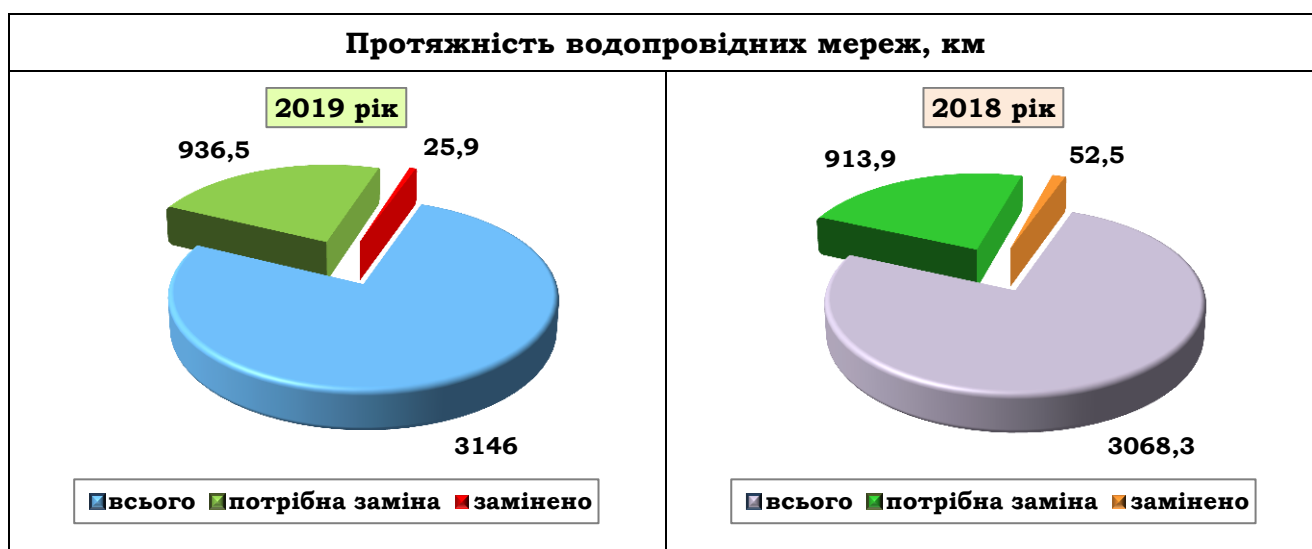


Рис. 5.2.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 50 з сумарним об'ємом - 68,7 тис. м³; водонапірні башти – 257 з сумарним об'ємом - 8,3 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 0,63 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 43,5 до 50,9 %; квартир - з 88,5 до 92 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 100; у смт – 80; у сільських н/п – 50 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.2.5):

- ✦ відведено стічних вод - 29,0 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 28,7 млн. м³ або 99 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 28,7 млн. м³ або 99 %.

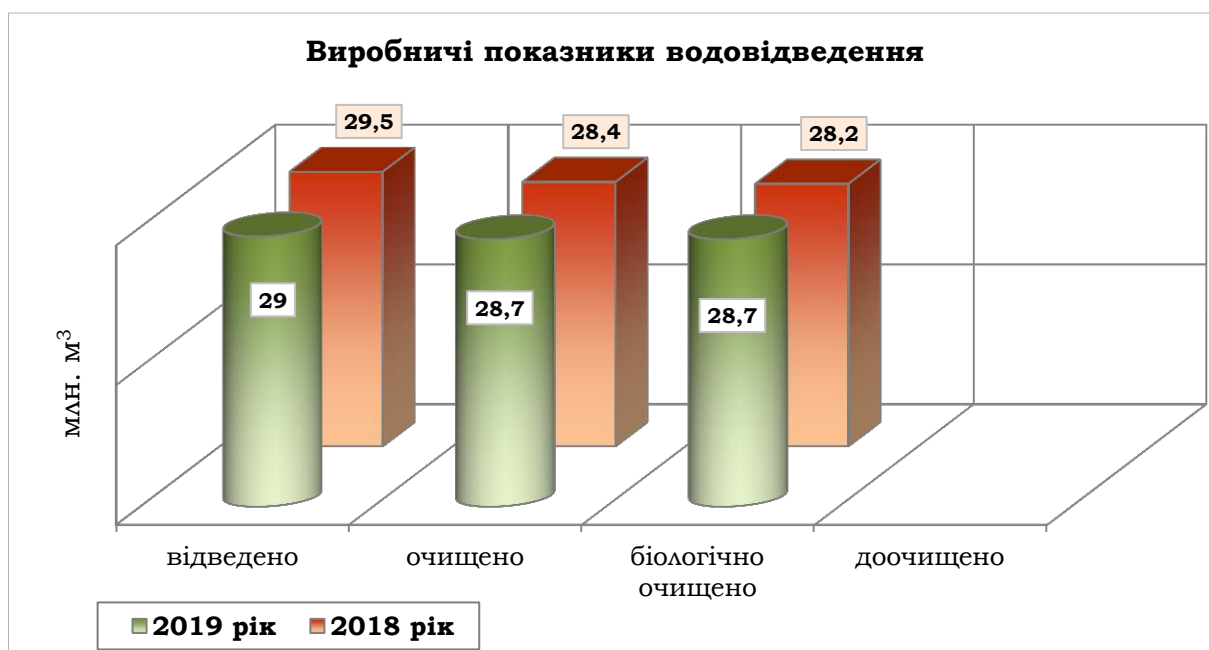


Рис. 5.2.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 28,74 млн. м³ або 99,1 % від їх загальної кількості; у смт - 0,2 млн. м³ або 0,7 %; у сільських н/п - 0,06 млн. м³ або 0,2 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 94 КНС (загальна фактична потужність – 122,2 млн. м³/рік); 240 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 77 або 32,1 % насосів, було замінено протягом року - 18 або 23,4 % від потреби;

► 43 КОС (загальна фактична потужність - 147,7 млн. м³/рік), з них 20 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.2.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1093,1 км, з них ветхих та аварійних - 260,0 км або 23,8 %; протягом року було замінено 8,5 км або 3,3 % від потреби (рис. 5.2.7). Показник аварійності мереж залишився на рівні 0,4 аварії на 1 км мережі.

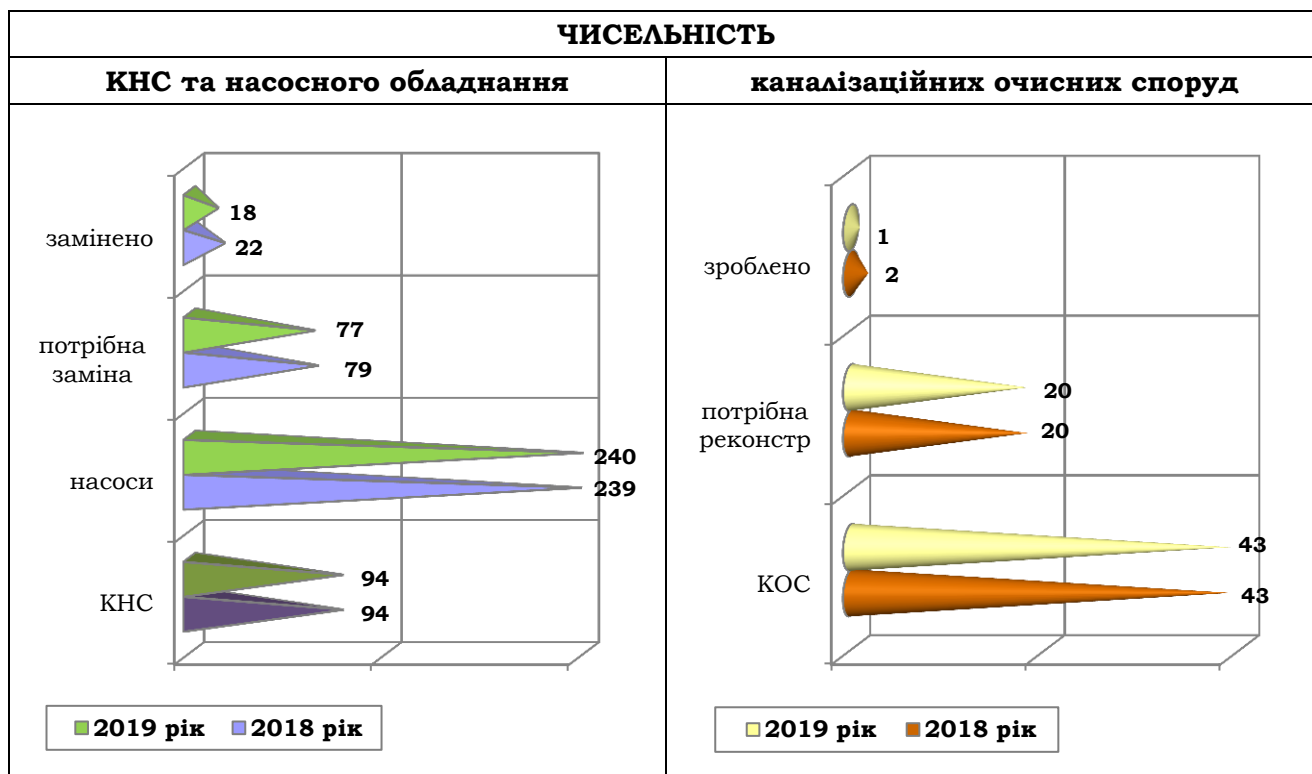


Рис. 5.2.6

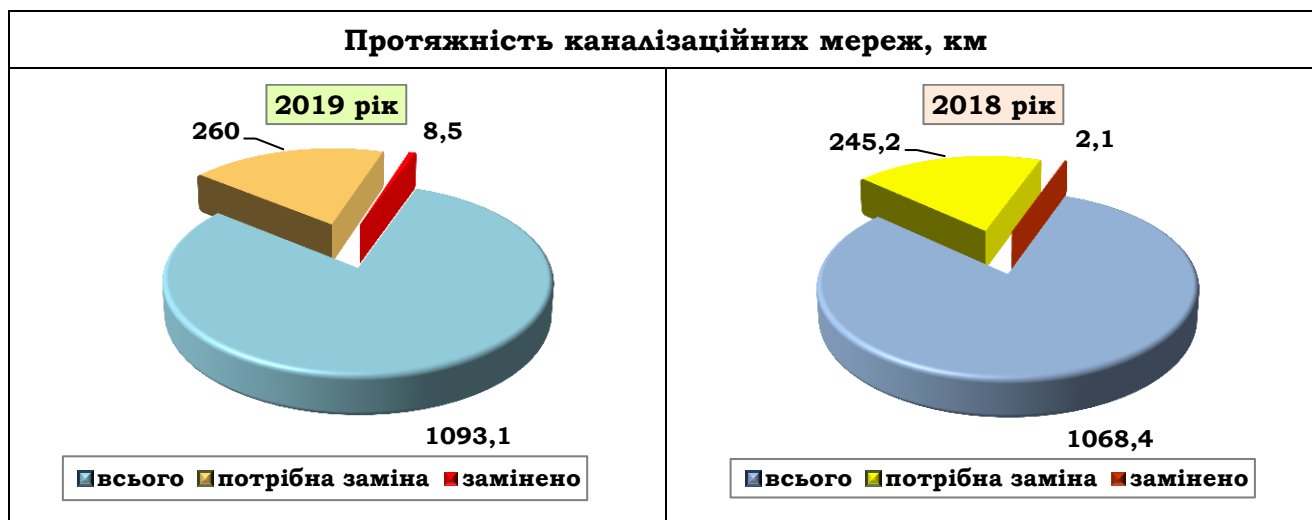


Рис. 5.2.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** знизилась з 36,5 до 36,4 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1342 до 1300 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** знизилась з 22,8 до 22,3 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 727 до 768 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 69147 до 57226 тис. грн.; в системах водовідведення – з 16742 тис. грн. до 0.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,34	10,32	5,16	6,26
максимальні	48,0	54,6	66,5	66,5
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,4	10,00	5,31	5,75
максимальні	25	25	29,5	33,26
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	8,51	8,83	5,10	6,45
максимальна	33,4	35,7	41,5	40,7
середня	9,87	11,7	6,59	8,09
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	85,7	79,2	96,2	90,6
<i>для населення</i>	86,0	80,1	79,6	75,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	78	80
спеціалізовані комунальні	22	24
багатогалузеві комунальні	41	41
відомчі	15	15
Форма власності	63	65
комунальна	2	2
державна	13	13
інша		

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Вінницяоблводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Вінниця-облводоканал»		КП «Водоканал м.Могилів-Подільський»		ДП «Хмільник-водоканал»		КП «Тулчинводоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, ман. м³/рік								
піднято	34,1	33,51	1,16	1,2	1,15	1,18	0,82	0,82
очищено	33,9	33,51	0,62	0,62	0,99	0,99	-	-
подано усім споживачам	29,2	29,75	1,15	1,15	1,01	1,01	0,81	0,81
реалізовано	19,8	19,48	0,90	0,90	0,72	0,72	0,59	0,59
втрати та витрати	9,8	9,8	0,25	0,25	0,28	0,28	0,14	0,14
Водопровідні мережі, км								
всього	623,1	625,4	183	183	100,6	100,6	84	84
ветхі та аварійні	144,6	156,8	42	39,5	37,2	37,6	1,7	1,1
замінено	5,44	5,1	-	-	-	-	-	-

Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	22,3	22,2	1,11	1,11	0,98	0,98	0,11	0,11
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	62000,0	56087	-	-	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	23,4	24,4	0,90	0,80	0,86	0,86	0,44	0,44
<i>очищено</i>	23,4	24,4	0,90	0,80	0,86	0,86	0,44	0,44
<i>біологічно очищено</i>	23,4	24,4	0,90	0,80	0,86	0,86	0,44	0,44
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	542	548,9	40,4	40,4	18,5	18,5	55,7	55,7
<i>ветхі та аварійні</i>	85	90	11	11	15,5	15,5	6,4	6,4
<i>замінено</i>	1,03	1,0	-	-	-	-	-	-
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	17,9	18,5	0,32	0,32	0,88	0,88	0,27	0,27
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	30431	-	-	-	-	-	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	20,68	16,39
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	5,21	0,74
2.	Продовження будівництва об'єктів		7,67
3.	Завершення будівництва об'єктів	4,60	
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	5,10	7,98
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,20	
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,05	
7.	Інші заходи	0,52	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.2.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	21,9	24,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	20,4	22
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	25,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	23
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	36,8	63,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	40,3	66,8
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-

5	водопровідні мережі:	-	
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	26,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	29,4
6	сільські системи водопостачання:	-	
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	39,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	40,9

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Вінниця (мережа), Гайсин; смт: Брацлав, Томашпіль; Бродецьке ; 4 села Калинівський, 2 села Могилів-Подільський, 2 села Козятинський, 3 села Томашпільський, по 1 селу Немирівський, Тиврівський, Гайсинський та Чернівецький р-ни	Мікробіологічні, санітарно-хімічні (залізо, жорсткість, нітрати)
м. Липовець; смт: Вендичани, Піщанка, Крижопіль, Тиврів, Браїлів, Чернівці, Вапнярка, сел. Бар; 6 сіл Чернівецький, 2 села Томашпільський, 4 села Муровано-Куриловецький, 3 села Крижопільський, 2 села Тростянецький; по 1 селу Могилів-Подільський, Немирівський, Липовецький, Калиніський, Іллінецький, Барський, Козятинський та Гайсинський р-ни	Мікробіологічні
м. Іллінці, смт Дашів; 7 сіл Крижопільський, 5 сіл Калинівський, 4 села Муровано-Куриловецький, 2 села Іллінецький, 2 села Барський. 2 села Жмеринський, по 1 селу Козятинський та Немирівський р-ни	Санітарно-хімічні (залізо, жорсткість)

Охорона природних водойм

Таблиця 5.2.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	65,55	59,70
нормативно чистих без очищення	36,43	30,03
нормативно очищених	27,69	28,14
недостатньо очищених	0,988	0,672
неочищених	0,442	0,855
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	28,07	27,67
нормативно чистих без очищення	3,982	3,895
нормативно очищених	23,11	23,11
недостатньо очищених	0,982	0,672
неочищених	-	-

Таблиця 5.2.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>		1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>		3

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Базове підприємство ВКГ області – КП «Вінницяоблводоканал». За останні роки на ньому було реалізовано наступні заходи:

- здійснено реконструкцію блоку фільтрів і відстійників водопровідних станцій №3 та №2, зокрема зроблено довантаження піску на фільтрах до проектного рівня, проведено установку тонкошарових модулів на відстійниках, виконано ремонт донних клапанів днища відстійників, ревізію запірної арматури, гідроізоляцію розчинних баків і баків зберігання у реагентному господарстві;

- проведено планове очищення дна акваторії р. Південний Буг в районі водозабору та місця випуску промивних вод; у 2019 році також очищено 1500 м³ мулу на водоприймальних пристроях станції №3;

- для додаткового знезараження води придбано та встановлено систем дозування гіпохлориту натрію на насосних станціях III-підйому «Вишенька» та «Старе місто»;

- протягом 2019 року здійснено випробування коагулянту гідрохлориду алюмінію марки «AQUAMix», виробник – ТОВ «КСАНТ- Інвест» (Білорусь);

- протягом 2019 року ліквідовано 747 поривів водопровідних мереж, у 2018 році їх було лише - 625;

- виконано оснащення приладами обліку всі шість основних водогонів, що розподіляють воду по окремих районах міста Вінниця. Технологічним обліком (100 %) обладнані водопровідні насосні станції №2 і №3.

Відповідно до планово-попереджувального ремонту, затвердженого підприємством та заходами підготовки до зимової експлуатації, протягом 2019 року промиті і хлоровані всі 10 резервуарів чистої води, промито 530 км водопровідних мереж.

Протягом 2019 року, за даними Вінницької регіональної державної лабораторії Держпродспоживслужби, було досліджено 193 проби питної води на мікробіологічні показники з централізованої мережі міста, з яких 29 (15 %) не відповідали санітарним вимогам за мікробіологічними показниками. Відхилення показників якості води відбувається через незадовільний стан водопровідних мереж, як централізованого водопостачання, так і внутрішньо будинкових мереж споживача.

В 2019 році на санітарно-хімічні показники було досліджено 187 проб, з яких 6 виявились нестандартними (3,2%) по каламутності, вмісту заліза - в період перед відкриттям пришкільних таборів, дошкільних навчальних закладів та загальноосвітніх шкіл.

В зв'язку з невідповідністю якості питної води та необхідністю вжиття відповідних заходів, в 2019 році Вінницьким міським управлінням на адреси керівників закладів та департаменту освіти Вінницької міської ради було направлено відповідні листи. При повторних дослідженнях якість води відповідала санітарним вимогам.

5.3 Волинська область

Волинською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Волинській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 67,69 млн. м³, що на 1,55 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 53,50 (менше на 1,9) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 18,27 (менше на 0,72) млн. м³, на виробничі - 13,74 (менше на 0,35) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 42,14 (менше на 1,11) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 18,27 (менше на 0,72) млн. м³ (табл. 5.3.1, рис. 5.3.1).

Таблиця 5.3.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	69,24	67,69	- 1,55
	поверхневої	15,98	14,08	- 1,90
	підземної	53,26	53,61	+ 0,35
2	Використання води, млн. м³			
	всього	54,49	53,50	- 0,99
	на господарсько-питні потреби	18,99	18,27	- 0,72
	на виробничі потреби	14,09	13,74	- 0,35
	на сільськогосподарські потреби	14,85	16,77	+ 1,92
	на зрошення	6,551	4,503	- 2,048
	на інші потреби	0,009	0,217	+ 0,208
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	41,03	42,14	- 1,11
	на господарсько-питні потреби	18,99	18,27	- 0,72
	на виробничі потреби	7,15	6,83	- 0,32
	на сільськогосподарські потреби	14,68	16,77	+ 2,09
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	0,21	0,27	+ 0,06

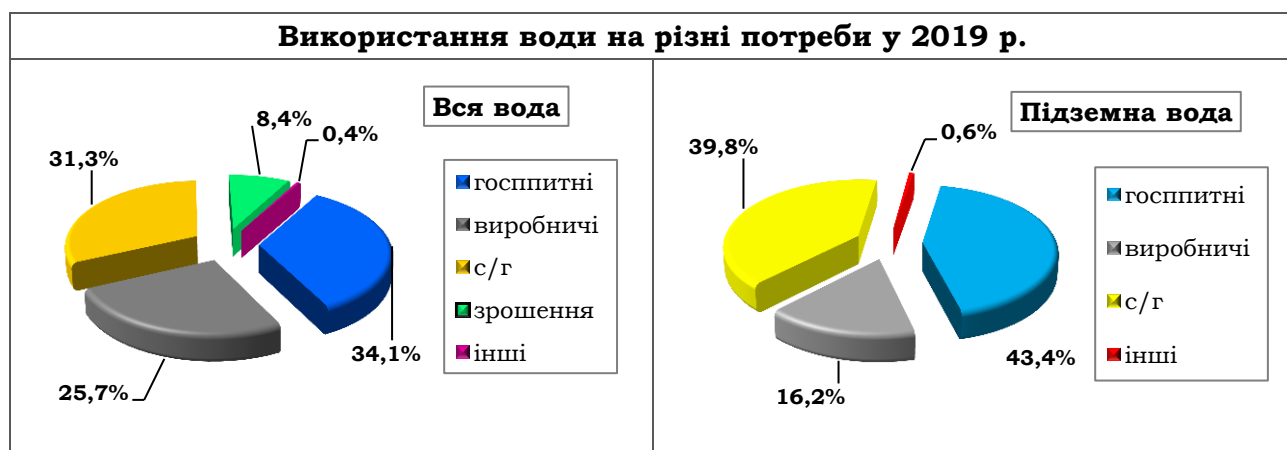


Рис. 5.3.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.3.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 11 міст, 18 смт (88,1 %), 319 сіл (30,3 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 4 смт (Головне, Заболоття, Колки, Сенкевичівка) та у 735 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 9 міст (81,8 %), 18 смт (81,8 %), 25 сіл (2,4 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 містах (Берестечко, Устилуг), 4 смт (Головне, Заболоття, Колки, Сенкевичівка) та у 1029 селах.

Таблиця 5.3.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	9
<i>смт</i>	22	18	18
<i>села</i>	1054	319	25
Разом	1087	348	53

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.3.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 358,6 тис. осіб (82,0 %), у смт - 44,4 тис. осіб (43,6 %), у селах - 68,9 тис. осіб (14,0 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 348,96 тис. осіб (47,9%), у смт - 29,7 тис. осіб (21 %), у селах - 8,4 тис. осіб (2,3 %).

Таблиця 5.3.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	437,3	358,6	287,3
<i>смт</i>	101,9	44,4	25,1
<i>села</i>	492,2	68,9	5,9
Разом	1031,4	471,9	318,3

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 128 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 150 (менше на 7); відсоток населення, що споживає з них воду – 21,4 (менше на 1) %.

Наступна інформація надана лише по містах області (без смт та сіл).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 11, з них поверхневих – 1; чисельність свердловин дорівнювала - 103. Потреба у додатковій потужності водозаборів – відсутня.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.3.2):

- ✦ піднято води - 26,24 млн. м³;
- ✦ очищено - 21,54 млн. м³ або 82,1 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 25,35 млн. м³ або 96,6 %;
- ✦ реалізовано - 16,84 млн. м³ або 64,2 %;
- ✦ знезаражено - 25,87 млн. м³ або 98,6 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 9,4 млн. м³ або 35,8 %.



Рис. 5.3.3

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 69,45; за категорією «населення» - 49,99 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 161 (фактична потужність - 25,6 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 275 одиниць, з них заміни потребували 69 або 25,1 % насосів, було замінено протягом року - 4 або 5,8 % від потреби (рис. 5.3.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 672,7 км, з них ветхих та аварійних - 387,2 км або 57,6 %; протягом року було замінено 6,6 км або 1,7 % від потреби (рис. 5.3.4). Показник аварійності мереж зріс з 2,04 до 2,16 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води у містах області налічували: резервуари чистої води – 19 з сумарним об'ємом – 71,9 тис. м³; водонапірні башти – 2 з сумарним об'ємом - 0,55 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітнього року збільшився - з 65,7 до 66,2 %; квартир - з 69,8 до 72,4 %.

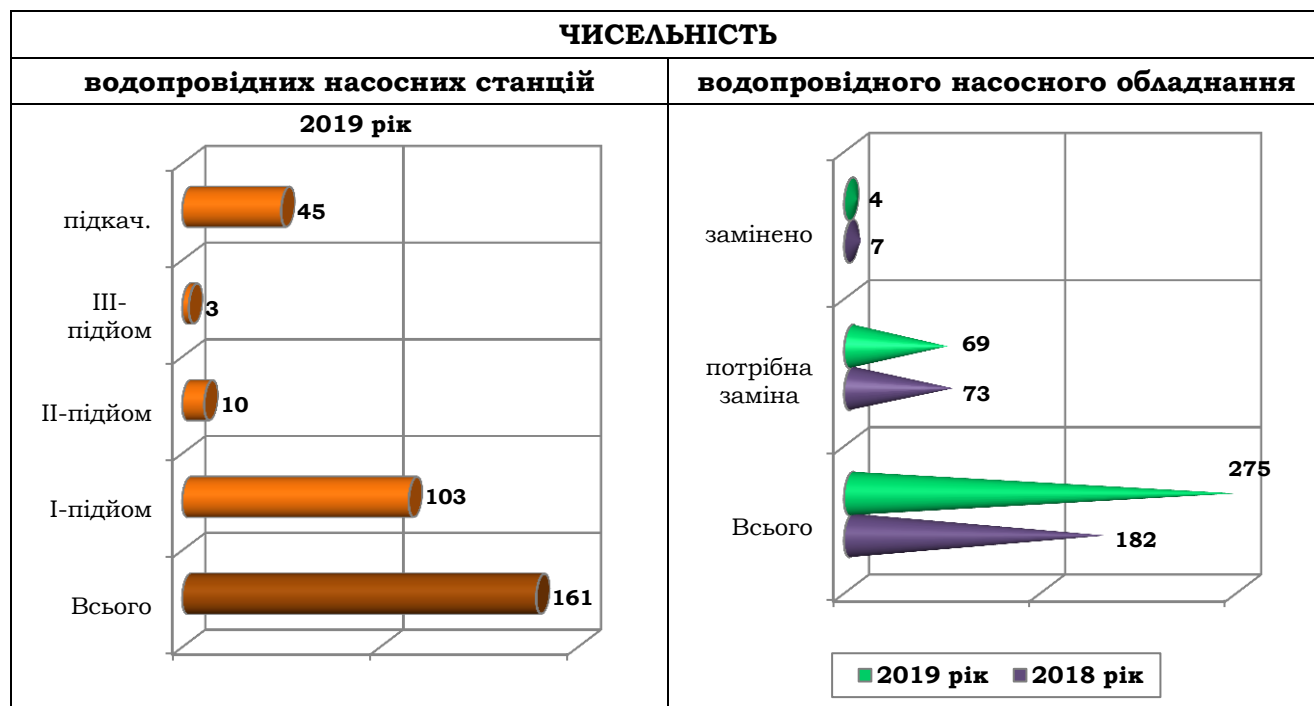


Рис. 5.3.3

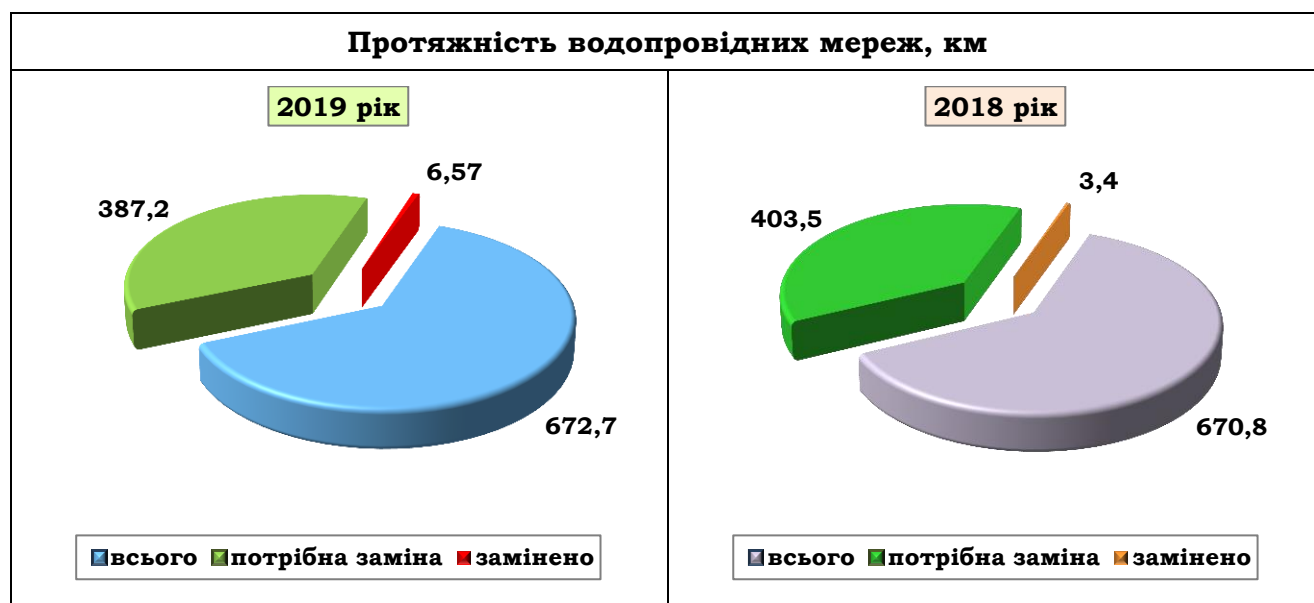


Рис. 5.3.4

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 122,1 (менше на 6,9) л/добу.

Інформація щодо обсягів стічних вод та КНС надана лише по містах області (без смт та сіл).

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.3.5):

- ✧ відведено стічних вод - 23,24 млн. м³;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 23,24 млн. м³ або 100 %.

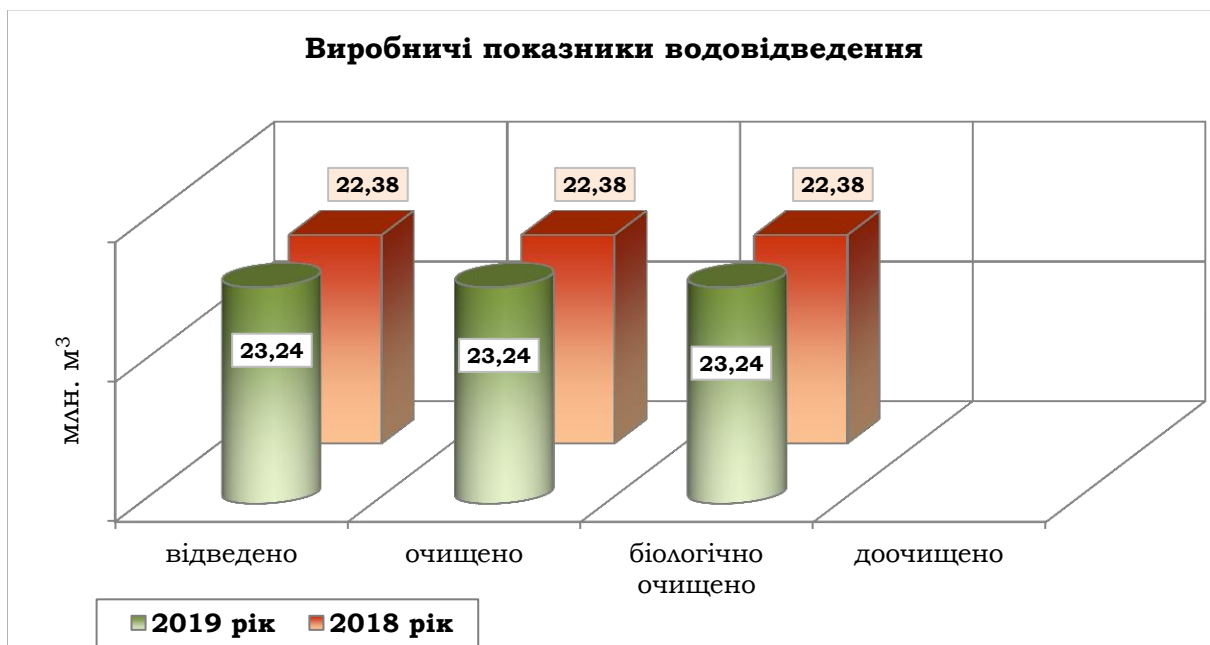


Рис. 5.3.5

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► у містах - 53 КНС (загальна фактична потужність – 23,8 млн. м³/рік); 149 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 53 або 35,6 % насосів, було замінено протягом року - 7 або 13,2 % від потреби;

► у містах та смт - 5 КОС (загальна фактична потужність - 23,96 млн. м³/рік), з них 5 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.3.6).

Каналізаційні мережі (без сіл) у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 514,3 км, з них ветхих та аварійних - 284,5 км або 55,3 %; протягом року було замінено 1 км або 0,4 % від потреби (рис. 5.3.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,13 до 1,32 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизилась з 13,88 до 13,83 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 504 до 527 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизилась з 14,39 до 13,86 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 643 до 601 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію збільшилась: у системах водопостачання – з 7113,6 до 9450,1 тис. грн.; у системах водовідведення – з 5977,1 до 7763,7 тис. грн.

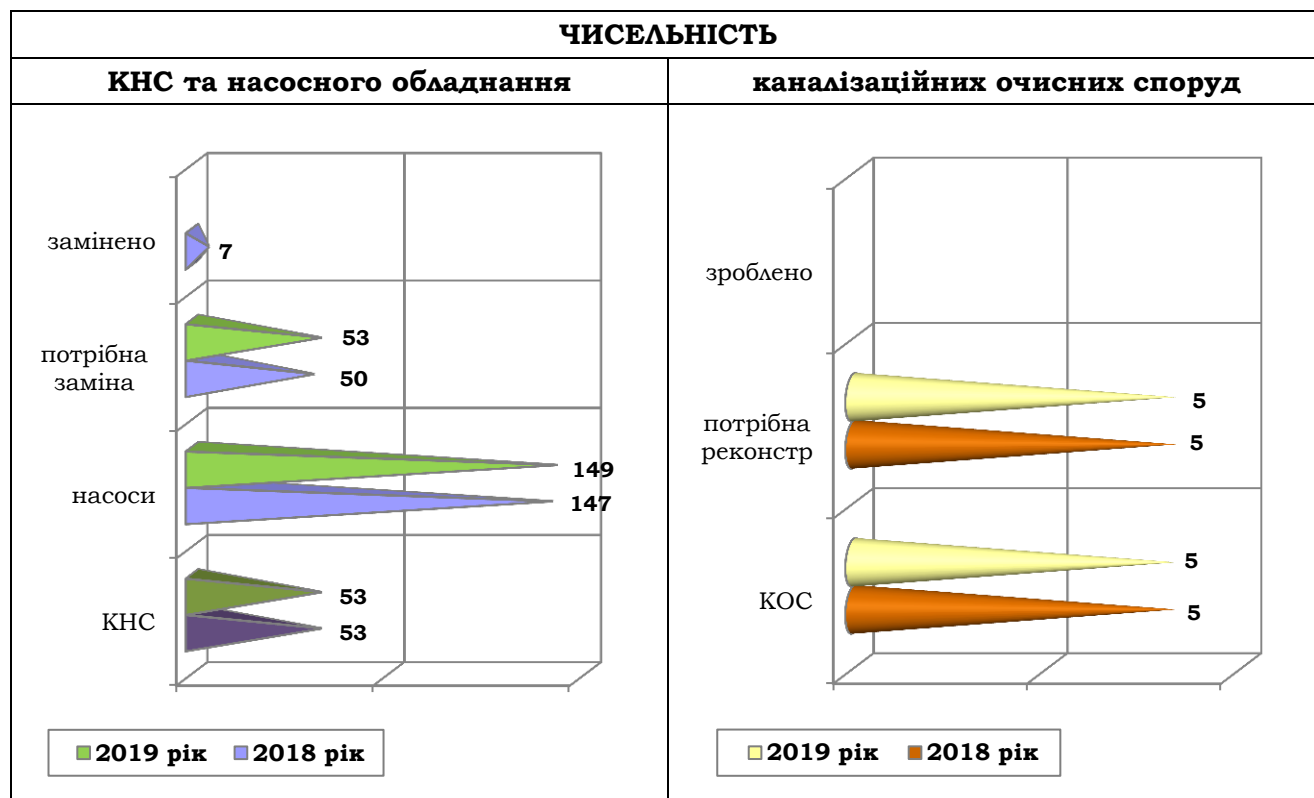


Рис. 5.3.6

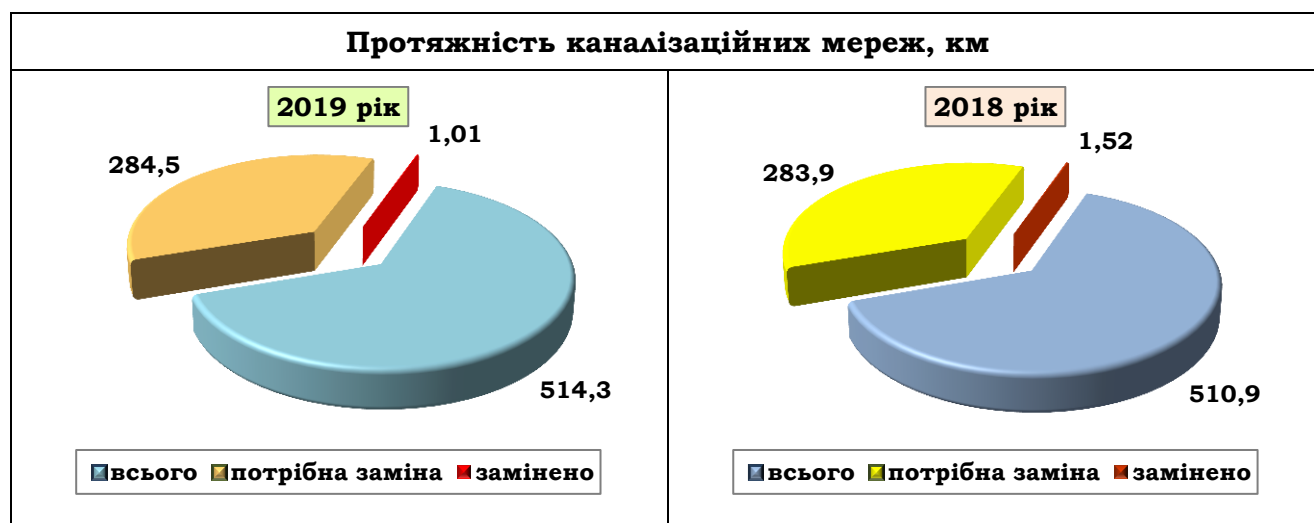


Рис. 5.3.7

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	5,0	5,00	5,94	5,94
максимальні	17,83	17,83	23,43	23,43
<i>для населення</i>				
мінімальні	4,56	4,56	5,94	5,94

максимальні	16,84	16,84	23,43	23,43
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	3,70	4,65	6,14	5,32
максимальна	12,90	16,97	22,99	27,39
середня	8,35	10,81	10,62	16,36
Відшкодування вартості послуг, %				
для промисловості	62,5-150,6	46,1-175,9	48,6-190,3	47,3-148,8
для населення	60,3-150,6	46,1-129,6	48,6-126,8	47,3-124,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	45	44
спеціалізовані комунальні	5	5
багатогалузеві комунальні	32	31
відомчі	5	5
міжрайонні (групові)	3	3
Форма власності		
комунальна	37	36
державна	5	5
інша	3	3

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Луцьк водоканал»		«Нововолинськ водоканал»		УВКГ м.Ковель		УВКГ м.В.Волинський	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	17,27	16,35	4,61	4,35	3,79	3,66	1,88	1,88
очищено	17,24	16,31	-	-	3,7	3,59	1,63	1,65
подано усім споживачам	16,67	15,73	4,59	4,33	3,7	3,59	1,71	1,71
реалізовано	11,27	10,87	2,79	2,73	2,21	2,09	1,18	1,15
втрати та витрати	6,00	5,48	1,82	1,62	1,58	1,55	0,7	0,73
Водопровідні мережі, км								
всього	317,4	317,7	206,1	206,1	101,9	102,7	45,3	46,1
ветхі та аварійні	170,2	168,8	147,6	136,2	79,6	76,1	6,1	6,1
замінено	1,7	1,3	0,85	1,34	-	3,44	0,35	0,53
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	8,52	8,56	2,35	2,46	1,74	1,602	1,27	1,21
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	5184,8	8515,3	1554,4	0	-	-	374,4	934,8
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
відведено	16,78	17,59	2,31	2,25	2,31	2,3	0,97	0,93
очищено	16,78	17,59	2,32	2,42	2,31	2,3	0,97	0,93
біологічно очищено	16,78	17,59	2,32	2,42	2,31	2,3	0,97	0,93
доочищено								
Каналізаційні мережі, км								
всього	218,9	221,4	121,6	122,2	114,5	114,8	55,9	55,9

<i>ветхі та аварійні</i>	108,2	107,2	97,1	98,7	73,3	73,3	5,3	5,3
<i>замінено</i>	1,12	0,12	0,10	0,59	0,02	-	0,3	0,3
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	9,69	9,13	2,08	1,88	2,12	2,27	0,5	0,6
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	4416,7	7253,8	1378,5	0	-	-	181,9	509,9

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопоста-чання	Водовідве-дення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	6,502	6,451
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,300	0,107
2.	Завершення будівництва об'єктів		0,076
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	4,047	4,149
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,921	1,707
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,082	
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,037	
7.	Інші заходи	0,115	0,412

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.3.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
усі джерела централізованого водопостачання:			
1	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,1	4,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,5	0,7
підземні джерела централізованого водопостачання:			
2	<i>санітарно-хімічні показники</i>	11,7	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-
джерела децентралізованого водопостачання:			
3	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20	22,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,3	5
Системи водопостачання			
системи централізованого водопостачання:			
4	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-
водопровідні мережі:			
5	<i>санітарно-хімічні показники</i>	7,4	1,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	0,7
сільські системи водопостачання:			
6	<i>санітарно-хімічні показники</i>	13,6	8,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Нововолинськ, сел. Благодатне	Залізо, каламутність, забарвленість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.3.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	28,40	29,10
нормативно чистих без очищення	4,833	4,972
нормативно очищених	19,93	20,51
недостатньо очищених	-	0,047
неочищених	0,428	0,425
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	20,26	20,88
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	19,83	20,41
недостатньо очищених	0,428	0,472
неочищених	-	-

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Системи водопостачання та водовідведення підприємств Волинської області знаходяться в задовільному робочому стані. В порівнянні з минулим роком суттєвих змін щодо стану водопровідно-каналізаційного господарства області не відбулося.

Відповідно до Програми «Питна вода Волинської області» на 2012-2020 роки зі змінами у 2019 році планувались до виконання заходи на чотирьох об'єктах ВКГ вартістю робіт 2,798 млн грн. Фінансування з державного бюджету не проводилось, з місцевого бюджету профінансовано - 0,597 млн грн.

Підприємство «Нововолинськводоканал» ЖКО НМР, як субкредитор має намір використати частину коштів Позики у сумі 6,0 млн. доларів США. Для реалізації Другого проекту розвитку міської інфраструктури (ПРМІ – 2) у 2019 році проведені роботи з "Реконструкції каналізаційних насосних станцій у місті Нововолинську". Замінено технологічне, електричне обладнання та системи вентиляції на каналізаційних насосних станціях №№1,2,3,4,5.

Незважаючи на важкий фінансовий стан, КП «Луцькводоканал» продовжує працювати над покращенням якості надання своїх послуг. Відповідно до вимог НКРЕКП, в КП «Луцькводоканал» діяла Інвестиційна програма на 2019 рік (в новій редакції) з обсягом фінансування – 9096,60 тис. грн (без ПДВ), погоджена рішенням виконавчого комітету Луцької міської ради від 17.07.2019 р. № 417-1. Джерела фінансування Інвестиційної програми – це кошти, отримані підприємством від провадження ліцензованої діяльності, за рахунок яких здійснювалося фінансування заходів інвестиційної програми, зокрема амортизаційні відрахування.

Обсяги виконання Інвестиційної програми – 8241,69 тис грн або 90,6 відсотка, що на 25,7 відсоткового пункту більше у порівнянні з 2018 роком. Обсяги фінансування Інвестиційної програми на 2018 рік (в новій редакції) – 8516,90 тис. грн (без ПДВ). Обсяги виконання склали 5526,00 тис. грн. або 64,9 відсотка.

В каналізаційному господарстві практично всі очисні споруди каналізації

збудовані до 1990 року за технологіями, розробленими у 60-70 роках минулого століття, і на даний час потребують реконструкції та капітального ремонту, а в окремих населених пунктах необхідне будівництво нових.

Фінансово-економічний стан підприємства ВКГ є складним, більшість з них залишаються збитковими. За підсумками 2019 року понад 83,3 відсотка підприємств, що надають послуги з водопостачання та 70,0 відсотків - з водовідведення, отримали збитки.

Реконструкція та розвиток централізованого водопостачання та водовідведення у містах, селищах і селах можлива за умови залучення коштів з бюджетів усіх рівнів, в т.ч. державного.

5.4 Дніпропетровська область

Дніпропетровською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Дніпропетровській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 360,24 млн. м³, що на 5,7 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 338,24 (менше на 0,12) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 281,7 (менше на 0,75) млн. м³, на виробничі - 52,11 (менше на 0,34) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 1,798 (менше на 0,027) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 1,765 (менше на 0,019) млн. м³ (табл. 5.4.1, рис. 5.4.1).

Таблиця 5.4.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	365,939	360,236	5,702
	поверхневої	363,902	358,256	5,646
	підземної	2,037	1,980	0,057
2	Використання води, млн. м³			0,000
	всього	338,116	338,241	-0,125
	на господарсько-питні потреби	280,946	281,697	-0,751
	на виробничі потреби	52,454	52,111	0,343
	на сільськогосподарські потреби	1,091	1,010	0,081
	на зрошення	0,000	0,000	0,000
	на інші потреби	3,626	3,423	0,203
3	Використання підземних вод, млн. м³			0,000
	всього	1,825	1,798	0,027
	на господарсько-питні потреби	1,784	1,765	0,019
	на виробничі потреби	0,003	0,003	0,000
	на сільськогосподарські потреби	0,000	0,000	0,000
	на зрошення	0,000	0,000	0,000
	на інші потреби	0,038	0,030	0,008

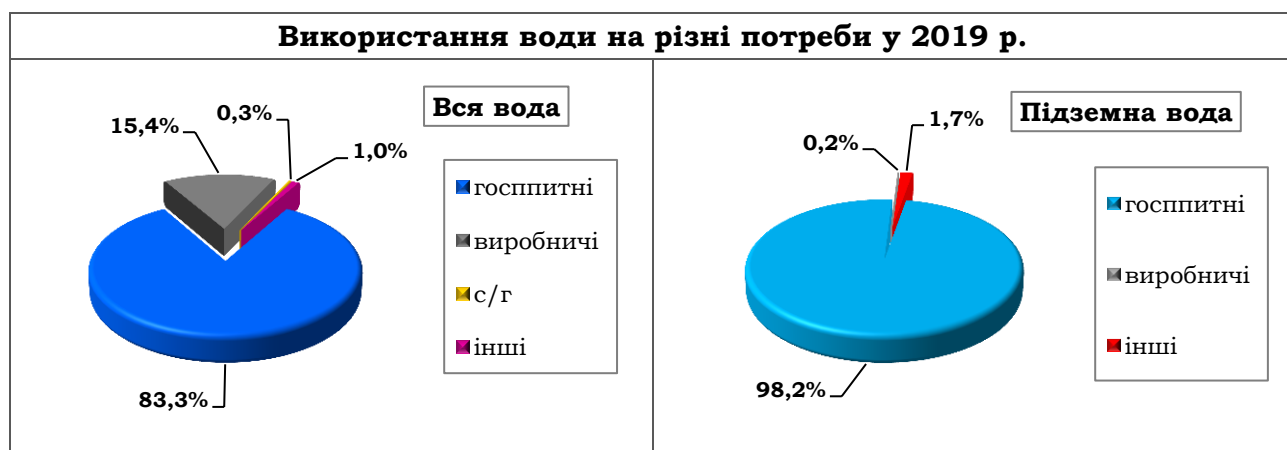


Рис. 5.4.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 20 міст, 42 смт (91,3 %), 348 сіл (25,4 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 1024 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 19 міст (95,0 %), 33 смт (71,7 %), 29 сіл (2,1 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Підгородне, у 13 смт (Письменне, Чаплине, Христофорівка, Божедарівка, Аули, Демурине, Червоногригорівка, Горняцьке, Петропавлівка, Залізничне, Курилівка, Лихівка, Вишневе) та у 1343 селах.

Таблиця 5.4.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	20	20	19
<i>смт</i>	46	46	33
<i>села</i>	1372	348	29
Разом	1438	414	81

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.4.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 2389,99 тис. осіб (97,0%), у смт - 184,69 тис. осіб (84,0 %), у селах - 185,83 тис. осіб (34,5 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 1786,33 тис. осіб (72,0%), у смт - 79,45 тис. осіб (36,1 %), у селах - 26,37 тис. осіб (4,9 %).

Таблиця 5.4.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	2463,91	2389,99	1786,33
<i>смт</i>	219,87	184,69	79,45
<i>села</i>	538,46	185,83	26,37
Разом	3222,24	2760,51	1892,15

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 29 % н/п та 90 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 140; у смт – 130; у сільських н/п – 115 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 198 (менше на 7); відсоток населення, що споживає з них воду - 3 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Верхівцеве, сел. Новомиколаївка	8	8

Привізна питна вода в системі водопостачання області частково або повністю застосувалась у 293 населених пунктах, зокрема у 3 смт (Межова, Просяна, Юр'ївка), 1 селище (Письменне, Васильківський р-н) та у 289 селах; чисельність населення, що споживало привізну воду, складала - 70,61 тис. осіб.

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

- у 13 н/п – від 1000 до 4000 осіб;
- у 28 н/п – від 500 до 1000 осіб;
- у 106 н/п – від 100 до 500 осіб;
- у 56 н/п – від 50 до 100 осіб;
- у 63 н/п – від 10 до 50 осіб;
- у 27 н/п – від 1 до 10 осіб.

Найгірша ситуація була у смт Межова, де привізною водою користувалось біля 4 тис. осіб (50 % від чисельності н/п), у с. Шолохове – 2,4 тис. осіб (86,4 %) та у смт Просяна – 2,1 тис. осіб (40 %).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 201, з них поверхневих – 29; чисельність свердловин дорівнювала - 172. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,66 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.4.2):

- ✦ піднято води - 365,45 млн. м³;
- ✦ очищено - 349,52 млн. м³ або 95,6 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 333,3 млн. м³ або 91,2 %;
- ✦ реалізовано - 245,56 млн. м³ або 67,2 %;
- ✦ знезаражено - 332,5 млн. м³ або 91 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 119,89 млн. м³ або 32,8 %.



Рис. 5.4.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 263,8 млн. м³ або 72,2 % від загального обсягу; смт - 73,2 млн. м³ або 20 %; сільські н/п - 28,45 млн. м³ або 7,8 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 1026,09; за категорією «населення» - 628,59 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 289 (фактична потужність - 628,5 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 959 одиниць, з них заміни потребували 300 або 31,3 % насосів, було замінено протягом року - 36 або 12 % від потреби (рис. 5.4.3).

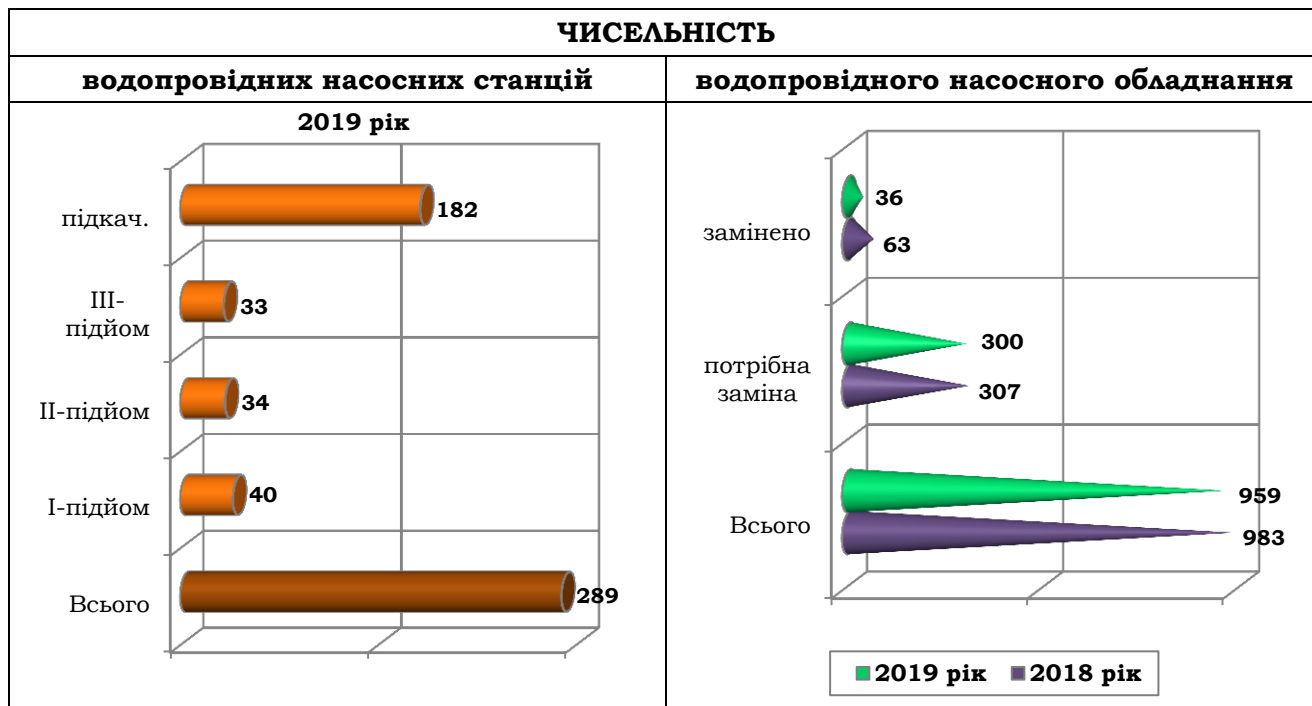


Рис. 5.4.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 14796,0 км, з них ветхих та аварійних - 5538,8 км або 37,4 %; протягом року було замінено 64,3 км або 1,2 % від потреби (рис. 5.4.4). Показник аварійності мереж зріс з 2,04 до 2,11 аварій на 1 км мережі.



Рис. 5.4.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 180 з сумарним об'ємом - 773 тис. м³; водонапірні башти – 202 з сумарним об'ємом - 333 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води у – 23 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року залишився на рівні 91%; квартир - 98 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 133 (більше на 1); у смт – 110 (більше на 2); у сільських н/п – 67 (більше на 2) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.4.5):

- ✦ відведено стічних вод - 231,39 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 225,61 млн. м³ або 97,5 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 182,49 млн. м³ або 78,9 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 1,39 млн. м³ або 0,6 %.

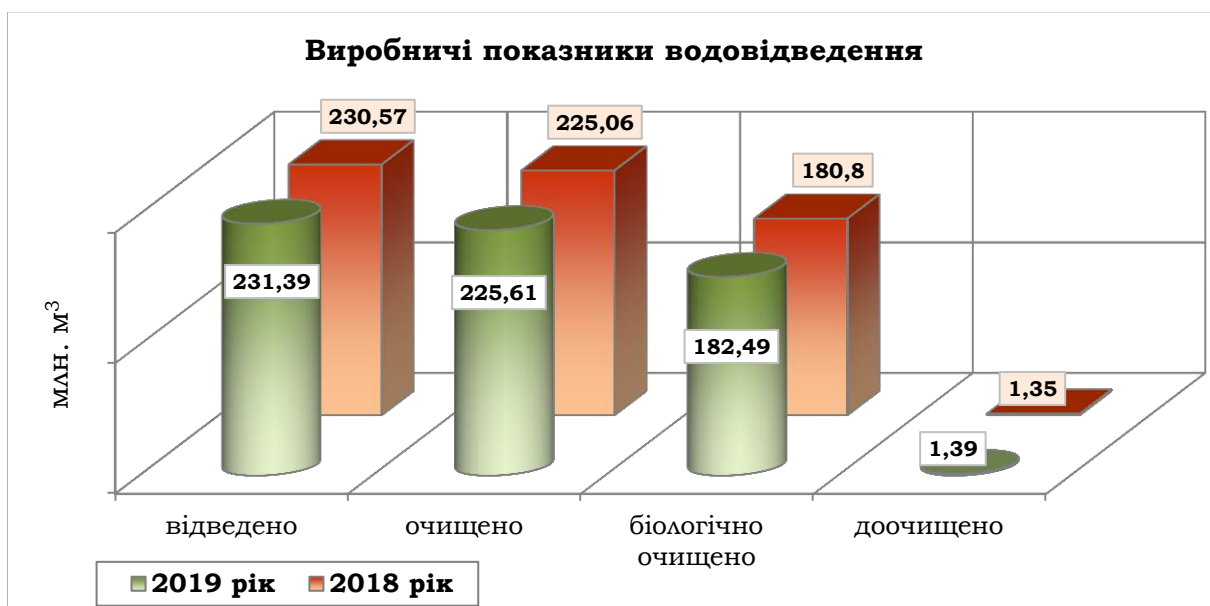


Рис. 5.4.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 184,13 млн. м³ або 79,6 % від їх загальної кількості; у смт - 46,61 млн. м³ або 20,1 %; у сільських н/п - 0,65 млн. м³ або 0,3 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 338 КНС (загальна фактична потужність – 284,4 млн. м³/рік); 880 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 309 або 35,1 % насосів, було замінено протягом року - 15 або 4,9 % від потреби;

► 55 КОС (загальна фактична потужність - 203,4 млн. м³/рік), з них 45 потребували реконструкції; на 2 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.4.6).

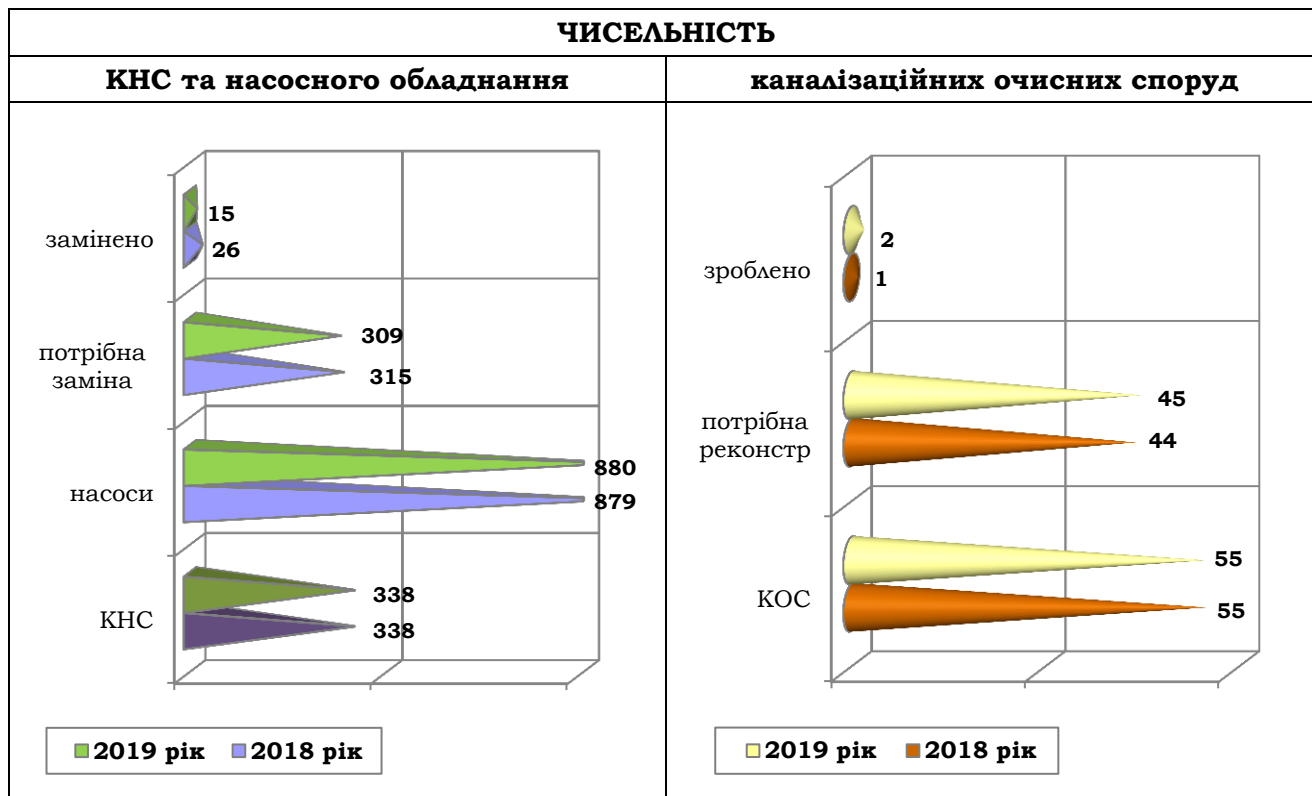


Рис. 5.4.6

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 4669,6 км, з них ветхих та аварійних - 1915,8 км або 41 %; протягом року було замінено 15,2 км або 0,8 % від потреби (рис. 5.4.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,2 до 1,3 аварій на 1 км мережі.

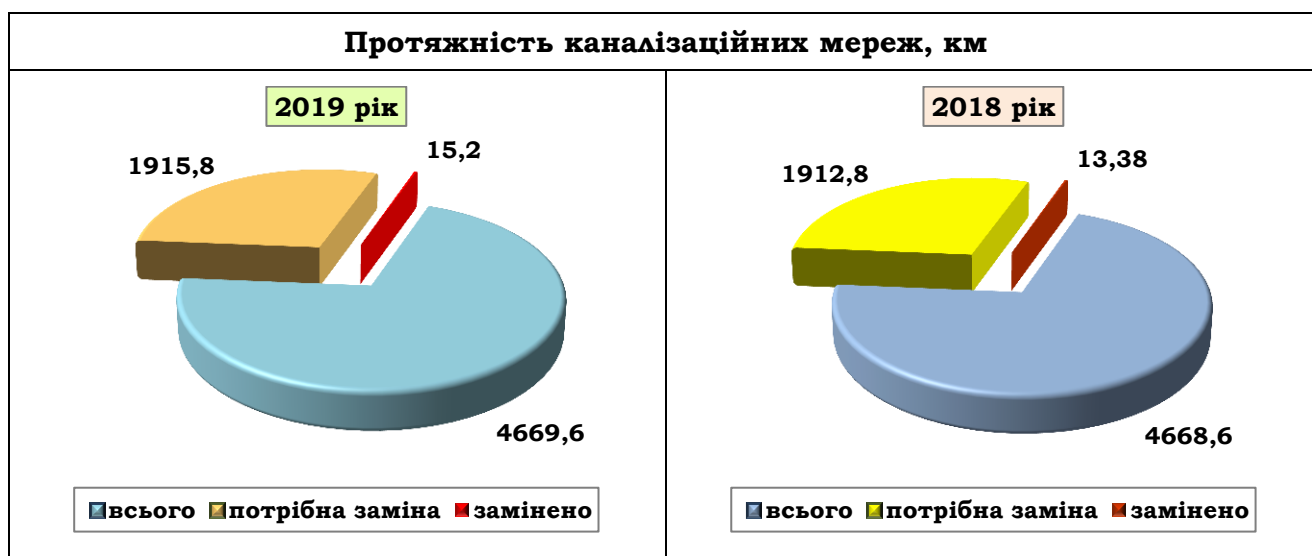


Рис. 5.4.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

▶ у системах водопостачання знизилась з 250,69 до 248,41 млн. кВт·год/рік;

▶ у системах водовідведення знизилась з 215,1 до 213,88 млн. кВт·год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 543403,84 до 529261,8 тис. грн.; в системах водовідведення збільшилась – з 120027,7 до 391085,7 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	5,7	6,46	5,8	7,45
максимальні	73,1	80,85	115,85	115,85
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,7	6,46	5,8	6,13
максимальні	23,35	28,35	35,7	35,7
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	3,16	3,52	5,8	7,2
максимальна	36	37,09	45,38	48,1
середня	19,36	21,49	18,5	21,8
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	129	106,1	117	101,35
<i>для населення</i>	83,8	81	78,5	72,35

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	88	92
спеціалізовані комунальні	40	42
багатогалузеві комунальні	43	45
відомчі	4	4
міжрайонні (групові)	1	1
Форма власності	88	92
комунальна	71	75
державна	3	3
інша	14	14

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Дніпроводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Дніпроводоканал»		КП «Кривбасводоканал»		КП ДОР «Аульський водовід»		ДМП ВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	78,7	79,3	151,42	137,39	76,53	77,32	18,61	16,61
<i>очищено</i>	71,8	72,2	118,62	103,76	75,74	76,21	18,6	16,6
<i>подано усім споживачам</i>	105,1	103,1	151,42	137,39	70,28	71,65	16,73	14,93
<i>реалізовано</i>	67,2	65,1	64,63	98,39	68,10	69,34	12,14	10,84
<i>втрати та витрати</i>	44,86	45,1	86,79	39,54	8,21	8,4	6,47	5,78
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	2160,3	2181,2	2275,1	2283,5	246,1	246,1	710,5	710,5
<i>ветхі та аварійні</i>	905,1	938,4	684,4	738,0	108,2	110,2	18,3	18,8
<i>замінено</i>	2,6	-	12,0	16,8	0,3	0,6	2,0	1,2
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	47,8	47,34	61,65	51,54	63,02	64,01	28,06	26,61
Заборгованість за електроенергію, млн. грн.	41,09	33,64	70,58	39,11	198,25	208,51	79,93	150,62
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Показники	КП «Дніпроводоканал»		КП «Кривбасводоканал»		КВП «Міськводоканал» м. Кам'янське		КП «Нікопольводоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	69,1	67,3	73,53	78,33	17,11	16,22	4,88	4,63
<i>очищено</i>	69,1	67,3	73,53	78,33	17,11	16,22	7,64	7,29
<i>біологічно очищено</i>	69,1	67,3	73,53	78,33	17,11	16,22	7,64	7,29
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	1341,5	1358,7	1161,9	1178	372,4	372,4	158,2	158,2
<i>ветхі та аварійні</i>	296,6	305,4	754,8	840,5	130,2	130,0	97,9	97,9
<i>замінено</i>	1,3	0,6	6,2	5,2	0,15	0,18	0,5	0
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	47,91	45,94	42,31	44,02	17,38	17,38	6,81	6,64
Заборгованість за електроенергію, млн. грн.	41,18	324,64	48,65	34,55		20,49	1,49	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	86,77	98,533
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	4,67	0,247
2.	Продовження будівництва об'єктів	5,39	1,34
3.	Завершення будівництва об'єктів	3,1	
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	33,84	62,02

5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	38,03	34,15
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,05	
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,38	
8.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,231	
9.	Інші заходи	1,074	0,176

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.4.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	42,6	64,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,5	9,5
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	42,4	63,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,6	10,1
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	30,7	37,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,7	16,1
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,9	28,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,8	8,1
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	15,7	14,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,3	7,6
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	63,4	58,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,6	18

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Дніпро, смт Солоне, 3 села	Мікробіологічні, органолептичні, перманганатна окиснюваність
м. Кривий Ріг	Перманганатна окиснюваність
м. Жовті Води, смт Гвардійське, 1 село	Органолептичні, жорсткість
смт Чаплине	Мікробіологічні, санітарно-хімічні
мм. Тернівка, Павлоград, 1 село	Мікробіологічні, органолептичні
м. Підгороднє, смт Покровка, 4 села	Мікробіологічні, жорсткість
мм. Першотравенськ, Нікополь, Синельникове, 5 сіл	Мікробіологічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.4.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	209,59	210,85
нормативно чистих без очищення	0,12	0,13
нормативно очищених	116,38	118
недостатньо очищених	80,10	79,72

неочищених	13	13
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	185,27	184,86
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	116,43	116,85
недостатньо очищених	56,71	56,01
неочищених	12,13	12,0

Таблиця 5.4.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	87/20,6%	75/26,4%
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	34/19,5%	33/11,3%
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	371/38,6%	535/52,2%
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	277/20,6%	459/35,1%

**Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства,
заходи з його реформування та розвитку**

З метою реалізації заходів щодо забезпечення якісною питною водою мешканців області в 2019 році за кошти обласного та державного бюджетів проведені роботи: з будівництва 17 км водопровідних мереж в населених пунктах Апостолівського, Дніпровського, Криничанського, Софіївського та Синельниківського районах.

В цілому вжиті заходи дозволять забезпечити якісним питним водопостачанням близько 8 тис. мешканців області.

Також в рамках поліпшення якості централізованого водопостачання мешканцям області здійснювалась реконструкція підстанції насосної станції КП ДОР «Аульський водовід».

Проведені заходи дозволять поліпшити якість води для мешканців міст Дніпро, Кам'янське, Дніпровського, Верхньодніпровського та Криничанського районів.

5.5 Донецька область

Донецькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Донецькій області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 1790 млн. м³, що на 86 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 1251,2 (більше на 90,6) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 99 (менше на 3) млн. м³, на виробничі - 1139 (більше на 95) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 25,11 (менше на 1,55) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 12,99 (менше на 0,49) млн. м³ (табл. 5.5.1, рис. 5.5.1).

Таблиця 5.5.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	1704	1790	+86
	поверхневої	1603	1692	+89
	підземної	101	98	-3
2	Використання води, млн. м³			
	всього	1160,6	1251,2	+90,6
	на господарсько-питні потреби	102	99	-3
	на виробничі потреби	1044	1139	+95
	на сільськогосподарські потреби	2	1,9	-0,1
	на зрошення	9	8	-1
	на інші потреби	3,6	3,3	-0,3
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	26,66	25,11	-1,55
	на господарсько-питні потреби	13,48	12,99	-0,49
	на виробничі потреби	9,57	8,8	-0,77
	на сільськогосподарські потреби	0,805	0,757	-0,048
	на зрошення	0,150	0,135	-0,015
	на інші потреби	2,65	2,32	-0,33

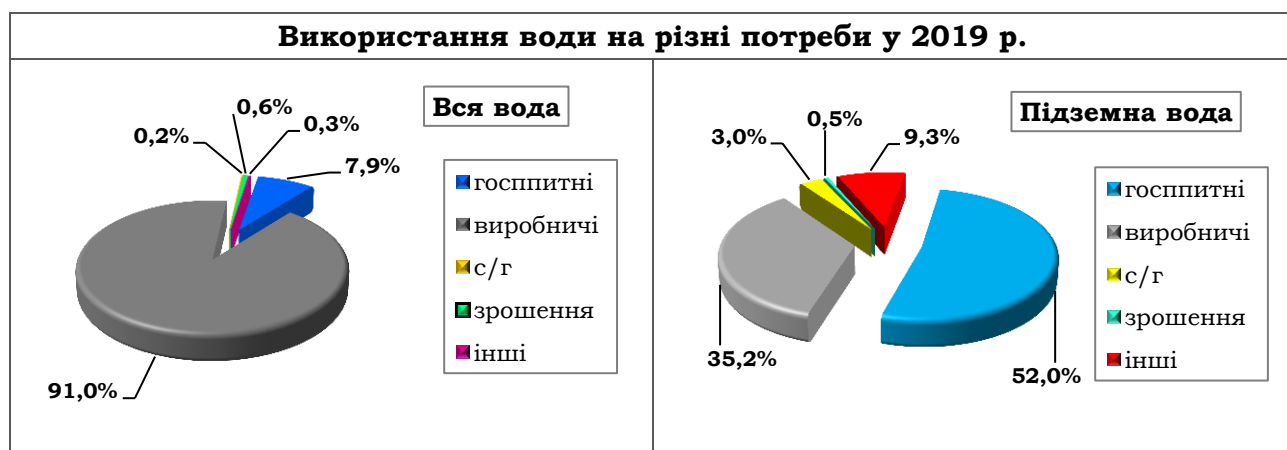


Рис. 5.5.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.5.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 40 міст, 70 смт (97,2 %), усі 128 сіл. Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 смт (Нікольське, Маяк);

▪ **централізоване водовідведення** – усі 40 міст, 38 смт (52,8 %), 14 сіл (10,9 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 34 смт (Ялта, Урзуф, Дробишеве, Зайцеве, Піски, Новгородське, Петрівка, Гірницьке, Лиманчук, Верхньоторецьке, Святогорівка, Вишневе, Цукурине, Курахівка, Гостре, Благодатне, Ольгинка, Софіївка, Оленівка, Прибережне, Корсунь, Велике Оріхове, Вугляр, Високе, Грузько-Зорянське, Землянки, Колосникове, Лісне, Холодне, Ясинівка, Межове, Зуєвка, Шахтне, Широке) та у 114 селах.

Таблиця 5.5.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	40	40	40
<i>смт</i>	72	70	38
<i>села</i>	128	128	14
Разом	240	238	92

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.5.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 717,05 тис. осіб (87 %), у смт - 151,63 тис. осіб (8,2 %), у селах - 43,58 тис. осіб (63,9 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 717,05 тис. осіб (87 %), у смт - 54,21 тис. осіб (2,9 %), у селах - 2,93 тис. осіб (4,3 %).

Таблиця 5.5.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	824,36	717,05	717,05
<i>смт</i>	1850,87	151,63	54,21
<i>села</i>	68,15	43,58	2,93
Разом	2743,38	912,26	774,19

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 96,1 % н/п та 67,2 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину – 93,5 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 1571 (більше на 142); відсоток населення, що споживає з них воду – 0,65 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Білозерське	8	6
м. Білицьке, смт.Олександрівка, 2 села	8	7
с. Покровське	7	10
м. Костянтинівка	11	11
мм. Селідове, Гірник; смт: Гостре, Курахівка, Цукурине	11	12
смт Новодонецьке	24	15
м. Добропілля, м. Українськ	18, 19	18, 19

Привізною питною водою (згідно наданої інформації) повністю забезпечувалось населення смт Високе (481 осіб) та смт Маяк (1159 осіб), що становить 0,83 % та 0,06 %, відповідно від загальної кількості н/п та чисельності населення.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 122, з них поверхневих – 25; чисельність свердловин дорівнювала - 306.

Виробничі показники централізованого водопостачання представлені в цілому по Компанії «Вода Донбасу» без розподілу по окремих територіях області.

Обсяги води у 2019 році становили (рис. 5.5.2):

- ✦ піднято води - 441,29 млн. м³;
- ✦ очищено - 392,72 млн. м³ або 89 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 394,06 млн. м³ або 89,3 %;
- ✦ реалізовано - 223,04 млн. м³ або 50,5 %;
- ✦ знезаражено - 413,21 млн. м³ або 93,6 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 218,25 млн. м³ або 49,5 %.



Рис. 5.5.2

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 611,1; за категорією «населення» - 132,2 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 344 (фактична потужність - 50,1 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 1160 одиниць, з них заміни потребували 234 або 20,2 % насосів, було замінено протягом року - 69 або 29,5 % від потреби (рис. 5.5.3).

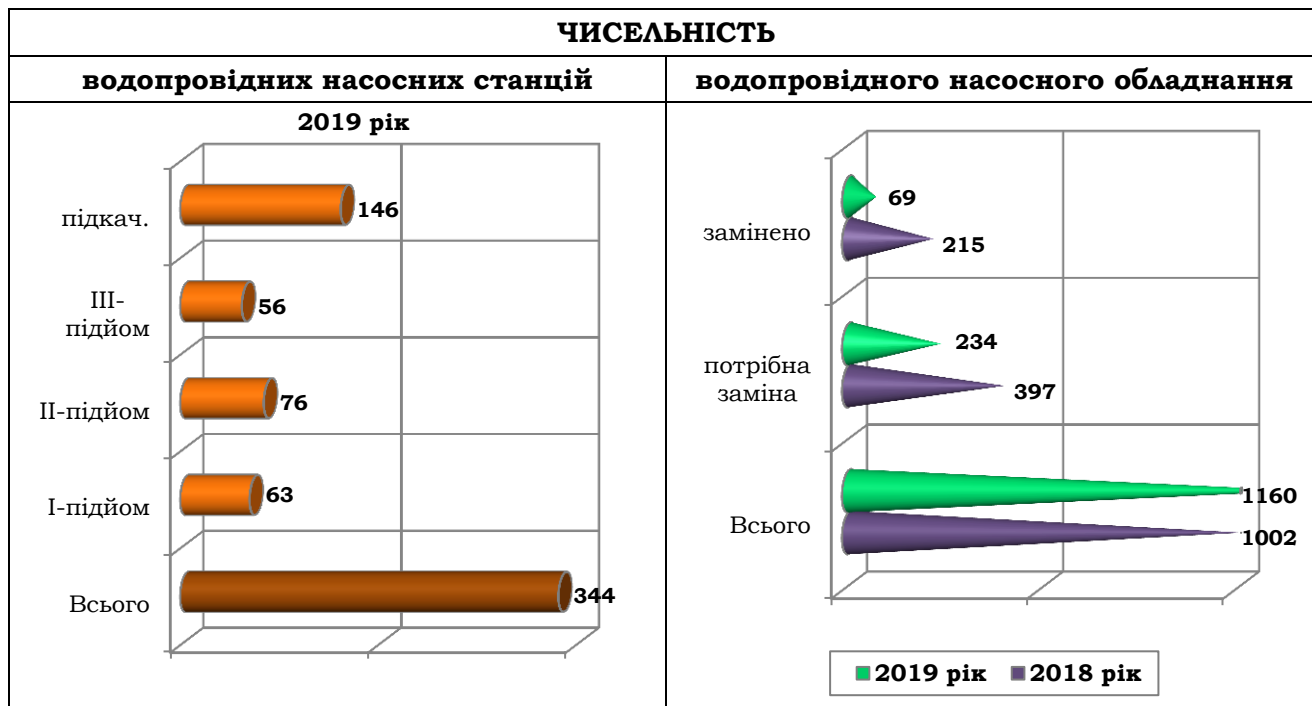


Рис. 5.5.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 15300,2 км, з них ветхих та аварійних - 9429,9 км або 61,6 %; протягом року було замінено 131 км або 1,4 % від потреби (рис. 5.5.4). Показник аварійності знизився з 26,6 до 25,3 аварій на 1 км мережі.

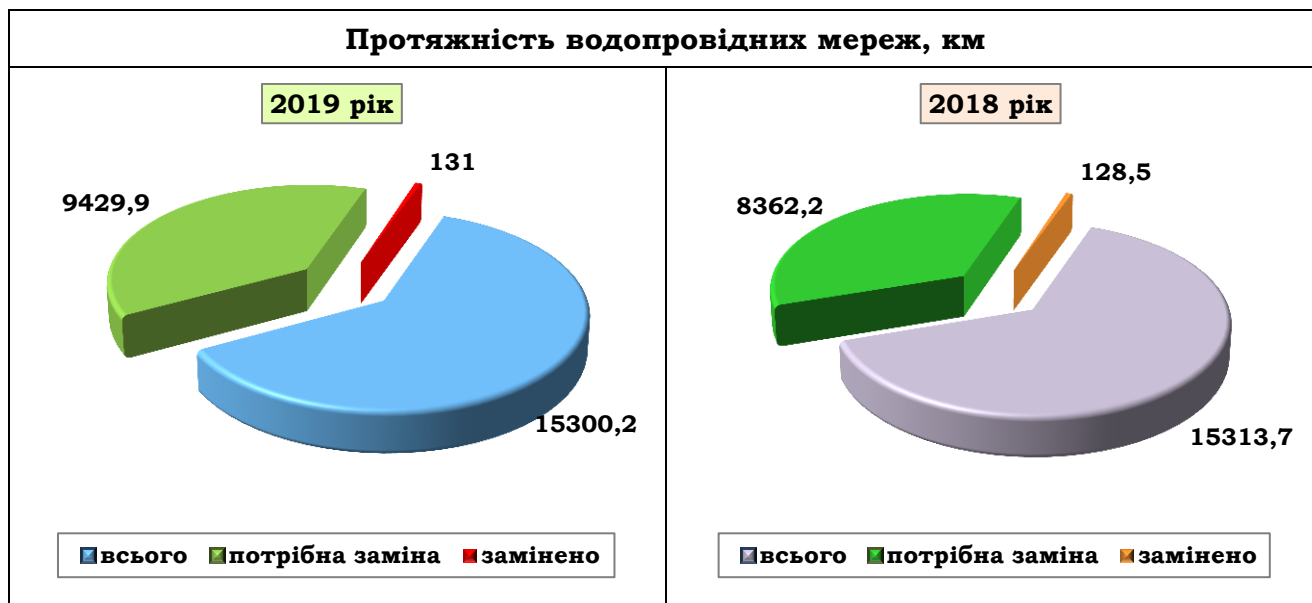


Рис. 5.5.4

Споруди для зберігання питної води налічували: резервуари чистої води – 262 з сумарним об'ємом - 925,9 тис. м³; водонапірні башти – 84 з сумарним об'ємом - 4,02 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 31,1 до 32,4 %; квартир - з 84,3 до 84,9 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- ▶ питоме водовідведення на 1 людину – 90,4 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення (представлені дані стосуються усієї території області) у 2019 році становили (рис. 5.5.5):

- ✦ відведено стічних вод - 76,46 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 76,40 млн. м³ або 99,9 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 74,20 млн. м³ або 97,0 %;
- ✦ пройшло доочищення - 1,46 млн. м³ або 1,9 %.

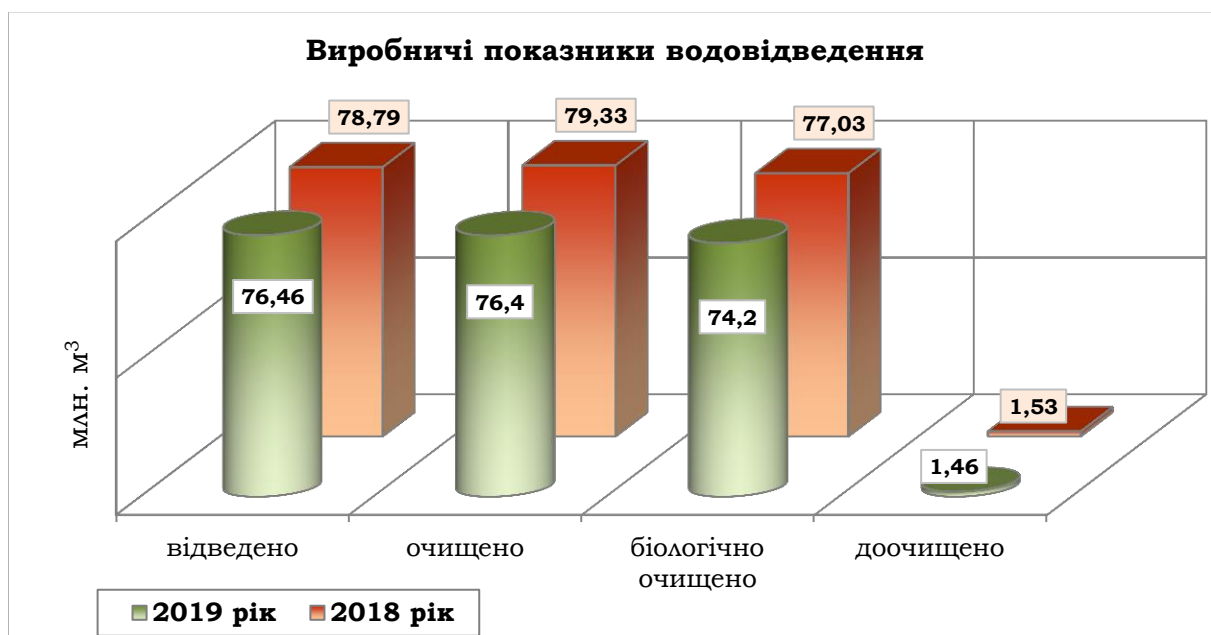


Рис. 5.5.5

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

- ▶ 231 КНС (загальна фактична потужність – 107,5 млн. м³/рік); 634 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 277 або 43,7 % насосів, було замінено протягом року - 28 або 10,1 % від потреби;
- ▶ 59 КОС (загальна фактична потужність - 77,1 млн. м³/рік), з них 31 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.5.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 4749,7 км, з них ветхих та аварійних - 2897,3 км або 61 %; протягом року було замінено 8,3 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.5.7). Показник аварійності мереж зріс з 85,7 до 94,5 аварій на 1 км мережі.

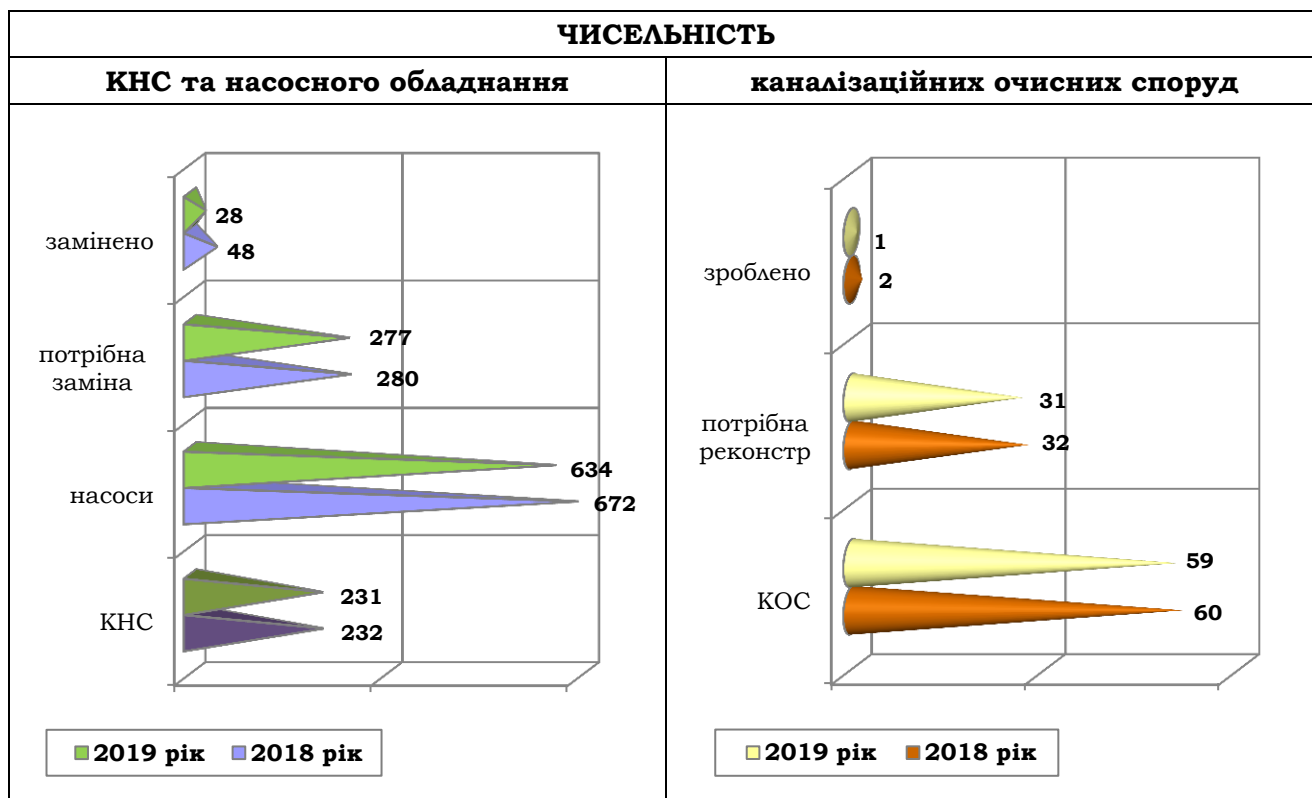


Рис. 5.5.6

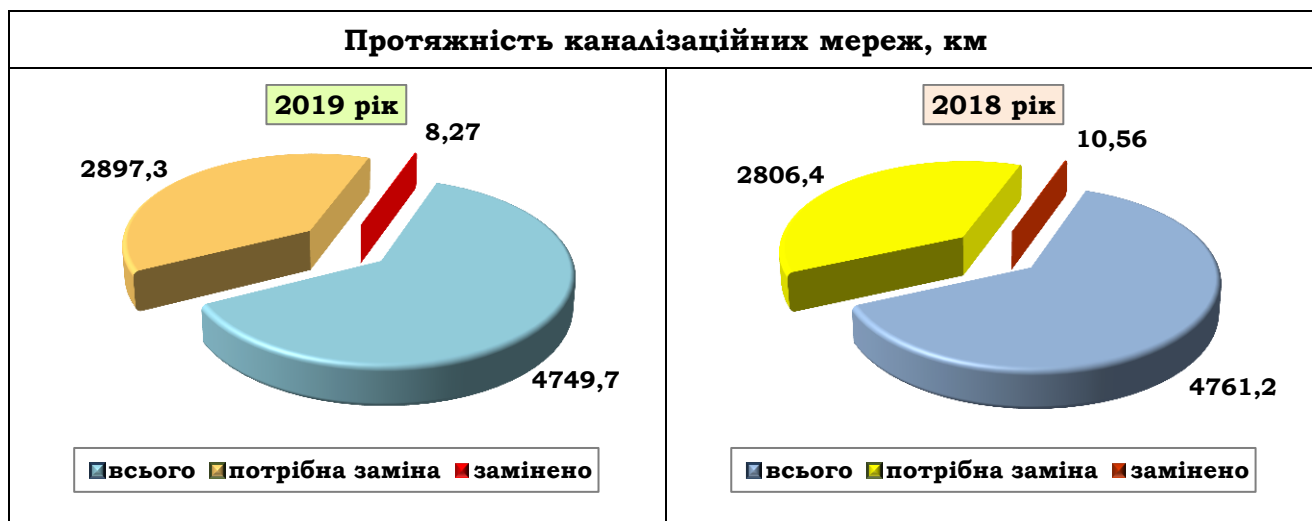


Рис. 5.5.7

Витрати електроенергії (згідно наданої інформації) в системах водопостачання у 2019 році становили – 696,14 млн. кВт·год/рік, з них 678,0 млн. кВт·год/рік – по Компанії «Вода Донбасу»; в системах водовідведення – 73,04 млн. кВт·год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання/водовідведення по Компанії «Вода Донбасу» збільшилась – з 2879666,07 до 3785425,2 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	5,30	5,30	3,47	3,47
максимальні	24,37	24,37	16,90	16,90
<i>для населення</i>				
мінімальні	3,47	3,47	2,34	2,34
максимальні	24,37	24,37	16,90	16,90
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,65	9,35	4,80	5,81
максимальна	29,53	33,61	15,84	19,10
середня	18,29	21,48	10,32	12,45
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	82,96	72,63	87,48	74,77
<i>для населення</i>	84	73,48	88,57	75,75

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність		
<i>спеціалізовані комунальні</i>	5	5
<i>багатогалузеві комунальні</i>	27	27
Форма власності		
<i>комунальна</i>	7	7
<i>державна</i>		
<i>інша</i>		

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Компанія «Вода Донбасу»** (7 окремих водоканалів), йому підпорядковані – 26 підприємств

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Компанія «Вода Донбасу»		КП «Маріупольське ВУ ВКГ»		КВП «Краматорський водоканал»		КП «Словміськ-водоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	454,48	441,29	0,82	0,85	-	-	1,34	2,27
<i>очищено</i>	407,02	392,72	-	-	8,44	8,43	1,34	2,27
<i>подано усім споживачам</i>	407,42	394,06	45,18	41,38	16,01	14,9	8,46	8,55
<i>реалізовано</i>	231,71	223,04	23,86	23,76	7,58	7,04	3,04	2,95
<i>втрати та витрати</i>	222,77	218,25	21,32	17,62	8,10	7,86	5,42	5,6
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	11638,3	11619,4	1830,9	1835,7	613,4	613,8	328,1	328,3
<i>ветхі та аварійні</i>	6786,5	7877,0	743,0	713,0	150,4	158,8	272,0	272,3
<i>замінено</i>	56,22	78,08	39,96	30,29	5,5	8,04	1,53	2,5
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	681, 4	678,0	8,33	7,02	3,63	3,58	3,96	3,89
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	-	-	6,53	0,096	1734,0	2026,0

Показники	КП «Маріупольське ВУ ВКГ»		КВП «Краматорський водоканал»		КП «Словміськ-водоканал»		КП «Бахмут-Вода»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	26,43	24,30	4,94	4,64	2,88	3,49	1,92	1,87
<i>очищено</i>	26,43	24,30	7,97	7,26	2,88	3,49	2,02	1,99
<i>біологічно очищено</i>	26,43	24,30	7,97	7,26	2,88	3,49	2,02	1,99
<i>доочищено</i>	26,43	24,30	-	-	-	-	-	-
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	704,6	704,9	241,1	241,1	132,2	132,8	145,0	145,0
<i>ветхі та аварійні</i>	292,2	289,8	80,6	93,7	105,6	105,9	40,0	40,0
<i>замінено</i>	2,65	2,39	0,12	0,17	0,64	0,01	-	-
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	20,71	18,65	3,60	3,63	2,92	2,84	1,57	1,81
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	*	*	6,47	0,095	1277	1477	-46,3	-192,4

* загальна заборгованість за спожиту електроенергію КП «Компанія «Вода Донбасу» у 2019 р. - 3785425,2 (у 2018 р. - 2879666,07) тис. грн.

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	108,054	23,769
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,6	-
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	27,878	4,203
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	59,043	13,582
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	5,513	2,764
5.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	3,119	
6.	Впровадження пілотних проектів	0,585	
7.	Інші заходи	11,316	3,22

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.5.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,12	42,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	23,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	34,9	27,95
	<i>бактеріологічні показники</i>	17,7	0,05
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,12	22,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	0,06

5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	34,9	22,848
	<i>бактеріологічні показники</i>	17,7	17,4
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	20
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
мм. Костянтинівка, Мирноград, Селидове, Українськ, Гірник; смт: Цукурине, Курахівка, Гостре	Мікробіологічні, органолептичні, мінералізація
м. Волноваха; смт: Ольгинка, Новотноїцьке, Володимирівка; 3 села Волноваський р-н	Мікробіологічні, органолептичні,
м. Сіверськ, 4 села Костянтинівський, 1 село Ясинуватський р-ни, 1 село Лиманська ОТГ, 1 село Соледарська ОТГ	Мінералізація, нітрати
мм. Маріуполь, Добропілля; смт: Ялта, Мангуш; 4 села Костянтинівський, 1 село Бахмутський р-ни, 1 село Соледарська ОТГ, 1 село Олександрівська ОТГ, 2 села Лиманська ОТГ	Мінералізація
мм. Часів Яр, Авдіївка; смт Верхньоторецьке, 2 села Соледарський, 2 села Ясинуватський р-ни	Органолептичні, перманганатна окиснюваність
м. Лиман	Органолептичні, залізо, амоній
1 село Костянтинівський, 1 село Волноваський р-ни, 1 село Лиманська ОТГ	Мікробіологічні, мінералізація, нітрати
1 село Костянтинівський р-н	Органолептичні, мінералізація, залізо

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

КП «Компанія «Вода Донбасу» охоплює централізованим водопостачанням та водовідведенням більшу частину міст і н/п Донецької області. Окрім неї, в області діє сім підприємств, які надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення та знаходяться у комунальній власності територіальних громад.

Станом на 31.12.2019 на балансі Компанії знаходяться гідротехнічні і водопровідні спорудження централізованого водопостачання та водовідведення, розподільні мережі загальною вартістю основних фондів 3,397 млрд грн, яка у порівнянні з минулим роком збільшилась на 192 млн грн. Ступінь зносу основних фондів складає 67,9 % (у порівнянні з минулим роком менше на 0,9%).

На магістральних водогоних зовнішнього централізованого водопостачання у 2019 році трапилося 67 аварій та 745 пошкоджень. На протязі років не змінюється ситуація з аварійними ділянками магістрального водогону Другого Донецького водопроводу Д=1400мм між насосними станціями 2-го та 3-го підйомів, Д=1200мм між насосними станціями 3-го та 4-го підйомів. Ці водогони потребують термінової заміни довжиною близько 20 км.

Аварію на другій нитці водогону Д=1400 мм Південно-Донбаського водопроводу, що сталася внаслідок бойових дій біля м. Авдіївка, не ліквідовано, трубопровід не обстежено, виконання аварійно-відновлювальних робіт неможливо, пошкоджена нитка відключена. Немає дозволів на проведення будь-яких робіт біля зазначених об'єктів.

Пошкодження водопровідних об'єктів Компанія, що трапились внаслідок бойових дій, усуваються працівниками підприємства за наявності дозволів на безпечне проведення робіт та необхідних будівельних матеріалів.

За 12 місяців 2019 р. на водопровідних мережах було зареєстровано 27608 та ліквідовано 27546 пошкоджень. Компанія за власні кошти планомірно виконує заміну водопровідних мереж у населених пунктах Донецької області.

Фінансовий стан Компанії залишається вкрай тяжким, в першу чергу, через невідповідність діючих тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення фактичній собівартості на виробництво і реалізацію зазначених послуг, а також проведенням АТО і ООС на території Донецької області.

Востаннє тарифи на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження (КТ) переглядалися нацрегулятором ще в серпні 2017 року. У 2019 році об'єм послуг з водопостачання зменшився на 4,1 %, водовідведення – на 0,8%. Витрати по основній номенклатурі в 2019 році, в порівнянні з 2018 роком, збільшились на 338,6 млн грн або 14,4 %, при зростанні доходу – лише на 8,9 млн грн або 0,7 % за рахунок зміни деяких тарифів для споживачів на території, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження.

На зростання загальних витрат суттєво вплинуло збільшення витрат на електроенергію, оплату праці з нарахуваннями, очисні матеріали, утримання комп'ютерної та офісної техніки, охорону праці та техніку безпеки, запасні частини, комунальні послуги і т.п.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) по підприємству зменшився на 12,3 млн грн або 0,8 %, у порівнянні з 2018 роком, що обумовлено зниженням обсягів реалізації питної і технічної напірної та попускнуої води, послуг водовідведення, вироблення електроенергії, а також продукції машинобудування, реалізація якої стороннім споживачам за 2019 рік скоротилася на 75,2%.

Чистий фінансовий результат по Компанії за 2019 рік погіршився на 24,3% і склав 1 094,6 млн грн збитку (за 2018 рік було отримано 880,6 млн грн збитків).

Невідповідність доходів економічно обґрунтованим витратам; втрати води, що набагато перевищують норматив; недоплата споживачів за отримані послуги (*дебіторська заборгованість* на 01.01.2020 – 1193503,2 тис грн, що у порівнянні з 2018 роком збільшилась на 163379,1 тис грн, або на 13,7%) призводять до дефіциту обігових коштів, в результаті чого підприємства водопровідно-каналізаційного господарства не мають можливості вчасно і в повному обсязі розраховуватися з постачальниками за спожиті ресурси, насамперед за електроенергію; з робітниками – по заробітній платі; з бюджетом – по сплаті податків тощо. Тому *кредиторська заборгованість* на 01.01.2020 складає 5120533,5 грн що у порівнянні з 2018 роком збільшилась на 2920619,6 тис грн, або на 57,0 %.

5.6 Житомирська область

Житомирською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Житомирській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 40,80 млн. м³, що на 1,49 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 27,11 (менше на 0,25) млн. м³, в т.ч. на господарсько-питні потреби - 19,09 (менше на 0,63) млн. м³, на виробничі - 8,02 (більше на 0,38) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 4,33 (менше на 0,34) млн. м³ води (табл. 5.6.1, рис. 5.6.1).

Таблиця 5.6.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	42,29	40,80	-1,49
	поверхневої	36,43	35,38	-1,05
	підземної	5,86	5,42	-0,44
2	Використання води, млн. м³			
	всього	27,36	27,11	-0,25
	на господарсько-питні потреби	19,72	19,09	-0,63
	на виробничі потреби	7,64	8,02	+0,38
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	-	-	-
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	4,67	4,33	-0,34
	на господарсько-питні потреби			
	на виробничі потреби			
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	-	-	-

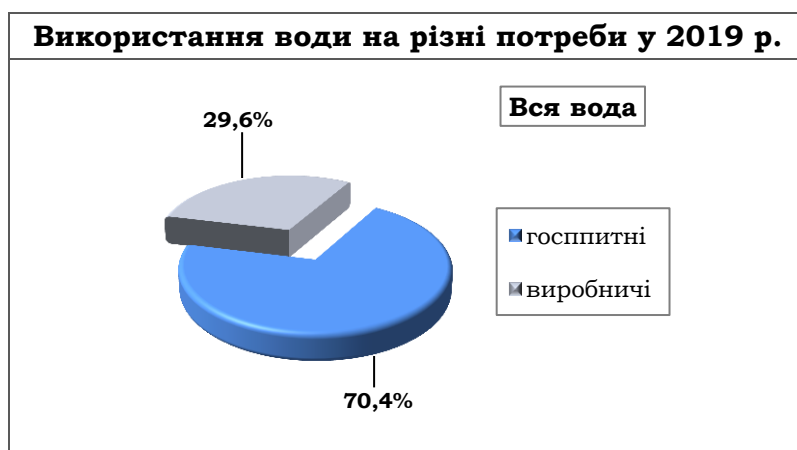


Рис. 5.6.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.6.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 12 міст, 38 смт (88,4 %), 125 сіл (7,7 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 5 смт (Бучмани, Гришківці, Діброва, Новоозерянка, Яблунець) та у 1488 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - усі 12 міст, 35 смт (81,4 %), 17 сіл (1,1%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 8 смт (Брусилів, Біла Криниця, Бучмани, Гришківці, Діброва, Корнин, Новоозерянка, Яблунець та у 1596 селах.

Таблиця 5.6.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	12
<i>смт</i>	43	38	35
<i>села</i>	1613	125	17
Разом	1668	175	64

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.6.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 469,9 тис. осіб (64,5 %), у смт - 59,7 тис. осіб (42,3 %), у селах - 53,1 тис. осіб (14,3 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 348,96 тис. осіб (47,9%), у смт - 29,7 тис. осіб (21 %), у селах - 8,4 тис. осіб (2,3 %);.

Таблиця 5.6.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	728,5	469,9	348,96
<i>смт</i>	141,1	59,7	29,7
<i>села</i>	371,6	53,1	8,4
Разом	1241,2	582,7	387,06

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 95 % населених пунктів та 84,5 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 128; у смт - 92; у сільських н/п - 57 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 2604 (менше на 14); відсоток населення, що споживає з них воду - 23 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
смт Хорошів	19	19

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 358, з них поверхневих – 5; чисельність свердловин дорівнювала - 353. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,05 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.6.2):

- ✦ піднято води - 40,80 млн. м³;
- ✦ очищено - 32,72 млн. м³ або 80,2 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 34,99 млн. м³ або 85,8 %;
- ✦ реалізовано - 20,47 млн. м³ або 50,2 %;
- ✦ знезаражено - 35,94 млн. м³ або 88,1 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 20,33 млн. м³ або 49,8 %.



Рис. 5.6.3

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 38,19 млн. м³ або 93,6 % від загального обсягу; смт - 1,91 млн. м³ або 4,7 %; сільські н/п - 0,7 млн. м³ або 1,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 95,85; за категорією «населення» - 70,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 260 (фактична потужність - 53,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 388 одиниць, з них заміни потребували 129 або 33,2 % насосів, було замінено протягом року - 104 або 80,6 % від потреби (рис. 5.6.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 3818,9 км, з них ветхих та аварійних - 1201,5

км або 31,5 %; протягом року було замінено 17 км або 1,4 % від потреби (рис. 5.6.4). Показник аварійності мереж знизився з 2,8 до 2,5 аварій на 1 км мережі.

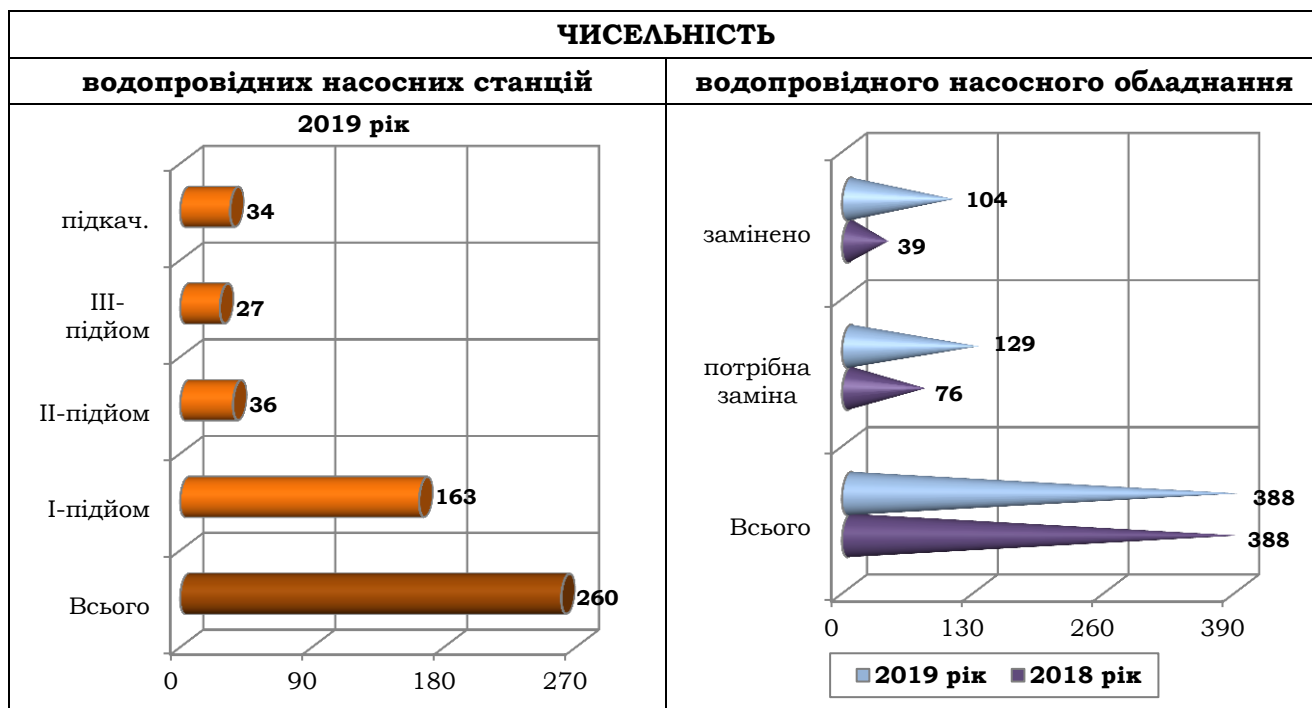


Рис. 5.6.3

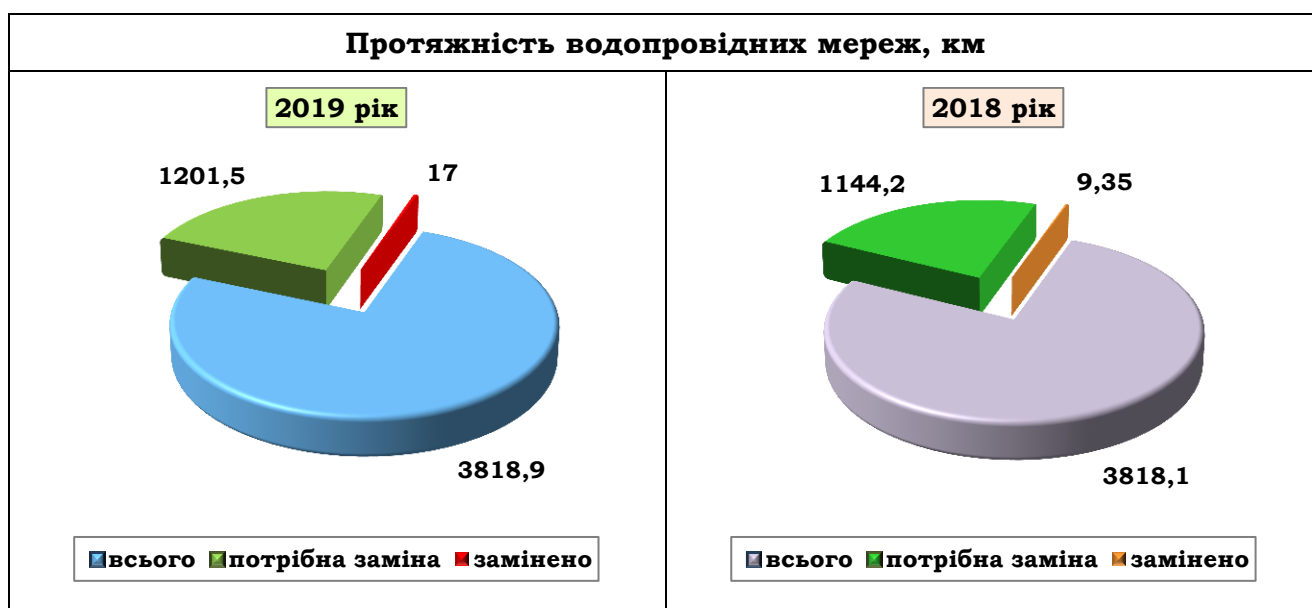


Рис. 5.6.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 137 з сумарним об’ємом - 103,58 тис. м³; водонапірні башти – 113 з сумарним об’ємом - 8,69 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води у містах – 0,05 (менше на 0,95) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 86,6 до 86,8 %; квартир - з 84,0 до 84,1 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 108 (більше на 1); у смт - 88 (менше на 1); у сільських н/п - 46 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.6.5):

- ✧ відведено стічних вод - 30,68 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди - 28,87 млн. м³ або 94,1 %;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 26,61 млн. м³ або 86,7 %.



Рис. 5.6.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 29,14 млн. м³ або 95 % від їх загальної кількості; у смт - 1,38 млн. м³ або 4,5 %; у сільських н/п - 0,25 млн. м³ або 0,8 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 137 КНС (загальна фактична потужність - 23,9 млн. м³/рік); 238 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 98 або 41,2 % насосів, було замінено протягом року - 12 або 12,2 % від потреби;

➤ 64 КОС (загальна фактична потужність - 74,6 млн. м³/рік), з них 19 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.6.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1214,4 км, з них ветхих та аварійних - 503,3 км або 41,4 %; протягом року було замінено 1,85 км або 0,4 % від потреби (рис. 5.6.7). Показник аварійності мереж знизився з 1,7 до 1,6 аварій на 1 км мережі.

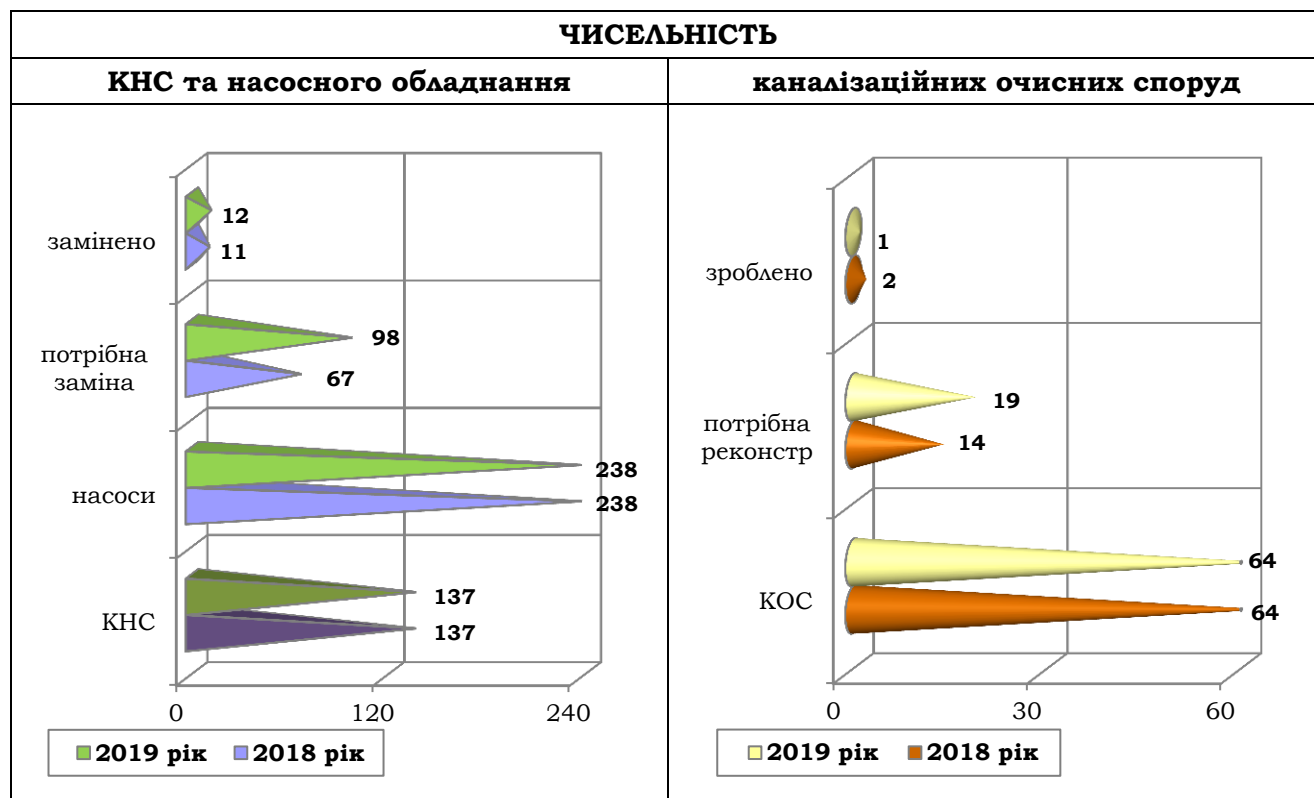


Рис. 5.6.6

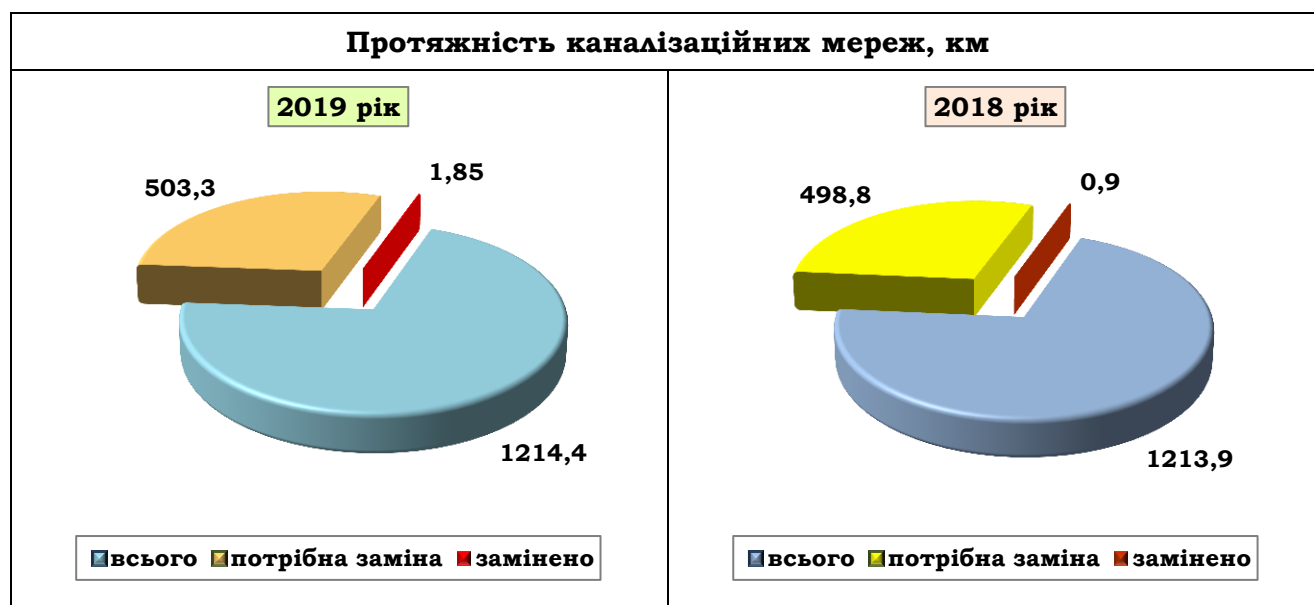


Рис. 5.6.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання зросли з 27,0 до 27,2 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 693 до 700 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 25,58 до 23,4 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 823 до 777 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборогованість за витрачену електроенергію зменшилась – з 17079,7 до 11266,2 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,19	7,19	3,39	5,90
максимальні	37,75	37,60	47,21	49,85
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,00	6,00	3,39	5,44
максимальні	35,10	37,60	49,85	49,85
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,70	7,06	4,30	3,50
максимальна	41,20	39,27	53,30	54,85
середня	17,50	23,16	17,50	20,54
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	94	95	98	96
<i>для населення</i>	85	85	90	90

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	94	94
зокрема:		
спеціалізовані комунальні	10	10
багатогалузеві комунальні	71	71
відомчі	13	13
Форма власності		
комунальна	81	81
державна	-	-
інша	13	13

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Житомирводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Житомир водоканал»		КП «Бердичів водоканал»		КП «ВУВКГ Н.Волинський»		Коростенське КП «Водоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	26,95	26,00	3,37	3,55	2,80	2,60	2,74	2,67
<i>очищено</i>	26,6	24,51	3,37	3,55	2,80	2,60	2,41	2,35
<i>подано усім споживачам</i>	26,6	24,51	3,06	3,26	2,38	2,17	2,41	2,35
<i>реалізовано</i>	13,05	12,82	2,42	2,55	1,40	1,38	1,88	1,83
<i>втрати та витрати</i>	9,56	8,62	0,64	0,71	0,91	0,74	0,54	0,52
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	526,0	526,4	176,0	176,0	212,2	213,6	233,9	233,9
<i>ветхі та аварійні</i>	334,7	334,7	121,9	140,8	91,3	91,3	120,4	120,4

<i>замінено</i>	6,4	5,0	0,2	0,8	0,5	1,1	0,9	0,7
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	15,11	13,8	3,59	4,9	1,72	1,67	2,09	1,8
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	15907,3	10904,5	-	-	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	20,14	19,63	1,92	1,87	2,23	2,13	3,72	3,72
<i>очищено</i>	19,94	19,44	1,43	1,39	1,99	1,88	3,39	3,39
<i>біологічно очищено</i>	19,91	19,40	1,43	1,39	1,99	1,88	3,39	3,39
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	259,4	259,4	84	84	89,5	90,6	203	203
<i>ветхі та аварійні</i>	184,5	184,5	58	63	34	34	53	53
<i>замінено</i>	0,28	0,39	0,30	0,36	0,03	0,04	0,06	0,33
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	18,43	17,7	0,86	0,8	2,03	1,96	1,63	1,5
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.								

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	85,85	51,92
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	5,39	
2.	Продовження будівництва об'єктів	1,34	0,92
3.	Завершення будівництва об'єктів	0,24	
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	66,67	40,38
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	4,84	8,97
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення		1,56
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	4,74	0,09
8.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,97	
9.	Інші заходи	1,66	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.6.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	33,4	25,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	14,1	12,8
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	32,1	37,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,3	5,5
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	35,8	36,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	27,0	36,6

Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	33,4	25,1
	бактеріологічні показники	14,1	12,8
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	30,7	28,9
	бактеріологічні показники	7,4	10,0
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	34,3	41,9
	бактеріологічні показники	10,2	16,0

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
смт Городниця	Мікробіологічні, органолептичні, залізо, марганець, аміак, рН
смт Народичі, 1 село	Мікробіологічні, органолептичні, залізо
смт Брусилів	Мікробіологічні
м. Чуднів	Залізо, жорсткість, нітрати
мм. Андрушівка, м. Радомишль, смт Першотравневе, 2 села	Органолептичні, залізо, жорсткість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.6.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	72,53	71,31
нормативно чистих без очищення	29,30	28,21
нормативно очищених	31,36	30,46
недостатньо очищених	2,046	1,825
неочищених	0,024	0,07
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	30,64	29,70
нормативно чистих без очищення	0,762	0,766
нормативно очищених	27,82	27,04
недостатньо очищених	2,046	1,825
неочищених	0,016	0,07

Таблиця 5.6.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	42	48,8
	за мікробіологічними показниками	9	8,5
2	Водойми II-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	24	33,3
	за мікробіологічними показниками	29	29,9

**Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства,
заходи з його реформування та розвитку**

Протягом 2019 року спеціалістами Держпродспоживслужби в Житомирській області було проведено 100 заходів державного нагляду по перевірці об'єктів централізованого водопостачання та комісійні обстеження 117 об'єктів.

Як свідчать дані результатів лабораторних досліджень якості питної води основними показниками невідповідності гігієнічним вимогам за мікробіологічними показниками в області є наявність загальних колі-форм, а за санітарно-хімічними показниками - підвищений вміст зважених речовин, заліза, нітратів, показника кольоровості.

Найгірші показники якості питної води централізованого водопостачання за мікробіологічними показниками відмічаються в Черняхівському, Любарському та Ружинському районах, за санітарно-хімічними показниками в Черняхівському, Коростишівському та Романівському районах.

В області протягом минулого року постійно проводилася санітарно-просвітня та роз'яснювальна робота серед населення з питання забезпечення безпечною та якісною питною водою: проведено 607 бесід, прочитано 91 лекція, опубліковано 17 статей в пресі, записано 9 виступів на радіо, 7 виступів на телебаченні та прийнято участь в 2-х «круглих столах» на телебаченні, розповсюджено 1086 пам'яток серед населення.

5.7 Закарпатська область

Закарпатською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Закарпатській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 39,70 млн. м³, що на 7,46 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 29,46 (більше на 5,89) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 13,49 (менше на 0,39) млн. м³, на виробничі - 14,68 (більше на 6,35) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 12,05 (менше на 5,37) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 8,19 (менше на 4,6) млн. м³ (табл. 5.7.1, рис. 5.7.1).

Таблиця 5.7.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	47,20	39,70	-7,46
	поверхневої	25,61	17,91	-7,7
	підземної	21,59	21,83	+0,24
2	Використання води, млн. м³			
	всього	23,57	29,46	+5,89
	на господарсько-питні потреби	13,88	13,49	-0,39
	на виробничі потреби	8,333	14,68	+6,347
	на сільськогосподарські потреби	0,639	0,587	-0,052
	на зрошення	0,703	0,683	-0,02
	на інші потреби	0,017	0,017	-
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	17,42	12,05	-5,37
	на господарсько-питні потреби	12,79	8,186	-4,604
	на виробничі потреби	3,989	3,197	-0,792
	на сільськогосподарські потреби	0,639	0,587	-0,052
	на зрошення	-	0,080	+0,080
	на інші потреби	-	-	-

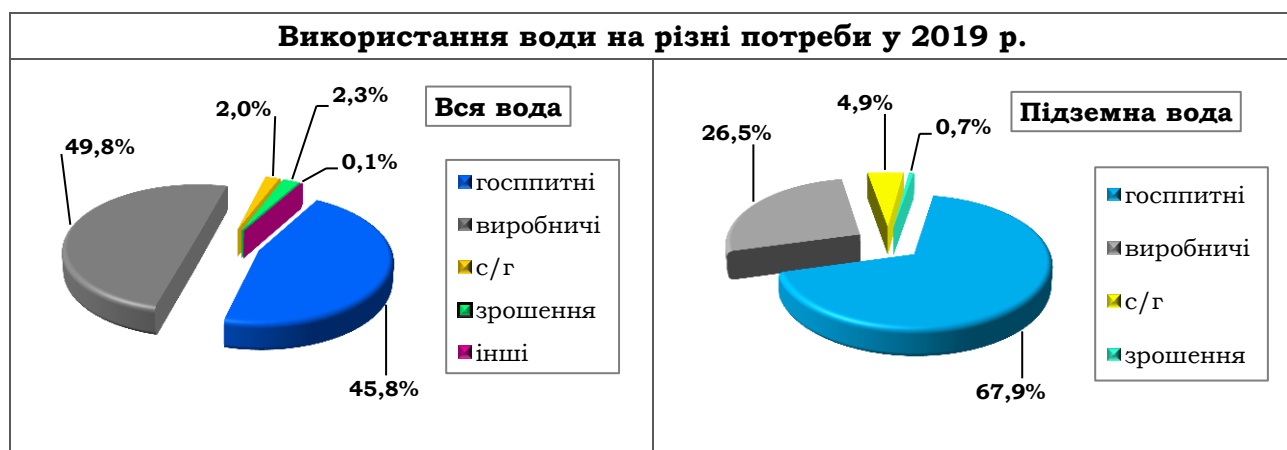


Рис. 5.7.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.7.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 11 міст, усі 19 смт, 191 сіл (33 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 388 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 11 міст, 17 смт (89,5 %), 16 сіл (2,8%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 смт (Буштино, Кобилецька Поляна) та у 563 селах.

Таблиця 5.7.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	11
<i>смт</i>	19	19	17
<i>села</i>	579	191	16
Разом	609	221	44

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.7.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 297,07 тис. осіб (85,4 %), у смт - 58,38 тис. осіб (48,5 %), у селах - 114,93 тис. осіб (14,6 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 281,7 тис. осіб (81,0 %), у смт - 46,86 тис. осіб (38,9 %), у селах - 9,97 тис. осіб (1,3 %).

Таблиця 5.7.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	347,943	297,071	281,704
<i>смт</i>	120,362	58,376	46,864
<i>села</i>	785,486	114,931	9,965
Разом	1253,791	470,378	338,533

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

► цілодобове водопостачання – 27,1 % населених пунктів та 34,8 % населення;

► питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 68,1; у смт – 32,8; у сільських н/п – 27,4 л/добу;

► кількість вуличних колективних установок – 33; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,06 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Іршава	19	19
мм. Мукачево, Тячів	18	18
м. Хуст	12	12

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 47, з них поверхневих – 12 чисельність свердловин дорівнювала - 201. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 3,0 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.7.2):

- ✦ піднято води - 22,79 млн. м³;
- ✦ очищено - 6,29 млн. м³ або 27,6 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 21,48 млн. м³ або 94,3 %;
- ✦ реалізовано - 11,24 млн. м³ або 49,3 %;
- ✦ знезаражено - 22,72 млн. м³ або 99,7 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 11,55 млн. м³ або 50,7 %.

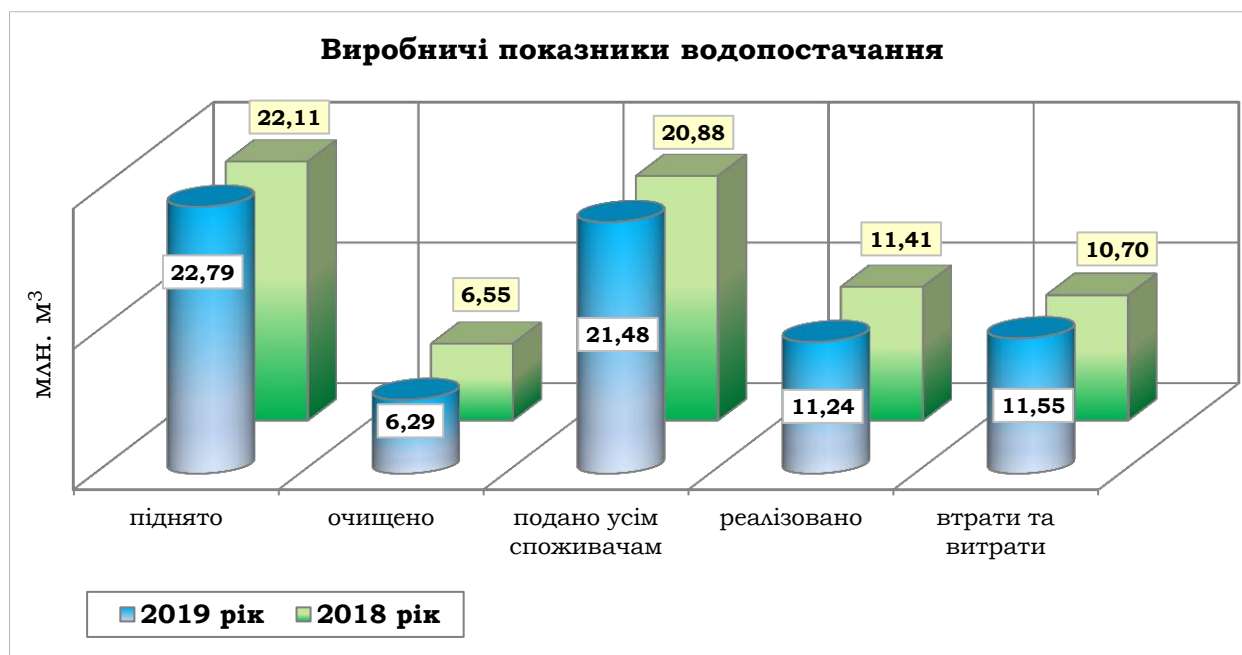


Рис. 5.7.3

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 21,89 млн. м³ або 96,0 % від загального обсягу; смт - 0,43 млн. м³ або 1,9 %; сільські н/п - 0,47 млн. м³ або 2,1 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 30,8; за категорією «населення» - 23,83 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 191 (фактична потужність - 78,6 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 282 одиниць, з них заміни потребували 88 або 31,2 % насосів, було замінено протягом року - 39 або 44,3 % від потреби (рис. 5.7.3).

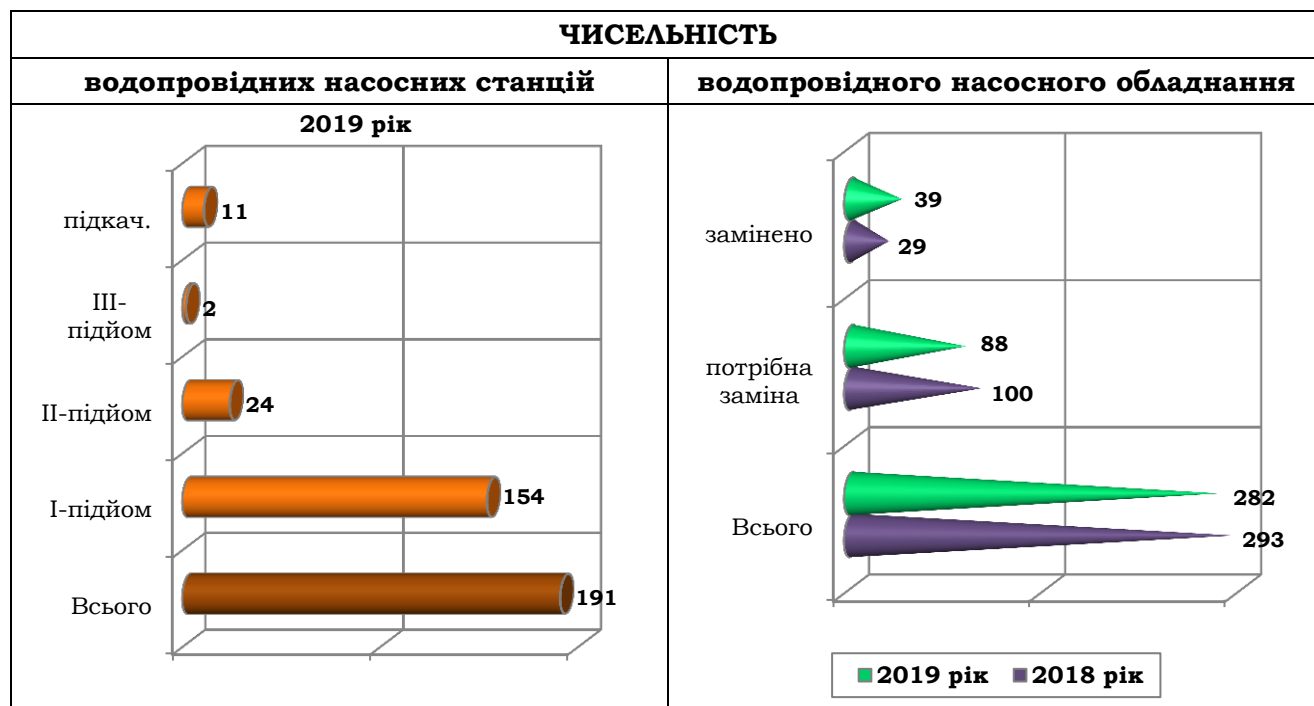


Рис. 5.7.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 2577,7 км, з них ветхих та аварійних - 312,2 км або 12,1 %; протягом року було замінено 9,5 км або 3 % від потреби (рис. 5.7.4). Показник аварійності мереж зріс з 1,08 до 1,5 аварій на 1 км мережі.

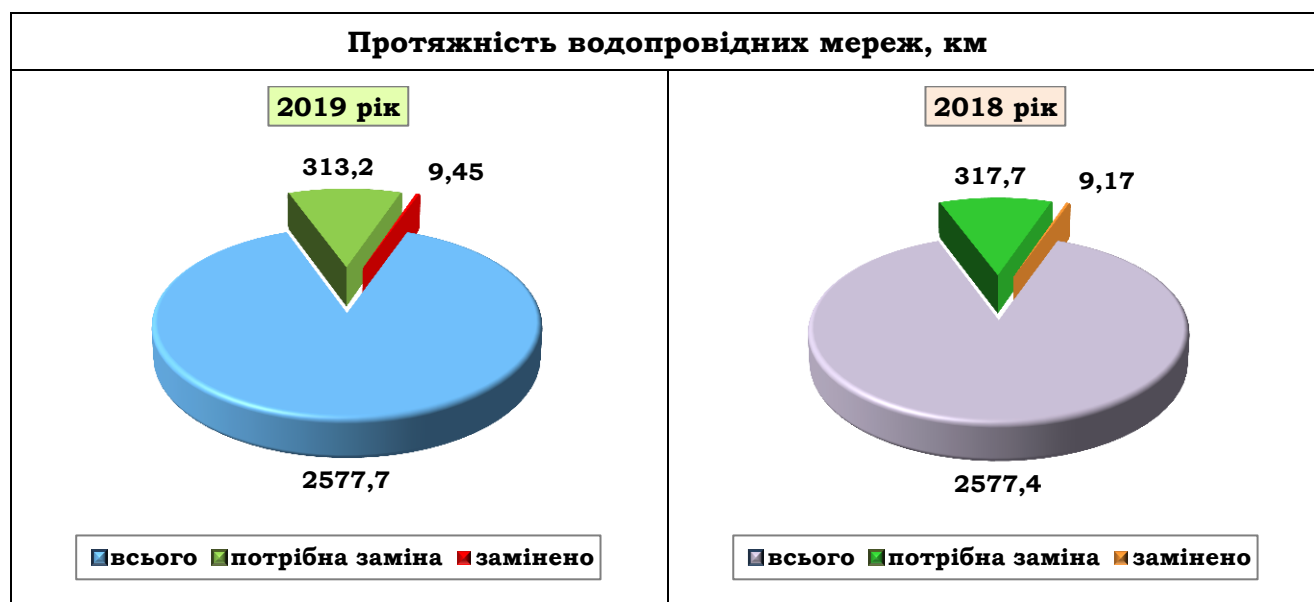


Рис. 5.7.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 66 з сумарним об'ємом - 65,5 тис. м³; водонапірні башти – 2 з сумарним об'ємом - 0,23 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 0,5 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 26,4 до 28,1 %; квартир знизився - з 95,4 до 90,6 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 62,4 (більше на 1,4); у смт – 8,5 (більше на 3,4); у сільських н/п – 0,3 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.7.5):

- ✦ відведено стічних вод - 29,46 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 29,27 млн. м³ або 99,4 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 29,02 млн. м³ або 98,5 %;
- ✦ пройшло доочищення - 0,17 млн. м³ або 0,6 %.

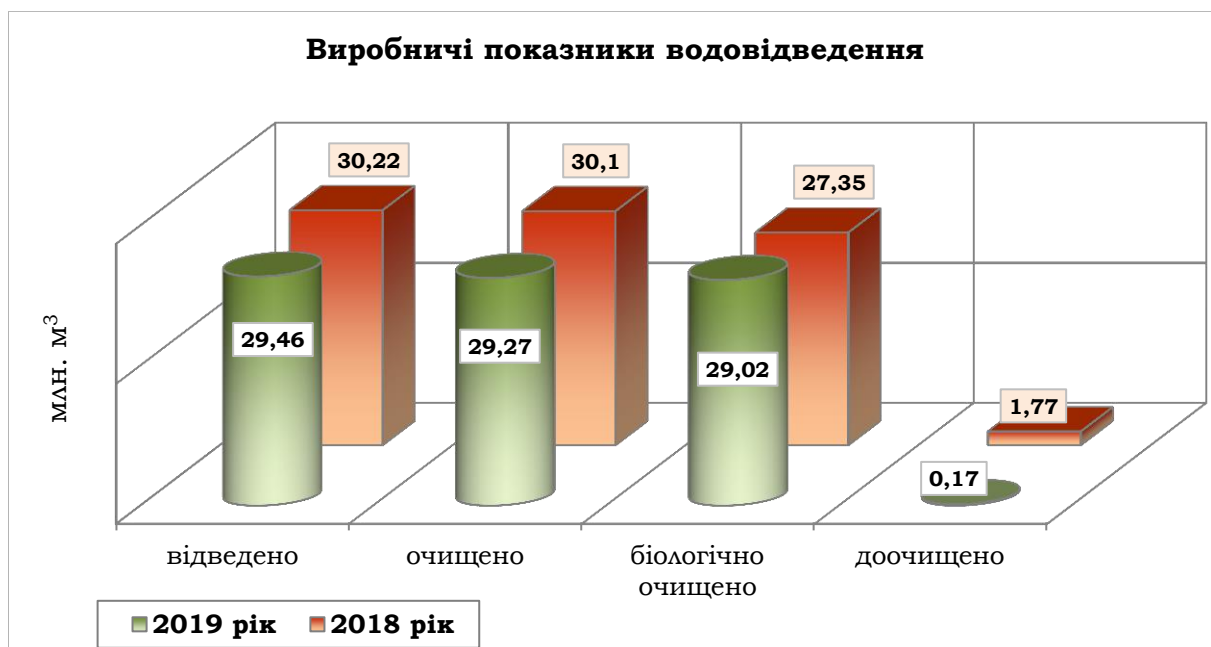


Рис. 5.7.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 28,99 млн. м³ або 98,4 % від їх загальної кількості; у смт - 0,38 млн. м³ або 1,3 %; у сільських н/п - 0,091 млн. м³ або 0,3 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 69 КНС (загальна фактична потужність – 38,2 млн. м³/рік); 170 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 67 або 39,4 % насосів, було замінено протягом року - 15 або 22,4 % від потреби;

► 16 КОС (загальна фактична потужність - 33,6 млн. м³/рік), з них 11 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.7.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 753,1 км, з них ветхих та аварійних - 157 км або 20,8%; протягом року було замінено 7,7 км або 4,9 % від потреби (рис. 5.7.7). По-

казник аварійності мереж зріс з 0,22 до 0,85 аварій на 1 км мережі.

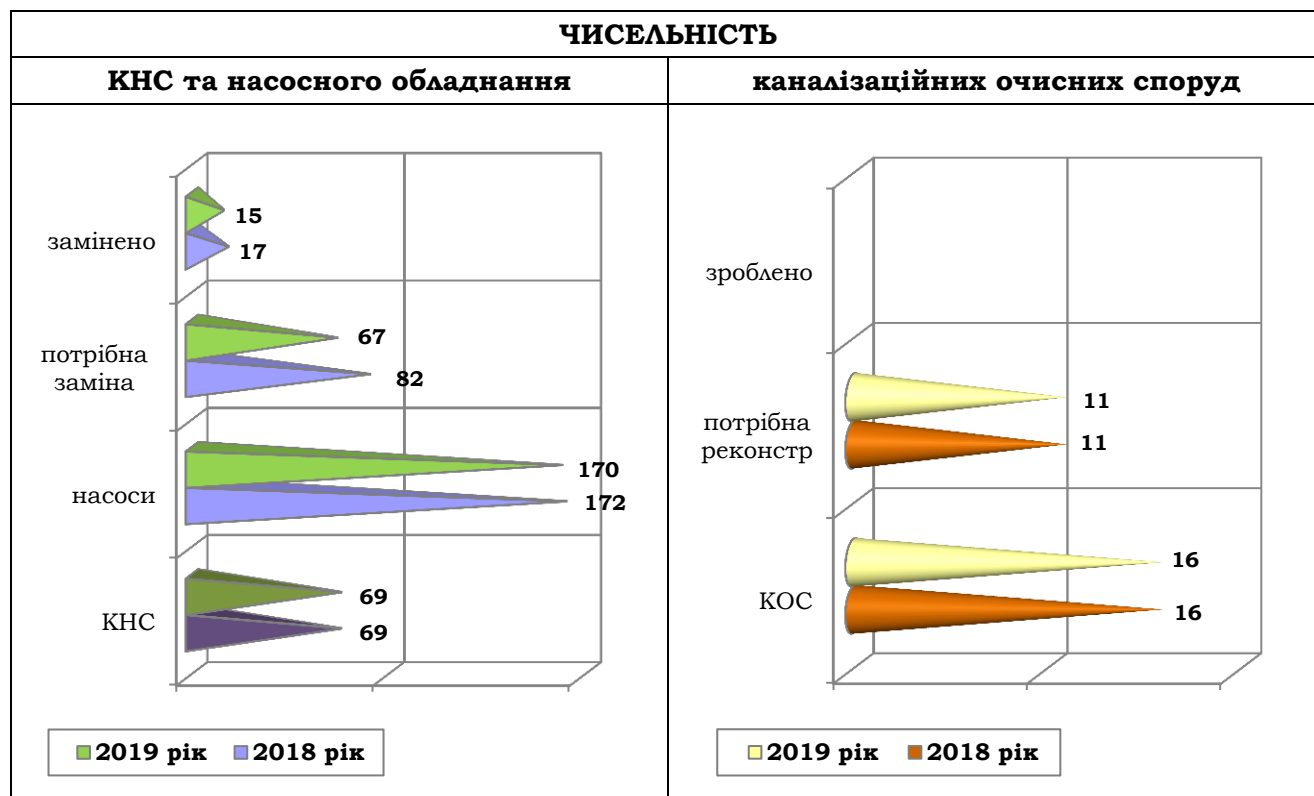


Рис. 5.7.6

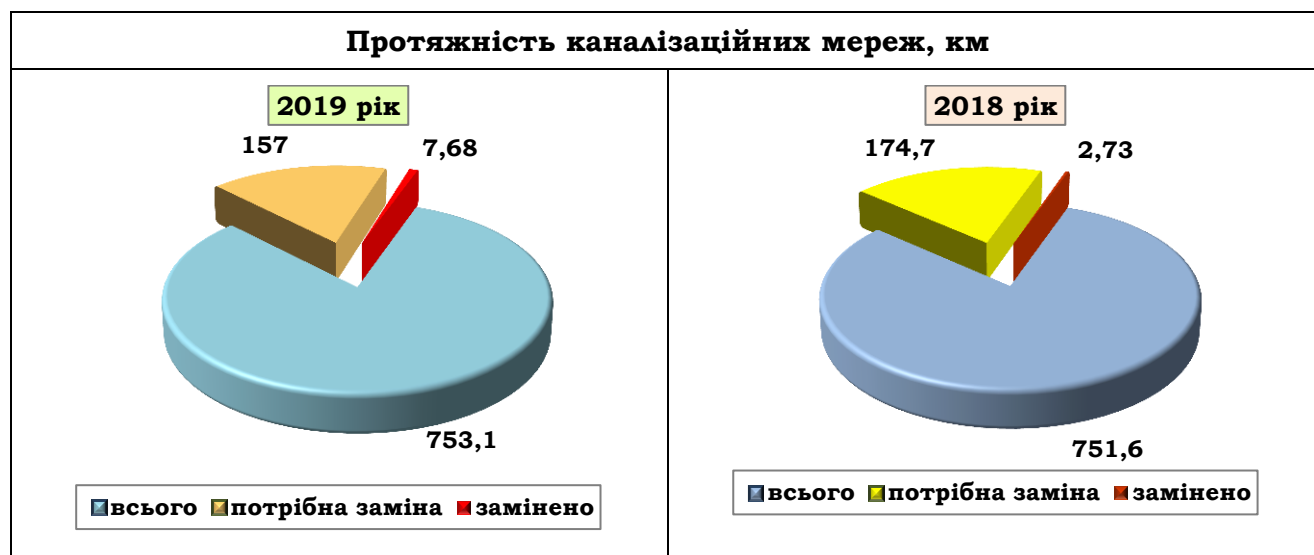


Рис. 5.7.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизилась з 24,48 до 22,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1107 до 1008 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизилась з 11,57 до 11,45 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 382 до 356 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 10250,3 до 9430,9 тис. грн.; в системах водовідведення – з 4849,6 до 4674,8 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,33	13,18	5,57	5,57
максимальні	19,99	24,13	19,07	31,53
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,33	12,32	3,21	5,57
максимальні	16,96	19,57	14,30	17,73
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	9,49	10,72	4,73	6,03
максимальна	20,17	22,08	13,80	17,31
середня	14,43	16,10	6,98	8,36
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	78,1	105,5	91,5	113,4
<i>для населення</i>	72,9	95,5	84,4	100,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	16	37
спеціалізовані комунальні	9	12
багатогалузеві комунальні	6	20
відомчі	1	5
міжрайонні (групові)	-	-
Форма власності		
комунальна	15	30
державна		
інша	1	7

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Водоканал міста Ужгород»**

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Водоканал м. Ужгорода»		ММКП «Мукачівводоканал»		ВУЖКГ м. Виноградів		ВУВКГ м. Хуст	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	8,88	8,71	8,84	9,64	1,0	0,96	0,72	0,71
очищено	4,26	4,18	0,61	0,72	-	-	-	-
подано усім споживачам	7,75	7,56	8,47	9,24	1,0	0,96	0,72	0,71
реалізовано	5,25	5,08	2,43	2,38	0,71	0,67	0,55	0,54
втрати та витрати	3,63	3,63	6,41	7,26	0,29	0,29	0,17	0,17

Водопровідні мережі, км									
<i>всього</i>	285,9	286,1	20,6	23,9	222,7	222,7	63,8	65,3	
<i>ветхі та аварійні</i>	142,0	147,0	9,1	9,1	12,52	13,2	5,4	5,4	
<i>замінено</i>	1,5	1,6	0,35	0,45	1,62	1,04	18	2,3	
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	11,76	10,48	7,54	7,24	0,78	0,74	1,01	1,06	
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	5233,1	3763,0	4334,5	4943,7	-	-	112,2	244,3	
ВОДОВІДВЕДЕННЯ									
Обсяги стоків, млн. м³/рік									
<i>відведено</i>	19,38	18,54	7,61	7,68	0,59	0,53	0,54	0,54	
<i>очищено</i>	19,38	18,54	7,61	7,68	0,59	0,53	0,54	0,54	
<i>біологічно очищено</i>	19,38	18,54	5,84	7,51	0,59	0,53	0,54	0,54	
<i>доочищено</i>	-	-	1,77	0,17	-	-	-	-	
Каналізаційні мережі, км									
<i>всього</i>	206,9	207,5	208,1	208,1	16,0	16,8	30,7	35,6	
<i>ветхі та аварійні</i>	56,3	65,2	13,75	14,3	-	-	4,4	4,4	
<i>замінено</i>	0,26	0,1	0,25	0,08	0,02	-	-	6,2	
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	6,15	5,82	3,70	3,14	0,21	0,17	0,28	0,23	
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	2786,9	2210,0	1858,0	2118,8	-	-	30,9	66,3	

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	61,261	32,150
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	36,263	19,781
2.	Продовження будівництва об'єктів	5,213	-
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	7,394	6,566
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	2,157	0,321
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	1,854	-
6.	Впровадження пілотних проектів	-	5,482
7.	Інші заходи	8,380	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.7.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,2	7,23
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,7	11,81
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,0	6,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,5	11,6

3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	13,1	14,65
	<i>бактеріологічні показники</i>	27,8	27,70
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,2	7,23
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,7	11,81
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,3	8,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,5	15,3
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	6,3	12,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	17,1	10,6

Охорона природних водойм

Таблиця 5.7.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	36,50	39,11
нормативно чистих без очищення	3,907	7,984
нормативно очищених	29,03	28,50
недостатньо очищених	3,187	2,269
неочищених	0,381	0,361
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	30,88	29,81
нормативно чистих без очищення	0,152	0,057
нормативно очищених	27,27	27,22
недостатньо очищених	3,175	2,258
неочищених	0,290	0,275

Таблиця 5.7.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	15,8	7,9
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	17,7	16,3
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	6,9	5,9
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	17,9	13,8

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Обсяг наданих у 2019 році послуг з централізованого водопостачання і водовідведення у грошовому вимірі склав 279,1 млн. грн., проведено оплату у сумі 263,8 млн. грн., що становить 94,5 %.

Загальна сума дебіторської заборгованості по підприємствах ВКГ області за станом на 01.01.2020 року склала 108,0 млн. грн. та порівняно до початку 2019 року зросла на 17,4 %, у т.ч.: за надані послуги – 96,5 млн. грн., із неї заборгованість населення 88,5 млн. грн. Протягом звітнього року дебіторська заборгованість

за товари, роботи, послуги зросла на 15,6 % за рахунок збільшення боргу по населенню.

Загальна сума кредиторської заборгованості за станом на 01.01.2020 року становила 89,4 млн. грн., у т.ч. заборгованість за товари, роботи, послуги 20,4 млн. грн., із неї заборгованість за енергоносії – 13,9 млн. грн. Упродовж звітного року кредиторська заборгованість зросла на 22,7 млн. грн. або 34,0 %.

Загалом за 2019 рік отримано збитки від основної діяльності у галузі водопостачання і водовідведення у сумі 1,4 млн. грн.

Обласною Програмою «Питна вода Закарпаття» на 2012-2020 роки визначено потребу у коштах (за цінами 2010 року) на 2019 рік з різних джерел фінансування у сумі 71,25 млн. грн.

Враховуючи, що за бюджетною програмою «Питна вода України» на 2011-2020 роки кошти з державного бюджету у 2019 році не виділялися, місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування вжито організаційних заходів щодо залучення коштів з інших джерел фінансування. Загальна сума залучених у 2019 році коштів на підтримку об'єктів ВКГ області у робочому стані та розвиток галузі склала 96,026 млн. грн., у т.ч.: з державного бюджету – 40,910 млн. грн., місцевих бюджетів – 45,234 млн. грн., власних обігових коштів водопостачальних підприємств – 8,910 млн. грн., з інших джерел фінансування – 0,972 млн. грн.

За бюджетною програмою «Здійснення природоохоронних заходів» залучено кошти державного бюджету в сумі 15,774 млн. грн. на реалізацію проектів з будівництва нових та реконструкції діючих каналізаційних мереж у м. Хуст.

За рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку на умовах співфінансування з міського бюджету міста Чоп у 2019 році продовжено реалізацію проекту «Водозабір на підземних свердловинах по вул. Миру в м. Чопі» (будівництво), на що у звітному році використано кошти державного та міського бюджету в сумі 5,213 млн. грн. (будівництво об'єкту триває). За кошти фонду та співфінансування з міських бюджетів також проведено будівництво ділянки мережі водопостачання у м. Чопі (5,965 млн. грн.) і реконструкція частини мережі водопостачання та каналізації у м. Рахові (10,234 млн. грн.)

Упродовж останніх років місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування вжито заходів з реалізації проектних рішень, спрямованих на забезпечення сільського населення якісною питною водою. За рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку та коштів місцевих бюджетів проводилося будівництво за проектами: «Система водопостачання та водовідведення в с. Барвінок Ужгородського району» та «Система водопостачання, с. Часлівці Ужгородського району».

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій реалізовано проекти «Реконструкція системи водовідведення у смт Вишково, Хустський район» та «Реконструкція водогону у м. Виноградів».

Залучені кошти державного та місцевих бюджетів у водопровідно-каналізаційну галузь в основному спрямовувалися на будівництво нових та капітальний ремонт діючих водопровідних та каналізаційних мереж, будівництво нових водозабірних споруд, будівництво нових та реконструкцію діючих водопровідних насосних станій, придбання спецмашин і технологічного обладнання.

5.8 Запорізька область

Запорізькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Запорізькій області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 1198,0 млн. м³, що на 62,0 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 1133,0 (менше на 66,0) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 63,35 (менше на 2,93) млн. м³, на виробничі - 911,0 (менше на 62,5) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 28,84 (більше на 3,94) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 22,25 (більше на 3,16) млн. м³ (табл. 5.8.1, рис. 5.8.1).

Таблиця 5.8.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	1260,0	1198,0	-62,0
	поверхневої	1214,0	1151,0	-63,0
	підземної	45,78	46,51	+0,73
2	Використання води, млн. м³			
	всього	1199,0	1133,0	-66,0
	на господарсько-питні потреби	66,28	63,35	-2,93
	на виробничі потреби	973,5	911,0	-62,5
	на сільськогосподарські потреби	0,15	0,06	-0,9
	на зрошення	153,9	154,1	+0,2
	на інші потреби	5,17	26,81	+21,64
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	24,9	28,84	+3,94
	на господарсько-питні потреби	19,09	22,25	+3,16
	на виробничі потреби	5,184	2,5	-2,684
	на сільськогосподарські потреби	0,114	0,361	+0,247
	на зрошення	0,254	0,03	-0,224
	на інші потреби	0,258	0,33	+0,072

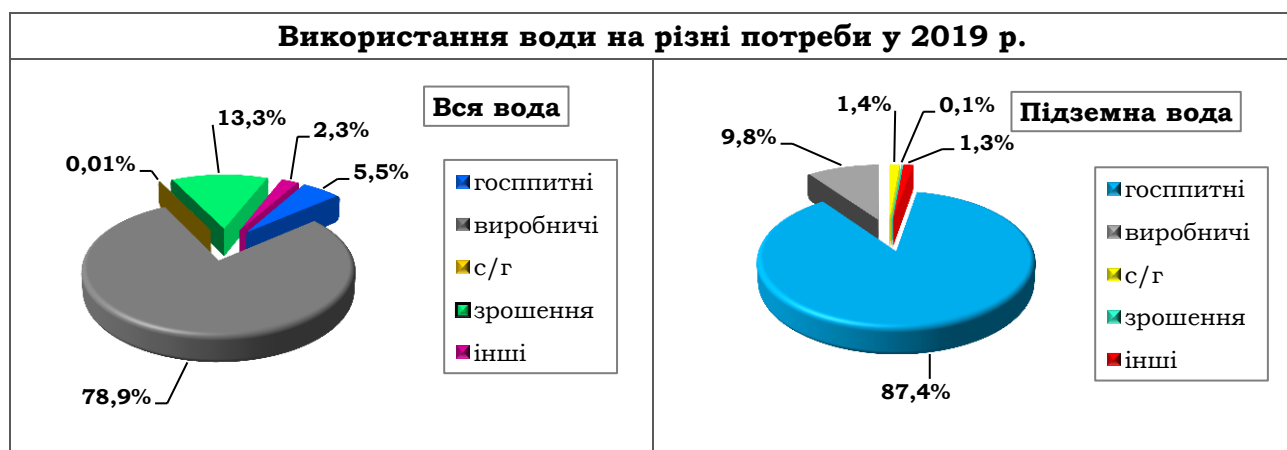


Рис. 5.8.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.8.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 14 міст, 20 смт (90,9 %), 488 сіл (53,4 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 смт (Комиш-Зоря, Комишуваха) та у 426 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 14 міст, 11 смт (50 %), 18 сіл (3,7%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 11 смт (Андріївка, Комиш-Зоря, Залізничне, Балабине, Кушугум, Малокатеринівка, Пришиб, Тернувате, Приазовське, Нововасилівка, Кирилівка) та у 896 селах.

Таблиця 5.8.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	14	14	14
<i>смт</i>	22	20	11
<i>села</i>	914	488	18
Разом	950	522	43

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.8.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 1061,85 тис. осіб (87,4%), у смт - 70,71 тис. осіб (64,9 %), у селах - 186,3 тис. осіб (46,5 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 803,84 тис. осіб (66,3%), у смт - 18,14 тис. осіб (16,6 %), у селах - 9,43 тис. осіб (2,4 %).

Таблиця 5.8.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	1213,27	1060,85	803,84
<i>смт</i>	108,97	70,71	18,14
<i>села</i>	400,93	186,30	9,43
Разом	1723,17	1317,86	831,41

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 49,7 % н/п та 75,5 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 119; у смт – 61; у сільських н/п – 59,7 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 962 (менше на 88); відсоток населення, що споживає з них воду – 1,1 (менше на 0,1) %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
2 села Михайлівський, 3 села Запорізький р-ни	5, 7	5, 7
2 села Михайлівський р-н	16	8
4 села Михайлівський р-н	-	10
смт: Степногірськ, Пришиб; 2 села Василівський, 2 села Запорізький, 1 село Михайлівський р-ни	16	16
смт Михайлівка	19	19
2 села Веселівський р-н	24	17
смт Веселе, сел. Бердянське, 1 село Бердянський, 8 сіл Веселівський, 9 сіл Михайлівський, 1 село Оріхівський р-ни	4-19	24

Привізана питна вода в системі водопостачання області застосувалась повністю або частково у 202 населених пунктах, зокрема у 2 смт повністю (Комишуваха, Тернувате) та у 2 смт частково (Андріївка – 71 %, Кирилівка – 3 %); м.Пологи (5 осіб) та 197 селах; чисельність населення складала – 61,585 тис. осіб.

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

- у 4 н/п – від 3000 до 5310 осіб;
- у 8 н/п – від 1000 до 2200 осіб;
- у 17 н/п – від 500 до 1000 осіб;
- у 45 н/п - від 200 до 500 осіб;
- у 28 н/п – від 100 до 200 осіб;
- у 41 н/п від - 50 до 100 осіб;
- у 46 н/п – від 10 до 50 осіб;
- у 13 н/п – від 1 до 10 осіб.

Найгірша ситуація була у смт Комишуваха, де привізною водою користувалось 5,3 тис. осіб та у трьох селах Бердянського (с. Осипенко) та Оріхівського (села Преображенка і Таврійське) районів, де привізною водою забезпечувалось понад 3,2 тис. осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 424, з них поверхневих – 5; чисельність свердловин дорівнювала - 740. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 3,23 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.8.2):

- ✦ піднято води - 120,92 млн. м³;
- ✦ очищено - 95,92 млн. м³ або 79,3 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 119,1 млн. м³ або 98,5 %;
- ✦ реалізовано - 78,67 млн. м³ або 65,1 %;
- ✦ знезаражено - 102,78 млн. м³ або 85 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 42,25 млн. м³ або 34,9 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 105,32 млн. м³ або 87,1 % від загального обсягу; смт - 10,33 млн. м³ або 8,5 %; сільські н/п - 5,27 млн. м³ або 4,4 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 215,53; за категорією «населення» - 141,68 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 251 (фактична потужність - 257 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 811 одиниць, з них заміни потребували 238 або 29,3 % насосів, було замінено протягом року - 121 або 50,8 % від потреби (рис. 5.8.3).

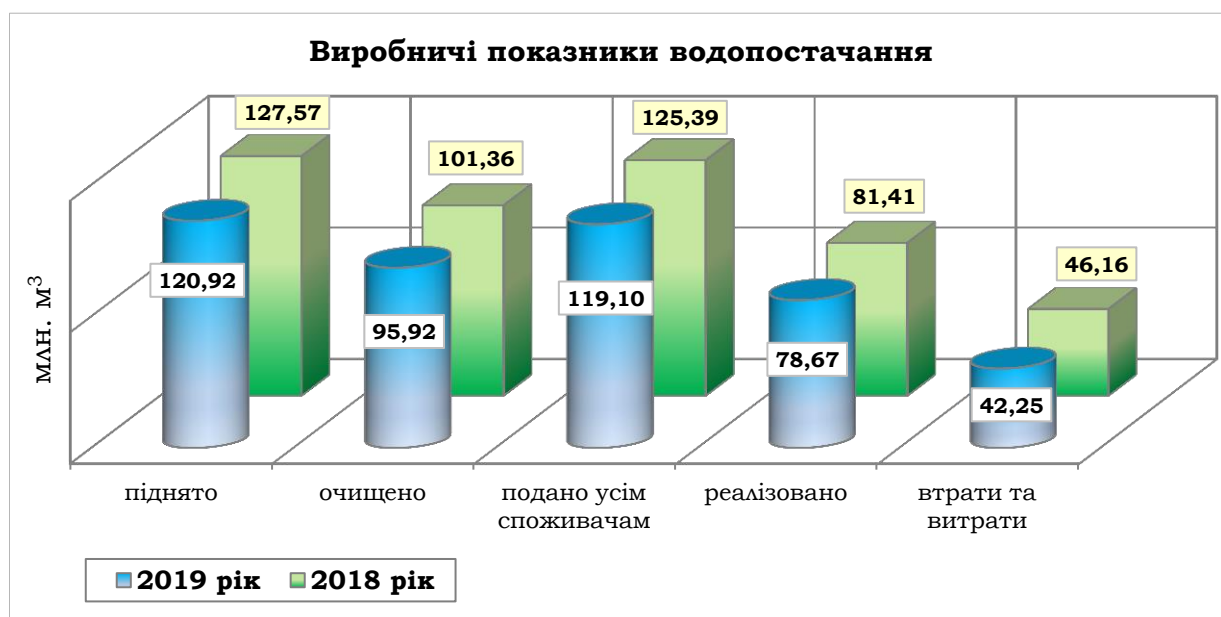


Рис. 5.8.2

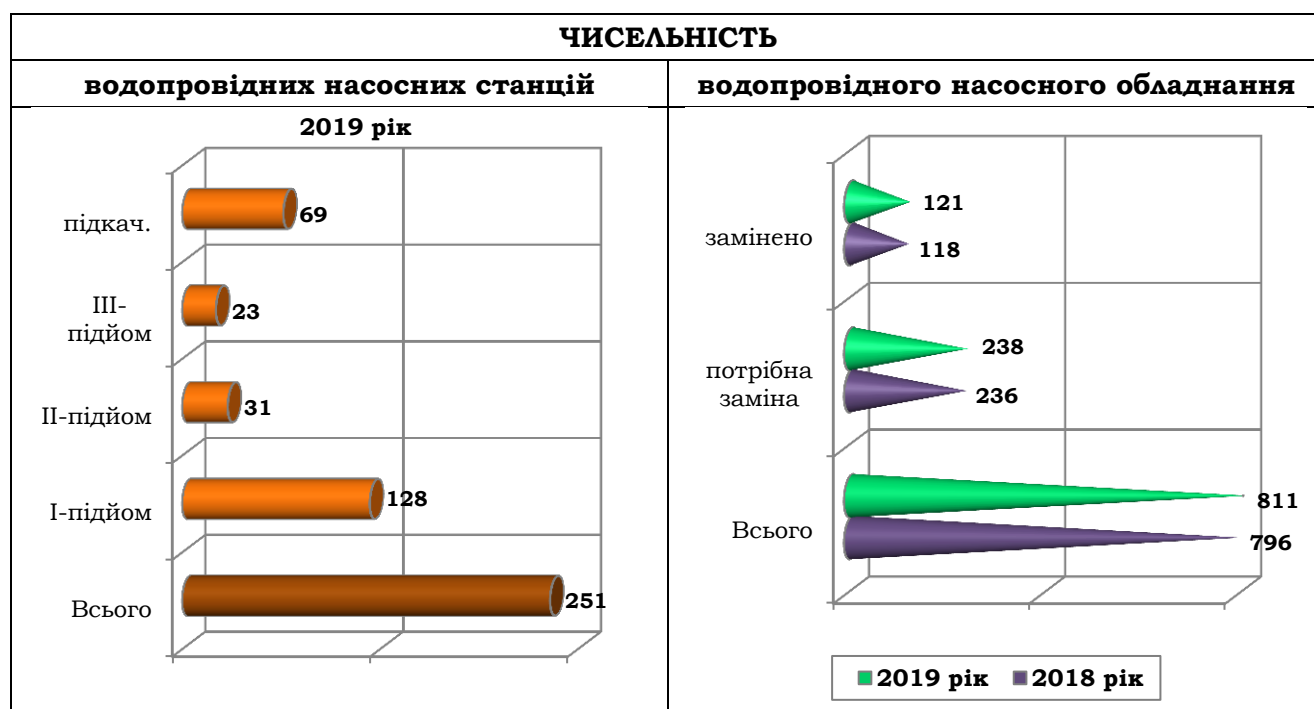


Рис. 5.8.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 9290,3 км, з них ветхих та аварійних - 3171,2 км або 34,1 %; протягом року було замінено 90,9 км або 2,9 % від потреби (рис. 5.8.4). Показник аварійності мереж зріс з 2,4 до 2,6 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 144 з сумарним об'ємом - 73,38 тис. м³; водонапірні башти - 448 з сумарним об'ємом - 11,61 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води - 9,74 (більше на 1,51) тис. м³.

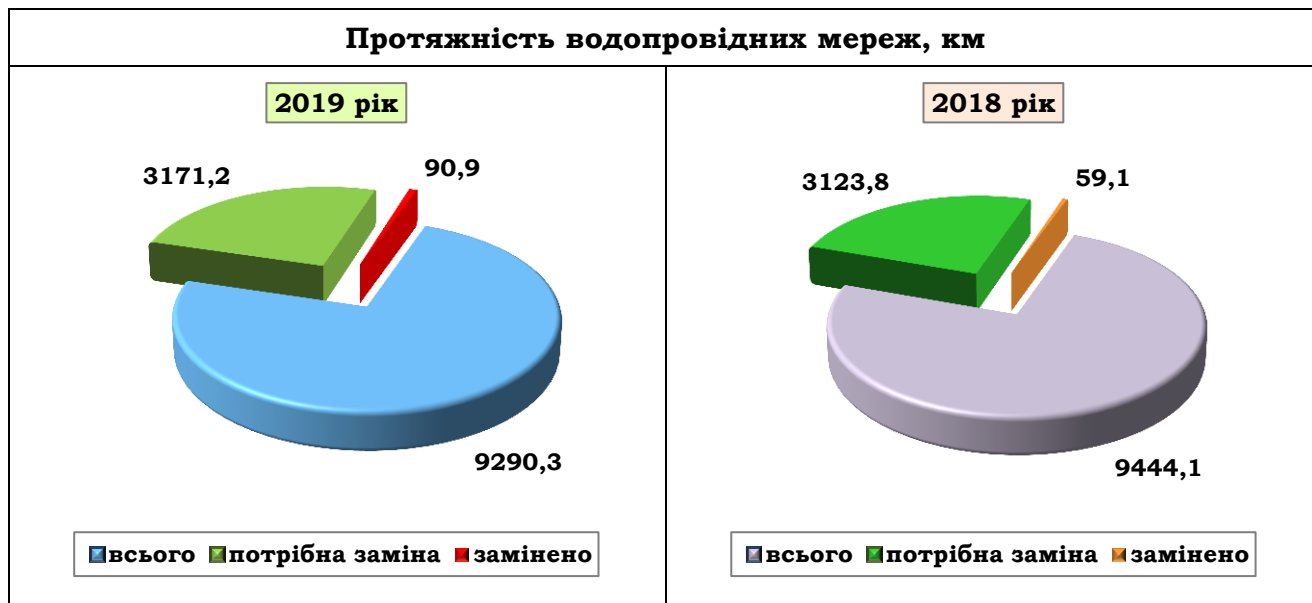


Рис. 5.8.4

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року зменшився - з 72,1 до 69,8 %; квартир - з 88,8 до 84,7 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- ▶ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 71,8 (менше на 5,1); у смт – 70 (менше на 5); у сільських н/п – 39,2 (більше на 11) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.8.5):

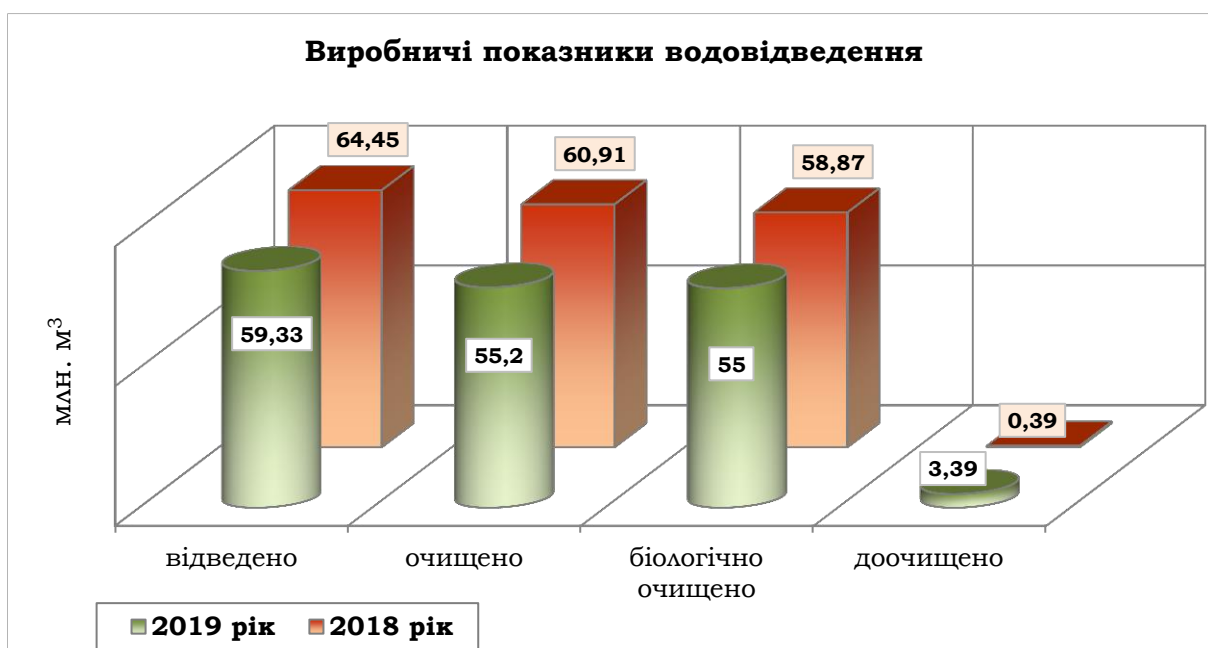


Рис. 5.8.5

- ✧ відведено стічних вод - 59,33 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди - 55,2 млн. м³ або 93 %;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 55,0 млн. м³ або 92,7 %.
- ✧ пройшло доочищення - 3,39 млн. м³ або 5,7 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 57,69 млн. м³ або 97,2 % від їх загальної кількості; у смт - 1,27 млн. м³ або 2,1 %; у сільських н/п - 0,37 млн. м³ або 0,7 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 132 КНС (загальна фактична потужність – 67,1 млн. м³/рік); 362 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 94 або 26 % насосів, було замінено протягом року - 33 або 35,1 % від потреби;

➤ 26 КОС (загальна фактична потужність - 56,9 млн. м³/рік), з них 19 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.8.6).

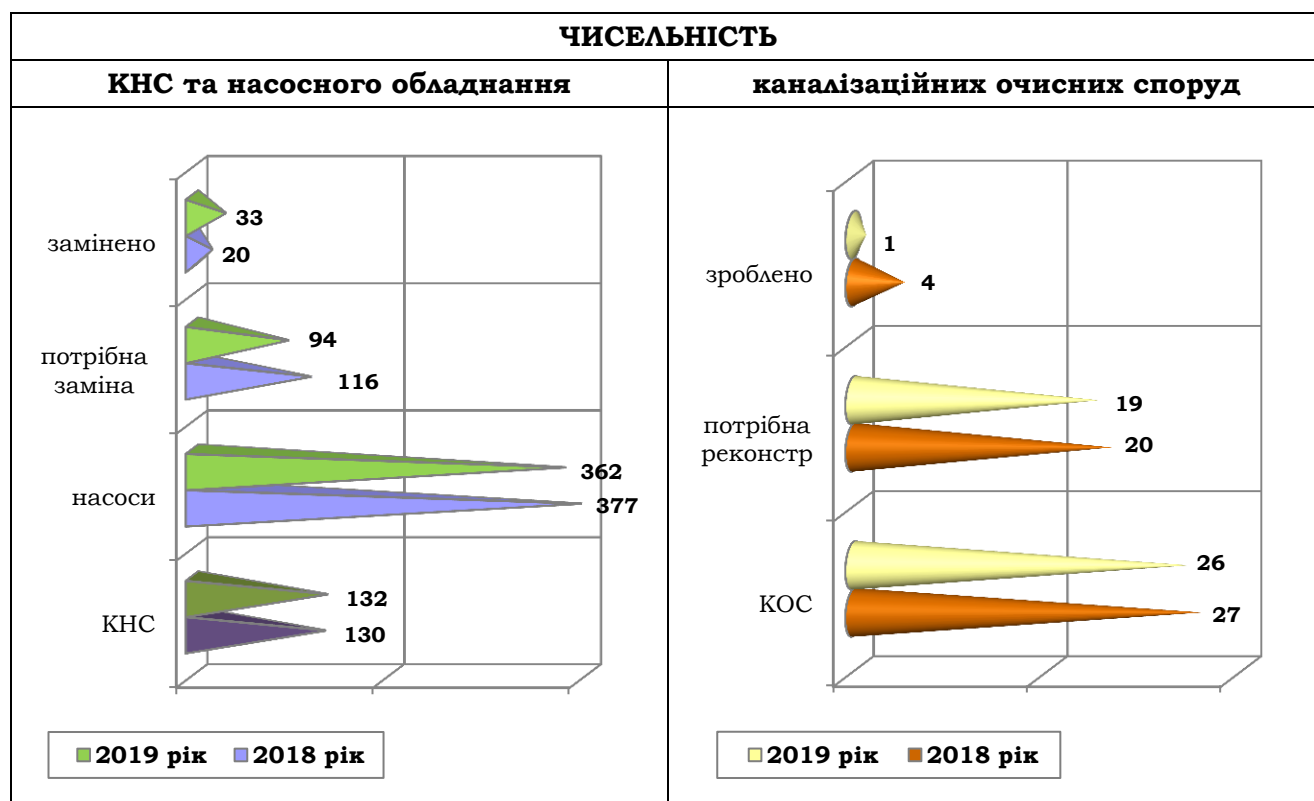


Рис. 5.8.6

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1918,7 км, з них ветхих та аварійних - 970,1 км або 50,6 %; протягом року було замінено 10,4 км або 1,1 % від потреби (рис. 5.8.7). Показник аварійності мереж знизився з 2,6 до 2,1 аварій на 1 км мережі.

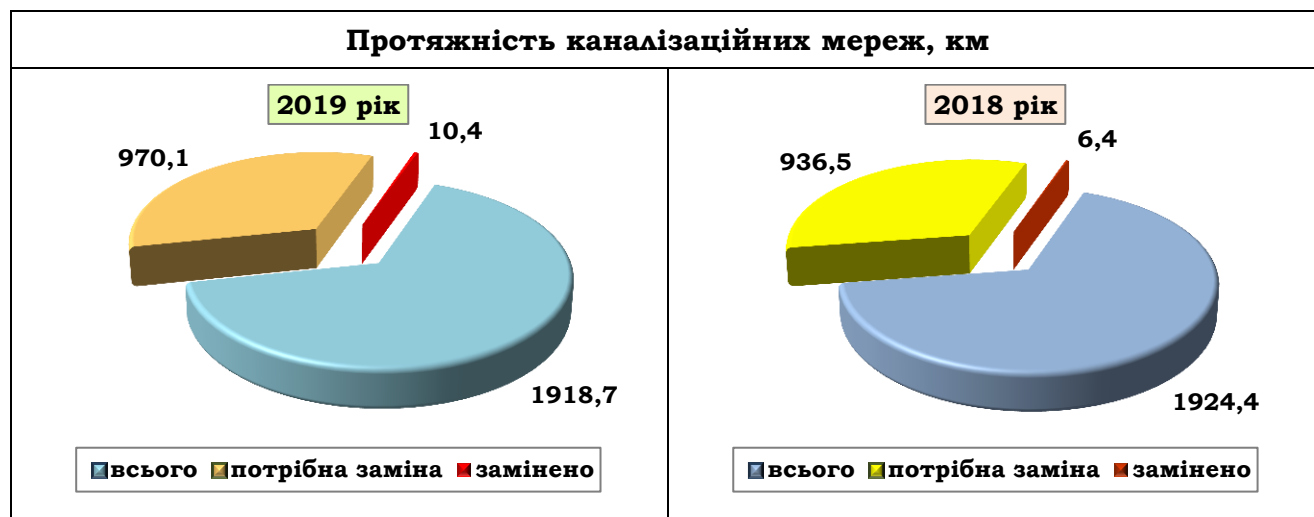


Рис. 5.8.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизилась з 86,21 до 77,46 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 676 до 641 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизилась з 48,39 до 44,76 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 751 до 754 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась - з 7387,4 до 3149,2 тис. грн.; в системах водовідведення - з 3439,2 до (- 827,3) тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	2,0	2	4,0	5,27
максимальні	45,5	45,5	52,15	52,15
<i>для населення</i>				
мінімальні	1,5	1,5	2,03	5,27
максимальні	32,47	38,06	44,3	39,1
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	2,69	2,69	2,6	5,59
максимальна	35,7	54,61	47,9	51,97
середня	17,46	20,51	19,59	22,13
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	89,3	94,6	92,0	92,5
<i>для населення</i>	86,2	93,0	86,9	87,5

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	155	159
спеціалізовані комунальні	136	140
багатогалузеві комунальні	16	17
відомчі	3	2
міжрайонні (групові)	-	-
Форма власності		
комунальна	126	134
державна	1	1
інша	28	24

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Водоканал» (м. Запоріжжя).**

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Водоканал» м. Запоріжжя		КП «Облаводоканал» ЗОР		КП «Водоканал» Медіогопольської МР		КП «Тепловодоканал» м. Енергодар	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	94,14	88,78	13,89	14,42	6,66	6,51	4,77	3,2
очищено	92,61	87,61	10,95	11,74	-	-	4,77	3,2
подано усім споживачам	83,26	79,76	13,09	16,7	6,65	6,49	4,75	3,18
реалізовано	48,65	48,76	9,61	11,19	4,63	4,57	4,33	2,93
втрати та витрати	34,61	31,0	3,48	5,51	2,02	1,92	0,41	0,25
КП «Тепловодоканал» м. Енергодар поєднує воду: у 2018 р. – 0,48 млн. м ³ , у 2019 р. – 0,24 млн. м ³								
Водопровідні мережі, км								
всього	2552,0	2269,3	970,8	1313,9	423,1	423,1	89,3	89,3
ветхі та аварійні	1542,2	1316,8	199,0	205,0	116,2	117,4	-	0,1
замінено	17,9	15,6	1,2	-	1,6	3,4	-	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	41,75	38,3	10,9	10,7	8,52	7,91	3,88	2,41
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	10376,4	4239,6	1704,0	5464,4	1459,2	-1223,1	2391,7	-
КП «Водоканал» м. Запоріжжя – заборгованість за електроенергією разом водопостачання+водовідведення								
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
відведено	46,09	43,91	1,24	1,16	3,8	3,81	4,54	3,04
очищено	43,02	41,28	1,21	1,13	3,8	3,81	4,54	3,04
біологічно очищено	43,02	41,23	1,21	1,13	3,8	3,81	4,54	3,04
доочищено	0,06	0,01	0,29	0,32				
Каналізаційні мережі, км								
всього	987,1	978,5	178,2	191,8	167,4	167,8	114,7	115,6
ветхі та аварійні	645,0	632,5	70,9	70,9	131,3	131,5	-	0,01
замінено	2,9	6,2	-	-	2,4	1,6	-	0,01
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	22,2	21,49	3,95	3,86	3,25	3,13	3,43	2,16
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.			617,4	1972,4	486,4	-899,1	2107,6	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопоста- чання	Водовідве- дення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	78,798	66,318
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	3,058	-
2.	Продовження будівництва об'єктів	3	-
3.	Завершення будівництва об'єктів	1,042	-
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	35,915	56,118
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	30,641	6,703
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,145	0,077
7.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	4,697	3,42
8.	Інші заходи	0,3	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.8.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	47,2	43,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,45	1,09
2	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	49,8	71,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	13,6	20,3
Системи водопостачання			
3	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	29,1	27,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,4	3,69
4	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	29,1	25,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,4	3,86
5	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	39,2	39,22
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,2	6,05

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Токмак, смт Веселе, 6 сіл Веселівський, Мелітопольський, Оріхівський р-ни	Мікробіологічні, органолептичні
м. Дніпрорудне, 5 сіл Васиївський р-н	Залізо, сухий залишок, жорсткість, сульфати
м. Оріхів, смт Пришиб, 72 села Мелітопольський, Михайлівський р-ни	Органолептичні
смт Андріївка, смт Чернігівка, 10 сіл Бердянський, Мелітопольський р-ни	Органолептичні, залізо, жорсткість, сухий залишок, сульфати, нітрати
смт Михайлівка	Органолептичні, залізо, марганець, аміак

10 сіл Мелітопольський р-н	Органолептичні, сухий залишок, хлориди, сульфати, жорсткість
2 села Мелітопольський, Оріхівський р-ни	Мікробіологічні, органолептичні, залізо
6 сіл Гуляйпільський, Мелітопольський р-ни	Жорсткість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.8.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	888,4	956,1
нормативно чистих без очищення	777,2	714,9
нормативно очищених	45,01	93,36
недостатньо очищених	65,58	11,02
неочищених	0,37	0,019
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	65,98	61,41
нормативно чистих без очищення	11,83	9,76
нормативно очищених	43,26	41,47
недостатньо очищених	10,88	10,18
неочищених	0,01	0,002

Таблиця 5.8.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	144	108
	за мікробіологічними показниками	103	97
2	Водойми II-ї категорії,:		
	за санітарно-хімічними показниками	86	16
	за мікробіологічними показниками	64	3

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Найголовніша проблема збитковості підприємств галузі обумовлена недосконалою тарифною політикою, яка не забезпечує повного покриття витрат (тарифи для населення не відшкодовують в повному обсязі собівартість послуг). Так, за результатами діяльності у 2019 році 15 найбільших підприємств централізованого водопостачання та водовідведення отримали збитків у сумі 127,4 млн грн (у 2018 році – збитки 93,2 млн грн).

Крім того, однією з проблем залишається заборгованість споживачів за надані послуги (станом на 01.01.2020 складала 391,7 млн грн).

Через незадовільне фінансове становище підприємства області майже не здійснюють капітальні вкладення на оновлення матеріально-технічної бази, технічне переоснащення та модернізацію діючих потужностей. Здійснення масштабних проектів потребує значних інвестиційних ресурсів. Через велику капіталоемність та обмеженість місцевих джерел фінансування заходів з будівництва і реконструкції в деяких випадках проводиться впродовж 5-10 і більше років.

У 2019 році в рамках цільової програми «Питна вода Запорізької області» на 2012-2020 роки було заплановано реалізацію 45 заходів із загальним обсягом фінансування 153 478,867 тис. грн, у т.ч. за рахунок коштів державного бюджету

2 000,0 тис. грн, обласного бюджету – 133 504,369 тис. грн, місцевого бюджету на умовах співфінансування – 17 974,498 тис. грн.

Фактично виділено кошти обласного та місцевих бюджетів загальним обсягом 77 655,106 тис. грн. (50,6 % від запланованого).

Рішенням Запорізької обласної ради від 12.12.2019 № 140 «Про внесення змін і доповнень до рішення обласної ради від 20.12.2018 № 63 «Про обласний бюджет на 2019 рік» (зі змінами та доповненнями) на реалізацію заходів Програми виділено кошти на фінансування 26 заходів у сумі 65 615,942 тис. грн та з місцевих бюджетів на умовах співфінансування - 12 039,164 тис. грн (стан виконання 66,2 %, освоєно 51 422,414 тис. грн).

Протягом 2019 року в рамках виконання заходів Програми на території області збудовано, реконструйовано та відремонтовано 16,023 км мереж водопостачання, 3 артезіанських свердловин, 2 водонапірні башти.

5.9 Івано-Франківська область

Івано-Франківською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Івано-Франківській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 95,02 млн. м³, що на 1,48 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 81,51 (менше на 1,02) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 18,81 (більше на 2,42) млн. м³, на виробничі - 61,97 (менше на 3,47) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 4,85 (більше на 0,16) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 3,15 (більше на 0,2) млн. м³ (табл. 5.9.1, рис. 5.9.1).

Таблиця 5.9.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	96,5	95,02	-1,48
	поверхневої	90,62	89,09	-1,53
	підземної	5,88	5,93	+0,05
2	Використання води, млн. м³			
	всього	82,53	81,51	-1,02
	на господарсько-питні потреби	16,33	18,81	+2,48
	на виробничі потреби	65,44	61,97	-3,47
	на сільськогосподарські потреби	0,68	0,684	+0,004
	на зрошення	0,08	0,056	-0,024
	на інші потреби	-	-	-
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	4,69	4,851	+0,161
	на господарсько-питні потреби	2,95	3,15	+0,2
	на виробничі потреби	1,1	1,051	-0,049
	на сільськогосподарські потреби	0,64	0,632	-0,008
	на зрошення	-	0,018	+0,018
	на інші потреби	-	-	-

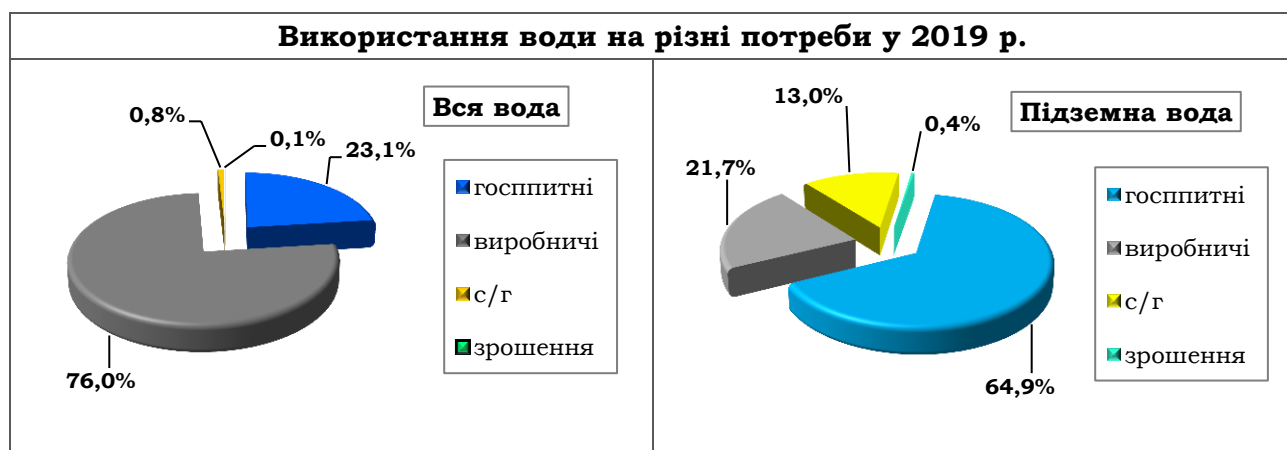


Рис. 5.9.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.9.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 15 міст, 13 смт (54,2 %), 26 сіл (3,4%). Централізоване водопостачання було відсутнє у 11 смт (Битків, Більшівці, Букачівці, Єзупіль, Ланчин, Лисець, Обертин, Печеніжин, Солотвино, Чернелиця, Яблунів) та у 739 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 15 міст, 11 смт (45,8 %), 9 сіл (1,2%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 13 смт (Битків, Більшівці, Букачівці, Єзупіль, Ланчин, Лисець, Обертин, Печеніжин, Солотвино, Чернелиця, Яблунів, Вигода, Кути) та у 756 селах.

Таблиця 5.9.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	15	15	15
<i>смт</i>	24	13	11
<i>села</i>	765	26	9
Разом	804	54	35

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.9.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 446,1 тис. осіб (88,1 %), у смт - 40,6 тис. осіб (38,3 %), у селах - 50,1 тис. осіб (6,6 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 412,3 тис. осіб (81,%) , у смт - 38,6 тис. осіб (36,4 %), у селах - 42,8 тис. осіб (5,6 %).

Таблиця 5.9.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	506,6	446,1	412,3
<i>смт</i>	106,0	40,6	38,6
<i>села</i>	763,4	50,1	42,8
Разом	1376	536,8	493,7

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

➤ цілодобове водопостачання – 96,2 % населених пунктів та 97,6 % населення;

➤ питоме водоспоживання на 1 людину: 89,9 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 5; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,01 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Снятин	12	12
м. Косів	5	5

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 31, з них поверхневих – 7; чисельність свердловин дорівнювала - 156. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 1,2 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.9.2):

- ✦ піднято води - 31,4 млн. м³;
- ✦ очищено - 21,47 млн. м³ або 68,4 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 28,4 млн. м³ або 90,4 %;
- ✦ реалізовано - 17,7 млн. м³ або 56,4 %;
- ✦ знезаражено - 31,4 млн. м³ або 100 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 13,7 млн. м³ або 43,6 %.

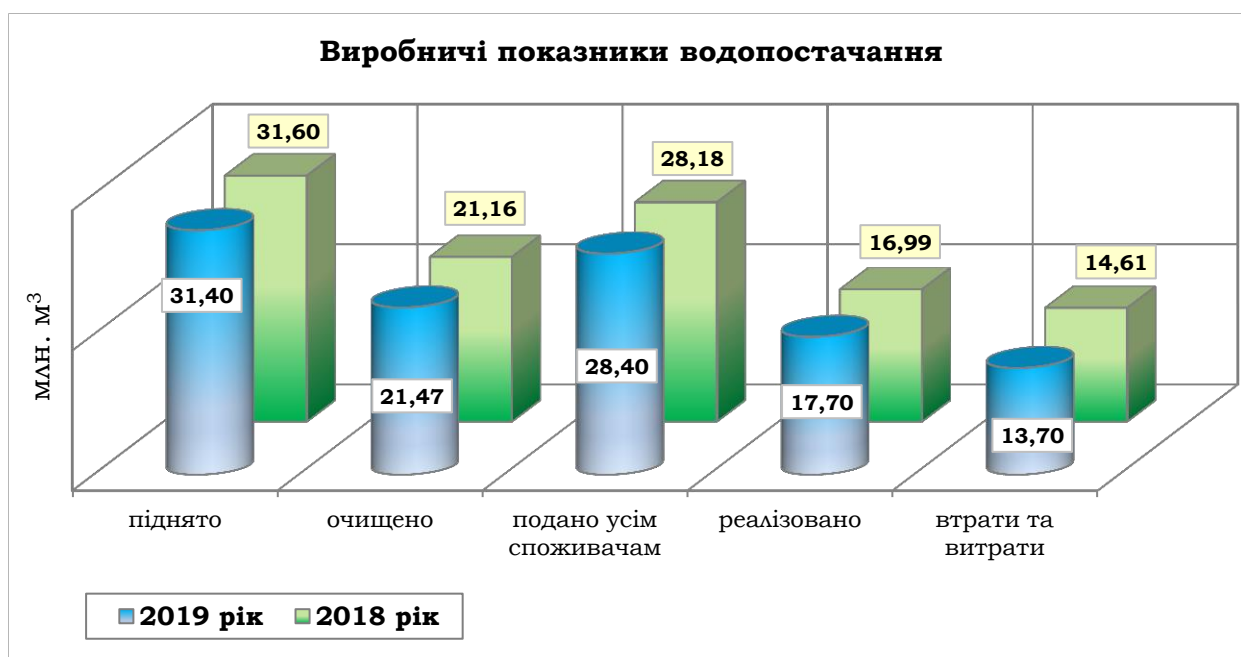


Рис. 5.9.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 30,9 млн. м³ або 98,4 % від загального обсягу; смт - 0,5 млн. м³ або 1,6 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 48,3; за категорією «населення» - 35,4 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 123 (фактична потужність - 103,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 348 одиниць, з них заміни потребували 64 або 18,4 % насосів, було замінено протягом року - 10 або 15,6 % від потреби (рис. 5.9.3).

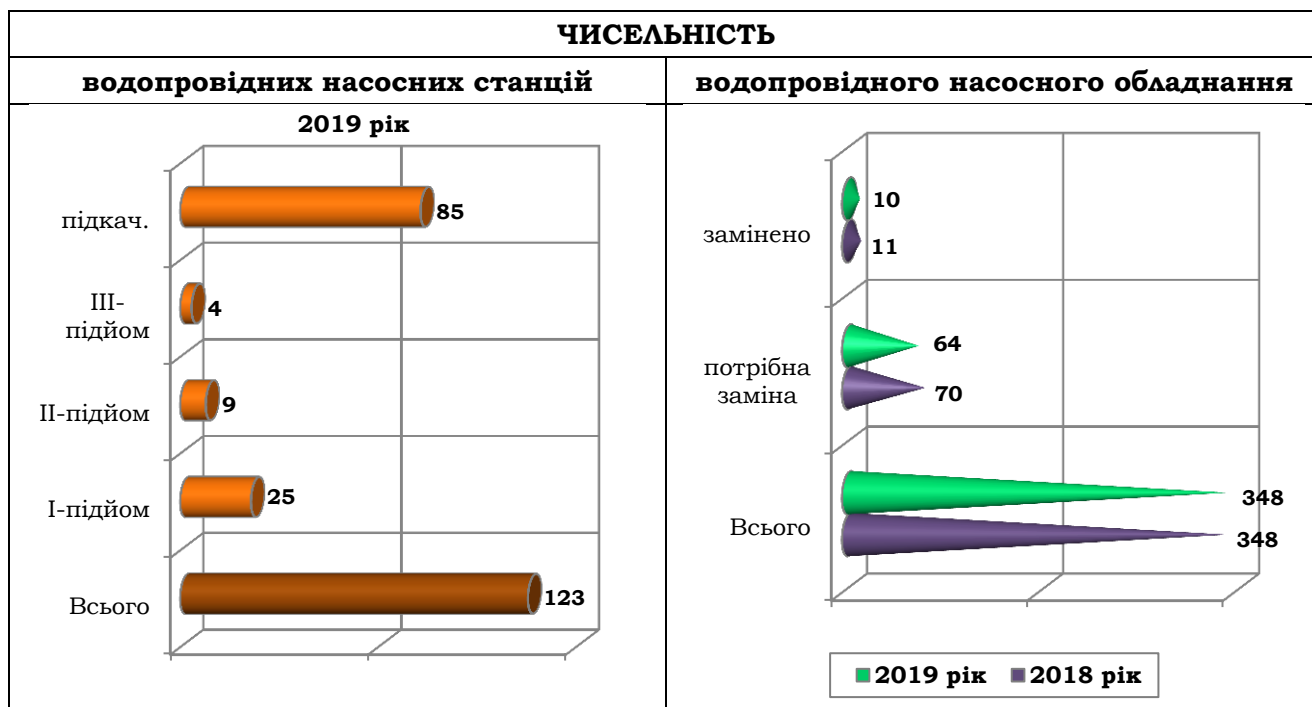


Рис. 5.9.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 1622 км, з них ветхих та аварійних - 390,8 км або 24,1 %; протягом року було замінено 20,8 км або 5,3 % від потреби (рис. 5.9.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,1 до 1 аварій на 1 км мережі.

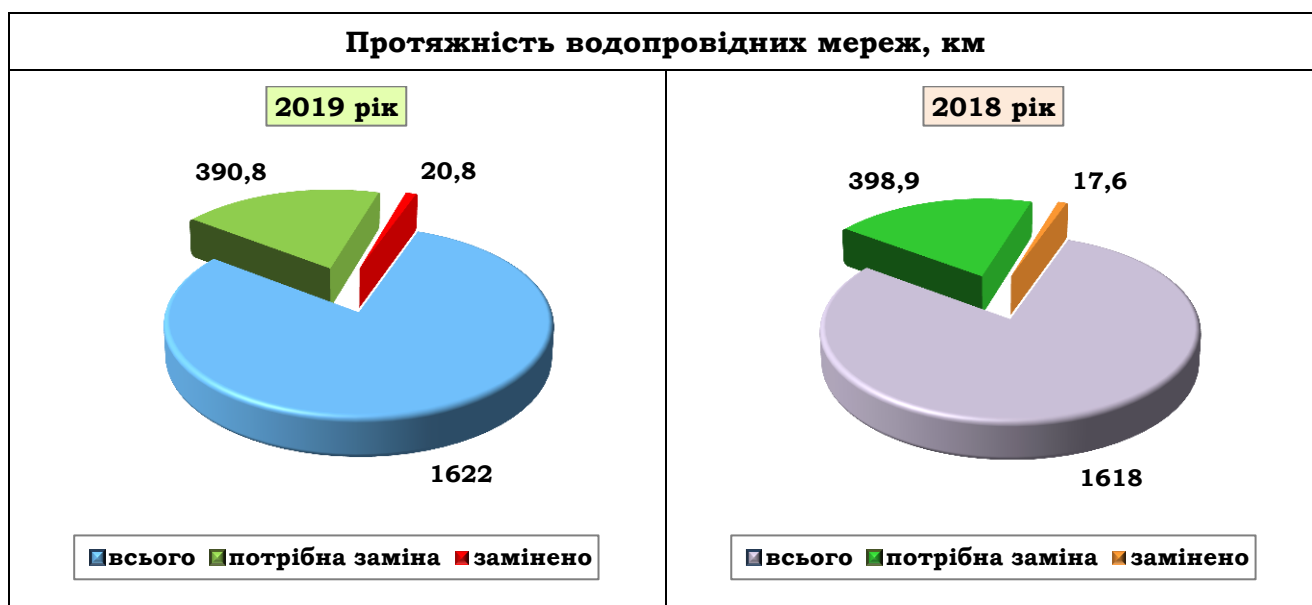


Рис. 5.9.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 40 з сумарним об’ємом - 108,5 тис. м³; водонапірні башти – 25 з сумарним об’ємом - 6 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 6 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 75 до 78%; квартир – залишився на рівні 93 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: 102,8 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.9.5):

- ✧ відведено стічних вод - 42,7 млн. м³;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 42,7 млн. м³ або 100 %.

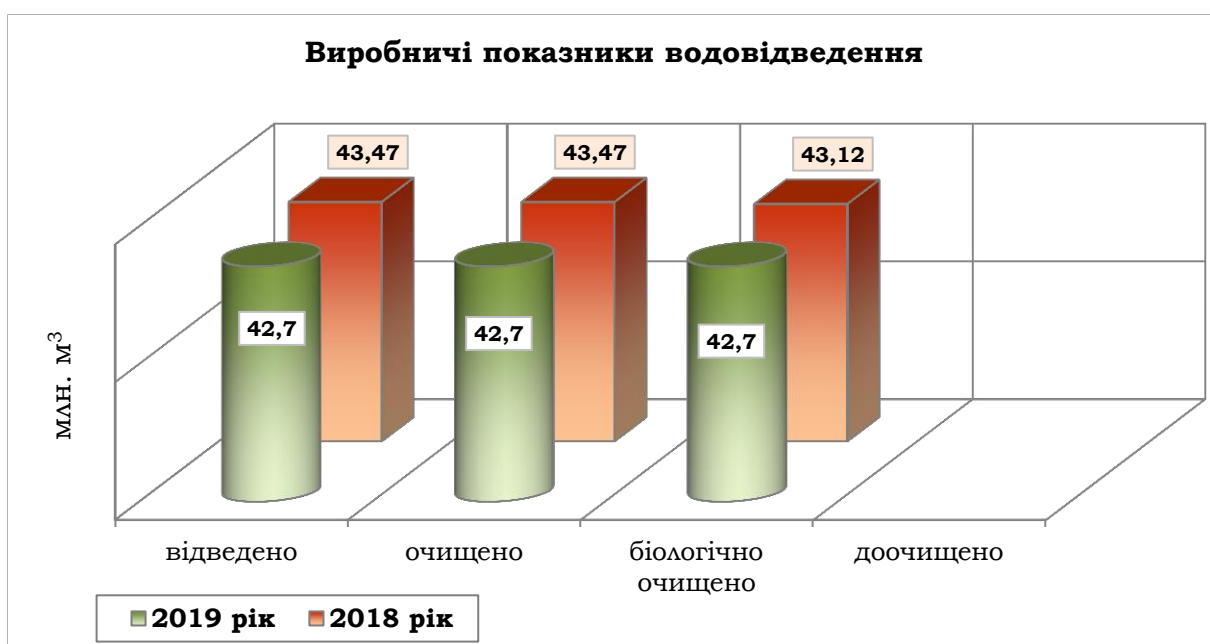


Рис. 5.9.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 42,2 млн. м³ або 98,8 % від їх загальної кількості; у смт - 0,5 млн. м³ або 1,2 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

- 52 КНС (загальна фактична потужність – 19,3 млн. м³/рік); 104 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 34 або 32,7 % насосів, було замінено протягом року - 4 або 11,8 % від потреби;

- 26 КОС (загальна фактична потужність - 42,7 млн. м³/рік), з них 14 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.9.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 963,8 км, з них ветхих та аварійних - 251,1 км або 26,1 %; протягом року було замінено 7,6 км або 3 % від потреби (рис. 5.9.7). Показник аварійності мереж знизився з 0,9 до 0,8 аварій на 1 км мережі.

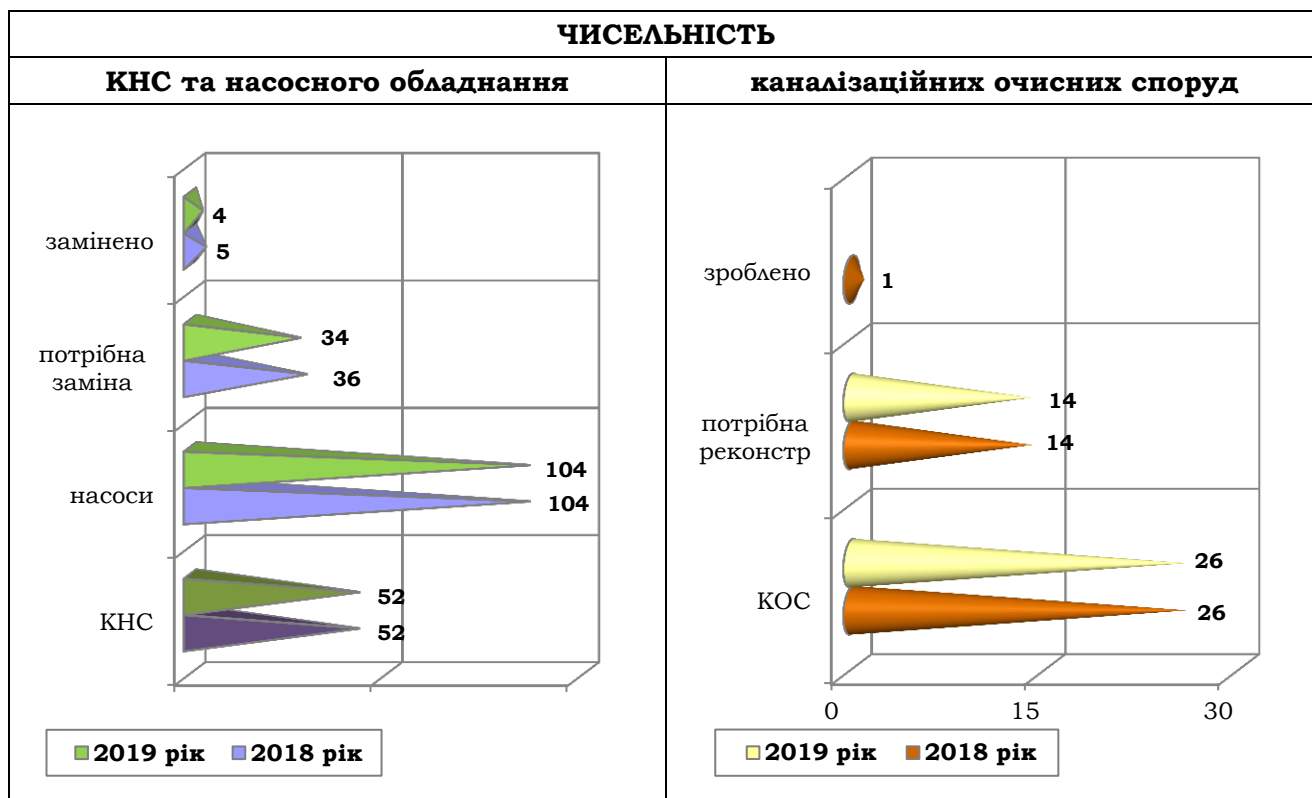


Рис. 5.9.6

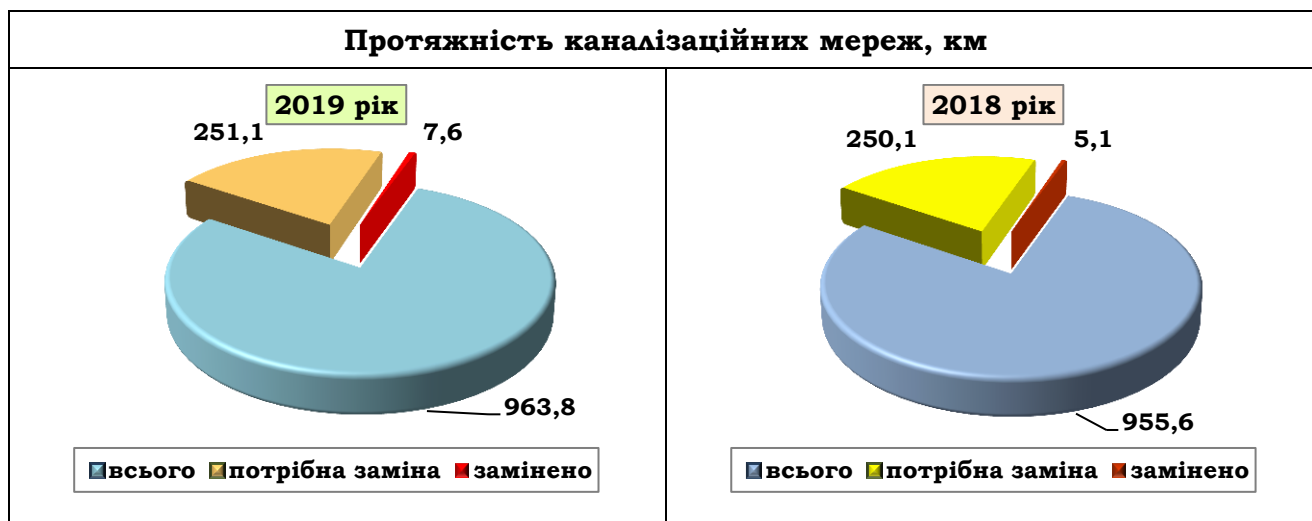


Рис. 5.9.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання зросли з 16,58 до 15,7 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 524 до 500 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизились з 11,22 до 9,2 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 258 до 216 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась – з 3629,5 до 3762,0 тис. грн.; в системах водовідведення – з 2628,0 до 2829,4 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,02	8,53	3,90	3,90
максимальні	40,57	45,06	32,12	34,92
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,65	6,65	5,80	3,60
максимальні	18,17	29,84	16,98	17,90
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,8	8,2	3,90	3,90
максимальна	28,4	47,5	27,21	29,43
середня	10,1	10,7	7,71	8,70
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	97	92	94	
<i>для населення</i>	69	66,4	63,3	

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	30	30
спеціалізовані комунальні	15	15
багатогалузеві комунальні	10	10
відомчі	5	5
Форма власності		
комунальна	25	25
державна		
інша	5	5

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Івано-Франківськводокотехпром»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Івано-Франківськводокотехпром»		КП «Водотеплосервіс», м. Калуш		КП «Коломия-водоканал»		Долинське БУВКГ, м. Долина	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	18,4	18,78	5,8	4,9	2,8	2,71	1,8	1,8
очищено	16,1	16,6	-	-	1,9	2,03	1,8	1,8
подано усім споживачам	16,1	16,6	5,1	4,9	1,9	2,03	1,6	1,6
реалізовано	9,75	10,36	1,96	1,96	1,38	1,36	1,25	1,45
втрати та витрати	6,37	6,3	3,14	2,94	0,5	0,68	0,35	0,15
Водопровідні мережі, км								
всього	609,7	614,4	185,7	186,1	112,7	112,7	185,4	185,6
ветхі та аварійні	104,6	104,2	62,5	61,5	35	39	91	88
замінено	4,8	5,2	2,8	1,23	6,2	3,6	3,4	2,5
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	5,74	5,7	2,1	2,0	1,19	1,14	3,0	2,79

Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	701,3	1036,8
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Показники	КП «Івано-Франківськводокотехпром»		КП «Коломия-водоканал»		КП «Житловик», м. Бурштин		Долинське ВУВКГ, м. Долина	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	28,33	27,5	5,89	5,9	0,75	0,75	0,54	0,5
<i>очищено</i>	28,33	27,5	5,89	5,9	0,75	0,75	0,54	0,5
<i>біологічно очищено</i>	28,33	27,5	5,89	5,9	0,75	0,75	0,54	0,5
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	336,1	338	100,2	100,7	36,9	36,9	42,7	43,1
<i>ветхі та аварійні</i>	126,6	128	14	17	4,5	4,5	3,8	3,8
<i>замінено</i>	3,4	3,1	1,1	0,2	0,1	0,3	0,2	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	6,46	5,54	1,25	1,2	0,81	0,81	0,27	0,3
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	306,0	373,7

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	52,59	85,48
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	17,31	16,91
2.	Продовження будівництва об'єктів		
3.	Завершення будівництва об'єктів	1,63	
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	20,7	56,39
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	9,72	3,19
6.	Інші заходи	3,23	8,99

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.9.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,2	2,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,29	3,6
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	11,85	14,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	31,95	35,0
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	2,4	2,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,03	2,5

5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	2,4	2,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,03	2,5
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,17	8,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	14,8	6,0

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
КП «Водотеплосервіс» м. Калуш	Мікробіологічні, органолептичні
КП «Таумачводоканал»	Мікробіологічні, залізо
Долинське ВУВКГ, КП «Екопобутсервіс» с-ще Войнилів	Мікробіологічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.9.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	62,46	61,08
нормативно чистих без очищення	9,5	8,59
нормативно очищених	52,4	51,89
недостатньо очищених	0,548	0,596
неочищених	0,012	0,007
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	37,61	36,49
нормативно чистих без очищення	0,526	0,498
нормативно очищених	36,74	35,65
недостатньо очищених	0,337	0,334
неочищених	-	-

Таблиця 5.9.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	28	5
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	-	-

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Внаслідок систематичного збільшення цін на енергоносії, низького рівня відшкодування виробничих витрат на житлово-комунальні послуги затвердженими тарифами, недосконалості механізму коригування тарифів, збитки підприємств водопровідно-каналізаційного господарства від основної діяльності за 2019 рік склали 51,0 млн. грн.

Зокрема, станом на 1 січня 2020 року, дебіторська та кредиторська заборгованість галузевих підприємств області становила 127,0 млн. грн. та 102,0 млн. грн. відповідно.

Станом на 1 січня 2020 року середній рівень сплати населенням за послуги водопостачання та водовідведення склав 95,1 відсотки.

Станом на 1 січня 2020 року середній рівень оплати підприємств водопровідно-каналізаційного господарства за використану у 2019 році електроенергію склав 89,6 відсотки.

Фактичний рівень відшкодування тарифів за результатами фінансово-господарської діяльності не покриває витрати на виробництво послуг практично всіх підприємств, що надають послуги з водопостачання та водовідведення.

Станом на 01.01.2020 року тарифи на послуги для населення з водопостачання були близькими до окупності в містах Івано-Франківську, Коломиї, Бурштині та Долині. Найнижчою окупністю тарифів для населення з водопостачання є в місті Косів – 38 відсотків, місті Калуш – 41 відсоток, селищі Рожнятів – 43 відсотки, селищі Верховина – 53 відсотки.

Пріоритетними цілями на найближчі роки є заміна та реконструкція аварійних водопровідних мереж, заміна зношеного насосного та іншого технологічного обладнання.

5.10 Київська область

Київською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Київській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 529,2 млн. м³, що на 1,1 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 512,5 (більше на 1,81) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 43,76 (більше на 1,33) млн. м³, на виробничі - 465,1 (менше на 0,4) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 50,66 (менше на 0,49) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 34,20 (менше на 0,41) млн. м³ (табл. 5.10.1, рис. 5.10.1).

Таблиця 5.10.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	528,1	529,2	+1,1
	поверхневої	467,8	461,9	-5,9
	підземної	60,25	60,77	+0,52
2	Використання води, млн. м³			
	всього	510,69	512,5	+1,81
	на господарсько-питні потреби	42,43	43,76	+1,33
	на виробничі потреби	465,5	465,1	-0,4
	на сільськогосподарські потреби	0,420	0,420	0
	на зрошення	2,525	3,143	+0,618
	на інші потреби	0,506	0,512	+0,006
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	51,15	50,66	-0,49
	на господарсько-питні потреби	34,61	34,20	-0,41
	на виробничі потреби	16,02	15,96	-0,06
	на сільськогосподарські потреби	5,970	5,950	-0,02
	на зрошення	0,049	0,047	-0,002
	на інші потреби	0,475	0,455	-0,02

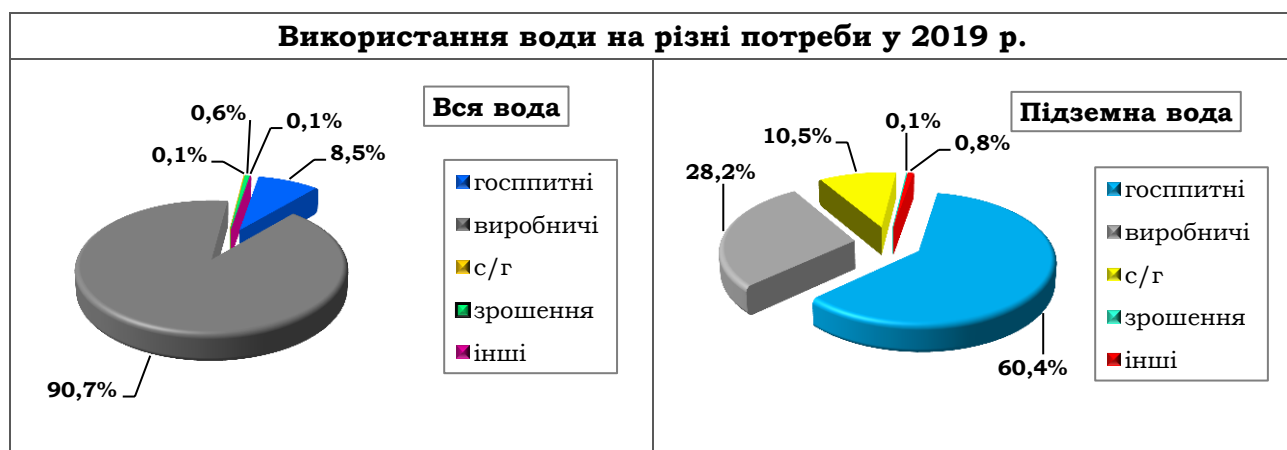


Рис. 5.10.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.10.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 26 міст, 29 смт (96,7 %), 830 сіл (73,7 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 смт (Кожанка) та у 296 селах;

централізоване водовідведення – усі 26 міст, 25 смт (83,3 %), 58 сіл (5,2%). Централізоване водовідведення було частково відсутнє у 5 смт (Кожанка, Велика Димерка, Дослідне, Красятичі, Козин) та у 1068 селах.

Таблиця 5.10.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	26	26	26
<i>смт</i>	30	29	25
<i>села</i>	1126	830	58
Разом	1182	885	109

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.10.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 841,00 тис. осіб (100 %), у смт - 198,57 тис. осіб (99 %), у селах - 576,64 тис. осіб (79,4 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 841,00 тис. осіб (100%), у смт - 183,09 тис. осіб (91,3 %), у селах - 50,00 тис. осіб (6,9 %).

Таблиця 5.10.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	841,00	841,00	841,00
<i>смт</i>	200,55	198,57	183,09
<i>села</i>	726,38	576,64	50,00
Разом	1767,94	1616,21	1074,09

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

► цілодобове водопостачання – 91,4 % населених пунктів та 90 % населення;

► питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 114,2; у смт – 94,3; у сільських н/п – 59,5 л/добу;

► кількість вуличних колективних установок – 367; відсоток населення, що споживає з них воду – 10,5 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 5277, з них поверхневих – 4; чисельність свердловин дорівнювала - 5273. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,27 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.10.2):

- ✧ піднято води - 57,12 млн. м³;
- ✧ очищено - 51,03 млн. м³ або 89,3 % до обсягу піднятої води;
- ✧ подано усім споживачам – 53,87 млн. м³ або 94,3 %;
- ✧ реалізовано - 47,63 млн. м³ або 83,4 %;
- ✧ знезаражено - 53,87 млн. м³ або 94,3 %;
- ✧ втрати та технологічні витрати - 9,49 млн. м³ або 16,6 %.



Рис. 5.10.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 41,73 млн. м³ або 73,1 % від загального обсягу; смт - 7,56 млн. м³ або 13,2 %; сільські н/п - 7,83 млн. м³ або 13,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 212,63; за категорією «населення» - 181,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 865; встановлене насосне обладнання – 887 одиниць, з них заміни потребували 212 або 23,9 % насосів, було замінено протягом року - 140 або 66 % від потреби (рис. 5.10.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 5291,1 км, з них ветхих та аварійних - 749,9 км або 14,2 %; протягом року було замінено 119,5 км або 15,9 % від потреби (рис. 5.10.4).

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 114 з сумарним об'ємом - 189,5 тис. м³; водонапірні башти – 292. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 14,2 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 56,6 до 65,6 %; квартир - з 72 до 78,5 %.

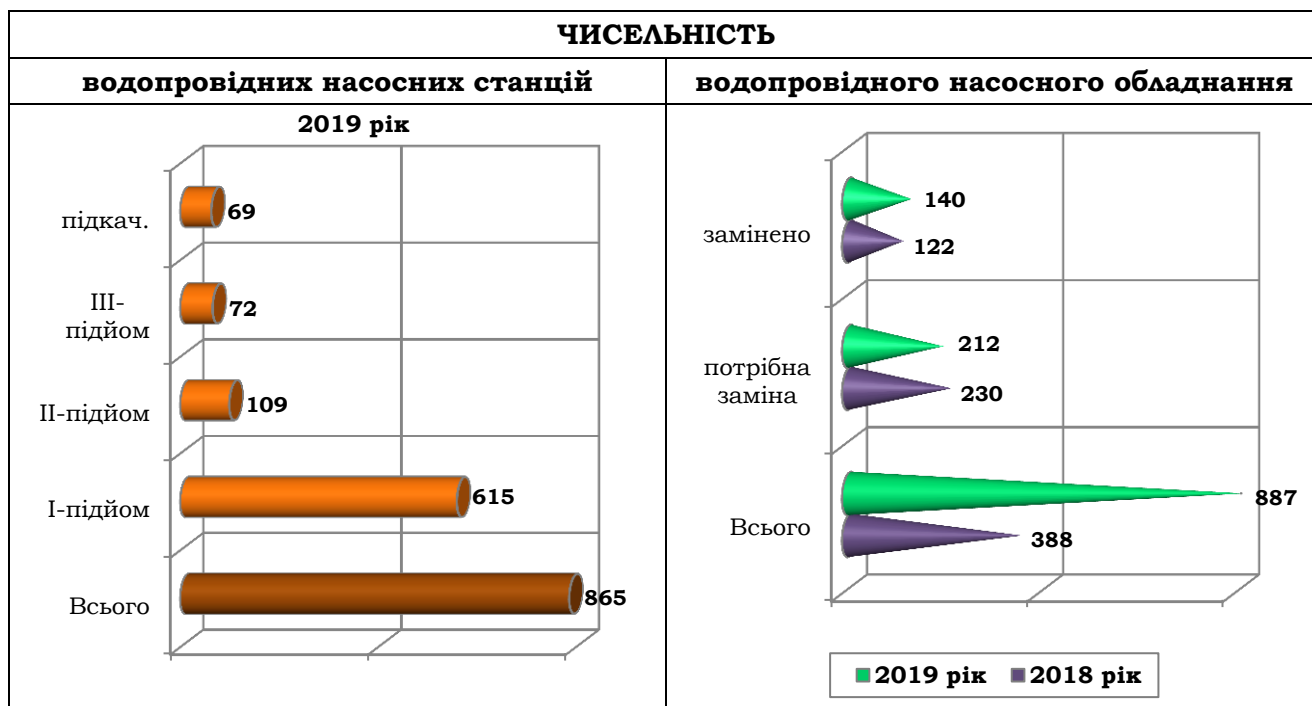


Рис. 5.10.3

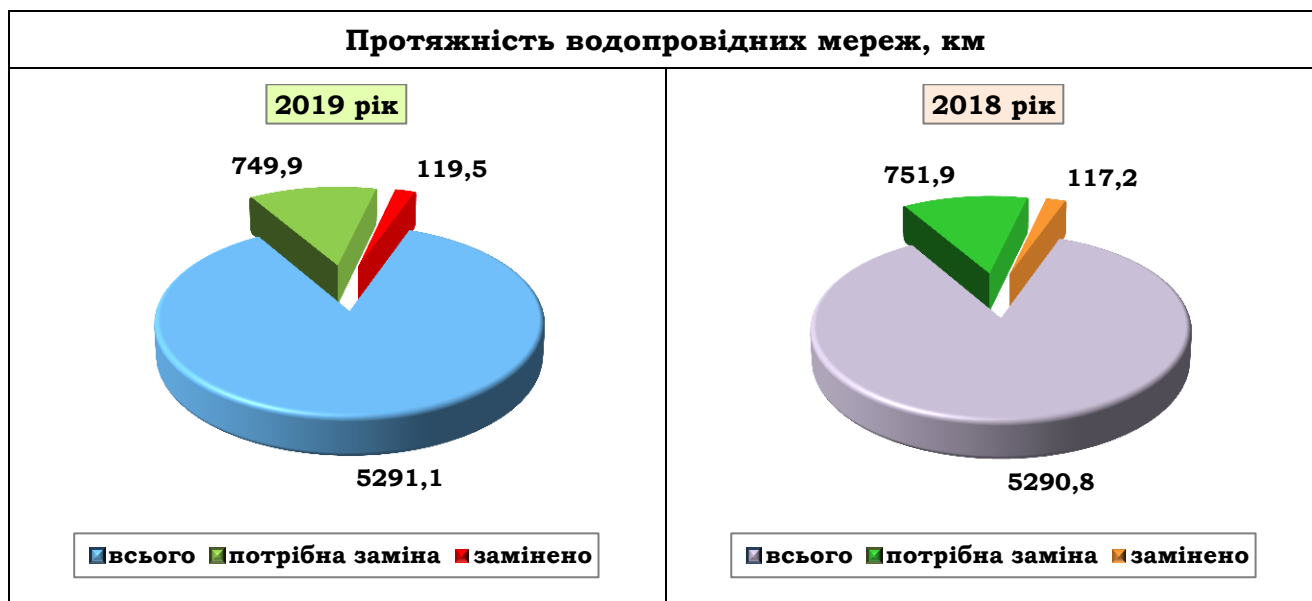


Рис. 5.10.4

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 153; у смт - 144; у сільських н/п - 129 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.10.5):

- ✧ відведено стічних вод - 45,31 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди - 42,64 млн. м³ або 94,1 %;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 29,62 млн. м³ або 65,4 %.
- ✧ пройшло доочищення - 4,05 млн. м³ або 8,9 %.

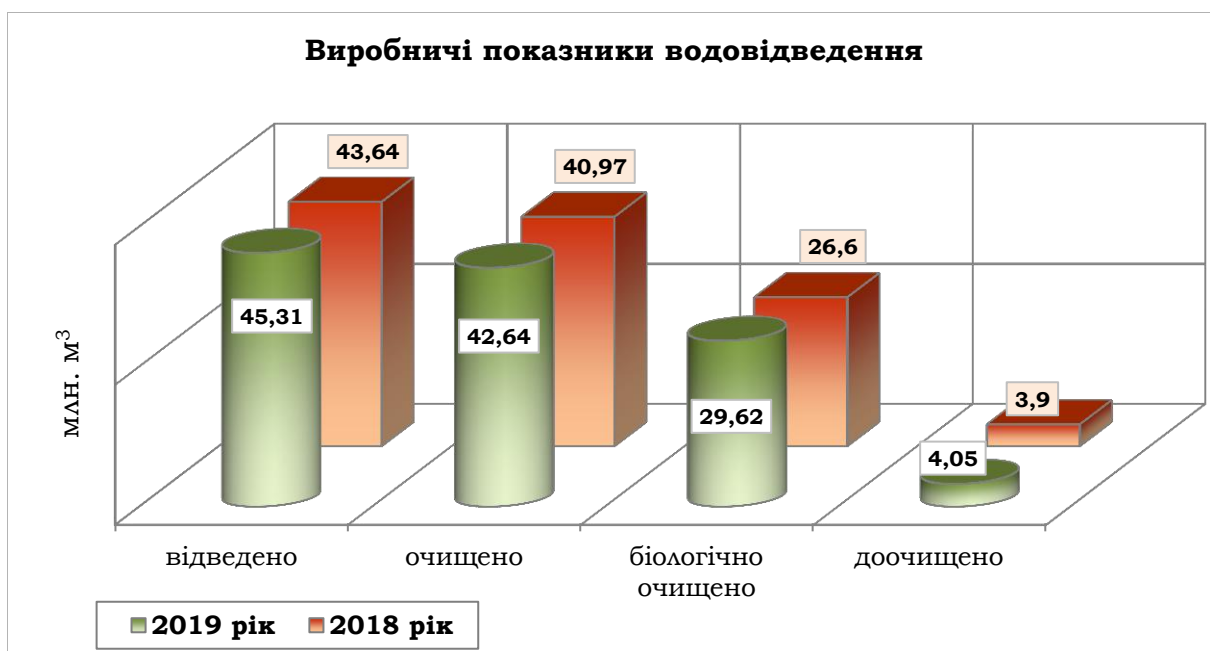


Рис. 5.10.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 39,8 млн. м³ або 87,9 % від їх загальної кількості; у смт - 4,5 млн. м³ або 9,9 %; у сільських н/п - 1,01 млн. м³ або 2,2 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 255 КНС (загальна фактична потужність - 219,1 млн. м³/рік); 878 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 186 або 21,2 % насосів, було замінено протягом року - 69 або 37,1 % від потреби;

➤ 146 КОС (загальна фактична потужність - 80,5 млн. м³/рік), з них 46 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.10.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 2502,9 км, з них ветхих та аварійних - 577,5 км або 23,1 %; протягом року було замінено 51,8 км або біля 9 % від потреби (рис. 5.10.7).

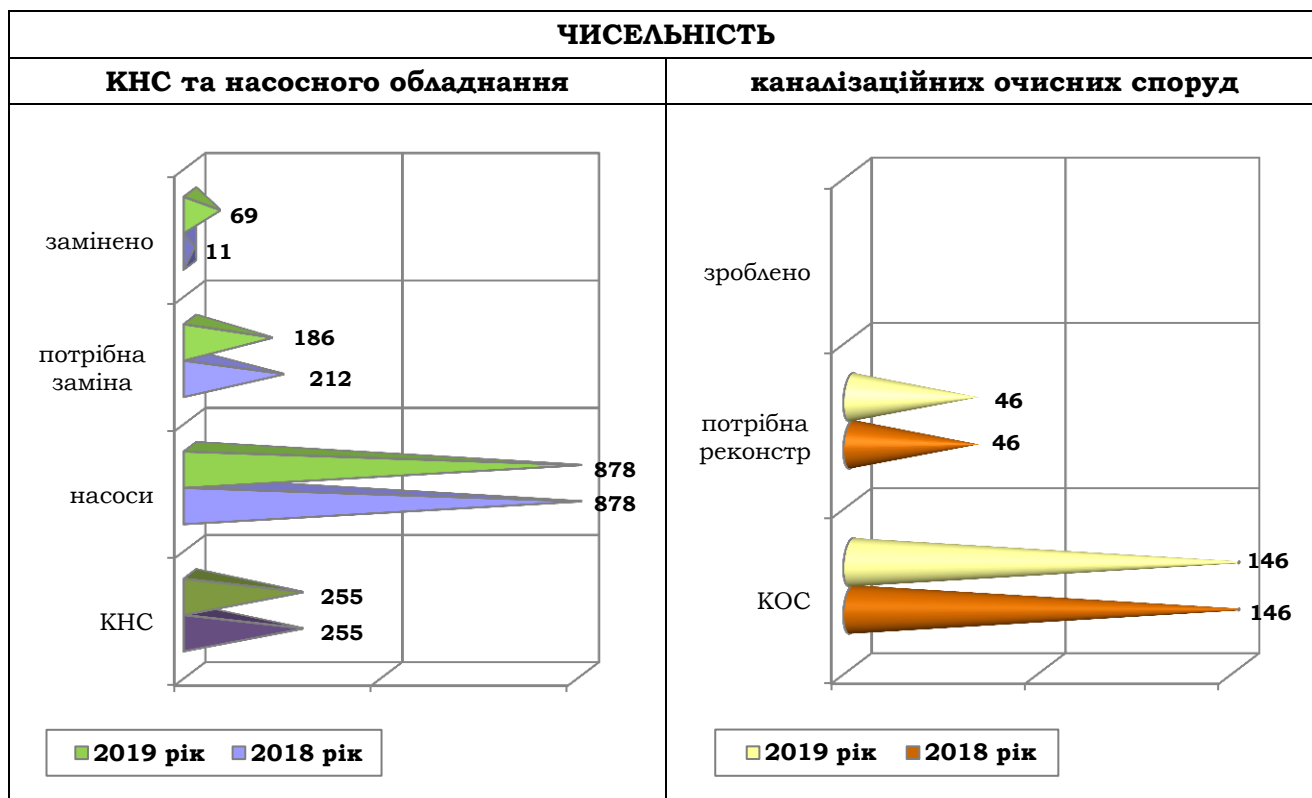


Рис. 5.10.6

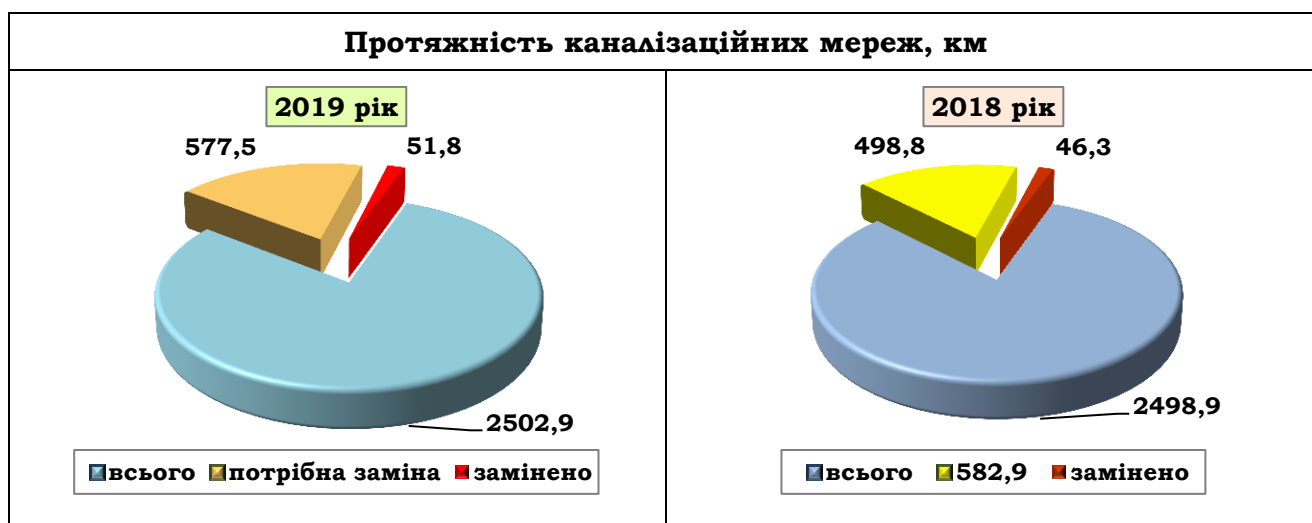


Рис. 5.10.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання зросли з 67,82 до 68,11 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизилась - з 2150 до 2110 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась зросли 19,04 до 22,64 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 420 до 490 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення зменшилась – з 6300,0 до 6275,0 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	6,804	7,836	5,13	6,73
максимальні	36,71	42,76	40,0	42,38
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,79	7,836	4,22	6,54
максимальні	29,92	20,49	30,97	30,97
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	5,87	7,25	4,59	5,17
максимальна	22,10	28,52	43,55	48,54
середня	13,10	11,07	14,93	11,44
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	93,8	100,0	94,3	100,0
<i>для населення</i>	86,4	90,5	85,3	90,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	193	206
<i>спеціалізовані комунальні</i>	65	69
<i>багатогалузеві комунальні</i>	85	92
<i>відомчі</i>	43	45
Форма власності		
<i>комунальна</i>	150	156
<i>державна</i>	12	16
<i>інша</i>	31	39

Базове підприємство ВКГ області - **ТОВ «Білоцерківвода», м. Біла Церква**

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	ТОВ «Білоцерківвода»		КП ФМР «Фастівводоканал»		КП «Славутич-Водоканал»		ВРКП «Вишгородтеплотрежа»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	17,1	17,2	1,94	1,95	1,2	1,2	0,07	0,07
<i>очищено</i>	17,1	17,2	1,94	1,95	1,2	1,2	0,07	0,07
<i>подано усім споживачам</i>	15,2	15,3	1,8	1,81	1,1	1,1	0,07	0,07
<i>реалізовано</i>	10,6	10,7	1,23	1,25	1,06	1,03	0,05	0,05
<i>втрати та витрати</i>	6,5	6,5	0,71	0,70	0,2	0,2	0,02	0,02
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	335,6	335,7	152,2	152,2	110,9	110,9	18,7	18,7
<i>ветхі та аварійні</i>	288,6	288,7	115,2	114,9	0,7	-	-	-
<i>замінено</i>	0,55	1,18	1,3	0,3	-	0,7	-	0,7
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	4,99	5,05	2,76	2,48	1,24	1,13	0,15	0,18

ВОДОВІДВЕДЕННЯ							
Обсяги стоків, млн. м³/рік							
<i>відведено</i>	11,9	11,6	0,97	0,96	0,95	0,94	
<i>очищено</i>	11,9	11,6	0,97	0,96	0,95	0,94	
<i>біологічно очищено</i>	11,9	11,6	0,97	0,96	0,95	0,94	
<i>доочищено</i>					0,95	0,94	
Каналізаційні мережі, км							
<i>всього</i>	268,8	268,9	53,4	53,4	113,2	113,2	
<i>ветхі та аварійні</i>	230,7	230,7	39,7	39,5	1,4	1,4	
<i>замінено</i>	0,11	0,36	0,02	0,2	1,4	1,4	
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	11,59	11,51	1,71	1,71	0,36	0,33	
Заборгованість за електроенергію: разом водопостачання/водовідведення тис. грн.	2601,3	2591,6	-	742,1	254,0	570,1	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	28,83	35,11
	у тому числі:		
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	16,895	18,1
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	11,935	17,01

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.10.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
усі джерела централізованого водопостачання:			
1	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,5	33,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,6	10,0
підземні джерела централізованого водопостачання:			
2	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,2	31,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,0	7,6
джерела децентралізованого водопостачання:			
3	<i>санітарно-хімічні показники</i>	50,7	46,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	23,8	28,3
Системи водопостачання			
системи централізованого водопостачання:			
4	<i>санітарно-хімічні показники</i>	21,6	35,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,7	10,0
водопровідні мережі:			
5	<i>санітарно-хімічні показники</i>	23,4	24,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,0	10,2
сільські системи водопостачання:			
6	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37,2	38,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	17,5	14,0

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Українка, 2 села Обухівський, КПП «Ржищівводоканал Кагарлицький, 4 села Броварський, 4 села Васильківський р-ни	Залізо
м. Миронівка	Перманганатна окиснюваність
м. Вишневе	Жорсткість
смт Згурівка, 2 села Баришівський, 3 села Яготинський р-ни	Органолептичні, фториди
КП ФМР «Фастівводоканал», смт Макарів, 2 села Баришівський, 1 село Яготинський р-ни	Органолептичні, залізо
смт Калинівка, смт В.Димерка, КП "Боярка-водоканал", 3 села Києво-Святошинський, 2 села Васильківський р-ни	Мікробіологічні, органолептичні, залізо, жорсткість, амоній
смт Глеваха, 4 села Васильківський, 1 село Рокитнянський, 1 село Фастівський р-ни	Мікробіологічні, жорсткість, залізо
3 села Києво-Святошинський, 1 село Яготинський р-ни	Органолептичні, залізо, жорсткість, амоній
1 село Баришівський, 1 село Тетіївський р-ни	Мікробіологічні
2 села Яготинський, 1 село Києво-Святошинський р-ни	Залізо, фториди, жорсткість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.10.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	473,0	473,3
нормативно чистих без очищення	428,6	428,5
нормативно очищених	38,5	37,7
недостатньо очищених	2,317	2,284
неочищених		
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	27,25	26,56
нормативно чистих без очищення	1,648	1,648
нормативно очищених	24,84	24,14
недостатньо очищених	0,764	0,765
неочищених		

Таблиця 5.10.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	12,9	27,1
	за мікробіологічними показниками	11,5	24,0
2	Водойми II-ї категорії,:		
	за санітарно-хімічними показниками	8,7	30,8
	за мікробіологічними показниками	14,9	51,0

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Сьогодні однією з найбільших проблем є зношеність мереж водопостачання та водовідведення, велика енергоємність та моральна застарілість обладнання підприємств, що безпосередньо впливає на якість надання послуг, якість питної води та стічних вод. У ветхому та аварійному стані перебувають майже 28 % водопровідних та 34 % каналізаційних мереж, які експлуатуються понад 20 років і потребують реконструкції або повної заміни. Втрати питної води під час її транспортування та розподілу в середньому в області становить близько 24 %.

Програмою «Питна вода Київщини» на 2017-2020 роки у 2019 році за рахунок коштів різних бюджетів було передбачено заходи на загальну суму 161,5 млн грн.

Фактично освоєно кошти у сумі майже 67,192 млн грн (58,8 до визначеного Програмою, що більше на 4 більше ніж у 2018 році), з них кошти обласного бюджету – 28,5 млн грн, кошти місцевих бюджетів – 37,8 млн грн, кошти інших джерел – 8,1 млн грн.

Значимими результатами реалізації програмних завдань та заходів у звітному періоді є:

- реконструкція автоматичної системи диспетчерського управління технологічним обладнанням артезіанських свердловин №№2,3,4,5,6,7,9 та площадки 2-го підйому з водоочисними спорудами комплексу водопостачання в м. Тетіїві;
- реконструкція системи водопостачання в м.Ржищів;
- капітальний ремонт водопровідної мережі від артезіанських свердловин №9, №10 та №11 в смт Ставище;
- реконструкція каналізаційного колектору з прокладанням третьої гілки від КНС №2 в м. Бровари;
- реконструкція системи водопостачання м. Ржищів;
- реконструкція та технічне переоснащення першого та другого блоків біологічної очистки з блоком знезараження стічної води в смт Рокитне;
- капітальний ремонт водонапірно-насосної станції №5 в м.Боярка Києво-Святошинського району;
- реконструкція каналізаційної насосної станції №7 в м. Березань.

Крім цього, відповідно до місцевих галузевих Програм забезпечення населення якісною питаною водою в достатній кількості проводились роботи із заміни енергоємного насосного обладнання, будівництва, реконструкції, капітального ремонту мереж водопостачання та водовідведення, ремонту артсвердловин, ремонту водопровідних та каналізаційних насосних станцій, водозабірних споруд, виготовлення проектно-кошторисної документації, інші заходи у водопровідно-каналізаційному господарстві області

5.11 Кіровоградська область

Кіровоградською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Кіровоградській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 187,6 млн. м³, що на 23,9 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 45,83 (більше на 8,16) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 17,80 (менше на 0,55) млн. м³, на виробничі - 23,11 (більше на 6,8) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 4,57 (менше на 0,3) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 2,79 (більше на 0,12) млн. м³ (табл. 5.11.1, рис. 5.11.1).

Таблиця 5.11.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	163,7	187,6	+23,9
	поверхневої	146,78	171,2	+24,42
	підземної	16,92	16,40	-0,52
2	Використання води, млн. м³			
	всього	37,67	45,83	+8,16
	на господарсько-питні потреби	18,35	17,80	-0,55
	на виробничі потреби	16,36	23,11	+6,8
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	2,898	4,831	+1,933
	на інші потреби	0,123	0,085	-0,038
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	4,871	4,573	-0,298
	на господарсько-питні потреби	2,675	2,791	+0,116
	на виробничі потреби	2,080	1,737	-0,343
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	0,070	0,013	-0,057
	на інші потреби	-	-	-

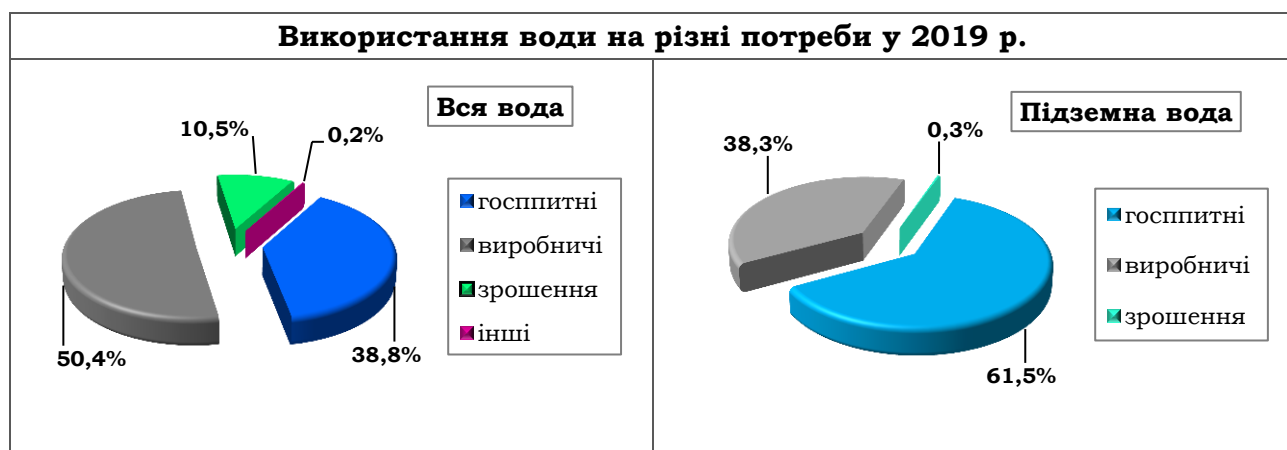


Рис. 5.11.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.11.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 12 міст, 22 смт (81,5 %), 217 сіл (21,9 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 5 смт (Єлисаветградка, Знам'янка Друга, Капітанівка, Павлиш, Салькове) та у 774 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 11 міст (91,7 %), 18 смт (66,7 %), 6 сіл (0,6 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Благовіщенськ, у 9 смт (Єлисаветградка, Знам'янка Друга, Капітанівка, Нова Прага, Приютівка, Павлиш, Салькове, Вільшанка, Устинівка) та у 985 селах.

Таблиця 5.11.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	11
<i>смт</i>	27	22	18
<i>села</i>	991	217	6
Разом	1030	251	35

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.11.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 382,9 тис. осіб (81,9 %), у смт - 63,9 тис. осіб (68,9 %), у селах - 21,0 тис. осіб (37,8 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 350,0 тис. осіб (74,9%), у смт - 44,8 тис. осіб (48,3 %), у селах - 2,9 тис. осіб (5,2 %).

Таблиця 5.11.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	467,4	382,9	350,0
<i>смт</i>	92,7	63,9	44,8
<i>села</i>	55,5	21,0	2,9
Разом	615,6	467,8	397,7

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 48 % населених пунктів та 46 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 115,6; у смт – 116; у сільських н/п – 147,8 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 176; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,26 %.

Привізна питна вода в системі водопостачання області застосувалась частково у 13 населених пунктах (13,78 тис. осіб), зокрема:

у м. Новоукраїнка - 11,46 тис. осіб або 68,4 % населення міста;

у м. Долинська - 178 осіб або 0,9 % населення міста;
у 1 смт Устинівка - 1,1 тис. осіб або 30,8 % населення смт;
у 1 селі Долинського р-ну (127 осіб) та 9 селах Устинівського р-ну (916 осіб).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 10, з них поверхневих – 6; чисельність свердловин дорівнювала - 257.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.11.2):

- ✦ піднято води - 32,17 млн. м³;
- ✦ очищено - 24,96 млн. м³ або 77,6 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 27,8 млн. м³ або 86,4 %;
- ✦ реалізовано - 18,6 млн. м³ або 57,8 %;
- ✦ знезаражено - 23,17 млн. м³ або 72 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 13,57 млн. м³ або 42,2 %.



Рис. 5.11.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 25,99 млн. м³ або 80,8 % від загального обсягу; смт - 5,08 млн. м³ або 15,8 %; сільські н/п - 1,1 млн. м³ або 3,4 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 49,76; за категорією «населення» - 35,88 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 74 (фактична потужність - 82,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 283 одиниць, з них заміни потребували 88 або 31,1 % насосів, було замінено протягом року - 22 або 25 % від потреби (рис. 5.11.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 3253,9 км, з них ветхих та аварійних - 1514,8 км або 46,6 %; протягом року було замінено 20,5 км або 1,4 % від потреби (рис. 5.11.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,83 до 0,85 аварій на 1 км мережі.

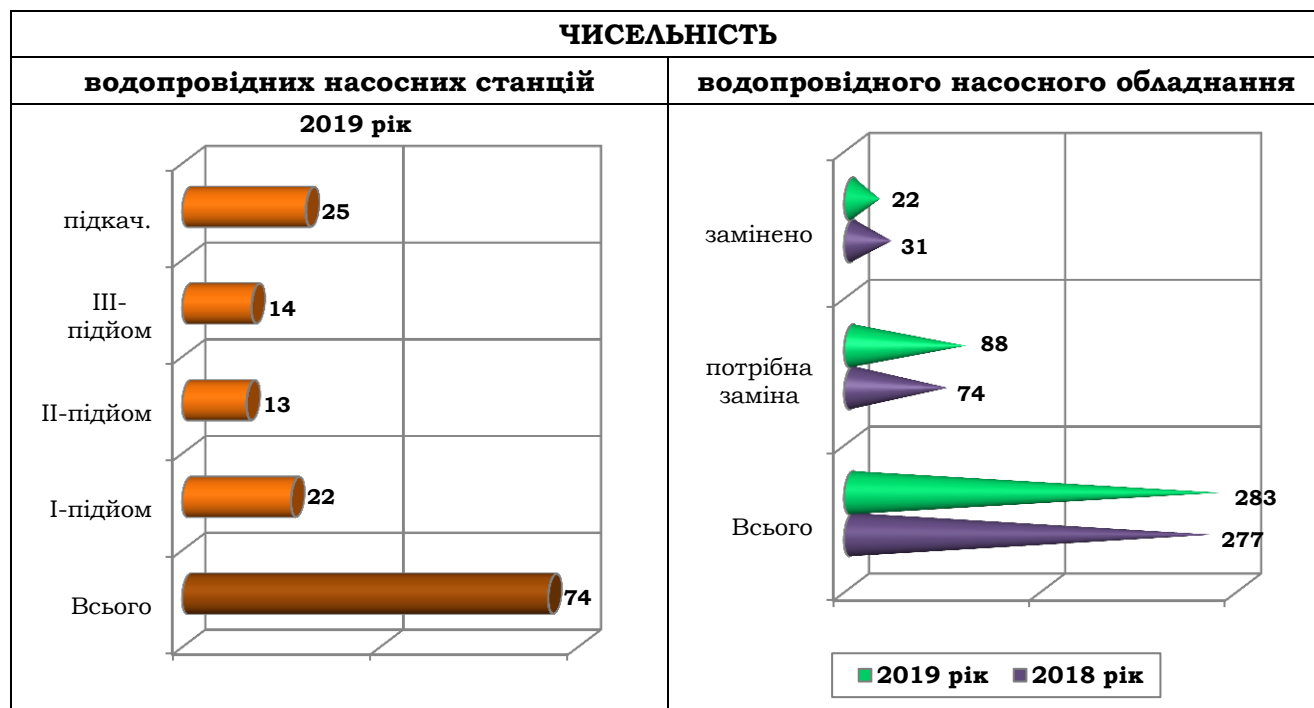


Рис. 5.11.3



Рис. 5.11.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 52 з сумарним об’ємом - 195,2 тис. м³; водонапірні башти – 157 з сумарним об’ємом - 8,49 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання квартир приладами обліку спожитої води протягом звітного року зменшився з 96,1 до 95 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 125,7 (більше на 5,6); у смт – 92,5 (менше на 1,8); у сільських н/п – 91,3 (менше на 3,3) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.11.5):

- ✧ відведено стічних вод - 18,29 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди - 17,15 млн. м³ або 93,8 %;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 14,13 млн. м³ або 77,3 %;
- ✧ пройшло доочищення - 13,82 млн. м³ або 75,6 %.

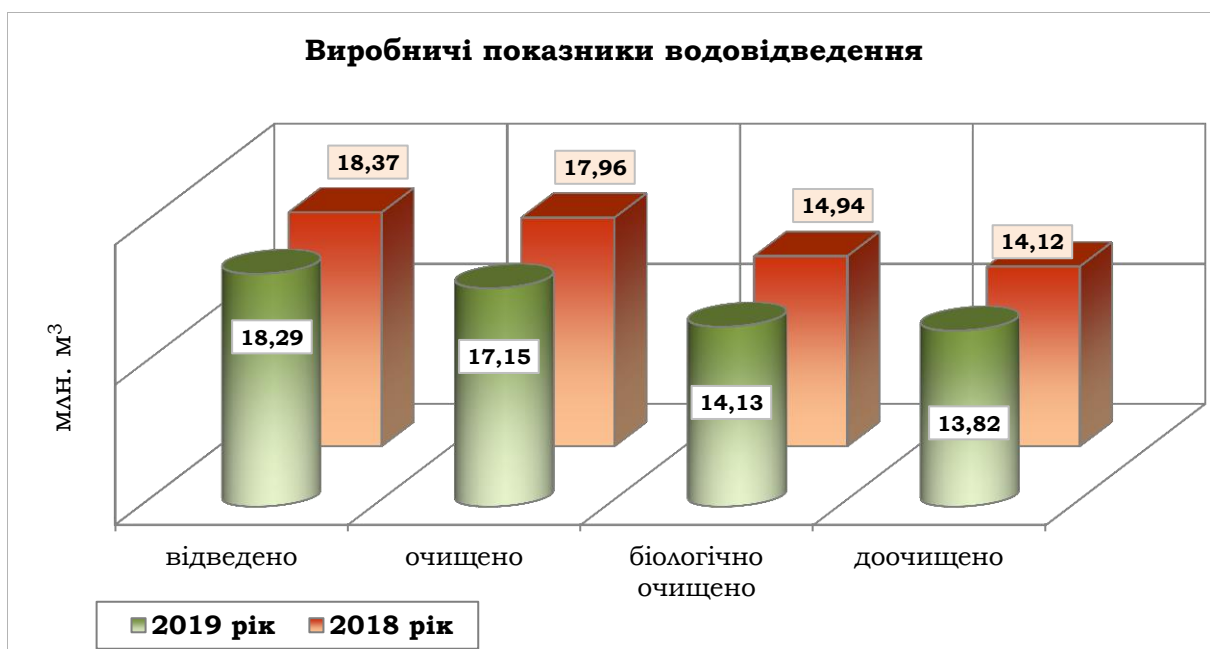


Рис. 5.11.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 16,97 млн. м³ або 92,8 % від їх загальної кількості; у смт - 1,3 млн. м³ або 7,1 %; у сільських н/п - 0,02 млн. м³ або 0,1 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 91 КНС (загальна фактична потужність – 50 млн. м³/рік); 180 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 87 або 48,3 % насосів, було замінено протягом року - 6 або 6,9 % від потреби;

➤ 64 КОС (загальна фактична потужність - 49,5 млн. м³/рік), з них 17 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.11.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 976,9 км, з них ветхих та аварійних - 318,2 км або 32,6 %; протягом року було замінено 0,73 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.11.7). Показник аварійності мереж знизився з 0,2 до 0,19 аварій на 1 км мережі.

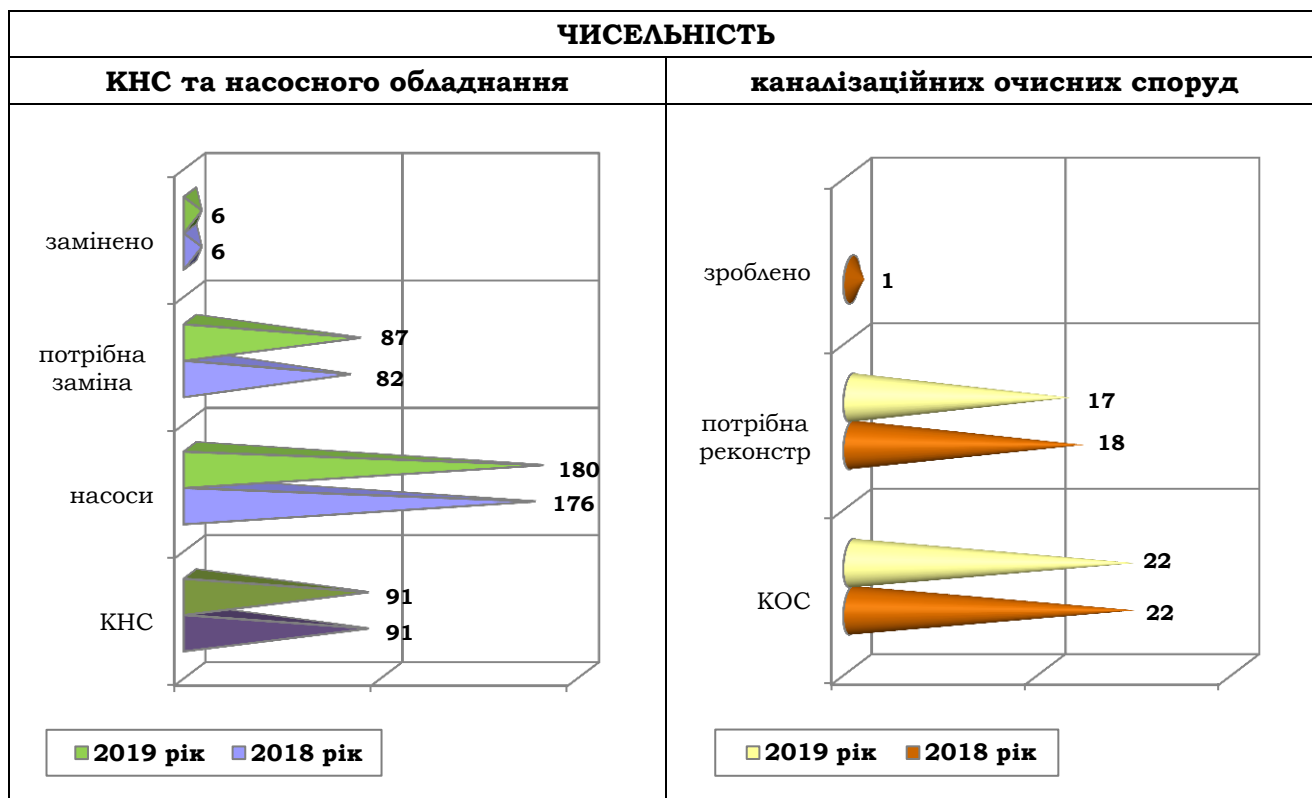


Рис. 5.11.6

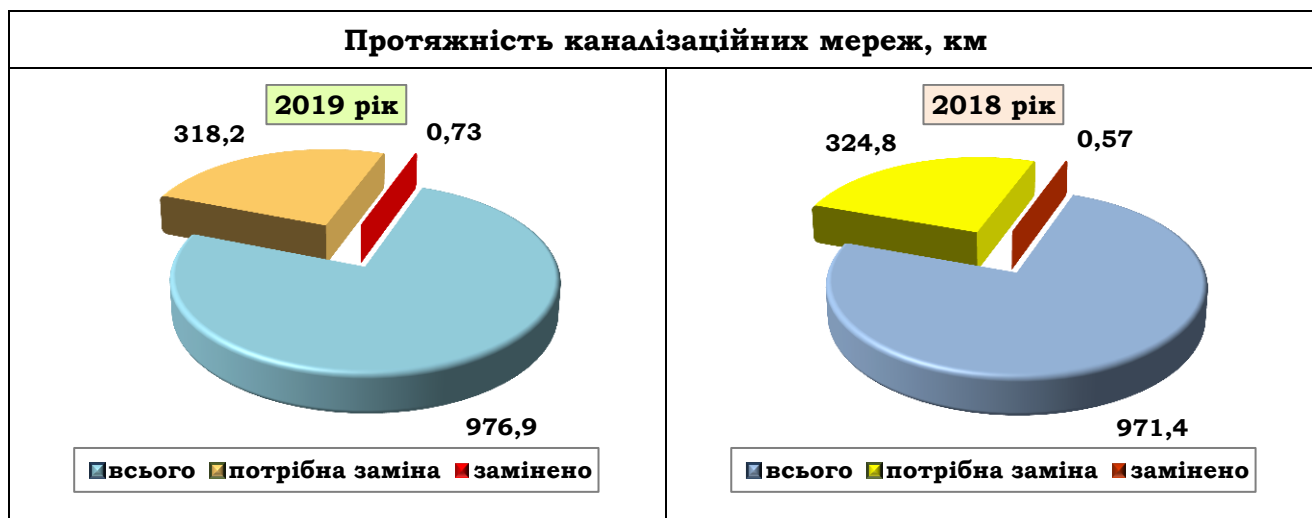


Рис. 5.11.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 42,15 до 39,65 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 1180 до 1373 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 15,62 до 14,36 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 712 до 730 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання/водовідведення - 4600,0 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	6,96	6,96	2,81	2,81
максимальні	44,86	45,71	46,92	51,64
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,46	5,46	2,79	2,43
максимальні	32,20	38,72	30,75	39,23
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	5,50	6,06	1,27	1,56
максимальна	33,96	49,66	103,91	97,5
середня	13,27	20,42	9,79	12,59
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	90,1	67,7	106,5	95,2
<i>для населення</i>	88,2	68,8	103,0	92,1

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність		
спеціалізовані комунальні	40	40
багатогалузеві комунальні	28	28
відомчі	5	5
Форма власності		
комунальна	76	76
державна	5	5
інша	12	12

Базове підприємство ВКГ області - **ОКВП «Дніпро-Кіровоград»**.
Йому підпорядковані: Кропивницьке ВКГ, Олександрійське ВКГ, Світловодське ВКГ, Знам'янське ВКГ

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (м. Кропивницький)	роки	
	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ		
Обсяги води, млн. м³/рік		
піднято	25,26	23,8
очищено	23,08	21,81
подано усім споживачам	23,81	22,52
реалізовано	15,41	14,75
втрати та витрати	9,85	9,04
Водопровідні мережі, км		
всього	1893,9	1895,9
ветхі та аварійні	980,9	971,8
замінено	3,48	9,37
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	33,68	32,34
Заборгованість за електроенергію, млн. грн.	13783,5	594,88

ВОДОВІДВЕДЕННЯ		
Обсяги стоків, млн. м³/рік		
<i>відведено</i>	16,76	16,22
<i>очищено</i>	16,76	16,22
<i>біологічно очищено</i>	15,6	13,5
<i>доочищено</i>	15,6	13,5
Каналізаційні мережі, км		
<i>всього</i>	627,2	629,6
<i>ветхі та аварійні</i>	149,5	149,4
<i>замінено</i>	0,37	0,427
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	11,95	12,01
Заборгованість за електроенергію, млн. грн.	11,95	12,01

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопоста- чання	Водовідве- дення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	145,16	82,08
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	22,53	0,68
2.	Продовження будівництва об'єктів		23,947
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	111,93	55,14
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	10,69	2,32

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.11.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
усі джерела централізованого водопостачання:			
1	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,2	27,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,6	6,4
підземні джерела централізованого водопостачання:			
2	<i>санітарно-хімічні показники</i>	24,0	24,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,1	6,4
джерела децентралізованого водопостачання:			
3	<i>санітарно-хімічні показники</i>	69,9	64,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	18,8	19,7
Системи водопостачання			
системи централізованого водопостачання:			
4	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,2	27,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,6	6,4
водопровідні мережі:			
5	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,2	27,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,7	6,8
сільські системи водопостачання:			
6	<i>санітарно-хімічні показники</i>	29,2	29,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,1	8,0

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Олександрія, смт Пантаївка, 5 сіл	Мікробіологічні, нітрати
6 сіл	Мікробіологічні, мінералізація
смт Устинівка, 3 села	Мікробіологічні
м. Гайворон, смт: Голованівськ, Саврань, Новоархангеськ, 43 села	Нітрати, мінералізація, амоній
смт: Компаніївка, Новгородка, Добровеличківка, 25 сіл	Нітрати

Охорона природних водойм

Таблиця 5.11.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	24,88	34,57
нормативно чистих без очищення	1,294	11,38
нормативно очищених	12,72	12,50
недостатньо очищених	3,319	3,024
неочищених	-	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	16,84	16,21
нормативно чистих без очищення	1,189	1,108
нормативно очищених	12,39	12,11
недостатньо очищених	3,260	2,993
неочищених	-	-

Таблиця 5.11.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми II-ї категорії,:		
	за санітарно-хімічними показниками	36(19,7%)	60(28,6%)
	за мікробіологічними показниками	58(26,7%)	57(23,0%)

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Протягом 2019 року на об'єктах ВКГ виконувалися наступні заходи.

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» продовжено співпрацю зі Світовим банком в рамках «Другого проекту розвитку міської інфраструктури». У 2019 році підприємством виконувались роботи з проектування, проводилась закупівля обладнання та його встановлення по наступних інвестиційних проектах:

«Реконструкція Дніпровської водоочисної станції МРВ "Дніпро-Кіровоград" - здійснено оплату за надання послуг в рамках контракту в розмірі 10,3 млн. грн та розпочато підготовчі роботи;

«Реконструкція каналізаційних очисних споруд м.Кіровограда» - 7,16 млн. грн, завершено процедуру оцінки впливу на довкілля, розроблено проект, розпочато підготовчі роботи;

«Впровадження системи автоматизації та диспетчеризації ОКВП "Дніпро-Кіровоград" - 1,3 млн. грн, проводилось обстеження та паспортизація мереж, розпочато закупівлю електрорічильників, серверного і комп'ютерного обладнання, його встановлення;

«Реконструкція водопровідних насосних станцій» - 27,1 млн. грн, проводилась робота з розробки проектно-кошторисної документації, придбано 14 насосних агрегатів

та 3 встановлено на насосних станціях;

По проекту «Реконструкція міських мереж міста Кіровоград та ділянок водогону «Дніпро-Кіровоград» впродовж 2019 року здійснено оплату за надання послуг в рамках контракту в розмірі 63,1 млн. грн., роботи проводились на наступних об'єктах:

«Реконструкція водозабору "Холодні ключі" до ВНС "Масляниківка» в м.Кропивницький»; «Реконструкція водоводу "Центральний" в м. Кропивницький»; "Реконструкція водоводу від камери №44 до ВНС "Зона 2 А" в м. Кропивницький"; "Реконструкція дюкерів через Обломіївську затоку на ділянці "ДВС-ВНС" Олександрія".

За вказаним проектом здійснено заміну 3,6 км водогонів, встановлено 15 засувок, 1 вантуз, 14 дискових затворів, 2 регулятори тиску. Улаштовано 15 водопровідних колодязів та 14 камер, придбано 2 насоса-дозатора.

По проекту "Реконструкція каналізаційних насосних станцій" у 2019 році здійснено оплату в розмірі 35,3 млн. грн, розроблено проектну-кошторисну документацію та отримано позитивні висновки на 10 КНС. Закуплено основне обладнання та запірну арматуру. Розпочато загально-будівельні роботи.

За рахунок обласного фонду охорони навколишнього природного середовища виконано роботи по проектах:

"Реконструкція комплексу гідрогеологічних свердловин для геолого-економічної оцінки запасів підземних вод Лозуватської ділянки Долинського водозабору і здійснення заходів по застосуванню раціональних, економічно безпечних технологій видобування та недопущення порушення наднормативних витрат і погіршення якості підземних питних вод" виконанні роботи по бурінню 4 свердловин та розпочато роботи з будівництва насосної станції I підйому;

"Реконструкція очисних споруд потужністю 150 м. куб./добу у смт Новгородка Кіровоградської області" - виконано будівельні роботи та придбано обладнання, проводяться роботи по підключенню об'єкту до електромережі;

"Будівництво каналізаційних очисних споруд з їх підключенням до мереж в м.Долинська"- виготовлено проектну-кошторисну документацію;

«Реконструкція системи відведення сирого осаду та надлишкового активного мулу з впровадженням технології інтенсифікації процесу зневоднення осаду на мулових майданчиках Марто-Івановських очисних споруд (Кіровоградська область, Олександрійський район, с. Марто-Іванівка (коригування)" - проведено реконструкцію системи водовідведення очисних споруд - 2325,89 тис. грн."

"Реконструкція каналізаційних очисних споруд м. Світловодськ Кіровоградської області" Коригування - виконувались роботи по будівництву III черги.

За рахунок державного фонду охорони навколишнього природного середовища: у 2019 році спрямовувались кошти державного бюджету та обласного бюджету - на реалізацію проектів:

"Реконструкція каналізаційних очисних споруд з новим будівництвом цеху механічного зневоднення осаду стічних вод в м.Кропивницькому". Придбано устаткування та виконані будівельні роботи по будівництву ЦМЗ;

"Реконструкція каналізаційних очисних споруд м. Знам'янка" закуплено устаткування для КОС.

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів розвитку територій Кіровоградської області реалізувалися проекти:

"Реконструкція водогону с.Мошоріно Знам'янського району Кіровоградської області" - 1500 тис. грн.;

"Реконструкція водопроводу у місті Гайворон, Гайворонського району, Кіровоградської області " виконано роботи по реконструкції водопроводу.

Протягом 2019 році за рахунок коштів місцевих бюджетів у сумі 8,79 млн. грн. та коштів підприємств у сумі 3,1 млн. грн. проведено роботи з ремонту водопровідних та каналізаційних мереж; ремонту та встановлення 9 водонапірних башт, капітального ремонту свердловин та насосного обладнання на свердловинах.

5.12 Луганська область

Луганською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Луганській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 61,18 млн. м³, що на 3,54 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 57,84 (більше на 3,2) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 49,54 (більше на 3,1) млн. м³, на виробничі - 0,72 (менше на 0,07) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 23,91 (більше на 1,74) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 15,61 (більше на 1,61) млн. м³ (табл. 5.12.1, рис. 5.12.1).

Таблиця 5.12.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	57,64	61,18	+3,54
	поверхневої	32,35	33,93	+1,58
	підземної	25,29	27,25	+1,96
2	Використання води, млн. м³			
	всього	54,64	57,84	+3,2
	на господарсько-питні потреби	46,44	49,54	+3,1
	на виробничі потреби	0,79	0,72	-0,07
	на сільськогосподарські потреби	-	-	
	на зрошення	-	-	
	на інші потреби	7,41	7,59	+0,18
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	22,17	23,91	+1,74
	на господарсько-питні потреби	14,00	15,61	+1,61
	на виробничі потреби	0,76	0,72	-0,04
	на сільськогосподарські потреби	-	-	
	на зрошення	-	-	
	на інші потреби	7,41	7,59	+0,18

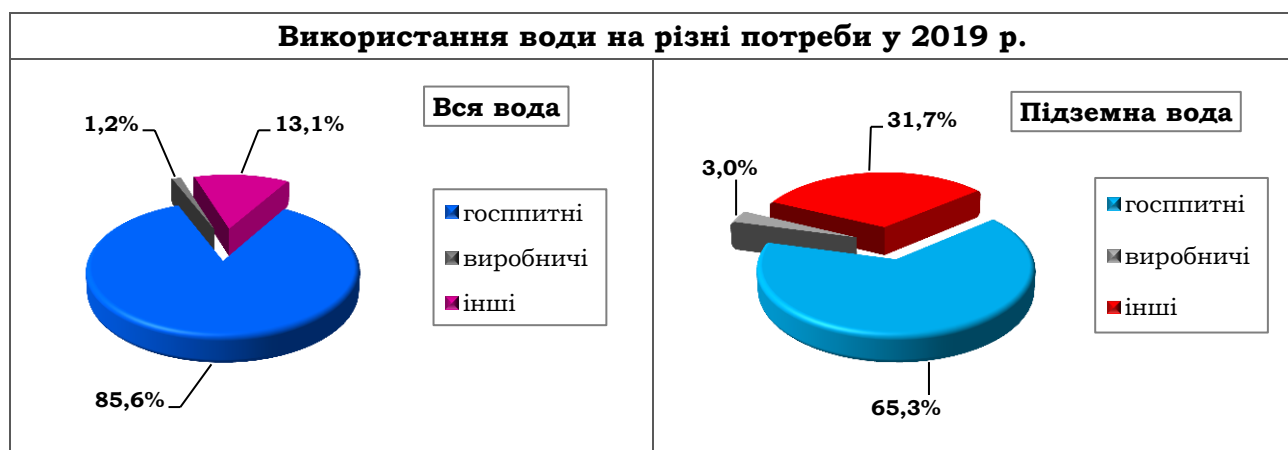


Рис. 5.12.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.12.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 12 міст, 18 смт (75,0 %), 35 сіл (7,0%). Централізоване водопостачання було відсутнє у 6 смт (Лозно-Олександрівка, Білолуцьк, Нижня Дуванка, Борівське, Мирна Долина, Метьолкіне) та у 462 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 12 міст, 9 смт (37,5 %), 3 села (0,6%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 15 смт (Лозно-Олександрівка, Білолуцьк, Нижня Дуванка, Білогорівка, Малорязанцеве, Вовчоярівка, Нижнє, Тошківка, Борівське, Мирна Долина, Врубівка, Комишуваха, Новотошківське, Метьолкіне, Красноріченське) та у 494 селах.

Таблиця 5.12.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	12
<i>смт</i>	24	18	9
<i>села</i>	497	35	3
Разом	533	65	24

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.12.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 329,48 тис. осіб (87,5%), у смт - 23,79 тис. осіб (21,5 %), у селах - 7,57 тис. осіб (4,0 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 245,17 тис. осіб (65,1%), у смт - 12,93 тис. осіб (11,7 %), у селах - 0,26 тис. осіб (0,1 %).

Таблиця 5.12.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	376,71	329,48	245,17
<i>смт</i>	110,61	23,79	12,93
<i>села</i>	187,32	7,57	0,26
Разом	674,64	360,84	258,36

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 84,3 % н/п та 93,8 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 80,3; у смт – 23,9; у сільських н/п – 56,5 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 117; відсоток населення, що споживає з них воду – 5,3 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Привілля, 1 село	10	10
м. Новодружеськ	11	11
мм. Попасна, Золоте	19	19
3 села Кременський район	4-5	4-5
сел. Стара Краснянка, Кременський район	4	24

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 47, з них поверхневих – 1; чисельність свердловин дорівнювала - 446.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.12.2):

- ✦ піднято води - 61,18 млн. м³;
- ✦ очищено - 33,93 млн. м³ або 55,5 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 57,56 млн. м³ або 94,1 %;
- ✦ реалізовано - 42,76 млн. м³ або 69,9 %;
- ✦ знезаражено - 59,94 млн. м³ або 98 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 18,42 млн. м³ або 29,8 %.



Рис. 5.12.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 10,69 млн. м³ або 17,5 % від загального обсягу; смт - 41,24 млн. м³ або 67,4 %; сільські н/п - 9,25 млн. м³ або 15,1 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 146,55; за категорією «населення» - 87,31 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 220 (фактична потужність - 117,7 млн.

м³/рік); встановлене насосне обладнання – 325 одиниць, з них заміни потребували 99 або 30,5 % насосів, було замінено протягом року - 13 або 13,1 % від потреби (рис. 5.12.3).

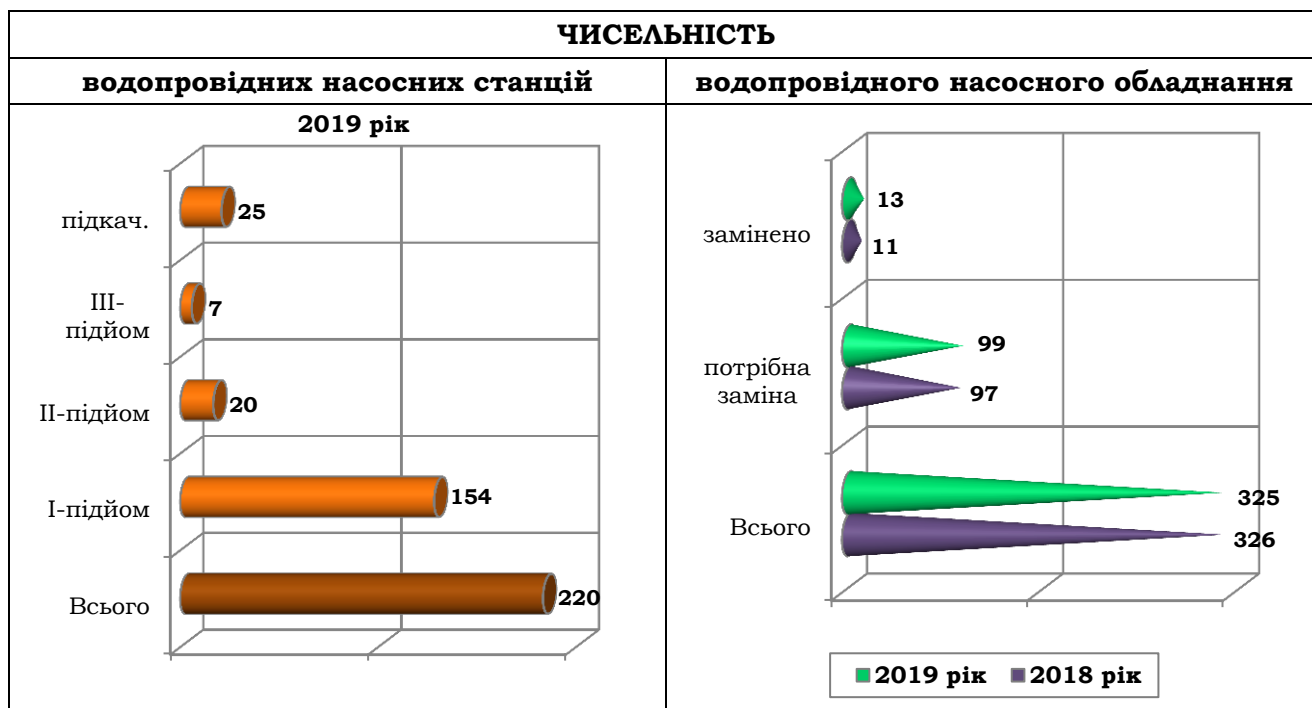


Рис. 5.12.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 2334,0 км, з них ветхих та аварійних - 1426,3 км або 61,1 %; протягом року було замінено 14,7 км або 1 % від потреби (рис. 5.12.4). Показник аварійності мереж зріс з 11,9 до 12,3 аварій на 1 км мережі.

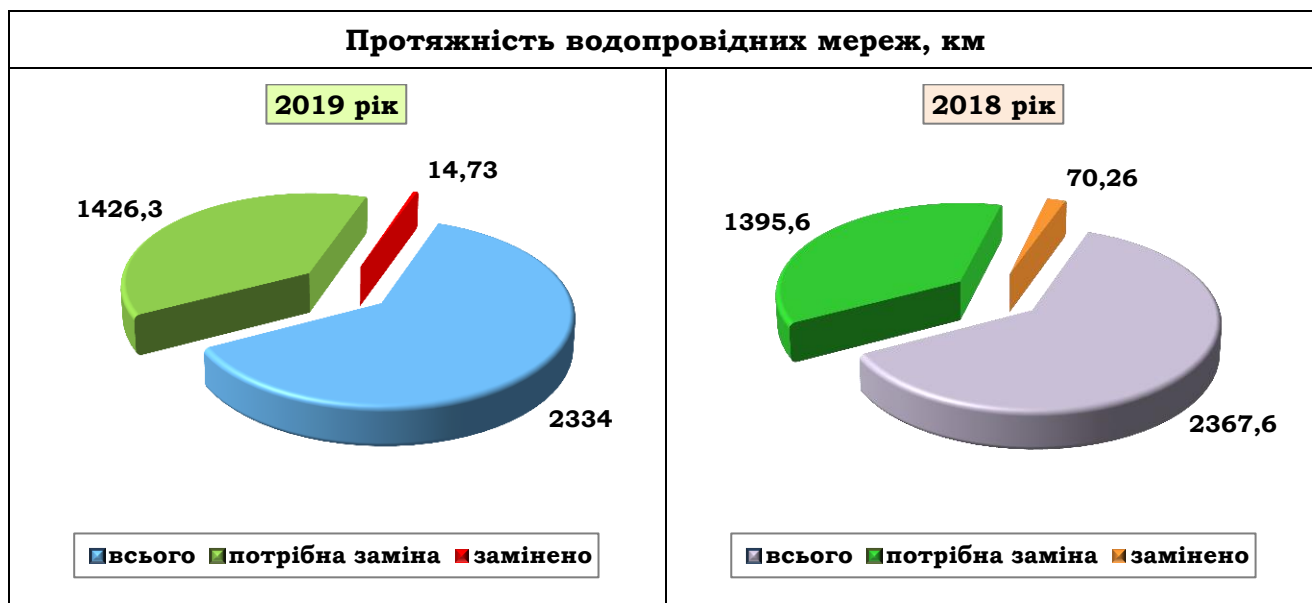


Рис. 5.12.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 65 з сумарним об'ємом - 139,05 тис. м³; водонапірні

башти – 34 з сумарним об'ємом - 1,63 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 0,3 (менше на 1,7) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року зменшився - з 66,1 до 65,05%; квартир збільшився - з 84,6 до 85,3 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 89,3 (більше на 17,9); у смт – 18,9 (менше на 9,7); у сільських н/п – 16,9 (менше на 1,9) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.12.5):

- ✦ відведено стічних вод - 11,37 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 7,02 млн. м³ або 61,7 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 3,98 млн. м³ або 35 %;
- ✦ пройшло доочищення - 2,21 млн. м³ або 19,4 %.

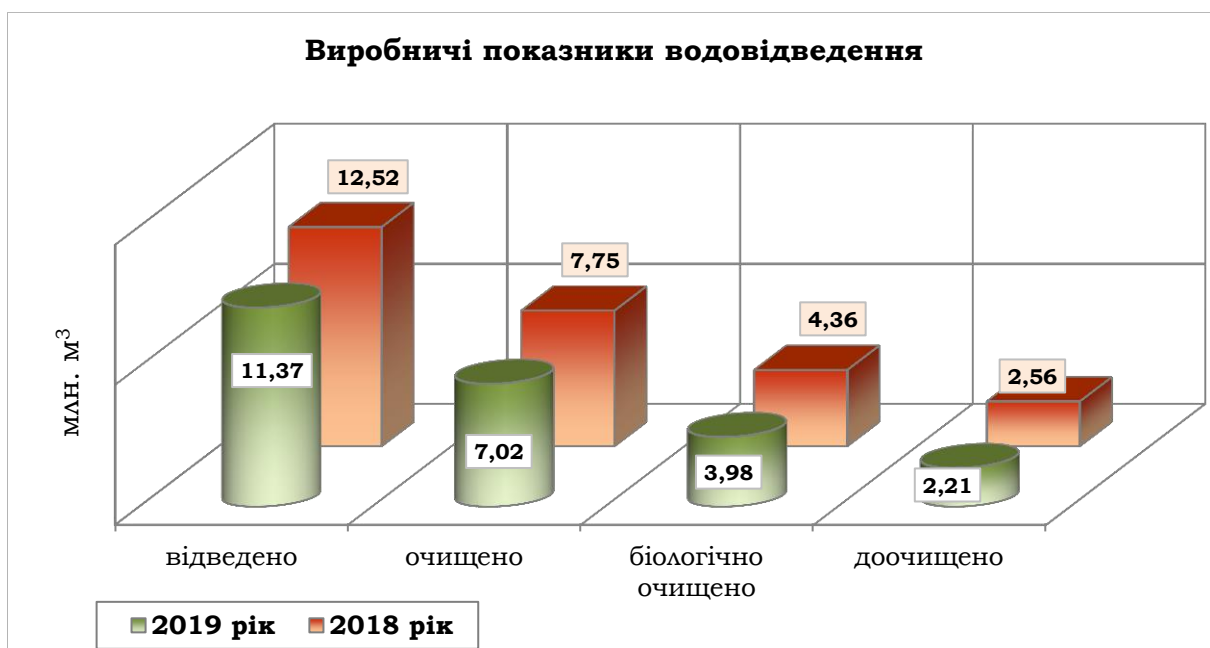


Рис. 5.12.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 10,93 млн. м³ або 96,1 % від їх загальної кількості; у смт - 0,43 млн. м³ або 3,8 %; у сільських н/п - 0,01 млн. м³ або 0,1 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 77 КНС (загальна фактична потужність – 27,1 млн. м³/рік); 138 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 91 або 65,9 % насосів, було замінено протягом року - 2 або 2,2 % від потреби;

► 25 КОС (загальна фактична потужність - 11,9 млн. м³/рік), з них 21 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.12.6).

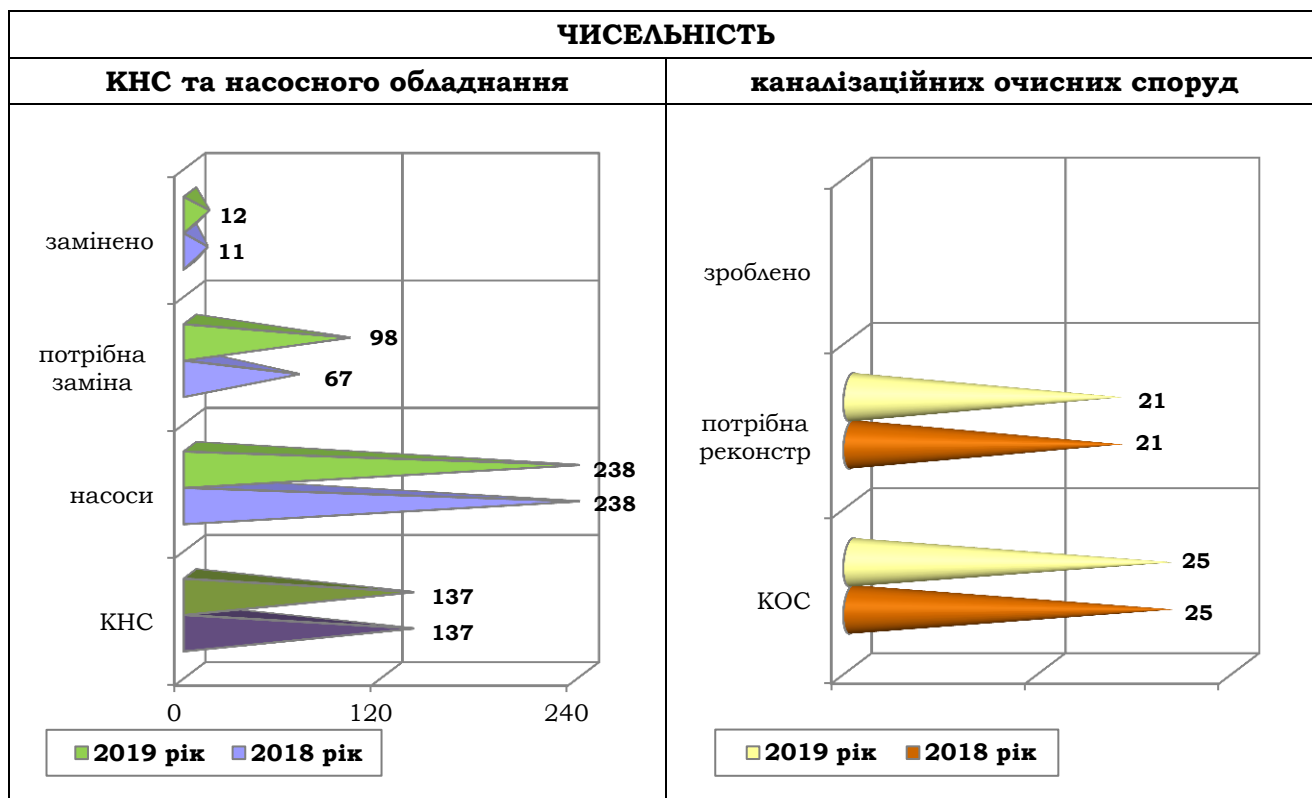


Рис. 5.12.6

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 880,7 км, з них ветхих та аварійних - 521 км або 59,2%; протягом року було замінено 1,56 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.12.7). Показник аварійності мереж - 97,4 аварій на 1 км мережі.

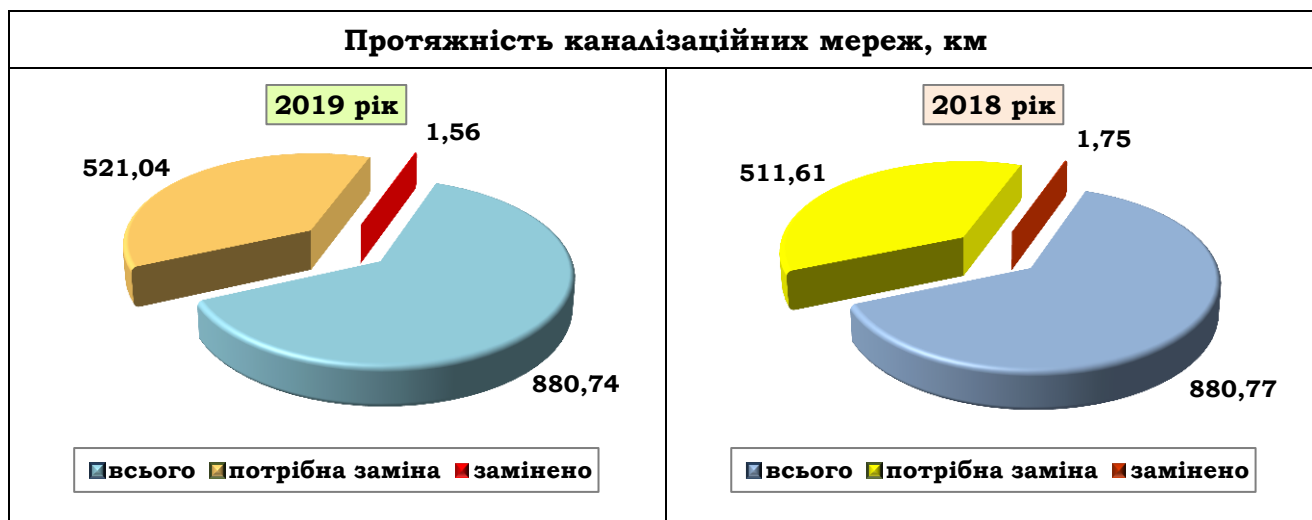


Рис. 5.12.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 82,3 до 80,41 млн. кВт·год/рік;
- ▶ у системах водовідведення зросли з 6,05 до 6,91 млн. кВт·год/рік.

Заборогованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась – з 365088,76 до 369223,00 тис. грн.; в системах водовідведення – з 19736,03 до 24223,02 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	4,668	8,94	6,744	7,58
максимальні	19,8264	19,8264	29,772	29,772
<i>для населення</i>				
мінімальні	4,668	8,94	6,744	7,58
максимальні	19,8264	19,8264	29,772	29,772
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,02	7,98	5,21	5,59
максимальна	25,10	23,77	30,215	43,61
середня	13,786	14,83	16,588	20,68
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	86,7	84,6	87,0	77,2
<i>для населення</i>	83,1	86,1	83,4	76,2

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	9	9
спеціалізовані комунальні	9	9
багатогалузеві комунальні		
Форма власності		
комунальна	8	8
державна	-	-
інша	1	1

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Попаснянський Районний Водоканал»		ЛКСП «Лисичанськ водоканал»		КП «РВУВКГ» м. Рубіжне	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
піднято	37,76	41,61	7,69	7,67	2,95	2,95
очищено	32,35	33,93				
подано усім споживачам	34,69	38,88	7,62	7,53	3,28	3,29
реалізовано	27,62	31,61	3,82	3,15	1,99	1,74
втрати та витрати	10,14	10,0	3,88	4,52	1,29	1,55
Водопровідні мережі, км						
всього	757,2	758,2	686,2	686,2	181	181
ветхі та аварійні	366,7	370,2	603,7	630,2	170,9	170,9
замінено	5,09	12,36	9,2	1,33	0,26	0,18

Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	60,21	57,70	13,50	12,05	2,18	2,15
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	187543,9	189445,9	162717,1	164924,8	8111	8512,1
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	0,37	0,38	3,57	3,11	2,98	2,31
<i>очищено</i>	0,37	0,38	3,57	3,11	2,56	2,21
<i>біологічно очищено</i>	0,37	0,38			2,56	2,21
<i>доочищено</i>					2,56	2,21
Каналізаційні мережі, км						
<i>всього</i>	115,6	115,7	226,8	227,1	103,8	103,8
<i>ветхі та аварійні</i>	36,5	38,2	197,5	206,4	87,7	87,7
<i>замінено</i>	-	-	0,15	0,13	0,1	0,14
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	0,15	0,14	0,82	0,91	2,99	1,88
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	464,03	435,15	9836,1	12509,1	7434	9484,4

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	68,376	49,027
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	4,456	-
2.	Продовження будівництва об'єктів	-	5,644
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	43,543	39,469
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	15,868	0,424
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	-	3,425
6.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	4,509	0,065

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.12.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	85	82,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	1,0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	69,7	83,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	1,0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	87,6	84,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	2,0
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	272	96,6
	<i>бактеріологічні показники</i>		0,5

5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	304,6	61,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,3	0,7
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	98,1	90,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,6	2,7

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Старобільськ, смт: Білокуракине, Марківка, Мілове, Новоайдар, Новопсков, Троїцьке, 1 село	Жорсткість, сухий залишок
м. Сватове, сел. Соснове, 6 сіл	Жорсткість, сухий залишок, сульфати, хлориди
мм. Лисичанськ, (центральна частина), Новодружеськ, Привілля, 1 село	Каламутність, залізо, жорсткість, марганець, сульфати

Охорона природних водойм

Таблиця 5.12.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	10,709	9,06
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	4,07	3,135
недостатньо очищених	6,639	5,925
неочищених		
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	9,588	9,314
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	1,1	3,135
недостатньо очищених	8,488	6,129
неочищених		

Таблиця 5.12.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	14	4
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	16	11
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	269	238
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	229	192

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

На підконтрольній українській владі території області знаходиться 9 підприємств ВКГ, що надають послуги централізованого водопостачання та водовідведення.

Фінансовий результат від основної діяльності підприємств ВКГ за 9 місяців 2019 року – збиток 65,5 млн грн (за 2018 рік – 86,2 млн грн.).

Найбільш збиткові підприємства галузі:

- КП «Попаснянський районний водоканал» (далі – КП «ПРВ»)

Біля 97 % об'єму видобутої води КП «ПРВ» постачає населенню, що знаходиться на тимчасово окупованій території області, оплати за яку забезпечує ТОВ «Джерело нового життя» (далі – ТОВ «ДНЖ»). Значна збитковість роботи КП «ПРВ» за 9 місяців 2019 року обумовлена тим, що рівень відшкодування тарифом собівартості послуги водопостачання склав 95 %, що, враховуючи найбільший обсяг реалізації води підприємством (73 % від загального обсягу по галузі), спричинило 23 млн збитків. Крім того, не підписання ТОВ «ДНЖ» додаткової угоди щодо застосування тарифу для розрахунків за поставлену воду на тимчасово окуповану територію області, яка діє з 01.11.2019, та незгода сплат за нею, спричинило виникнення заборгованості перед КП «ПРВ», розмір якої за 2 місяця 2019 року вже склала 5,7 млн грн.

- ЛКСП «Лисичанськводоканал»

Збиткова діяльність обумовлена високою енергоємністю послуг, оскільки потужності мереж водоканалу були розраховані на роботу ВАТ «Лисичанська сода», ПАТ «Лисичанський склозавод «Пролетарій», ДП «Лисичанська ТЕЦ», Лисичанський нафтопереробний завод, молокозавод, м'ясокомбінат та інші, які на цей час припинили свою діяльність. Крім того рівень розрахунків населення у 2019 році за послугу водопостачання та водовідведення складає 79 % на фоні низького рівня відшкодування тарифом собівартості послуг (водопостачання – 65 %, водовідведення – 47 %).

На території області впроваджуються заходи Регіональної програми «Питна вода Луганщини» на 2006-2020 роки та Регіональної програми охорони навколишнього природного середовища Луганської області на 2019-2025 роки.

У 2019 році заходи програм, що стосуються будівництва, реконструкції об'єктів та мереж водопровідно-каналізаційного господарства області було профінансовано на суму 89,0 млн грн.

За кошти державного бюджету (ДФРР) тривало виконання таких проєктів як «Реконструкція двох Білогорівських магістральних водоводів Ду600 мм та Ду500 мм протяжністю 10,8 км кожної ділянки», «Поліпшення умов водозабезпечення населення Троїцької об'єднаної територіальної громади». З обласного бюджету профінансовано проєкти із будівництва і реконструкції каналізаційних мереж в м. Рубіжному, Старобільську та Лисичанську, смт Мілове, виконання робіт з розробки проєктно-кошторисної документації з реконструкції очисних споруд комунальних підприємств ВКГ.

В рамках проєкту «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України» затверджено фінансування проєктів «Реконструкція очисних споруд КП «Рубіжанське Виробниче Управління ВКГ» та «Комплексний проєкт МКП «Сватівський водоканал» з капітального ремонту аварійних ділянок та об'єктів розташованих в м. Сватове, Луганської області». Загальна вартість проєктів складає 45589,00 тис. грн.

5.13 Львівська область

Львівською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Львівській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 168,6 млн. м³, що на 2,7 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 122,3 (менше на 2,7) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 58,05 (менше на 1,26) млн. м³, на виробничі - 43,63 (менше на 2,8) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 95,91 (більше на 1,34) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 55,13 (більше на 5,49) млн. м³ (табл. 5.13.1, рис. 5.13.1).

Таблиця 5.13.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	172,3	168,6	-2,7
	поверхневої	143,7	141,5	-2,2
	підземної	28,6	27,1	-1,5
2	Використання води, млн. м³			
	всього	125,0	122,3	-2,7
	на господарсько-питні потреби	59,31	58,05	-1,26
	на виробничі потреби	46,43	43,63	-2,8
	на сільськогосподарські потреби	19,11	20,44	+1,33
	на зрошення	0	0	
	на інші потреби	0,156	0,132	-0,024
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	94,57	95,91	+1,34
	на господарсько-питні потреби	59,64	55,13	+5,49
	на виробничі потреби	25,73	20,65	-5,08
	на сільськогосподарські потреби	19,08	20,03	+0,95
	на зрошення	0	0	
	на інші потреби	0,124	0,10	-0,24

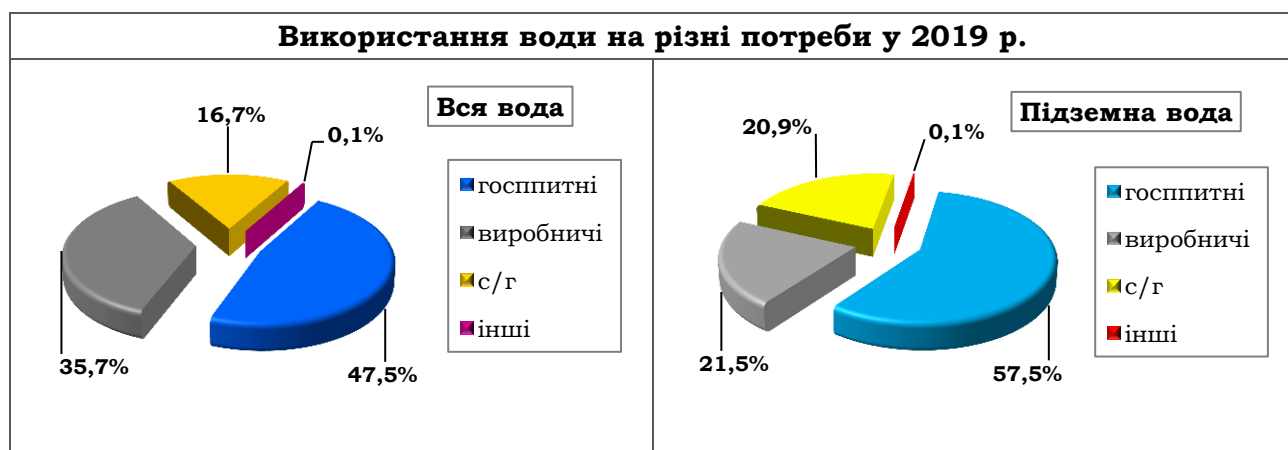


Рис. 5.13.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

▪ **централізоване водопостачання** - 42 міста (95,5 %), 24 смт (70,6 %), 211 сіл (11,4 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 містах (Турка, Судова Вишня), у 10 смт (Дубляни, Стара Сіль, Нижанковичі, Бориня, Красне, Гніздичів, Куликів, Верхнє Синьовидне, Меденичі, Підбуж) та у 1639 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 39 міст (88,6 %), 17 смт (50 %), 11 сіл (0,6 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 5 містах (Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни), у 17 смт (Дубляни, Стара Сіль, Нижанковичі, Бориня, Гніздичів, Куликів, Верхнє Синьовидне, Меденичі, Підбуж, Підкамінь, Олесько, Нові Стриліща, Магерів, Поморяни, Краковець, Немирів, Східниця) та у 1839 селах.

Таблиця 5.13.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	44	42	39
<i>смт</i>	34	24	17
<i>села</i>	1850	211	11
Разом	1928	277	67

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.13.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 1222,8 тис. осіб (85,9%), у смт - 28,4 тис. осіб (24,8 %), у селах - 81,0 тис. осіб (8,2 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 1151,6 тис. осіб (80,9%), у смт - 18,2 тис. осіб (15,9 %), у селах - 10,0 тис. осіб (1,0 %).

Таблиця 5.13.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	1423,36	1222,8	1151,6
<i>смт</i>	114,32	28,4	18,2
<i>села</i>	984,34	81,0	10,0
Разом	2522,02	1332,2	1179,8

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 76,5 % н/п та 93,9 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 170-190; у смт – 70-80; у сільських н/п – 120-140 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 89 (менше на 18); відсоток населення, що споживає з них воду – 0,2 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Борислав, смт Східниця	6	6
м. Новий Каїнів	13	13

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 493, з них поверхневих – 8; чисельність свердловин дорівнювала - 485. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 2,4 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.6.2):

- ✧ піднято води - 115,84 млн. м³;
- ✧ очищено - 27,4 млн. м³ або 23,7 % до обсягу піднятої води;
- ✧ подано усім споживачам – 101,23 млн. м³ або 87,4 %;
- ✧ реалізовано – 66,56 млн. м³ або 57,5 %;
- ✧ знезаражено - 115,84 млн. м³ або 100 %;
- ✧ втрати та технологічні витрати - 49,28 млн. м³ або 42,5 %.

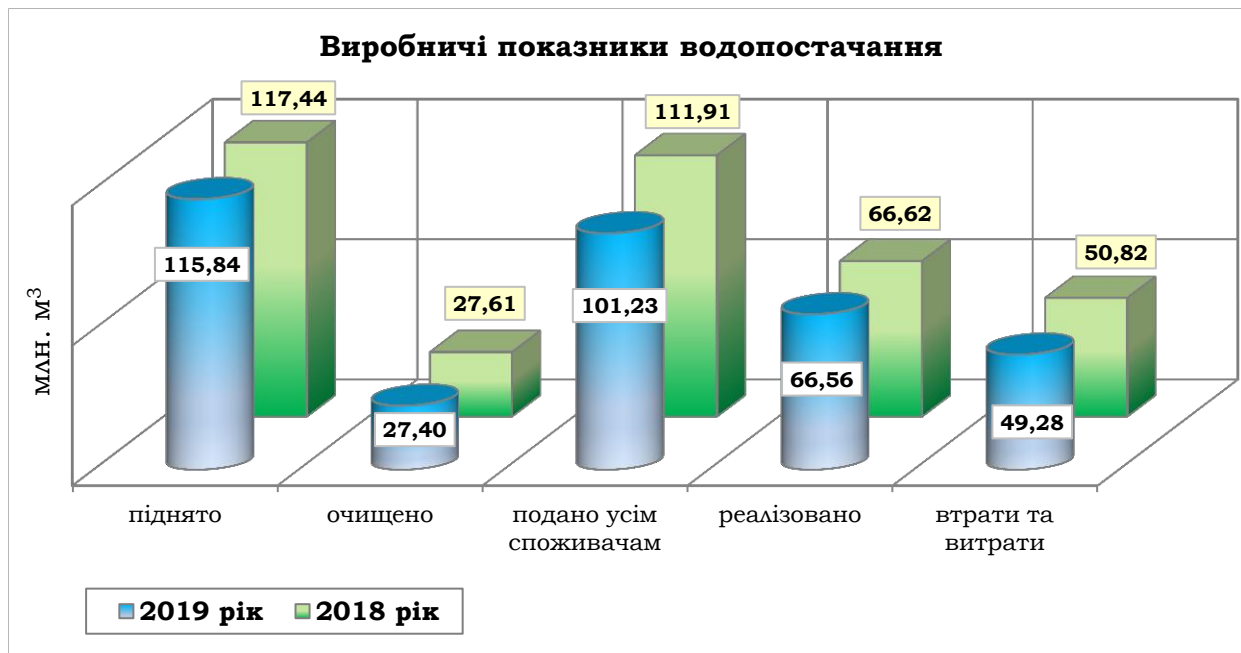


Рис. 5.13.2

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 302,07; за категорією «населення» - 179,31 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 498 (фактична потужність - 594,3 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 700 одиниць, з них заміни потребували 220 або 28,6 % насосів, було замінено протягом року - 91 або 41,4 % від потреби (рис. 5.13.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 4750,7 км, з них ветхих та аварійних - 2183,6 км або 46 %; протягом року було замінено 51, км або 2,3 % від потреби (рис. 5.13.4). Показник аварійності мереж знизився з 2,86 до 1,98 аварій на 1 км мережі.

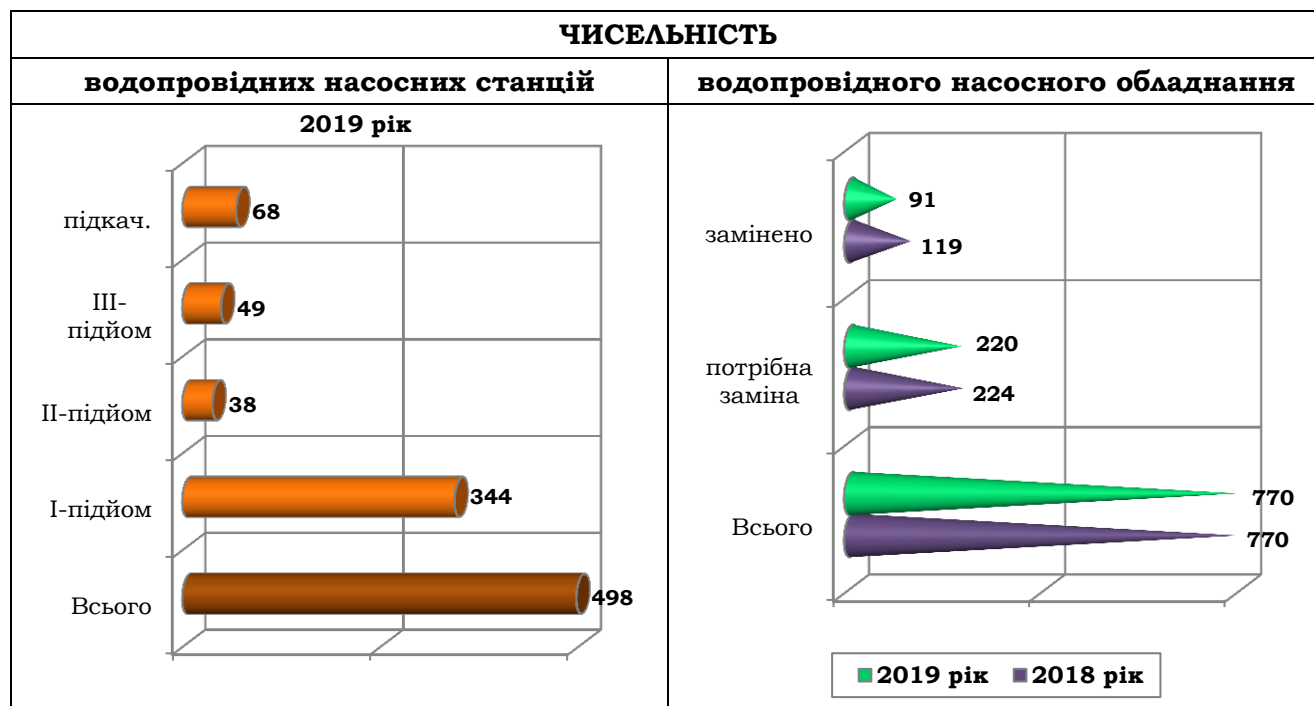


Рис. 5.13.3

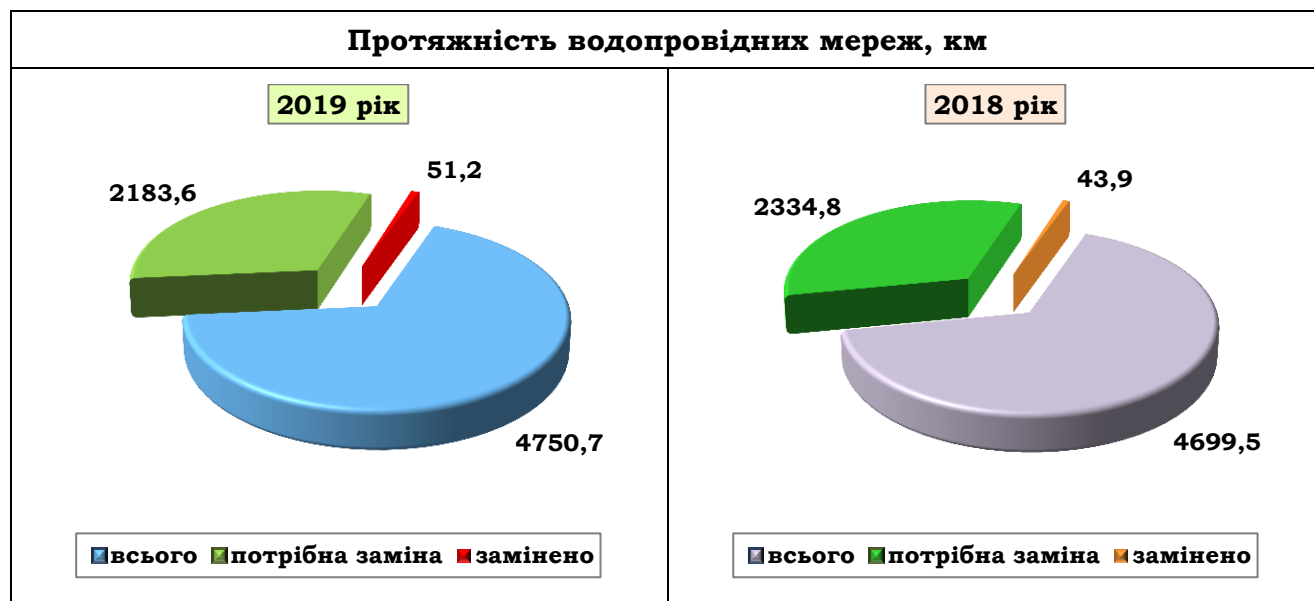


Рис. 5.13.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 139 з сумарним об’ємом - 356,97 тис. м³; водонапірні башти – 34 з сумарним об’ємом - 3,3 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 93,3 (менше на 0,95) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 12,1 до 20,6 %; квартир - з 85,2 до 86 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 32-100; у смт – 30-210; у сільських н/п – 30-210 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.13.5):

- ✦ відведено стічних вод - 117,39 млн. м³;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 117,39 млн. м³ або 100 %.

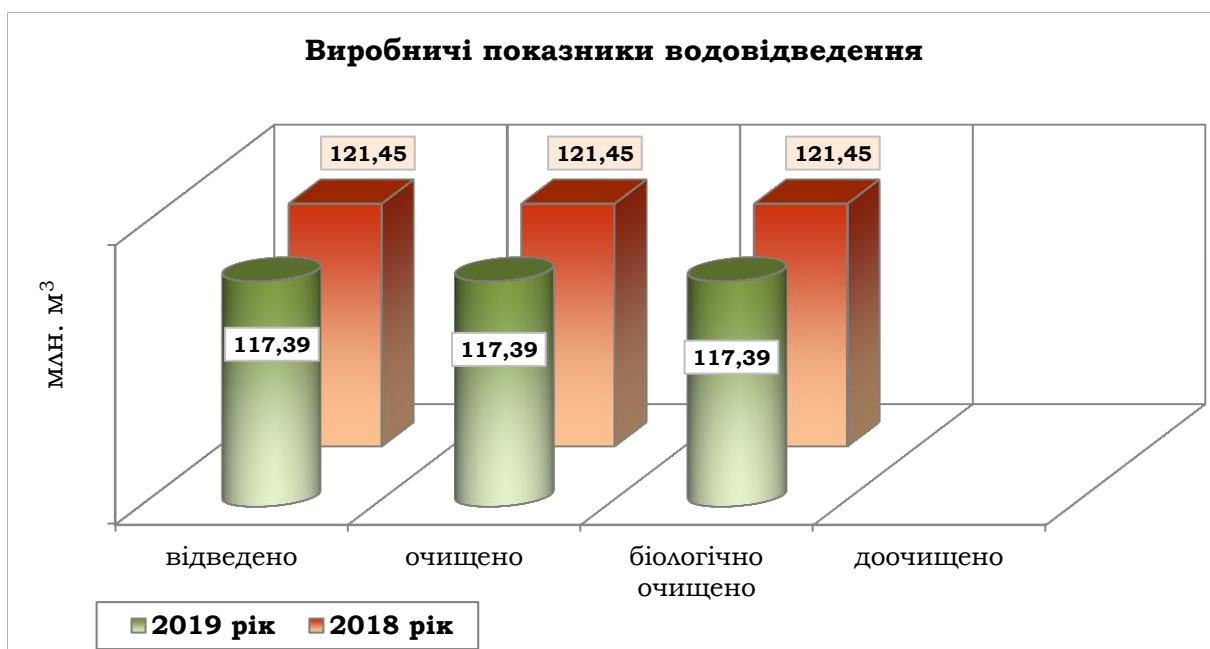


Рис. 5.13.5

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 138 КНС (загальна фактична потужність – 231,4 млн. м³/рік); 347 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 133 або 38,3 % насосів, було замінено протягом року - 20 або 15 % від потреби;

➤ 169 КОС (загальна фактична потужність - 210,6 млн. м³/рік), з них 26 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.13.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1961,5 км, з них ветхих та аварійних - 598,8 км або 30,5 %; протягом року було замінено 2,6 км або 0,4 % від потреби (рис. 5.13.7). Показник аварійності мереж знизився з 2,92 до 2,76 аварій на 1 км мережі.

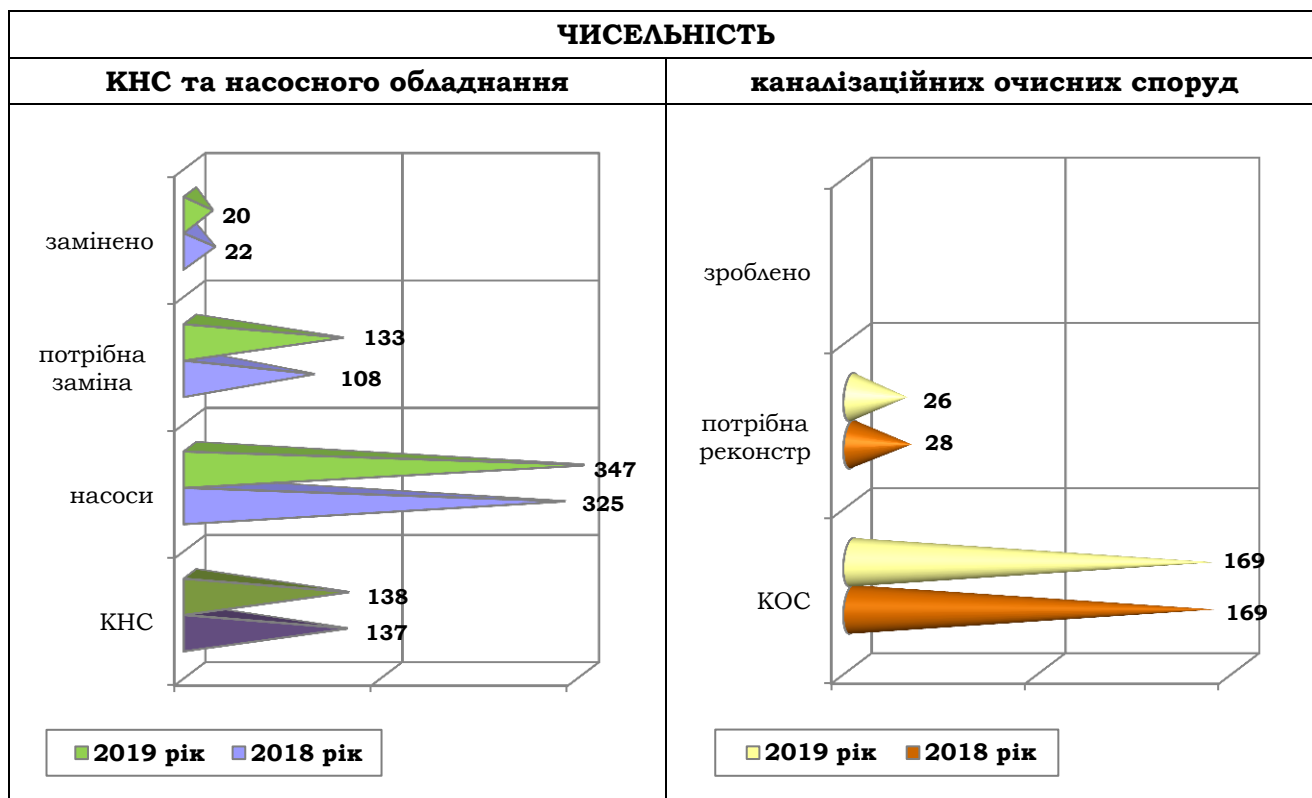


Рис. 5.13.6

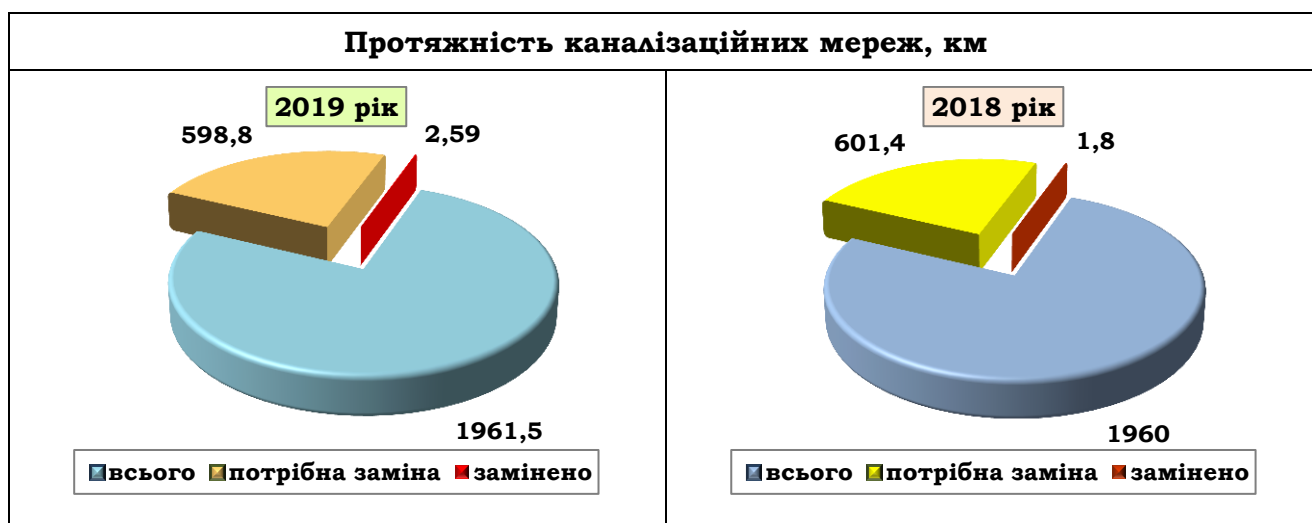


Рис. 5.13.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:
 ▶ у системах водопостачання знизилась з 133,81 до 131,75 млн. кВт·год/рік;

▶ у системах водовідведення знизилась з 99,5 до 97,77 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 602 до 600 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання/водовідведення зменшилась - з 10250,3 до 17241,8 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,39	8,28	3,46	5,4
максимальні	26,75	27,85	23,71	35,2
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,39	9,13	2,14	2,14
максимальні	24,55	25,2	21,09	21,45
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,69	7,66	3,6	4,25
максимальна	23,74	66,96	35,03	59,14
середня	10,18	12,52	5,17	6,66
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	107	92,1	83,7	80,8
<i>для населення</i>	93,6	81,8	71,0	68,3

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	51	51
спеціалізовані комунальні	26	26
багатогалузеві комунальні	24	24
відомчі		
Форма власності		
комунальна	46	45
державна	1	1
інша	5	5

Базове підприємство ВКГ області - **МКП «Львівводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	ЛМКП «Львів-водоканал»		КП «Дрогобич-водоканал»		КП «Червоноград-водоканал»		КП «Стрий-водоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	87,08	85,48	7,63	7,42	4,64	4,31	2,1	2,1
очищено	6,4	6,39						
подано усім споживачам	78,19	67,51	7,55	7,36	4,63	4,3	2,1	2,1
реалізовано	43,95	43,89	5,39	5,25	3,34	3,1	1,6	1,6
втрати та витрати	43,13	41,59	2,25	2,17	1,3	1,21	0,5	0,5
Водопровідні мережі, км								
всього	2303,2	2404,5	232	232	308,8	308,8	217,7	217,7
ветхі та аварійні	1357,2	1343,1	135,0	135,0	67,2	67,2	89,0	89,0
замінено	14,1	10,2	1,29	2,95	2,05	1,44	0,1	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	76,58	74,48	9,87	9,77	3,92	3,74	3,3	2,9

Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	19276,92	10285,51	2817	2080	-	-	705,2	723,7
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	44,93	43,62	11,95	11,26	4,15	3,82	1,7	1,7
<i>очищено</i>	116,91	112,85	11,95	11,26	4,15	3,82	1,7	1,7
<i>біологічно очищено</i>	116,91	112,85	11,95	11,26	4,15	3,82	1,7	1,7
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	795,1	869,9	108,8	108,8	230,8	230,8	80,4	80,4
<i>ветхі та аварійні</i>	232,1	229,5	39,5	39,5	36,3	36,3	31,0	31,0
<i>замінено</i>	1,8	2,59	-	0,1	0,22	1,88	0,1	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	41,61	39,88	4,24	3,8	1,73	1,58	0,5	0,5
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.			1113	1133	-	-	74,2	127,8

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	31,551	12,69
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	14,036	5,57
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	17,205	5,52
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,31	
4.	Інші заходи		1,6

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.13.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	7,3	8,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,4	9,2
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	7,4	10,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,5	8,8
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	13,2	22,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	24,0	32,3
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,8	5,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,2	6,4
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,8	4,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,2	5,9

6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,8	5,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,2	6,4

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Львів	Нітрати
мм. Стрий, Дрогобич (водозабір «Уріж»), Ходорів	Свинець
мм. Підкамінь, Хирів, Глиняни, 1 село	Мікробіологічні, амоній, нітрати
м. Рава-Руська	Мікробіологічні, залізо, нітрати,
мм. Трускавець, Борислав, Стебник, сmt: Східниця, Славсько	Мікробіологічні
сmt Дашава, 6 сіл	Свинець, марганець, кадмій
м. Жидачів	Залізо, амоній, жорсткість
сmt Щирець, 1 село	Жорсткість, нітрати, амоній
Водозабір МКП «Яворівводоканал» с. Шкло	Мідь

Охорона природних водойм

Таблиця 5.13.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	164,9	156,1
нормативно чистих без очищення	14,77	11,79
нормативно очищених	108,1	98,89
недостатньо очищених	40,75	43,9
неочищених	1,256	1,532
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	145,3	139,0
нормативно чистих без очищення	0,702	0,007
нормативно очищених	104,6	95,44
недостатньо очищених	39,48	42,88
неочищених	0,528	0,708

Таблиця 5.13.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	6	0
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	16	6
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	13	87
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	13	75

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Усі заходи, що реалізовувались водопровідно-каналізаційними підприємствами області у 2019 році були скеровані на забезпечення надійної роботи системи водопостачання та водовідведення, впровадження енергозберігаючого облад-

нання, зниження втрат води на всіх етапах її видобутку, транспортування та реалізації та каналізування не каналізованих районів області.

За результатами моніторингових досліджень водопровідної води здійснених ДУ «Львівським обласним лабораторним центром МОЗ України» у 2019 році встановлено, що вода не відповідає нормативним вимогам за санітарно-хімічними та санітарно-мікробіологічними показниками подається мешканцям м. Стрий, м. Мостиська, смт Дубляни, м. Ходорів. У всіх випадках скеровано пропозиції міським головам та органам місцевого самоврядування щодо розробки плану заходів з «оздоровлення» водозаборів та забезпечення фінансового супроводу виконання вказаних заходів. Останні погоджені з територіальними управліннями Держпродспоживслужби та перебувають на їх контролі.

На сьогодні не вирішеними залишаються наступні проблеми при забезпеченні населення водою гарантованої якості. Зокрема, по м. Бориславу водозабезпечення здійснюється з поверхневого водозабору «Рибник», що за 20 км від міста та подається по графіку 3 год на добу (з 18.00 до 21.00 год). У інші години дитячі дошкільні (13 об'єктів), навчальні заклади (10 об'єктів) та центральна районна лікарня не забезпечені подачею води гарантованої якості. Господарсько-питні потреби, у т.ч. миття посуду, дотримання особистої гігієни персоналом, учнями та дітьми забезпечується з запасних резервуарів (ємностей), що у більшості випадків не можуть у повній мірі забезпечити об'єми водопотреби та не гарантують якості води.

Проблемним є також водопостачання смт Рудно Залізничного району м. Львова, що подається КП «Теребовля». З огляду на забруднення водоносного горизонту водозабору нітратами, роботи з підключення селищного водогону до міської водопровідної мережі не виконані. Не вирішено питання щодо введення в експлуатацію альтернативних джерел водопостачання. Для потреб дитячого дошкільного закладу № 180 та школи № 74 використовується привозна вода впродовж останніх 5 років. Питання «Про якість питної води» постійно заслуховуються на міських засіданнях комісій з питань ТЕБ і НС, проте рішення залишаються не реалізованими.

Складною є ситуація із забезпеченням питним водопостачанням населення у Жовківському районі. Стабільно вода, що не відповідає вимогам НТД, подається КП «Рава-Руське будинкоуправління №2» та «Львівським національним аграрним університетом» м. Дубляни, мешканцям м. Рава-Руська. Проблема аварійності водопровідних мереж та очисних споруд з кожним роком посилюються, що може призвести до надзвичайної ситуації у м. Дубляни.

Складною є ситуація із забезпеченням питним водопостачанням населення м. Турка. Впродовж багатьох років у місті відсутнє централізоване водопостачання, а відтак питна вода подається у житлові будинки та громадські заклади, в т.ч. дитячі дошкільні заклади з великої кількості шахтних криниць, які є проблемними з огляду на можливі забруднення та відсутність виробничого контролю безпеки води.

5.14 Миколаївська область

Миколаївською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Миколаївській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 233,2 млн. м³, що на 7,9 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 175,3 (менше на 0,8) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 35,6 (більше на 2,93) млн. м³, на виробничі - 90,6 (більше на 1,74) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 10,85 (менше на 0,23) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 7,8 (менше на 0,31) млн. м³ (табл. 5.14.1, рис. 5.14.1).

Таблиця 5.14.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	241,1	233,2	-7,9
	поверхневої	227,8	220,65	-7,15
	підземної	13,26	12,55	-0,71
2	Використання води, млн. м³			
	всього	176,1	175,3	-0,8
	на господарсько-питні потреби	32,67	35,6	+2,93
	на виробничі потреби	88,86	90,6	+1,74
	на сільськогосподарські потреби	0,523	0,436	-0,087
	на зрошення	53,1	47,46	-5,64
	на інші потреби	1,003	1,221	+0,218
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	11,080	10,85	-0,23
	на господарсько-питні потреби	8,100	7,795	-0,305
	на виробничі потреби	2,104	2,202	+0,098
	на сільськогосподарські потреби	0,590	0,369	-0,221
	на зрошення	0,001	0,026	+0,025
	на інші потреби	0,285	0,462	+0,177

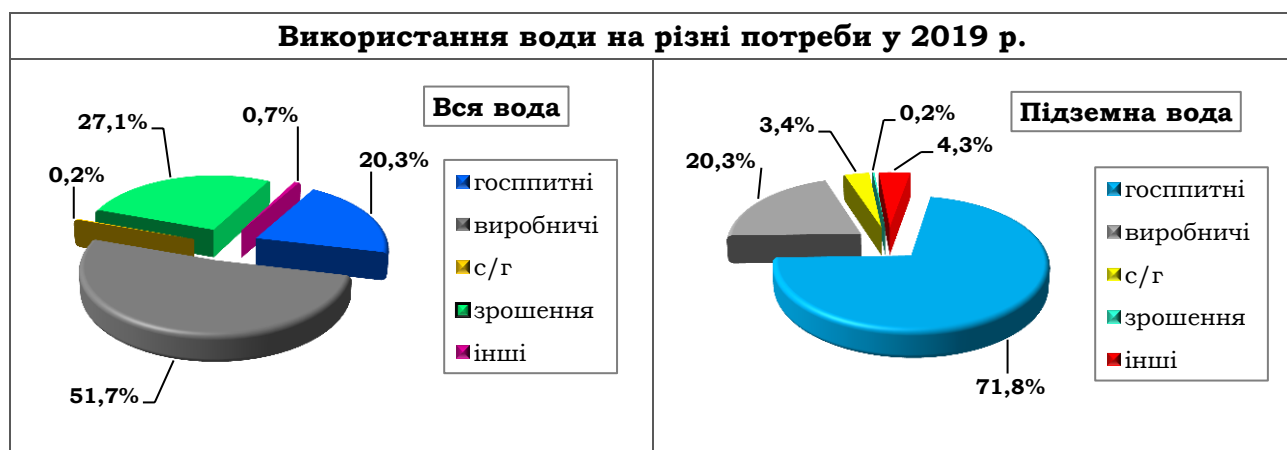


Рис. 5.14.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.14.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 9 міст, 16 смт (94,1 %), 513 сіл (58%). Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 смт (Єланець) та у 372 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 9 міст, усі 17 смт, 19 сіл (2,1 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 866 селах.

Таблиця 5.14.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	9	9	9
<i>смт</i>	17	16	17
<i>села</i>	885	513	19
Разом	911	538	45

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.14.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 660,3 тис. осіб (98 %), у смт - 90,4 тис. осіб (97,9 %), у селах - 243,0 тис. осіб (68,7 %);
- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 542,4 тис. осіб (80,5%), у смт - 64,67 тис. осіб (70,1 %), у селах - 70,9 тис. осіб (20 %).

Таблиця 5.14.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	673,7	660,3	542,4
<i>смт</i>	92,3	90,4	64,67
<i>села</i>	353,9	243,0	70,9
Разом	1119,9	993,7	677,97

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 80 % населених пунктів та 75 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 109; у смт – 103; у сільських н/п – 101 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 383; відсоток населення, що споживає з них воду - 3 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
мм. Очаків, Нова Одеса, Новий Буг; 1 село Вознесенський, 2 села Березанський, 5 сіл Вітовський, 6 сіл Новобузький р-ни	10-12	10-12
6 сіл Березанський, 3 с.Баштанський, 1 с. Новобузький р-ни	4-7	7-8
смт Березнегувате; 5 сіл Березнегуватський, 1 село Березанський, 51 село Снігурівський, 2 села Миколаївський р-ни	8	8
3 села Вітовський, 4 села Миколаївський р-ни	16, 19-20	16, 19-20

Привізна питна вода в системі водопостачання області повністю застосувалась у 154 населених пунктів, зокрема у 1 смт (Єланець) та 153 сільських н/п з загальною чисельністю населення - 47,548 тис. осіб.

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

- у 10 н/п – від 1000 до 5000 осіб;
- у 13 н/п – від 500 до 1000 осіб;
- у 69 н/п – від 100 до 500 осіб;
- у 24 н/п – від 50 до 100 осіб;
- у 33 н/п – від 10 до 50 осіб;
- у 5 н/п – від 6 до 9 осіб.

Найгірша ситуація була у смт Єланець, де привізною водою користувалось понад 4,9 тис. осіб та у с. Бузьке – 3,07 тис. осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 958, з них поверхневих – 7; чисельність свердловин дорівнювала - 995. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 5,5 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.14.2):

- ✦ піднято води - 73,6 млн. м³;
- ✦ очищено - 57,5 млн. м³ або 78,1 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 66,7 млн. м³ або 90,6 %;
- ✦ реалізовано - 43,4 млн. м³ або 59 %;
- ✦ знезаражено - 44,1 млн. м³ або 59,9 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 30,2 млн. м³ або 41 %.

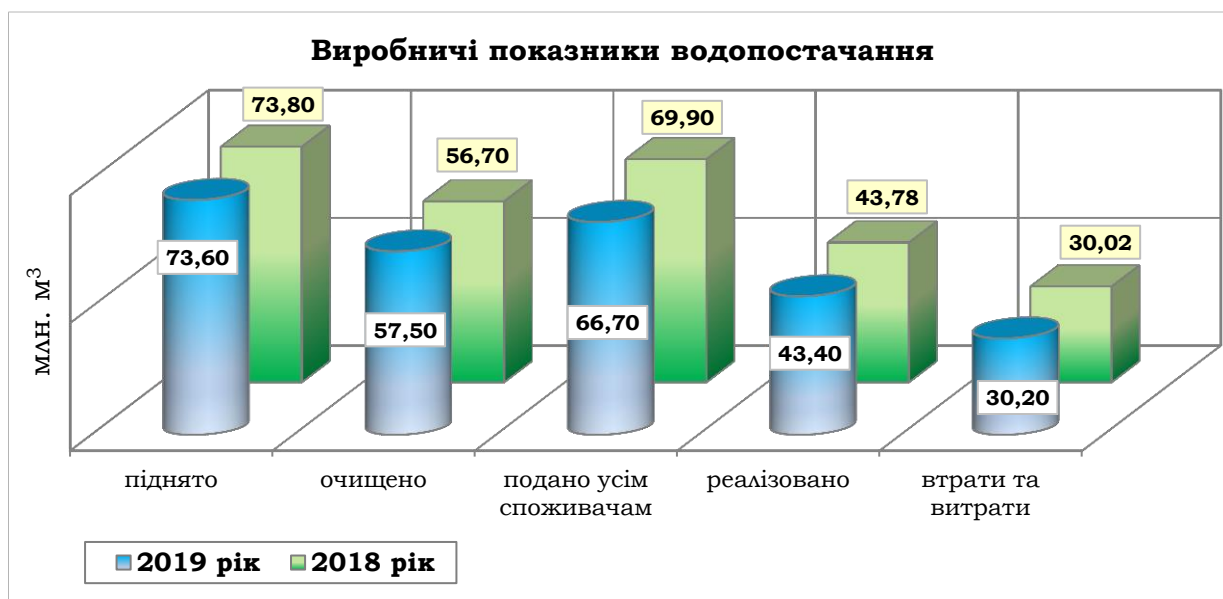


Рис. 5.14.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 61,6 млн.

м³ або 83,7 % від загального обсягу; СМТ - 3,7 млн. м³ або 5 %; сільські н/п - 8,3 млн. м³ або 11,3 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживи» - 182,7; за категорією «населення» - 155,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 1092 (фактична потужність - 194,4 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 1328 одиниць, з них заміни потребували 167 або 12,6 % насосів, було замінено протягом року - 134 або 80,2 % від потреби (рис. 5.14.3).

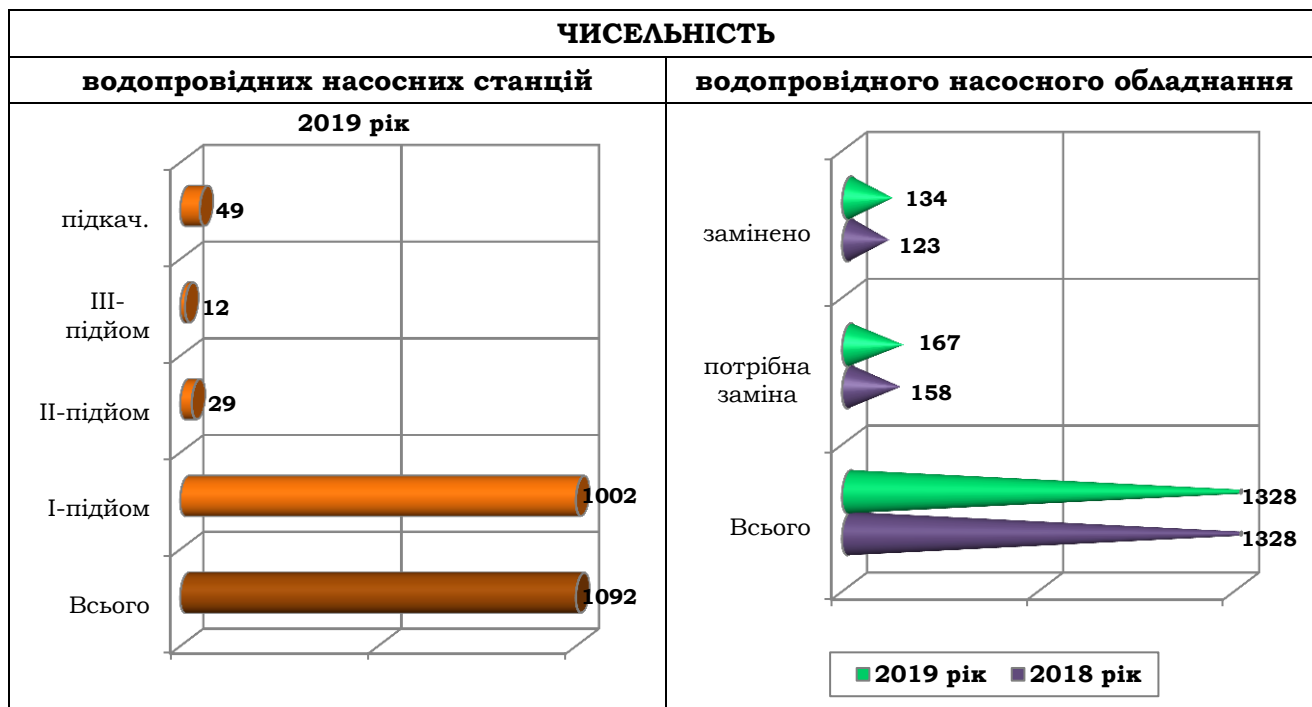


Рис. 5.14.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 7136 км, з них ветхих та аварійних - 1949 км або 27,3 %; протягом року було замінено 84,1 км або 4,3 % від потреби (рис. 5.14.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,3 до 1,2 аварій на 1 км мережі.

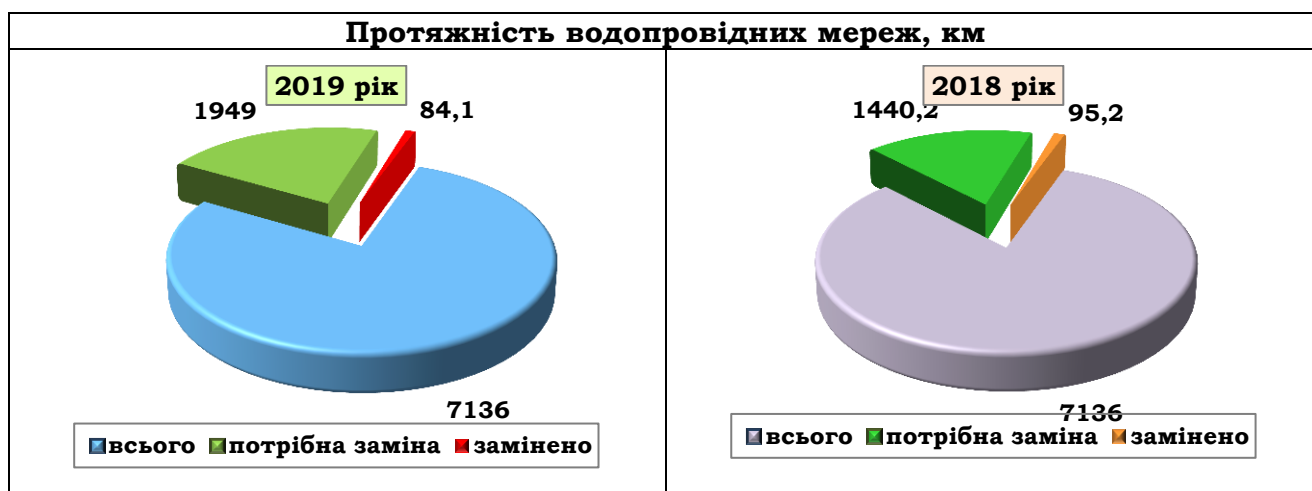


Рис. 5.14.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 80 з сумарним об’ємом - 162,1 тис. м³; водонапірні башти – 871 з сумарним об’ємом - 4,4 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 121 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року залишився на рівні - 48,5 %; квартир - 94,7 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 108 (менше на 5,9); у смт – 68,6 (більше на 1,3); у сільських н/п – 47,7 (більше на 0,7) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.14.5):

- ✦ відведено стічних вод - 33,2 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 33,2 млн. м³ або 100 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 30,2 млн. м³ або 91 %.

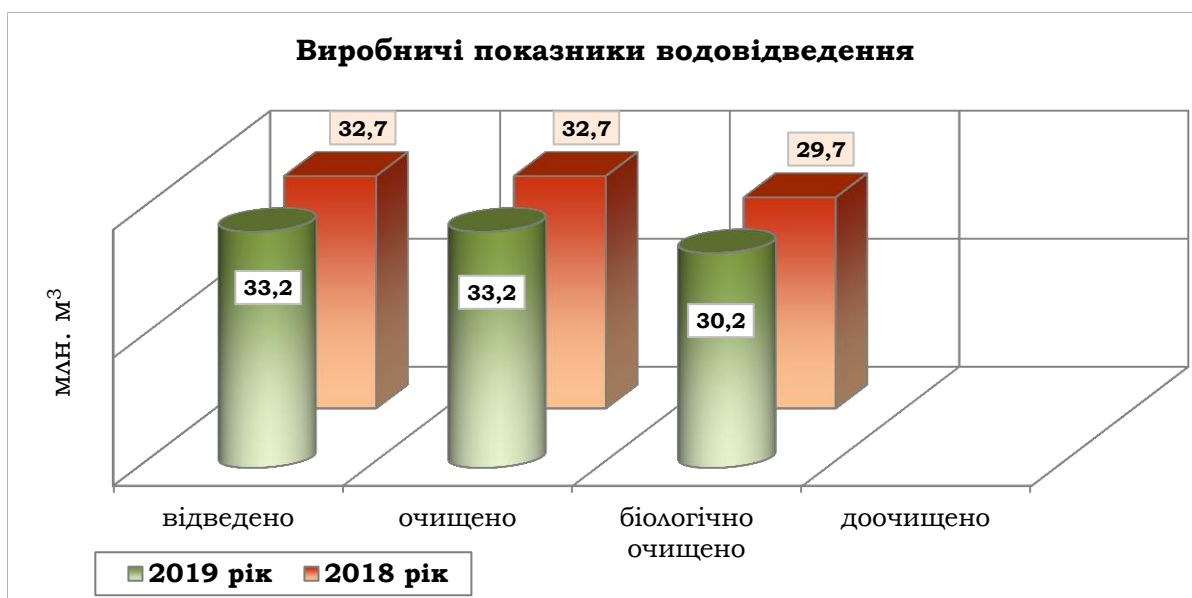


Рис. 5.14.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 29,3 млн. м³ або 88,2 % від їх загальної кількості; у смт - 3,44 млн. м³ або 10,4 %; у сільських н/п - 0,46 млн. м³ або 1,4 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 101 КНС (загальна фактична потужність – 46,9 млн. м³/рік); 249 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 26 або 10,4 % насосів, було замінено протягом року - 6 або 23,1 % від потреби;

► 46 КОС (загальна фактична потужність - 39,4 млн. м³/рік), з них 13 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.14.6).

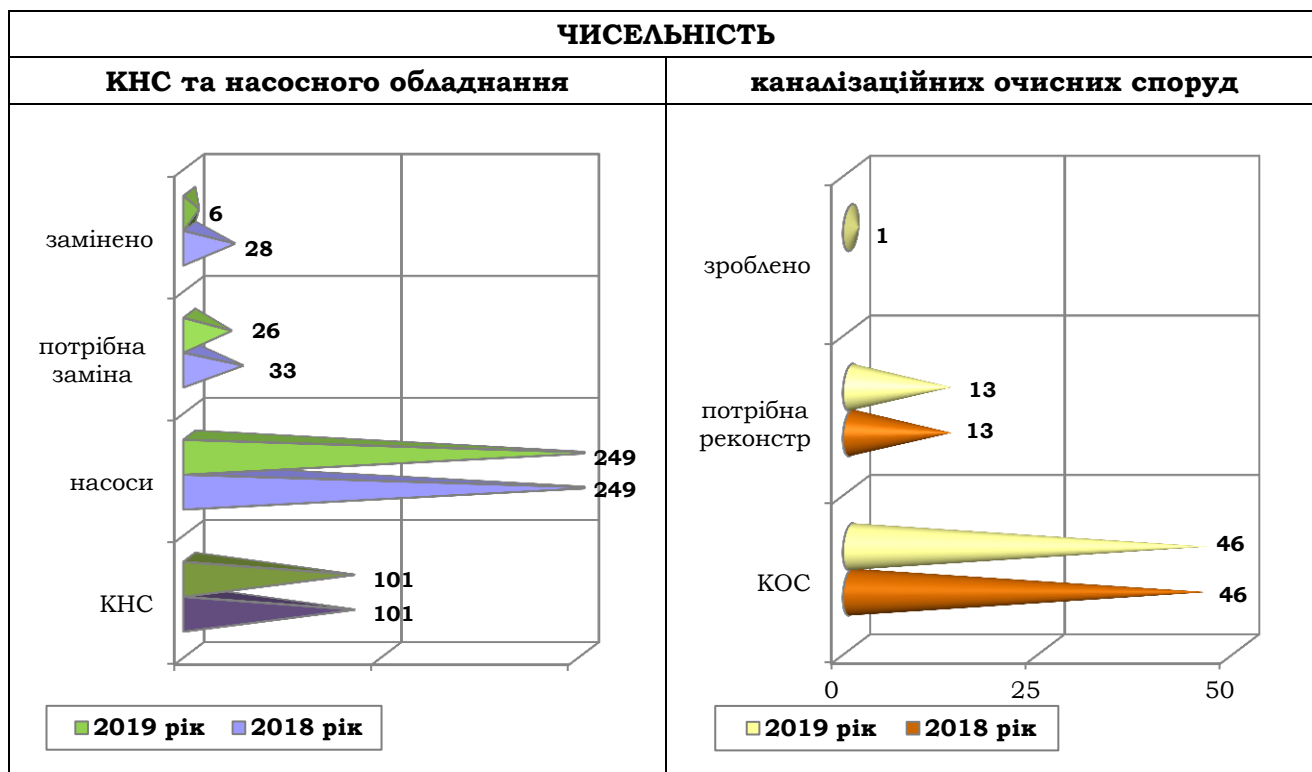


Рис. 5.14.6

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1677,9 км, з них ветхих та аварійних - 396,8 км або 23,6 %; протягом року було замінено 7,9 км або біля 2 % від потреби (рис. 5.14.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,18 до 1,2 аварій на 1 км мережі.

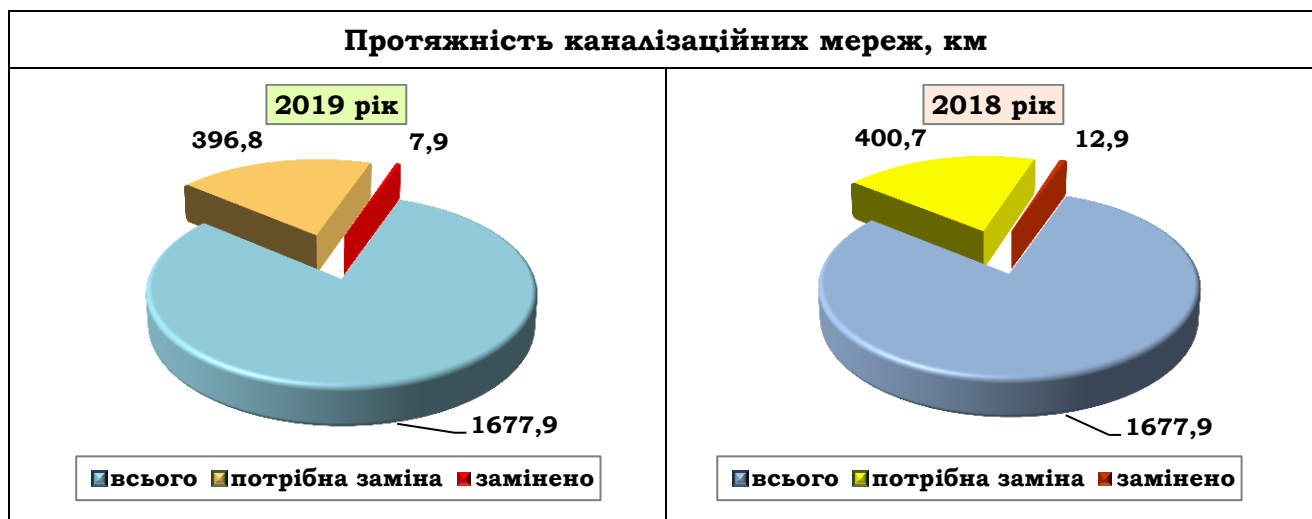


Рис. 5.14.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** зросли з 37,1 до 48,9млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 511 до 664 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** знизилась з 27,3 до 23,8 млн. кВт·год/рік;

питомі витрати - з 869 до 717 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась – з 5449,39 до 12188,6 тис. грн.; в системах водовідведення – з 3071,52 до 6343,8 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	10,26	11,72	7,788	8,5
максимальні	22,58	33,22	25,30	32,73
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,55	8,26	7,788	7,91
максимальні	22,58	29,76	29,13	28,46
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,55	11,15	6,424	6,8
максимальна	16,83	28,7	19,66	28,46
середня	14,97	15,57	13,04	18,47
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	96,9	96,5	95,6	94,4
<i>для населення</i>	94,2	94,46	93,1	92,5

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	193	129
<i>спеціалізовані комунальні</i>	74	74
<i>багатогалузеві комунальні</i>	99	37
<i>відомчі</i>	19	17
<i>міжрайонні (групові)</i>	1	1
Форма власності		
<i>комунальна</i>	74	85
<i>державна</i>	3	2
<i>інша</i>	116	42

Базове підприємство ВКГ області - **МКП «Миколаївводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	МКП "Миколаїв-водоканал"		КП "Первомайський міський водоканал"		КП «Водопостачання м.Вознесенська»		КП "Міськводоканал" м.Баштанка	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	47,9	45,7	4,42	4,2	1,93	1,8	0,93	0,84
<i>очищено</i>	36,0	35,9	4,35	4,2	1,93	1,8	0,87	0,79
<i>подано усім споживачам</i>	36,0	35,9	3,61	3,4	1,93	1,8	0,87	0,79
<i>реалізовано</i>	23,6	21,6	1,98	1,67	1,1	1,02	0,83	0,73
<i>втрати та витрати</i>	19,5	19,1	1,63	1,74	0,8	0,8	0,83	0,73

Водопровідні мережі, км									
<i>всього</i>	1197,7	1207,3	405,7	405,7	155,1	155,1	331,1	331,1	
<i>ветхі та аварійні</i>	70,7	68,4	198,2	198,2	37,2	36,98	145	157	
<i>замінено</i>	2,5	2,0	1,4	1,5	1,34	0,13	15	6	
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	30,11	29,5	5,59	5,45	2,04	2,07	1,6	1,4	
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	4741,6	10626,3	707,79	1562,3	-	-	-	-	
ВОДОВІДВЕДЕННЯ									
Обсяги стоків, млн. м³/рік									
<i>відведено</i>	19,8	19,4	1,31	1,21	0,69	0,67	0,37	0,37	
<i>очищено</i>	19,8	19,4	1,26	1,16	0,69	0,67	0,37	0,37	
<i>біологічно очищено</i>	-	-	1,26	1,16	0,69	0,67	0,37	0,37	
<i>доочищено</i>									
Каналізаційні мережі, км									
<i>всього</i>	721,6	721,7	189,6	189,6	35,35	35,35	22,2	21,7	
<i>ветхі та аварійні</i>	201,0	200,0	39,8	39,8	17,69	14,27	0,8	0,9	
<i>замінено</i>	1,07	0,86	0,3	0,04	3,42	-	-	0,1	
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	17,08	17,26	1,06	1,24	1,51	1,46	0,027	0,027	
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	2690,4	5977,3	381,12	366,5	-	-	-	-	

*Збір та очищення стічних вод у м. Вознесенськ здійснює ТОВ «Біологічні очисні споруди»

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	129,6	65,4
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	31,9	3,4
2.	Продовження будівництва об'єктів	13,8	-
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	20,5	16,8
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	60,1	45,2
5.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	3,3	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.14.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,0	8,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	0,7
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,0	8,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,3	0,35
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	22	22
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,3	0,9

Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	12,0	12,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	0,7
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5	5
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,3	0,38
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37	37
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,0	12,6

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Очаків, 4 села Очаківський р-н	Залізо, амоній, жорсткість, мінералізація
мм. Миколаїв, Баштанка, Снігурівка, Новий Буг; смт Казанка; 4 села Снігурівський, 1 село Новобузький р-ни	Мінералізація, нітрати, перманганатна окиснюваність
м. Нова Одеса; смт: Березнегувате, Єланець, Ольшанське, Воскресенське, смт Підгородна Первомайське, Братське, Арбузинка; 17 сіл Снігурівський, 4 села Баштанський, 1 село Новобузький, 2 села Березнегуватський, 2 села Новоодеський, 1 село Миколаївський, 7 сіл Вітовський, 13 сіл Первомайський, 1 село Кривоозерський, 4 села Арбузинський, 3 села Березанський р-ни	Жорсткість, мінералізація

Охорона природних водойм

Таблиця 5.14.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	64,90	75,14
нормативно чистих без очищення	42,84	53,50
нормативно очищених	0,842	1,973
недостатньо очищених	21,22	19,61
неочищених	-	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	25,98	24,82
нормативно чистих без очищення	4,067	3,303
нормативно очищених	0,694	1,851
недостатньо очищених	21,22	19,61

Таблиця 5.14.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	17	21
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	12	17
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	32	37
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	21	26

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

За підсумками 2019 року з місцевих бюджетів на забезпечення функціонування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства населених пунктів області спрямовано 87,6 млн грн, що на 17,3 млн грн або 24, % більше ніж за відповідний період 2018 року (70,3 млн грн).

Продовжено реалізацію інвестиційного проекту «Розвиток системи водопостачання і водовідведення в м. Миколаїв» за рахунок кредитних ресурсів Європейського інвестиційного банку, в межах якого МКП "Миколаївводоканал" здійснено розробку системи ГС та гідравлічного моделювання та придбано відповідне програмне забезпечення; закуплено та встановлено відеостіну; завершено реконструкцію будівлі решіток очисних споруд каналізації; здійснено закупівлю засувок, лабораторного обладнання для лабораторії очисних споруд, водомірних лічильників; розпочато реконструкцію самопливних каналізаційних колекторів

У 2019 році за рахунок консолідації коштів державного (46,7 млн грн), місцевих бюджетів (87,6 млн грн), кредитних коштів ЄІБ (24,5 млн грн), коштів підприємств (36,2 млн грн) спрямовано 195,0 млн грн, що на 1,1 млн грн або на 0,6 % більше ніж в 2018 році (193,9 млн грн), та реалізовано 68 проектів розвитку ВКГ в населених пунктах області. Зокрема виконано:

- будівництво 4,8 км водопровідних мереж, 1 од. свердловини, 1 башти Рожновського, 1 ВНС;
- реконструкцію – 5,3 км водопровідних мереж, 4 свердловин, 3,9 км каналізаційних мереж, 3 КНС, 1 КОС;
- поточний та капітальний ремонт – 74 км водопровідних мереж, 30 свердловин, 20 башт Рожновського, 11 ВНС, 1 ВОС, 6,1 км каналізаційних мереж, 3 КНС.

На всіх базових підприємствах ВКГ міст області створені і діють виробничі акредитовані лабораторії з постійного контролю якості питної води та забезпечено 100 % технологічний облік відпуску води в межах інвестиційних програм.

У 2019 році за участю керівництва облдержадміністрації, райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, головного управління Держпродспоживслужби в Миколаївській області, ДУ «Миколаївський лабораторний центр МОЗ України», підприємств водопровідно-каналізаційного господарства питання щодо підвищення рівня організації роботи по контролю якості питної води розглядалося на засіданнях регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій при Миколаївській облдержадміністрації.

5.15 Одеська область

Одеською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Одеській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 318,5 млн. м³, що на 18,7 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 318,5 (більше на 8,7) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 151,1 (більше на 4,3) млн. м³, на виробничі - 51 (більше на 1) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 39,6 (більше на 3,6) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 26,8 (більше на 2,6) млн. м³ (табл. 5.15.1, рис. 5.15.1).

Таблиця 5.15.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	309,8	318,5	+18,7
	поверхневої	273,8	278,9	+5,1
	підземної	36,0	39,6	+3,6
2	Використання води, млн. м³			
	всього	309,8	318,5	8,7
	на господарсько-питні потреби	146,8	151,1	4,3
	на виробничі потреби	50,0	51	1
	на сільськогосподарські потреби	9,7	9,3	-0,4
	на зрошення	84,2	85,9	1,7
	на інші потреби	19,9	21,2	1,3
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	36,0	39,6	3,6
	на господарсько-питні потреби	24,2	26,8	2,6
	на виробничі потреби	4,1	4,6	0,5
	на сільськогосподарські потреби	4,8	4,7	-0,1
	на зрошення	1,9	2,3	0,4
	на інші потреби	1,0	1,2	0,2

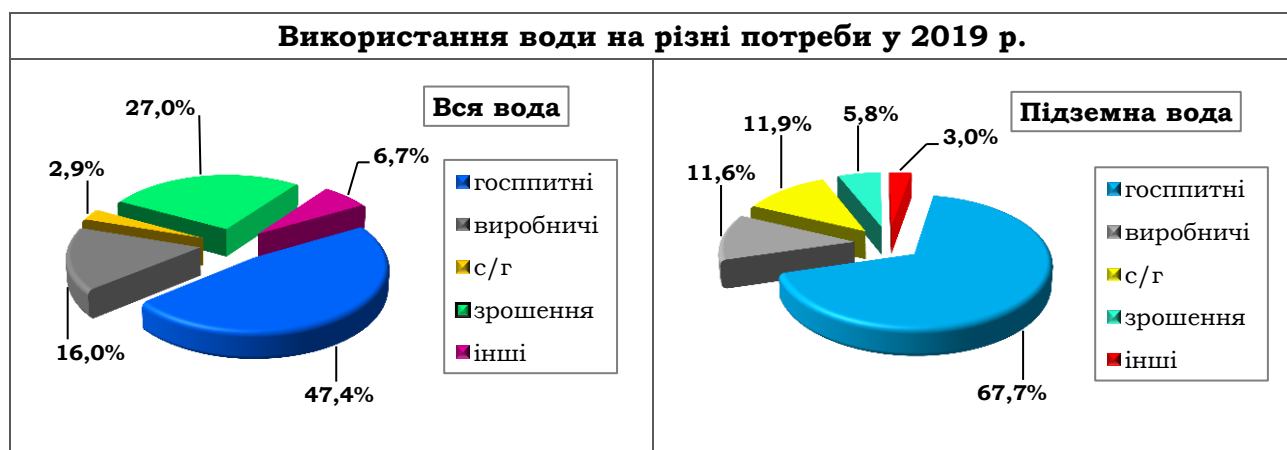


Рис. 5.15.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.15.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 19 міст, усі 33 смт, 126 сіл (11,2%). Централізоване водопостачання було відсутнє у 998 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 19 міст, 14 смт (42,4 %), 14 сіл (1,2%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 19 смт (Бородіно, Березіно, Велика Михайлівка, Великодолинське, Доброслав, Затишшя, Захарівка, Зеленогірське, Цебрикове, Олександрівка, Овідіополь, Нові Біляри, Петорівка, Радісне, Серпневе, Суворово, Саврань, Слобідка, Любашівка) та у 1110 селах.

Таблиця 5.15.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	19	19	19
<i>смт</i>	33	33	14
<i>села</i>	1124	126	14
Разом	1176	178	47

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.15.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 1610,36 тис. осіб (99,9%), у смт - 129,66 тис. осіб (96,5 %), у селах - 127,92 тис. осіб (24,6 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 1036,1 тис. осіб (64,3%), у смт - 9,2 тис. осіб (6,8 %), у селах - 12,36 тис. осіб (2,4 %).

Таблиця 5.15.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	1612,355	1610,360	1036,1
<i>смт</i>	134,318	129,658	9,2
<i>села</i>	519,159	127,921	12,36
Разом	2265,832	1867,939	1057,66

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

➤ цілодобове водопостачання – 94,4 % населених пунктів та 69,5 % населення;

➤ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 131,6; у смт – 116,8; у сільських н/п – 104,3 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 61; відсоток населення, що споживає з них воду - 5 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Білгород-Дністровський	18	осінньо-зимовий період – цілодобово, весняно- літній - 17 годин
м. Татарбунари, смт Слобідка, 4 села Білгород-Дністровський, 16 сіл Кодимський, 1 село Татарбунарський, 1 село Ренійський р-ни	8-9	8-9
смт Петрівка, 4 села Білгород-Дністровський р-ни	18, 16	18, 16
м. Вилкове	17,5	20
8 сіл Роздільнянський, по 1 селу Білгород-Дністровський, Болградський та Ренійський р-ни	2-10	1,5-7,2
1 село Болградський, 2 села Тарутинський, 3 села Білгород-Дністровський, 4 села Кілійський, 1 село Ренійський р-ни	9-12	10-12

Привізна питна вода в системі водопостачання області частково або повністю застосувалась у 56 населених пунктах, зокрема у 1 смт (Суворове) та 55 селах; чисельність населення, що споживало привізну воду, складала - 32,98 тис. осіб. Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

- у 11 н/п – від 1000 до 4005 осіб;
- у 6 н/п – від 500 до 1000 осіб;
- у 19 н/п – від 100 до 500 осіб;
- у 9 н/п – від 50 до 100 осіб;
- у 6 н/п – від 10 до 50 осіб;
- у 5 н/п – від 1 до 10 осіб.

Найгірша ситуація була у селах Утконосівка (4005 осіб) та Комишівка (3242 осіб) Ізмаїльського р-ну, де привізною водою користувалось все населення цих сіл.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 3009, з них поверхневих – 4; чисельність свердловин дорівнювала - 3045. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 3,3 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.15.2):

- ✦ піднято води - 176,0 млн. м³;
- ✦ очищено - 142,2 млн. м³ або 80,8 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 142,2 млн. м³ або 80,8 %;
- ✦ реалізовано - 114,1 млн. м³ або 64,8 %;
- ✦ знезаражено - 142,2 млн. м³ або 80,8 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 81,9 млн. м³ або 35,2 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 148,9 млн. м³ або 84,6 % від загального обсягу; смт - 11,9 млн. м³ або 6,8 %; сільські н/п - 15,2 млн. м³ або 8,6 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 450,7; за категорією «населення» - 247,1 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 129 (фактична потужність - 418,4 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 492 одиниць, з них заміни потребували 97 або 19,7 % насосів, було замінено протягом року - 91 або 93,8 % від потреби (рис. 5.15.3).



Рис. 5.15.2

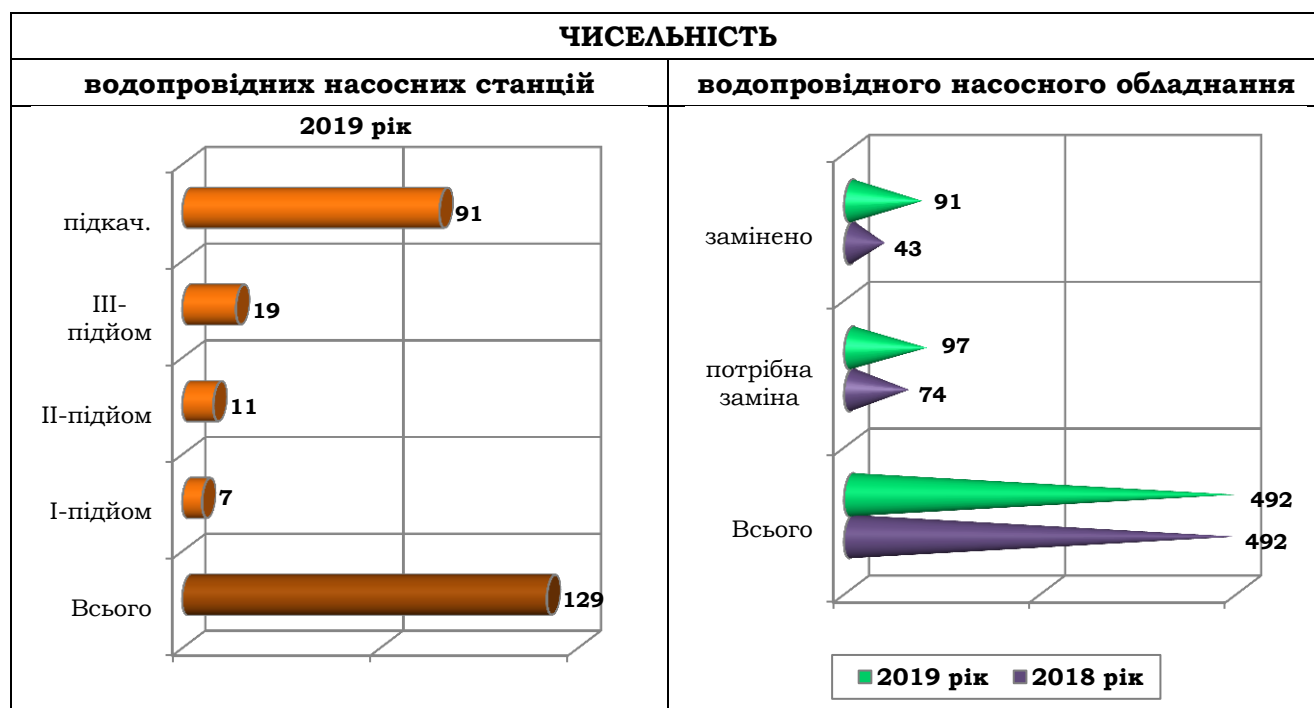


Рис. 5.15.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 9179,9 км, з них ветхих та аварійних - 3450,5 км або 37,6 %; протягом року було замінено 51,1 км або 1,5 % від потреби (рис. 5.15.4). Показник аварійності мереж зріс з 5,5 до 6,13 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 74 з сумарним об'ємом - 3290 тис. м³; водонапірні башти – 1263 з сумарним об'ємом - 13,23 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 91 (більше на 6) тис. м³.

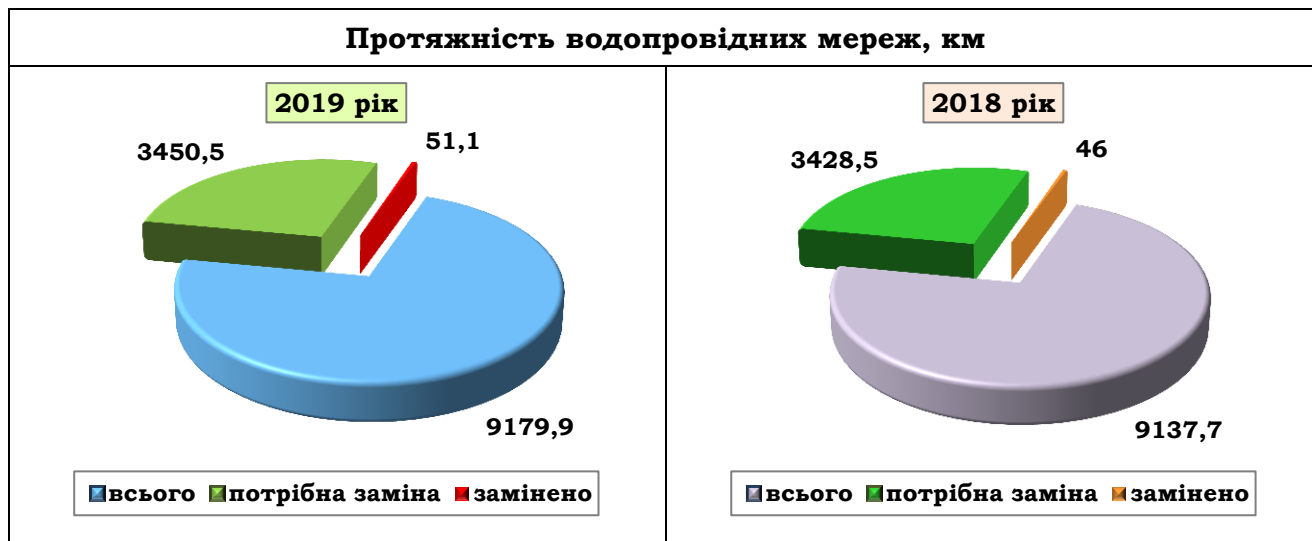


Рис. 5.15.4

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 83,6 до 84,4 %; квартир - з 56,2 до 62,2 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 96,3; у смт – 48; у сільських н/п – 43 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.15.5):

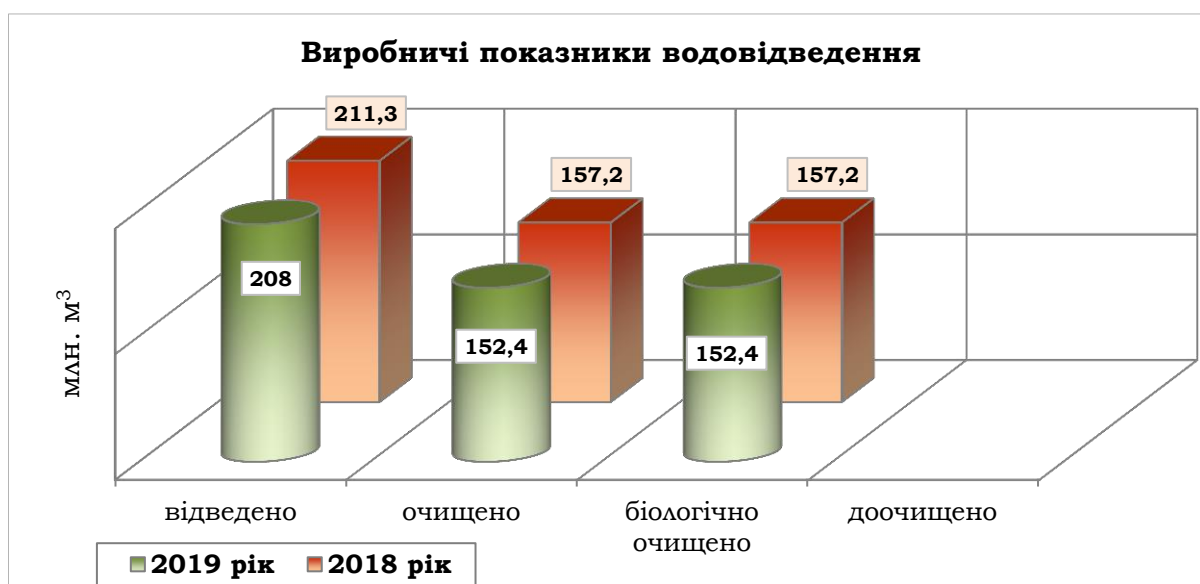


Рис. 5.15.5

- ✧ відведено стічних вод - 208,0 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди - 152,4 млн. м³ або 73,3 %;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 152,4 млн. м³ або 73,3 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 198,9 млн. м³ або 95,6 % від їх загальної кількості; у смт - 7,2 млн. м³ або 3,5 %; у сільських н/п - 1,9 млн. м³ або 0,9 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 126 КНС (загальна фактична потужність – 138,1 млн. м³/рік); 423 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 52 або 12,3 % насосів, було замінено протягом року - 3 або 5,8 % від потреби;

➤ 47 КОС (загальна фактична потужність - 88 млн. м³/рік), з них 35 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.15.6).

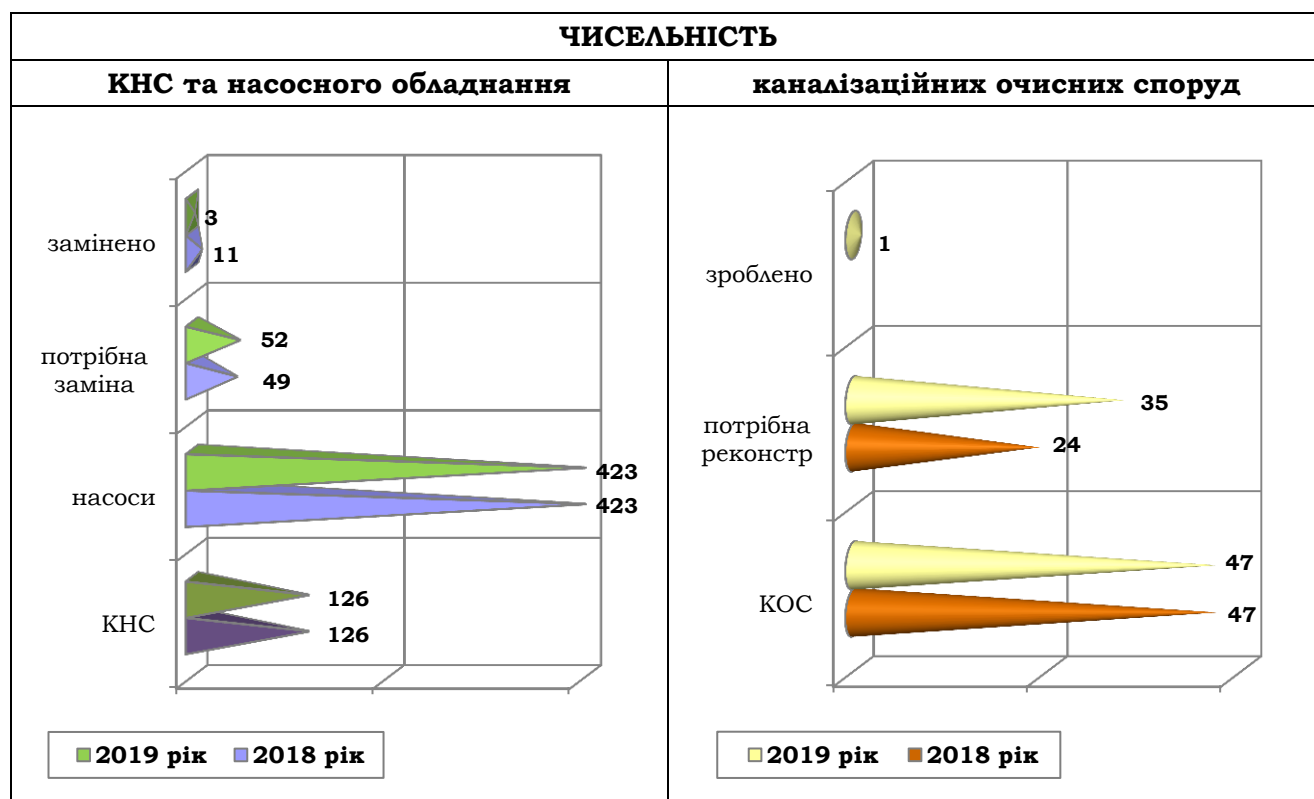


Рис. 5.15.6

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1884,8 км, з них ветхих та аварійних - 862,2 км або 45,7 %; протягом року було замінено 7,1 км або 0,8 % від потреби (рис. 5.15.7). Показник аварійності мереж зріс з 3,6 до 4,35 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

▶ у системах водопостачання знизилась з 246,6 до 217,2 млн. кВт·год/рік;

▶ у системах водовідведення зросла з 64,7 до 72,29 млн. кВт·год/рік.

Заборогованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 9314,1 до 551,22 тис. грн.; в системах водовідведення – з 5656,9 до 432,74 тис. грн.

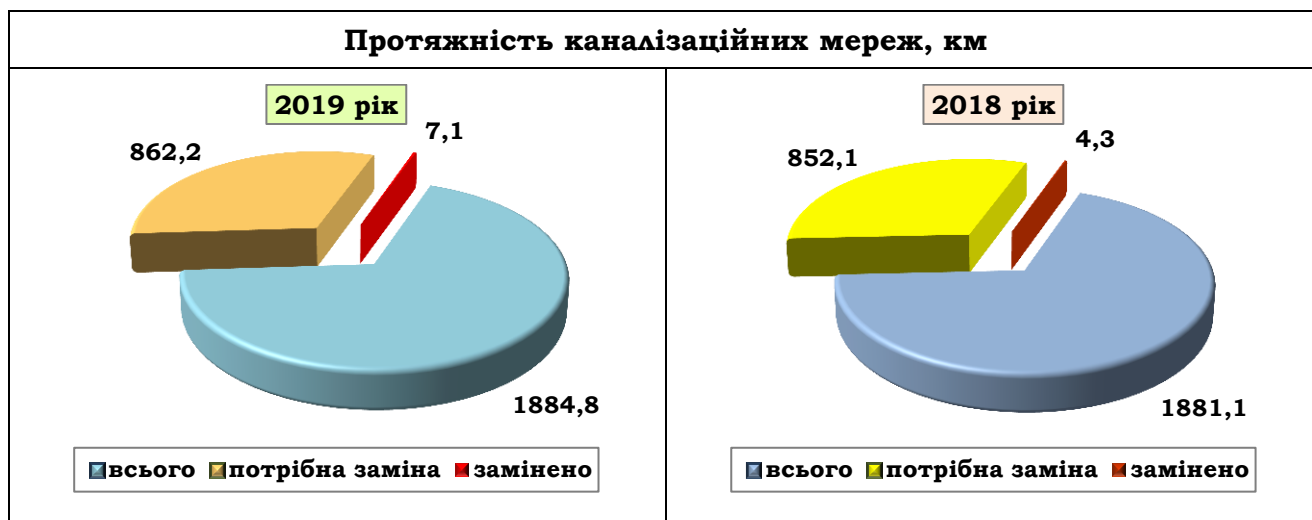


Рис. 5.15.7

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	10	10,38	5,80	6,54
максимальні	30	33,55	13,45	19,6
<i>для населення</i>				
мінімальні	8	9,7	5,8	7,75
максимальні	22,17	25,29	13,99	19,6
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,6	7,9	5,45	6,2
максимальна	14,4	19,26	12,01	18,12
середня	9,37	10,7	7,54	12,09
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	78,2	86,2	87,01	85,9
<i>для населення</i>	89,3	90,1	86,3	89,3

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	329	355
спеціалізовані комунальні	220	246
багатогалузеві комунальні	65	65
відомчі	43	43
міжрайонні (групові)	1	1
Форма власності		
комунальна	110	122
державна	4	4
інша	215	229

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	Філія «Інфоксводоканал», м.Одеса		КП «Білгород-Дністровськводоканал»		КВЕП «Подільськводоканал»		КП «Чорноморськводоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
<i>піднято</i>	130,57	127,41	2,42	2,04	0,85	0,81	-	-
<i>очищено</i>	120,34	116,08	2,42	2,04	-	-	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	120,34	116,08	2,28	1,95	0,85	0,81	5,89	5,87
<i>реалізовано</i>	81,4	81,56	1,5	1,3	0,61	0,58	4,46	4,49
<i>втрати та витрати</i>	49,17	45,84	0,9	0,7	0,24	0,23	1,46	1,37
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	1755,1	1852,6	152,2	152,2	108,7	108,7	230,7	235,1
<i>ветхі та аварійні</i>	458,8	537,5	64,9	61,98	17,0	17,0	89,9	91,7
<i>замінено</i>	7,65	9,09	2,1	2,56	0,6	0,4	1,51	0,86
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	93,6	92,77	2,57	2,36	1,82	1,171	1,09	1,06
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	8006,4	-	1122,5	195,8	185,2	355,42	134,3	207,4
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	89,80	84,88	1,6	1,3	0,66	0,6	3,68	3,51
<i>очищено</i>	89,80	84,88	1,6	1,3	0,66	0,6	3,68	3,51
<i>біологічно очищено</i>	89,80	84,88	1,6	1,3	0,66	0,6	3,68	3,51
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	900,8	929,7	80,7	80,7	91	91	118,5	135,3
<i>ветхі та аварійні</i>	371,0	385,4	38,3	38,21	6,6	6,6	68,5	71,7
<i>замінено</i>	1,34	1,77	0,1	0,19	0,1	0,1	-	0,07
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	46,37	43,3	1,39	1,32	0,58	0,58	2,49	2,63
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	4341,6	-	1122,5	195,8	192,8	236,94	121,3	135,7

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	211,8013	108,3379
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	16,5967	-
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	12,0598	45,8982
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	171,7474	59,8573
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	4,0265	
5.	Інші заходи	7,3709	2,5824

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.15.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	60,2	43,8
	бактеріологічні показники	7,2	16,6
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	60,2	43,8
	бактеріологічні показники	7,2	16,6
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	-	-
	бактеріологічні показники	-	-
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	68	51
	бактеріологічні показники	6,9	18
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	54,5	37,1
	бактеріологічні показники	6,3	15
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	58	41
	бактеріологічні показники	7,7	17

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Роздільне	Мікробіологічні, залізо, мінералізація
м. Арциз, 1 село Ренійський	Перманганатна окислюваність, мінералізація
смт Миколаївка, по 1 селу Лиманський, Саратський, Ізмаїльський, Болградський, Миколаївський, Ананівський, Захарівський р-ни	Мінералізація, жорсткість
2 села Захарівський, по 1 селу Велико-Михайлівський, Іванівський, Лиманський, Роздільнянський, Ренійський, Татарбунарський р-ни	Мікробіологічні
по 1 селу Ренійський, Саратський р-ни	Залізо, цинк, кадмій, мінералізація

Охорона природних водойм

Таблиця 5.15.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	162,029	162,78
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	161,37	159,88
недостатньо очищених	0,659	2,90
неочищених		

**Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства,
заходи з його реформування та розвитку**

У 2019 році фінансування заходів з поліпшення стану ВКГ Одеської області збільшилось на 11,4 % у порівнянні з 2018 роком. Так, у 2019 році на ці ж заходи було спрямовано 320 139,2 тис. грн. За ці кошти було модернізовано 1,7 км водопровідних та 0,9 км каналізаційних мереж; проведено капітальний ремонт (реконструкцію) 67,0 км водопровідних та 27,0 км каналізаційних мереж; проведено ремонт двох водопровідних насосних станцій, шести каналізаційних насосних станцій, двох водопровідних очисних споруд, п'яти каналізаційних очисних споруд; замінено 3 од. насосного обладнання на водопровідних насосних станціях та 4 од. насосного обладнання на каналізаційних насосних станціях; проведено ремонт (у т.ч. заміну) 84 водонапірних башт; побудовано 24 артезіанські свердловини; придбано та замінено 91 од. насосного обладнання на свердловинах; встановлено 4 станції доочищення питної води (3 бюветних комплекси у м. Болград та один в с. Старі Трояни Кілійського району) та виготовлено 31 проектно-кошторисну документацію на здійснення заходів у сферах водопостачання та водовідведення.

5.16 Полтавська область

Полтавською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Полтавській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 109,8 млн. м³, що на 4,6 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 84,01 (менше на 2,48) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 39,86 (менше на 1,47) млн. м³, на виробничі - 36,14 (менше на 1,6) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 51,14 (менше на 1,091) млн. м³ води (табл. 5.16.1, рис. 5.16.1).

Таблиця 5.16.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	114,4	109,8	-4,6
	поверхневої	41,28	39,97	-1,31
	підземної	73,12	69,83	-3,29
2	Використання води, млн. м³			
	всього	86,49	84,01	-2,48
	на господарсько-питні потреби	41,33	39,86	-1,47
	на виробничі потреби	37,74	36,14	-1,6
	на сільськогосподарські потреби	0,659	0,566	-0,093
	на зрошення	6,066	6,506	+0,44
	на інші потреби	0,702	0,941	+0,239
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	52,23	51,14	-1,09
	на господарсько-питні потреби			
	на виробничі потреби			
	на сільськогосподарські потреби			
	на зрошення			
	на інші потреби			

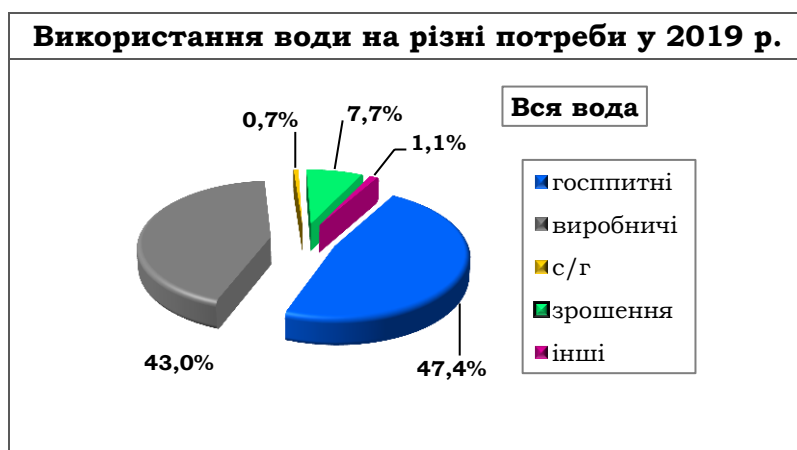


Рис. 5.16.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.16.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 16 міст, усі 20 смт, 548 сіл (30,3%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1262 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 16 міст, 17 смт (85 %), 37 сіл (2 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 3 смт (Оржиця, Чутове, Ромодан) та у 1773 селах.

Таблиця 5.16.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	16
<i>смт</i>	20	20	17
<i>села</i>	1810	548	37
Разом	1846	584	70

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.16.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 623,04 тис. осіб (83,1%), у смт - 66,19 тис. осіб (63,7 %), у селах - 180,4 тис. осіб (33,8 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 497,27 тис. осіб (66,3%), у смт - 17,05 тис. осіб (16,4 %), у селах - 36,31 тис. осіб (6,8 %).

Таблиця 5.16.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	749,52	623,04	497,27
<i>смт</i>	103,89	66,19	17,05
<i>села</i>	533,57	180,40	36,31
Разом	1386,98	869,64	550,63

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

► **питоме водоспоживання на 1 людину**: у містах – 88,8; у смт – 136,9; у сільських н/п – 126 л/добу;

► **кількість вуличних колективних установок** – 1216 (більше на 28); відсоток населення, що споживає з них воду – 4,1 %.

Привізна питна вода в системі водопостачання області повністю застосувалась у 8 сільських населених пунктах з загальною чисельністю населення - 1,524 тис. осіб. При цьому кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило від 37 до 516 осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 48, чисельність свердловин дорівнювала - 503.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.16.2):

- ✦ піднято води - 71,13 млн. м³;
- ✦ очищено - 32,23 млн. м³ або 45,3 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 63,29 млн. м³ або 89 %;
- ✦ реалізовано - 43,65 млн. м³ або 61,4 %;
- ✦ знезаражено - 30,74 млн. м³ або 88,1 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 20,33 млн. м³ або 43,2 %.

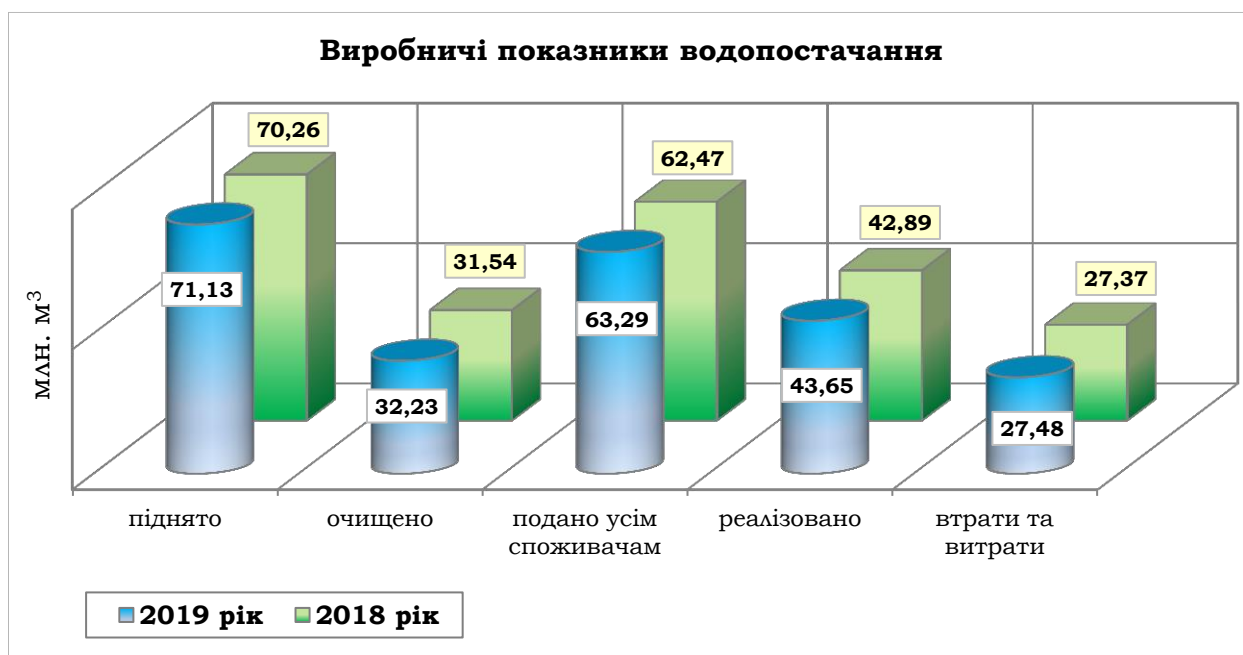


Рис. 5.16.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 68,99 млн. м³ або 97 % від загального обсягу; смт - 2,14 млн. м³ або 3 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 16,5; за категорією «населення» - 11,25 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 283 (фактична потужність - 170 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 626 одиниць, з них заміни потребували 183 або 29,2 % насосів, було замінено протягом року - 81 або 44,3 % від потреби (рис. 5.16.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 2603 км, з них ветхих та аварійних - 760 км або 29,2 %; протягом року було замінено 7,9 км або 1 % від потреби (рис. 5.16.4). Показник аварійності мереж зріс з 1,88 до 2,19 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 56 з сумарним об'ємом - 121 тис. м³; водонапірні башти – 378. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 7,54 тис. м³.

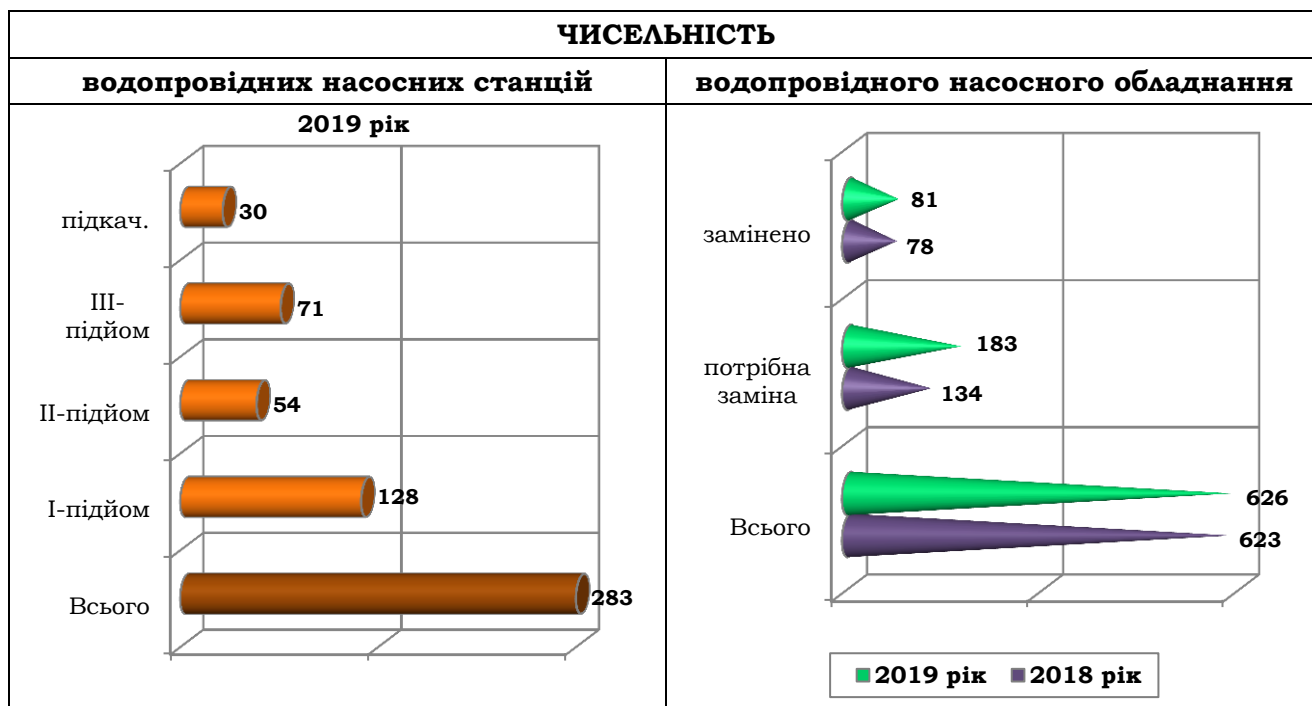


Рис. 5.16.3

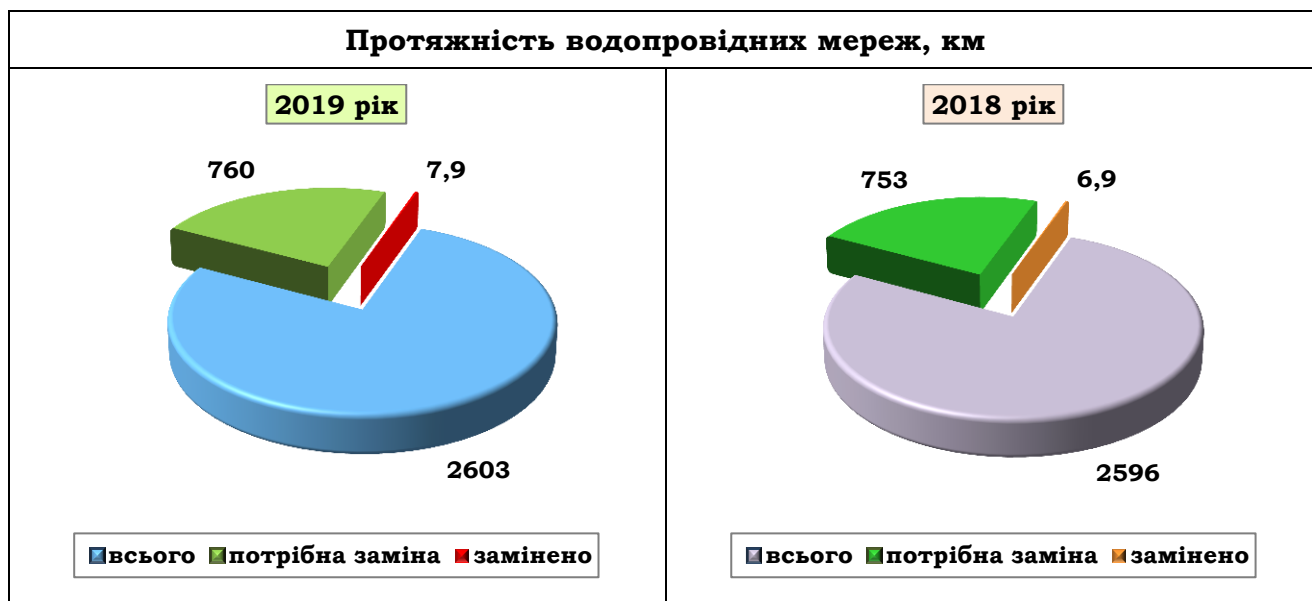


Рис. 5.16.4

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 5,8 до 7,4%; квартир - з 72,5 до 73,1 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 189,9; у смт – 95,7; у сільських н/п – 89,7 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.16.5):

- ✧ відведено стічних вод - 40,3 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди - 37,65 млн. м³ або 93,4 %;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 37,55 млн. м³ або 93,2 %;
- ✧ пройшло доочищення - 4,88 млн. м³ або 12,1 %.

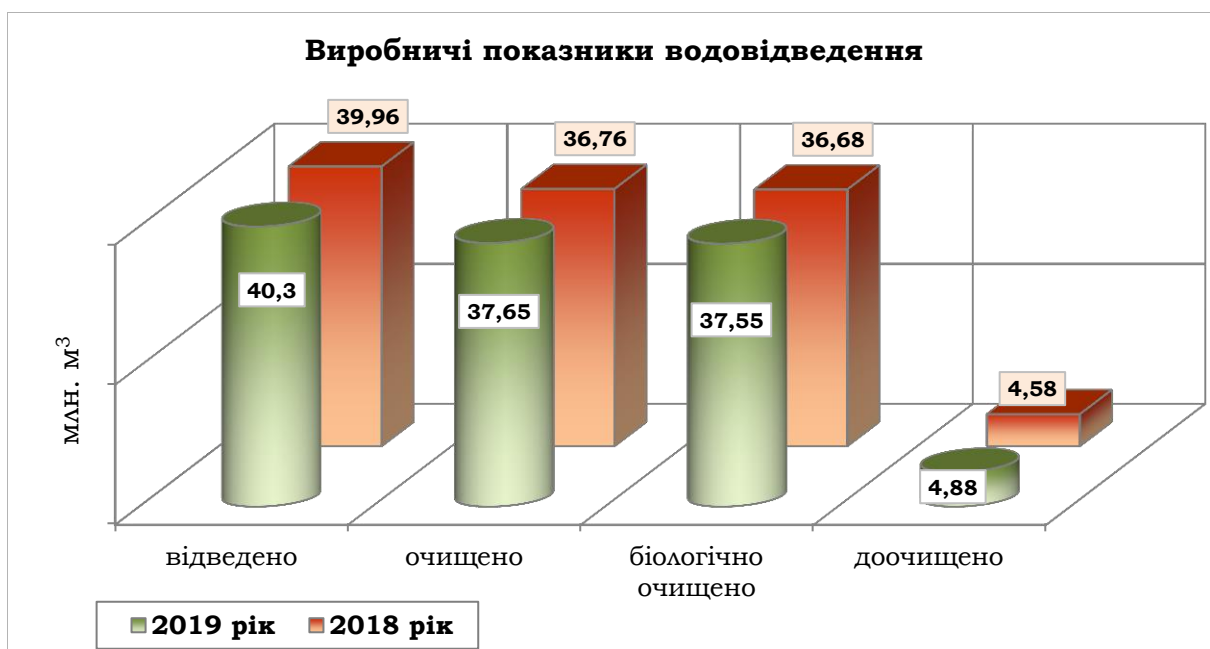


Рис. 5.16.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 40,06 млн. м³ або 99,4 % від їх загальної кількості; у смт - 0,24 млн. м³ або 4,5 %; у сільських н/п - 0,25 млн. м³ або 0,6 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 175 КНС (загальна фактична потужність – 69,2 млн. м³/рік); 409 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 118 або 28,9 % насосів, було замінено протягом року - 12 або 10,2 % від потреби;

➤ 44 КОС (загальна фактична потужність - 44,6 млн. м³/рік), з них 14 потребували реконструкції; на 2 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.16.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1063,6 км, з них ветхих та аварійних - 398,7 км або 37,5 %; протягом року було замінено 3,8 км або біля 1 % від потреби (рис. 5.16.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,28 до 0,3 аварій на 1 км мережі.

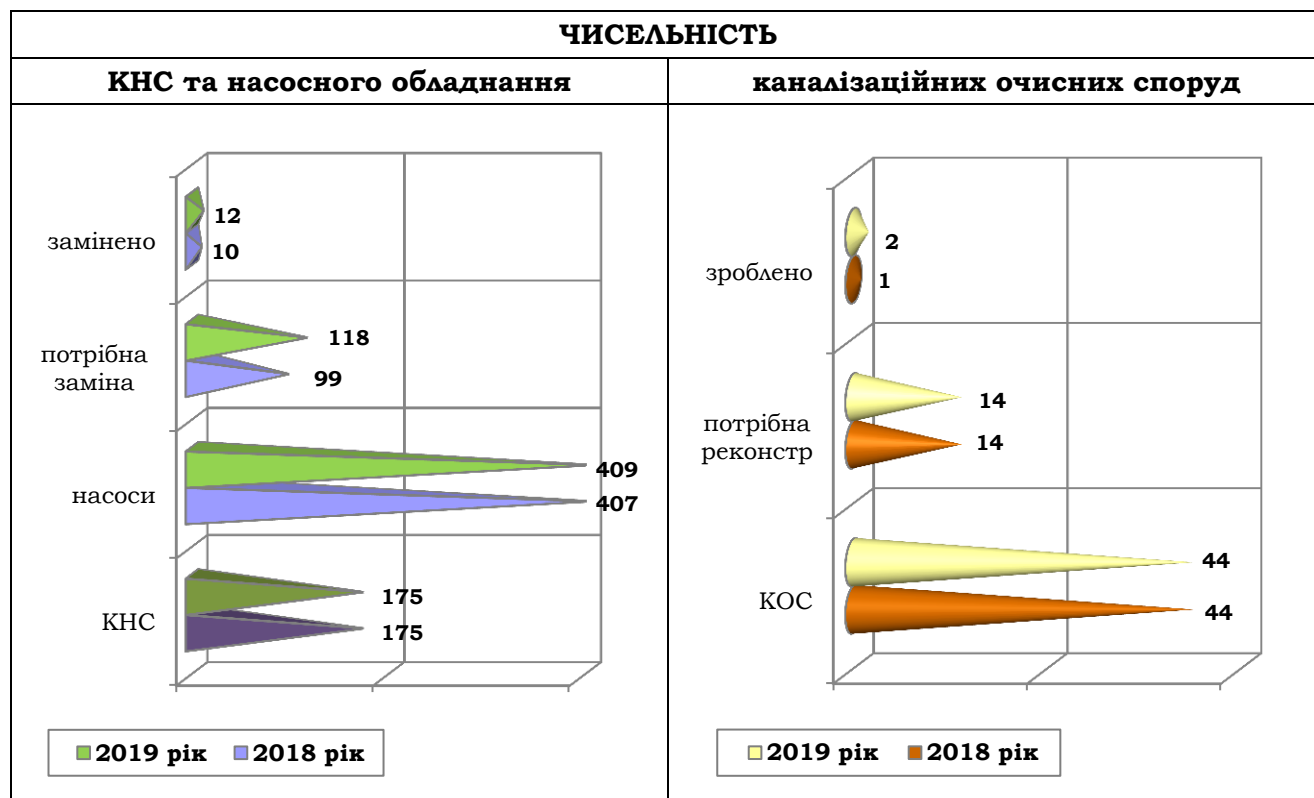


Рис. 5.16.6

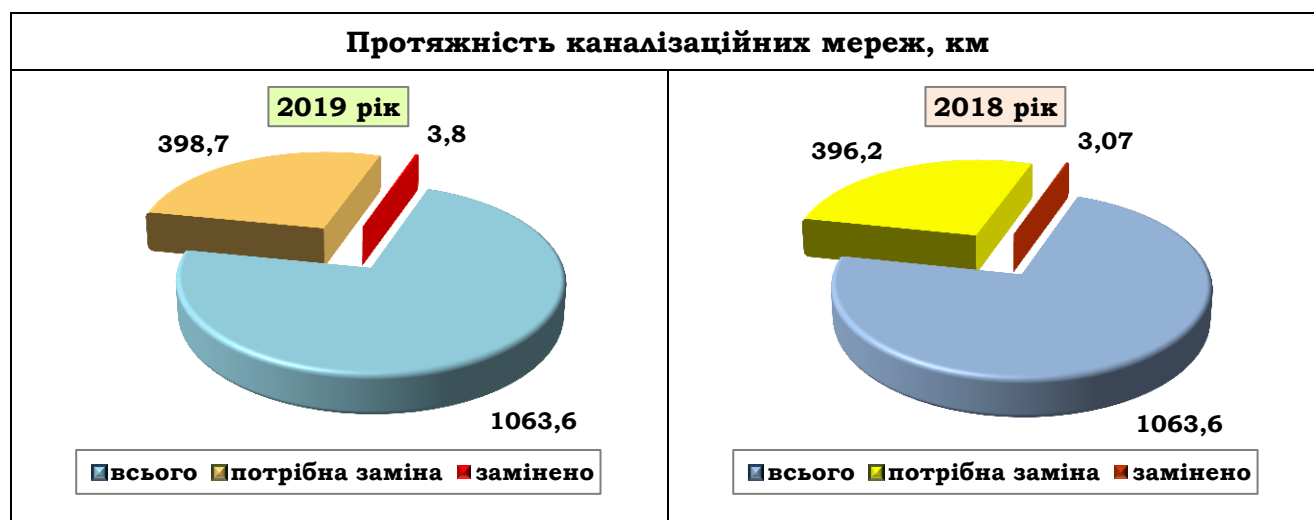


Рис. 5.6.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** зросли з 51,21 до 52,02 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 790 до 793 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** зросли з 29,2 до 24,4 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизилась - з 583 до 582 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборогованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 96170,2 до 87096,5 тис. грн.; в системах водовідведення – з 48058,4 до 42837,8 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,34	7,34	9,08	10,5
максимальні	39,50	43,00	44,1	45,9
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,0	7,34	3,84	4,0
максимальні	16,0	22,00	38,7	38,7
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	5,47	7,12	6,36	7,95
максимальна	13,9	19,69	38,38	38,38
середня	8,88	12,52	12,43	13,05
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100	100	100	100
<i>для населення</i>	85	80,1	65	68,85

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність		
спеціалізовані комунальні	10	10
багатогалузеві комунальні	25	25
відомчі		
міжрайонні (групові)		
Форма власності		
комунальна	35	35
державна	11	11
інша	142	142

Базове підприємство ВКГ області - **КП ПОР «Полтававодоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП ПОР «Полтававодоканал»		КП «Кременчук-водоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ				
Обсяги води, млн. м³/рік				
піднято	23,18	23,01	22,25	21,75
очищено			21,9	21,4
подано усім споживачам	22,91	22,70	19,7	18,46
реалізовано	16,22	15,99	12,75	11,83
втрати та витрати	6,96	7,02	9,82	9,9

Водопровідні мережі, км				
<i>всього</i>	806,9	842,6	438,0	438,4
<i>ветхі та аварійні</i>	399,0	417,4	130,9	130,9
<i>замінено</i>	1,53	2,10	1,52	1,27
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	26,66	25,38	9,4	8,7
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	93977,3	85227,0	1614,2	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ				
Обсяги стоків, млн. м³/рік				
<i>відведено</i>	21,52	21,28	15,5	14,6
<i>очищено</i>	21,48	21,22	15,5	14,6
<i>біологічно очищено</i>	21,41	21,22	15,5	14,6
<i>доочищено</i>				
Каналізаційні мережі, км				
<i>всього</i>	448,7	463,6	270,5	271,2
<i>ветхі та аварійні</i>	159,3	163,2	168,7	168,9
<i>замінено</i>	2,25	2,98	0,29	0,10
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	14,21	14,17	7,9	8,0
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	44980,7	41750,1	1361,8	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопоста- чання	Водовідве- дення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	43,135	0,789
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	5,337	
2.	Завершення будівництва об'єктів	2,972	
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	28,691	0,789
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	3,214	
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	1,050	
6.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,066	
7.	Інші заходи	1,805	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.16.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
усі джерела централізованого водопостачання:			
1	<i>санітарно-хімічні показники</i>	35,9	8,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,1	12,9
підземні джерела централізованого водопостачання:			
2	<i>санітарно-хімічні показники</i>	34,5	9,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	2	11,4
джерела децентралізованого водопостачання:			
3	<i>санітарно-хімічні показники</i>	32,6	
	<i>бактеріологічні показники</i>	5,1	

Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	35,9	8,6
	бактеріологічні показники	2,1	12,9
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	37,6	8,9
	бактеріологічні показники	3,2	13,1
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	33,2	7,3
	бактеріологічні показники	3,8	11,5

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
мм. Миргород, Карлівка	Фториди, хлориди, сухий залишок
смт Велика Багачка	Фториди
2 села Миргородського району	Фториди, хлориди

Охорона природних водойм

Таблиця 5.16.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	71,20	68,72
нормативно чистих без очищення	2,861	2,549
нормативно очищених	41,04	39,09
недостатньо очищених	2,174	1,974
неочищених	-	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	42,51	41,12
нормативно чистих без очищення	2,119	2,017
нормативно очищених	38,26	37,16
недостатньо очищених	2,131	1,941
неочищених	-	-

Таблиця 5.16.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками		
	за мікробіологічними показниками	11	1
2	Водойми II-ї категорії,:		
	за санітарно-хімічними показниками		
	за мікробіологічними показниками	30	3

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

У 2019 році на заходи з розвитку та реконструкції ВКГ області, передбачені Програмою «Питна вода Полтавщини» на 2011-2020 роки було залучено 43,924 млн. грн., зокрема 34,174 млн. грн. - з місцевих бюджетів, 9,750 млн. грн. - з інших джерел. Ці кошти спрямовувались на виконання наступних заходів: охорона джерел питного водопостачання, розвиток та реконструкція систем водопостачання та водовідведення, підготовка кадрів, моніторинг і контроль якості у сфері питного водопостачання та водовідведення, інформування громадськості.

Внаслідок тривалої експлуатації артезіанські свердловини та водопровідні мережі по області виходять з ладу. Крім того, виникає потреба в бурінні нових свердловин в населених пунктах, де користуватися водою з шахтних колодязів неможливо. Тому, у 2019 році продовжилось фінансування Обласної програми «Питна вода Полтавщини» за рахунок обласного бюджету на роботи по бурінню та реконструкції свердловин, впровадженню станцій доочищення питної води на об'єктах культури, охорони здоров'я, соціального захисту на території Полтавської області, а також розпочалося фінансування з обласного бюджету заходів по будівництву та капітальному ремонту водопровідних мереж.

Кошти обласного бюджету були спрямовані на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт 9 свердловин у смт Опішня Зіньківського району, с. Верхоли, с. Божківське, с. Новоселівка, Полтавського району, с. Лиман Другий Решетилівського району, с. Заріг Оржицького району, с. Плшивець та с. Великі Будища Гадяцького району, упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання у смт Машівка, будівництво мереж водопостачання у с. Коломацьке, Полтавського району та с. Штомпелівка Хорольського району, впровадження установок очищення питної води на 17 об'єктах охорони здоров'я, 1 об'єкті соціальної сфери та 4 об'єктах культури (на умовах співфінансування з місцевого бюджету). Крім того, профінансовано КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» на придбання матеріалів для проведення капітального ремонту водопровідної мережі смт Машівка, смт Опішня, смт Шишаки.

Разом з тим, протягом 2019 року виділялися кошти з місцевих бюджетів та інших джерел в рамках місцевих програм щодо забезпечення населення якісною питною водою в достатній кількості. Ці кошти спрямовувались на виконання наступних заходів: охорона джерел питного водопостачання, розвиток та реконструкція систем водопостачання, підготовка кадрів, моніторинг і контроль якості у сфері питного водопостачання та водовідведення.

Всього по області в рамках обласної та місцевих програм забезпечення населення якісною питною водою було виконано будівництво, ремонт або заміну водопровідних та каналізаційних мереж, на 37 водозабірних спорудах упорядковано зони санітарної охорони джерел питного водопостачання, проведено реконструкцію 1 каналізаційної насосної станції, 2 станцій водопідготовки, 2 каналізаційних очисних споруд (частково), будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт 11 свердловин, впроваджено 23 станції доочистки питної води, 54 фахівця водопровідно-каналізаційного господарства підвищили кваліфікацію, оснащено 1 лабораторію контролю якості питної та очищених стічних вод сучасним контрольно-аналітичним обладнанням.

5.17 Рівненська область

Рівненською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Рівненській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 124,9 млн. м³, що на 5,2 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 96,23 (більше на 5,14) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 16,48 (менше на 2,53) млн. м³, на виробничі - 78,71 (більше на 7,53) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 24,63 (менше на 2,81) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 16,48 (менше на 2,53) млн. м³ (табл. 5.17.1, рис. 5.17.1).

Таблиця 5.17.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	119,7	124,9	+5,2
	поверхневої	78,69	86,07	+7,38
	підземної	41,01	38,78	-3,23
2	Використання води, млн. м³			
	всього	91,09	96,23	+5,14
	на господарсько-питні потреби	19,01	16,48	-2,53
	на виробничі потреби	71,18	78,71	+7,53
	на сільськогосподарські потреби	0,733	0,716	-0,017
	на зрошення	-	0,014	+0,014
	на інші потреби	0,176	0,310	+0,134
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	27,44	24,63	-2,81
	на господарсько-питні потреби	19,01	16,48	-2,53
	на виробничі потреби	5,977	4,975	-1,002
	на сільськогосподарські потреби	0,733	0,716	-0,017
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	1,720	2,459	+0,739

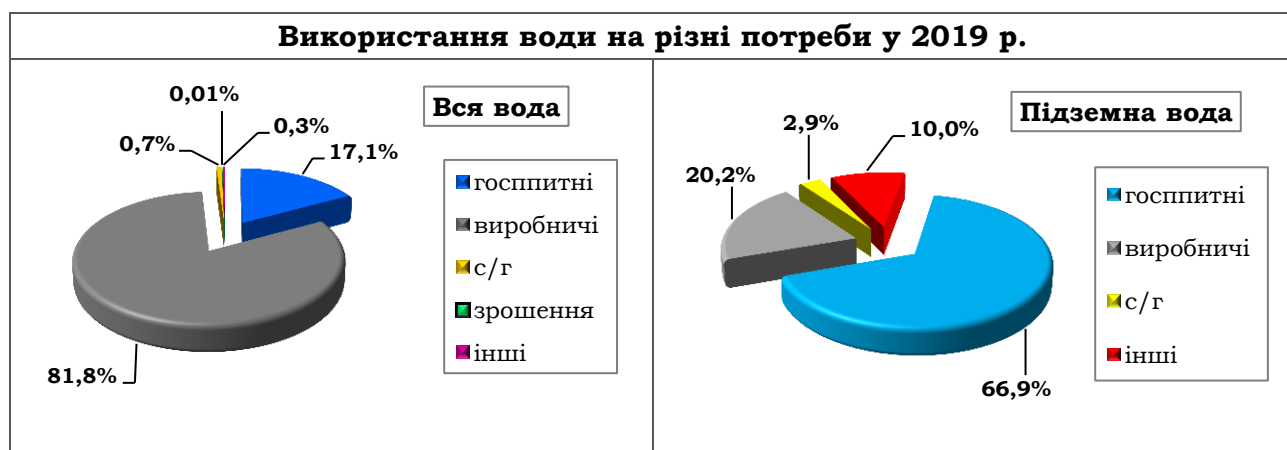


Рис. 5.17.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.17.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 11 міст, усі 16 смт, 204 села (20,4%). Централізоване водопостачання було відсутнє у 795 селах;
- **централізоване водовідведення** – усі 11 міст, 15 смт (93,8 %), 21 сіл (2,1%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 1 смт (Рафалівка) та у 978 селах.

Таблиця 5.17.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	11
<i>смт</i>	16	16	15
<i>села</i>	999	204	21
Разом	1026	231	47

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.17.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 353,7 тис. осіб (75,7%), у смт - 52 тис. осіб (63,3 %), у селах - 106 тис. осіб (17,4 %);
- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 303 тис. осіб (64,8 %), у смт - 30 тис. осіб (36,5 %), у селах - 6,7 тис. осіб (1,1 %).

Таблиця 5.17.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	467,5	353,7	303
<i>смт</i>	82,1	52	30
<i>села</i>	607,7	106	6,7
Разом	1157,3	511,7	339,7

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 116; у смт – 68; у сільських н/п – 53 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 139 (менше на 7); відсоток населення, що споживає з них воду – 0,3 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 227; чисельність свердловин дорівнювала - 451.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.17.2):

- ✧ піднято води - 25,33 млн. м³;
- ✧ очищено - 14,09 млн. м³ або 55,6 % до обсягу піднятої води;
- ✧ подано усім споживачам – 24,34 млн. м³ або 96,1 %;
- ✧ реалізовано - 18,32 млн. м³ або 64,4 %;
- ✧ знезаражено - 24,34 млн. м³ або 96,1 %;
- ✧ втрати та технологічні витрати - 7,01 млн. м³ або 27,7 %.



Рис. 5.17.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 21,19 млн. м³ або 83,7 % від загального обсягу; смт - 1,62 млн. м³ або 6,4 %; сільські н/п - 2,52 млн. м³ або 9,9 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 66,7; за категорією «населення» - 35,7 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 34 (фактична потужність - 25,3 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 496 одиниць, з них заміни потребували 124 або 25 % насосів, було замінено протягом року - 63 або 50,8 % від потреби (рис. 5.17.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 2003,5 км, з них ветхих та аварійних - 458,2 км або 22,9 %; протягом року було замінено 12,2 км або 2,7 % від потреби (рис. 5.17.4). Показник аварійності мереж зріс з 1,0 до 1,04 аварій на 1 км мережі.

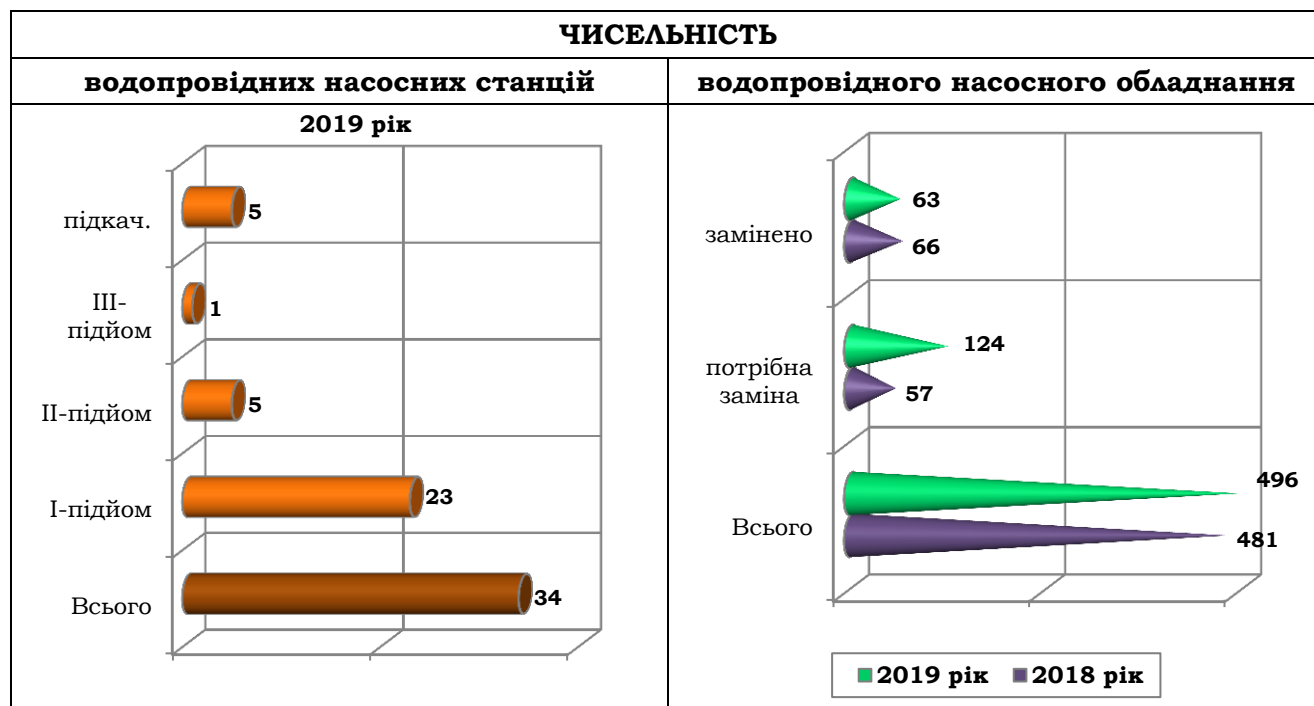


Рис. 5.17.3

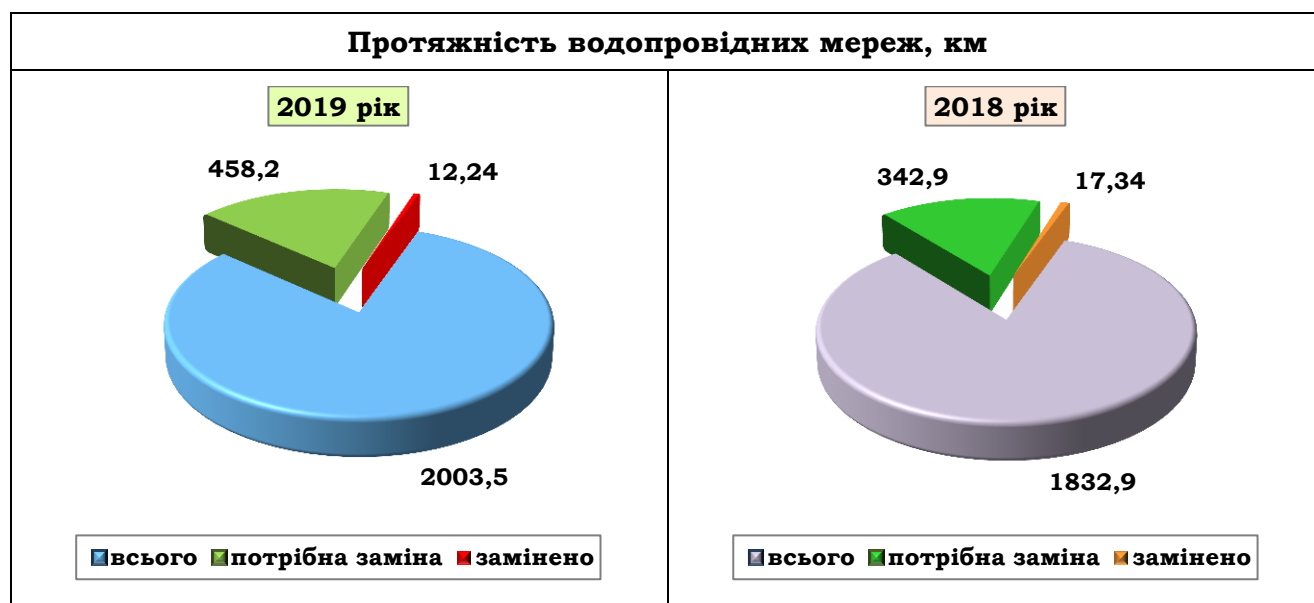


Рис. 5.17.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 48 з сумарним об’ємом - 138,31 тис. м³; водонапірні башти – 219 з сумарним об’ємом - 8,52 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 3,3 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 73,3 до 74,02 %; квартир - з 76,7 до 83,2 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 126,5; у смт – 161; у сільських н/п – 81,9 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.17.5):

- ✦ відведено стічних вод - 22,23 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 22,23 млн. м³ або 100 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 16,1 млн. м³ або 72,4 %.

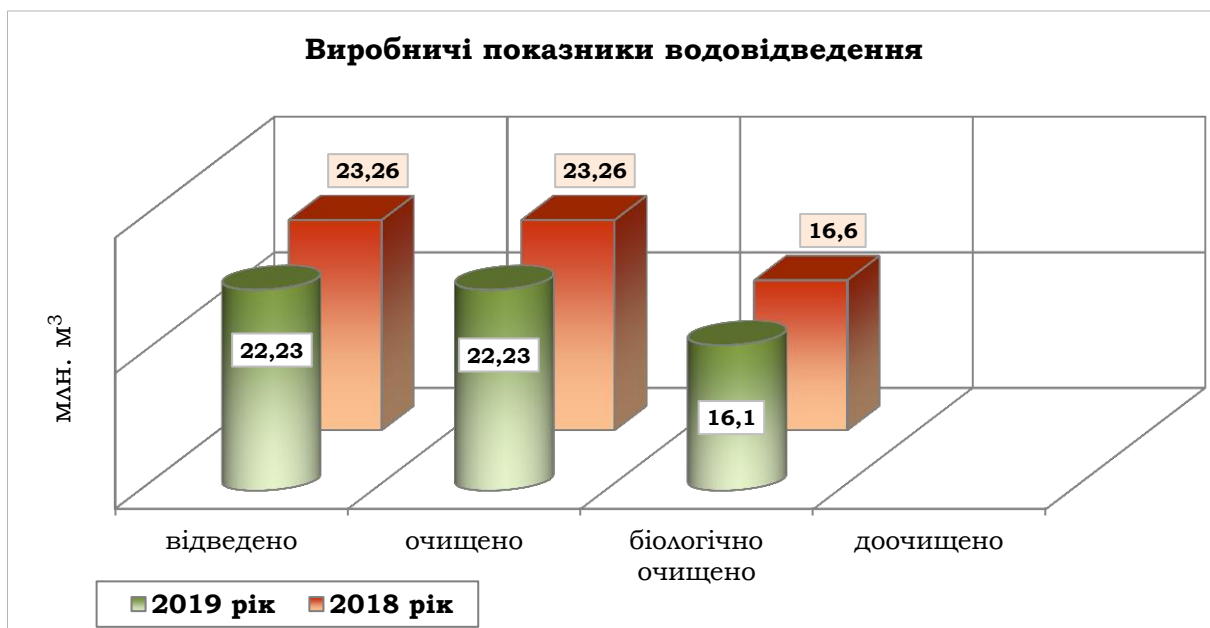


Рис. 5.17.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 20,11 млн. м³ або 90,4 % від їх загальної кількості; у смт - 1,77 млн. м³ або 8 %; у сільських н/п - 0,35 млн. м³ або 1,6 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 128 КНС (загальна фактична потужність – 28,6 млн. м³/рік); 307 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 86 або 67,2 % насосів, було замінено протягом року - 28 або 32,6 % від потреби;

► 34 КОС (загальна фактична потужність - 22,2 млн. м³/рік), з них 24 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.17.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 741,1 км, з них ветхих та аварійних - 194,2 км або 26,2 %; протягом року було замінено 5,58 км або 2,9 % від потреби (рис. 5.17.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,65 до 0,77 аварій на 1 км мережі.

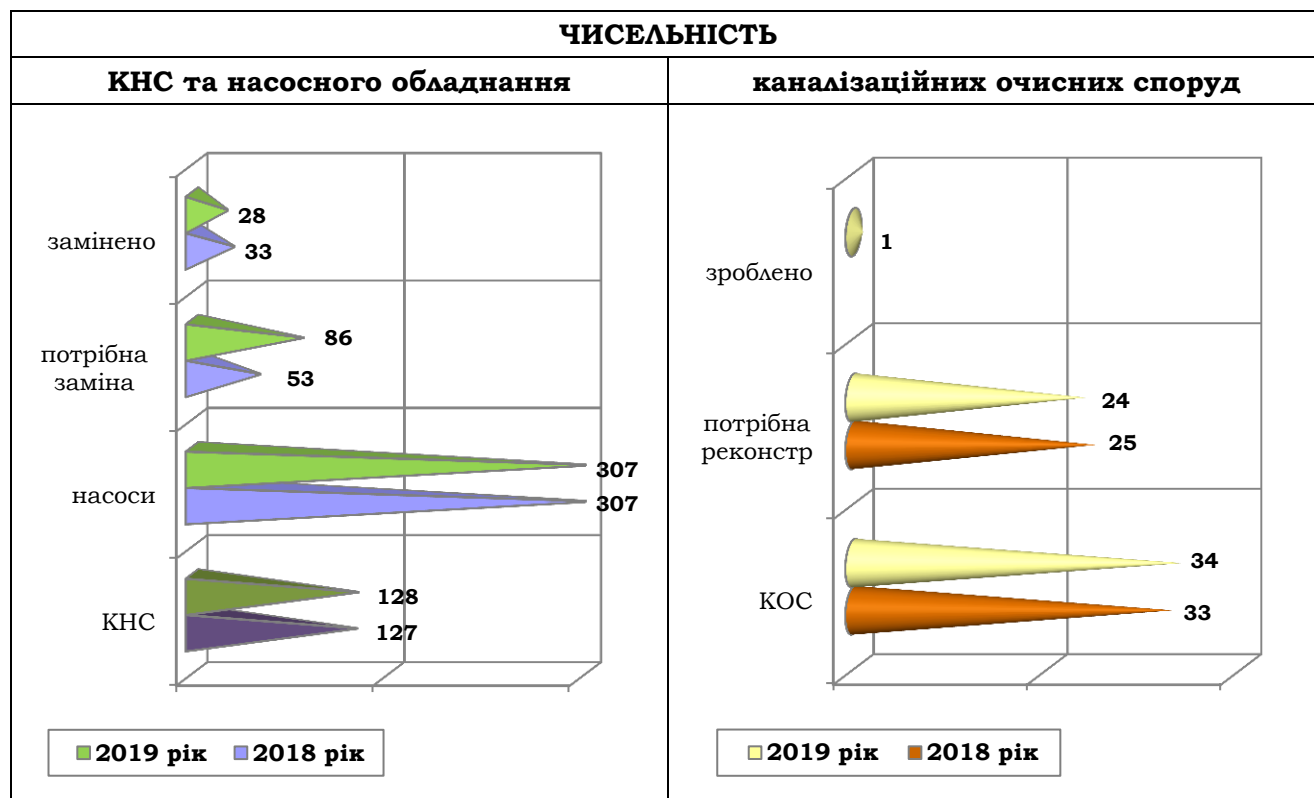


Рис. 5.17.6

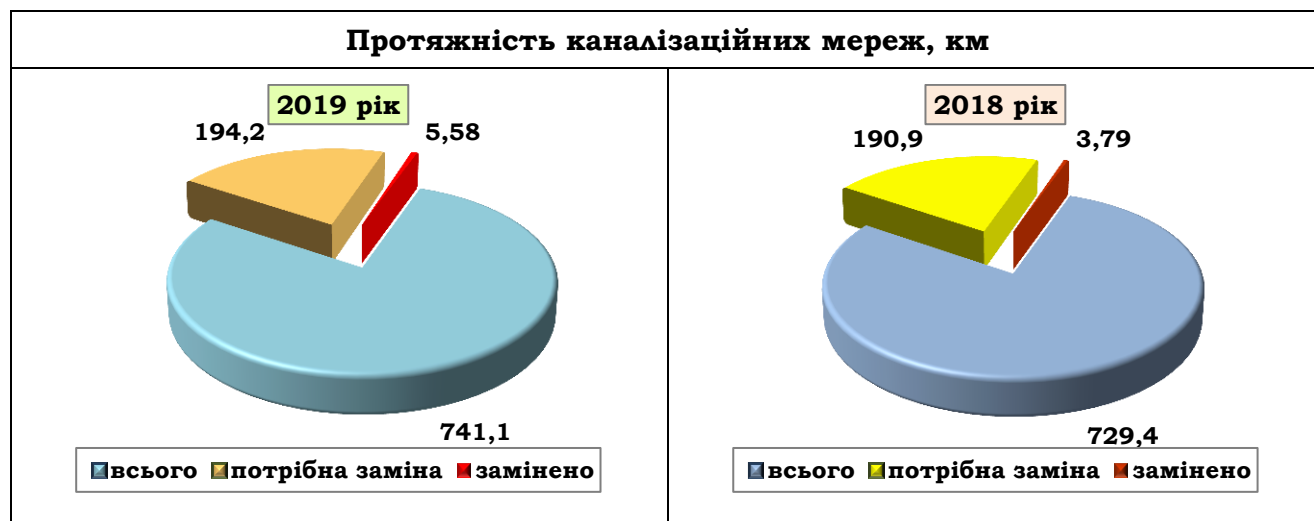


Рис. 5.17.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання зросли з 36,38 до 37,44 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1307 до 1478 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизились з 21,63 до 20,53 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 931 до 924 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання/ водовідведення – відсутня.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	2,42	4,45	2,66	4,46
максимальні	45,00	45,00	58,46	64,00
<i>для населення</i>				
мінімальні	2,30	4,45	3,32	4,46
максимальні	17,86	19,80	32,55	35,68
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	2,19	4,07	3,17	3,26
максимальна	55,03	55,02	36,34	53,91
середня	8,00	11,07	7,68	10,53
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	98	90	90	79
<i>для населення</i>	104	95	96	92

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	48	49
спеціалізовані комунальні	11	12
багатогалузеві комунальні	30	30
відомчі	7	7
Форма власності		
комунальна		
державна	6	6
інша	9	9

Базове підприємство ВКГ області - **РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал»		ВП «Рівненська АЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом»		КП «Дубно-водоканал»		КП «Костопіль-водоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	18,23	15,80	1,61	1,56	1,2	1,1	0,96	
очищено	15,48	13,29						
подано усім споживачам	17,55	15,22	1,55	1,45	1,2	1,1	0,95	
реалізовано	12,73	10,36	1,44	1,39	0,8	0,8	0,78	
втрати та витрати	630/4,9	946/4,5	0,16	0,17	0,3	0,3	0,18	
Водопровідні мережі, км								
всього	737,3	749,6	64	73,9	93,2	93,2	63,8	65,2
ветхі та аварійні	116,2	130,7	3,1	3,0	44,5	44,4	20,82	22,7
замінено	1,58	2,44	1,71	1,29	0,2	0,1	0,22	0,78

Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	22,01	15,66	1,60	1,4	0,6	0,6	0,66	
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.								
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	15,94	15,24	0,11	0,09	1,2	1,2	0,5	0,47
<i>очищено</i>	9,28	9,12			1,2	1,2	0,5	0,47
<i>біологічно очищено</i>	9,28	9,12			1,2	1,2	0,5	0,47
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	281,0	292,1	22,1	22,1	24,6	24,7	23,9	24,6
<i>ветхі та аварійні</i>	91,0	93,2	2,7	2,68	16,2	16,1	8,8	11,3
<i>замінено</i>	1,06	0,31	0,4	0,59	0,1	0,1	0,1	0,7
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	12,12	9,53	0,09	0,094	1,1	0,9	0,021	
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.								

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	18,87	18,99
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,45	1,6
2.	Завершення будівництва об'єктів	1,0	0,46
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,43	13,31
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	9,2	3,12
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,02	-
6.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,19	0,3
7.	Інші заходи	0,58	0,2

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.17.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	51/31(60,8%)	3/1 (33,3%)
	<i>бактеріологічні показники</i>	0/0	4/0
2	підземні джерела водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	51/37 (60,8%)	3/1 (33,3%)
	<i>бактеріологічні показники</i>	0/0	4/0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	51/42 (82,3%)	11/4 (33,6%)
	<i>бактеріологічні показники</i>	13/5 (38,5%)	12/4 (33,33%)
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	425/230 (54%)	555/237 (42,7)
	<i>бактеріологічні показники</i>	285/14 (4,9%)	680/115 (16,9%)

5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	298/176 (59%)	552/237 (42,9%)
	бактеріологічні показники	147/7 (4,8%)	676/115 (17,01%)
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	244/134 (54,9%)	452/214 (47,35%)
	бактеріологічні показники	109/15 (11,8%)	521/120 (23,03%)

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Дубровиця, Березне, 1 село Рокитнівський р-н	Залізо
смт Соснове, 1 село Березнівський	Залізо, каламутність
1 село Рокитнівський р-н	pH
1 село, Дубенський р-н	Жорсткість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.17.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	52,76	51,86
нормативно чистих без очищення	18,01	17,56
нормативно очищених	23,34	21,90
недостатньо очищених	4,449	4,631
неочищених	-	-
некатегоровані	6,966	7,772
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	16,58	16,09
нормативно чистих без очищення	0,852	0,852
нормативно очищених	11,37	10,76
недостатньо очищених	4,361	4,476
неочищених	-	-

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Упродовж 2019 року по будівництву, реконструкції, капремонті об'єктів водопостачання та водовідведення реалізовано заходів загальною вартістю 31,18 млн. грн., з них: 15,72 млн. грн. - об'єкти водопостачання та 15,46 млн. грн. - об'єкти водовідведення, 11,946 млн. грн. - об'єкти капітального та поточного ремонту РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал». Зокрема: за рахунок коштів місцевого та державного бюджетів проведено реконструкцію каналізаційних очисних споруд потужністю 1500 м³/добу в м. Березне, реконструкція мережі водопостачання с.Глибочок Гоцанського району, будівництво водогону від свердловини №9а, №14, №15 до ВНС Здолбунівського району, реконструкція каналізаційної мережі в м. Костопіль, будівництво нової артезіанської свердловини на водозаборі «Центральний» м. Костопіль, будівництво центральної мережі господарсько-питного водопостачання на території с. Вишеньки Острозького району, реконструкція магістральної водопровідної мережі в м. Вараш.

Також, виконувались заходи місцевих програм «Питна вода», загальна сума фінансування яких у 2019 році за рахунок всіх джерел фінансування становила

1,38 млн. грн. Зокрема, проведено: реконструкцію та розширення очисних споруд каналізації м. Дубно, придбання електролізної установки в м. Здолбунів.

У 2019 році по підприємствах ВКГ області від надання послуг з водопостачання обліковуються збитки в сумі 11,4 млн грн, від надання послуг з водовідведення – збитки в сумі 19,1 млн грн (при прибутках від надання послуг з водопостачання в сумі 6,1 млн грн та збитках від надання послуг з водовідведення – в сумі 5,7 млн грн у 2018 році).

За 2019 рік з місцевих бюджетів надано дотацію на відшкодування різниці між встановленим розміром тарифів та економічно обґрунтованими витратами на надання послуг семи водопровідно-каналізаційним підприємствам в сумі 2747,8 тис. грн.

Дебіторська заборгованість за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення станом на 01.01.2020 порівняно до 01.01.2019 збільшилася на 11,9 млн грн і склала 72,3 млн грн, у т. ч. заборгованість населення зросла на 17,8 млн грн і склала 65,0 млн грн.

Кредиторська заборгованість за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення станом на 01.01.20 порівняно до 01.01.2019 зросла на 50,3 млн грн. і склала 140,9 млн грн.

5.18 Сумська область

Сумською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Сумській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 89,49 млн. м³, що на 2,41 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 61,02 (менше на 2,37) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 26,6 (менше на 1,45) млн. м³, на виробничі - 34,07 млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 30,01 (менше на 1,45) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 26,6 (менше на 1,45) млн. м³ (табл. 5.18.1, рис. 5.18.1).

Таблиця 5.18.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	91,90	89,49	-2,41
	поверхневої	49,29	48,87	-0,42
	підземної	42,61	40,62	-1,99
2	Використання води, млн. м³			
	всього	63,39	61,02	-2,37
	на господарсько-питні потреби	28,05	26,60	-1,45
	на виробничі потреби	35,18	34,07*	
	на сільськогосподарські потреби	3,01	3,17	0,16
	на зрошення	0,090	0,280	0,19
	на інші потреби	0,069	0,068	-0,001
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	31,44	30,01	-1,43
	на господарсько-питні потреби	28,05	26,60	-1,45
	на виробничі потреби	3,39	3,404	0,014
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	-	-	-

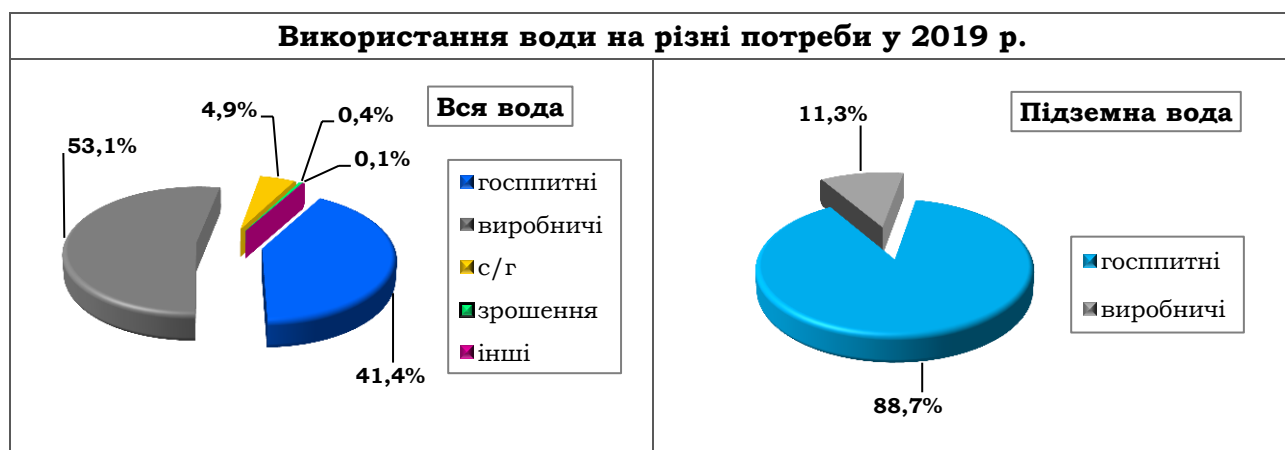


Рис. 5.18.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 15 міст, усі 20 смт, 500 сіл (34,3%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 958 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - усі 15 міст, 12 смт (60 %), 13 сіл (0,9%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 8 смт (Велика Писарівка, Кириківка, Шалигине, Есмань, Дубов'язівка, Терни, Чупахівка, Низи) та у 1445 селах.

Таблиця 5.18.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	15	15	15
<i>смт</i>	20	20	12
<i>села</i>	1458	500	13
Разом	1493	535	40

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.18.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 657,69 тис. осіб (96,1%), у смт - 35,46 тис. осіб (43,6 %), у селах - 83,68 тис. осіб (27,9 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 503,08 тис. осіб (73,5%), у смт - 8,0 тис. осіб (9,8 %), у селах - 3,42 тис. осіб (1,1 %).

Таблиця 5.18.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	684,459	657,692	503,083
<i>смт</i>	81,312	35,463	8,000
<i>села</i>	299,727	83,680	3,415
Разом	1065,498	776,835	514,498

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

► цілодобове водопостачання - 35,8 % населених пунктів та 88,3 % населення;

► питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 127,7; у смт - 73,9; у сільських н/п - 99,8 л/добу;

► кількість вуличних колективних установок - 2545 (більше на 24); відсоток населення, що споживає з них воду - 13,4 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 45; чисельність свердловин дорівнювала - 773.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.18.2):

- ✦ піднято води - 34,84 млн. м³;
- ✦ очищення та знезараження води – відсутнє;
- ✦ подано усім споживачам – 34,67 млн. м³ або 99,5 %;
- ✦ реалізовано - 25,26 млн. м³ або 72,5 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 9,58 млн. м³ або 27,5 %.

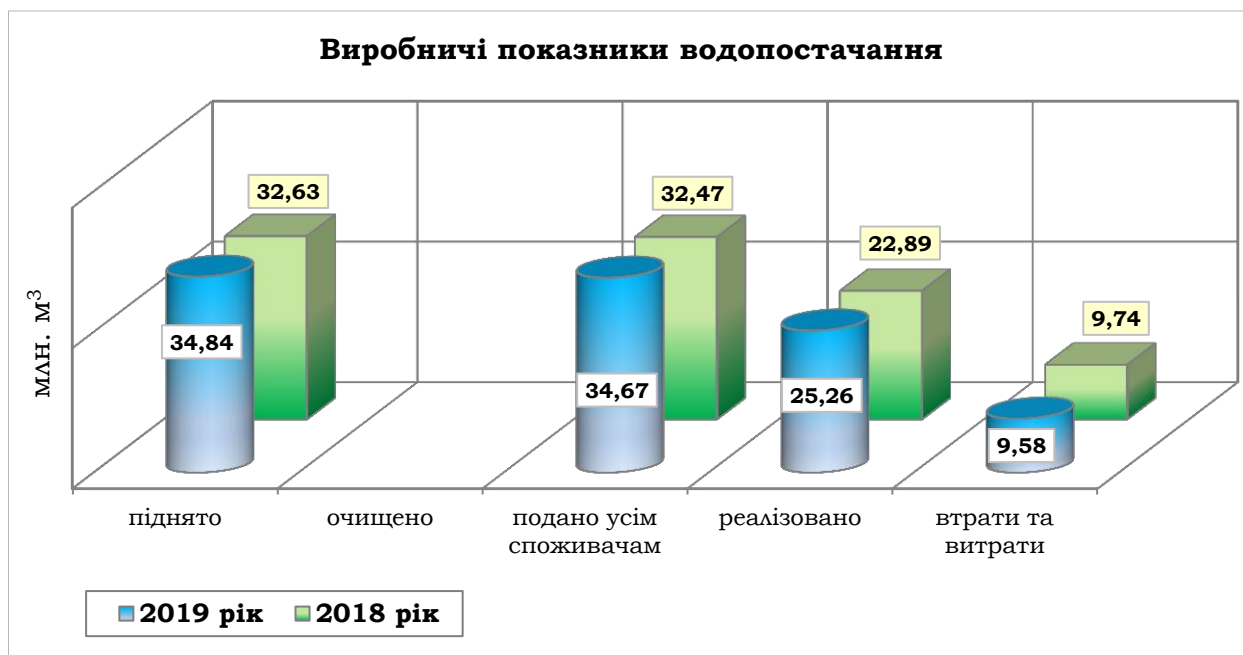


Рис. 5.18.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 30,83 млн. м³ або 88,5 % від загального обсягу; смт - 0,96 млн. м³ або 2,7 %; сільські н/п - 3,05 млн. м³ або 8,8 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 69,2; за категорією «населення» - 56,1 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 83 (фактична потужність - 41,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 743 одиниць, з них заміни потребували 123 або 16,6 % насосів, було замінено протягом року - 122 або 99,2 % від потреби (рис. 5.18.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 4175 км, з них ветхих та аварійних - 1014 км або 24,3 %; протягом року було замінено 24 км або 2,4 % від потреби (рис. 5.18.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,3 до 0,38 аварій на 1 км мережі.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітнього року збільшився - з 59,5 до 66,6 %; квартир - з 75,0 до 79,1 %.

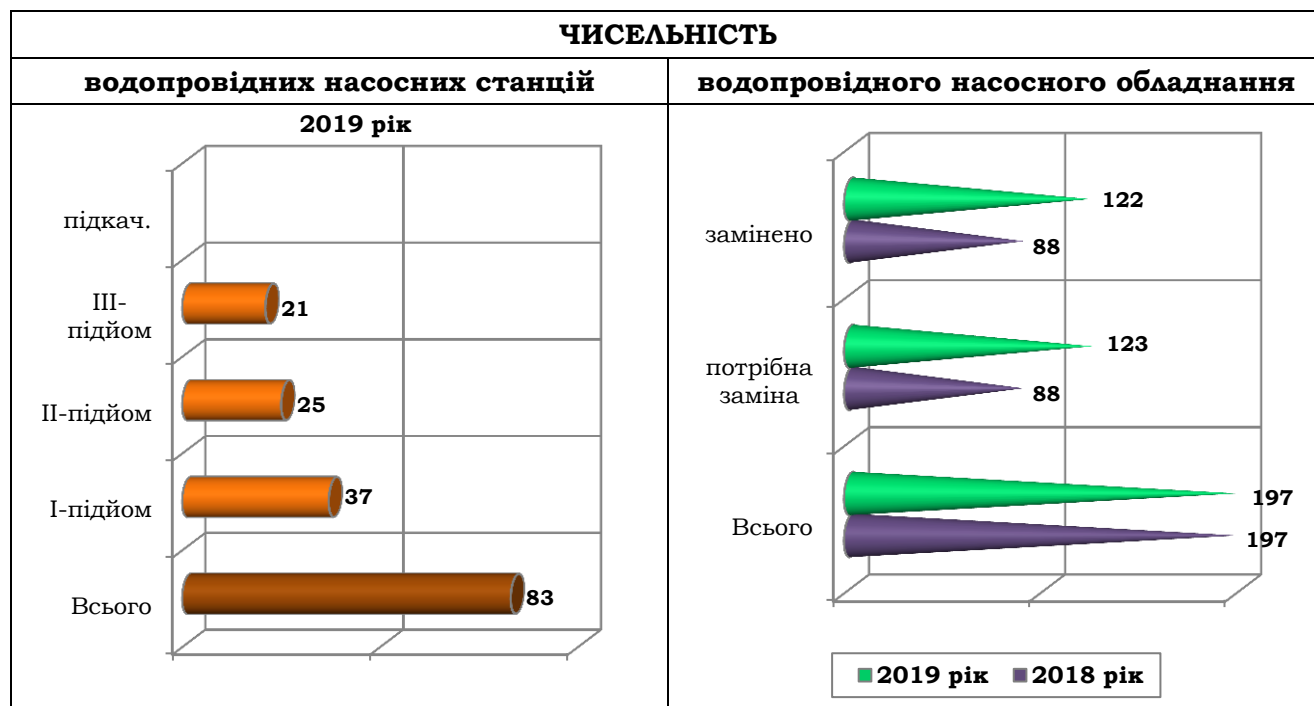


Рис. 5.18.3

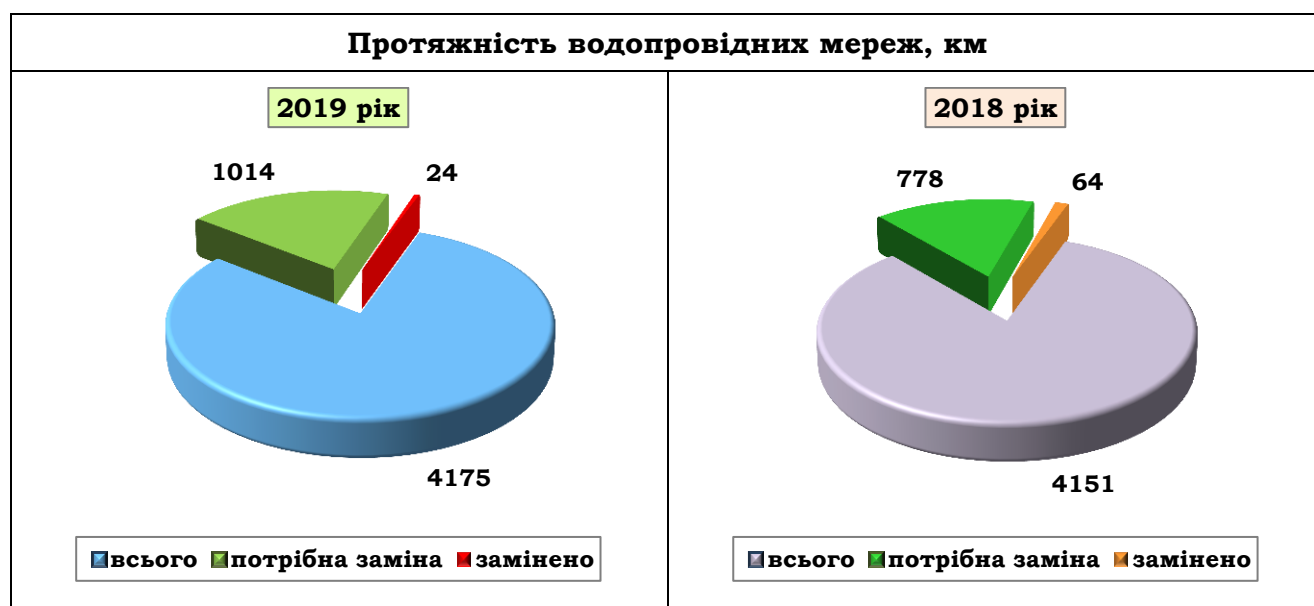


Рис. 5.18.4

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 115; у смт - 95; у сільських н/п - 46 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.18.5):

- ✧ відведено стічних вод - 19,5 млн. м³;
- ✧ пройшло через очисні споруди - 19,4 млн. м³ або 99,5 %;

- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 19,1 млн. м³ або 97,9 %;
- ✧ пройшло доочищення - 0,04 млн. м³ або 0,2 %.

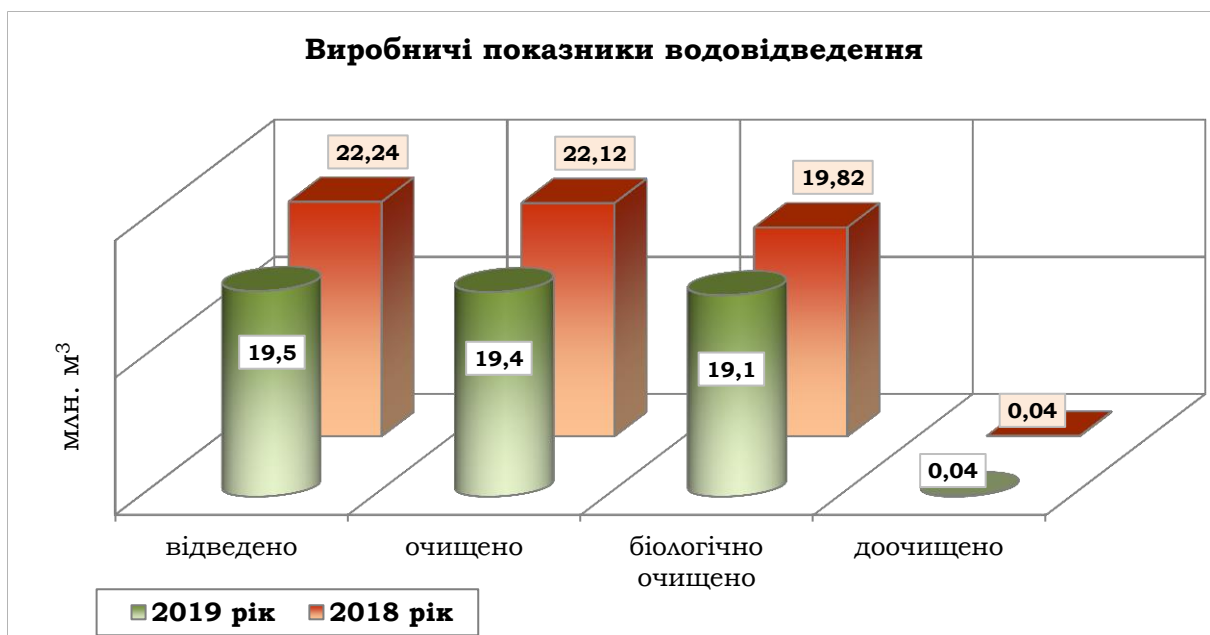


Рис. 5.18.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 19,1 млн. м³ або 98 % від їх загальної кількості; у смт - 0,28 млн. м³ або 1,4 %; у сільських н/п - 0,12 млн. м³ або 0,6 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

- 115 КНС (загальна фактична потужність – 24,8 млн. м³/рік); 329 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 105 або 31,9 % насосів, було замінено протягом року - 18 або 17,1 % від потреби;
- 30 КОС (загальна фактична потужність - 24,8 млн. м³/рік), з них 30 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.18.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 919 км, з них ветхих та аварійних - 351 км або 38,2%; протягом року було замінено 4,1 км або 1,2 % від потреби (рис. 5.18.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,54 до 0,6 аварій на 1 км мережі.

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** зросли з 29,4 до 30 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизились - з 901 до 863 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** знизились з 19,41 до 10,02 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 858 до 884 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання/водовідведення зменшилась – з 69211,2 до 69211,2 тис. грн.

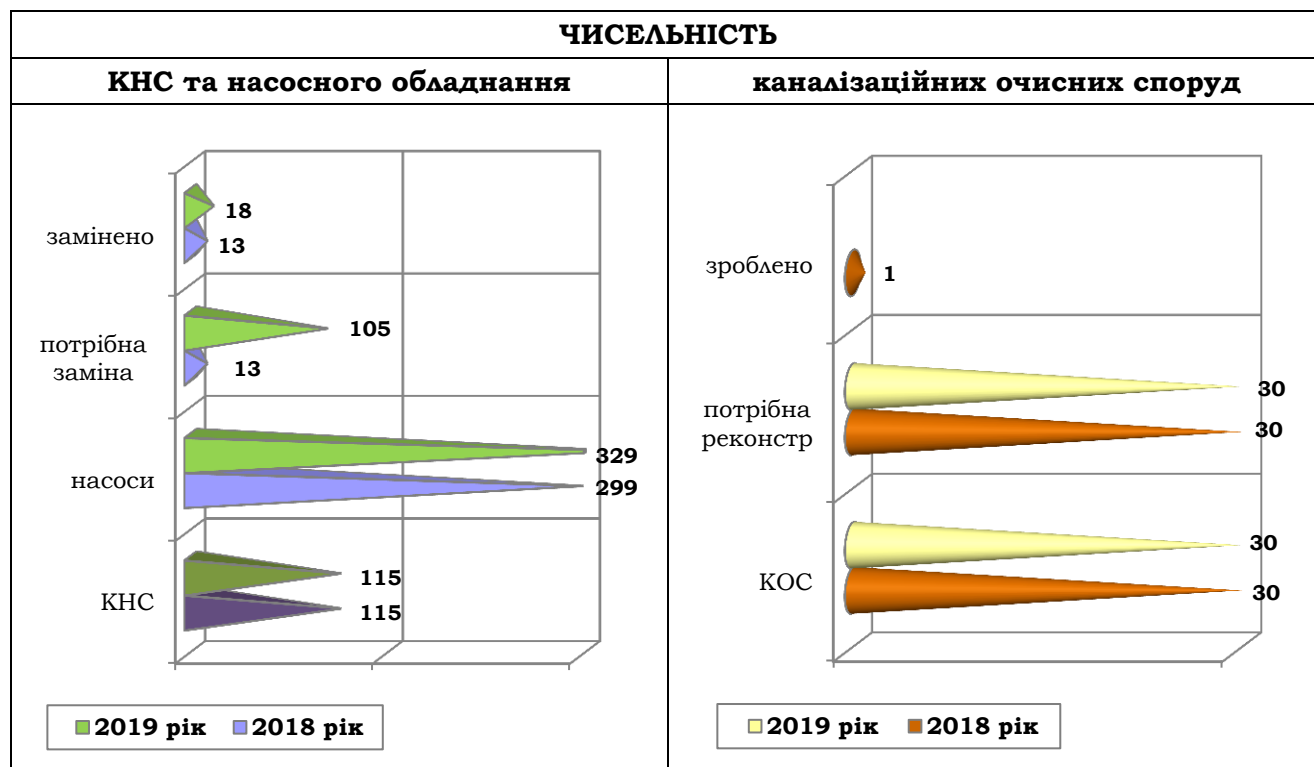


Рис. 5.18.6

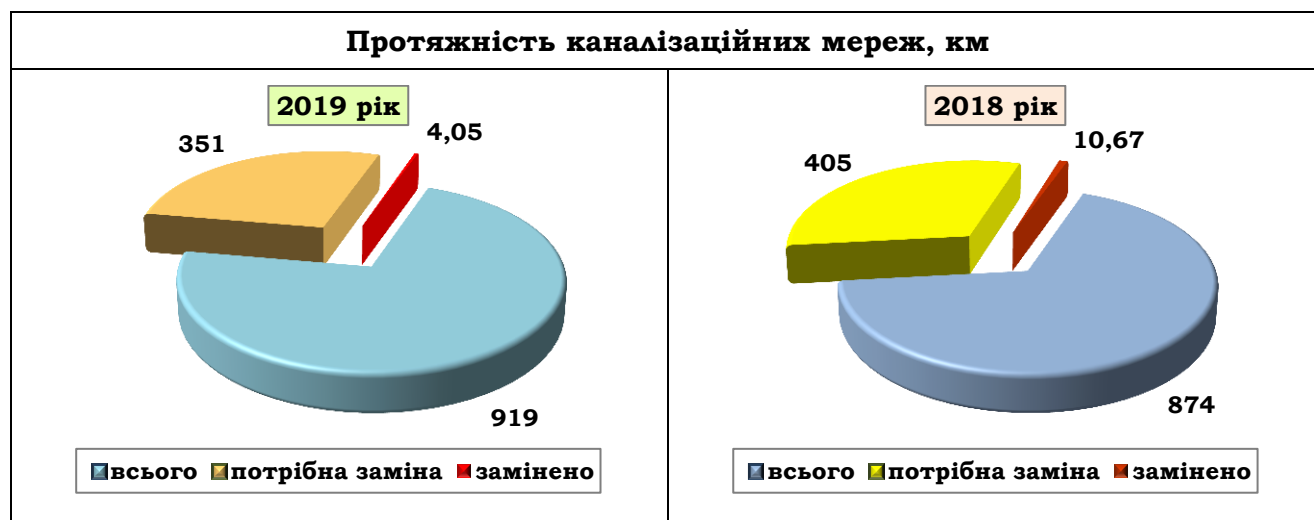


Рис. 5.18.7

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	1,6	1,6	1,45	1,45
максимальні	30,93	39,48	48,47	59,44
<i>для населення</i>				
мінімальні	0,93	1,5	0,1	0,1
максимальні	26,17	33	37,39	39,62

Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,92	8,12	5,01	7,89
максимальна	18,45	23,70	35,7	35,80
середня	12,22	13,71	16,79	19,99
Відшкодування вартості послуг, %				
для промисловості	92	92,5	93	93,1
для населення	89,4	81,3	92,3	80,1

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	86	89
спеціалізовані комунальні	33	34
багатогалузеві комунальні	28	28
відомчі	25	27
Форма власності		
комунальна	37	37
державна	8	8
інша	44	44

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.**

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Назва підприємства	КП «Міськводоканал» м. Суми		КП ВУВКГ м. Шостка		КП ВУВКГ м. Конотоп	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
піднято	17,7	17,4	3,9	3,4	3,76	3,5
очищено						
подано усім споживачам	17,6	17,3	3,9	3,4	3,73	3,4
реалізовано	12,4	12,4	2,5	2,4	2,53	2,4
втрати та витрати	5	4,9	1,16	0,9	1,19	1
Водопровідні мережі, км						
всього	534,7	536,2	180,8	181,8	177,4	177,4
ветхі та аварійні	208,5	250,2	47,9	47,7	104,1	105,8
замінено	1,7	0,6	0,8	0,9	-	0,32
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	16,16	14,9	2,44	2,1	3,30	2,9
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
відведено	12,5	12,5	3,8	3,5	2	1,9
очищено	12,5	12,5	3,8	3,5	2	1,9
біологічно очищено	12,5	12,5	3,8	3,5	2	1,9
доочищено						
Каналізаційні мережі, км						
всього	336,9	298,8	140,9	141,1	98,7	98,7
ветхі та аварійні	167,6	158,4	41,6	41,6	47,4	47,8
замінено	6,67	0,17	1,1	0,13	-	-
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	12,2	12,2	3,81	2,79	0,83	0,49
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	68232	61563	366,6	-	-4	10

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопоста- чання	Водовідве- дення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	18,44	14,05
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	1,52	2,53
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	9,68	9,63
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	3,01	1,89
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	4,23	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.18.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
усі джерела централізованого водопостачання:			
1	санітарно-хімічні показники	24,66	27,00
	бактеріологічні показники	4,55	5,16
підземні джерела централізованого водопостачання:			
2	санітарно-хімічні показники	24,66	43,20
	бактеріологічні показники	4,55	7,69
джерела децентралізованого водопостачання:			
3	санітарно-хімічні показники	21,12	20,00
	бактеріологічні показники	15,05	-
Системи водопостачання			
системи централізованого водопостачання:			
4	санітарно-хімічні показники	24,66	43,20
	бактеріологічні показники	4,55	7,69
водопровідні мережі:			
5	санітарно-хімічні показники	24,66	27,04
	бактеріологічні показники	4,55	5,16
сільські системи водопостачання:			
6	санітарно-хімічні показники	21,12	50,00
	бактеріологічні показники	15,05	5,60

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Кролевець	Мікробіологічні, залізо
м. Охтирка	Залізо, жорсткість
смт Степанівка; по 1 селу Білопільський, Конотопський, Тростянецький р-ни	Залізо
1 село Конотопський р-н	Мікробіологічні
1 село Глухівський р-н	Жорсткість

Охорона природних водойм

Таблиця 5.18.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	46,03	43,56
нормативно чистих без очищення	21,02	20,59
нормативно очищених	1,888	1,735
недостатньо очищених	23,05	21,17
неочищених	0,065	0,058
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	22,10	23,05
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	1,388	1,735
недостатньо очищених	20,04	21,17
неочищених	0,065	0,058

Таблиця 5.18.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	80,00	-
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	80,00	34,20

**Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства,
заходи з його реформування та розвитку**

У 2019 році на заходи з модернізації систем водопровідно-каналізаційного господарства Сумської області було використано 33,2 млн. грн., що на 46,6 млн. грн. менше, ніж у 2018 році.

Основними проблемними питаннями водопровідно-каналізаційного господарства області, що потребують вирішення є:

зменшення частки ветхих та аварійних мереж;

реконструкція систем централізованого водовідведення (технічний стан КНС та каналізаційних очисних споруд не відповідає сучасним вимогам очистки стічних вод);

збільшення мережі централізованого водопостачання мешканців приватного сектору міст та сільських населених пунктів разом з будівництвом нових глибоководних свердловин у зв'язку із перевищенням вмісту нітратів у шахтних колодязях ряду районів області.

5.19 Тернопільська область

Тернопільською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Тернопільській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 52,07 млн. м³, що на 1,26 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 40,23 (більше на 1,79) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 17,75 млн. м³, на виробничі - 20,49 (більше на 0,02) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 19,75 (менше на 0,82) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 16,75 (менше на 1,0) млн. м³ (табл. 5.19.1, рис. 5.19.1).

Таблиця 5.19.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	50,81	52,07	1,26
	поверхневої	25,20	27,81	1,41
	підземної	25,61	24,20	-1,41
2	Використання води, млн. м³			
	всього	38,44	40,23	1,79
	на господарсько-питні потреби	17,75	17,75	0,0
	на виробничі потреби	20,47	20,49	0,02
	на сільськогосподарські потреби	3,704	3,188	-0,516
	на зрошення	0,226	0,235	+0,009
	на інші потреби	-	1,99	1,99
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	20,57	19,75	-0,82
	на господарсько-питні потреби	17,75	16,75	-1,0
	на виробничі потреби	2,961	3,002	0,045
	на сільськогосподарські потреби	3,118	2,968	-0,15
	на зрошення	-	-	-
	на інші потреби	-	-	-

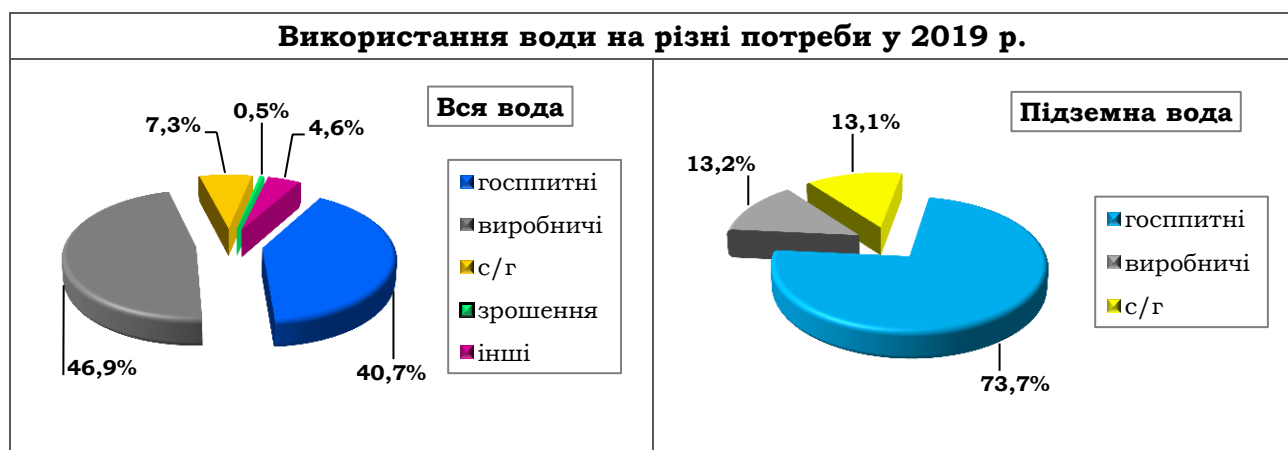


Рис. 5.19.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.19.2):

▪ **централізоване водопостачання** - 17 міст (94,4 %), 15 смт (88,2 %), 46 сіл (4,5 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у м. Копичинці, у 2 смт (Мельниця-Подільська, Золотий Потік) та у 977 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 17 міст (94,4 %), 10 смт (58,8 %), 6 сіл (0,6 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Копичинці, у 7 смт (Мельниця-Подільська, Скала-Подільська, Золотий Потік, Гримайлів, Залізці, Козлів, Коропець) та у 1017 селах.

Таблиця 5.19.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	18	17	17
<i>смт</i>	17	15	10
<i>села</i>	1023	46	6
Разом	1058	78	33

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.19.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 390,4 тис. осіб (96,8 %), у смт - 62,2 тис. осіб (88,2 %), у селах - 9,4 тис. осіб (1,8 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 385,6 тис. осіб (95,6%), у смт - 41,4 тис. осіб (58,7 %), у селах - 1,8 тис. осіб (0,3 %).

Таблиця 5.19.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	403,2	390,4	385,6
<i>смт</i>	70,5	62,2	41,4
<i>села</i>	565,0	9,4	1,8
Разом	1038,7	462,0	428,8

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 99 % населених пунктів та 99 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 106; у смт - 100; у сільських н/п - 105 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 49; відсоток населення, що споживає з них воду - 14 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Борщів	20	20

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 114, з них поверхневих – 2; чисельність свердловин дорівнювала - 265. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,3 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.19.2):

- ✦ піднято води - 19,64 млн. м³;
- ✦ очищено - 15,8 млн. м³ або 80,4 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 19,47 млн. м³ або 99,1 %;
- ✦ реалізовано - 14,42 млн. м³ або 73,4 %;
- ✦ знезаражено - 13,56 млн. м³ або 69 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 5,22 млн. м³ або 26,6 %.



Рис. 5.19.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 18,52 млн. м³ або 94,3 % від загального обсягу; смт - 1,0 млн. м³ або 5,1 %; сільські н/п - 0,13 млн. м³ або 0,6 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 53,4; за категорією «населення» - 44,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 31 (фактична потужність - 19,7 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 81 одиниця, з них заміни потребували 38 або 46,9 % насосів, було замінено протягом року - 26 або 68,4 % від потреби (рис. 5.19.3).

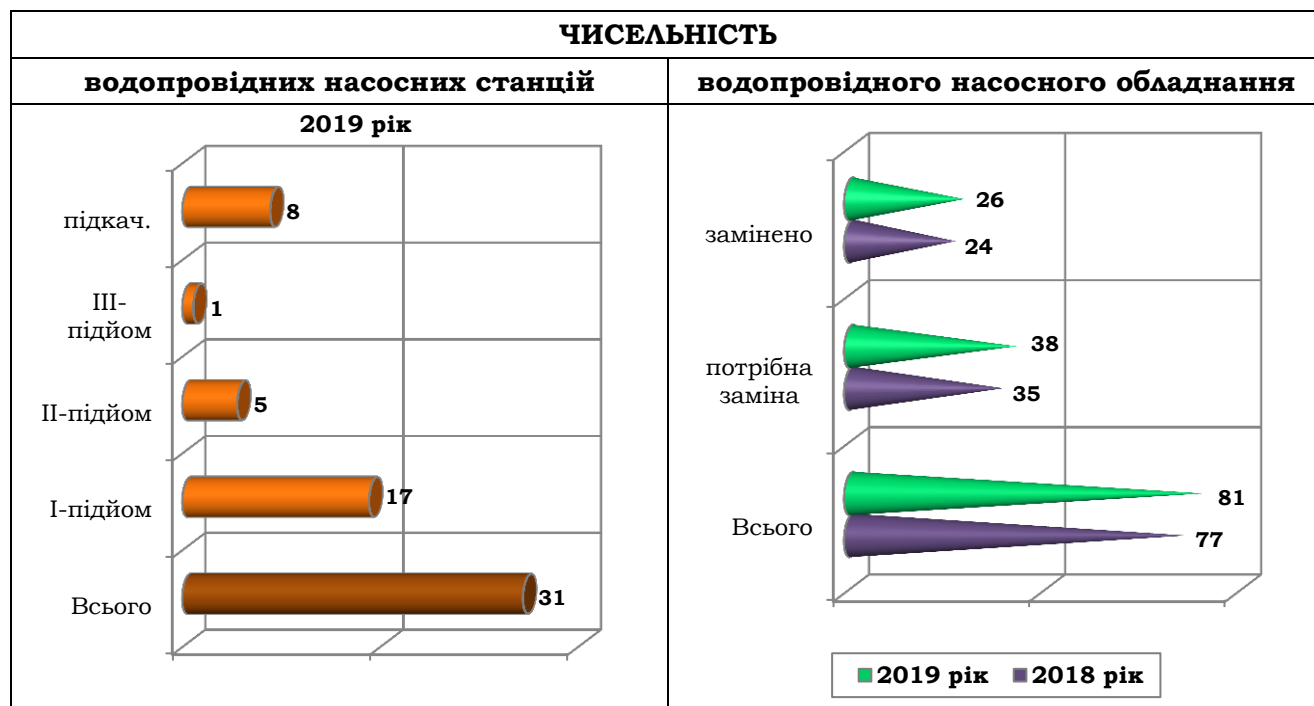


Рис. 5.19.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 1290,8 км, з них ветхих та аварійних - 452 км або 35 %; протягом року було замінено 15,9 км або 3,5 % від потреби (рис. 5.19.4). Показник аварійності мереж знизився з 2,8 до 2,5 аварій на 1 км мережі.

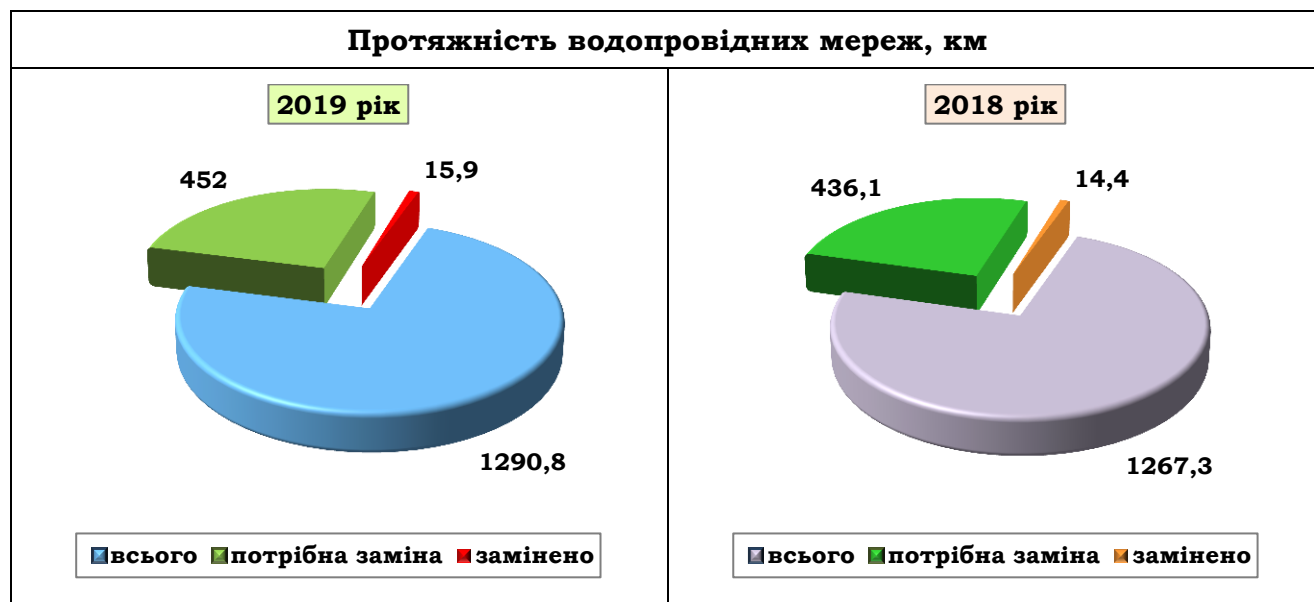


Рис. 5.19.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 44 з сумарним об’ємом - 60 тис. м³; водонапірні башти – 109 з сумарним об’ємом - 4,71 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 0,4 (більше на 0,2) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 23,6 до 28,9 %; квартир - з 91,3 до 92,5 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 95; у смт - 100; у сільських н/п - 65 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.19.5):

- ✦ відведено стічних вод - 19,4 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 19,4 млн. м³ або 100 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 16,53 млн. м³ або 85,3 %;
- ✦ пройшло доочищення - 16,3 млн. м³ або 84 %.

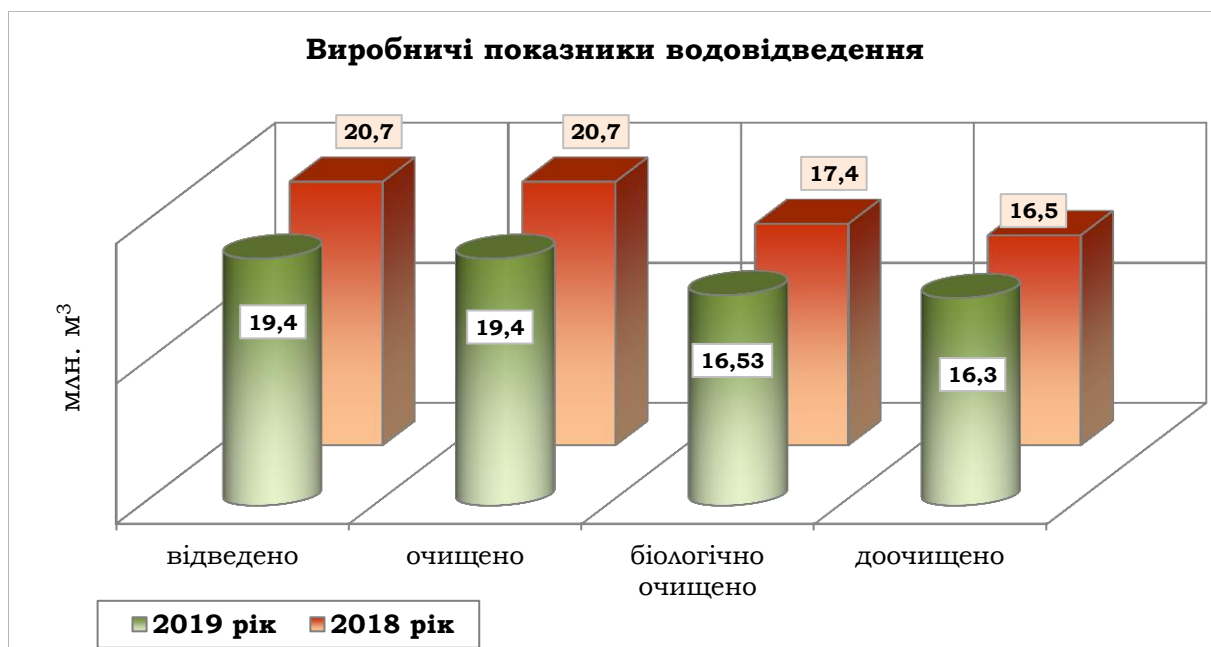


Рис. 5.19.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 18,52 млн. м³ або 95,5 % від їх загальної кількості; у смт - 0,88 млн. м³ або 4,5 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 31 КНС (загальна фактична потужність - 19,1 млн. м³/рік); 69 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 28 або 40,6 % насосів, було замінено протягом року - 4 або 14,3 % від потреби;

► 24 КОС (загальна фактична потужність - 19,4 млн. м³/рік), з них 9 потребували реконструкції; на 2 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.16.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 651,7 км, з них ветхих та аварійних - 273,4 км або 42%; протягом року було замінено 8 км або 2,9 % від потреби (рис. 5.19.7). Показник аварійності мереж знизився з 1,4 до 1,3 аварій на 1 км мережі.

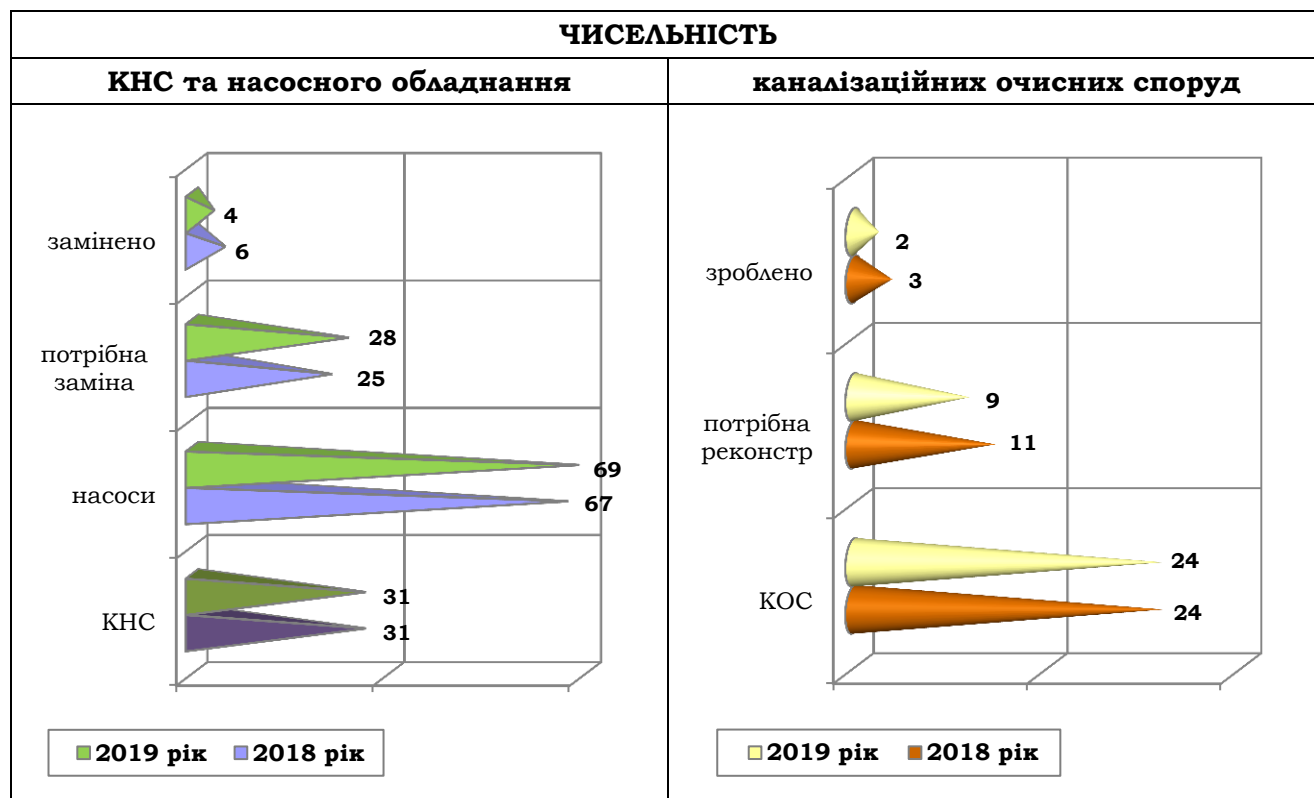


Рис. 5.19.6

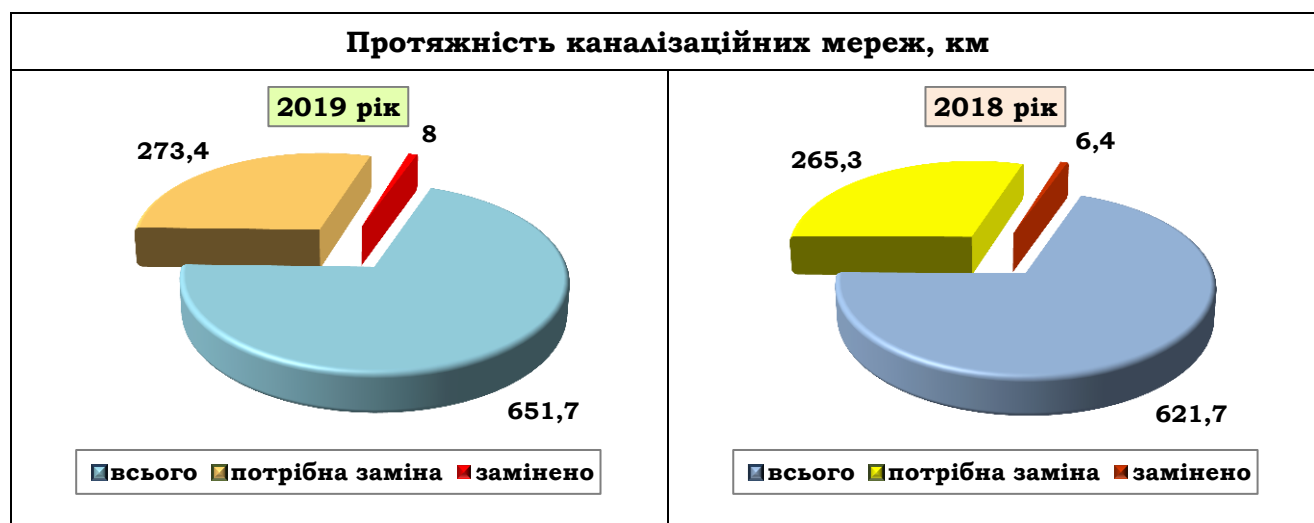


Рис. 5.19.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 16,5 до 15,68 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 883 до 807 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 14,31 до 12,14 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 837 до 790 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась – з 7638,6 до 8988,7 тис. грн.; в системах водовідведення – з 4823,0 до 10496,1 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	4,62	7,67	1,6	1,6
максимальні	23,61	28,72	27,95	27,95
<i>для населення</i>				
мінімальні	4,62	7,67	1,5	1,52
максимальні	18,57	22,6	26,7	26,7
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	4,9	6,5	1,6	1,7
максимальна	22,9	34,9	39	31
середня	7,9	9,7	7,1	8,5
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100	100	100	100
<i>для населення</i>	94	86	90	90

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	35	37
спеціалізовані комунальні	5	5
багатогалузеві комунальні	30	32
відомчі	-	-
Форма власності		
комунальна	34	35
державна		
інша	1	2

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Тернопільводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Тернопільводоканал»		Чортків ВУВКГ, м.Чортків		КП «Міськвод-госп» м.Кременець		МКП «Добробут» м.Бережани	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	15,84	15,31	0,65	0,56	0,52	0,4	0,38	0,33
очищено	4,1	3,8						
подано усім споживачам	15,71	15,15	0,65	0,56	0,52	0,4	0,38	0,33
реалізовано	10,69	10,50	0,59	0,56	0,43	0,35	0,33	0,30
втрати та витрати	5,14	4,8	0,15	0,03	0,09	0,06	0,06	0,04
Водопровідні мережі, км								
всього	354,5	357,6	106,8	111,6	157,1	157,1	27,6	27,6
ветхі та аварійні	212,6	215,3	52,3	47,9	21,4	21,4	8,7	8,5

<i>замінено</i>	2,56	3,8	2,4	4,4	0,5	0,4	0,6	1,15
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	10,4	10,14	1,499	1,679	0,556	0,551	0,831	0,779
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	6211,0	6964,0	-	-	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	16,64	16,27	0,48	0,53	0,31	0,29	0,18	0,18
<i>очищено</i>	16,64	16,27	0,48	0,53	0,31	0,29	0,18	0,181
<i>біологічно очищено</i>	16,64	16,27						
<i>доочищено</i>	16,64	16,27						
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	288,7	291	68,4	72,3	42	42	12,1	12,1
<i>ветхі та аварійні</i>	158,4	163,9	21,9	18,4	7,8	10	6,0	6,0
<i>замінено</i>	2,19	2,28	0,2	3,5	0,1	0,1	-	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	14,11	13,16	0,09	0,1	0,12	0,1	0,01	0,02
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	8423,0	9040,0						

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	20,4	26,5
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	9,4	4,7
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	8,3	20,3
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	2,7	1,2
4.	Інші заходи		0,2

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.19.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,5	20,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	13,3	15,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	23,6	26,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	26,0	22,8
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,5	20,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	13,3	15,3

5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	48,2	46,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,2	3,8
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	15,7	28,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	19,8	24,5

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Борщів	Мікробіологічні, санітарно-хімічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.19.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	35,75	38,80
нормативно чистих без очищення	17,41	19,63
нормативно очищених	15,79	16,79
недостатньо очищених	1,982	1,909
неочищених	0,572	0,462
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	19,13	18,56
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	16,79	16,40
недостатньо очищених	1,827	1,747
неочищених	0,513	0,414

Таблиця 5.19.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	-	2
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	-	-
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	6	7
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	21	23

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

У 2019 році для покращення санітарно-епідеміологічної ситуації в області здійснювалось фінансування 25 об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства на суму 40,4 млн грн, а саме:

- за рахунок субвенції державного бюджету місцевим бюджетам: на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад проведено роботи на 11 об'єктах на суму 10,1 млн грн; на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій - на 5 об'єктах на суму 5,7 млн грн; на здійснення природоохоронних заходів на об'єктах комунальної власності - на 1 об'єкті на суму 12,3 млн грн;

- за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку проведено роботи на 2 об'єктах на суму 6,2 млн грн;

- за рахунок залишків субвенції, наданої з загального фонду державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій, що утворилися на початок 2019 року проведено роботи на 4 об'єктах на суму 4,3 млн грн;

- за рахунок коштів обласної програми «Питна вода Тернопілля на 2018-2020 роки» проведено роботи на 3 об'єктах на суму 1,9 млн грн;

Станом на 01.05.2020 для забезпечення населених пунктів якісним водопостачанням та водовідведенням в області розроблено 54 проекти загальною кошторисною вартістю 395,8 млн грн.

За 2019 рік фінансово-економічний стан підприємств залишається складним, більшість підприємств спрацювало нерентабельно. Позитивним є факт, що загалом сума збитків за рік зменшилась.

Доходи від надання послуг з централізованого водопостачання одержано в сумі 130,9 млн грн, з централізованого водовідведення – 110,0 млн грн. Темпи зростання доходів за рік - 26 %.

Витрати підприємств збільшились у порівнянні з минулим роком з надання послуг з водопостачання на 20 % і склали 138,2 млн грн, з водовідведення – на 15 % і склали 110,1 млн грн.

Ускладнення фінансово-економічного стану зумовлене втратами в комунальних мережах, проведенням ремонтних робіт із усунення аварійних ситуацій, збільшенням з початку 2019 року мінімальної заробітної плати на 13 %, що призвело до зростання витрат на оплату праці та сплати єдиного соціального внеску. Основна складова собівартості послуг – електроенергія у першому півріччі подорожчала на 19 %, у другій половині року ситуація стабілізувалась: ціна знизилась до рівня, що діяв на початок 2019 року.

За 2019 рік виконавчі комітети сільських, селищних та міських рад переглянули тарифи на послуги з централізованого водопостачання - для 22 підприємств; централізованого водовідведення - для 14 підприємств.

У сільській місцевості новостворених об'єднаних громад активно упроваджуються нові послуги з централізованого водопостачання, відповідно вперше затверджуються тарифи (за рік прийнято 7 нових рішень про встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання).

Найвищі тарифи на водопостачання зумовлені високими втратами у водопровідних мережах. Причиною найвищого рівня тарифів на водовідведення є невеликі обсяги надання послуг, найнижчих рівнів – не проведення очистки відведених стоків через відсутність очисних споруд.

Більшістю підприємств тарифи приведені до 100 % рівня відшкодування витрат. Для підприємств, яким встановили тарифи для населення на дотаційному рівні, у 2019 році з місцевих бюджетів відшкодовано різницю між затвердженими тарифами та економічно обґрунтованими витратами на суму 4,8 млн грн (централізоване водопостачання) та 0,8 млн грн (централізоване водовідведення).

Рівень оплати споживачами за водопостачання склав 89 %, в т. ч. 91 % населенням; за водовідведення – 94 %, в т.ч. населенням – 93 %. Враховуючи перехід у 2019 році на монетизацію пільг та субсидій для соціальних верств населення, виконавці послуг (на відміну від попередніх років) почали відображати в рахунках на оплату повну вартість спожитих послуг. При таких нововведеннях рівень оплати залишився достатнім.

5.20 Харківська область

Харківською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Харківській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 298,5 млн. м³, що на 11,5 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 258,4 (більше на 5,2) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 112,8 (більше на 7,1) млн. м³, на виробничі - 138,9 (менше на 2,8) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 23,9 (менше на 1,2) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 16,0 (менше на 0,3) млн. м³ (табл. 5.20.1, рис. 5.20.1).

Таблиця 5.20.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	310,0	298,5	-11,5
	поверхневої	275,7	266,4	-9,3
	підземної	34,3	32,1	-2,2
2	Використання води, млн. м³			
	всього	253,2	258,4	+5,2
	на господарсько-питні потреби	105,7	112,8	+7,1
	на виробничі потреби	141,7	138,9	-2,8
	на сільськогосподарські потреби	2,1	2,2	+0,1
	на зрошення	3,5	4,3	+0,8
	на інші потреби	0,2	0,2	-
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	25,1	23,9	-1,2
	на господарсько-питні потреби	16,3	16,0	-0,3
	на виробничі потреби	6,3	5,1	-1,2
	на сільськогосподарські потреби	1,9	2,1	+0,2
	на зрошення	0,6	0,7	+0,1
	на інші потреби	-	-	-

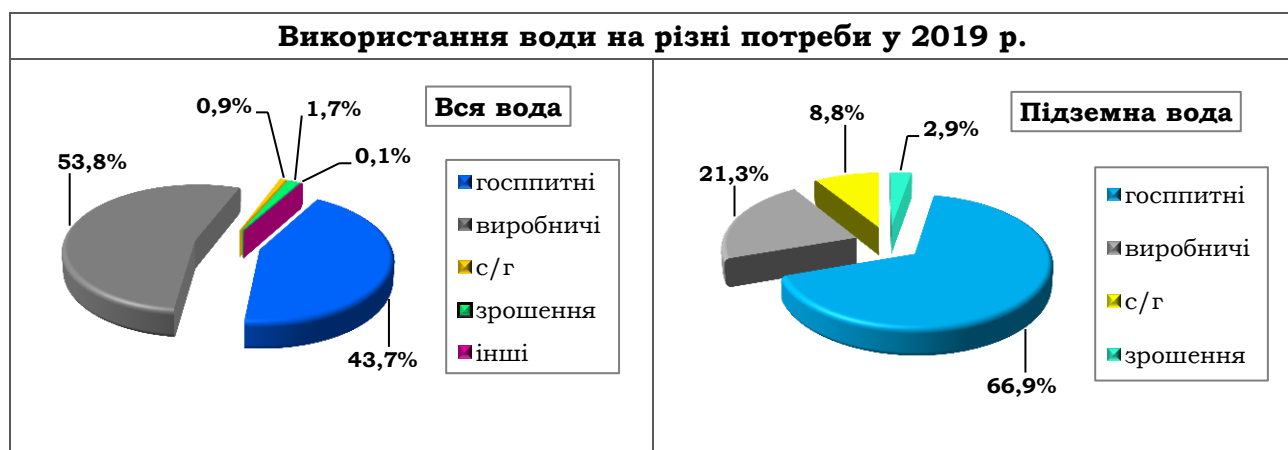


Рис. 5.20.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.20.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 17 міст, 54 смт (88,5 %), 353 села (21,1 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 7 смт (Язиково, Іванівка, Козача Лопань, Прудянка, Слатине, Манченки, Введенка) та у 1320 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 16 міст (94,1 %), 39 смт (63,9 %), 37 сіл (2,2 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Південне, у 22 смт (Язиково, Іванівка, Гути, Шарівка, Білий Колодязь, Дворічна, Козача Лопань, Прудянка, Слатине, Вільшани, Зідьки, Кегичівка, Слобожанське, Коломак, Костянтинівка, Манченки, Хорошеве, Бабаї, Березівка, Коротич, Утківка, Введенка) та у 1636 селах.

Таблиця 5.20.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	17	17	16
<i>смт</i>	61	54	39
<i>села</i>	1673	353	37
Разом	1751	424	92

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.20.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 1517,6 тис. осіб (83,4%), у смт - 170,4 тис. осіб (48,8 %), у селах - 126,6 тис. осіб (25,0 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 1346,2 тис. осіб (74,0%), у смт - 87,8 тис. осіб (25,1 %), у селах - 22,8 тис. осіб (4,5 %).

Таблиця 5.20.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	1819,1	1517,6	1346,2
<i>смт</i>	349,3	170,4	87,8
<i>села</i>	507,2	126,6	22,8
Разом	2675,6	1814,6	1456,8

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % н/п та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 90,9; у смт – 92,7; у сільських н/п – 79,6 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 3227 (менше на 47); відсоток населення, що споживає з них воду – 4,9 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 430, з них поверхневих – 8; чисельність свердловин дорівнювала - 722. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 2,1 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.20.2):

- ✦ піднято води - 219,6 млн. м³;
- ✦ очищено - 201,6 млн. м³ або 91,8 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 213,4 млн. м³ або 97,2 %;
- ✦ реалізовано - 127,2 млн. м³ або 57,9 %;
- ✦ знезаражено - 203,6 млн. м³ або 92,7 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 92,4 млн. м³ або 42,1 %.



Рис. 5.20.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 210,8 млн. м³ або 96 % від загального обсягу; смт - 5,0 млн. м³ або 2,3 %; сільські н/п - 3,8 млн. м³ або 1,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 584,7; за категорією «населення» - 202,9 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 382 (фактична потужність - 463,5 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 997 одиниць, з них заміни потребували 161 або 16,1 % насосів, було замінено протягом року - 110 або 68,3 % від потреби (рис. 5.20.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 6577,1 км, з них ветхих та аварійних - 3168,5 км або 48,2 %; протягом року було замінено 77 км або 2,4 % від потреби (рис. 5.20.4). Показник аварійності мереж залишився рівним 1,8 аварій на 1 км мережі.

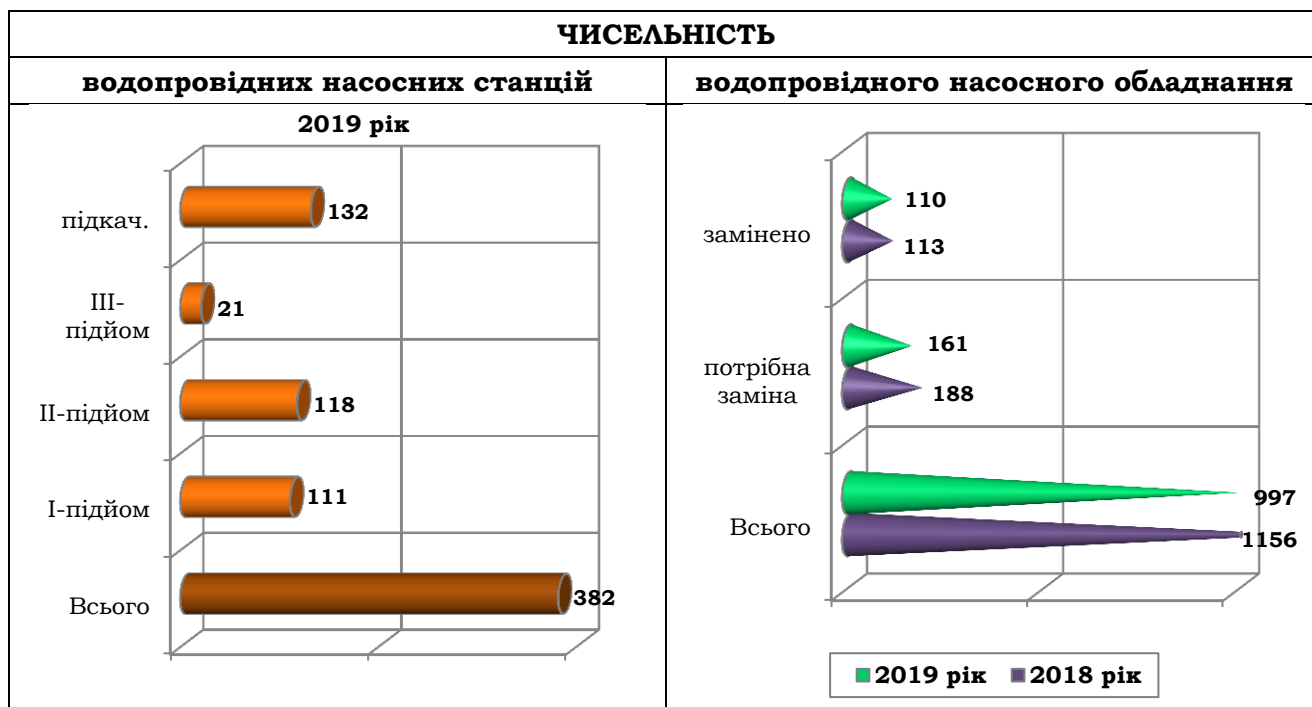


Рис. 5.20.3



Рис. 5.20.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 180 з сумарним об’ємом - 584,7 тис. м³; водонапірні башти – 531 з сумарним об’ємом - 13,3 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 29,79 (менше на 1) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 7,1 до 9,5%; квартир - з 65,7 до 67,8 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 110,1; у смт – 87; у сільських н/п – 65,6 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.20.5):

- ✦ відведено стічних вод - 185,2 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 184,8 млн. м³ або 99,8 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 183,2 млн. м³ або 98,9 %.
- ✦ пройшло доочищення - 1,24 млн. м³ або 0,7 %.

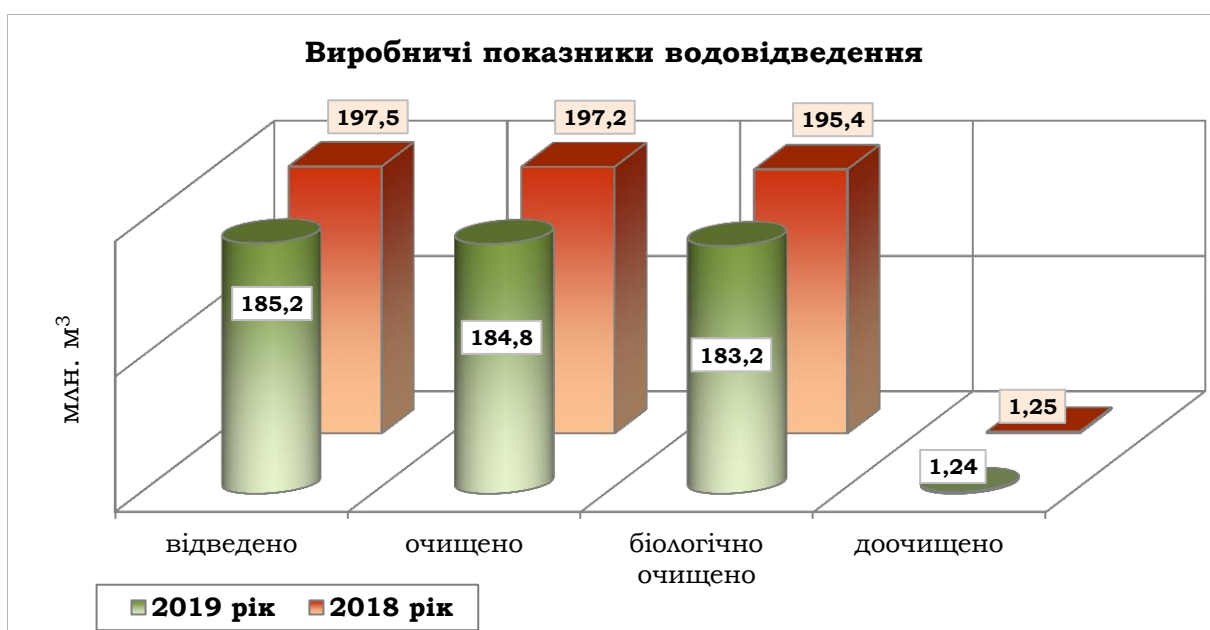


Рис. 5.20.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 181,7 млн. м³ або 98,1 % від їх загальної кількості; у смт - 2,9 млн. м³ або 1,6 %; у сільських н/п - 0,6 млн. м³ або 0,3 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 216 КНС (загальна фактична потужність – 172,7 млн. м³/рік); 485 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 135 або 27,8 % насосів, було замінено протягом року - 30 або 22,2 % від потреби;

► 89 КОС (загальна фактична потужність - 205,7 млн. м³/рік), з них 59 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.20.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 2877,1 км, з них ветхих та аварійних - 1826,0 км або 63,5 %; протягом року було замінено 8,7 км або 0,5 % від потреби (рис. 5.20.7). Показник аварійності мереж зріс з 4,0 до 4,6 аварій на 1 км мережі.

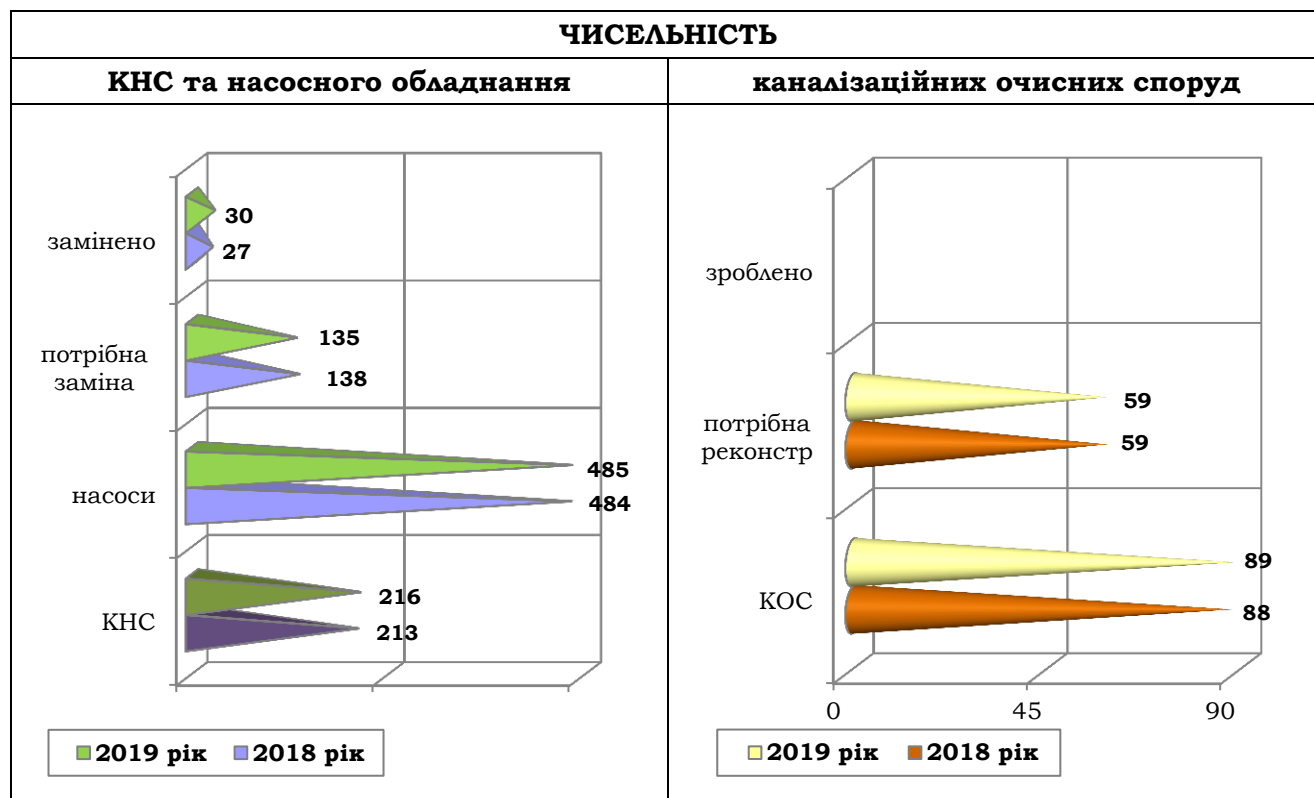


Рис. 5.20.6

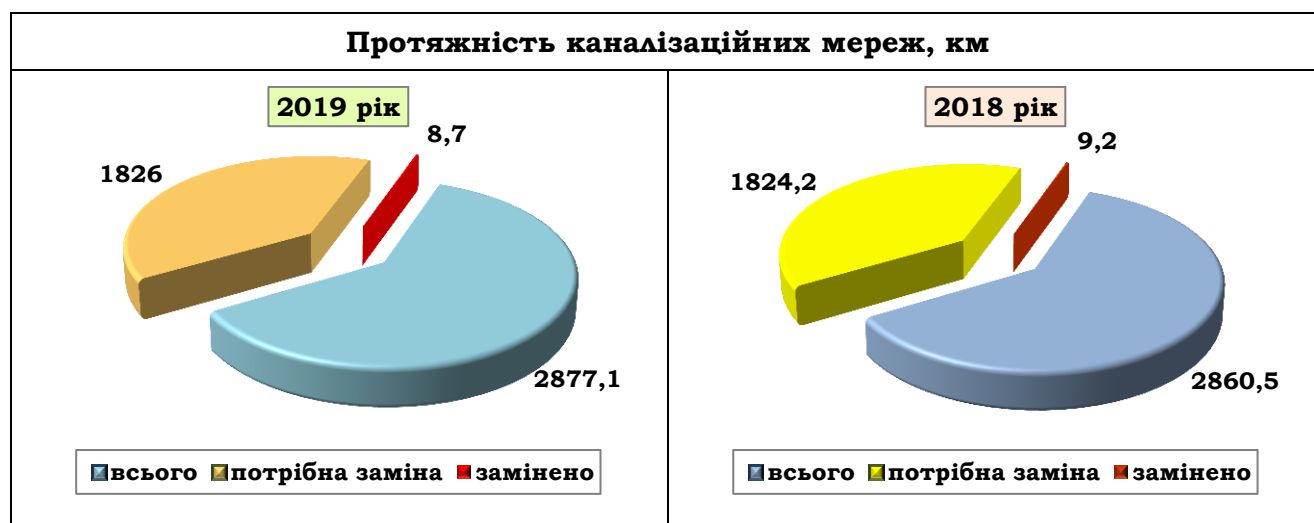


Рис. 5.20.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 266,2 до 249,9 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 1128 до 1138 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизилась з 73,5 до 70,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 372 до 382 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання/водовідведення зменшилась - з 1422271,7 до 1305087,3 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	6,40	9,90	5,53	5,53
максимальні	126,58	124,20	139,81	180,15
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,40	7,90	3,19	3,19
максимальні	45,05	43,13	40,18	42,85
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	9,52	10,55	3,79	6,96
максимальна	153,56	47,65	91,05	119,00
середня	13,98	15,11	6,96	8,67
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	64,0	72,2	89,3	84,5
<i>для населення</i>	80,2	89,4	93,9	87,7

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	92	138
спеціалізовані комунальні	44	41
багатогалузеві комунальні	41	55
відомчі	7	14
Форма власності		
комунальна	85	102
державна	-	10
інша	7	26

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Харківводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Харків-водоканал»		Ізюмське КВВКП		КП «Комсервіс», м. Куп'янськ		КП «Балаклійський водоканал»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	215,63	202,06	1,68	1,71	1,51	1,40	1,11	1,10
очищено	207,56	200,65					0,54	0,54
подано усім споживачам	204,9	191,92	1,51	1,53	1,51	1,40	1,08	1,07
реалізовано	102,03	110,50	1,20	1,14	1,06	0,98	0,86	0,85
втрати та витрати	113,6	91,56	0,48	0,57	0,45	0,42	0,25	0,25
Водопровідні мережі, км								
всього	2682,6	2688,5	219,4	213,8	142,0	142,0	164,3	160,0
ветхі та аварійні	1493,9	1546,7	71,8	71,5	93,6	92,9	17,7	17,3
замінено	24,3	24,2	1,6	0,7	0,5	0,62	3,3	2,8
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	240,75	225,31	2,39	2,17	2,01	1,84	1,88	1,86

Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	1083678,4	1086578,3	-	352,4	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	186,62	174,45	0,7	0,79	1,58	1,49	0,71	0,69
<i>очищено</i>	186,62	174,45	0,7	0,79	1,58	1,49	0,71	0,69
<i>біологічно очищено</i>	186,62	174,45	0,7	0,79	1,58	1,49	0,71	0,69
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	1663,4	1667,8	80	81,03	84,4	84,4	131,0	131,0
<i>ветхі та аварійні</i>	1330,7	1334,3	40	39,3	62,5	63,1	29,4	28,6
<i>замінено</i>	3,71	2,69	0,12	0,74			-	0,8
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	61,0	59,27	0,76	0,77	2,41	2,01	1,13	1,06
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	313269,3	341580,2	-	124,6	-	-	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	59,9	72,8
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	25,2	8,5
2.	Продовження будівництва об'єктів		
3.	Завершення будівництва об'єктів		
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	20,7	50,3
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	9,1	13,9
6.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,3	0,1
7.	Інші заходи	4,6	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.20.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	19,5	24,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,5	8,0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,4	21,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,6	9,0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	45,4	45,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	26,8	29,8
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	19,5	20,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,5	8,1

5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,7	21,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,7	8,1
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	23,8	24,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	16,2	15,8

Охорона природних водойм

Таблиця 5.20.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	298,8*	286,2*
нормативно чистих без очищення	87,0	87,4
нормативно очищених	195,5	182,8
недостатньо очищених	4,9	5,6
неочищених	9,2	9,1
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	200,8	188,2
нормативно чистих без очищення	2,9	0
нормативно очищених	190,8	177,8
недостатньо очищених	3,9	4,6
неочищених	3,2	5,8

*Примітка: до обсягу скинутих в поверхневі водойми стічних вод входять некатегоризовані зворотні води (категорія не визначається) 2,2 млн м³ за 2018 рік та 1,3 млн м³ за 2019 рік

Таблиця 5.20.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	44,4	12,5
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	-	-
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	7,4	13,0
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	5,5	5,7

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Для водопостачання населених пунктів Харківської області використовуються три незалежних джерела: річка Сіверський Донець з Печенізьким водосховищем, Краснопавлівське водосховище каналу «Дніпро-Донбас», артезіанські свердловини. Краснопавлівське водосховище є складовою частиною водогосподарської системи Східної України та призначене для господарсько-питного водозабезпечення м. Харкова і ряду населених пунктів Харківської області, а також підтримання водності р. Сіверський Донець. Водосховище є наливним і збільшення об'єму води в ньому можливе лише шляхом подачі води із р. Дніпро по системі каналу Дніпро-Донбас. Водообмін, згідно з регламентом експлуатації водосховища, повинен здійснюватися двічі на рік. Однак, останнім часом водообмін проводиться тоді, коли ситуація знаходиться на рівні надзвичайної, практично один раз на два роки. Останнє поповнення Краснопавлівського водосховища

дніпровською водою здійснювались у 2018 році. На сьогодні спостерігається наближення до критичного стану за рівнем та якістю води у водосховищі, що ставить під загрозу надійне забезпечення потреб господарського питного водопостачання населення та галузей економіки м. Харків та області.

Згідно з програмою «Питна вода Харківської області» на 2012-2020 роки прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань Програми у 2019 році склав - 37,8 млн грн, зокрема 8,1 млн грн - з державного бюджету, 8,2 млн грн - з обласного бюджету, 10,9 млн грн - з місцевих бюджетів, 1,9 млн грн - за рахунок коштів підприємств, 8,7 млн грн - з інших джерел.

Фактично у 2019 році кошти на реалізацію завдань і заходів програми не виділялися. Але ці заходи перетинаються із заходами, що увійшли до програми економічного і соціального розвитку Харківської області на 2019 рік, а також проектами, що реалізуються за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, місцевих бюджетів, коштів підприємств. Так, на виконання цих заходів у 2019 році було направлено 132,7 млн грн. Фінансування здійснювалося за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, обласного бюджету, місцевих бюджетів та коштів підприємств.

За рахунок цих коштів завершено роботи із заміни та будівництва 11,2 км водопровідних мереж, реконструкції 2,6 км каналізаційних колекторів, реконструкції 1 каналізаційної насосної станції, упорядкування 35 зон санітарної охорони джерел питного водопостачання, будівництва та реконструкції 12 джерел та споруд водопостачання, оснащення 2 лабораторій контролю якості води та стічних вод сучасним контрольно-аналітичним обладнанням. Розпочато роботи з реконструкції 1 очисних споруд та будівництва 2 каналізаційних очисних споруд, будівництва 2 каналізаційних насосних станцій.

5.21 Херсонська область

Херсонською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Херсонській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 2606,78 млн. м³, що на 436,22 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 993 (менше на 248) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 37,25 (менше на 2,12) млн. м³, на виробничі - 31,0 (більше на 4,84) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 53,58 (менше на 3,05) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 45,44 (менше на 1,57) млн. м³ (табл. 5.21.1, рис. 5.21.1).

Таблиця 5.21.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	3043	2606,78	-436,22
	поверхневої	2976	2551	-425,0
	підземної	59,58	55,78	-3,8
2	Використання води, млн. м³			
	всього	1241	993	-248
	на господарсько-питні потреби	39,37	37,25	-2,12
	на виробничі потреби	26,16	31,00	+4,84
	на сільськогосподарські потреби	0,091	0,073	-0,018
	на зрошення	1174	923,4	-250,6
	на інші потреби	1,652	1,435	-0,217
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	56,63	53,58	-3,05
	на господарсько-питні потреби	47,01	45,44	-1,57
	на виробничі потреби	3,22	3,52	+0,3
	на сільськогосподарські потреби	0,45	0,06	-0,39
	на зрошення	5,9	4,55	-1,35
	на інші потреби	0,05	0,01	-0,04

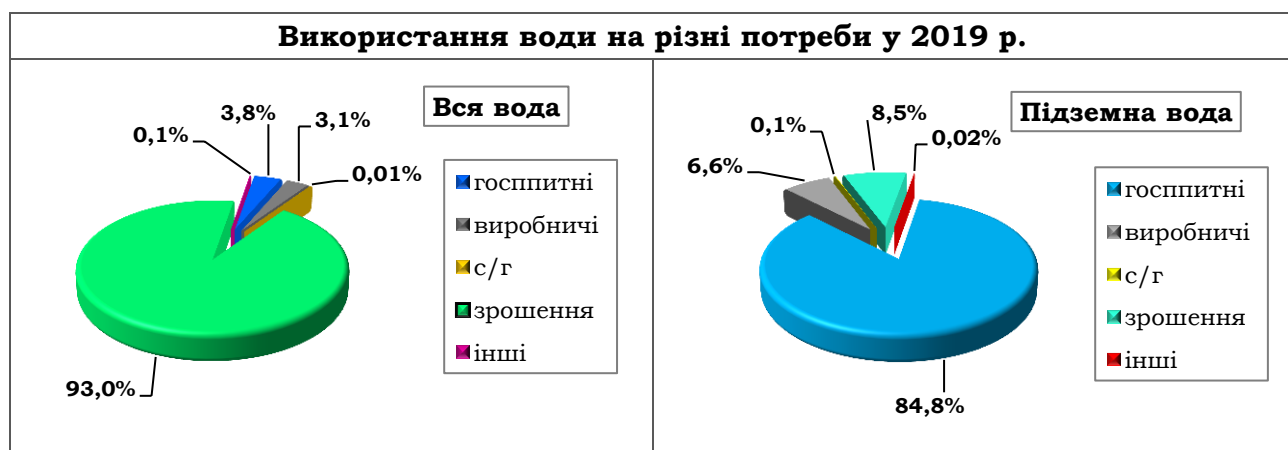


Рис. 5.21.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.21.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 9 міст, 29 смт (93,5 %), 641 село (97,4 %). Централізоване водопостачання було відсутнє частково у 2 смт (Риково, Високопілля) та у 17 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 9 міст, 19 смт (61,3 %), 70 сіл (10,6%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 12 смт (Риково, Високопілля (частково), Велика Лепетиха, Калінінське, Верхній Рогачик, Іванівка, Нововоронцовка, Любимівка, Біла Криниця, Мирне, Кар’єрне, Сівацьке) та у 588 селах.

Таблиця 5.21.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	9	9	9
<i>смт</i>	31	29	19
<i>села</i>	658	641	70
Разом	698	679	98

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.21.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 529 тис. осіб (100 %), у смт - 112 тис. осіб (95,7 %), у селах - 379 тис. осіб (96,9 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 529 тис. осіб (100 %), у смт - 51 тис. осіб (43,6 %), у селах - 41 тис. осіб (10,5 %).

Таблиця 5.21.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	529	529	529
<i>смт</i>	117	112	51
<i>села</i>	391	379	41
Разом	1037	1020	621

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 77 % населених пунктів та 90 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 135; у смт – 125; у сільських н/п – 128 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 37; відсоток населення, що споживає з них воду – 3,5 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
2 села Високопільський, 2 села Верхньорогачицький, 1 село Великоолександрівський, 12 сіл Нижньосірогозький, 4 села Горностаївський, 13 сіл Голопристанський, 5 сіл Нововоронцовський, 12 сіл Новотроїцький, 13 сіл Чаплинський р-ни	1-8	1-8
смт Нововоронцовка; 21 село Іванівський, 1 село Високопільський, 2 села Горностаївський, 5 сіл Великолепетиський, 10 сіл Новотроїцький, 1 село Нововоронцовський, 4 села Нижньосірогозький, 1 село Чаплинський р-ни	8-10	8-10
смт Іванівка, смт Сиваське, 1 село Голопристанський, 6 сіл Генічеський, 1 село Горностаївський, 5 сіл Новотроїцький, 2 села Нижньосірогозький, 5 сіл Чаплинський р-ни	12-18	12-18
1 село Високопільський, 1 село Нововоронцовський р-ни	6, 10	0

Привізана питна вода в системі водопостачання області частково застосовувалась у 2 населених пунктах, зокрема у смт Рикове – 1480 осіб (42 % від загальної чисельності населення смт) та у смт Високопілля – 3564 осіб (80 % від загальної чисельності населення смт), тобто привізною питною водою користувалось разом – 5044 осіб або 0,5 % від населення області.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 1854, з них поверхневих – 1; чисельність свердловин дорівнювала – 1992. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 9,08 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.21.2):

- ✦ піднято води - 43,2 млн. м³;
- ✦ очищено - 0,36 млн. м³ або 0,8 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 41,7 млн. м³ або 96,5 %;
- ✦ реалізовано - 32,5 млн. м³ або 75,2 %;
- ✦ знезаражено – 41.7,94 млн. м³ або 96,5 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 10,7 млн. м³ або 24,8 %.



Рис. 5.21.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 28,9 млн. м³ або 66,9 % від загального обсягу; смт - 4,5 млн. м³ або 10,4 %; сільські н/п -

9,8 млн. м³ або 22,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 112,3; за категорією «населення» - 70,8 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 2060 (фактична потужність - 52,5 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 2259 одиниць, з них заміни потребували 682 або 30,2 % насосів, було замінено протягом року - 117 або 17,2 % від потреби (рис. 5.21.3).

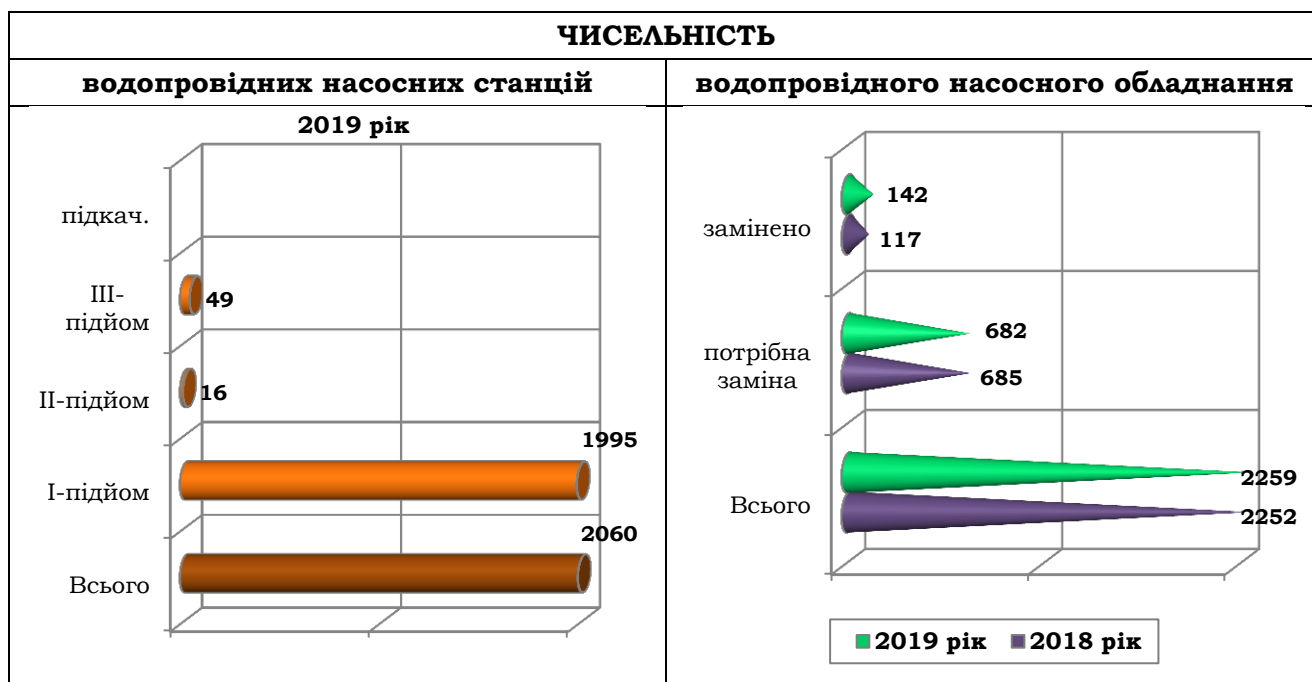


Рис. 5.21.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 7049,6 км, з них ветхих та аварійних - 2596,1 км або 36,8 %; протягом року було замінено 50 км або 1,9 % від потреби (рис. 5.21.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,95 до 1,11 аварій на 1 км мережі.

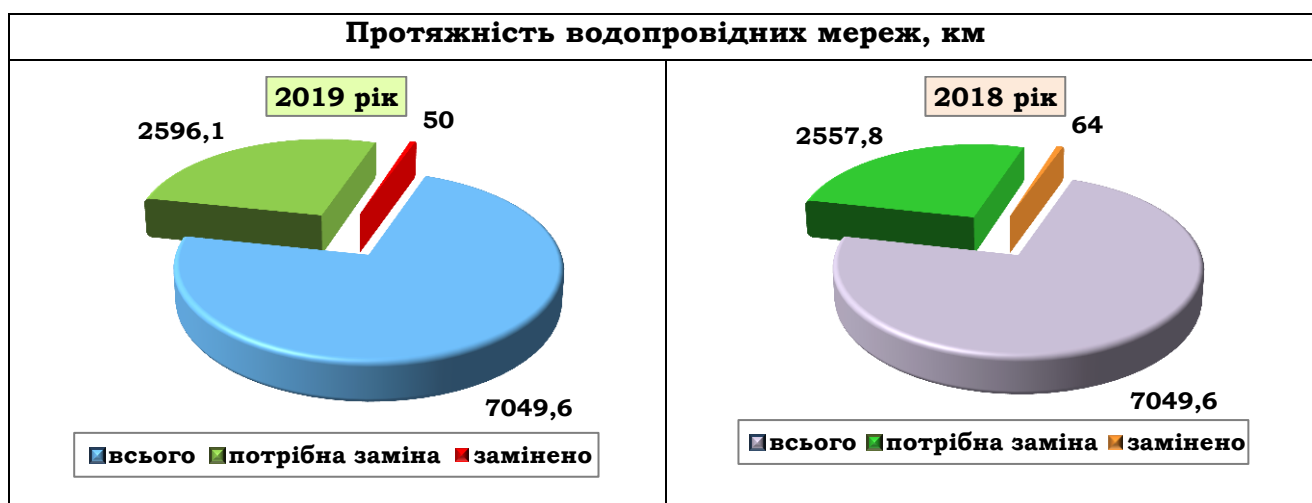


Рис. 5.21.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 42 з сумарним об’ємом - 76,2 тис. м³; водонапірні башти – 889 з сумарним об’ємом – 106,5 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 24,18 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води у звітному році збільшився - з 71,2 до 77,4 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 127,6; у смт – 112; у сільських н/п – 110 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.21.5):

- ✦ відведено стічних вод - 22,1 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 21,3 млн. м³ або 96,4 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 21,0 млн. м³ або 95 %.

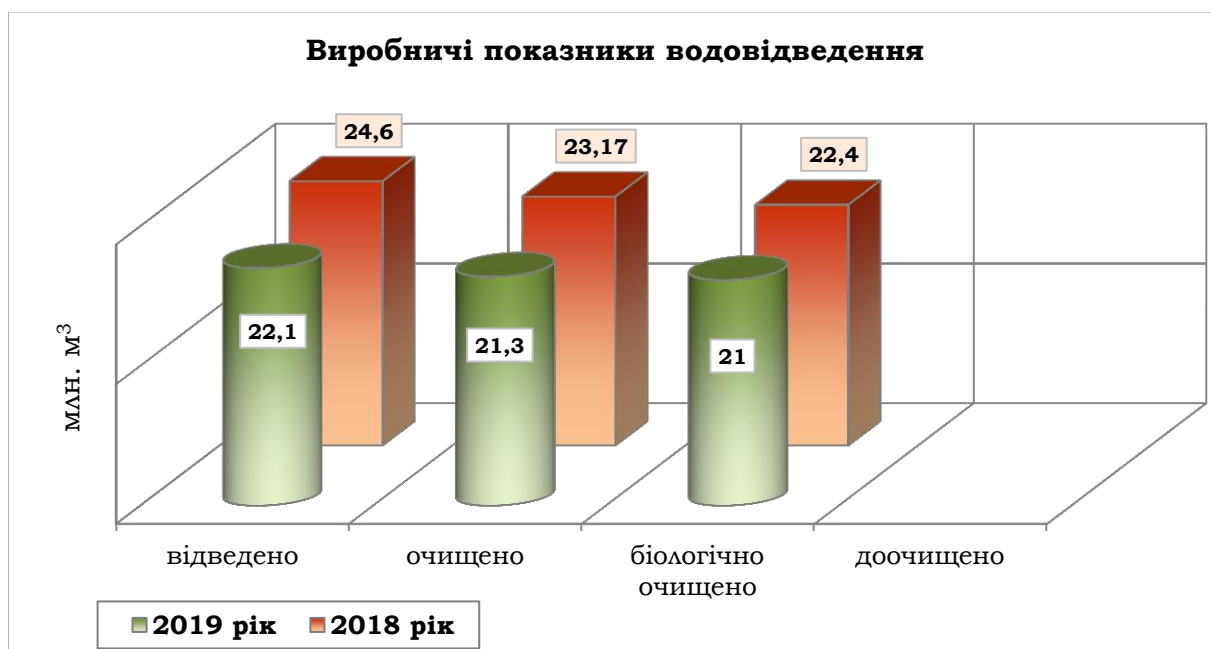


Рис. 5.21.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 21,6 млн. м³ або 97,7 % від їх загальної кількості; у смт - 0,3 млн. м³ або 1,4 %; у сільських н/п - 0,2 млн. м³ або 0,9 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 120 КНС (загальна фактична потужність – 42,8 млн. м³/рік); 180 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 44 або 24,4 % насосів, було замінено протягом року - 11 або 25 % від потреби;

► 24 КОС (загальна фактична потужність - 30,03 млн. м³/рік), з них 12 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.21.6).

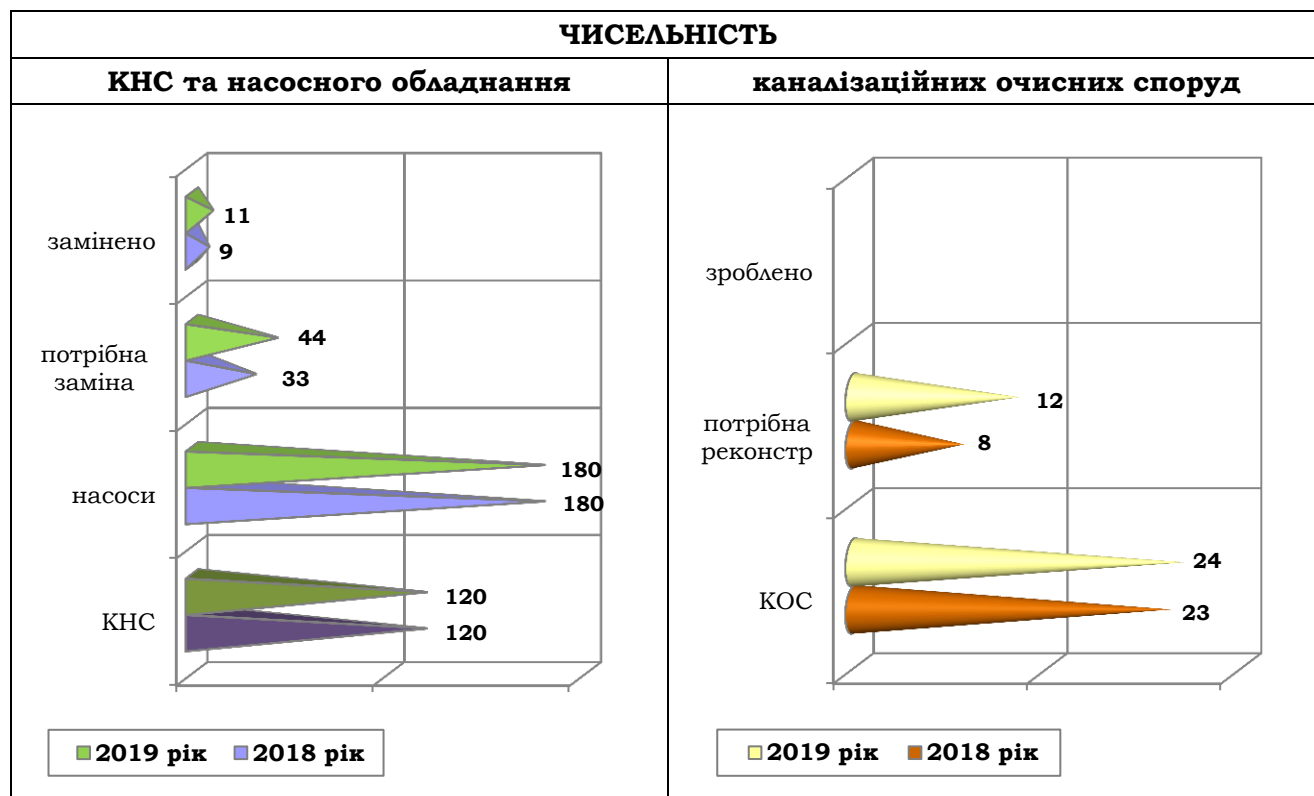


Рис. 5.21.6

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1070,5 км, з них ветхих та аварійних - 450,1 км або 42 %; протягом року було замінено 1,8 км або 0,4 % від потреби (рис. 5.21.7). Показник аварійності мереж знизився з 1,32 до 1,22 аварій на 1 км мережі.

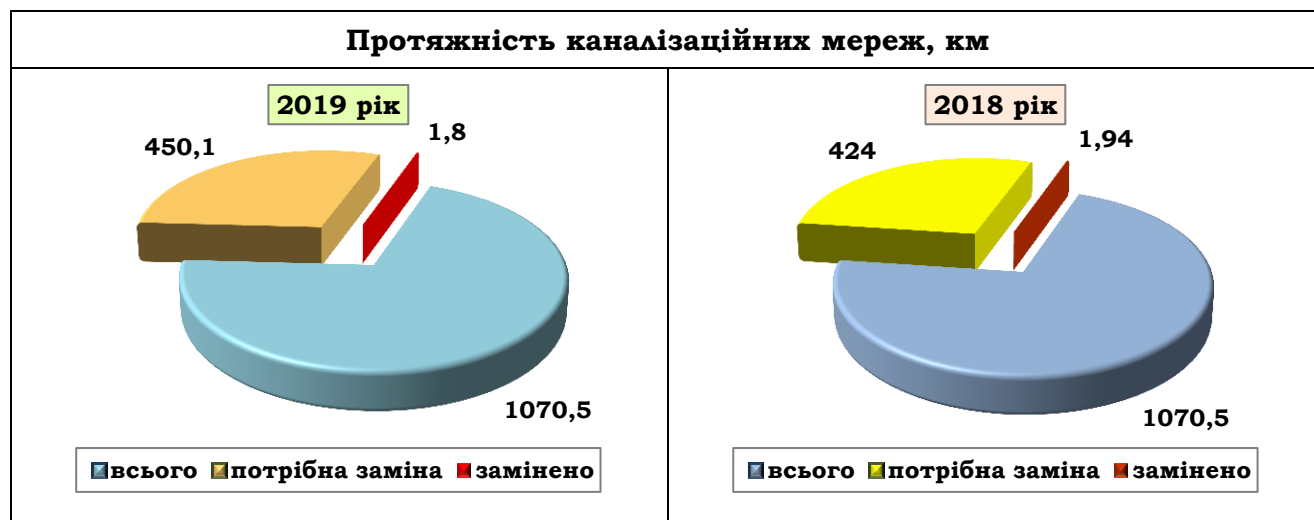


Рис. 5.21.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:
 ▶ у системах водопостачання знизились з 36,3 до 31,28 млн. кВт·год/рік;
 питомі витрати - з 732 до 724 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизилась з 16,4 до 16,03 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 667 до 725 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 6332,1 до 6083,0 тис. грн.; в системах водовідведення – з 11039,7 до 4294,2 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	6,5	5,8	8,26	10,1
максимальні	14,86	21,4	16,36	56,5
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,23	4,5	7,0	7,0
максимальні	14,86	28,7	20,76	21,2
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	5,2	4,9	6,2	5,9
максимальна	22,1	26	29,35	28,37
середня	13,65	15,5	17,78	17,2
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	106,9	109,5	106,4	99,3
<i>для населення</i>	108	92,5	106,9	79,1

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	279	273
спеціалізовані комунальні	10	9
багатогалузеві комунальні	215	210
відомчі	53	53
міжрайонні (групові)	1	1
Форма власності		
комунальна	226	228
державна	5	5
інша	48	40

Базове підприємство ВКГ області - **МКП «ВУВКГ м. Херсон».**

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	МКП «ВУВКГ м. Херсона»		КВУ «Каховський водоканал»		КП "Міський водоканал" м. Н. Каховка		КП «Гопри-Водоканал», м. Г. Пристань	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	18,64	18,41	3,71	3,25	3,17	2,97	0,15	0,15
очищено								
подано усім споживачам	18,28	18,0	3,71	3,25	3,10	2,91	0,15	0,15

<i>реалізовано</i>	13,12	13,09	2,49	2,16	2,19	2,08	0,13	0,13
<i>втрати та витрати</i>	5,16	4,91	1,22	1,09	0,99	0,90	0,02	0,02
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	925,4	926,6	126,4	126,4	118,7	118,7	14,3	14,3
<i>ветхі та аварійні</i>	502,6	503,6	10,1	10,1	20,1	17,7	0,6	0,6
<i>замінено</i>	5,6	6,03	-	-	0,05	0,36	0,1	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	16,46	14,66	1,96	1,79	1,58	1,48	0,1	0,1
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	5381,0	5701,0	483,5	129,4	467,6	241,4	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	16,97	15,72	1,76	1,73	2,7	2,7	0,13	0,13
<i>очищено</i>	16,97	15,72	1,76	1,73	2,7	2,7	0,13	0,13
<i>біологічно очищено</i>	16,97	15,72	1,76	1,73	2,7	2,7	-	-
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	297,3	297,6	60,9	60,9	192,8	192,8	40,6	40,6
<i>ветхі та аварійні</i>	171,9	171,9	0,6	0,6	18,3	17,8	0,2	0,2
<i>замінено</i>	0,52	1,25	-	-	0,03	-	-	-
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	2,2	1,77	10,29	8,91	2,58	2,53	0,5	0,5
Заборгованість за електроенергією, тис. грн.	434	137,2	3587,8	3745,0	763,0	411,0	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	29,11	19,24
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	0,6	
2.	Завершення будівництва об'єктів	0,4	
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,0	18,6
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	21,64	0,64
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,07	
6.	Інші заходи	0,4	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.21.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
усі джерела централізованого водопостачання:			
1	<i>санітарно-хімічні показники</i>	18 (23,1%)	303 (66%)
	<i>бактеріологічні показники</i>	1 (1,3%)	15 (3,26%)
підземні джерела централізованого водопостачання:			
2	<i>санітарно-хімічні показники</i>	18 (23,1%)	303 (66%)
	<i>бактеріологічні показники</i>	1 (1,3%)	15 (3,26%)

Системи водопостачання			
3	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	437 (40,7%)	834 (48%)
	бактеріологічні показники	11 (1%)	35 (1,99%)
4	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	437 (40,7%)	834 (48%)
	бактеріологічні показники	11 (1%)	35 (1,99%)

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Херсон, Нова Каховка; Верхньорогачицький, Голопристанський, Скадовський, Чаплинський р-ни	Хлориди
Бериславський, Білозерський, Великопетиський, Великоолександрівський, Високопільський, Генічеський, Горностаївський Каховський Нововоронцовський, Нижньосірогозький, Новотроїцький, Олешківський, р-ни	Каламутність, жорсткість, хлориди
Іванівський р-н	Каламутність, жорсткість, мінералізація, залізо
Каланчацький р-н	Хлориди, сухий залишок

Охорона природних водойм

Таблиця 5.21.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	60,896	64,169
нормативно чистих без очищення	36,59	42,55
нормативно очищених	22,20	20,98
недостатньо очищених	0,129	
неочищених	1,977	0,639
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	22,26	21,06
нормативно чистих без очищення	0,01	0,108
нормативно очищених	22,12	20,95
недостатньо очищених		
неочищених	0,129	

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Для покращення ситуації з водопостачанням протягом 2019 року в області роботи проводилися за рахунок бюджетних програм, коштів державного та місцевих бюджетів а також інших джерел фінансування, а саме:

- коштів Державного фонду регіонального розвитку:
 - завершено роботи з реконструкції водогонів в/з «Сокіл» у м. Нова Каховка (коригування) та реконструкції каналізаційної системи смт Нижні Сірогози;
 - продовжувалися роботи з реконструкції КОС у м. Генічеську;
 - розпочато роботи з реконструкції комплексу міських очисних споруд по очистці стічних каналізаційних вод КП «Очисні споруди» в м. Скадовську;
- коштів субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій:

- розроблено робочий проект та виконано роботи з будівництва бювету на території артезіанської свердловини № 20-98 у м. Херсон;

- розпочато роботи з реконструкції комплексу очисних споруд питної води Нововоронцовської селищної ради в смт Нововоронцовка;

▪ коштів субвенції на здійснення природоохоронних заходів з обласного бюджету проводилися роботи з реконструкції очисних споруд смт Каланчак Каланчацького району. Перша черга. Перший пусковий комплекс;

▪ коштів субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення природоохоронних заходів на об'єктах комунальної власності та як співфінансування за рахунок обласного Фонду охорони навколишнього природного середовища виконувалися роботи з реконструкції очисних споруд м. Берислав (Коригування 2);

▪ коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад виконано роботи:

- капітальний ремонт водопровідних мереж в с. Нова Кубань Великоолександрівського району;

- капітальний ремонт водопровідних мереж по вул. Берези с. Чарівне Великоолександрівського району.

За рахунок бюджетів усіх рівнів у 2019 році проведено наступні заходи:

- упорядкування зон санітарної охорони джерел питного водопостачання 49 од. (82 од. – за 2018 рік);

- будівництво та реконструкція водозабірних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання – 37 од. (52 од. – за 2018 рік);

- проектування та будівництво бюветних комплексів - виконано роботи з будівництва 1-го бювету у м. Херсон;

- будівництво та реконструкція КОС із застосуванням новітніх технологій та обладнання – на 5 об'єктах виконувалися роботи з реконструкції;

- будівництво та реконструкція водопровідних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання – роботи велися на 1-му об'єкті (смт Нововоронцовка);

- розроблення схем оптимізації роботи систем централізованого водопостачання та водовідведення – 1 од. (в смт Риково Генічеського району);

- оснащення лабораторій контролю якості води та стічних вод сучасним контрольно-аналітичним обладнанням – 5 од.;

- аварійно-відновлювальні роботи з реконструкції водопровідних та каналізаційних мереж.

5.22 Хмельницька область

Хмельницькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Хмельницькій області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 87,85 млн. м³, що на 11,85 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 63,89 (менше на 6,59) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 26,52 (менше на 0,83) млн. м³, на виробничі - 35,38 (менше на 5,93) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 29,53 (менше на 0,89) млн. м³ води (табл. 5.22.1, рис. 5.22.1).

Таблиця 5.22.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	99,7	87,85	-11,85
	поверхневої	58,15	47,17	-10,98
	підземної	41,55	40,67	-0,88
2	Використання води, млн. м³			
	всього	70,48	63,89	-6,59
	на господарсько-питні потреби	27,35	26,52	-0,83
	на виробничі потреби	41,31	35,38	-5,93
	на сільськогосподарські потреби	1,617	1,457	-0,16
	на зрошення	0,135	0,526	+0,391
	на інші потреби	0,065	0,003	-0,062
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	30,42	29,53	-0,89
	на господарсько-питні потреби	30,36		
	на виробничі потреби			
	на сільськогосподарські потреби			
	на зрошення			
	на інші потреби			

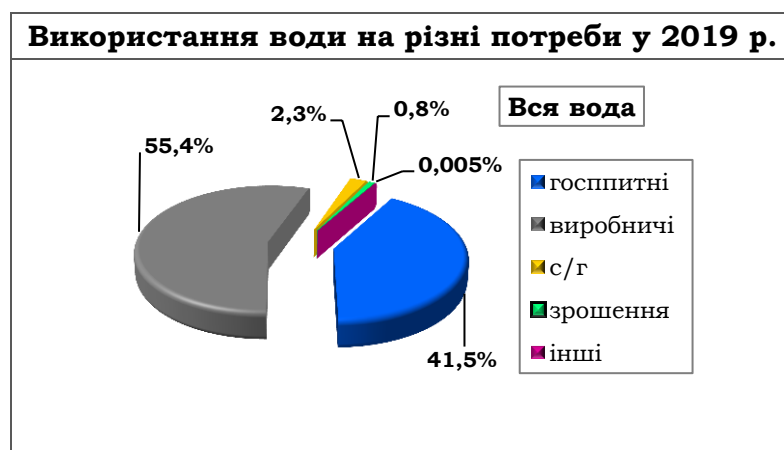


Рис. 5.22.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.22.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 13 міст, усі 24 смт, 438 сіл (31 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 976 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 13 міст, 15 смт (62,5 %), 12 сіл (0,8%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 9 смт (Війтівці, Смотрич, Дунаївці, Вовковинці, Антоніни, Меджибіж, Базалія, Чорний Острів, Закупне) та у 1402 селах.

Таблиця 5.22.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	13	13	13
<i>смт</i>	24	24	15
<i>села</i>	1414	438	12
Разом	1451	475	40

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.22.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 522,2 тис. осіб (82,1 %), у смт - 68,5 тис. осіб (76,3 %), у селах - 177,7 тис. осіб (33,5 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 456,5 тис. осіб (71,8%), у смт - 30,5 тис. осіб (33,5 %), у селах - 5,54 тис. осіб (1,0 %).

Таблиця 5.22.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	636,0	522,2	456,5
<i>смт</i>	89,8	68,5	30,1
<i>села</i>	529,7	177,7	5,54
Разом	1255,5	768,4	492,1

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

➤ цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;

➤ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 125; у смт – 100 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 232 (більше на 19); відсоток населення, що споживає з них воду - 6 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 161, з них поверхневих – 2; чисельність свердловин дорівнювала - 434. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,88 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.22.2):

- ✧ піднято води - 41,94 млн. м³;
- ✧ очищено - 12,98 млн. м³ або 30,9 % до обсягу піднятої води;
- ✧ подано усім споживачам – 40,1 млн. м³ або 95,6 %;
- ✧ реалізовано - 30,1 млн. м³ або 71,8 %;
- ✧ знезаражено - 30,59 млн. м³ або 72,9 %;
- ✧ втрати та технологічні витрати - 11,84 млн. м³ або 28,2 %.



Рис. 5.22.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 37,0 млн. м³ або 88,2 % від загального обсягу; смт - 2,2 млн. м³ або 5,3 %; сільські н/п - 2,74 млн. м³ або 6,5 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 76,1; за категорією «населення» - 48,5 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 159 (фактична потужність - 41,9 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 587 одиниць, з них заміни потребували 114 або 19,4 % насосів, було замінено протягом року - 52 або 45,6 % від потреби (рис. 5.22.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 3310,4 км, з них ветхих та аварійних - 1167,7 км або 35,3 %; протягом року було замінено 58,5 км або 5 % від потреби (рис. 5.22.4). Показник аварійності мереж зріс з 3,6 до 3,8 аварій на 1 км мережі.

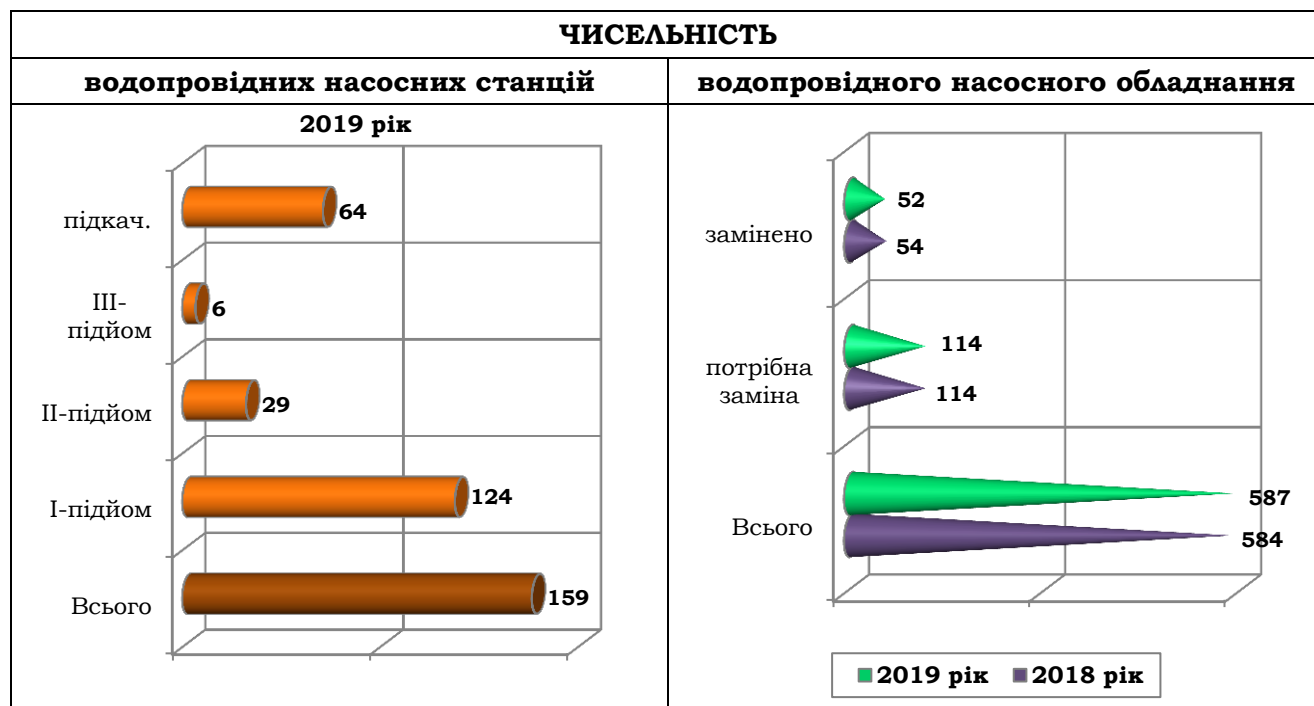


Рис. 5.22.3

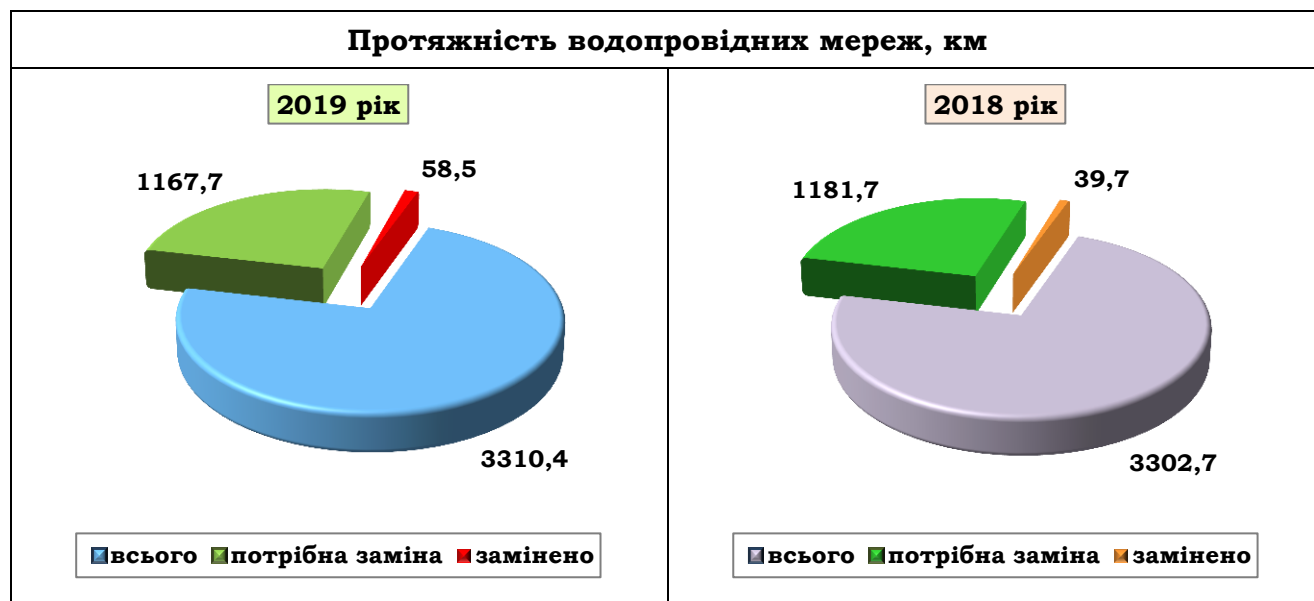


Рис. 5.22.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 68 з сумарним об’ємом - 141,8 тис. м³; водонапірні бапти – 406 з сумарним об’ємом - 5,15 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 1,75 (більше на 0,48) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 14,4 до 15,1 %; квартир - з 88,0 до 89,5 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 98; у смт – 55 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.22.5):

- ✧ відведено стічних вод - 33,08 млн. м³;
- ✧ пройшло повне біологічне очищення - 33,08 млн. м³ або 100 %;
- ✧ пройшло доочищення – 3,24 млн. м³ або 9,8 %.

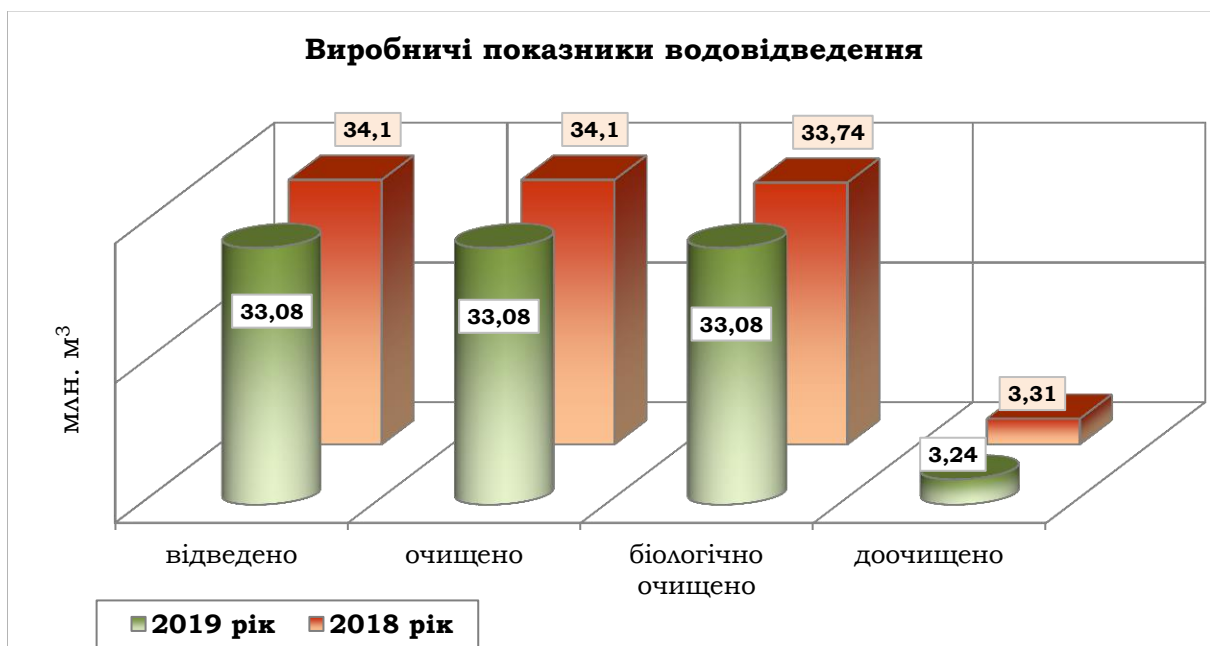


Рис. 5.22.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 32,02 млн. м³ або 96,8 % від їх загальної кількості; у смт - 0,8 млн. м³ або 2,4 %; у сільських н/п - 0,26 млн. м³ або 0,8 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

- 130 КНС (загальна фактична потужність – 33,1 млн. м³/рік); 347 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 105 або 30,3 % насосів, було замінено протягом року - 15 або 14,3 % від потреби;

- 35 КОС (загальна фактична потужність - 33,1 млн. м³/рік), з них 24 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.22.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1109,5 км, з них ветхих та аварійних - 404,2 км або 36,4 %; протягом року було замінено 5,4 км або 1,3 % від потреби (рис. 5.22.7). Показник аварійності мереж залишився на рівні 2,0 аварій на 1 км мережі.

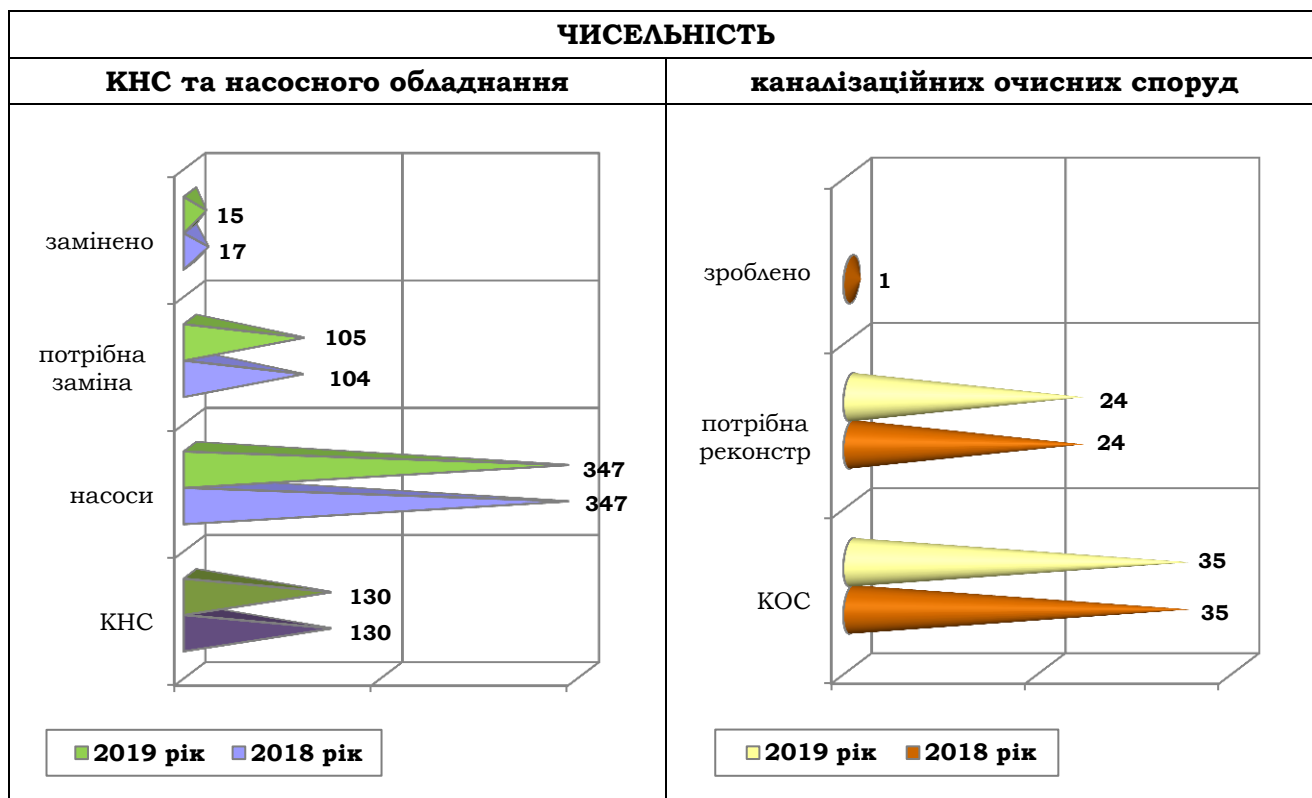


Рис. 5.22.6

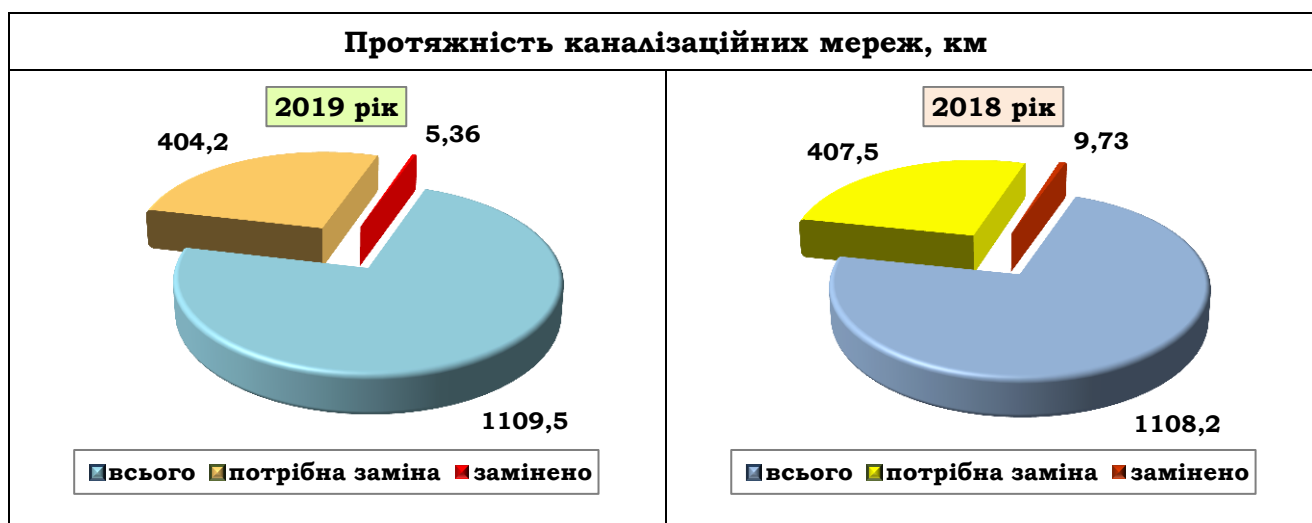


Рис. 5.22.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** зросли з 38,5 до 39,4 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 909 до 939 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** зросли з 24,15 до 22,2 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 708 до 731 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборогованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 10776,6 до 10054,6 тис. грн.; в системах водовідведення – з 907,9 до 585,9 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,99	9,78	4,5	4,5
максимальні	30,66	30,66	25,88	25,88
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,9	8,8	3,0	3,0
максимальні	16,0	20,0	16,81	19,33
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,17	8,24	4,03	5,9
максимальна	34,85	26,46	26,19	31,03
середня	9,49	13,22	8,8	12,53
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	102,2	91,4	100,8	91,3
<i>для населення</i>	83,9	75,4	82,6	76,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	41	41
спеціалізовані комунальні	14	14
багатогалузеві комунальні	26	26
відомчі	1	1
Форма власності		
комунальна	39	40
державна	1	1
інша	1	0

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Хмельницькводоканал»**

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	МКП «Хмельницьк-водоканал»		КП «Міськтепло-воденергія» м. К.-Подільський		Славутське УВКГ		ШКПВКГ м. Шепетівка	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	18,6	18,7	8,61	8,31	1,35	1,35	1,27	1,14
очищено	18,6	18,7	5,93	5,82	1,27	1,27	1,27	1,14
подано усім споживачам	18,5	18,6	8,18	8,01	1,27	1,27	1,19	1,08
реалізовано	11,9	12,0	5,92	5,78	0,996	0,997	0,92	0,82
втрати та витрати	6,75	6,73	2,7	2,5	0,35	0,35	0,35	0,31
Водопровідні мережі, км								
всього	639,3	670,2	325,7	326,4	134,5	134,5	129,6	121,9

<i>ветхі та аварійні</i>	280,6	316,9	297,4	266,8	65,6	65,0	53,2	45,5
<i>замінено</i>	1,34	1,1	0,7	1,27	1,04	0,56	0,78	0,42
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	13,59	13,59	9,21	9,02	1,57	1,57	1,68	1,66
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	860,9	9302,7	1950,0	396,7	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	17,89	17,4	6,48	6,46	0,84	0,76	1,01	0,93
<i>очищено</i>	17,89	17,4	6,48	6,46	0,84	0,76	1,01	0,93
<i>біологічно очищено</i>	17,89	17,4	6,48	6,46	0,84	0,76	1,01	0,93
<i>доочищено</i>								
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	371,9	387,3	163,4	164,7	74,1	74,3	54,5	54,5
<i>ветхі та аварійні</i>	164,0	174,4	103,3	88,1	3,6	3,6	21,9	21,9
<i>замінено</i>	1,38	0,1	0,2	0,9	-	-	-	-
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	12,09	12,12	3,77	3,75	0,93	0,94	1,30	1,37
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	-	907,9	338,2	-	-	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	178,2	98,9
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	126,0	20,3
2.	Продовження будівництва об'єктів	2,52	7,1
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	49,0	67,5
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів		1,5
5.	Інші заходи	0,7	2,5

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.22.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	12,3	11,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,5	8,4
Системи водопостачання			
2	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,6	3,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,3	4,2
3	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	3,1	3,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,9	2,5

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Полонне	Мікробіологічні, органолептичні, залізо, амоній, перманганатна окиснюваність

Охорона природних водойм

Таблиця 5.22.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	34,1	33,1
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	34,08	32,87
недостатньо очищених	0,02	0,23
неочищених		
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	34,1	33,1
нормативно чистих без очищення		
нормативно очищених	34,08	32,87
недостатньо очищених	0,02	0,23
неочищених		

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

У 2019 році за рахунок різних джерел фінансування на будівництво та реконструкцію мереж водопостачання та водовідведення спрямовано 277,1 млн грн. Наразі, 64 відсотки коштів профінансовано на будівництво та реконструкцію мереж централізованого водопостачання, удосконалення водозаборів, будівництво та реконструкцію водопровідних очисних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання. Зокрема, проведено реконструкцію системи і монтаж двох гідролізних установок для виробництва гіпохлориту натрію марки «А» для знезараження та пом'якшення води. Запуск установок дозволив самостійно виробляти гіпохлорит натрію для потреб міського комунального підприємства «Хмельницькводоканал» без необхідності його додаткової закупівлі.

Продовжувалися роботи з будівництва другої черги водогону від села Чернелівка до міста Хмельницький. Торік його протяжність збільшилася ще на 2 км, що дало можливість під'єднати вузол перемикання на ділянці Чернелівського водопроводу довжиною у 20 км та перейти на двотрубний режим експлуатації і здійснювати безперебійне централізоване водопостачання м.Хмельницький. Наразі при виникненні аварійної ситуації можна буде перемикати мережу на іншу нитку водогону.

Для забезпечення необхідного рівня очистки стічних вод у минулому році спрямовано 98,9 млн грн на будівництво і реконструкцію каналізаційних мереж та очисних споруд. Так, продовжувалися роботи з реконструкції каналізаційних очисних споруд у містах Старокостянтинів та Дунаївці, з будівництва очисних споруд каналізації у смт Вінківці, розпочато роботи з реконструкції каналізаційних очисних споруд у м. Красилів. Розроблено проектну документацію на проведення робіт з реконструкції каналізаційних очисних споруд у смт Стара Ушиця.

5.23 Черкаська область

Черкаською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Черкаській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 184,4 млн. м³, що на 11,8 млн. м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 149,7 (більше на 11,8) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 23,52 (менше на 0,22) млн. м³, на виробничі - 82,79 (більше на 4,87) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 42,3 (менше на 1,16) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 6,74 (менше на 0,24) млн. м³ (табл. 5.23.1, рис. 5.23.1).

Таблиця 5.23.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	172,6	184,4	+11,8
	поверхневої	125,1	138,2	+13,1
	підземної	47,5	46,25	-1,25
2	Використання води, млн. м³			
	всього	137,9	149,7	+11,8
	на господарсько-питні потреби	23,74	23,52	-0,22
	на виробничі потреби	77,92	82,79	+4,87
	на сільськогосподарські потреби	24,20	22,63	-1,57
	на зрошення	12,03	20,71	+8,68
	на інші потреби	-	-	-
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	43,462	42,303	-1,159
	на господарсько-питні потреби	6,98	6,736	-0,244
	на виробничі потреби	3,933	3,847	-0,086
	на сільськогосподарські потреби	32,545	31,002	-1,543
	на зрошення	0,004	0,718	+0,714
	на інші потреби	-	-	-

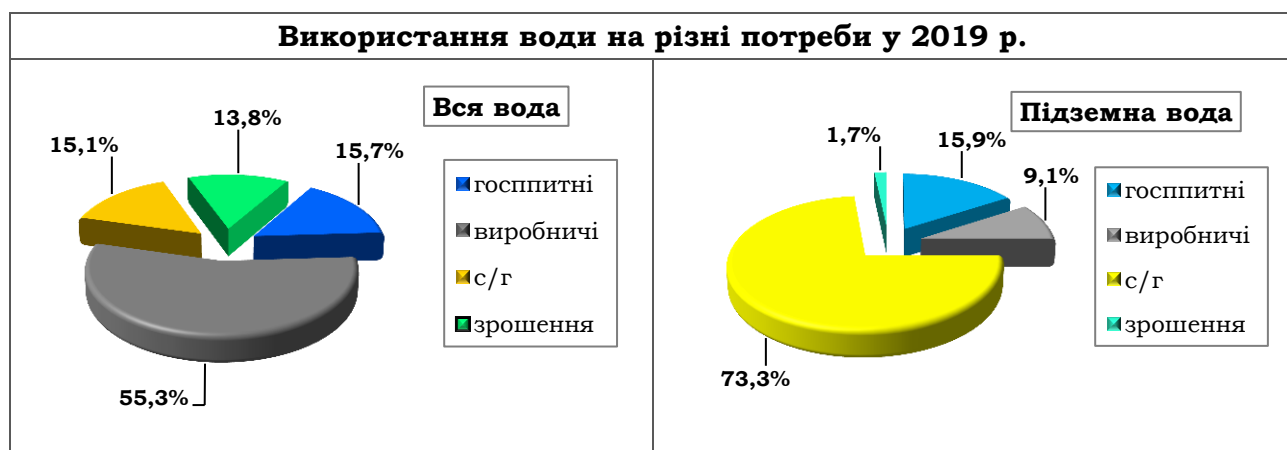


Рис. 5.23.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.23.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 16 міст, усі 15 смт, 162 сіл (19,7 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 662 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - усі 16 міст, 5 смт (33,3 %), 14 сіл (1,7%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 10 смт (Бабанка, Буки, Верхнячка, Вільшана, Єрки, Ірдинь, Стеблів, Цибулів, Цвіткове, Шрамківка) та у 810 селах.

Таблиця 5.23.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	16
<i>смт</i>	15	15	5
<i>села</i>	824	162	14
Разом	855	193	35

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.23.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 525,6 тис. осіб (84,7 %), у смт - 29,1 тис. осіб (49,8 %), у селах - 102,4 тис. осіб (19,9 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 500,8 тис. осіб (80,7 %), у смт - 23,2 тис. осіб (39,7 %), у селах - 12,0 тис. осіб (2,3 %).

Таблиця 5.23.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	620,3	525,6	500,8
<i>смт</i>	58,4	29,1	23,2
<i>села</i>	513,4	102,4	12,0
Разом	1192,10	657,1	536,0

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

➤ цілодобове водопостачання – 20,4 % населених пунктів та 64,3 % населення;

➤ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 130; у смт – 37,3; у сільських н/п – 24,3 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 558 (більше на 2).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 99, з них поверхневих – 4; чисельність свердловин дорівнювала - 418. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 4,13 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.23.2):

- ✦ піднято води - 37,6 млн. м³;
- ✦ очищено - 27,6 млн. м³ або 73,4 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 36,2 млн. м³ або 96,3 %;
- ✦ реалізовано - 26,2 млн. м³ або 69,7 %;
- ✦ знезаражено - 26,2 млн. м³ або 69,7 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 11,4 млн. м³ або 30,3 %.



Рис. 5.23.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 36,2 млн. м³ або 96,3 % від загального обсягу; смт - 0,4 млн. м³ або 1 %; сільські н/п - 1 млн. м³ або 2,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 99,1; за категорією «населення» - 45,1 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 152 (фактична потужність - 84,8 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 631 одиниць, з них заміни потребували 149 або 23,6 % насосів, було замінено протягом року - 35 або 23,5 % від потреби (рис. 5.23.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 2769,9 км, з них ветхих та аварійних - 779,4 км або 28,1 %; протягом року було замінено 36,7 км або 4,7 % від потреби (рис. 5.23.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні 1,2 аварій на 1 км мережі.

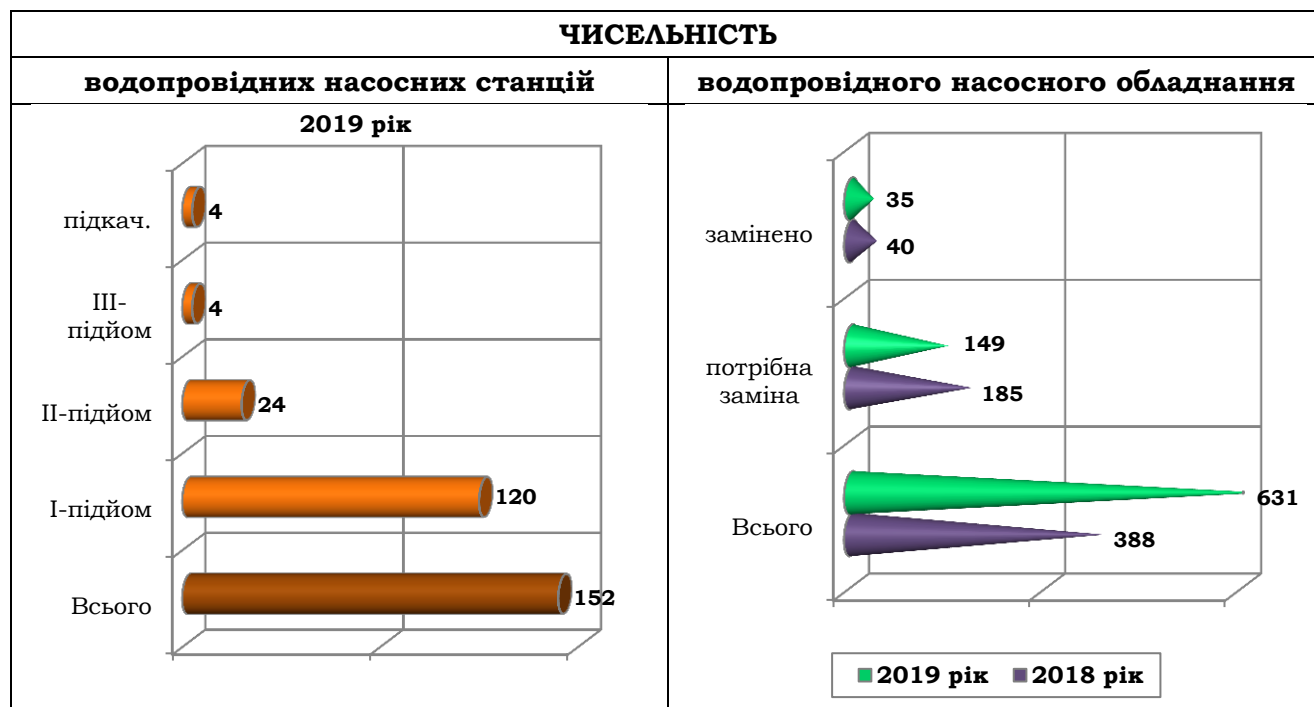


Рис. 5.23.3



Рис. 5.23.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 79 з сумарним об’ємом - 145,2 тис. м³; водонапірні башти – 30 з сумарним об’ємом - 4,0 тис. м³. Нестача об’ємів для зберігання питної води – 8,25 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 14,8 до 16,0 %; квартир - з 78 до 88 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 125,7; у смт – 49,2; у сільських н/п – 121,9 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.23.5):

- ✦ відведено стічних вод – 27,5 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 27,1 млн. м³ або 99,6 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 25,9 млн. м³ або 94,2 %;
- ✦ пройшло доочищення - 24,7 млн. м³ або 89,8 %.

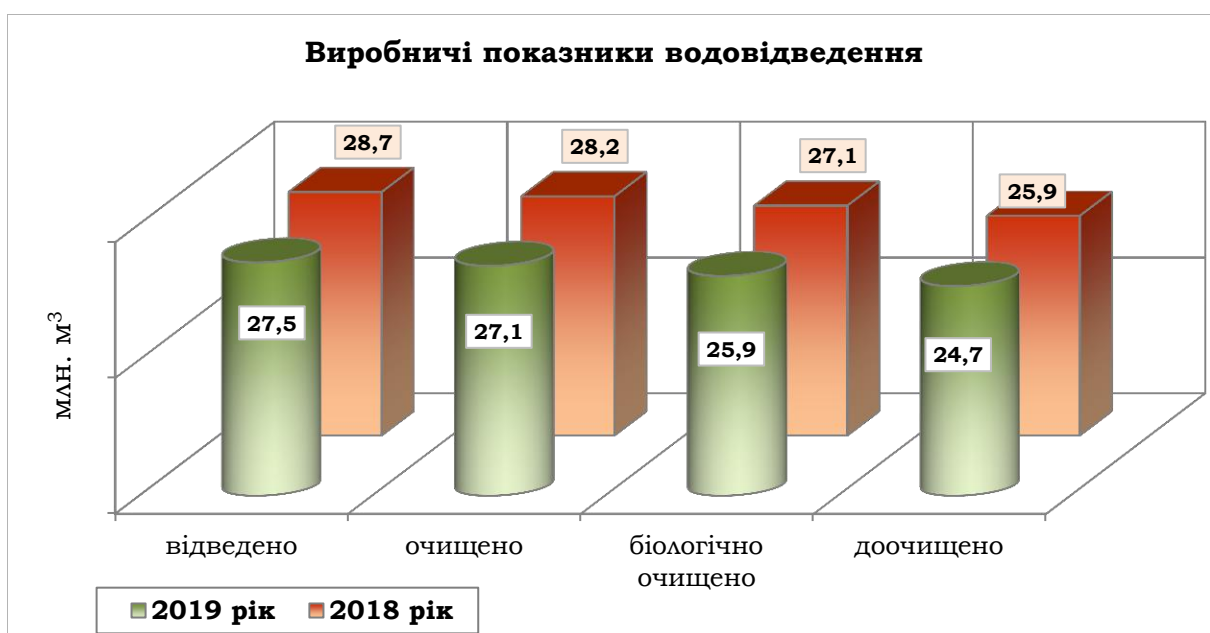


Рис. 5.23.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 27,0 млн. м³ або 98,2 % від їх загальної кількості; у смт - 0,3 млн. м³ або 1,1 %; у сільських н/п - 0,2 млн. м³ або 0,7 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

- 95 КНС (загальна фактична потужність – 113,5 млн. м³/рік); 226 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 108 або 47,8 % насосів, було замінено протягом року - 12 або 11,1 % від потреби;
- 20 КОС (загальна фактична потужність - 74,6 млн. м³/рік), з них 10 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.23.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 1091 км, з них ветхих та аварійних - 351,2 км або 32,2 %; протягом року було замінено 5,3 км або 1,5 % від потреби (рис. 5.23.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,16 до 0,17 аварій на 1 км мережі.

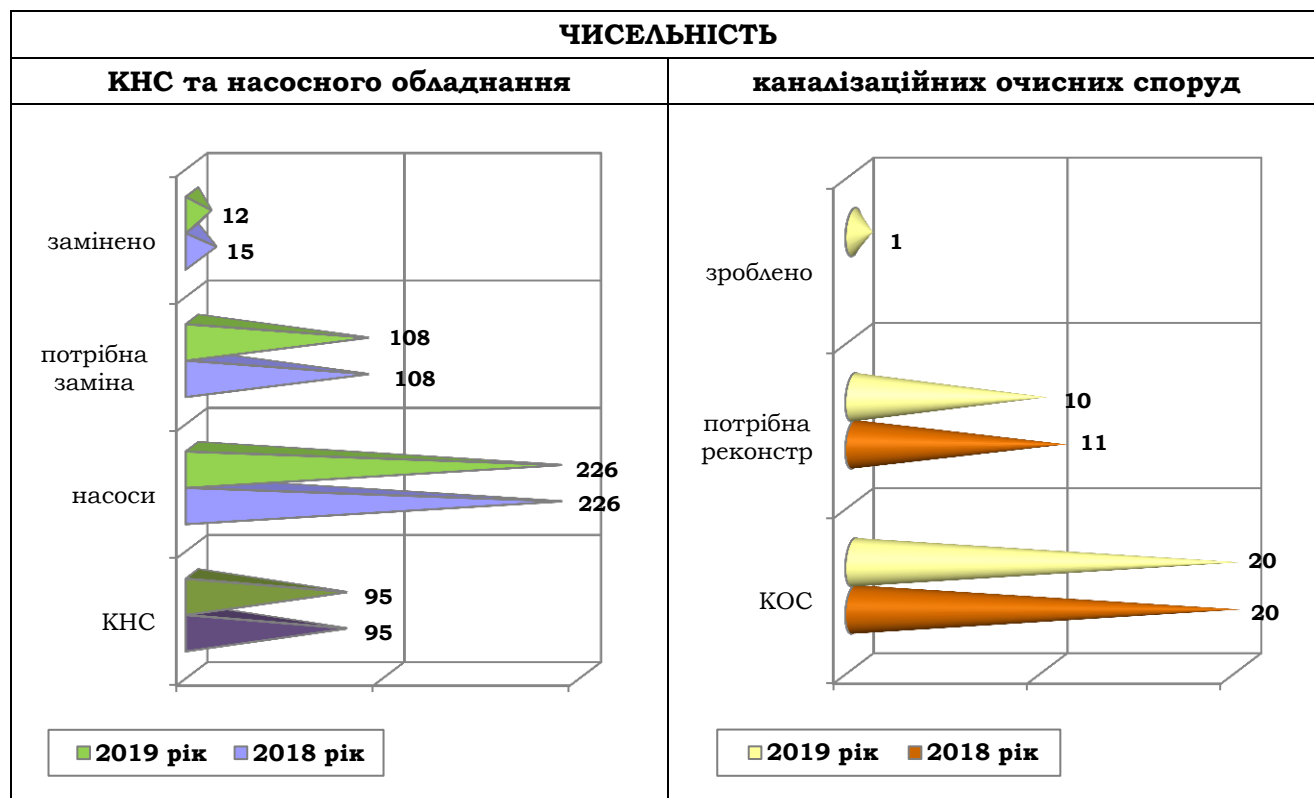


Рис. 5.23.6

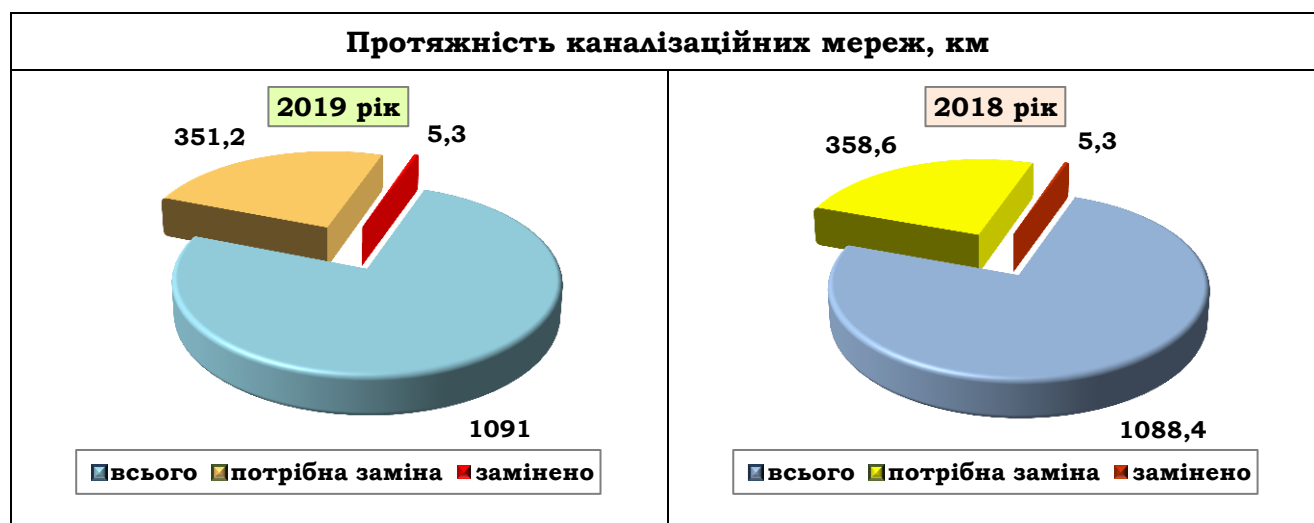


Рис. 5.23.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

- У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:
- ▶ у системах водопостачання знизилась з 23,75 до 23,5 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 1265 до 1341 кВт год/1000 м³ води;
 - ▶ у системах водовідведення зросли з 11,9 до 12,1 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 728 до 887 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання/водовідведення зменшилась – з 13894,6 до 7016,2 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,592	9,432	7,272	7,476
максимальні	39,42	48,72	52,6	52,6
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,592	9,432	7,272	7,476
максимальні	34,49	34,49	43,51	43,51
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,62	7,59	5,14	5,77
максимальна	39,40	75,76	48,13	60,75
середня	15,42	18,01	16,25	19,54
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	101	97	104	95
<i>для населення</i>	97	93	97	91

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	41	55
спеціалізовані комунальні	36	50
багатогалузеві комунальні	5	5
відомчі		
Форма власності		
комунальна	40	50
державна	-	2
інша	1	3

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Черкаси-водоканал»		КП «Умань-водоканал»		КП «ВодГео», м. Сміла		КП «УВКГ», м. Канів	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн. м³/рік								
піднято	24,71	24,6	0,33	0,37	2,84	3,04	1,06	0,98
очищено	23,59	23,4	-	-	2,7	2,9	-	-
подано усім споживачам	23,59	23,4	3,75	3,87	2,7	2,9	0,74	0,71
реалізовано	17,81	17,72	2,47	2,48	1,43	1,46	0,74	0,71
втрати та витрати	6,88	6,86	1,27	1,39	1,41	1,58	0,32	0,27
Водопровідні мережі, км								
всього	469,5	470,0	406,1	406,1	182,7	182,7	100,8	100,8
ветхі та аварійні	181,7	181,7	180,2	179,4	47,6	47,4	53,71	50,63
замінено	0,98	1,12	0,81	0,83	0,04	0,08	2,51	3,08
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	7,47	7,77	4,13	4,26	4,2	4,0	1,65	1,51

Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	-	4,71	2,6	2625,4	2143,5	224,8	238,3
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн. м³/рік								
<i>відведено</i>	20,89	19,73	2,5	2,7	1,12	1,18	0,93	0,88
<i>очищено</i>	20,89	19,73	2,5	2,7	1,12	1,18	0,93	0,88
<i>біологічно очищено</i>	-	-	2,5	2,7	1,12	1,18	-	-
<i>доочищено</i>	-	-	2,5	2,7	-	-	0,93	0,88
Каналізаційні мережі, км								
<i>всього</i>	279,2		75	75	167,0	167,0	67,7	67,7
<i>ветхі та аварійні</i>	104,1	104,1	24,4	24,4	34,0	34,1	29,9	29,5
<i>замінено</i>	0,22	3,5			0,12	0,05	0,1	0,41
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	2,97	2,92	3,82	4,04	1,3	1,3	0,58	0,45
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	1000,0	1880,0			1901,2	1552,2	68,3	71,2

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	53,24	141,66
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	2,23	1,343
2.	Продовження будівництва об'єктів	1,226	
3.	Завершення будівництва об'єктів	2,0	2,76
4.	Реконструкція і модернізація об'єктів	41,298	133,736
5.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	6,4	3,5
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,09	
7.	Інші заходи		0,32

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.23.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,3	15,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,7	14,0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	12,6	14,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,3	9,5
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,0	18,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,9	14,3
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,3	15,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,7	14,0

5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,3	15,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,7	14,0
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	11,7	23,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,4	10,4

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Тальне	Залізо, жорсткість, нітрати
смт Чорнобай	Залізо, марганець
м. Ватутіне	Залізо, жорсткість,
м. Чигирин	Органолептичні, залізо
мм. Городище, Золотоноша; смт Манківка	Жорсткість
смт Катеринопіль	Залізо
м. Кам'янка	Фтор

Охорона природних водойм

Таблиця 5.23.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	87,62	87,57
нормативно чистих без очищення	40,28	42,52
нормативно очищених	38,80	40,94
недостатньо очищених	5,607	2,794
неочищених	1,564	0,06
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	6,987	7,092
нормативно чистих без очищення	1,215	1,285
нормативно очищених	0,348	3,062
недостатньо очищених	5,388	2,713
неочищених	0,036	0,032

Таблиця 5.23.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	1	3
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	-	2
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	8	52
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	12	15

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

У 2019 році в порівнянні з попереднім по підприємствам водопровідно-каналізаційного господарства області спостерігалось зменшення водозабору на господарські побутові потреби та зменшення відведення стічних вод.

Через відсутність необхідних сучасних комплексів очистки питної води у 9 населених пунктах області (у містах: Ватутіне, Городище, Золотоноша, Кам'янка, Тальне, Чигирин та смт Катеринопіль, Маньківка, Чорнобай) комунальними водогонами продовжилась подача питної води з відхиленнями від гігієнічних нормативів за показником загальної жорсткості та вмістом заліза. Також, потребують реконструкції каналізаційні очисні споруди в Корсунь-Шевченківському, Тальнівському, Чорнобаївському, Лисянському районах та містах Канів, Ватутіне, Сміла.

За рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення природоохоронних заходів на об'єктах комунальної власності проведено реконструкцію очисних споруд та каналізаційної насосної станції в м. Христинівка. Вартість проекту 11604,817 тис. грн, згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 430-р, за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення природоохоронних заходів на об'єктах комунальної власності виділено кошти в сумі 10444,335 тис. грн, з місцевого бюджету на умовах - 1160,482 тис. грн.

За рахунок коштів державного бюджету реалізовано проект капітального ремонту водопроводу в смт Цибулів Монастирищенського району, будівництво водогону в селах Бачкурине, Халаїдове Монастирищенського району, в селах Краснопілка, Паланка Уманського району, в селах Кузьмина Гребля, Орадівка, Козаче, Шукайвода, Мала Севастянівка, в селищі Верхнячка Христинівського району. Загальна вартість проекту - 6571,445 тис. грн, у т.ч.: з спеціального фонду - 5631,512 тис. грн, місцевого - 939,933 тис. грн.

За інформацією Головного управління Держпродспоживслужби в Черкаській області, спалахів інфекційних захворювань населення області, пов'язаних із використанням питної води з централізованих джерел водопостачання, у 2019 році не реєструвалося.

5.24 Чернівецька область

Чернівецькою обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Чернівецькій області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 63,95 млн. м³, що на 1,95 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 49,16 (менше на 0,84) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 23,77 (менше на 0,03) млн. м³, на виробничі - 24,95 (менше на 0,75) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 17,87 (менше на 0,41) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 16,69 (менше на 0,36) млн. м³ (табл. 5.24.1, рис. 5.24.1).

Таблиця 5.24.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	65,90	63,95	-1,95
	поверхневої	44,10	43,18	-0,92
	підземної	21,80	20,76	-1,04
2	Використання води, млн. м³			
	всього	50,005	49,162	-0,843
	на господарсько-питні потреби	23,80	23,77	-0,03
	на виробничі потреби	25,70	24,95	-0,75
	на сільськогосподарські потреби	0,385	0,258	-0,127
	на зрошення	0,120	0,184	+0,064
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	18,275	17,87	-0,405
	на господарсько-питні потреби	17,05	16,69	-0,36
	на виробничі потреби	0,861	0,922	+0,061
	на сільськогосподарські потреби	0,360	0,254	-0,106
	на зрошення	0,004	0,004	-

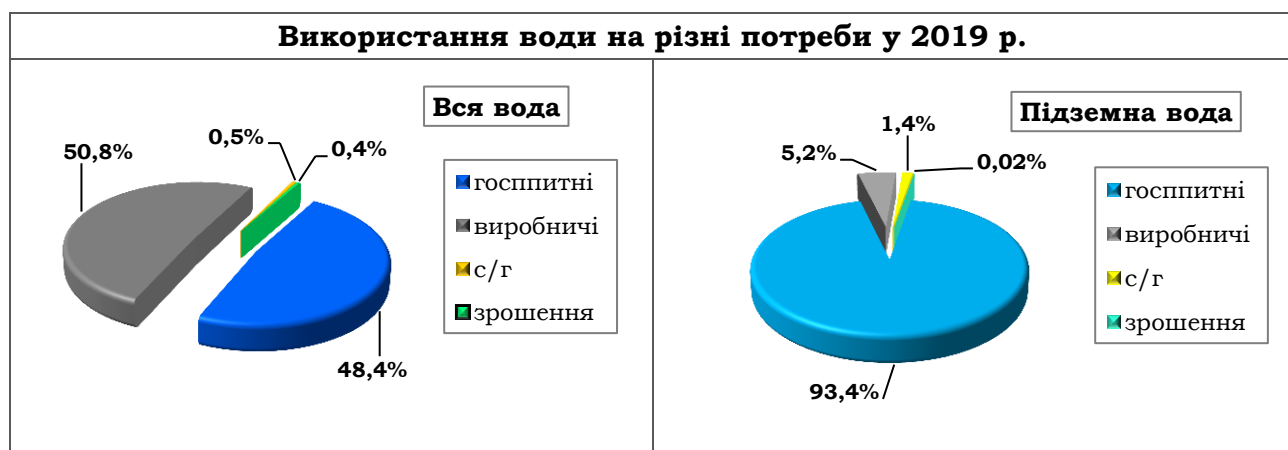


Рис. 5.24.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.24.2):

▪ **централізоване водопостачання** - 10 міст (90,9 %), 7 смт (87,5 %), 15 сіл (3,8 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у м. Вашківці, у смт Красноільськ та у 383 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 9 міст (81,8 %), 7 смт (87,5 %); 15 сіл забезпечено *локальним водовідведенням*. Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 містах (Вашківці, Герца), у смт Красноільськ та у всіх 398 селах.

Таблиця 5.24.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	10	9
<i>смт</i>	8	7	7
<i>села</i>	398	15	-
Разом	417	32	16

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.24.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 271,2 тис. осіб (69,4 %), у смт - 32,5 тис. осіб (66,6 %), у селах - 17,1 тис. осіб (3,7 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 250,2 тис. осіб (64,1%), у смт - 14,9 тис. осіб (30,5 %).

Таблиця 5.24.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	390,6	271,2	250,2
<i>смт</i>	48,8	32,5	14,9
<i>села</i>	462,2	17,1	-
Разом	901,6	320,8	265,1

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 99,3 % н/п та 97,1 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 180; у смт – 135; у сільських н/п – 65 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 64 (менше на 8); відсоток населення, що споживає з них воду – 0,2 %.

Протягом 2019 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2018 р.	2019 р.
м. Герца	3	3
м. Сторожинець	11,5	11,5
м. Хотин	14	14

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 37, з них поверхневих – 5; чисельність свердловин дорівнювала - 280. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 31,3 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.24.2):

- ✦ піднято води - 27,96 млн. м³;
- ✦ очищено - 17,4 млн. м³ або 62,2 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 23,77 млн. м³ або 85,0 %;
- ✦ реалізовано - 10,69 млн. м³ або 38,2 %;
- ✦ знезаражено - 27,96 млн. м³ або 100 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 17,27 млн. м³ або 61,8 %.



Рис. 5.24.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 27,61 млн. м³ або 98,8 % від загального обсягу; смт - 0,26 млн. м³ або 0,9 %; сільські н/п - 0,09 млн. м³ або 0,3 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 29,35; за категорією «населення» - 21,49 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 67 (фактична потужність - 201,6 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 109 одиниць, з них заміни потребували 28 або 25,7 % насосів, було замінено протягом року - 2 або 7,1 % від потреби (рис. 5.24.3).

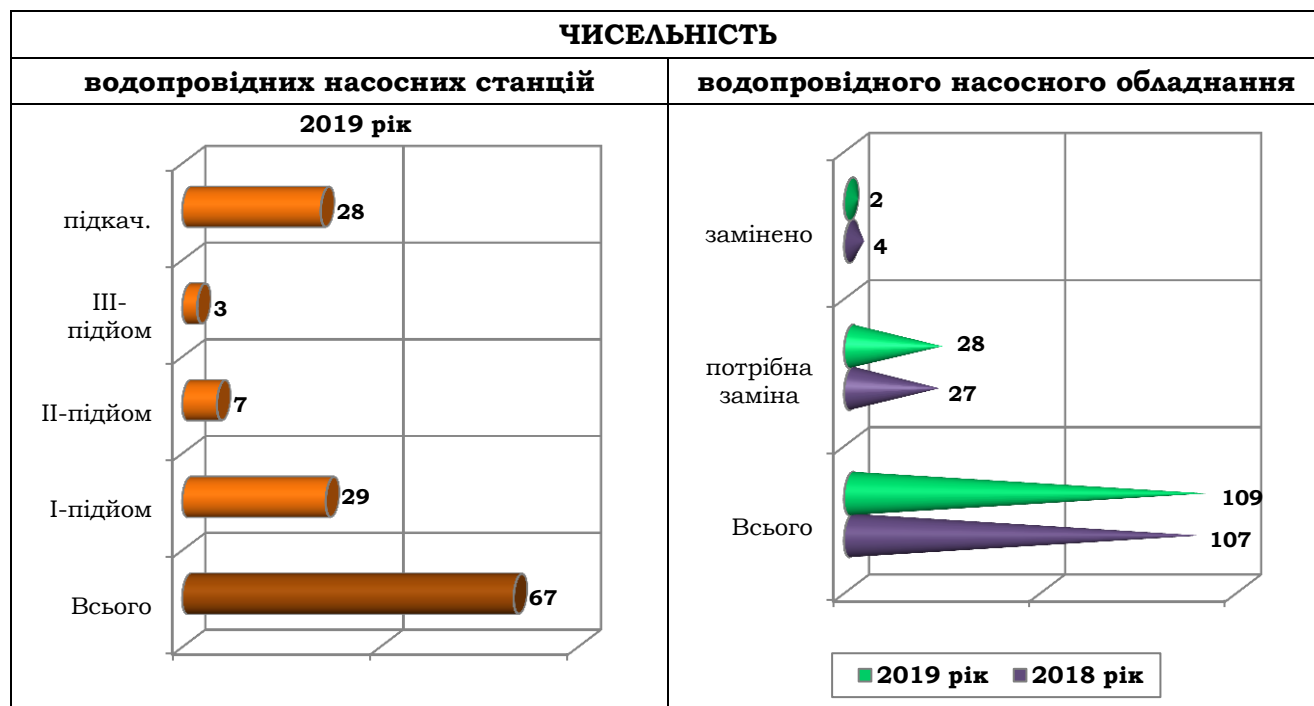


Рис. 5.24.3

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 924,4 км, з них ветхих та аварійних - 252,9 км або 27,4 %; протягом року було замінено 44,3 км або 17,5 % від потреби (рис. 5.24.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,23 до 0,24 аварій на 1 км мережі.



Рис. 5.24.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 24 з сумарним об'ємом - 101,18 тис. м³; водонапірні башти – 28 з сумарним об'ємом - 14,7 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 3,06 (більше на 1,98) тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 26,6 до 26,7 %; квартир - з 87,8 до 87,9 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 170; у смт - 130; у сільських н/п - 60 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.24.5):

- ✦ відведено стічних вод - 16,6 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 15,77 млн. м³ або 95 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 15,7 млн. м³ або 94,6 %.



Рис. 5.24.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 16,4 млн. м³ або 98,8 % від їх загальної кількості; у смт - 0,2 млн. м³ або 1,2 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 31 КНС (загальна фактична потужність - 55,2 млн. м³/рік); 64 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 15 або 23,4 % насосів, було замінено протягом року - 2 або 13,3 % від потреби;

➤ 26 КОС (загальна фактична потужність - 36,0 млн. м³/рік), з них 6 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась (рис. 5.24.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 568,0 км, з них ветхих та аварійних - 166,3 км або 29,3 %; протягом року було замінено 13,4 км або 8,1 % від потреби (рис. 5.24.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,28 до 0,29 аварій на 1 км мережі.

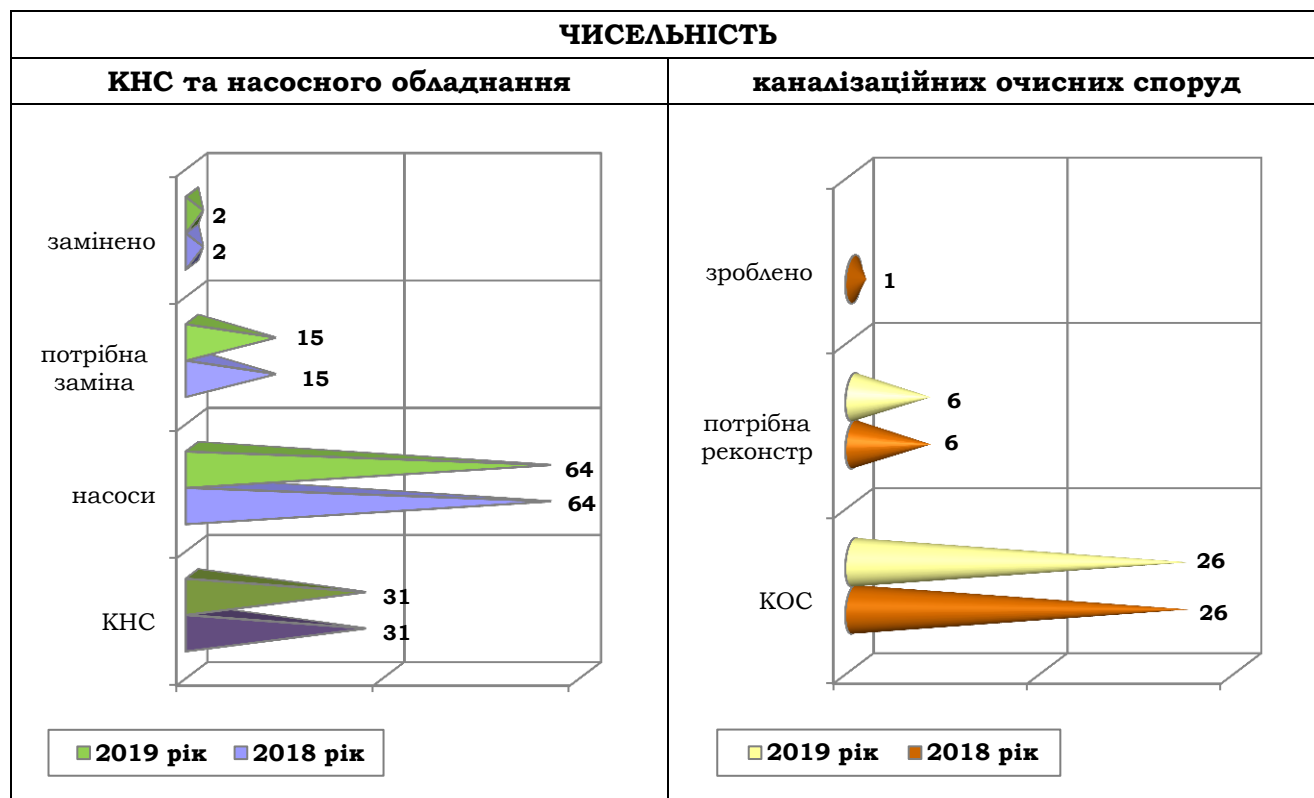


Рис. 5.24.6

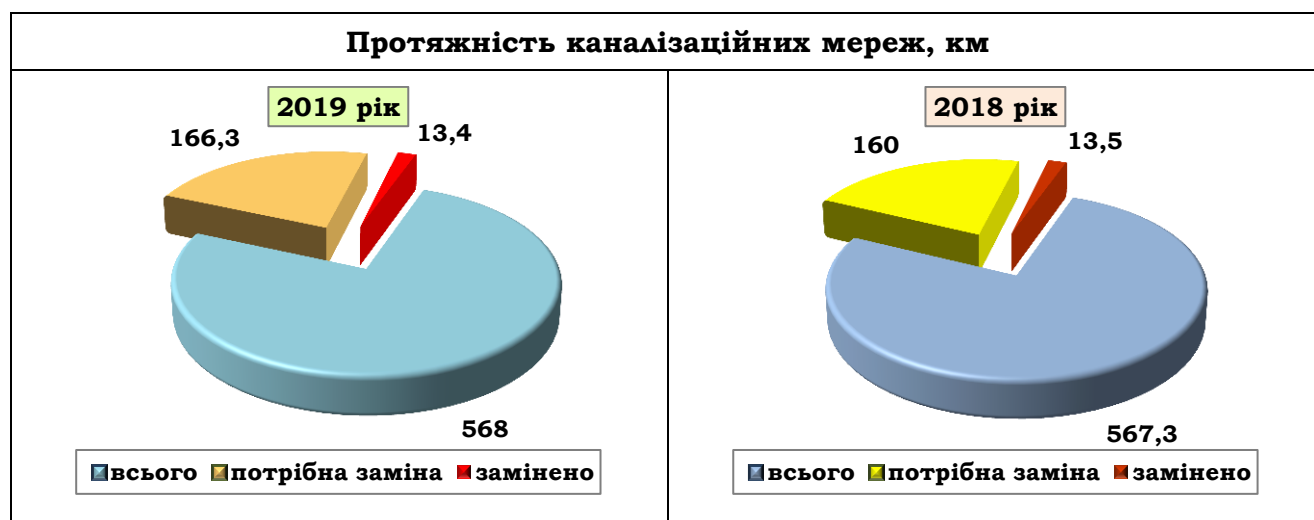


Рис. 5.24.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

- У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:
- ▶ **у системах водопостачання** знизилась з 32,74 до 31,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 1368 до 1338 кВт год/1000 м³ води;
 - ▶ **у системах водовідведення** знизилась з 6,92 до 6,82 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 734 до 410 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборогованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 43347,0 до 31399,6 тис. грн.; в системах водовідведення – з 9676,2 до 7104,2 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,14	7,14	4,848	5,976
максимальні	30,80	36,00	26,15	38,00
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,80	5,80	5,17	5,976
максимальні	23,24	27,00	22,06	23,02
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,64	6,38	4,50	5,64
максимальна	31,10	42,73	20,66	58,85
середня	12,70	15,97	5,22	6,594
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	59,8	57,3	89,0	97,3
<i>для населення</i>	66,6	61,0	87,3	80,9

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	20	20
спеціалізовані комунальні	1	1
багатогалузеві комунальні	18	18
відомчі		
міжрайонні (групові)	1	1
Форма власності		
комунальна	19	19
державна	1	1
інша		

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Чернівціводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Назва підприємства	КП «Чернівці-водоканал»		«КП Хотинтепломережа Хотинської міської ради»		ДКП управління «Тепловодоканал» м.Новодністровськ	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	26,3	26,1	0,33	0,32	0,32	0,35
<i>очищено</i>	17,1	16,9	0,33	0,32		
<i>подано усім споживачам</i>	20,6	21,7	0,33	0,33	0,32	0,35
<i>реалізовано</i>	10,7	9,2	0,24	0,32	0,28	0,25
<i>втрати та витрати</i>	9,9	12,5	0,09	0,08	0,04	0,07

Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	428,0	429,9	74,0	74,0	13,5	13,5
<i>ветхі та аварійні</i>	138,8	136,6	12,8	12,7	6,8	6,7
<i>замінено</i>	8,9	2,2	4,2	0,1	1,2	0,1
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	30,01	28,95	0,74	0,81	0,58	0,6
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	43273,7	31242,8	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	14,6	15,6	0,08	0,08	0,25	0,25
<i>очищено</i>	14,6	14,9	0,08	0,08	0,25	0,25
<i>біологічно очищено</i>	14,6	14,9	0,08	0,08	0,25	0,25
<i>доочищено</i>						
Каналізаційні мережі, км						
<i>всього</i>	299,1	303,8	13,4	13,4	16,1	16,1
<i>ветхі та аварійні</i>	108,8	107,9	0,5	0,5	-	-
<i>замінено</i>	0,9	4,7	-	-	-	-
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	6,20	6,24	0,22	0,22	0,006	0,001
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	9667,6	7104,2	-	-	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	6,4	17,5
	у тому числі:		
1.	Продовження будівництва об'єктів	4,4	12,1
2.	Завершення будівництва об'єктів	-	4,2
3.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	1,7	1,2
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,3	

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.24.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,1	3,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,2	6,5
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,1	4,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,4	5,7
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	10,4	16,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,8	12,5

Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	0,6	0,3
	бактеріологічні показники	1,9	4,2
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	0,5	0,3
	бактеріологічні показники	0,8	4,7
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	0	0
	бактеріологічні показники	6,4	9,2

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Чернівці, смт Кельменці	Мікробіологічні, фізико-хімічні
м. Сокиряни, м. Вижниця, смт Кострижівка, смт Берегомет, смт Путила, 1 село Заставнівського р-ну	Мікробіологічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.24.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	40,23	38,416
нормативно чистих без очищення	20,70	19,61
нормативно очищених	17,64	17,44
недостатньо очищених	0,982	0,613
неочищених	0,908	0,753
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	12,482	16,65
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	16,7	15,70
недостатньо очищених	0,907	0,57
неочищених	0,875	0,38

Таблиця 5.24.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	-	0,5
	за мікробіологічними показниками	2,8	5,5
2	Водойми II-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	1,0	4,6
	за мікробіологічними показниками	11,2	12,3

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Комплексна програма «Питна вода Чернівецької області на 2011-2020 роки» у 2019 році з державного та місцевих бюджетів не фінансувалась.

Разом з цим, за рахунок інших програм та заходів у 2019 році в регіоні проведена заміна та санація аварійних водопровідних та каналізаційних мереж,

підготовлено 23 водопровідних та 16 каналізаційних насосних станцій, 2 водопровідних та 9 каналізаційних очисних споруд, 46 свердловин та 5 водозаборів з поверхневих джерел.

Крім цього, до переліку програм та проектів за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку по Чернівецькій області увійшли наступні об'єкти:

- "Реконструкція зовнішніх мереж централізованого водопостачання та водовідведення в смт Кельменці" - 4222,762 тис. грн, в т.ч. з державного бюджету - 3800,486 тис. грн, з місцевого - 422,276 тис. грн. Перераховано та освоєно 100 % запланованого фінансування (в межах державного та місцевого фінансування роботи завершено);

- "Будівництво водогону та водонапірних башт в м. Хотин Чернівецькій області" - 4436,838 тис. грн, в т.ч. з державного бюджету - 4022,838 тис. грн, з місцевого - 414,0 тис. грн. Перераховано та освоєно 4426,835 тис. грн, в т.ч. з державного бюджету - 4102,838 тис. грн., з місцевого - 413,998 тис. грн.;

- "Будівництво мереж водопостачання, водовідведення та зливових стоків до індустріального парку м. Новодністровськ" - 6250,0 тис. грн, в т.ч. з державного бюджету - 3125,0 тис. грн, з місцевого - 3125,0 тис. грн. Освоєно 2916,24 тис. грн, в т.ч. з державного бюджету - 1022,24 тис. грн, з місцевого бюджету - 1894,0 тис. грн.

За рахунок спеціального фонду природоохоронних заходів (розпорядником бюджетних коштів та замовником робіт визначено Вижницьку ОТГ) виконано роботи - "Будівництво каналізаційного колектору в м. Вижниця Чернівецькій області" - 9285,0 тис. грн, в т.ч. з державного бюджету - 9000,0 тис. грн, з місцевого - 285,0 тис. грн. Перераховано та освоєно 100 % запланованого фінансування.

Для забезпечення технологічного обліку води активізовано процес оснащення комунальних підприємств ВКГ відповідними засобами обліку фактичного відпуску води в мережу. З необхідних 36 засобів обліку води в місцях її відпуску в мережу на комунальних підприємствах централізованого водопостачання встановлено 36 од. Кількість наявних приладів технологічного обліку стічних вод складає 6 од. (66,7 %).

Державною установою «Чернівецький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», його районними структурними підрозділами та лабораторіями підприємств водопровідно-каналізаційного господарства здійснюється постійний контроль за якістю питної води.

В області створено нормативні запаси знезаражуючих засобів і реагентів для очищення та знезараження питної води.

5.25 Чернігівська область

Чернігівською обласною державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Чернігівській області у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел області було відібрано - 101,5 млн. м³, що на 27 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 89,59 (менше на 27,41) млн. м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 26,43 (менше на 0,76) млн. м³, на виробничі - 58,93 (менше на 26,9) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 33,63 (менше на 0,55) млн. м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 26,43 (менше на 0,76) млн. м³ (табл. 5.25.1, рис. 5.25.1).

Таблиця 5.25.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	128,5	101,5	-27,0
	поверхневої	84,64	57,74	-26,9
	підземної	43,86	43,75	-0,11
2	Використання води, млн. м³			
	всього	117,0	89,59	-27,41
	на господарсько-питні потреби	27,19	26,43	-0,76
	на виробничі потреби	85,83	58,93	-26,9
	на сільськогосподарські потреби	3,74	3,94	+0,2
	на зрошення	0,241	0,289	+0,048
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	34,18	33,63	-0,55
	на господарсько-питні потреби	27,19	26,43	-0,76
	на виробничі потреби	3,343	3,192	-0,151
	на сільськогосподарські потреби	3,629	3,578	-0,051
	на зрошення	0,018	0,068	+0,05

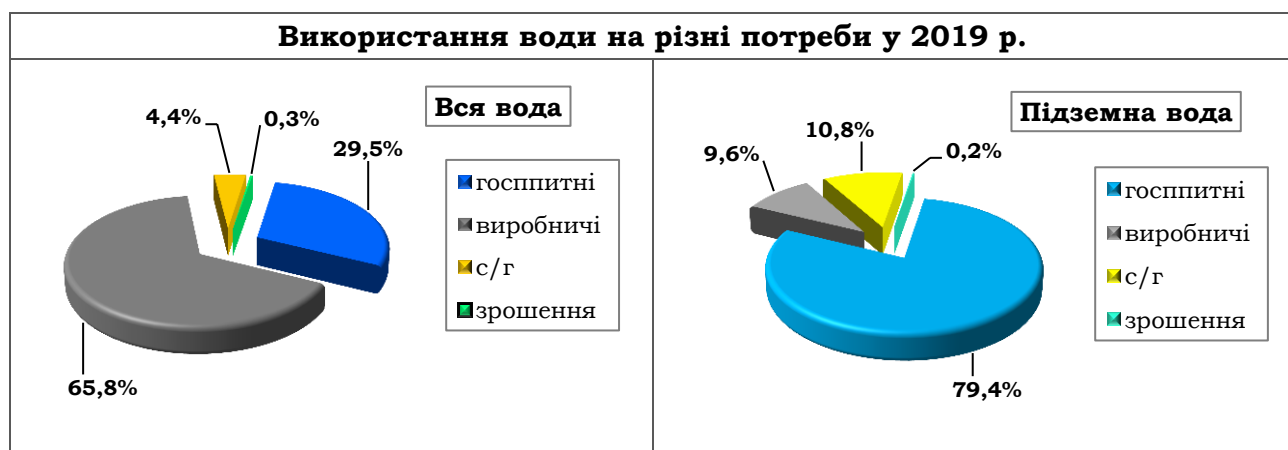


Рис. 5.25.1

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання і водовідведення

За наданою інформацією, у 2019 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.25.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 16 міст, 28 смт (96,6 %), 194 села (13,2 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у смт Радуль та у 1271 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 15 міст (93,8 %), 14 смт (48,3 %), 11 сіл (0,8 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Батурин, у 15 смт (Березна, Дігтярі, Дмитрівка, Добрянська, Дружба, Линовиця, Лосинівка, Мала Дівиця, Михайло-Коцюбинське, Парафіївка, Понорниця, Радуль, Седнів, Срібне, Холми) та у 1454 селах.

Таблиця 5.25.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	15
<i>смт</i>	29	28	14
<i>села</i>	1465	194	11
Разом	1510	238	40

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.6.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах - 464,3 тис. осіб (85 %), у смт - 38,8 тис. осіб (37,7 %), у селах - 42,5 тис. осіб (12,4 %);

- **централізованим водовідведенням**: - у містах - 348,6 тис. осіб (63%), у смт - 25,7 тис. осіб (25 %), у селах - 7,8 тис. осіб (2,3 %).

Таблиця 5.25.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	546,1	464,3	348,6
<i>смт</i>	103,0	38,8	25,7
<i>села</i>	342,2	42,5	7,8
Разом	991,3	545,6	382,1

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % н/п та 55 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 67,3; у смт – 64,5; у сільських н/п – 62,9 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 873 (більше на 7); відсоток населення, що споживає з них воду - 2 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила – 230; чисельність свердловин дорівнювала - 735. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 6,36 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.25.2):

- ✦ піднято води - 27,8 млн. м³;
- ✦ очищено - 19,1 млн. м³ або 68,7 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 27,8 млн. м³ або 100 %;
- ✦ реалізовано - 22,4 млн. м³ або 80,6 %;
- ✦ знезаражено - відсутнє;
- ✦ втрати та технологічні витрати - 5,4 млн. м³ або 19,4 %.



Рис. 5.25.2

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 26,5 млн. м³ або 95,3 % від загального обсягу; смт - 1,3 млн. м³ або 4,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживі» - 75,0; за категорією «населення» - 58,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 800 (фактична потужність - 41,7 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 820 одиниць, з них заміни потребували 29 або 3,5 % насосів, було замінено протягом року - 23 або 79,3 % від потреби (рис. 5.25.3).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 2148,1 км, з них ветхих та аварійних - 801,4 км або 37,3 %; протягом року було замінено 8,9 км або 1,1 % від потреби (рис. 5.25.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні 0,7 аварій на 1 км мережі.

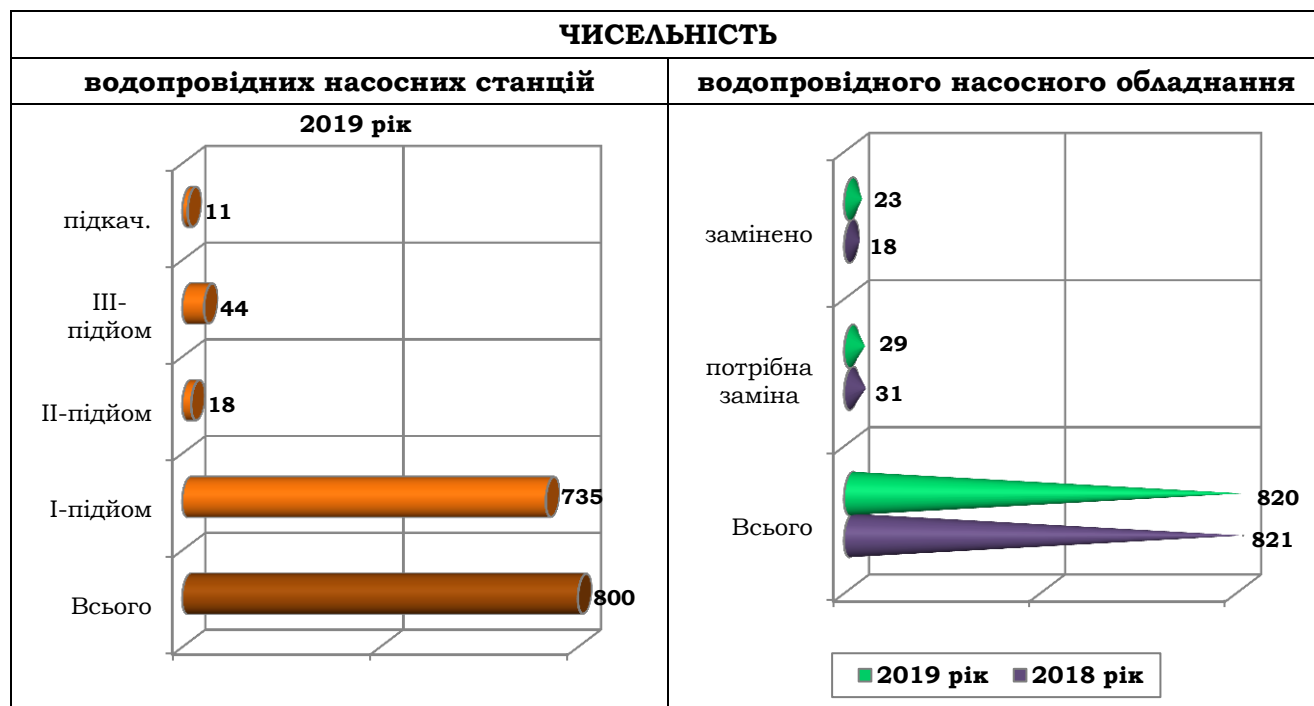


Рис. 5.25.3



Рис. 5.25.4

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 30; водонапірні башти – 34 з сумарним об’ємом - 4,65 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 79,3 до 79,7 %; квартир - з 63,1 до 65 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 61,3; у смт – 59,1; у сільських н/п – 51,6 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.25.5):

- ✦ відведено стічних вод - 18,8 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 18,8 млн. м³ або 100 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 18,3 млн. м³ або 97,3 %.
- ✦ пройшло доочищення - 17,2 млн. м³ або 91,5 %.

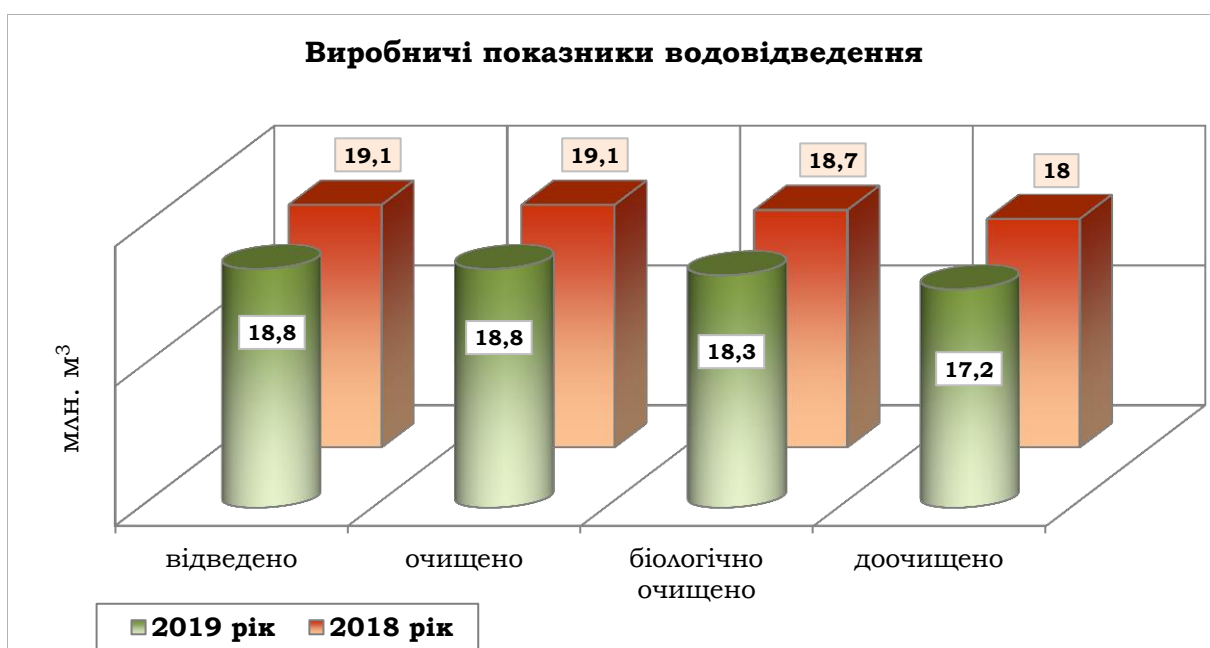


Рис. 5.25.5

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 18,7 млн. м³ або 99,5 % від їх загальної кількості; у смт - 0,1 млн. м³ або 0,5 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

► 90 КНС (загальна фактична потужність – 22,4 млн. м³/рік); 199 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 50 або 25,1 % насосів, було замінено протягом року - 21 або 42 % від потреби;

► 19 КОС (загальна фактична потужність - 24,3 млн. м³/рік), з них 13 потребували реконструкції; на 1 КОС було зроблено реконструкцію (рис. 5.25.6).

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 778,2 км, з них ветхих та аварійних - 344,3 км або 44,2 %; протягом року було замінено 2,7 км або 0,8 % від потреби (рис. 5.25.7). Показник аварійності мереж залишився на рівні 0,1 аварій на 1 км мережі.

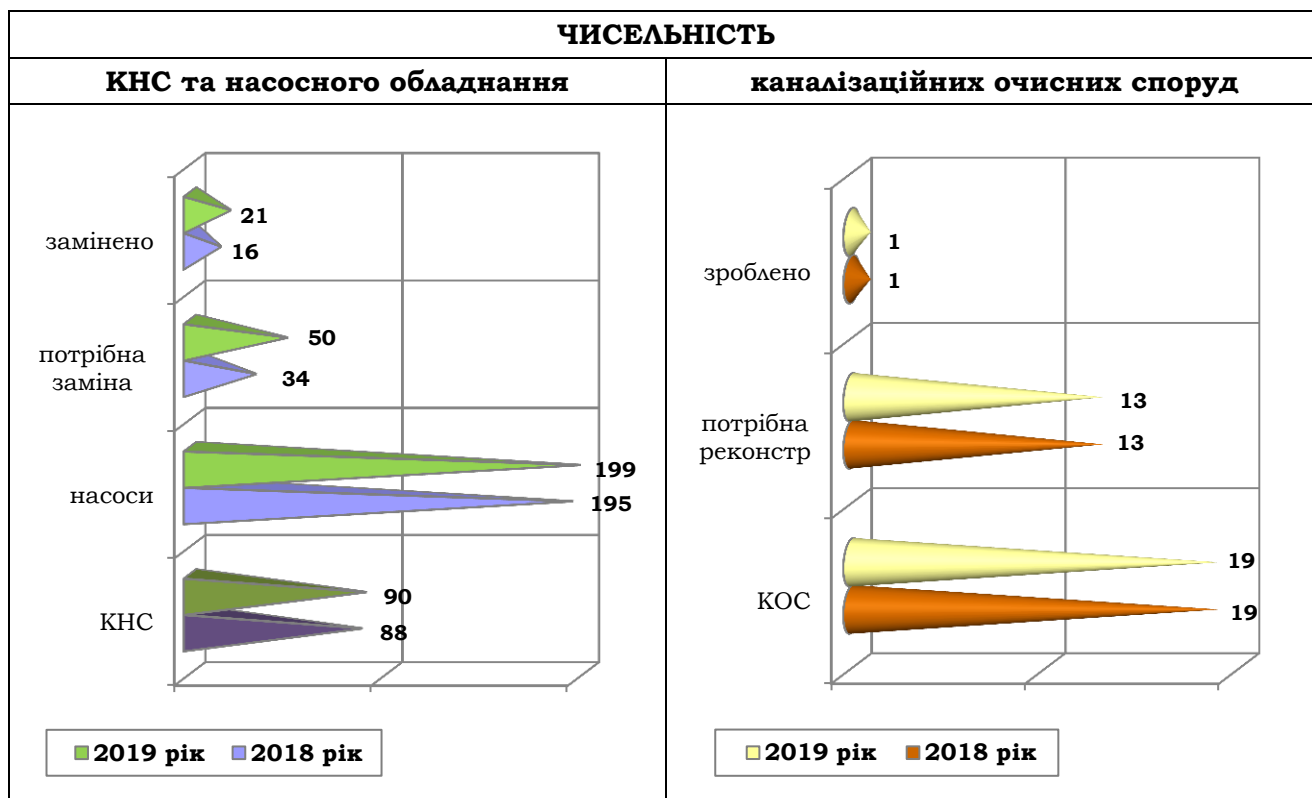


Рис. 5.25.6

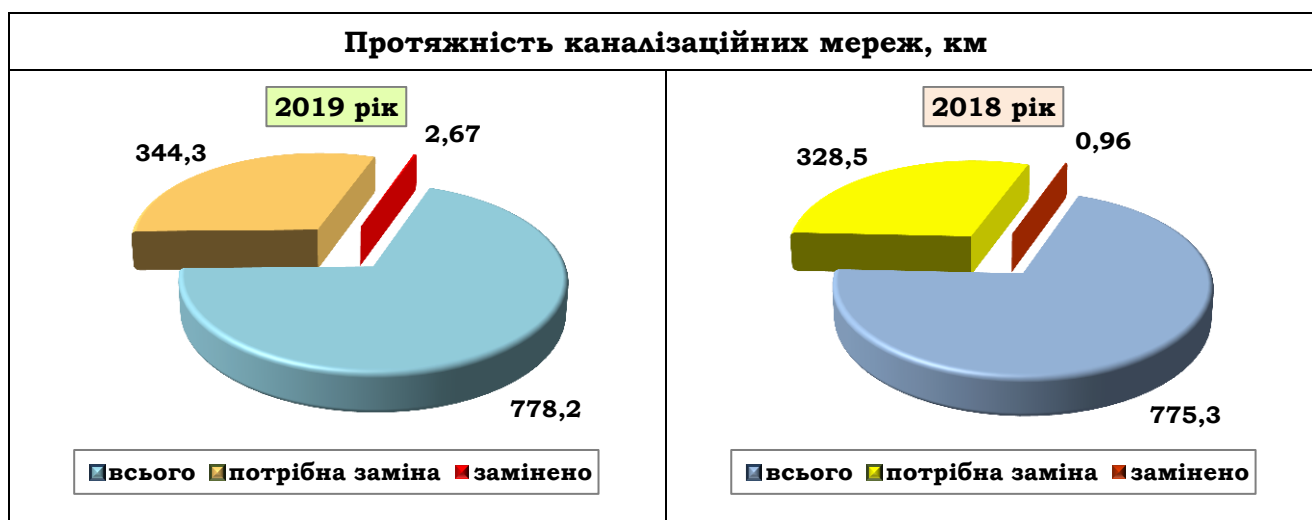


Рис. 5.25.7

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** знизилась з 17,4 до 17,1 млн. кВт·год/рік; питомі витрати зросли - з 604 до 607 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** знизилась з 14,6 до 12,6 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 764 до 761 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборогованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась – з 2545,7 до 1898,0 тис. грн.; в системах водовідведення збільшилась – з 0 до 1733,9 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,70	8,96	9,084	10,704
максимальні	22,35	22,35	46,47	57,20
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,70	8,96	9,084	10,704
максимальні	22,35	22,35	46,47	49,22
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	6,399	8,010	6,545	7,624
максимальна	17,320	22,756	50,133	53,687
середня	7,490	9,286	8,902	10,476
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100,0	93,0	100,0	98,9
<i>для населення</i>	100,0	100,0	100,0	100,0

Підприємства водопровідно-каналізаційного господарства

Підприємства ВКГ	2018 р.	2019 р.
Загальна чисельність	23	23
<i>спеціалізовані комунальні</i>	8	8
<i>багатогалузеві комунальні</i>	15	15
<i>відомчі</i>	-	-
<i>міжрайонні (групові)</i>	-	-
Форма власності		
<i>комунальна</i>	20	20
<i>державна</i>	-	-
<i>інша</i>	3	3

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Чернігівводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Назва підприємства	КП «Чернігів водоканал»		КП «Ніжинське УВКГ»		КП «Прилуки тепловодопостачання»	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн. м³/рік						
<i>піднято</i>	16,9	16,8	2,9	2,7	3,13	2,98
<i>очищено</i>	0,3	0,3	-	-	1	-
<i>подано усім споживачам</i>	16,85	16,78	2,9	2,7	3,12	2,97
<i>реалізовано</i>	14,95	14,05	2,1	1,96	2,21	2,1
<i>втрати та витрати</i>	1,95	2,2	0,7	0,76	0,92	0,88

Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	555,4	557,1	274,4	274,4	198,3	198,3
<i>ветхі та аварійні</i>	178,7	178,7	128,5	130,7	76,6	76,6
<i>замінено</i>	0,81	1,0	1,0	1,1	0,51	0,23
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	9,4	8,85	2,1	2,17	2,4	2,3
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	1820,6	-	-	829,5	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн. м³/рік						
<i>відведено</i>	14,9	14,6	1,7	1,7	1,45	1,31
<i>очищено</i>	14,9	14,6	1,7	1,7	1,45	1,31
<i>біологічно очищено</i>	14,9	14,6	1,7	1,7	1,45	0,97
<i>доочищено</i>	14,9	14,6				
Каналізаційні мережі, км						
<i>всього</i>	332,7	333,95	76,2	76,2	122,7	122,7
<i>ветхі та аварійні</i>	158,4	158,4	52,3	52,6	49,2	49,2
<i>замінено</i>	0,42	0,87	0,47	1,08	0,02	0,02
Витрати електроенергії, млн. кВт·год/рік	9,62	8,42	1,7	1,55	1,99	1,82
Заборгованість за електроенергію, тис. грн.	-	1692,4	-	-	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	20,90	80,53
	у тому числі:		
1.	Будівництво нових об'єктів	4,64	
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	13,38	79,61
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,51	0,9
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	1,35	
5.	Інші заходи	0,02	0,02

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.25.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	25,2	20,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,0	3,1
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	25,2	20,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,0	3,1
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	34,4	30,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,5	14,2

Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники		11,2
	бактеріологічні показники		8,7
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники		4,7
	бактеріологічні показники		6,7
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники		4,1
	бактеріологічні показники		19,9
			6,8
			4,6

У 2019 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області:

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Чернігів, смт Мала Дівиця, по 1 селу Прилуцький, Менський р-ни	Мікробіологічні, органолептичні, жорсткість, залізо, амоній, марганець
м. Корюківка, смт: Ріпки, Макошино, Холми, Сосниця, Талалаївка; 9 сіл Корюківський, 2 села Сосницький р-ни	Мікробіологічні, органолептичні, залізо, амоній
м. Прилуки; смт: Куликівка, Ладан	Мікробіологічні, фториди
смт Линовиця; по 1 селу Варвинський, Корюківський р-ни	Мікробіологічні, залізо
мм. Борзна, Ічня; смт: Варва, Дмитрівка, смт Добрянка: Замглай, Любеч; 7 сіл Талалаївський, 5 сіл Куликівський, 5 сіл Варвинський, 3 села Прилуцький, 3 села Сосницький, по 1 селу Бахмацький, Варвинський, Ічнянський, Корюківський, Ріпкинський, Срібнянський, Чернігівський р-ни	Мікробіологічні, органолептичні
м. Остер; смт: Коро, Михайло-Коцюбинське; 9 сіл Чернігівський, 5 сіл Бобровицький, 4 села Коропський, р-ни	Залізо
м. Сновськ; смт: Лосинівка, Олишівка, Седнів; 2 села Прилуцький	Фториди
7 сіл Н.-Сіверський, 5 сіл Ріпкинський, 3 села Ніжинський, по 1 селу Прилуцький, Бобровицький р-ни	Органолептичні, залізо, фториди, нітрати

Охорона природних водойм

Таблиця 5.25.5

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	95,52	67,34
нормативно чистих без очищення	75,96	48,34
нормативно очищених	3,996	5,814
недостатньо очищених	15,57	13,18
неочищених	-	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	18,92	18,40
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	3,35	5,331
недостатньо очищених	15,57	13,07
неочищених	-	-

Таблиця 5.25.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2018 р.	2019 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	7	1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	14	7
2	Водойми II-ї категорії,:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	99	32
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	32	12

**Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства,
заходи з його реформування та розвитку**

За результатами діяльності за 2019 рік підприємства водопровідно-каналізаційного господарства (ВКГ) області отримали прибуток в розмірі 63,1 млн грн, який збільшився більш ніж в 2,1 рази у порівнянні з попереднім роком (за 2018 рік прибуток становив 29,6 млн грн).

Загальна сума дебіторської заборгованості підприємств ВКГ порівняно з показниками 2018 року збільшилася на 2,6 млн грн (або на 5,8 %) і на 01.01.2020 року становила – 47,8 млн грн.

Дебіторська заборгованість за реалізовані послуги станом на 01.01.2020 року становила 42,8 млн грн. Найбільша питома вага в структурі дебіторської заборгованості за послуги – це борги населення – 84,6 % (36,2 млн грн).

Загальна сума кредиторської заборгованості підприємств ВКГ у порівнянні з показниками 2018 року збільшилась на 28,6 % і на 01.01.2020 року становила 88,5 млн грн.

Упродовж 2019 року на розвиток та забезпечення належного функціонування систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за рахунок усіх джерел фінансування було спрямовано 101,4 млн грн.

5.26 Місто Київ

Київською міською державною адміністрацією в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан систем водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступні дані щодо стану систем водопостачання і водовідведення в м. Київ у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел для потреб міста було відібрано - 260,08 млн. м³, що на 2,79 млн. м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.26.1).

Таблиця 5.26.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	262,87	260,08	-2,79
	поверхневої	240,06	237,73	-2,33
	підземної	22,81	22,35	-0,46

Системи централізованого питного водопостачання

Послуги з централізованого питного водопостачання/водовідведення у м.Київ та кількох прилеглих населених пунктах надає спеціалізоване підприємство - **ПрАТ «АК «Київводоканал»** (табл. 5.26.2).

Таблиця 5.26.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	4	2	4
<i>смт</i>	3	3	3
<i>села</i>	9	5	9
Разом	16	10	16

Чисельність населення у містах, яке у 2019 році користувалось послугами ПрАТ «АК «Київводоканал», становило: централізованого водопостачання - 2 364,80 тис. осіб; централізованого водовідведення - 2367,43 тис. осіб.

У 2019 році загальні показники водопостачання були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % н/п та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 95,3 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 169 працюючих бюветних комплекси, з яких 39 перебувають на технічному обслуговуванні Київводоканалу.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів становила – 362, з них поверхневих – 5; чисельність свердловин дорівнювала - 357.

Обсяги води в системі водопостачання у 2019 році становили (рис. 5.26.1):

- ✧ піднято води - 260,08 млн. м³;
- ✧ очищено - 219,82 млн. м³ або 84,5 % до обсягу піднятої води;
- ✧ подано усім споживачам – 242,01 млн. м³ або 93,1 %;
- ✧ реалізовано - 184,9 млн. м³ або 71,1 %;
- ✧ знезаражено - 260,08 млн. м³ або 100 %;
- ✧ втрати та технологічні витрати - 75,18 млн. м³ або 28,9 %.



Рис. 5.26.1

Середньодобова подача питної води в міста дорівнювала: за категорією «усі споживі» - 663,04 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 77 (фактична потужність - 1534,7 млн. м³/рік); встановлене насосне обладнання – 277 одиниць, з них заміни потребували 274 або 98,9 % насосів, протягом року заміни насосів не проводилось (рис. 5.26.2).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 4299,4 км, з них ветхих та аварійних - 1967,1 км або 45,8 %; протягом року було замінено 22,38 км або 1,1 % від потреби (рис. 5.26.4). Показник аварійності мереж знизився з 0,57 до 0,44 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води в цілому налічували: резервуари чистої води – 70 з сумарним об'ємом - 425,7 тис. м³; водонапірні башти - 4 з сумарним об'ємом - 0,6 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води протягом звітного року збільшився - з 85,3 до 85,5 %; квартир - з 84,6 до 86,1 %.

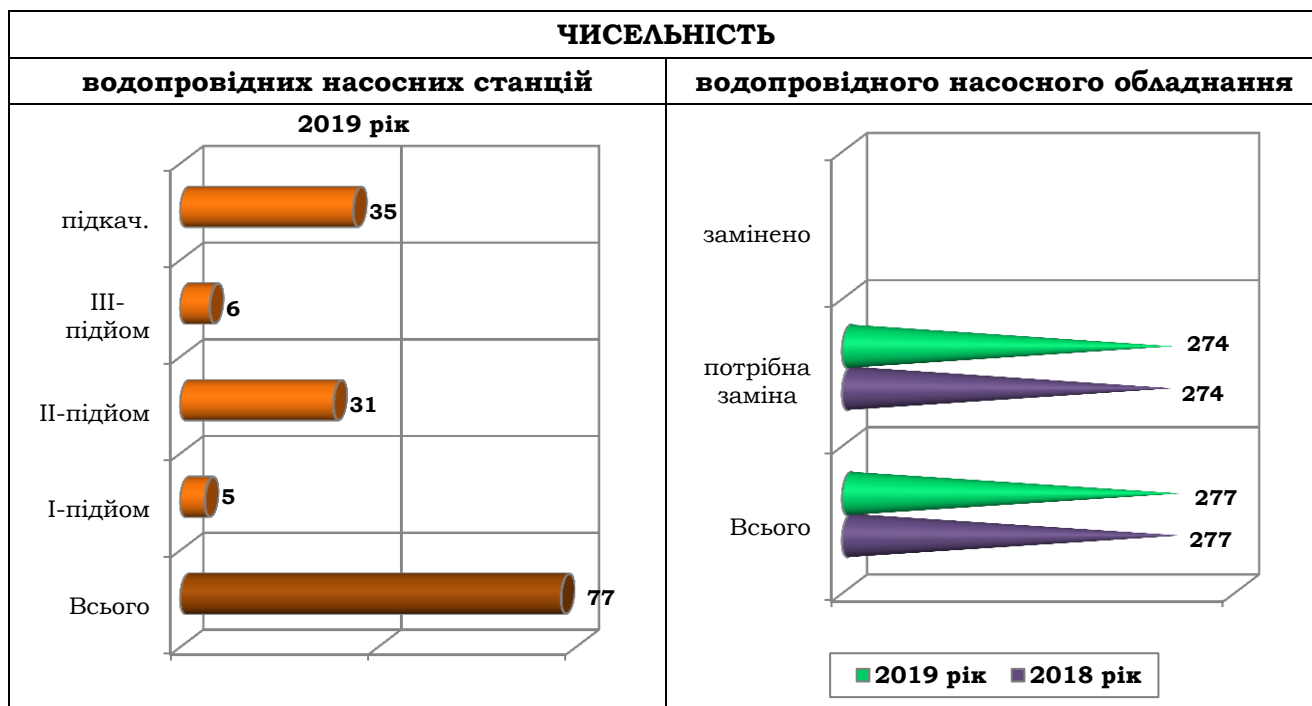


Рис. 5.26.2



Рис. 5.26.3

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році загальні показники водовідведення були наступними:

Обсяги стічних вод в системі водовідведення у 2019 році становили (рис. 5.26.4):

- ✦ відведено стічних вод - 269,64 млн. м³;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 269,64 млн. м³ або 100 %.

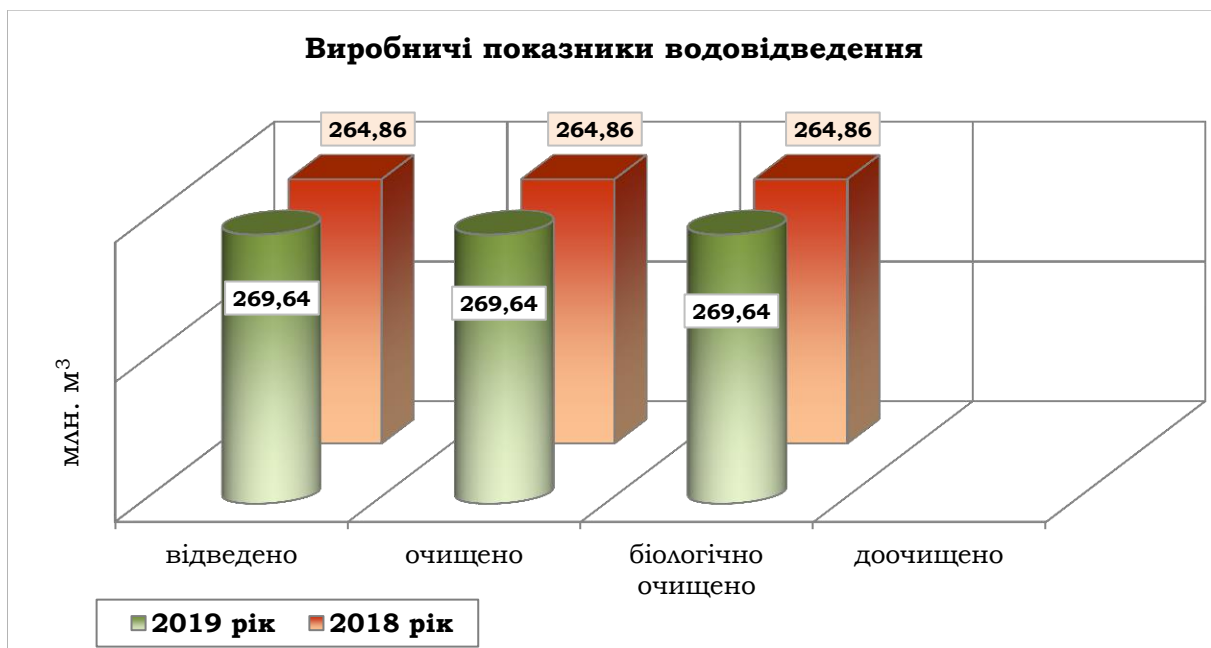


Рис. 5.26.4

Якість стічних вод які скидаються, які скидаються системами централізованого водопостачання.

Показники якості очищених стічних вод контролювалися у відповідності з встановленими нормативами тимчасово погодженого скиду (ТПС) (затверджені начальником Управління екології та природних ресурсів Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київради (КМДА) і узгоджені начальником Головного Управління Держпродспоживслужби в м. Києві з терміном дії - з 02.06.2017 року до 02.06.2020 року.

Дані нормативи були визначені для 2-х контрольних точок станції:

- випуск в магістральний канал - точка повного змішування біологічно очищених зворотних вод I, II та III блоків БСА (основна контрольна точка);
- випуск № 5 - розсіюючи випуск в р. Дніпро.

За результатами лабораторних досліджень якість очищених стічних вод повістю відповідала встановленим ТПС.

Якість очищених стічних вод в магістральному каналі Бортницької станції аерації

№	Назва підприємства ВКГ	Показники мг/дм ³	Значення показника	Встановлення ГДС
1	ПрАТ «АК «Київводоканал»	завислі речовини	20,6	25,0
		сполуки азоту		
		азот амонійний	8,21	10,0
		нітрити	2,20	4,90
		нітрати	39,5	45,0
		сполуки фосфору	4,79	8,00
		БСК ₅	11,0	15,0
	ХСК	77,4	90	

Якість очищених стічних вод по розсіюючому випуску (випуск 5) Бортницької станції аерації

Назва інгредієнту	Нормативи тимчасово погодженого скиду	Середні показники в контрольній точці (випуск 5 розсіюючий випуск) середні за 2019 рік
Завислі речовини	15,0	8,6
БСК ₅	15,0	6,1
ХСК	80,0	65,6
Хлориди	50,0	43,3
Сульфати	40,0	29,2
Азот амоній	1,50	1,39
Нітрити	0,60	0,41
Нітрати	5,40	4,30
Фосфати	0,90	0,79
Залізо	0,40	0,36
Нафтопродукти	0,03	0,03
АСПАР	0,20	0,07

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками:

➤ 34 КНС (загальна фактична потужність – 402,9 млн. м³/рік); 137 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 84 або 61,3 % насосів, було замінено протягом року - 3 або 3,6 % від потреби (рис. 5.26.5);

➤ 1 КОС (загальна фактична потужність - 269,6 млн. м³/рік), вони потребують реконструкції.

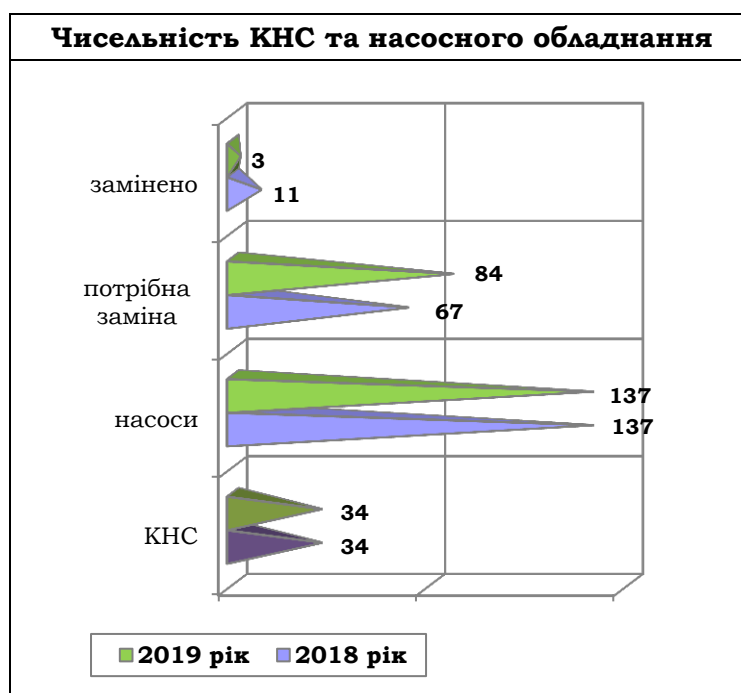


Рис. 5.26.5

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 2719,6 км, з них ветхих та аварійних - 828,4 км або 30,5 %; протягом року було замінено 1,03 км або 0,1 % від потреби (рис. 5.26.6). Показник аварійності мереж зріс з 0,03 до 0,04 аварій на 1 км мережі.

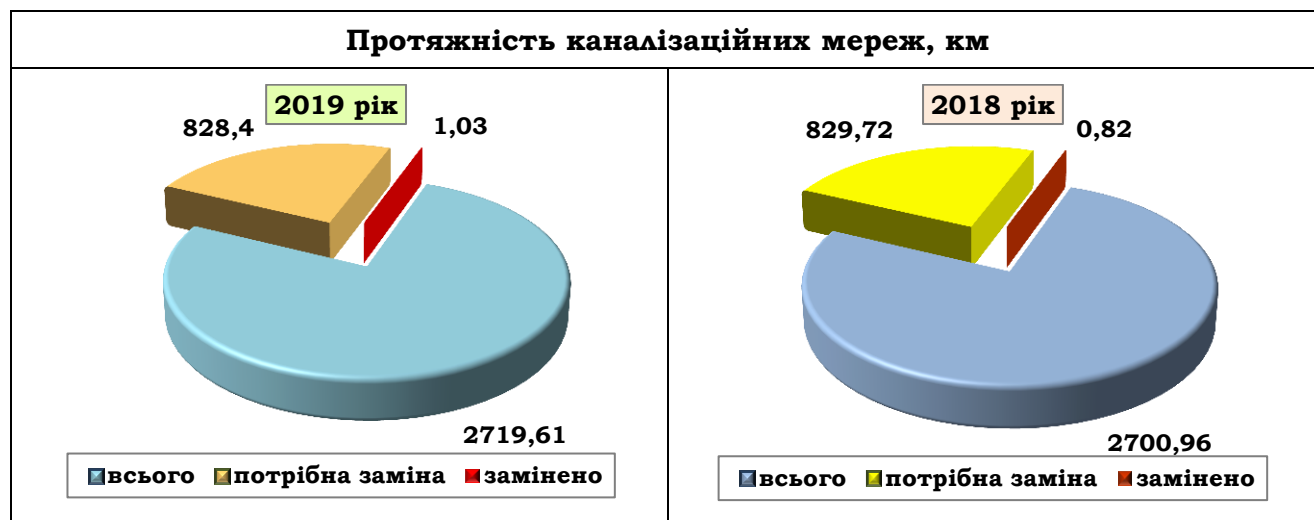


Рис. 5.26.6

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання і водовідведення

У 2019 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системі водопостачання** знизилась з 156,7 до 152,8 млн. кВт·год/рік; питомі витрати - з 641 до 631 кВт год/1000 м³ води;

► **у системі водовідведення** зросли з 140,0 до 142,1 млн. кВт·год/рік; питомі витрати знизилась - з 529 до 527 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системі водопостачання зменшилась - з 106122,0 до 13758,0 тис. грн.; в системах водовідведення - з 97634,4 до 47206,8 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>єдиний тариф</i>				
з 01.01.2018 до 27.06.2018	7,584		6,600	
з 28.06.2018 до 13.10.2018	8,292		7,488	
з 14.10.2018 до 31.12.2019	9,492		8,796	
з 01.10.2019 до 31.01.2019		9,492		8,796
з 01.02.2019 до 27.11.2019		10,812		9,564
з 28.11.2019 до 31.12.2019		11,832		8,988
Собівартість послуг, грн./м³				
середня	7,18	7,75	5,44	6,81
Відшкодування вартості послуг, %				
для промисловості	92,40	109,51	89,86	89,86
для населення	94,05	115,38	112,00	118,61

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопоста- чання	Водовідве- дення
	Загальна вартість здійснених заходів, млн. грн.	115,57	337,05
	у тому числі:		
1.	Завершення будівництва об'єктів	4,72	21,54
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	57,46	216,67
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	47,0	64,94
4.	Інші заходи	6,39	33,90

Охорона природних водойм

Таблиця 5.26.3

Найменування показника	2018 р.	2019 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
всього	283,76	287,44
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	264,86	269,64
недостатньо очищених	-	-
неочищених	18,9	17,8
в т.ч. комунальними підприємствами, млн. м³/рік		
всього	283,76	287,44
нормативно очищених	264,86	269,64
неочищених	18,9	17,8

Загальний стан водопровідно-каналізаційного господарства, заходи з його реформування та розвитку

Протягом 2019 року підрозділами ДЕВГ та підрядними організаціями ліквідовано 1899 аварій. Виконано заміну 22,38 км водопровідних мереж, відремонтовано або замінено 760 оглядових колодязів, встановлено 174 стандартних кришок люків.

Програмою робіт по ремонту основних фондів силами підрядних організацій на 2019 рік було передбачено кошти в сумі 22101,8 тис. грн. (без урахування ПДВ). Витрати становили - 20385,8 тис. грн. (без урахування ПДВ).

Протягом 2019 року підрозділами ДЕКГ та підрядними організаціями було замінено та відремонтовано 10,78 км каналізаційних мереж, ліквідовано 11636 засмічень, відремонтовано 837 колодязів та замінено 403 одиниць люків, ліквідовано 112 аварій на каналізаційних мережах.

Відповідно до Інвестиційної програми придбано наступні засоби: трансформатор напруги НТМИ 10000/100; комплекс приладів вимірювання води в РЧВ; затвори поворотні; лабораторні прилади; мотопомпи; збуджувачі синхронних двигунів.

Окрім цього реалізовано наступні заходи: заміна механічних решіток та щитових затворів на КНС «Ново-Подільська» та КНС «Русанівка»; заміна технологічного обладнання на БСА; встановлення витратомірів мулової рідини на БСА, оновлення хіміко-бактеріологічної лабораторії БСА, а також придбано: пральне обладнання, телеінспекція для діагностики труб Д=50-300 мм, дизель-електростанції, мулостанції, оргтехніка.

За рахунок коштів ПрАТ «АК «Київводоканал» в рамках Інвестиційної програми за 2019 рік впроваджено заходи, спрямовані на підвищення якості питної

води шляхом реконструкції вузлів знезараження на насосних водопровідних станціях з переходом знезараження питної води від хлору до гіпохлориту натрію, що виготовляється на електролізному обладнанні з солі класу «Екстра» безпосередньо на насосних водопровідних станціях або використовується товарний гіпохлорит натрію марки «А».

У 2019 році відреконструйовано вузли знезараження на насосних водопровідних станціях «Південний водопарк», «Виноградар-1» та «Депутатська».

Для покращення реагентної обробки води та економного використання реагентів на очисних водопровідних спорудах Деснянської водопровідної станції за кошти ПрАТ «АК «Київводоканал» відреконструйовано дві системи дозування коагулянту.

На НВС «Кругогірна» управління експлуатації Деснянської водопровідної станції департаменту експлуатації водопровідного господарства ПрАТ «АК «Київводоканал» по проекту «Реконструкція енергогосподарства НВС «Кругогірна» з заміною електрообладнання по вул. Кругогірна, 12 в м. Києві» було замінено електродвигуни на насосних агрегатах 22НДС (4 шт) на СДН-4-16-1600 БУЗ та на насосних агрегатах 20 Д-6 (2 шт) на СДН-4-16-1200 БУЗ, встановлений високовольтний перетворювач частоти (ВПЧ) FCHV-A10/1600, у РП замінені комірочки 10 кВ на нові з вакуумними вимикачами та встановлені нові трансформатори струму $U = 6$ кВ, замінене обладнання РП-0,4 кВ.

По проекту «Реконструкція насосної водопровідної станції третього підйому Деснянської водопровідної станції з впровадженням енергозберігаючого обладнання та частотного регулювання по вул. Лаврська 8, в м. Києві» було замінено два насосних агрегати 18 НДС з електродвигунами СДН 14-49-БУЗ на нові «GRUNDFOS» КР 20258- GBB06F з електродвигунами «Marathon» (630 кВт), які регулюються високовольтним перетворювачем частоти FCHV-A1 0/800, замінене обладнання РУ-0,4 кВ та ЗРУ-1 О кВ.

Крім того, розпочато роботи по проекту «Реконструкція хлорного господарства Деснянської водопровідної станції на просп. Алішера Навої, 1 у Дніпровському районі в м. Києві», що включає в себе облаштування аварійних дегазаційних колон (скрубєрів) на витратному складі хлору та на очисних водопровідних спорудах, автоматичної водяної завіси по периметру витратного складу хлору, локальних водяних завіс на виходах з приміщення випарної, танків та посту зливу, локальних відсосів для виконання ремонтних робіт у приміщеннях випарної, танків та посту зливу.

6. СТАН ВІДОМЧИХ СИСТЕМ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ

6.1. За інформацією Міноборони України

Міністерством оборони України в рамках підготовки «Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2019 році» було надано наступну інформацію щодо стану систем водопостачання і водовідведення у Збройних Силах України у 2019 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2019 року з природних джерел для потреб відомства було відібрано - 9,196 млн. м³, що на 0,165 млн. м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив - 9,177 (більше на 1,307) млн. м³, в т.ч. на господарсько-питні потреби - 8,143 (більше на 1,063) млн. м³, на виробничі - 1,021 (більше на 0,401) млн. м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 5,911 (менше на 2,795) млн. м³ води, в т.ч. на господарсько-питні потреби - 5,075 (менше на 0,9) млн. м³ (табл. 6.1.1).

Таблиця 6.1.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн. м³			
	всього	9,361	9,196	-0,165
	поверхневої	2,081	3,045	+0,964
	підземної	7,28	6,151	-1,129
2	Використання води, млн. м³			
	всього	7,87	9,177	+1,307
	на господарсько-питні потреби	7,08	8,143	+1,063
	на виробничі потреби	0,62	1,021	+0,401
	на сільськогосподарські потреби	0,02	0,012	-0,008
	на інші потреби	0,15	0,02	-0,13
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	8,77	5,911	-2,859
	на господарсько-питні потреби	7,87	5,075	-2,795
	на виробничі потреби	0,65	0,716	0,066
	на сільськогосподарські потреби	0,25	0,12	-0,13

Системи централізованого питного водопостачання

У 2019 році, згідно представлених даних, загальні показники водопостачання відомства були наступними:

- ▶ охоплення централізованим водопостачанням: міста – 96,4 % (населення - 98,7 %); смт – 85,1 % (населення – 85,1 %); сільські н/п - 90,8 % (населення - 90,8 %);
- ▶ цілодобове водопостачання – 94,2 % населених пунктів та 95,8 % населення;
- ▶ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 190,2; у смт – 155,5; у сільських н/п – 132,2 л/добу.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів становила 298, їх сумарна потужність – 22,13 млн. м³/рік; потреба у додатковій потужності водозаборів - 0,69 млн. м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2019 році становили (рис. 6.1.1):

- ✧ піднято води - 7,13 млн. м³;
- ✧ очищено – дані відсутні;
- ✧ подано усім споживачам – 6,45 млн. м³ або 90,5 %;
- ✧ реалізовано - 6,43 млн. м³ або 90,2 %;
- ✧ знезаражено - 6,15 млн. м³ або 86,3 %;
- ✧ втрати та технологічні витрати - 0,7 млн. м³ або 9,8 %.

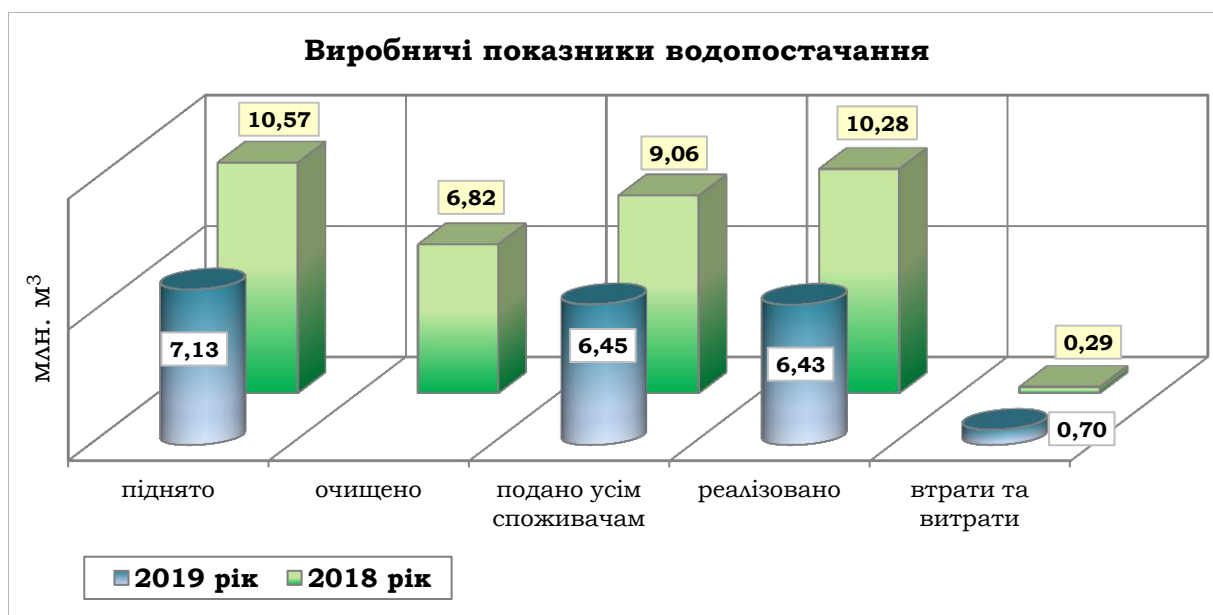


Рис. 6.1.1

Середньодобова подача питної води у відомстві дорівнювала: за категорією «усі споживі» - 15,8; за категорією «населення» - 7,64 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна чисельність – 330; встановлене насосне обладнання – 504 одиниць, з них заміни потребували 110 або 21,8 % насосів, було замінено протягом року - 40 або 36,4 % від потреби (рис. 6.1.2).

Водопровідні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 1433,9 км, з них ветхих та аварійних - 264,1 км або 18,4 %; протягом року було замінено 15,7 км або 5,9 % від потреби (рис. 6.1.2). Показник аварійності мереж зріс з 1,31 до 1,41 аварій на 1 км мережі.

Споруди для зберігання питної води у відомстві налічували: резервуари чистої води – 168 з сумарним об'ємом - 37,5 тис. м³; водонапірні башти – 136 з сумарним об'ємом - 7,29 тис. м³. Нестача об'ємів для зберігання питної води – 0,9 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник обладнання житлових будинків приладами обліку спожитої води у 2019 році становив 67,2 %; квартир - 72,12 %.

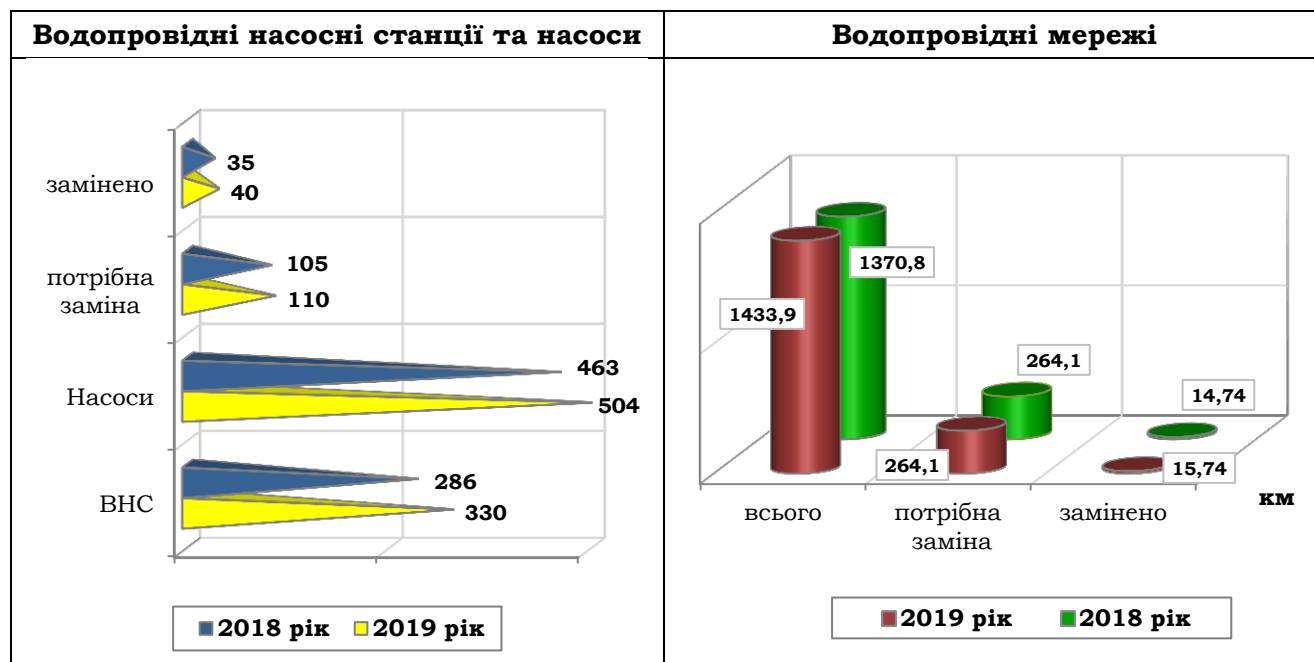


Рис. 6.1.2

Системи централізованого водовідведення

У 2019 році, згідно представлених даних, загальні показники водовідведення відомства були наступними:

➤ охоплення централізованим водовідведенням:

міста – 92,1 % (населення - 94,1 %); смт – 82,5 % (населення – 89,2 %); сільські н/п - 78,5 % (населення - 67,8 %);

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 165,2; у смт – 110,0; у сільських н/п – 122,4 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2019 році становили (рис. 6.1.3):

- ✦ відведено стічних вод - 7,86 млн. м³;
- ✦ пройшло через очисні споруди - 4,0 млн. м³ або 50,9 %;
- ✦ пройшло повне біологічне очищення - 2,5 млн. м³ або 31,8 %.
- ✦ пройшло доочищення - 0,4 млн. м³ або 5,1 %.

Каналізаційні насосні станції та очисні споруди у 2019 році характеризувались такими показниками (рис. 6.1.4):

➤ 82 КНС; 143 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 44 або 30,8 % насосів, було замінено протягом року - 15 або 34,1 % від потреби;

➤ 55 КОС, з яких 30 потребували реконструкції; реконструкція КОС не проводилась.

Каналізаційні мережі у 2019 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 812,8 км, з них ветхих та аварійних - 155,5 км або 19,1 %; протягом року було замінено 4,6 км або 2,6 % від потреби (рис. 6.1.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні 0,6 аварій на 1 км мережі.

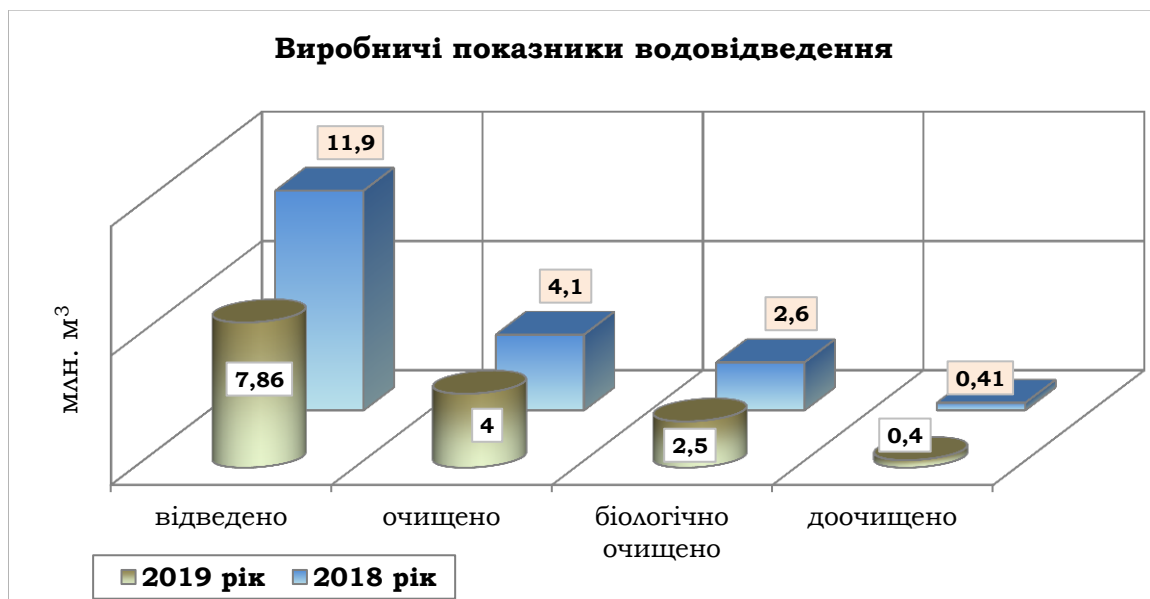


Рис. 6.1.3

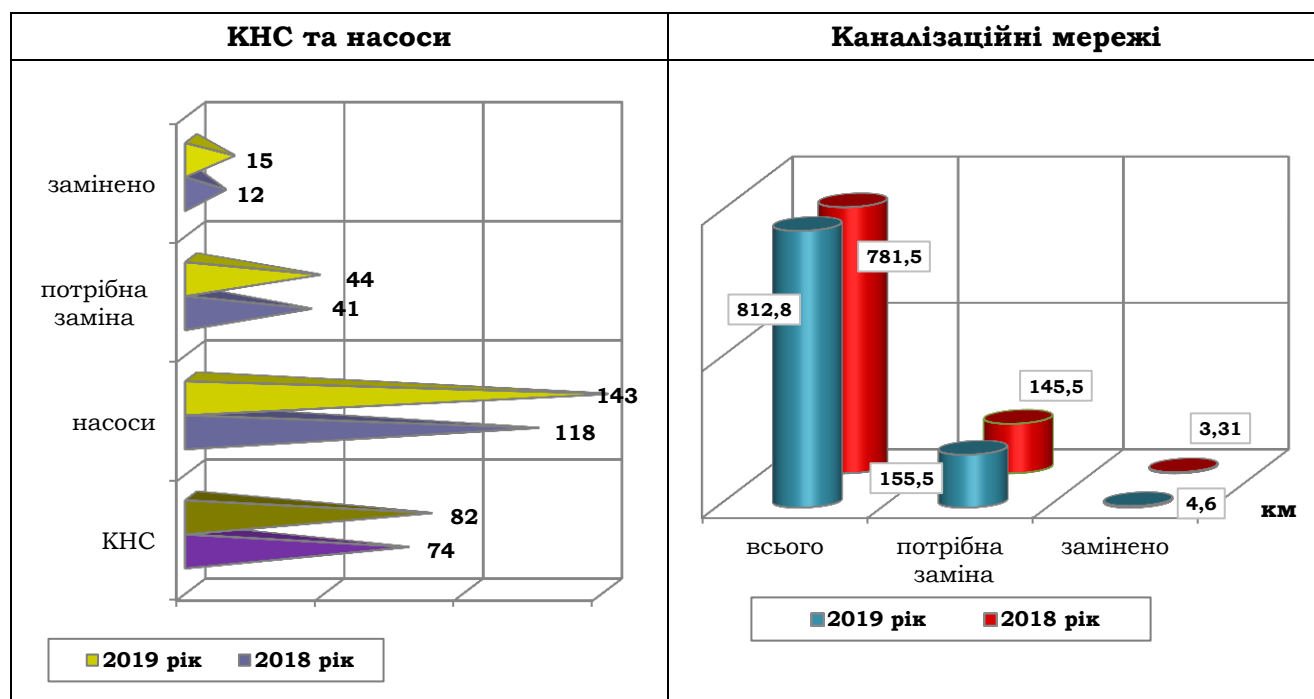


Рис. 6.1.4

Витрати електроенергії у 2019 році порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання залишились на рівні 15,0 млн. кВт·год/рік;
- ▶ у системах водовідведення - на рівні 0,95 млн. кВт·год/рік.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні			2,2	2,2
максимальні	12,4	12,4	13,84	13,84
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	4,87	4,87	2,46	2,46
максимальні	28,5	28,5	22,3	22,3
Собівартість послуг, грн./м³				
мінімальна	7,6	7,6	6,62	6,62
максимальна	11,8	11,8	12,7	12,7
середня	9,7	9,7	9,66	9,66

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 6.1.2

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2018 р.	2019 р.
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,0	6,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,0	6,0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	19,0	9,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,0	8,0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	3,0	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,0	21,0
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,0	6,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	6,0	6,0
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,0	6,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,0	6,0

В 2019 році спалахів інфекційних захворювань, що пов'язані з вживанням питної води, не зареєстровано.

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН СИСТЕМ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ, ЗАХОДИ З ЇХ РОЗВИТКУ

У Міністерстві оборони України стан об'єктів водопостачання та водовідведення, в основному, задовільний.

Суттєвих змін у стані водопостачання та водовідведення військових об'єктів у 2019 році порівняно з 2018 роком не відмічається. Заходи з будівництва нових та реконструкції існуючих водопровідних та каналізаційних споруд і мереж проводились відповідно до виділеного фінансового ресурсу.

Загальними недоліками, які суттєво впливають на стан водопостачання та водовідведення, а також забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості, є:

експлуатація водогінних та каналізаційних інженерних мереж понад встановлені норми експлуатації;

відсутність коштів на впровадження нових технологій щодо очистки та знезаражування питної води.

Для забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості у 2019 році проводилась промивка, очищення та знезараження резервуарів запасу питної води, мереж водопостачання. Велась постійна робота з підтримання охоронних санітарних зон джерел водопостачання в належному стані.

Стан водопостачання та водовідведення військових частин (закладів), в яких спостерігалось порушення санітарних норм і правил, знаходився під посиленним контролем відповідних служб Міністерства оборони України.

6.2. За інформацією Мінінфраструктури України

Міністерством інфраструктури України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано наступну інформацію щодо використання води і скиду стічних вод у природні водойми та стану відомчих систем водопостачання і водовідведення у 2019 році.

6.2.1 Загальні показники у галузі.

Забір та використання води

Таблиця 6.2.1

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Одержано галуззю води, млн. м³			
	всього	14,1294	13,0289	-1,1005
2	Використано води, млн. м³			
	всього	14,1294	13,0289	-1,1005
	на господарсько-питні потреби	3,0052	2,7559	-0,2493
	на виробничі потреби	1,5217	1,4031	-0,1186
	інше	9,6025	8,8699	-0,7326
3	Використано підземних вод, млн. м³			
	всього	9,8743	9,0932	-0,7811
	на господарсько-питні потреби	2,3821	2,1832	-0,1989
	на виробничі потреби	1,071	0,98	-0,091
	інше	6,4212	5,9389	-0,4823

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

Таблиця 6.2.2

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Кількість об'єктів зі скидами стічних вод у водойми	-	-	
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік			
	всього	3,97	3,62	-0,35
	нормативно чистих без очищення	0,57	0,37	-0,2
	нормативно очищених	2,80	2,67	-0,13
	недостатньо очищених	0,19	0,15	-0,04
неочищених	0,41	0,43	-0,02	

6.2.2 Залізничний транспорт (АТ «Укрзалізниця»)

У 2019 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано та використано - 12,93 млн. м³ води, в т.ч. підземної 9,00 млн. м³ (табл. 6.2.3).

Таблиця 6.2.3

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн.м³			
	всього	13,99	12,93	-1,06
	поверхневої	4,25	3,93	-0,32
	підземної	9,74	9,00	-0,74

2	Використання природних вод, млн. м³			
	всього	13,99	12,93	-1,06
	на господарсько-питні потреби	2,92	2,70	-0,22
	на виробничі потреби	1,48	1,37	-0,11
	інше	9,59	8,86	-0,73
3	Використання підземних вод, млн. м³			
	всього	9,74	9,00	-0,74
	на господарсько-питні потреби	2,3	2,13	-0,17
	на виробничі потреби	1,03	0,95	-0,08
	інше	6,41	5,92	-0,49

За наданою інформацією у 2019 році загальні показники водопостачання та водовідведення в цілому по відомству були такими (табл. 6.2.4-6.2.7):

Таблиця 6.2.4

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1.	Кількість централізованих водозаборів	256	239	-17
2.	Обсяги води, млн. м³/рік, зокрема:			
	піднято води	13,99	12,93	-1,06
	пройшло через очисні споруди	5,22	4,82	-0,4
	подано у мережу	16,42*	15,31*	-1,11
	реалізовано	13,21	11,86	-1,35
	зnezаражено	1,54	1,42	-0,12
3.	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн. кВт*год/рік	15,15	13,19	-1,96
4.	Водопровідні мережі			
	загальна протяжність, км	3121,67	3101,53	-20,14
	потребують заміни, км	603,50	588,14	-15,36
	замінено протягом року, км	3,6	3,51	-0,09
	кількість аварій на 1 км мережі	0,54	0,41	-0,13

* вказано і покупну воду із міськводоканалів

Таблиця 6.2.5

Виробничі показники водовідведення

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1.	Обсяги стічних вод, млн. м³/рік, зокрема:			
	відведено стічних вод	7,29	7,63	0,34
	очищено	3,27	3,01	-0,26
	біологічно очищено	2,44	2,98	0,54
	доочищено	0,03	0,03	
2.	Кількість КОС			
	усього	30	30	
	потребують реконструкції	-	-	
3.	Витрати електроенергії у водовідведенні, млн. кВт*год/рік	3,52	3,51	-0,01
4.	Каналізаційні мережі			
	загальна протяжність, км	605,05	608,55	3,5
	потребують заміни, км	22,92	22,86	-0,06

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
	замінено протягом року, км	1,2	1,2	
	кількість аварій на 1 км мережі	0,60	0,98	0,38

Таблиця 6.2.6

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
Тарифи на послуги, грн./м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,94	6,94	4,4	4,4
максимальні	19,06	19,06	13,85	13,85
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	6,94	6,94	4,4	4,4
максимальні	19,06	19,06	13,85	13,85
Собівартість послуг, грн./м³	22,42	25,53	19,42	17,82

Таблиця 6.2.7

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	<i>без очищення</i>	3	3
	<i>недостатньо очищених</i>	9	9
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	<i>всього</i>	3,57	3,30
	<i>нормативно чистих без очищення</i>	0,35	0,25
	<i>нормативно очищених</i>	2,80	2,67
	<i>недостатньо очищених</i>	0,13	0,12
	<i>неочищених</i>	0,29	0,26

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Системи водопостачання. Першим найважливішим напрямком, що запровадився в 2019 році і проходить наразі, є модернізація насосних станцій з водопостачання. Це є основним рішенням з покращення якості питної води, підвищення ефективності технологічних процесів та надійності роботи систем водопостачання та забезпечення раціонального використання матеріальних і енергетичних ресурсів. Дана модернізація являє собою заміну морально застарілого і фізично зношеного насосного обладнання на сучасне (з високим ККД) та встановлення частотних перетворювачів. Реалізація згаданих заходів сприятимуть раціональному розподілу водних потоків та оптимізації тиску в розподільчій мережі, економії енергетичних ресурсів до 40% та зменшенню втрат води в системі, зниженню реального обсягу її подачі та перекачуванню, а також скороченню витоків. Крім цього було встановлено лічильники технологічного та комерційного обліку.

Також, одним із пріоритетних напрямів є заміна аварійних і зношених трубопроводів.

Системи водовідведення. Реалізуються роботи із реконструкції каналізаційних насосних станцій (КНС) шляхом підбору та встановлення сучасного енергоефективного насосного обладнання, що відповідає гідравлічним параметрам системи водовідведення.

Крім цього проводяться роботи із реабілітації аераційної системи КОС, які включають заміну старих аераційних систем на нові сучасні системи, заміну повітродувки/компресори у відповідності до потреб аераційних систем, встановлення приладів контролю за процесом аерації. Економія електроенергії досягається також за рахунок можливості регулювання подачі повітря до аеротенку відповідно до його потреби у біологічному процесі очистки.

У 2019 р. було закуплено нові машини із гідродинамічної прочистки, що дає можливість знизити кількість заторів на самопливних колекторах, зменшити час на ліквідацію аварій, покращить стан навколишнього середовища.

6.2.3 Морський транспорт (ДП «Адміністрація морських портів України»)

У 2019 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано та використано – 0,092565 млн. м³ води, з них підземної – 0,092165 млн. м³ (табл. 6.2.8).

Таблиця 6.2.8

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Забір води з природних джерел, млн.м³			
	всього	0,134488	0,092565	-0,041798
	*поверхневої	0,0002	0,0004	+0,0002
	підземної	0,134288	0,092165	-0,042123
2	Використання природних вод, млн.м³			
	всього	0,134488	0,092565	-0,041798
	на господарсько-питні потреби	0,082097	0,053209	-0,028888
	на виробничі потреби	0,0412	0,0304	-0,0108
	інше	0,011191	0,008956	-0,002235
3	Використання підземних вод, млн.м³			
	всього	0,134288	0,092165	-0,042123
	на господарсько-питні потреби	0,082097	0,053209	-0,028888
	на виробничі потреби	0,041	0,03	-0,011
	інше	0,011191	0,008956	-0,002235

* забір поверхневих вод проводиться з Дніпровсько-Бузького лиману

За наданою інформацією у 2019 році загальні показники водопостачання та водовідведення в цілому по відомству були такими (табл. 6.2.9-6.2.11):

Таблиця 6.2.9

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1.	Обсяги води, млн. м³/рік, зокрема:			
	піднято води	0,35	0,28	-0,07
	подано у мережу	0,35	0,28	-0,07
2.	Витрати електроенергії у водопостачанні , млн. кВт*год/рік	0,37	0,39	+0,02

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
3.	Водопровідні мережі			
	загальна протяжність, км	105,43	88,38	-17,05
	потребують заміни, км	18,01	17,22	-0,79
	замінено протягом року, км	0,84	0,62	-0,22
	кількість аварій на 1 км мережі	4,1	3,6	-0,5

* обсяги вказані з урахуванням води, отриманої з джерел централізованого водопостачання

Таблиця 6.2.10

Виробничі показники водовідведення

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
5.	Обсяги стічних вод, млн. м³/рік, зокрема:			
	відведено стічних вод	0,77	0,66	-0,11
	очищено	0,04	0,04	-
6.	Кількість КОС			
	усього	5	5	
	потребують реконструкції			
7.	Витрати електроенергії у водовідведенні, млн. кВт*год/рік	0,21	0,12	-0,9
8.	Каналізаційні мережі			
	загальна протяжність, км	78,73	71,43	-7,3
	потребують заміни, км	8,59	8,39	-0,2
	замінено протягом року, км	0,8	1,0	+0,2
	кількість аварій на 1 км мережі	3,04	2,62	-0,42

Таблиця 6.2.11

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.
1	Кількість випусків стічних вод		
	без очищення	3	3
	недостатньо очищених	9	9
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн. м³/рік		
	всього	3,57	3,30
	нормативно чистих без очищення	0,35	0,25
	нормативно очищених	2,80	2,67
	недостатньо очищених	0,13	0,12
	неочищених	0,29	0,26

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Протягом 2019 року істотних змін у системах водопостачання та водовідведення не відбувалося. Системи водопостачання та водовідведення знаходяться у задовільному стані.

6.3. За інформацією Міненерго України

Міністерством енергетики України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано наступну узагальнену інформацію щодо використання води та динаміки скиду стічних вод у природні водойми.

Забір та використанні води

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Одержано галуззю води, млн. м³			
	всього	2242,41	2637,21	394,80
	власними підприємствами	2215,90	2608,58	392,68
	з систем централізованого водопостачання	3,57	5,50	1,93
	з інших джерел	22,94	23,13	0,19
2	Використано води, млн. м³			
	всього	2222,79	2617,29	394,50
	на господарсько-питні потреби	18,85	8,33	-10,52
	на виробничі потреби	2203,94	2608,96	405,02
3	Використано підземних вод, млн. м³			
	всього	1,82	1,65	-0,17
	на господарсько-питні потреби	1,72	1,55	-0,17
	на виробничі потреби	0,10	0,10	-

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2018 р.	2019 р.	+/- до 2018 р.
1	Кількість об'єктів зі скидами стічних вод у водойми	46	46	-
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн. м³/рік			
	всього	2027,87	2436,92	409,06
	нормативно чистих без очищення	2017,04	2424,68	407,64
	нормативно очищених	10,12	11,54	1,42
	недостатньо очищених	0,70	0,70	0,00
	неочищених	0,004	0,004	0,00

6.4. За інформацією Держводагентства України

Державним агентством водних ресурсів України в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано наступну інформацію щодо забезпечення сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, централізованим водопостачанням у 2019 році.

У 2012 році прийнято Закон України «Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року».

Заходами з першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, які увійшли до Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства, передбачено у сільській місцевості маловодних регіонів спорудження систем питного водопостачання (будівництво та реконструкція групових водопроводів, очисних споруд, магістральних водоводів, розвідних мереж), забезпечення розвитку систем водовідведення (будівництво каналізаційних мереж водовідведення), а також проведення паспортизації джерел водопостачання та об'єктів водовідведення, здійснення пошуку джерел підземних вод і штучного поповнення їх запасів, створення та реконструкція виробничих баз для експлуатації групових водопроводів, розроблення наукової документації та нормативних актів з питань водопостачання і водовідведення у сільських населених пунктах. Загальна вартість зазначених заходів складає 1668,6 млн. грн., у тому числі за рахунок державного бюджету – 891,6 млн. грн. та місцевих бюджетів – 777,0 млн. гривень. Реалізація зазначеної програми у цілому розпочалась у 2013 році.

У 2019 році фінансування заходів з будівництва та відновлення централізованих систем водопостачання здійснювалося за рахунок коштів державного бюджету за бюджетною програмою КПКВК 2407090 «Першочергове забезпечення населених пунктів централізованим водопостачанням».

У минулому році було виконано робіт на суму 44,72 млн. гривень. За вказані кошти було розпочато будівництво Іванівського групового водопроводу від смт Іванівка Іванівського району до смт Н. Сірогози Нижньосірогозького району у Херсонській області (стан готовності 69,1 %), завершено будівництво водопровідних мереж у с. Любинці Любинцівської сільської ради Стрийського району Львівської області. Також виконані проектні роботи на розбудову групових водопроводів у Одеській області.

Окрім цього, Держводагентство є відповідальним виконавцем державного інвестиційного проекту «Забезпечення питним водопостачанням сільських населених пунктів Казанківського, Новобузького районів та реконструкція водоскидної споруди Софіївського водосховища Новобузького району Миколаївської області» (далі – інвестиційний проект).

У 2019 році фінансування заходів інвестиційного проекту здійснювалося за рахунок коштів державного бюджету за бюджетною програмою КПКВК 2407160 «Реалізація державного інвестиційного проекту «Забезпечення питним водопостачанням сільських населених пунктів Казанківського, Новобузького районів та реконструкція водоскидної споруди Софіївського водосховища Новобузького району Миколаївської області» та були виконані проектні роботи, реконструкцію частини водогону смт Казанка – НС IV-го підйому: відгалуження на с. Весела Балка Казанківського групового водопроводу Казанківського району Миколаївської області, розпочаті роботи з реконструкції промивного та напірного трубопроводів на очисних спорудах Казанківського групового водопроводу Новобузького району Миколаївської області, частини водогону від НС 3-го підйому до смт Казанка

(перехід через р. Вісунь) Казанківського групового водопроводу Казанківського району Миколаївської області та частини водогону від смт Казанка до с.Володимирівка Казанківського групового водопроводу Казанківського району Миколаївської області на суму 5301,89 тис. гривень (фактично профінансовано 2127,44 тис. гривень).

У цілому було побудовано та відновлено 4,7 км водопровідних мереж та 2,3 км водогону.

7. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Державною службою України з надзвичайних ситуацій в рамках підготовки «Національної доповіді...» було надано інформацію щодо надзвичайних ситуацій на об'єктах водопостачання і водовідведення протягом 2019 року.

7.1. Загальна характеристика рівня техногенної та екологічної безпеки об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства у 2019 році.

Протягом 2019 року на території України зареєстровано 4 НС на водопостачальних та каналізаційних мережах.

За масштабами надзвичайні ситуації, що виникли у 2019 році, розподілилися на:

державного рівня	- 0;
регіонального рівня	- 0;
місцевого рівня	- 3;
об'єктового рівня	- 1.

Загиблих та постраждалих внаслідок таких НС у 2019 році не зареєстровано. Інформації щодо завданих НС на водопостачальних та каналізаційних мережах збитків до ДСНС не надходило.

7.2 Довідка про виникнення надзвичайних ситуацій на водопостачальних та каналізаційних мережах у звітному році

Таблиця 7.1

№	Область, дата	Код та опис НС	Матеріальні збитки, тис. грн.
масштаб - Об'єктовий			
1	Луганська, 18.05.2019	<p style="text-align: center;">10810-НС унаслідок аварії в каналізаційній системі із скиданням забруднювальних речовин</p> <p>На самопливному каналізаційному колекторі на ввіді в насосну станцію № 1 КП "Рубіжанське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства" стався обвал верхньої частини колектора на ділянці протяжністю близько 6 м на глибині 6 м. У результаті аварії відбулося скидання неочищених стічних вод на територію населеного пункту м. Рубіжного в обсязі понад 100 куб. м/год, загальний об'єм скиду складає понад 500 куб. м. З метою уникнення потрапляння неочищених стоків у р. Сіверський Донець роботу колектора і насосної станції №1 було повністю зупинено. Подачу води населенню міста припинено. 21.05.2019 стався обвал стінок котловану в місці проведення аварійних робіт, унаслідок чого сталося руйнування верхньої частини ділянки каналізаційного колектора. Руйнування колектора призвело до припинення приймання стічних вод з території міста на очисні споруди. Обстеженням каналізаційного колектора спеціалізованою організацією встановлено, що він знаходиться в аварійному стані.</p>	-

№	Область, дата	Код та опис НС	Матеріальні збитки, тис. грн.
масштаб – Місцевий			
2	Донецька, 12.01.2019	<p style="text-align: center;">10830-НС унаслідок аварії в системах забезпечення населення питною водою</p> <p>Внаслідок пориву водогону "Горлівка - Торецьк" (діаметром 900 мм) між містами Горлівка та Торецьк без питного водопостачання залишилося понад 42,8 тис. мешканців міст Торецьк (32 873 осіб) та Залізне (3 021 осіб), смт Північний (5 937 осіб) та смт Південний (982 осіб). Аварійною бригадою КП "Компанія "Вода Донбасу" на місці пориву водогону проведено аварійно-відновлювальні роботи, станом на 18:00 15.01.2019 водопостачання відновлено у повному обсязі</p>	-
3	Донецька, 10.04.2019	<p style="text-align: center;">10830-НС унаслідок аварії в системах забезпечення населення питною водою</p> <p>О 23:00 10 квітня 2019 року сталося пошкодження водопроводу на ділянці від 2-го до 3-го підйомів Другого Донецького водопроводу (діаметром 1400 мм) біля с. Черевківка (тріщина вздовж зварювального шва трубопроводу довжиною 3,3 м). У результаті аварійної ситуації без централізованого водопостачання залишилося міста: Костянтинівна, Слов'янськ, Краматорськ, Дружківка та інші. Всього без водопостачання залишилося близько 175 тис. населення області. Після проведення аварійно-відновлювальних робіт о 19:00 12 квітня 2019 року водопостачання населення відновлено.</p>	-
4	М. Київ 12.07.2019	<p style="text-align: center;">10810-НС унаслідок аварії в каналізаційній системі із скиданням забруднювальних речовин</p> <p>У Подільському районі по вул. Мостицькій внаслідок аварії на каналізаційному колекторі L=1500-2000 мм (забезпечує водовідведення ж/м Виноградар, Пуща-Водиця та Вітряні Гори (частково) із загальною кількістю мешканців близько 90 тис. чол.) сталося скидання неочищених стічних вод загальним обсягом понад 540 куб. м та утворилося просідання ґрунту та дорожнього покриття на проїжджій частині та тротуарі по вул. Мостицькій (розмірами 35x40 м). Тимчасово припинено рух транспорту та тролейбусного маршруту № 25. Внаслідок підтоплення стічними водами сталося вимивання ґрунту та, як наслідок, руйнування частини підвального приміщення будівлі КНП "Консультативно-діагностичний центр" (вул. Мостицька, 9). Вартість робіт з ліквідації аварії складає близько 25 млн гривень. Причина НС - фізична зношеність залізобетонних труб колектора (газова корозія)</p>	-

7.3 Упродовж 2019 року кошти з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на водопостачальних та каналізаційних мережах не виділялися.

Рекомендації з реформування та розвитку водопровідно-каналізаційного господарства

Державна підтримка розвитку регіонів у звітному році здійснювалась у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік, зокрема через державний фонд регіонального розвитку.

Відповідно до статті 24-1 Бюджетного кодексу України та Порядку підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.03.2015 № 196 (зі змінами), формування переліків програм і проектів здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики, тобто Мінрегіоном, за пропозиціями обласних держадміністрацій.

Так, у 2019 році за рахунок цього фонду було профінансовано 44 об'єкти водопровідно-каналізаційного господарства на загальну суму 448,6 млн гривень.

На реконструкцію та впровадження нових технологій водопідготовки та водовідведення здійснювалось також залучення коштів міжнародних фінансових організацій.

Загальна сума позики становить 342,107 млн дол. США (292,107 млн дол. США – Міжнародний банк реконструкції та розвитку (далі – МБРР), 50 млн дол. США – Фонд чистих технологій).

Правовою підставою є Угода про позику МБРР та Угода про позику Фонду чистих технологій (набрали чинності 21.11.2014) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку від 26.05.2014 № 8391-IV – Проект розвитку міської інфраструктури – 2 (далі – Проект).

Термін реалізації Проекту становить 6 років (з 26 травня 2014 до 31 жовтня 2020 року).

Метою Проекту є підвищення якості та надійності надання послуг й ефективності використання енергії комунальними підприємствами шляхом удосконалення їхнього інституційного потенціалу та інвестування робіт з відновлення та заміни пошкоджених систем водопостачання, водовідведення та переробки твердих відходів, а також поліпшення екологічної ситуації територій за рахунок вирішення проблеми очищення стоків.

Проект складається із 11 субпроектів у сфері водопостачання, водовідведення та пілотного проекту з поводження з твердими побутовими відходами.

Бенефіціарами Проекту є: КП «Харківводоканал» (85,5 млн дол. США), КП «Муніципальна компанія поводження з відходами» - Харків (43,9 млн дол. США), ПрАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал» (11,3 млн дол. США), КВП «Краматорський водоканал» (0,343 млн дол. США), ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (44,3 млн дол. США), КП «Тернопільводоканал» (36,5 млн дол. США), КП «Черкасиводоканал» (12,3 млн дол. США), КП «Житомирводоканал» (39,9 млн дол. США); після реструктуризації Проекту додатково: КП «Коломияводоканал» (3,1 млн дол. США), Підприємство Нововолинськводоканал» (5,9 млн дол. США), КП «Вінницяоблводоканал» (40,8 млн дол. США), КП «Чугуїввода» (4,9 млн дол. США).

26.11.2019 відбувся перегляд портфелю проектів Світового банку в Україні. За результатами було затверджено план заходів на I півріччя 2020 року.

У 2019 році в м. Київ завершено реконструкцію насосної станції третього підйому Деснянської водопровідної станції з впровадженням енергозберігаючого обладнання, реконструкцію енергогосподарства НС «Крутогірна» із заміною насосного обладнання, у м. Кропивницький здійснено реконструкцію 25 км мереж

водопостачання та 800 м мереж водовідведення, у м. Коломия реконструкцію 15 км водопровідних мереж.

Також за рахунок коштів міжнародних фінансових організації реалізуються інвестиційні проекти: «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв», «Проект муніципального водного господарства м. Чернівці, стадія I».

З метою вирішення питання забезпечення питною водою населення Донецької області, зокрема м. Маріуполь, 29 січня 2019 року підписано Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки, ратифікований Законом України від 25 квітня 2019 р. № 2710-VIII, щодо офіційної підтримки проекту з постачання питної води у м. Маріуполь. Цей проект входить до пріоритетів Уряду України та дозволить м. Маріуполь поліпшити якість послуг, що мають життєво важливе значення для населення, шляхом підвищення якості питної води та зменшення її втрат. Також цей проект передбачає розробку Генерального плану з удосконалення водопостачання та водовідведення м. Маріуполь до 2040 року.

На забезпечення населення якісною питною водою в необхідних обсягах відповідно до встановлених нормативів спрямована Загальнодержавна цільова програма «Питна вода України» на 2011-2020 роки.

Загальний обсяг фінансових ресурсів, витрачених на Програму з початку її реалізації за рахунок коштів державного бюджету, становить 394,1043 млн гривень.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» Мінрегіону, як головному розпоряднику коштів, не було передбачено фінансування на реалізацію заходів даної Програми.

Наразі Мінрегіон працює над розробкою проекту змін до Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки.

Передбачається фінансування пріоритетних проектів, впровадження яких направлено на дотримання вимог Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10).

Серед іншого, потребують уваги також вирішення проблем щодо забезпечення питною водою окремих регіонів України, зокрема сільських населених пунктів, виникнення маловодних регіонів України, дефіциту води у колодязях та свердловинах, а також питання адаптації до змін клімату в контексті нестачі прісної води.

Рекомендації щодо розвитку підприємств водопровідно-каналізаційного господарства

З метою розвитку підприємств водопровідно-каналізаційного господарства Мінрегіон рекомендує наступні заходи:

8. Посилити роботу із залучення інвестиційних коштів, як державних, так і коштів міжнародних фінансових організації, зокрема Світового банку, Європейського банку реконструкції та розвитку, Європейського інвестиційного банку, KfW-банку, Північної екологічної фінансової корпорації (НЕФКО) та інших для модернізації систем водопостачання та водовідведення.

9. Об'єднаним територіальним громадам посилити співробітництво для розробки проектів з покращення централізованого водопостачання та водовідведення.

10. Для підприємств водопостачання та водовідведення розробити стратегії розвитку, де передбачити основні напрями свого сталого розвитку для надання якісних послуг населенню.

11. Розпочати розробку та впровадження на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства геоінформаційних систем, провести паспортизацію мереж, споруд та обладнання, що сприятиме цілеспрямованому зниженню втрат питної води.

12. У ДСанПіН 2.2.4-171-10 включено посилені вимоги щодо безпечності питної води, зокрема передбачено контроль та видалення вірусів, що якісно відрізняє цей документ від інших. Тобто, обов'язково необхідно використовувати в якості знезаражуючих реагентів діоксид хлору, озон, ультрафіолет. Крім того, ці реагенти доцільно використовувати у комбінації з гіпохлоритом натрію.

13. У найближчі роки забезпечити поетапне покращення якості питної води з урахуванням вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» найрозповсюджені забруднювачі води: каламутність, забарвленість, запах, залізо, манган; зниження рівня органічних речовин.

Оскільки переважна більшість водопровідних очисних споруд України старша за 50 років, а також зменшилось споживання питної води, то для вирішення проблем із зниженням специфічних забрудників. Зокрема перманганатної окиснюваності, необхідно провести реконструкцію діючих споруд з урахуванням фактичного водоспоживання.

За результатами пілотних досліджень забезпечити розробку техніко-економічного обґрунтування, яке включатиме реконструкцію існуючих очисних споруд та будівництво нових для видалення специфічних забруднювачів.

14. У найближчі два роки провести пілотні дослідження, розробити проектно-кошторисну документацію з впровадження сучасних методів знезараження питної води для заміни газоподібного хлору альтернативними дезінфікуючими реагентами.

15. Підготувати до впровадження системи знезараження питної води з використанням сучасних реагентів (гіпохлорит натрію, діоксид хлору тощо) замість газоподібного хлору як самостійно, так і у комбінаціях.

8. Для підприємств, що використовують воду з підвищеною мінералізацією, розглянути питання щодо забезпечення населення якісною питною водою шляхом облаштування локальних пунктів розливу.

9. Активізувати наукові дослідження, проектні та будівельні роботи з метою модернізації споруд очищення стічних вод з використанням сучасних технологій та обладнання для зниження рівня біогенних елементів у стічних водах, враховуючи при цьому поетапне введення черг та пускових комплексів.

10. Створити системи управління осадами очисних споруд з метою зниження негативного впливу на довкілля та зменшення площ земель, що використовуються для складування осаду стічних вод, зокрема проводити роботи з дослідження та впровадження прогресивних методів оброблення, утилізації або подальшого використання осадів, які утворюються на каналізаційних очисних станціях або в процесі господарської діяльності підприємств.